

To besedilo je zgolj informativne narave in nima pravnega učinka. Institucije Unije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti. Verodostojne različice zadevnih aktov, vključno z uvodnimi izjavami, so objavljene v Uradnem listu Evropske unije. Na voljo so na portalu EUR-Lex. Uradna besedila so neposredno dostopna prek povezav v tem dokumentu

► **B**

UREDBA KOMISIJE (EU) št. 1321/2014

z dne 26. novembra 2014

o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih izdelkov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami

(prenovitev)

(Besedilo velja za EGP)

(UL L 362, 17.12.2014, str. 1)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
► <u>M1</u>	Uredba Komisije (EU) 2015/1088 z dne 3. julija 2015	L 176	4	7.7.2015
► <u>M2</u>	Uredba Komisije (EU) 2015/1536 z dne 16. septembra 2015	L 241	16	17.9.2015
► <u>M3</u>	Uredba Komisije (EU) 2017/334 z dne 27. februarja 2017	L 50	13	28.2.2017
► <u>M4</u>	Uredba Komisije (EU) 2018/750 z dne 22. maja 2018	L 126	1	23.5.2018
► <u>M5</u>	Uredba Komisije (EU) 2018/1142 z dne 14. avgusta 2018	L 207	2	16.8.2018
► <u>M6</u>	Izvedbena uredba Komisije (EU) 2019/1383 z dne 8. julija 2019	L 228	1	4.9.2019
► <u>M7</u>	Izvedbena uredba Komisije (EU) 2019/1384 z dne 24. julija 2019	L 228	106	4.9.2019
► <u>M8</u>	Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/270 z dne 25. februarja 2020	L 56	20	27.2.2020

popravljen z:

- **C1** Popravek, UL L 318, 4.12.2015, str. 73 (1321/2014)
- **C2** Popravek, UL L 123, 16.5.2017, str. 52 (1321/2014)
- **C3** Popravek, UL L 230, 6.9.2019, str. 7 (2019/1383)

▼B**UREDBA KOMISIJE (EU) št. 1321/2014**

z dne 26. novembra 2014

o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih izdelkov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami

(prenovitev)

(Besedilo velja za EGP)

▼M2*Člen 1***Vsebina in področje uporabe**

Ta uredba vzpostavlja skupne tehnične zahteve in upravne postopke za zagotavljanje:

- (a) stalne plovnosti zrakoplovov, vključno z vsemi komponentami za vgradnjo v zrakoplov, ki so:
  - (i) registrirani v državi članici, razen kadar se predpisani nadzor varnosti nad njimi prenese na tretjo državo in jih ne uporablja operator EU, ali
  - (ii) registrirani v tretji državi in jih uporablja operator EU, kadar se predpisani nadzor varnosti nad njimi prenese na državo članico;
- (b) skladnosti z bistvenimi zahtevami iz Uredbe (ES) št. 216/2008 za stalno plovnost zrakoplovov, ki so registrirani v tretji državi, in komponent za vgradnjo v zrakoplov, za katere se predpisani nadzor varnosti nad njimi ne prenese na državo članico in jih letalski prevoznik z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ zakupi brez posadke.

▼B*Člen 2***Opredelitve**

Na področju uporabe Uredbe (ES) št. 216/2008 se uporabljajo naslednje opredelitve:

- (a) „zrakoplov“ pomeni vsako napravo, ki se lahko obdrži v atmosferi zaradi reakcije zraka, razen reakcije zraka na zemeljsko površino;
- (b) „potrditveno osebje“ pomeni osebje, odgovorno za sprostitev zrakoplova ali komponente po vzdrževanju;
- (c) „komponenta“ pomeni kateri koli motor, propeler, del ali napravo;

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (UL L 293, 31.10.2008, str. 3).

▼ B

- (d) „stalna plovnost“ pomeni vse procese, ki zagotavljajo, da zrakoplov kadar koli med svojo obratovalno življenjsko dobo izpolnjuje veljavne zahteve plovnosti in je v stanju za varno obratovanje;
- (e) „JAA“ pomeni „Skupne letalske oblasti“;
- (f) „JAR“ pomeni „Skupne letalske predpise“;

▼ M2

- (g) „operacija komercialnega zračnega prevoza (commercial air transport – CAT)“ pomeni operacijo z zrakoplovom, namenjeno prevozu potnikov, tovora ali pošte, za plačilo ali drugo protivrednost;

▼ B

- (h) „vzdrževanje“ pomeni eno od naslednjih dejavnosti: obnovo, popravilo, pregled, nadomestitev, modifikacijo ali odpravo okvare zrakoplova ali komponente, ali njihove kombinacije, z izjemo pregleda pred letenjem;
- (i) „organizacija“ pomeni fizično osebo, pravno osebo ali del pravne osebe. Taka organizacija ima lahko sedež na več kot eni lokaciji na ozemlju držav članic ali ne;
- (j) „pregled pred letenjem“ pomeni pregled, opravljen pred letenjem za zagotovitev, da je zrakoplov ustrezen za nameravani let;
- (k) „zrakoplov ELA1“ pomeni naslednji evropski lahki zrakoplov s posadko:
  - (i) letalo z največjo vzletno maso (MTOM) največ 1 200 kg, ki ni razvrščeno kot kompleksni zrakoplov na motorni pogon;
  - (ii) jadralno letalo ali motorno jadralno letalo z največjo vzletno maso (MTOM) največ 1 200 kg;
  - (iii) balon z največjo deklarirano prostornino vzgonskega plina ali prostornino toplega zraka, ki ne presega 3 400 m³ za toplozračne balone, 1 050 m³ za prostoteče plinske balone in 300 m³ za vezane plinske balone;
  - (iv) zračno ladjo, namenjeno največ 4 potnikom in z največjo deklarirano prostornino vzgonskega plina ali prostornino toplega zraka, ki ne presega 3 400 m³ za toplozračne zračne ladje in 1 000 m³ za plinske zračne ladje;

▼ M1

- (ka) „zrakoplov ELA2“ pomeni naslednje evropske lahke zrakoplove s posadko:
  - (i) letalo z največjo vzletno maso (MTOM) največ 2 000 kg, ki ni razvrščeno kot kompleksni zrakoplov na motorni pogon;
  - (ii) jadralno letalo ali motorno jadralno letalo z največjo vzletno maso (MTOM) največ 2 000 kg;

▼ M1

- (iii) balon;
- (iv) toplozračno zračno ladjo;
- (v) plinsko zračno ladjo z vsemi naslednjimi značilnostmi:
  - 3 % največje statične obteženosti,
  - nevektorskim potiskom (razen povratnega potiska),
  - konvencionalno in enostavno zasnovano strukturo, nadzornega sistema in
  - balonetnega sistema ter komandami brez servo podpore;
- (vi) zelo lahek rotoplan;

▼ B

- (l) „zrakoplov LSA“ pomeni lahko športno letalo, ki ima vse naslednje značilnosti:
  - (i) največjo vzletno maso (MTOM), ki ne presega 600 kg;
  - (ii) najvišjo prevlečno hitrost v konfiguraciji za pristanek (VSO), ki ne presega 45 vozlov kalibrirane hitrosti (CAS) pri najvišji certificirani vzletni masi zrakoplova in najbolj kritičnem centru gravitacije;
  - (iii) sedišča za največ dve osebi, vključno s pilotom;
  - (iv) enojni, neturbinski motor s propelerjem;
  - (v) kabino, ki ni pod pritiskom;
- (m) „glavni kraj poslovanja“ pomeni glavno upravo ali registrirani sedež podjetja, v kateri se izvajajo glavne finančne naloge in operativni nadzor dejavnosti iz te uredbe;

▼ M2

- (n) „kritična naloga vzdrževanja“ pomeni nalogo vzdrževanja, ki vključuje sestavljanje ali katero koli motnjo sistema ali katerega koli dela na zrakoplovu, motorju ali propelerju, ki bi v primeru napake med njegovim delovanjem lahko neposredno ogrozila varnost letenja;
- (o) „specializirane komercialne operacije“ pomenijo operacije, za katere veljajo zahteve poddela SPO dela ORO iz Priloge III k Uredbi Komisije (EU) št. 965/2012 ⁽¹⁾;
- (p) „omejene operacije“ pomenijo operacije zrakoplovov, ki niso kompleksni zrakoplovi na motorni pogon, za:
  - (i) lete z deljenimi stroški, ki jih izvajajo fizične osebe, pod pogojem, da si neposredne stroške delijo vse osebe na zrakoplovu, tudi pilot, in da je oseb, ki si delijo neposredne stroške, največ šest;

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 965/2012 z dne 5. oktobra 2012 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 296, 25.10.2012, str. 1).

▼ M2

- (ii) tekmovalne ali predstavitvene lete pod pogojem, da je plačilo ali druga protivrednost za take lete omejena na pokritje neposrednih stroškov in je sorazmeren prispevek k letnim stroškom ter da nagrade ne presegajo vrednosti, ki jih določi pristojni organ;
- (iii) uvodne lete, lete za spuščanje padal, lete za vleko jadralnih letal ali akrobatske lete, ki jih izvaja organizacija za usposabljanje, ki ima glavni kraj poslovanja v državi članici in je odobrena v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1178/2011 ⁽¹⁾, ali organizacija, ki je bila ustanovljena z namenom spodbujanja zračnih športov ali rekreacijskega letalstva, pod pogojem, da zrakoplov upravlja organizacija na podlagi lastništva ali zakupa brez posadke, da let ne ustvari dobička, ki se distribuira zunaj organizacije, ter da, kadar sodelujejo nečlani organizacije, takšni leti predstavljajo le postransko dejavnost organizacije.

V tej uredbi se „omejene operacije“ ne štejejo za operacije CAT ali specializirane komercialne operacije;

- (q) „uvodni let“ pomeni „uvodni let“ v skladu z opredelitvijo iz člena 2(9) Uredbe (EU) št. 965/2012;
- (r) „tekmovalni let“ pomeni „tekmovalni let“ v skladu z opredelitvijo iz člena 2(10) Uredbe (EU) št. 965/2012;
- (s) „predstavitveni let“ pomeni „predstavitveni let“ v skladu z opredelitvijo iz člena 2(11) Uredbe (EU) št. 965/2012.

▼ M6**▼ C3***Člen 3***Zahteve za stalno plovnost**

1. Stalna plovnost zrakoplovov iz člena 1(a) in komponent za vgradnjo vanje se zagotovi v skladu z zahtevami iz Priloge I (Del M), razen za zrakoplove iz prvega pododstavka odstavka 2, za katere se uporabljajo zahteve iz Priloge Vb (Del ML).

2. Zahteve iz Priloge Vb (Del ML) se uporabljajo za naslednje, razen za kompleksne zrakoplove na motorni pogon:

- (a) letala z največjo vzletno maso 2 730 kg ali manj;
- (b) rotoplan z največjo vzletno maso 1 200 kg ali manj, certificiran za največ 4 osebe;
- (c) drug zrakoplov ELA2.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 1178/2011 z dne 3. novembra 2011 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalsko osebje v civilnem letalstvu v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 311, 25.11.2011, str. 1).

▼ **C3**

Kadar je zrakoplov iz točk (a), (b) in (c) prvega pododstavka naveden v spričevalu letalskega prevoznika, izdanem letalskemu prevozniku, ki mu je bila izdana licenca v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, se uporabljajo zahteve iz Priloge I (Del M).

3. Za vpis v spričevalo letalskega prevoznika, izdano letalskemu prevozniku, ki mu je bila izdana licenca v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, mora zrakoplov iz točk (a), (b) in (c) prvega pododstavka odstavka 2 izpolnjevati vse naslednje zahteve:

- (a) njegov program vzdrževanja zrakoplova je odobril pristojni organ v skladu s točko M.A.302 Priloge I (Del M);
- (b) opravljeno je bilo ustrezno vzdrževanje, kot se zahteva s programom vzdrževanja iz točke (a), in certificirano v skladu s točkama 145.A.48 in 145.A.50 Priloge II (Del 145);
- (c) opravljen je bil pregled plovnosti in izdano novo potrdilo o pregledu plovnosti v skladu s točko M.A.901 Priloge I (Del M).

4. Z odstopanjem od odstavka 1 tega člena se stalna plovnost zrakoplovov iz člena 1(a), ki jim je bilo izdano dovoljenje za letenje, zagotavlja na podlagi posebnih ureditev o stalni plovnosti, kakor je opredeljeno v dovoljenju za letenje, izdanem v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi Komisije (EU) št. 748/2012 ⁽¹⁾.

5. Šteje se, da programi vzdrževanja zrakoplova za zrakoplove iz člena 1(a), ki izpolnjujejo zahteve iz točke M.A.302 Priloge I (Del M) in so se uporabljali pred 24. septembrom 2019, izpolnjujejo zahteve iz točke M.A.302 Priloge I (Del M) ali točke ML.A.302 Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno, v skladu z odstavkoma 1 in 2.

6. Operatorji zagotovijo stalno plovnost zrakoplovov iz člena 1(b) in komponent za vgradnjo vanje v skladu z zahtevami iz Priloge Va (Del T).

7. Stalna plovnosti letal z največjo certificirano vzletno maso 5 700 kg ali manj, ki so opremljena z več turbopropelerskimi motorji, se zagotovi v skladu z zahtevami, ki se uporabljajo za zrakoplove, ki niso kompleksni zrakoplovi na motorni pogon, kot je določeno v točkah M.A.201, M.A.301, M.A.302, M.A.601 in M.A.803 Priloge I (Del M), točki 145.A.30 Priloge II (Del 145), točkah 66.A.5, 66.A.30, 66.A.70, Dodatkih V in VI k Prilogi III (Del 66), točki CAMO.A.315 Priloge Vc (Del CAMO), točki CAO.A.010 in Dodatku I k Prilogi Vd (Del CAO), če se uporabljajo za zrakoplove, ki niso kompleksni zrakoplovi na motorni pogon.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 748/2012 z dne 3. avgusta 2012 o določitvi izvedbenih določb za certificiranje zrakoplovov in sorodnih proizvodov, delov in naprav glede plovnosti in okoljske ustreznosti ter potrjevanje projektivnih in proizvodnih organizacij (UL L 224, 21.8.2012, str. 1).

▼ **M8***Člen 4***Odobritve organizacij, ki sodelujejo pri stalni plovnosti [zrakoplovov]**

1. Organizacije, ki sodelujejo pri stalni plovnosti zrakoplovov in komponent za vgradnjo vanje, vključno z vzdrževanjem, na svojo zahtevo prejmejo odobritev pristojnega organa v skladu z zahtevami iz Priloge II (Del 145), Priloge Vc (Del CAMO) ali Priloge Vd (Del CAO), kot se uporablja za zadevne organizacije.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko do 24. septembra 2020 pristojni organ organizacijam na njihovo zahtevo izda odobritve v skladu s Poddelom F in Poddelom G Priloge I (Del M). Vse odobritve, izdane v skladu s Poddelom F in Poddelom G Priloge I (Del M), veljajo do 24. septembra 2021.

3. Šteje se, da so potrdila o odobritvi vzdrževalne organizacije, ki jih izda ali prizna država članica v skladu s certifikacijsko specifikacijo JAR 145 iz Priloge II k Uredbi Sveta (EGS) št. 3922/91 ⁽¹⁾ in ki so veljala pred 29. novembrom 2003, izdana v skladu z zahtevami iz Priloge II (Del 145) k tej uredbi.

4. Organizacijam, ki imajo veljavno potrdilo o odobritvi organizacije, izdano v skladu s Poddelom F ali Poddelom G Priloge I (Del M) ali s Prilogo II (Del 145), pristojni organ na njihovo zahtevo izda obrazec 3-CAO, kot je določen v Dodatku I k Prilogi Vd (Del CAO), nato pa so organizacije pod nadzorom pristojnega organa v skladu s Prilogo Vd (Del CAO).

Privilegiji take organizacije na podlagi odobritve, izdane v skladu s Prilogo Vd (Del CAO), so enaki privilegijem na podlagi odobritve, izdane v skladu s Poddelom F ali Poddelom G Priloge I (Del M) ali v skladu s Prilogo II (Del 145). Vendar navedeni privilegiji ne presegajo privilegijev organizacije iz Dela A Priloge Vd (Del CAO).

Z odstopanjem od točke CAO.B.060 Priloge Vd (Del CAO) lahko organizacija do 24. septembra 2021 odpravi kakršne koli ugotovljene neskladnosti v zvezi z zahtevami iz Priloge Vd (Del CAO), ki niso vključene v Poddel F ali Poddel G Priloge I (Del M) ali v Prilogo II (Del 145).

Če organizacija po 24. septembru 2021 teh neskladnosti ne odpravi, se potrdilo o odobritvi v celoti ali delno prekliče, omeji ali začasno ukine.

5. Organizacijam, ki imajo veljavno potrdilo o odobritvi organizacije za vodenje stalne plovnosti, izdano v skladu s Poddelom G Priloge I (Del M), pristojni organ na njihovo zahtevo izda potrdilo o odobritvi (EASA obrazec 14) v skladu s Prilogo Vc (Del CAMO), nato pa so organizacije pod nadzorom pristojnega organa v skladu s Prilogo Vc (Del CAMO).

Z odstopanjem od točke CAMO.B.350 Priloge Vc (Del CAMO) lahko organizacija do 24. septembra 2021 odpravi kakršne koli ugotovljene neskladnosti v zvezi z zahtevami iz Priloge Vc (Del CAMO), ki niso vključene v Poddel G Priloge I (Del M).

⁽¹⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 3922/91 z dne 16. decembra 1991 o uskladitvi tehničnih predpisov in upravnih postopkov na področju civilnega letalstva (UL L 373, 31.12.1991, str. 4).

▼ M8

Če organizacija po 24. septembru 2021 teh neskladnosti ne odpravi, se potrdilo o odobritvi v celoti ali delno prekliče, omeji ali začasno ukine.

6. Za potrdila in odobritve programov vzdrževanja zrakoplova, ki so bili izdani v skladu z Uredbo (EU) št. 1321/2014 in se uporabljajo pred 24. marcem 2020, se šteje, da so bili izdani v skladu s to uredbo.

▼ B*Člen 5***Potrditveno osebje****▼ M6****▼ C3**

1. Potrditveno osebje je usposobljeno v skladu z zahtevami iz Priloge III (Del 66), razen kot je določeno v točkah M.A.606(h), M.A.607(b), M.A.801(d) in M.A.803 Priloge I (Del M), v točkah ML.A.801(c) in ML.A.803 Priloge Vb (Del ML), v točkah CAO.A.035(d) in CAO.A.040(b) Priloge Vd (Del CAO) ter v točki 145.A.30(j) in Dodatku IV k Prilogi II (Del 145).

▼ B

2. Velja, da je licenca za vzdrževanje zrakoplova in morebitne tehnične omejitve v zvezi s to licenco, ki jo je izdala ali priznala država članica v skladu z zahtevami in postopki JAA ter je veljala pred začetkom veljavnosti Uredbe (ES) št. 2042/2003, izdana v skladu s to uredbo.

3. Za potrditveno osebje, ki ima licenco, izdano v skladu s Prilogo III (Del 66) v dani kategoriji/podkategoriji, velja, da ima pravice iz točke 66.A.20(a) iste priloge, ki ustrezajo tej kategoriji/podkategoriji. Zahteve glede osnovnega znanja, povezane s temi novimi pravicami, se štejejo za izpolnjene za namen razširitve te licence na novo kategorijo/podkategorijo.

4. Potrditveno osebje, ki ima licenco, vključno za zrakoplov, za katerega ni potreben posamezen rating za tip, lahko še naprej uveljavlja svoje pravice do prve obnove ali spremembe, ko se licenca v skladu s postopkom iz točke 66.B.125 Priloge III (Del 66) konvertira v ratinge, opredeljene v točki 66.A.45 iste priloge.

5. Poročila o konverziji in o priznanju izpitov, ki so usklajena z zahtevami, ki so se uporabljale pred začetkom uporabe Uredbe (EU) št. 1149/2011, se štejejo, da so v skladu s to uredbo.

▼ M5

6. Dokler se v to uredbo ne dodajo posebne zahteve za potrditveno osebje za komponente, se bodo zahteve, določene v nacionalnih zakonih, ki veljajo v ustrezni državi članici, uporabljale še naprej, razen za vzdrževalne organizacije s sedežem zunaj Unije, saj v tem primeru zahteve odobri Agencija.

▼B*Article 6***Training organisation requirements**

1. Organizacije, ki se ukvarjajo z usposabljanjem osebja iz člena 5, se odobrijo v skladu s Prilogo IV (Del 147), da so upravičene:

- (a) izvajati priznano osnovno usposabljanje in/ali
- (b) izvajati priznano usposabljanje za tip in
- (c) izvajati izpite in
- (d) izdajati spričevala o usposabljanju.

2. Šteje, da je odobritev organizacije za usposabljanje za vzdrževanje, ki jo je država članica izdala ali priznala skladno z zahtevami in postopki JAA ter je veljala pred začetkom veljavnosti Uredbe (ES) št. 2042/2003, izdana v skladu s to uredbo.

6. V tečaje usposabljanja za tip, odobrene pred odobritvijo minimalnega programa za usposabljanje potrditvenega osebja za pridobitev ratinga za tip, v zvezi s podatki o operativni ustreznosti za zadevni tip v skladu z Uredbo (EU) št. 748/2012, se vključijo ustrezni elementi, opredeljeni v obveznem delu teh podatkov o operativni ustreznosti, najpozneje do 18. decembra 2017 ali v dveh letih po odobritvi podatkov o operativni ustreznosti, kar nastopi pozneje.

Člen 7

Uredba (ES) št. 2042/2003 se razveljavi.

Sklici na razveljavljeno uredbo se štejejo kakor sklici na to uredbo in se berejo v skladu s tabelo ujemanja iz Priloge VI.

▼M6
▼C3*Člen 7a***Pristojni organi**

1. Kadar države članice imenujejo več kot en subjekt kot pristojni organ s potrebnimi pooblastili in dodeljenimi odgovornostmi za certificiranje in pregled nad delovanjem oseb in organizacij, za katere se uporablja ta uredba, je treba izpolnjevati naslednje zahteve:

- (a) jasno se opredelijo področja pristojnosti vsakega pristojnega organa, zlasti v zvezi z odgovornostmi in geografskim omejevanjem;
- (b) usklajevanje se vzpostavi med navedenimi organi, da se zagotovi učinkovito certificiranje in pregled nad delovanjem vseh organizacij in oseb, za katere se uporablja ta uredba, v okviru njihovih pristojnosti.

2. Države članice zagotovijo, da osebje njihovih pristojnih organov ne opravlja dejavnosti certificiranja in pregleda nad delovanjem, kadar je mogoče sklepati, da bi lahko to neposredno ali posredno povzročilo navzkrižje interesov, zlasti v zvezi z družinskimi ali finančnimi interesi.

▼ C3

3. Kadar morajo pristojni organi opravljati naloge certificiranja ali pregleda na podlagi te uredbe, imajo pristojnost:

- (a) pregledati evidence, podatke, postopke in vso drugo gradivo, ki zadeva opravljanje nalog certificiranja in/ali pregleda;
- (b) pridobiti kopije ali izpiske iz takšnih evidenc, podatkov, postopkov in drugega gradiva;
- (c) zahtevati ustno pojasnilo na terenu od katerega koli člana osebja navedenih organizacij;
- (d) vstopiti v zadevne prostore, območja delovanja ali prevozna sredstva, ki jih navedene osebe imajo v lasti ali jih uporabljajo;
- (e) izvajati revizije, preiskave, ocene in inšpekcijske preglede, vključno z nenapovedanimi inšpekcijskimi pregledi navedenih organizacij;
- (f) po potrebi sprejemati ali začeti izvajati izvršilne ukrepe.

4. Pooblastila iz odstavka 3 se izvajajo v skladu s pravnimi določbami zadevne države članice.

▼ B*Člen 8***Začetek veljavnosti**

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko države članice izberejo, da:

- (a) za vzdrževanje letal z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2 000 kg MTOM in manj, ter ki se ne uporabljajo za komercialni letalski prevoz,

do 28. septembra 2014 ne bodo izvajale zahteve, da mora biti potrditveno osebje usposobljeno v skladu z naslednjimi določbami Priloge III (Del 66):

— Priloga I (Del M), točki M.A.606(g) in M.A.801(b)2,

— Priloga II (Del 145), točki 145.A.30(g) in (h);

▼ M5

_____

▼ M2

- (c) za zrakoplove, ki so registrirani v tretji državi in jih letalski prevozniki, ki jim je bila izdana licenca v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, zakupijo brez posadke, do 25. avgusta 2017, zahteve Priloge Va.

▼ M2

2a. Z odstopanjem od odstavka 1 zahteve za zrakoplove, ki se uporabljajo za specializirane komercialne operacije in komercialni zračni prevoz, razen tistih, ki jih uporabljajo letalski prevozniki, ki jim je bila izdana licenca v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, iz Uredbe (EU) št. 965/2012, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 379/2014 ⁽¹⁾, veljajo od 21. aprila 2017.

Do takrat se:

- določbe točke M.A.201 (f) Priloge I uporabljajo za kompleksne zrakoplove na motorni pogon, ki jih uporabljajo operatorji, od katerih država članica zahteva, da imajo potrdilo za komercialne operacije, razen letalskih prevoznikov z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, in za komercialne odobrene organizacije za usposabljanje,
- določbe točke M.A.201 (h) Priloge I uporabljajo za zrakoplove, ki niso kompleksni zrakoplovi na motorni pogon in jih uporabljajo operatorji, od katerih država članica zahteva, da imajo potrdilo za komercialne operacije, razen letalskih prevoznikov z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, in za komercialne odobrene organizacije za usposabljanje,
- določbe točke M.A.306 (a) Priloge I uporabljajo za zrakoplove, ki jih uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, in zrakoplove, ki jih uporabljajo operatorji, od katerih država članica zahteva, da imajo potrdilo za komercialne operacije,
- določbe točke M.A.801 (c) Priloge I uporabljajo za zrakoplove ELA1, ki jih ne uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 in jih ne uporabljajo komercialne odobrene organizacije za usposabljanje,
- določbe točke M.A.803 (b) Priloge I uporabljajo za nekompleksne zrakoplove na motorni pogon z MTOM največ 2 730 kg, jadralna letala, motorna jadralna letala ali balone, ki jih ne uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 ali operatorji, od katerih država članica zahteva, da imajo potrdilo za komercialne operacije, ali komercialne odobrene organizacije za usposabljanje,
- določbe točke M.A.901 (g) Priloge I uporabljajo za zrakoplove ELA1, ki jih ne uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 ali operatorji, od katerih država članica zahteva, da imajo potrdilo za komercialne operacije, ali komercialne odobrene organizacije za usposabljanje.

▼ B

3. Ko država članica uporabi določbe odstavka 2, o tem obvesti Komisijo in agencijo.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 379/2014 z dne 7. aprila 2014 o spremembi Uredbe (EU) št. 965/2012 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 123, 24.4.2014, str. 1).

▼ B

4. Roki iz točk 66.A.25, 66.A.30 in Dodatka III k Prilogi III (Del 66), ki so povezani z izpiti za preverjanje osnovnega znanja, osnovnimi izkušnjami, teoretičnim usposabljanjem in izpiti za tip zrakoplova, praktičnim usposabljanjem in ocenjevanjem, izpiti za tip zrakoplova in usposabljanjem na delovnem mestu, ki so bili zaključeni pred začetkom uporabe ► **M1** Uredbe (EU) št. 1149/2011 ◀, začnejo teči z datumom začetka uporabe ► **M1** Uredbe (EU) št. 1149/2011 ◀.

▼ M5
_____**▼ M1**

6. Z odstopanjem od odstavka 1:

(a) Pristojni organi ali, kadar je ustrezno, organizacije lahko še do 31. decembra 2015 izdajajo potrdila prejšnje izdaje, kakor so določena v Dodatku III k Prilogi I (Del M) ali Dodatku II in Dodatku III k Prilogi IV (Del 147) k Uredbi (EU) št. 1321/2014, ki velja pred 27. julijem 2015.

(b) Potrdila, izdana pred 1. januarjem 2016, ostanejo veljavna, dokler se ne spremenijo, začasno odzamejo ali prekličejo.

▼ M5

7. Z odstopanjem od odstavka 1 se za letala s 5 700 kg MTOM in manj, ki so opremljena z več turbopropelerskimi motorji in niso udeležena pri komercialnih operacijah, točki M.A.201(g)(2) in (g)(3) Priloge I (Del M) uporabljata od 1. januarja 2025.

▼ M6**▼ C3**
_____**▼ B**

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

▼ B*PRILOGA I***(Del M)****▼ M6****▼ C3**

VSEBINA

M.1

ODDELEK A – TEHNIČNE ZAHTEVE

PODDEL A – SPLOŠNO

M.A.101 Področje uporabe

PODDEL B – ODGOVORNOST

M.A.201 Odgovornosti

M.A.202 Javljanje dogodkov

PODDEL C – STALNA PLOVNOST

M.A.301 Naloge stalne plovnosti

M.A.302 Program vzdrževanja zrakoplova

M.A.303 Plovnostne zahteve

M.A.304 Podatki za modifikacije in popravila

M.A.305 Sistem evidentiranja stalne plovnosti zrakoplova

M.A.306 Sistem tehničnega dnevnika zrakoplova

M.A.307 Prenos evidence o stalni plovnosti zrakoplova

PODDEL D – STANDARDI VZDRŽEVANJA

M.A.401 Podatki za vzdrževanje

M.A.402 Izvajanje vzdrževanja

M.A.403 Okvare zrakoplova

PODDEL E – KOMPONENTE

M.A.501 Razvrščanje in vgradnja

M.A.502 Vzdrževanje komponent

M.A.503 Deli z omejeno življenjsko dobo in časovno nadzorovane komponente

M.A.504 Ločitev komponent

PODDEL F – VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA

M.A.601 Področje uporabe

M.A.602 Zahtevek

M.A.603 Obseg odobritve

M.A.604 Priročnik vzdrževalne organizacije

M.A.605 Objekti

M.A.606 Zahteve za osebje

M.A.607 Potrditveno osebje in osebje za pregled plovnosti

M.A.608 Komponente, oprema in orodje

M.A.609 Podatki za vzdrževanje

M.A.610 Delovni nalogi za vzdrževanje

▼ **C3**

- M.A.611 Standardi vzdrževanja
- M.A.612 Potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo
- M.A.613 Potrdilo o sprostitvi komponente v uporabo
- M.A.614 Evidenci o vzdrževanju in pregledu plovnosti
- M.A.615 Privilegiji organizacije
- M.A.616 Organizacijski pregled
- M.A.617 Spremembe odobrene vzdrževalne organizacije
- M.A.618 Stalna veljavnost odobritve
- M.A.619 Ugotovitve

PODDEL G – ORGANIZACIJA ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI

- M.A.701 Področje uporabe
- M.A.702 Zahtevek
- M.A.703 Obseg odobritve
- M.A.704 Priročnik za vodenje stalne plovnosti
- M.A.705 Objekti
- M.A.706 Zahteve za osebje
- M.A.707 Osebje za pregled plovnosti
- M.A.708 Vodenje stalne plovnosti
- M.A.709 Dokumentacija
- M.A.710 Pregled plovnosti
- M.A.711 Privilegiji organizacije
- M.A.712 Sistem kakovosti
- M.A.713 Spremembe odobrene organizacije za stalno plovnost
- M.A.714 Vodenje evidenc
- M.A.715 Stalna veljavnost odobritve
- M.A.716 Ugotovitve

PODDEL H – POTRDILO O SPROSTITVI V UPORABO

- M.A.801 Potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo
- M.A.802 Potrdilo o sprostitvi komponente v uporabo
- M.A.803 Pooblastilo pilota - lastnika

PODDEL I – POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI

- M.A.901 Pregled plovnosti zrakoplova
- M.A.902 Veljavnost potrdila o pregledu plovnosti
- M.A.903 Prenos registracije zrakoplova znotraj EU
- M.A.904 Pregled plovnosti zrakoplova, uvoženega v EU
- M.A.905 Ugotovitve

ODDELEK B – POSTOPEK ZA PRISTOJNE ORGANE

PODDEL A – SPLOŠNO

- M.B.101 Področje uporabe
- M.B.102 Pristojni organ

▼ C3

- M.B.103 Ugotovitve in izvršilni ukrepi – osebje
- M.B.104 Vodenje evidenc
- M.B.105 Medsebojna izmenjava informacij
- PODDEL B – ODGOVORNOST
- M.B.201 Pristojnosti
- M.B.202 Obveščanje agencije
- PODDEL C – STALNA PLOVNOST
- M.B.301 Program vzdrževanja zrakoplova
- M.B.302 Izjeme
- M.B.303 Spremljanje stalne plovnosti zrakoplova
- M.B.304 Preklic, začasna ukinitvev in omejitev
- M.B.305 Sistem tehničnega dnevnika zrakoplova
- PODDEL D – STANDARDI VZDRŽEVANJA
- PODDEL E – KOMPONENTE
- PODDEL F – VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA
- M.B.601 Zahtevek
- M.B.602 Prva odobritev
- M.B.603 Izdaja odobritve
- M.B.604 Stalen pregled
- M.B.605 Ugotovitve
- M.B.606 Spremembe
- M.B.607 Preklic, začasna ukinitvev in omejitev odobritve
- PODDEL G – ORGANIZACIJA ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI
- M.B.701 Zahtevek
- M.B.702 Prva odobritev
- M.B.703 Izdaja odobritve
- M.B.704 Stalen pregled
- M.B.705 Ugotovitve
- M.B.706 Spremembe
- M.B.707 Preklic, začasna ukinitvev in omejitev odobritve
- PODDEL H – POTRDILO O SPROSTITVI V UPORABO
- PODDEL I – POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI
- M.B.901 Ocena priporočil
- M.B.902 Pregled plovnosti, ki ga opravi pristojni organ
- M.B.903 Ugotovitve
- M.B.904 Izmenjava informacij
- Dodatek I – Pogodba o vodenju stalne plovnosti
- Dodatek II – Dovoljenje za sprostitev v uporabo – obrazec EASA 1
- Dodatek III – Potrdilo o pregledu plovnosti – obrazec EASA 15

▼ C3

Dodatek IV – Sistem ratingov in razredov, ki se uporablja za odobritev vzdrževalnih organizacij iz poddela F Priloge I (Del M) in Priloge II (Del 145)

Dodatek V – Potrdilo vzdrževalne organizacije iz Poddela F Priloge I (Del M) – obrazec EASA 3-MF

Dodatek VI – Potrdilo organizacije za vodenje stalne plovnosti iz Poddela G Priloge I (Del M) – obrazec EASA 14-MG

Dodatek VII – Naloge zahtevnega vzdrževanja

Dodatek VIII – Omejeno vzdrževanje pilota - lastnika

▼ B**M.1**

Za namene tega dela je pristojni organ:

1. za pregled nad stalno plovnostjo posameznega zrakoplova in izdajo potrdil o pregledu plovnosti organ, ki ga je imenovala država članica registracije;
2. za pregled nad delovanjem vzdrževalne organizacije, kot je opredeljeno v Oddelku A, Poddelu F te priloge (Del M),
  - (i) organ, ki ga je imenovala država članica, v kateri se nahaja glavni kraj poslovanja organizacije;
  - (ii) agencija, če se organizacija nahaja v tretji državi;

▼ M6**▼ C3**

3. za odobritev programov vzdrževanja zrakoplova eden od naslednjih:
  - (i) organ, ki ga imenuje država članica registracije zrakoplova;
  - (ii) če se pred odobritvijo programa vzdrževanja zrakoplova država članica registracije strinja, eden od naslednjih:
    - (a) organ, ki ga imenuje država članica, v kateri ima operator glavni kraj poslovanja, ali če operator nima glavnega kraja poslovanja, organ, ki ga imenuje država članica, v kateri ima operator sedež ali stalno prebivališče;
    - (b) organ, odgovoren za pregled nad delovanjem organizacije za vodenje stalne plovnosti zrakoplova ali organizacije, s katero je lastnik sklenil omejeno pogodbo v skladu s točko M.A.201(i)(3);

▼ M8

4. za pregled nad delovanjem organizacije za vodenje stalne plovnosti, kot je opredeljeno v Oddelku A, Poddelu G te priloge (Del M):
  - (i) organ, ki ga je imenovala država članica, v kateri je glavni kraj poslovanja navedene organizacije, če odobritev ni vključena v spričevalo letalskega prevoznika;
  - (ii) organ, ki ga je imenovala država članica operatorja, če je odobritev vključena v spričevalo letalskega prevoznika;
  - (iii) agencija, če je organizacija v tretji državi.

▼ M6**▼ C3**

▼ B*ODDELEK A***TEHNIČNE ZAHTEVE**

PODDEL A

*SPLOŠNO***▼ M6****▼ C3****M.A.101 Področje uporabe**

Ta oddelek določa ukrepe, ki jih je treba sprejeti za zagotovitev ohranjanja plovnosti zrakoplova, vključno z njegovim vzdrževanjem. Opredeljuje tudi pogoje, ki jih morajo izpolnjevati osebe ali organizacije, ki se ukvarjajo s takimi dejavnostmi.

▼ B

PODDEL B

*ODGOVORNOST***M.A.201 Odgovornosti****▼ M6****▼ C3**

- (a) Lastnik zrakoplova je odgovoren za stalno plovnost zrakoplova in zagotovi, da se let ne opravi, če niso izpolnjene vse naslednje zahteve:

1. zrakoplov je vzdrževan v stanju plovnosti;
2. vsa vgrajena operativna in zasilna oprema je pravilno nameščena in uporabna ali jasno označena kot neuporabna;
3. spričevalo o plovnosti je veljavno;
4. vzdrževanje zrakoplova se izvaja v skladu s programom vzdrževanja zrakoplova, kot je opredeljen v točki M.A.302.

▼ B

- (b) Kadar je zrakoplov v najemu, so odgovornosti lastnika prenesene na najemnika, če:

1. je najemnik naveden v dokumentu registracije ali
2. podrobno opredeljen v najemni pogodbi.

Kadar se v tem delu sklicuje na „lastnika“, izraz lastnik ustrezno zajema lastnika ali najemnika.

- (c) Vsaka oseba ali organizacija, ki opravlja vzdrževanje, je odgovorna za opravljene naloge.

▼ M6**▼ C3**

- (d) Vodja zrakoplova ali operator v primeru zrakoplova, ki ga uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, je odgovoren za zadovoljivo izvedbo pregleda pred letenjem. Navedeni inšpekcijski pregled opravi pilot ali druga usposobljena oseba, ni pa treba, da ga opravi odobrena vzdrževalna organizacija ali potrditveno osebje.

▼M8

- (e) V primeru zrakoplova, ki ga uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 ⁽¹⁾, je operator odgovoren za stalno plovnost zrakoplova, ki ga upravlja, ter:
1. zagotovi, da se let ne opravi, če niso izpolnjeni pogoji iz točke (a);
  2. sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da je odobren kot organizacija za vodenje stalne plovnosti (CAMO) v skladu s Prilogo Vc (Del CAMO) ali Poddelom G te priloge (Del M), v okviru spričevala letalskega prevoznika za zrakoplov, ki ga upravlja;
  3. sprejme vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da je odobren v skladu s Prilogo II (Del 145), ali sklene pisno pogodbo v skladu s točko CAMO.A.315(c) Priloge Vc (Del CAMO) ali točko M.A.708(c) te priloge (Del M) z organizacijo, ki je bila odobrena v skladu s Prilogo II (Del 145).
- (f) Za kompleksne zrakoplove na motorni pogon, ki se uporabljajo za komercialne specializirane operacije in operacije komercialnega letalskega prevoza, razen za operacije, ki jih opravijo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 ali komercialne odobrene organizacije za usposabljanje (v nadaljnjem besedilu: ATO) in prijavitelne organizacije za usposabljanje (v nadaljnjem besedilu: DTO) iz člena 10a Uredbe (EU) št. 1178/2011 ⁽²⁾, operator zagotovi:
1. da se let ne opravi, če niso izpolnjeni pogoji iz točke (a);
  2. da naloge, povezane s stalno plovnostjo, opravi organizacija za vodenje stalne plovnosti, odobrena v skladu s Prilogo Vc (Del CAMO) ali Poddelom G te priloge (Del M); če operator ni organizacija, odobrena v skladu s Prilogo Vc (Del CAMO) ali Poddelom G te priloge (Del M), sklene pisno pogodbo za opravljanje navedenih nalog v skladu z Dodatkom I k tej prilogi z organizacijo, odobreno v skladu s Prilogo Vc (Del CAMO) ali Poddelom G te priloge (Del M);
  3. da je organizacija za vodenje stalne plovnosti iz točke 2 odobrena v skladu s Prilogo II (Del 145) kot organizacija, ki izpolnjuje pogoje za izdajo odobritve za vzdrževanje zrakoplova in komponent, ki se vgradijo vanj, ali da je organizacija za vodenje stalne plovnosti sklenila pisno pogodbo v skladu s točko CAMO.A.315(c) Priloge Vc (Del CAMO) ali točko M.A.708(c) te Priloge (Del M) z organizacijami, odobrenimi v skladu s Prilogo II (Del 145).
- (g) Za kompleksne zrakoplove na motorni pogon, ki niso vključeni v točki (e) in (f), lastnik zagotovi:
1. da se let ne opravi, če niso izpolnjeni pogoji iz točke (a);

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (UL L 293, 31.10.2008, str. 3).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) št. 1178/2011 z dne 3. novembra 2011 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalsko osebje v civilnem letalstvu v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 311, 25.11.2011, str. 1).

▼ **M8**

2. da naloge, povezane s stalno plovnostjo, opravi organizacija za vodenje stalne plovnosti, odobrena v skladu s Prilogo Vc (Del CAMO) ali Poddelom G te priloge (Del M); če lastnik ni organizacija za vodenje stalne plovnosti, odobrena v skladu s Prilogo Vc (Del CAMO) ali Poddelom G te priloge (Del M), sklene pisno pogodbo za opravljanje navedenih nalog v skladu z Dodatkom I k tej prilogi z organizacijo, odobreno v skladu s Prilogo Vc (Del CAMO) ali Poddelom G te priloge (Del M);

  3. da je organizacija za vodenje stalne plovnosti iz točke 2 odobrena v skladu s Prilogo II (Del 145) kot organizacija, ki izpolnjuje pogoje za izdajo odobritve za vzdrževanje zrakoplova in komponent, ki se vgradijo vanj, ali da je organizacija za vodenje stalne plovnosti sklenila pisno pogodbo v skladu s točko CAMO.A.315(c) Priloge Vc (Del CAMO) ali točko M.A.708(c) te Priloge (Del M) z organizacijami, odobrenimi v skladu s Prilogo II (Del 145).
- (h) Za zrakoplove, ki niso kompleksni zrakoplovi na motorni pogon, ki se uporabljajo za komercialne specializirane operacije ali operacije komercialnega letalskega prevoza, razen za operacije, ki jih opravijo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 ali komercialne ATO in komercialne DTO iz člena 10a Uredbe (EU) št. 1178/2011, operator zagotovi:
1. da se let ne opravi, če niso izpolnjeni pogoji iz točke (a);

  2. da naloge, povezane s stalno plovnostjo, opravi organizacija za vodenje stalne plovnosti, odobrena v skladu s Prilogo Vc (Del CAMO) ali Poddelom G te priloge (Del M), ali organizacija za kombinirano plovnost (CAO), odobrena v skladu s Prilogo Vd (Del CAO); če operator ni organizacija za vodenje stalne plovnosti, odobrena v skladu s Prilogo Vc (Del CAMO) ali Poddelom G te priloge (Del M), ali organizacija za kombinirano plovnost, odobrena v skladu s Prilogo Vd (Del CAO), sklene pisno pogodbo v skladu z Dodatkom I k tej prilogi z organizacijo za vodenje stalne plovnosti, odobreno v skladu s Prilogo Vc (Del CAMO) ali Poddelom G te priloge (Del M), ali organizacijo za kombinirano plovnost, odobreno v skladu s Prilogo Vd (Del CAO);

  3. da je organizacija za vodenje stalne plovnosti ali organizacija za kombinirano plovnost iz točke 2 odobrena v skladu s Prilogo II (Del 145) ali Poddelom F te priloge (Del M) ali kot organizacija za kombinirano plovnost s privilegiji vzdrževanja ali da je organizacija za vodenje stalne plovnosti sklenila pisno pogodbo v skladu s točko CAMO.A.315(c) Priloge Vc (Del CAMO) ali točko M.A.708(c) te priloge (Del M) z organizacijami, odobrenimi v skladu s Prilogo II (Del 145) ali Poddelom F te priloge (Del M) ali Prilogo Vd (Del CAO), ki imajo privilegije vzdrževanje.
- (i) Za zrakoplove, ki niso kompleksni zrakoplovi na motorni pogon in niso vključeni v točki (e) in (h) ali se ne uporabljajo za omejene operacije, lastnik zagotovi, da se let opravi le, če so izpolnjeni pogoji iz točke (a). Zato lastnik:
1. naloge stalne plovnosti iz točke M.A.301 dodeli organizaciji za vodenje stalne plovnosti ali organizaciji za kombinirano plovnost s pisno pogodbo, sklenjeno v skladu z Dodatkom I, ali

  2. navedene naloge opravi sam ali

▼ **M8**

3. navedene naloge opravi sam, razen nalog priprave in obdelave odobritve programa vzdrževanja zrakoplova, le če navedene naloge opravi organizacija za vodenje stalne plovnosti ali organizacija za kombinirano plovnost na podlagi omejene pogodbe, sklenjene v skladu s točko M.A.302.

▼ **M2**

- (j) Lastnik/operator zagotovi vsaki osebi, ki je pridobila dovoljenje pristojnega organa, dostop do vseh svojih prostorov, zrakoplovov ali dokumentov, ki so povezani z njegovimi dejavnostmi, vključno s podizvajalskimi dejavnostmi, zaradi ugotavljanja skladnosti s tem delom.

▼ **M8**

- (k) Kadar se zrakoplov, vključen v spričevalo letalskega prevoznika, uporablja za nekomercialne operacije ali specializirane operacije iz točke ORO.GEN.310 Priloge III ali točke NCO.GEN.104 Priloge VII k Uredbi (EU) št. 965/2012, operator zagotovi, da naloge, povezane s stalno plovnostjo, opravi organizacija za vodenje stalne plovnosti, odobrena v skladu s Prilogo Vc (Del CAMO) ali Poddelom G te priloge (Del M), ali organizacija za kombinirano plovnost, odobrena v skladu s Prilogo Vd (Del CAO), kar koli je ustrezno, imetnika spričevala letalskega prevoznika.

▼ **M6**▼ **C3****M.A.202 Javljanje dogodkov**

- (a) Brez poseganja v zahteve za poročanje iz Priloge II (Del 145) in Priloge Vc (Del CAMO) vsaka oseba ali organizacija, odgovorna v skladu s točko M.A.201, poroča o kakršnem koli ugotovljenem stanju zrakoplova ali komponente, ki ogroža varnost letenja:
- (1) pristojnemu organu, ki ga imenuje država članica registracije zrakoplova, in kadar se ta razlikuje od države članice registracije, pristojnemu organu, ki ga imenuje država članica operatorja;
  - (2) organizaciji, odgovorni za projekt tipa ali dodatni projekt tipa.
- (b) Poročila iz točke (a) se izdelajo na način, ki ga določi pristojni organ iz točke (a), in vsebujejo vse ustrezne informacije o stanju, znane osebi ali organizaciji, ki pripravlja poročilo.
- (c) Kadar se vzdrževanje ali pregled plovnosti zrakoplova izvaja na podlagi pisne pogodbe, oseba ali organizacija, odgovorna za navedeni dejavnosti, o vsakem stanju iz točke (a) poroča tudi lastniku in operatorju zrakoplova ter zadevni CAMO ali CAO, če to nista lastnik in operator.
- (d) Oseba ali organizacija poročila iz točk (a) in (c) predloži čim prej, najpozneje pa 72 ur od trenutka, ko je oseba ali organizacija ugotovila stanje, na katero se poročilo nanaša, razen če to preprečujejo izredne okoliščine.
- (e) Oseba ali organizacija takoj po opredelitvi ukrepov, ki jih name-rava sprejeti za preprečitev podobnih dogodkov v prihodnje, predloži nadaljnje poročilo, v katerem navede podrobnosti o navedenih ukrepih. Nadaljnje poročilo se predloži v obliki in na način, ki ju določi pristojni organ.

▼ B

PODDEL C

*STALNA PLOVNIŠTVO***▼ M6****▼ C3****M.A.301 Naloge stalne plovnosti**

Stalna plovnost zrakoplova ter uporabnost operativne in zasilne opreme se zagotavljata z:

- (a) izvedbo pregledov pred letenjem;
- (b) odpravo morebitnih okvar in poškodb, ki vplivajo na varno delovanje v skladu s podatki, opredeljenimi v točkah M.A.304 in M.A.401, kot je ustrezno, pri čemer se upoštevata seznam minimalne opreme in seznam odstopanja od konfiguracije, kadar obstajata;
- (c) izvedbo vsega vzdrževanja v skladu s programom vzdrževanja zrakoplova iz točke M.A.302;
- (d) sprostitev vsega vzdrževanja v skladu s poddelom H;
- (e) z analizo učinkovitosti odobrenega programa vzdrževanja zrakoplova iz točke M.A.302 za vse kompleksne zrakoplove na motorni pogon ali zrakoplove, ki jih uporabljajo letalski prevozniki, licencirani v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008;
- (f) izvedbo ustreznih:
  - (1) plovnostnih zahtev;
  - (2) operativnih zahtev za delovanje z vplivom na stalno plovnost;
  - (3) zahtev po stalni plovnosti, ki jih določi agencija;
  - (4) ukrepov, ki jih zahteva pristojni organ ob neposrednem odzivu na varnostno težavo;
- (g) izvedbo modifikacij in popravil v skladu s točko M.A.304;
- (h) predložitvijo poročila o masi in ravnotežju, ki odraža trenutno konfiguracijo zrakoplova, vodji zrakoplova ali operatorju v primeru letalskih prevoznikov, licenciranih v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008;
- (i) vzdrževalnimi testnimi leti, kadar je to potrebno.

M.A.302 Program vzdrževanja zrakoplova

- (a) Vzdrževanje vsakega zrakoplova je organizirano v skladu s programom vzdrževanja zrakoplova.
- (b) Program vzdrževanja zrakoplova in morebitne nadaljnje spremembe programa odobri pristojni organ.
- (c) ► **M8** Kadar stalno plovnost zrakoplova upravlja organizacija za vodenje stalne plovnosti ali organizacija za kombinirano plovnost ali kadar imata lastnik in organizacija za vodenje stalne plovnosti ali organizacija za kombinirano plovnost sklenjeno omejeno pogodbo v skladu s točko M.A.201(i)(3), se lahko program vzdrževanja zrakoplova in njegove spremembe odobrijo s postopkom posredne odobritve.

▼ C3

V takem primeru postopek posredne odobritve določi zadevna organizacija za vodenje stalne plovnosti ali organizacija za kombinirano plovnost kot del priložnika za vodenje stalne plovnosti iz točke CAMO.A.300 Priloge Vc ali točke M.A.704 te priloge, kot del priložnika za kombinirano plovnost iz točke CAO.A.025 Priloge Vd, odobri pa ga pristojni organ, odgovoren za zadevno organizacijo za vodenje stalne plovnosti ali organizacijo za kombinirano plovnost. ◀

Postopek posredne odobritve se uporabi le, ko zadevno CAMO ali CAO pregledujejo države članice registracije zrakoplova, razen če je bila sklenjena pisna pogodba v skladu s točko M.1(3), s katero se odgovornost za odobritev programa vzdrževanja zrakoplova prenaša na pristojni organ, odgovoren za CAMO ali CAO.

- (d) Program vzdrževanja zrakoplova izkazuje skladnost z:
- (1) navodili, ki jih je izdal pristojni organ;
  - (2) navodili za stalno plovnost:
    - (i) ki so jih izdali nosilci certifikata tipa, certifikata tipa z omejitvami, dodatnega certifikata tipa, odobritve načrta velikega popravila, dovoljenja ETSO ali katere koli druge zadevne odobritve, izdane v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012;
    - (ii) ki so vključena v certifikacijske specifikacije iz točke 21.A.90B ali 21.A.431B Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012, če je ustrezno.
- (e) Z odstopanjem od točke (d) lahko lastnik ali organizacija za vodenje stalne plovnosti zrakoplova odstopa od navodil iz točke (d)(2) in v programu vzdrževanja zrakoplova na podlagi podatkov, pridobljenih iz zadostnih pregledov, opravljenih v skladu s točko (h), predlaga intervale, ki se stopnjujejo. Posredna odobritev ni dovoljena za stopnjevanje nalog, povezanih z varnostjo. Lastnik ali organizacija za vodenje stalne plovnosti zrakoplova lahko v programu vzdrževanja zrakoplova predlaga tudi dodatna navodila.
- (f) Program vzdrževanja zrakoplova vsebuje podrobnosti o vsem vzdrževanju, ki ga je treba opraviti, vključno s pogostostjo in morebitnimi specifičnimi nalogami, povezanimi z vrsto in specifičnostjo operacij.
- (g) Kadar program vzdrževanja zrakoplova za kompleksne zrakoplove na motorni pogon temelji na logiki skupine za upravljanje vzdrževanja ali spremljanju stanja, je v program vzdrževanja zrakoplova vključen tudi program zanesljivosti.
- (h) Program vzdrževanja zrakoplova se redno pregleduje in po potrebi ustrezno spremeni. Z navedenimi pregledi se zagotovi, da je program vzdrževanja zrakoplova ažuriran in veljaven glede na obratovalne izkušnje in navodila pristojnega organa, ob upoštevanju novih ali spremenjenih navodil za vzdrževanje, ki jih izdajo nosilci certifikata tipa in dodatnega certifikata tipa ter katera koli druga organizacija, ki take podatke objavlja v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.

▼ B**M.A.303 Plovnostne zahteve**

Katero koli veljavno plovnostno zahtevo je treba izvesti v obsegu zahtev te plovnostne zahteve, razen če je agencija drugače opredelila.

▼ M6**▼ C3****M.A.304 Podatki za modifikacije in popravila**

Oseba ali organizacija, ki popravlja zrakoplov ali komponento, oceni vse poškodbe. Modifikacije in popravila se opravijo na podlagi naslednjih podatkov, kot je ustrezno:

- (a) podatkov, ki jih odobri agencija;
- (b) podatkov, ki jih odobri projektivna organizacija, ki zagotavlja skladnost s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012;
- (c) podatkov iz zahtev iz točke 21.A.90B ali 21.A.431B Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.

M.A.305 Sistem evidentiranja stalne plovnosti zrakoplova

- (a) Ob zaključku katerega koli vzdrževanja se v sistem evidentiranja stalne plovnosti zrakoplova vnese potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo, ki se zahteva s točko M.A.801 ali točko 145.A.50, kot je primerno, in sicer takoj, ko je to izvedljivo, in najpozneje 30 dni po zaključku kakršnega koli vzdrževanja.
- (b) Sistem evidentiranja stalne plovnosti zrakoplova vsebuje:
  - 1. datum vnosa, skupno življenjsko dobo med uporabo, ki je pretekla v ustreznem parametru za zrakoplov, motor(-je) in/ali propeler(-je);
  - 2. evidence o stalni plovnosti zrakoplova, opisane v spodnjih točkah (c) in (d), skupaj s podpornimi podrobnimi evidencami o vzdrževanju, opisanimi v spodnji točki (e);
  - 3. če se to zahteva s točko M.A.306, tehnični dnevnik zrakoplova.
- (c) Evidence o stalni plovnosti zrakoplova vključujejo veljavno poročilo o masi in ravnotežju ter trenutno stanje:
  - 1. plovnostnih zahtev in ukrepov, ki jih je določil pristojni organ v neposrednem odzivu na varnostno težavo;
  - 2. modifikacij in popravil;
  - 3. skladnosti s programom vzdrževanja zrakoplova;
  - 4. odloženih nalog vzdrževanja in odložene odprave okvar.

▼ C3

- (d) Evidence o stalni plovnosti zrakoplova vključujejo trenutno stanje, značilno za komponente:
1. delov z omejeno življenjsko dobo, vključno s pretečeno življenjsko dobo vsakega zadevnega dela v zvezi z veljavnim parametrom omejevanja plovnosti, in
  2. časovno nadzorovanih komponent, vključno s pretečeno življenjsko dobo zadevnih komponent v zadevnem parametru, od nazadnje izvedenega načrtovanega vzdrževanja, kot je opredeljeno v programu vzdrževanja zrakoplova.
- (e) Lastnik ali operator določi sistem za hranjenje naslednjih dokumentov in podatkov v obliki, sprejemljivi za pristojni organ, za spodaj opredeljena obdobja:
1. sistem tehničnega dnevnika zrakoplova: tehnični dnevnik ali drugi podatki, enakovredni po obsegu in podrobnostih, ki zajema 36-mesečno obdobje pred zadnjim vnosom;
  2. potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo in podrobne evidence o vzdrževanju:
    - (i) ki izkazujejo skladnost s plovnostnimi zahtevami in ukrepi, ki jih je pristojni organ določil v neposrednem odzivu na varnostno težavo ter se uporabljajo za zrakoplov, motor(-je), propeler(-je) in komponente, nameščene nanje, kot je ustrezno, dokler se informacije v njem ne nadomestijo z novimi informacijami, enakovrednimi po obsegu in podrobnostih, ki pa zajemajo obdobje, ki ni krajše od 36 mesecev;
    - (ii) ki izkazujejo skladnost z veljavnimi podatki v skladu s točko M.A.304 za trenutne modifikacije in popravila zrakoplova, motorja(-ev), propelerja(-ev) in drugih komponent, za katere veljajo omejitve plovnosti, in
    - (iii) o vsem načrtovanem vzdrževanju ali drugem vzdrževanju, potrebnem za stalno plovnost zrakoplova, motorja(-ev), propelerja(-ev), kot je ustrezno, dokler se informacije v njem ne nadomestijo z novimi informacijami, enakovrednimi po obsegu in podrobnostih, ki pa zajemajo obdobje, ki ni krajše od 36 mesecev;
  3. podatki, značilni za nekatere komponente:
    - (i) evidenca o preteklem obratovanju vsakega dela z omejeno življenjsko dobo, na podlagi katere se določi trenutno stanje skladnosti z omejitvami plovnosti;
    - (ii) potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo in podrobne evidence o vzdrževanju za zadnje izvedeno načrtovano vzdrževanje in morebitno naslednje nenačrtovano vzdrževanje vseh delov z omejeno življenjsko dobo in časovno nadzorovanih komponent, dokler načrtovanega vzdrževanja komponente ne nadomesti drugo načrtovano vzdrževanje, ki je enakovredno po obsegu dela in podrobnostih, vendar zajema obdobje, ki ni krajše od 36 mesecev;

▼ C3

- (iii) potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo in izjava lastnika o sprejemu za katero koli komponento, ki je vgrajena v zrakoplov ELA2 brez obrazca EASA 1, v skladu s točko 21.A.307(c) Priloge I (Del 21) Uredbe (EU) št. 748/2012, vendar zajema obdobje, ki ni krajše od 36 mesecev;
4. obdobja hranjenja evidenc, ko je zrakoplov trajno umaknjen iz uporabe:
- (i) podatki, ki se v točki M.A.305(b)(1) zahtevajo v zvezi z zrakoplovom, motorjem(-i) in propelerjem(-i), se hranijo najmanj 12 mesecev;
  - (ii) zadnje dejansko stanje in poročila, kot so opredeljena v točkah M.A.305(c) in (d), se hranijo najmanj 12 mesecev, in
  - (iii) najnovejše(-a) potrdilo(-a) o sprostitvi zrakoplova v uporabo in podrobne evidence o vzdrževanju, kot so opredeljene v točkah M.A.305(e)(2)(ii) in (e)(3)(i), se hranijo najmanj 12 mesecev.
- (f) Oseba ali organizacija, odgovorna za vodenje nalog stalne plovnosti v skladu s točko M.A.201, izpolnjuje zahteve v zvezi s sistemom evidentiranja stalne plovnosti zrakoplova ter na zahtevo predloži evidence pristojnemu organu.
- (g) Vsi vnosi v sistem evidentiranja stalne plovnosti zrakoplova so jasni in točni. Kadar je treba vnos popraviti, se popravki vnesejo tako, da je jasno viden prvotni vnos.

▼ M2**M.A.306 Sistem tehničnega dnevnika zrakoplova****▼ M6****▼ C3**

- (a) Za komercialni letalski prevoz, komercialne specializirane operacije in operacije komercialne ATO ali komercialne DTO operator poleg zahtev iz točke M.A.305 uporabi sistem tehničnega dnevnika, ki za vsak zrakoplov vsebuje naslednje informacije:

▼ M2

1. informacije o vsakem letu, potrebne za zagotovitev stalne varnosti letenja; in
2. veljavno potrdilo o sprostitvi zrakoplova v obratovanje; in
3. veljavno izjavo o vzdrževanju z navedbo statusa vzdrževanja zrakoplova glede tega, katero načrtovano in izredno vzdrževanje je naslednjič predvideno, razen če se pristojni organ strinja, da se izjava o vzdrževanju hrani nekje drugje; in
4. vse neizvedene odložene odprave okvar, ki vplivajo na delovanje zrakoplova; in
5. vsa potrebna navodila glede izvedbe podpore vzdrževanju.

▼ M8

- (b) Prvotno izdajo sistema tehničnega dnevnika zrakoplova odobri pristojni organ, določen v točki CAMO.A.105 Priloge Vc (Del CAMO) ali točki M.1 te priloge (Del M) ali točki CAO.1(1) Priloge Vd (Del CAO), kot je ustrezno. Vse nadaljnje spremembe navedenega sistema se vodijo v skladu s točko CAMO.A.300(c), točkama M.A.704(b) in (c) ali točko CAO.A.025(c).

▼ M6**▼ C3****▼ B****M.A.307 Prenos evidence o stalni plovnosti zrakoplova****▼ M6****▼ C3**

- (a) Ko se zrakoplov trajno prenese z enega lastnika ali operatorja na drugega, lastnik ali operator, ki izvaja prenos, zagotovi, da se preneseta tudi evidenca o stalni plovnosti iz točke M.A.305, in če je ustrezno, sistem tehničnega dnevnika iz točke M.A.306.
- (b) Če lastnik naloge vodenja stalne plovnosti s pogodbo prenese na CAMO ali CAO, lastnik zagotovi, da se na navedeno organizacijo pogodbenico prenese tudi evidenca o stalni plovnosti iz točke M.A.305.
- (c) Časovna obdobja iz točke M.A.305(e), določena za hranjenje evidenc, še naprej veljajo za novega lastnika, operatorja, CAMO ali CAO.

▼ B

PODDEL D

*STANDARDI VZDRŽEVANJA***M.A.401 Podatki za vzdrževanje**

- (a) Oseba ali organizacija, ki vzdržuje zrakoplov, ima pri izvajanju vzdrževanja, vključno z modifikacijami in popravili, dostop do veljavnih tekočih podatkov za vzdrževanje in uporablja samo te podatke.
- (b) Za namene tega dela so veljavni podatki za vzdrževanje:
1. vsaka veljavna zahteva, postopek, standard ali informacija, ki jo je izdal pristojni organ ali agencija;
  2. vsaka veljavna plovnostna zahteva;
  3. veljavna navodila za stalno plovnost, ki so jih izdali nosilci certifikata tipa, nosilci dodatnega certifikata tipa in katera koli organizacija, ki take podatke objavlja v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012;
  4. vsi veljavni podatki, izdani skladno s točko 145.A.45(d).
- (c) Oseba ali organizacija, ki vzdržuje zrakoplov, zagotovi, da so vsi veljavni podatki za vzdrževanje veljavni in takoj na voljo za uporabo, kadar se zahtevajo. Oseba ali organizacija vzpostavi sistem delovnih kartic ali delovnih pol, ki naj se uporablja, in na te delovne kartice ali pole natančno prepíše podatke za vzdrževanje ali pripravi natančne sklice na določeno vzdrževalno nalogo ali naloge, vsebovane v teh podatkih za vzdrževanje.

▼ M2**M.A.402 Izvajanje vzdrževanja**

Razen za vzdrževanje, ki ga opravlja vzdrževalna organizacija, odobrena v skladu s Prilogo II (Del 145), vsaka oseba ali organizacija, ki opravlja vzdrževanje:

- (a) je usposobljena za naloge, ki jih opravlja, kot se zahteva v tem delu;
- (b) zagotovi, da je območje, na katerem se opravlja vzdrževanje, dobro organizirano in čisto, kar zadeva umazanijo in kontaminacijo;
- (c) uporablja metode, tehnike, standarde in navodila, opredeljene v podatkih za vzdrževanje iz točke M.A.401;
- (d) uporablja orodja, opremo in materiale, opredeljene v podatkih za vzdrževanje iz točke M.A.401. Orodje in oprema se po potrebi nadzorujejo in umerjajo glede na uradno priznani standard;
- (e) zagotovi, da se vzdrževanje opravi ob upoštevanju vseh okoljskih omejitev, opredeljenih v podatkih za vzdrževanje iz točke M.A.401;
- (f) zagotovi, da se uporabljajo ustrezni prostori v primeru neugodnih vremenskih pogojev ali dolgotrajnega vzdrževanja;
- (g) zagotovi, da se čim bolj zmanjšata tveganje večkratnih napak med vzdrževanjem in tveganje ponavljanja napak pri enakih nalogah vzdrževanja;
- (h) zagotovi, da se po vsaki kritični nalogi vzdrževanja izvede metoda za zajemanje napak, in
  - (i) po zaključku vsega vzdrževanja izvede splošno preverjanje za zagotovitev, da na zrakoplovu ali komponenti niso ostala kakršna koli orodja, oprema in drugi tuji deli ali material, ter da so bile ponovno nameščene vse odstranjene panelne plošče za dostop.

▼ B**M.A.403 Okvare zrakoplova**

- (a) Vsaka okvara zrakoplova, ki resno ogroža varnost letenja, se mora odpraviti pred naslednjim letom.

▼ M2

- (b) Samo pooblaščenno potrditveno osebje lahko v skladu s točkama M.A.801(b)1 in M.A.801(b)2 ter točkama M.A.801(c) in M.A.801(d) ali Prilogo II (Del 145) odloči, ali okvara zrakoplova resno ogroža varnost letenja, pri čemer uporabi podatke za vzdrževanje iz točke M.A.401, ter zato odloči, kdaj in kateri ukrep za odpravo se opravi pred naslednjim poletom in katero napako je mogoče odpraviti pozneje. Vendar to ne velja, kadar seznam minimalne opreme uporablja pilot ali drugo pooblaščenno potrditveno osebje.
- (c) Vsaka okvara zrakoplova, ki ne bi resno ogrožala varnosti letenja, se odpravi takoj, ko je to izvedljivo po datumu, ko je bila okvara zrakoplova prvič ugotovljena, in v roku, določenem v podatkih za vzdrževanje ali v seznamu minimalne opreme.

▼ M6
▼ C3

- (d) Vsaka okvara, ki ni bila odpravljena pred letom, se zapiše v sistem evidentiranja stalne plovnosti zrakoplova iz točke M.A.305, ali če je ustrezno, sistem tehničnega dnevnika zrakoplova iz točke M.A.306.

▼ B

PODDEL E
KOMPONENTE

▼ M5

M.A.501 **Razvrščanje in vgradnja**

- (a) Vse komponente se razvrstijo v naslednje kategorije:

▼ M6
▼ C3

- (1) Komponente, ki so v zadovoljivem stanju, sproščene na obrazcu EASA 1 ali enakovrednem dokumentu in označene v skladu s poddelom Q Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012, če ni določeno drugače v Prilogi I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 ali tej prilogi (Del M) ali Prilogi Vd (Del CAO).

▼ M5

- (2) Neuporabne komponente, ki se vzdržujejo v skladu s to uredbo.

▼ M6
▼ C3

- (3) Komponente, ki so razvrščene kot nepopravljive, ker so dosegle svojo obvezno omejitev življenjske dobe ali vsebujejo nepopravljivo okvaro.

▼ M5

- (4) Standardni deli, ki se uporabljajo na zrakoplovu, motorju, propelerju ali drugi komponenti zrakoplova, ko so navedeni v podatkih za vzdrževanje in jih spremljajo dokazila o skladnosti, sledljiva do veljavnega standarda.

- (5) Material, tako surovina kot potrošni material, ki se uporablja med vzdrževanjem, ko se je organizacija zadovoljivo prepričala, da izpolnjuje zahtevano specifikacijo in ima ustrezno sledljivost. Ves material mora spremljati dokumentacija, ki se jasno nanaša na določen material in vsebuje izjavo o skladnosti s specifikacijo ter oba vira, proizvodni in dobaviteljev.

- (b) Komponente, standardni deli in material se v zrakoplov ali komponento vgradijo samo, če so v zadovoljivem stanju, če spadajo v eno od kategorij, navedenih v točki (a), in če je določena komponenta, standardni del ali material naveden v ustreznih podatkih za vzdrževanje.

▼ M6
▼ C3

M.A.502 **Vzdrževanje komponent**

- (a) Vzdrževanje komponent opravljajo vzdrževalne organizacije, odobrene v skladu s poddelom F te priloge ali Prilogo II (Del 145) ali Prilogo Vd (Del CAO), kakor je ustrezno.

▼ **C3**

- (b) ► **M8** Z odstopanjem od točke (a) lahko vzdrževanje komponente, kadar je nameščena na zrakoplovu, opravi organizacija za vzdrževanje zrakoplovov, potrjena v skladu s Poddelom F te priloge ali Prilogo II (Del 145) ali v skladu s Prilogo Vd (Del CAO), ali pa potrditveno osebje iz točke M.A.801(b)(1). ◀ Tako vzdrževanje se opravi v skladu s podatki za vzdrževanje zrakoplova ali ob soglasju pristojnega organa v skladu s podatki za vzdrževanje komponent. Taka organizacija za vzdrževanje zrakoplovov ali potrditveno osebje lahko komponento začasno odstrani zaradi vzdrževanja, če je to nujno za olajšanje dostopa do komponente, razen če je zaradi take odstranitve potrebno dodatno vzdrževanje. Za vzdrževanje komponente, opravljeno v skladu s to točko, se ne izda obrazec EASA 1, zanj pa veljajo zahteve o sprostitvi zrakoplova v uporabo iz točke M.A.801.
- (c) Z odstopanjem od točke (a) lahko v primeru, ko je komponenta nameščena v motor ali pomožno pogonsko enoto (v nadaljnjem besedilu: APU), tako komponento vzdržuje organizacija za vzdrževanje motorjev, odobrena v skladu s poddelom F te priloge, Prilogo II (Del 145) ali Prilogo Vd (Del CAO). Tako vzdrževanje se opravi v skladu s podatki za vzdrževanje motorja ali APU ali ob soglasju pristojnega organa v skladu s podatki za vzdrževanje komponent. Taka organizacija ratinga B lahko komponento začasno odstrani zaradi vzdrževanja, če je to nujno za olajšanje dostopa do komponente, razen če je zaradi take odstranitve potrebno dodatno vzdrževanje.

Točke (a) do (c) se ne uporabljajo za komponente iz točke 21.A.307(c) Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.

- (d) ► **M8** Komponente iz točke 21.A.307(c) Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012, kadar je komponenta nameščena v zrakoplov ali začasno odstranjena zaradi olajšanja dostopa, vzdržuje organizacija za vzdrževanje zrakoplovov, odobrena v skladu s Poddelom F te priloge ali Prilogo II (Del 145) ali Prilogo Vd (Del CAO), kakor je ustrezno, potrditveno osebje iz točke M.A.801(b)(1) ali pilot - lastnik iz točke M.A.801(b)(2). ◀ Za vzdrževanje komponente, opravljeno v skladu s to točko, se ne izda obrazec EASA 1, zanj pa veljajo zahteve o sprostitvi zrakoplova v uporabo iz točke M.A.801.

M.A.503 Deli z omejeno življenjsko dobo in časovno nadzorovane komponente

▼ **M8**

- (a) Vgrajeni deli z omejeno življenjsko dobo in časovno nadzorovane komponente ne smejo presežati odobrene omejitve, kot je opredeljena v programu vzdrževanja zrakoplova in plovnostnih zahtevah, razen kot je določeno v točki M.A.504(b).

▼ **C3**

- (b) Ko odobrena omejitev poteče, se komponenta odstrani iz zrakoplova za namene vzdrževanja, v primeru delov z omejeno življenjsko dobo pa zaradi trajne odstranitve.

▼ M5M.A.504 **Ločitev komponent**

- (a) Neuporabne in nepopravljive komponente se ločijo od uporabnih komponent, standardnih delov in materialov.

▼ M6▼ C3

- (b) Nepopravljivim komponentam se ne dovoli ponoven vstop v sistem oskrbe s komponentami, razen če je bila obvezna življenjska doba podaljšana ali pa je bila rešitev popravila odobrena v skladu z Uredbo (EU) št. 748/2012.

▼ B

PODDEL F

VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA▼ M2M.A.601 **Področje uporabe**

Ta poddel določa zahteve, ki jim mora zadostiti organizacija, da izpolnjuje pogoje za izdajo ali podaljšanje odobritve za vzdrževanje zrakoplovov, ki niso kompleksni zrakoplovi na motorni pogon, in komponent, vgrajenih vanj, ki se ne uporabljajo za letalske prevoznike z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008.

▼ BM.A.602 **Vloga**

Vloga za izdajo ali spremembo odobritve vzdrževalne organizacije se izdelava na obrazcu in na način, ki ga določijo pristojni organ.

M.A.603 **Obseg odobritve**▼ M6▼ C3

- (a) Organizacija, ki se ukvarja z dejavnostmi, za katere velja ta poddel, svojih dejavnosti ne sme opravljati, če je ne odobri pristojni organ. V ta namen pristojni organ uporabi vzorec v Dodatku V.
- (b) Obseg dela, ki ga je treba odobriti, se določi v priročniku vzdrževalne organizacije v skladu s točko M.A.604. Razredi in ratingi, ki se uporabijo za odobritev vzdrževalnih organizacij, so določeni v Dodatku IV tega dela.

▼ B

- (c) Potrjena vzdrževalna organizacija lahko v skladu s podatki za vzdrževanje izdelava omejeno število delov za uporabo v teku del v svojih lastnih objektih, kot je določeno v priročniku vzdrževalne organizacije.

M.A.604 **Priročnik vzdrževalne organizacije**

- (a) Vzdrževalna organizacija zagotovi priročnik, ki vsebuje vsaj naslednje informacije:

▼ M6▼ C3

- izjavo, ki jo je podpisal odgovorni vodja, imenovan v skladu s točko M.A.606(a), s katero se potrjuje, da bo organizacija dejavnosti vedno opravljala v skladu z zahtevami te priloge (Del M) ali Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno, in priročnikom;

▼ B

2. obseg dela organizacije in
3. naziv(-e) in ime(-na) oseb(-) iz točke M.A.606(b) in
4. organizacijski diagram, ki kaže ustrezne verige odgovornosti med osebami iz točke M.A.606(b), in

▼ M8

5. seznam potrditvenega osebja in, če je ustrezno, osebja za pregled plovnosti, z obsegom odobritve, in

▼ M1

6. seznam lokacij, kjer se vzdrževanje izvaja, skupaj s splošnim opisom objektov in

▼ B

7. postopke, ki opredeljujejo, kako vzdrževalna organizacija zagotavlja skladnost s tem delom, in
8. postopek(-e) za spremembo priročnika vzdrževalne organizacije.

(b) Priročnik vzdrževalne organizacije in njegove spremembe odobri pristojni organ.

(c) Ne glede na točko (b) se lahko manjše spremembe priročnika odobrijo s pomočjo postopka (v nadaljnjem besedilu: neposredna odobritev).

M.A.605 Objekti

Organizacija zagotovi, da:

- (a) so na voljo objekti za vse načrtovano delo, specializirane delavnice in oddelki pa ustrezno ločeni za zagotovitev zaščite pred kontaminacijo in okoljem;
- (b) je zagotovljena pisarniška namestitvev za vodenje vsega načrtovanega dela, vključno zlasti izpolnjevanje evidence o vzdrževanju;
- (c) so zagotovljene varne zmogljivosti za skladiščenje komponent, opreme, orodja in materiala. Pogoji za skladiščenje zagotavljajo ločitev neuporabnih komponent in materiala od vseh drugih komponent, materiala, opreme in orodja. Pogoji skladiščenja so v skladu s proizvajalčevimi navodili in dostop je omejen na pooblaščen osebje.

M.A.606 Zahteve za osebje

- (a) Organizacija imenuje odgovornega vodjo, ki ima pooblastilo podjetja za zagotavljanje, da je mogoče vse vzdrževanje, ki ga zahteva stranka, financirati in opraviti po standardu, ki ga zahteva ta del.
- (b) Imenuje se oseba ali skupina oseb z odgovornostjo za zagotavljanje, da organizacija vedno izpolnjuje ta poddel. Odgovorna(-e) je/so predvsem odgovornemu vodji.

▼ B

- (c) Vsem osebam iz točke (b) je omogočeno, da pokažejo ustrezno znanje, izobrazbo in ustrezne izkušnje, povezane z vzdrževanjem zrakoplova in/ali komponent.
- (d) Organizacija ima ustrezno osebje za običajno pričakovano pogodbeno delo. Dovoljena je uporaba začasnega osebja s podizvajalsko pogodbo v primeru večjega obsega pogodbenega dela, kot je običajno pričakovano, in samo za osebje, ki ne izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo.

▼ M8

- (e) Kvalifikacije vseh članov osebja, ki se ukvarjajo z vzdrževanjem in pregledom plovnosti, so izkazane in dokumentirane.

▼ B

- (f) Osebje, ki opravlja specializirane naloge, kot so varjenje, neporušitveni preskusi/preiskave, razen barvnega kontrasta, je usposobljeno v skladu z uradno priznanim standardom.

▼ M5

- (g) Vzdrževalna organizacija ima dovolj potrditvenega osebja za izdajo potrdil o sprostitvi v uporabo zrakoplovov in komponent iz točk M.A.612 in M.A.613. Osebje izpolnjuje naslednje zahteve:

1. Priloga III (Del 66) za zrakoplove;

2. člen 5(6) te uredbe za komponente.

▼ B

- (h) Z odstopanjem od točke (g) lahko organizacija uporabi potrditveno osebje, usposobljeno v skladu z naslednjimi določbami, ko operatorjem, udeleženi pri komercialnih operacijah, omogoča podporo pri vzdrževanju, v skladu z ustreznimi postopki, ki se potrjujejo kot del priročnika organizacije:

1. za ponavljajočo se predpoletno plovnostno zahtevo, ki posebej navaja, da sme to plovnostno zahtevo izvesti letalska posadka, lahko organizacija izda omejeno pooblastilo za potrjevanje vodji zrakoplova na osnovi licence, ki jo ima letalska posadka, pod pogojem, da organizacija zagotovi, da se opravi dovolj praktičnega usposabljanja za zagotovitev, da lahko ta oseba izpolni plovnostno zahtevo po zahtevanem standardu;

2. ► **C2** če zrakoplov deluje drugje kot na podprti lokaciji, lahko organizacija izda omejeno pooblastilo za potrjevanje vodji letala na osnovi dane licence letalske posadke, pod pogojem, da organizacija zagotovi, da se opravi dovolj praktičnega usposabljanja za zagotovitev, da taka oseba lahko izpolni določeno nalogo po zahtevanem standardu. ◀

▼ M8

- (i) Če organizacija opravlja preglede plovnosti in izdaja ustrezna potrdila o pregledu plovnosti za zrakoplove ELA1, ki niso udeleženi v komercialnih operacijah v skladu s točko M.L.A.903 Priloge Vb (Del ML), osebje za pregled plovnosti, ki je usposobljeno in pooblaščen v skladu z naslednjimi zahtevami:

1. ima pooblastilo potrditvenega osebja za ustrezen zrakoplov;

▼ M8

2. ima vsaj tri leta izkušenj kot potrditveno osebje;
3. je neodvisno od procesa vodenja stalne plovnosti zrakoplova, ki se pregleduje, ali ima splošno pristojnost nad procesom vodenja stalne plovnosti celotnega zrakoplova, ki se pregleduje;
4. je seznanjeno z vsebino Poddela C te priloge (Del M) ali Poddela C Priloge Vb (Del ML);
5. je dokazano seznanjeno s postopki vzdrževalne organizacije v zvezi s pregledom plovnosti in izdajo potrdila o pregledu plovnosti;
6. pristojni organ ga je formalno sprejel po tem, ko je opravilo pregled plovnosti pod njegovim nadzorom ali pod nadzorom osebja za pregled plovnosti organizacije v skladu s postopkom, ki ga je odobril pristojni organ;
7. je izvedlo vsaj en pregled plovnosti v zadnjem dvanajstmesečnem obdobju.

▼ M6**▼ C3****▼ M1****M.A.607 Potrditveno osebje in osebje za pregled plovnosti****▼ B**

- (a) Poleg točke M.A.606(g) lahko potrditveno osebje izvaja svoje pravice samo, če je organizacija zagotovila:

▼ M6**▼ C3**

1. da lahko potrditveno osebje dokaže izpolnjevanje zahtev iz točke 66.A.20(b) Priloge III (Del 66), ali kadar se to zahteva v navedeni prilogi, zahtev prava države članice;

▼ B

2. da potrditveno osebje primerno pozna zadevni zrakoplov in/ali komponente zrakoplova, ki jih je treba vzdrževati, ter organizacijske postopke v zvezi s tem.
- (b) V naslednjih nepredvidenih primerih, ko je zrakoplov ostal prizemljen na lokaciji, ki ni glavna baza in kjer ni na voljo ustreznega potrditvenega osebja, lahko vzdrževalna organizacija, s katero je sklenjena pogodba za zagotavljanje podpore pri vzdrževanju, izda enkratno pooblastilo za potrjevanje:
1. enemu svojih uslužbencev, ki ima kvalifikacije za tip zrakoplova podobne tehnologije, konstrukcije in sistemov, ali
  2. kateri koli osebi z najmanj triletnimi izkušnjami z vzdrževanjem in z veljavno ICAO licenco za vzdrževanje zrakoplova, veljavno za tip zrakoplova, ki ga je treba potrditi, pod pogojem, da na omenjeni lokaciji ni nobene organizacije, ustrezno potrjene po tem delu, in da organizacija, s katero je bila sklenjena pogodba, pridobi in ima kartotečno evidenco o izkušnjah in licenci te osebe.

▼ B

► **M1** O vseh teh primerih je treba poročati pristojnemu organu v sedmih dneh od izdaje takega pooblastila za potrjevanje. ◀ Potrjena vzdrževalna organizacija, ki izda enkratno pooblastilo za potrjevanje, zagotovi, da se vsako tako vzdrževanje, ki bi lahko vplivalo na varnost letenja, ponovno preveri.

▼ M1

- (c) Potrjena vzdrževalna organizacija evidentira vse podrobnosti v zvezi s potrjitvenim osebjem in osebjem za pregled plovnosti ter ohranja veljavni seznam vsega potrjitvenega osebja in osebja za pregled plovnosti, skupaj z obsegom odobritve, in sicer kot del priročnika organizacije po točki M.A.604(a)5.

▼ B**M.A.608 Komponente, oprema in orodje**

- (a) Organizacija:

1. ima opremo in orodje, opredeljeno v podatkih za vzdrževanje iz točke M.A.609, ali preverjeno enakovredno orodje, kot je navedeno v priročniku vzdrževalne organizacije in je potrebno za vsakodnevno vzdrževanje v obsegu odobritve, in

2. izkazuje, da ima dostop do vse druge opreme in orodja, ki se uporablja samo občasno.

- (b) Orodje in oprema se nadzorujeta in umerjata po uradno priznanem standardu. Organizacija hrani evidenco o teh umerjanjih in uporabljenih standardih.

▼ M5

- (c) Organizacija pregleda, razvrsti in ustrezno loči vse vstopajoče komponente, standardne dele in materiale.

▼ M6**▼ C3****M.A.609 Podatki za vzdrževanje**

Odobrena vzdrževalna organizacija pri izvajanju vzdrževanja, vključno z modifikacijami in popravili, ima in uporablja veljavne tekoče podatke za vzdrževanje, določene v točki M.A.401 te priloge ali točki M.L.A.401 Priloge Vb (Del ML), kakor je ustrezno. Vendar pa v primeru podatkov za vzdrževanje, ki jih priskrbi stranka, organizacija te podatke ima in uporablja le med vzdrževanjem.

▼ B**M.A.610 Delovni nalogi za vzdrževanje**

Pred začetkom vzdrževanja se organizacija in organizacija, ki zahteva vzdrževanje, dogovorita o pismenem delovnem nalogu, da bi jasno določili vzdrževanje, ki ga je treba opraviti.

▼ M6**▼ C3****M.A.611 Standardi vzdrževanja**

Vse vzdrževanje se opravi v skladu z zahtevami iz poddela D oddelka A te priloge ali zahtevami iz poddela D oddelka A Priloge Vb (Del ML), kot je določeno v odstavku 1 člena 3.

▼ C3**M.A.612 Potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo**

Ob zaključku vsega potrebnega vzdrževanja zrakoplova v skladu s tem poddelom se v skladu s točko M.A.801 te priloge ali točko ML.A.801 Priloge Vb (Del ML) izda potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo, kot je določeno v odstavku 1 člena 3.

M.A.613 Potrdilo o sprostitvi komponente v uporabo

(a) Ob zaključku vsega potrebnega vzdrževanja komponente v skladu s tem poddelom se v skladu s točko M.A.802 te priloge ali točko ML.A.802 Priloge Vb (Del ML), kakor je ustrezno, izda potrdilo o sprostitvi komponente v uporabo. Izda se obrazec EASA 1, razen za tiste komponente, ki se vzdržujejo v skladu s točko M.A.502(b) ali (d), komponente, izdelane v skladu s točko M.A.603(c) te priloge, in komponente, v zvezi s katerimi točka ML.A.502 Priloge Vb (Del ML) drugače določa.

(b) Dokument dovoljenja za sprostitvev komponente v uporabo, tj. obrazec EASA 1, se lahko izdela iz računalniškega sistema.

▼ M1**M.A.614 Evidenci o vzdrževanju in pregledu plovnosti****▼ M8**

(a) Odobrena vzdrževalna organizacija evidentira vse podrobnosti o opravljenem delu. Evidenca, potrebna za dokazovanje, da so bile izpolnjene vse zahteve za izdajo potrdila o sprostitvi v obratovanje, vključno s podizvajalčevimi dokumenti o sprostitvi, ter za izdajo potrdila o pregledu plovnosti, se zadrži.

(b) Odobrena vzdrževalna organizacija zagotovi izvod vsakega potrdila o sprostitvi v uporabo lastniku ali operatorju zrakoplova skupaj z izvodom podrobne evidence o vzdrževanju, povezane z opravljenim delom in potrebne za dokazovanje skladnosti s točko M.A.305 te priloge (Del M) ali ML.A.305 Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno.

▼ M1

(c) Potrjena vzdrževalna organizacija obdrži izvod vse evidence o vzdrževanju in s tem povezanih podatkov za vzdrževanje tri leta od datuma, ko je potrjena vzdrževalna organizacija zrakoplov ali komponento, na katero se delo nanaša, sprostita v obratovanje.
► M8 Poleg tega obdrži izvod vse evidence v zvezi z izdajanjem potrdil o pregledu plovnosti tri leta od datuma njihove izdaje ter zagotovi izvod teh dokumentov lastniku zrakoplova. ◀

1. Evidenca iz te točke se hrani tako, da je zaščiten pred poškodbami, spremembo in krajo.

2. Vsa računalniška strojna oprema za zagotavljanje varnostnih kopij se hrani na drugi lokaciji in ne tam, kjer se hranijo delovni podatki, v okolju, ki zagotavlja, da ostanejo v dobrem stanju.

3. Kadar potrjena vzdrževalna organizacija zaključi svoje delovanje, se vsa hranjena evidenca o vzdrževanju, ki zajema zadnja tri leta, odpošlje zadnjemu lastniku ali stranki zadevnega zrakoplova ali komponente ali pa se shrani, kot je določil pristojni organ.

▼ M6**▼ C3****M.A.615 Privilegiji organizacije**

Vzdrževalna organizacija, odobrena v skladu s poddelom F oddelka A te priloge, lahko:

- (a) vzdržuje vsak zrakoplov in/ali komponento, za katero je odobrena, na lokacijah, določenih v potrdilu o odobritvi in priročniku vzdrževalne organizacije;
- (b) uredi izvajanje specializiranih storitev, ki so pod nadzorom vzdrževalne organizacije, pri drugi organizaciji, ki je ustrezno kvalificirana, kot je opisano v priročniku vzdrževalne organizacije;
- (c) vzdržuje vsak zrakoplov ali komponento, za katero je odobrena, na kateri koli lokaciji, kjer potreba po takem vzdrževanju izhaja iz neuporabnosti zrakoplova ali potrebe po podpiranju občasnega vzdrževanja, v skladu s pogoji iz priročnika vzdrževalne organizacije;
- (d) izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo ob zaključku vzdrževanja v skladu s točko M.A.612 ali M.A.613 te priloge;
- (e) če je za to posebej odobrena, za zrakoplove ELA1, ki niso udeleženi v komercialnih operacijah, opravlja preglede plovnosti in izdaja ustrezna potrdila o pregledu plovnosti v skladu s pogoji, določenimi v točki ML.A.903 Priloge Vb (Del ML).

Organizacija vzdržuje zrakoplov ali komponento, za katero je odobrena, samo kadar so na voljo vsi potrebni objekti, oprema, orodje, material, podatki za vzdrževanje in potrditveno osebje.

▼ B**M.A.616 Organizacijski pregled**

Za zagotovitev, da potrjena vzdrževalna organizacija nadaljuje z izpolnjevanjem zahtev tega poddela, le-ta redno organizira organizacijske preglede.

M.A.617 Spremembe potrjene vzdrževalne organizacije

Da bi pristojnemu organu omogočili določitev stalne skladnosti s tem delom, ga potrjena vzdrževalna organizacija obvesti o vsakem predlogu za izvedbo katere koli od naslednjih sprememb, preden se te spremembe izvršijo:

1. ime organizacije;
2. lokacija organizacije;
3. dodatne lokacije organizacije;
4. odgovorni vodja;
5. katera koli od oseb, navedenih v točki M.A.606(b);

▼ M1

6. objekti, oprema, orodje, material, postopki, področje dela, potrditveno osebje in osebje za pregled plovnosti, ki bi lahko vplivali na odobritev.

▼ B

V primeru predlaganih sprememb glede osebja, ki jih vodstvo ne pozna vnaprej, je treba o teh spremembah obvestiti ob prvi priložnosti.

▼ B**M.A.618 Stalna veljavnost odobritve****▼ M8**

- (a) Odobritev ostane veljavna do 24. septembra 2021 pod naslednjimi pogoji:

▼ B

1. organizacija ostaja skladna s tem delom po določbah, ki se nanašajo na obravnavanje ugotovitev, kot so opredeljene v točki M.A.619, in
2. se pristojnemu organu odobri dostop do organizacije za določitev stalne skladnosti s tem delom in
3. odobritev ni umaknjena ali preklicana.

- (b) Ob umiku ali preklicu se potrdilo o odobritvi vrne pristojnemu organu.

M.A.619 Ugotovitve**▼ M6****▼ C3**

- (a) Ugotovitev 1. stopnje je vsako ugotovljeno pomembno neizpolnjevanje zahtev iz te priloge in Priloge Vb (Del ML), ki znižuje varnostni standard in resno ogroža varnost leta.
- (b) Ugotovitev 2. stopnje je vsako ugotovljeno neizpolnjevanje zahtev iz te priloge in Priloge Vb (Del ML), ki lahko zniža varnostni standard in lahko ogrozi varnost leta.

▼ B

- (c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu s točko M.B.605 nosilec potrdila vzdrževalne organizacije opredeli načrt za korektivno ukrepanje in korektivno ukrepanje zadovoljivo izkaže pristojnemu organu v roku, dogovorjenem s tem organom.

PODDEL G*ORGANIZACIJA ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI***M.A.701 Področje uporabe**

Ta poddel določa zahteve, ki jih mora organizacija izpolnjevati, da je upravičena do izdaje ali podaljšanja odobritve za vodenje stalne plovnosti zrakoplova.

M.A.702 Zahtevki

Zahtevki za izdajo ali spremembo odobritve organizacije za vodenje stalne plovnosti se pripravi na obrazcu in na način, ki ga določi pristojni organ.

M.A.703 Obseg odobritve

- (a) odobritev se navede na potrdilu, vključenem v Dodatek VI, ki ga izda pristojni organ.

▼ M2

- (b) Ne glede na točko (a) je odobritev za letalske prevoznike z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 del spričevala letalskega prevoznika za upravljeni zrakoplov, ki ga izda pristojni organ.

▼ B

- (c) Obseg dela, ki naj bi predstavljal odobritev, se določi v priročniku za vodenje stalne plovnosti v skladu s točko M.A.704.

▼ B**M.A.704 Priročnik vodenja stalne plovnosti**

- (a) Organizacija za vodenje stalne plovnosti zagotovi priročnik vodenja stalne plovnosti, ki vsebuje naslednje informacije:

▼ M8

1. izjavo, ki jo je podpisal odgovorni vodja in ki potrjuje, da bo organizacija vedno delovala v skladu s to prilogo (Del M) in Prilogo Vb (Del ML), kot je ustrezno

▼ B

2. obseg dela organizacije in
3. naziv(-e) in ime(-na) osebe(-) iz M.A.706(a), M.A.706(c), M.A.706(d) in M.A.706(i) in
4. organizacijski diagram, ki kaže ustrezne verige odgovornosti med vsemi osebami iz točk M.A.706(a), M.A.706(c), M.A.706(d) in M.A.706(i), in
5. spisek osebja za pregled plovnosti iz točke M.A.707, v katerem je, če je to primerno, navedeno osebje, pooblaščen za izdajanje dovoljenj za letenje v skladu s točko M.A.711(c) in
6. splošen opis in lokacijo objektov in

▼ M8

7. postopke, ki opredeljujejo, kako organizacija zagotavlja skladnost s to prilogo (Del M) in Prilogo Vb (Del ML), kot je ustrezno, in

▼ B

8. postopke za spremembo priročnika vodenja stalne plovnosti in

▼ M2

9. seznam potrjenih programov vzdrževanja zrakoplova ali, za zrakoplove, ki jih ne uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, seznam „generičnih“ in „osnovnih“ programov vzdrževanja.

▼ B

- (b) Priročnik vodenja stalne plovnosti in njegove spremembe odobri pristojni organ.
- (c) Ne glede na točko (b) se lahko manjše spremembe priročnika odobrijo posredno s postopkom posredne odobritve. Postopek posredne odobritve opredeljuje upravičene manjše spremembe, vzpostavlja ga organizacija za vodenje stalne plovnosti kot del priročnika, potrdi pa ga pristojni organ, odgovoren za to organizacijo za vodenje stalne plovnosti.

M.A.705 Objekti

Organizacija za vodenje stalne plovnosti za osebje, opredeljeno v točki M.A.706, zagotovi primerne pisarne na ustreznih lokacijah.

M.A.706 Zahteve za osebje**▼ M8**

- (a) Organizacija imenuje odgovornega vodjo, ki ima pooblastilo podjetja za zagotavljanje, da je mogoče vse dejavnosti vodenja stalne plovnosti financirati in izvesti v skladu s to prilogo (Del M) in Prilogo Vb (Del ML), kot je ustrezno.

▼ M2

- (b) Za letalske prevoznike z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 je odgovorni poslovodni delavec iz točke (a) oseba, ki ima tudi pooblastilo podjetja za zagotavljanje, da se lahko vsi postopki operatorja financirajo in opravijo po standardu, zahtevanem za izdajo spričevala letalskega prevoznika.

▼ M8

- (c) Imenuje se oseba ali skupina oseb, odgovornih za zagotavljanje, da organizacija vedno izpolnjuje veljavne zahteve iz te priloge (Del M) in Priloge Vb (Del ML), ki se nanašajo na vodenje stalne plovnosti, pregled plovnosti in dovoljenje za letenje. Odgovorna(-e) je/so predvsem odgovornemu vodji.

▼ M2

- (d) Za letalske prevoznike z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 odgovorni poslovodni delavec imenuje nosilca položaja. Ta oseba je odgovorna za vodenje in nadzorstvo dejavnosti stalne plovnosti po točki (c).

▼ B

- (e) Imenovani nosilec položaja iz točke (d) ni zaposlen pri organizaciji, potrjeni po Delu 145, ki ima sklenjeno pogodbo z operatorjem, razen če se pristojni organ izrecno strinja.

- (f) Organizacija ima dovolj ustrezno kvalificiranega osebja za pričakovano delo.

- (g) Vsem osebam iz točk (c) in (d) je omogočeno, da pokažejo ustrezno znanje, izobrazbo in ustrezne izkušnje v zvezi s stalno plovnostjo zrakoplova.

- (h) Usposobljenost osebja, ki se ukvarja z vodenjem stalne plovnosti, je dokumentirana.

▼ M8

- (i) Za organizacije, ki podaljšujejo potrdila o pregledu plovnosti v skladu s točkama M.A.711(a)(4) in M.A.901 te priloge (Del M) ali točko ML.A.901(c) Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno, organizacija imenuje osebe, pooblaščenice za podaljševanje, ki jih potrdi pristojni organ.

▼ B

- (j) Organizacija v priročniku za vodenje stalne plovnosti opredeli in posodablja naziv(-e) in ime(-na) osebe(-) iz M.A.706(a), M.A.706(c), M.A.706(d) in M.A.706(i).

▼ M2

- (k) Za vse kompleksne zrakoplove na motorni pogon in letalske prevoznike z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 organizacija določi in nadzoruje usposobljenost osebja, ki se ukvarja z vodenjem stalne plovnosti, pregledom plovnosti in/ali revizijo kakovosti, v skladu s postopkom in standardom, ki ju je odobril pristojni organ.

▼ B**M.A.707 Osebjje za pregled plovnosti****▼ M8**

- (a) Da bi bila potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti potrjena za opravljanje pregledov plovnosti in, če je to ustrezno, za izdajanje dovoljenj za letenje, ima ustrezno osebjje za pregled plovnosti, da izdaja potrdila ali priporočila za pregled plovnosti iz Poddela I Oddelka A Priloge I (Del M) ali Poddela I Oddelka A Priloge Vb (Del ML) in, če je to ustrezno, da izdaja dovoljenja za letenje v skladu s točko M.A.711(c):

▼ M2

1. za zrakoplove, ki jih uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, in zrakoplove z MTOM nad 2 730 kg, razen balonov, mora to osebjje imeti:

- (a) vsaj petletne izkušnje s stalno plovnostjo; in
- (b) ustrezno licenco v skladu s Prilogo III (Del 66) ali diplomu iz aeronavtikke ali enakovredno nacionalno spričevalo; in
- (c) formalno usposabljanje iz letalskega vzdrževanja; in
- (d) položaj z ustreznimi odgovornostmi v potrjeni organizaciji.
- (e) Ne glede na točke (a) do (d) se lahko zahteva iz točke M.A.707(a)1(b) nadomesti s petletnimi izkušnjami v stalni plovnosti poleg tistih, ki se že zahtevajo v točki M.A.707(a)1(a).

2. Za zrakoplove, ki jih ne uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 z MTOM 2 730 kg in manj ter balone, mora to osebjje imeti:

- (a) vsaj triletno izkušnje s stalno plovnostjo; in
- (b) ustrezno licenco v skladu s Prilogo III (Del 66) ali diplomu iz aeronavtikke ali enakovredno nacionalno spričevalo; in
- (c) ustrezno usposabljanje iz letalskega vzdrževanja; in
- (d) položaj z ustreznimi odgovornostmi v potrjeni organizaciji.
- (e) Ne glede na točke (a) do (d) se lahko zahteva iz točke M.A.707(a)2(b) nadomesti s štiriletnimi izkušnjami v stalni plovnosti poleg tistih, ki se že zahtevajo v točki M.A.707(a)2(a).

▼ M1

- (b) Osebjju za pregled plovnosti, ki ga je imenovala potrjena organizacija za stalno plovnost, lahko potrjena organizacija za stalno plovnost izda pooblastilo le, ko ga formalno sprejme pristojni organ po zadovoljivem zaključku pregleda plovnosti pod nadzorstvom pristojnega organa ali osebjja za pregled plovnosti organizacije v skladu s postopkom, ki ga je odobril pristojni organ.

▼ B

- (c) Organizacija zagotovi, da osebjje za pregled plovnosti zrakoplova lahko izkaže ustrezne najnovejše izkušnje pri vodenju stalne plovnosti.

▼ B

- (d) Osebe za pregled plovnosti se določi z navedbo vsake osebe v priložniku vodenja stalne plovnosti skupaj s sklicem na njeno pooblastilo za pregled plovnosti.
- (e) Organizacija hrani evidenco vsega osebja za pregled plovnosti, ki vključuje podrobnosti o ustreznih kvalifikacijah, hranjenih skupaj s povzetkom ustreznih izkušenj in usposabljanja za vodenje stalne plovnosti ter kopijo pooblastila. Ta evidenca se hrani do dve leti potem, ko je osebje za pregled plovnosti zapustilo organizacijo.

M.A.708 Vodenje stalne plovnosti**▼ M8**

- (a) Organizacija zagotovi, da se vse vodenje stalne plovnosti izvede v skladu s Poddelom C Oddelka A te priloge (Del M) ali Poddelom C Oddelka A Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno.

▼ B

- (b) Za vsak voden zrakoplov potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti:

▼ M8

1. zagotovi, da je program vzdrževanja zrakoplova, vključno z morebitnim veljavnim programom zanesljivosti, zahtevanim s točko M.A.302 te priloge (Del M) ali ML.A.302 Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno, pripravljen in se nadzoruje;
2. za zrakoplov, ki ga ne uporabljajo letalski prevozniki, licencirani v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, kopijo programa vzdrževanja zrakoplova zagotovi lastniku ali operatorju, ki je odgovoren v skladu s točko M.A.201 te priloge (Del M) ali točko ML.A.201 Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno;

▼ B

3. vodi odobritev modifikacij in popravil;

▼ M8

4. zagotovi, da se vse vzdrževanje izvede v skladu s potrjenim programom vzdrževanja zrakoplova in sprost v skladu s Poddelom H Oddelka A te priloge (Del M) ali Poddelom H Oddelka A Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno;

▼ B

5. zagotovi, da se uporabljajo vse veljavne plovnostne zahteve in zahteve za delovanje z vplivom na stalno plovnost;
6. zagotovi, da vse okvare, odkrite med načrtovanim vzdrževanjem ali sporočene, popravi ustrezno potrjena vzdrževalna organizacija;
7. zagotovi, da se zrakoplov sprejme v ustrezno potrjeno vzdrževalno organizacijo, kadar koli je to potrebno;
8. usklajuje načrtovano vzdrževanje, uporabo plovnostnih zahtev, zamenjavo delov z omejeno življenjsko dobo in pregled komponent za zagotovitev, da je delo pravilno opravljeno;

▼ B

9. vodi in arhivira vso evidenco o stalni plovnosti in/ali operatorjev tehnični dnevnik;
10. zagotovi, da poročilo o masi in ravnotežju odraža trenutno stanje zrakoplova.

▼ M8

- (c) V primeru kompleksnih zrakoplovov na motorni pogon ali zrakoplovov, ki se uporabljajo za komercialni letalski prevoz, ali zrakoplovov, ki se uporabljajo za specializirane komercialne operacije ali komercialne operacije ATO ali DTO, kadar organizacija za vodenje stalne plovnosti ni ustrezno potrjena v skladu s Prilogo II (Del 145) ali Poddelom F te priloge (Del M) ali Prilogo Vd (Del CAO), ta organizacija po posvetovanju z operatorjem sklene pisno pogodbo o vzdrževanju z organizacijo, potrjeno v skladu s Prilogo II (Del 145) ali Poddelom F te priloge (Del M) ali Prilogo Vd (Del CAO), ali drugim operatorjem, pri čemer podrobno navede funkcije, opredeljene v točkah M.A.301(b), M.A.301(c), M.A.301(f) in M.A.301(g) te priloge (Del M) ali točkah ML.A.301(b) do (e) Priloge Vb (Del ML), kar zagotavlja, da vse vzdrževanje v končni fazi opravi vzdrževalna organizacija, potrjena v skladu s Prilogo II (Del 145) ali Poddelom F te priloge (Del M) ali Prilogo Vd (Del CAO), in določa podporo funkcijam kakovosti iz točke M.A.712 (b) te priloge (Del M).
- (d) Ne glede na točko (c) se pogodba lahko sklene v obliki posameznih delovnih nalogov, naslovljenih na vzdrževalno organizacijo, potrjeno v skladu s Prilogo II (Del 145) ali Poddelom F te priloge (Del M) ali Prilogo Vd (Del CAO), in sicer v primeru:
  1. zrakoplova, ki zahteva nenačrtovano linijsko vzdrževanje;
  2. vzdrževanja komponent, vključno z vzdrževanjem motorja.

M.A.709 Dokumentacija

- (a) Potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti za opravljanje nalog stalne plovnosti iz točke M.A.708 te priloge (Del M) ima in uporablja veljavne tekoče podatke za vzdrževanje v skladu s točko M.A.401 Priloge Vb (Del M) ali točko ML.A.401 Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno. Navedene podatke lahko zagotovi lastnik ali operator, pod pogojem, da je s takšnim lastnikom ali operatorjem sklenjena ustrezna pogodba. V tem primeru mora organizacija za vodenje stalne plovnosti hraniti te podatke samo v času trajanja pogodbe, razen če točka M.A.714 te priloge (Del M) ne določa drugače.
- (b) Za zrakoplove, ki jih ne uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, lahko potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti pripravi „osnovne“ in/ali „generične“ programe vzdrževanja, da bi omogočila začetno odobritev ali podaljšanje obsega odobritve brez pogodb iz Dodatka I k tej prilogi (Del M) ali Dodatka I k Prilogi Vb (Del ML), kot je ustrezno. Ti „osnovni“ in „generični“ programi vzdrževanja pa ne izključujejo potrebe po pravočasni vzpostavitvi ustreznega programa vzdrževanja zrakoplova v skladu s točko M.A.302 te priloge (Del M) ali točko ML.A.302 Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno, pred izvajanjem privilegijev iz točke M.A.711 te priloge (Del M).

▼ M8**M.A.710 Pregled plovnosti**

Kadar organizacija, odobrena v skladu s točko M.A.711(b) te priloge (Del M), izvaja preglede plovnosti, se ti izvedejo v skladu s točko M.A.901 te priloge (Del M) ali točko ML.A.903 Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno.

▼ B**M.A.711 Privilegiji organizacije**

(a) Organizacija za vodenje stalne plovnosti, potrjena v skladu s Poddelom G Oddelka A te priloge (Del M), lahko:

▼ M2

1. vodi stalno plovnost zrakoplova, razen zrakoplovov, ki jih uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, kot je navedeno v potrdilu o odobritvi;
2. vodi stalno plovnost zrakoplova, ki ga uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, kadar je naveden v potrdilu o odobritvi in na spričevalu letalskega prevoznika (AOC);

▼ B

3. se dogovori za opravljanje omejenih nalog stalne plovnosti s katero koli pogodbeno organizacijo, ki dela pod njenim sistemom kakovosti, kot je navedeno v potrdilu o odobritvi;

▼ M8

4. podaljša, pod pogoji iz točke M.A.901(f) te priloge (Del M) ali točke ML.A.901(c) Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno, potrdilo o pregledu plovnosti, ki ga je izdal pristojni organ ali druga organizacija oziroma oseba, kot je ustrezno;
5. odobri program vzdrževanja zrakoplova v skladu s točko ML.A.302(b)(2) za zrakoplove, ki se upravljajo v skladu s Prilogo Vb (Del ML).

▼ B

(b) Potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti, registrirana v eni izmed držav članic, je lahko poleg tega potrjena za opravljanje pregledov plovnosti iz točke M.A.710 in lahko:

▼ M8

1. izda povezano potrdilo o pregledu plovnosti in ga pravočasno podaljša pod pogoji iz točke M.A.901(c)(2) ali M.A.901(e)(2) te priloge (Del M) ali točke ML.A.901(c) Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno, in

▼ B

2. izda priporočilo za pregled plovnosti pristojnemu organu države članice registracije.

(c) Organizacija za vodenje stalne plovnosti z odobritvijo, ki vključuje privilegije iz točke M.A.711(b) sme biti dodatno potrjena za izdajanje dovoljenj za letenje v skladu s točko 21.A.711(d) Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 za določen zrakoplov, za katerega ima organizacija odobritev za izdajo potrdila o pregledu plovnosti, ko organizacija za vodenje stalne plovnosti potrjuje skladnost z odobrenimi pogoji za letenje, ob upoštevanju ustreznega odobrenega postopka v priročniku iz točke M.A.704.

▼ B**M.A.712 Sistem kakovosti**

- (a) Za zagotovitev, da bo potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti še naprej izpolnjevala zahteve tega poddela, vzpostavi sistem kakovosti in imenuje vodjo kakovosti za spremljanje skladnosti in ustreznosti postopkov, zahtevanih za zagotavljanje plovnosti zrakoplova. Spremljanje skladnosti vključuje sistem povratnih informacij odgovornemu vodji za zagotovitev korektivnega ukrepanja po potrebi.
- (b) Sistem kakovosti spremlja dejavnosti, izvedene po Oddelku A, Poddelu G te priloge (Del M). Vključuje vsaj naslednje funkcije:
1. spremljanje, da se vse dejavnosti, izvedene po Oddelku A, Poddelu G te priloge (Del M), opravljajo v skladu s potrjenimi postopki in
  2. spremljanje, da se vse vzdrževanje po podizvajalski pogodbi opravlja v skladu s pogodbo, in
  3. spremljanje stalnega izpolnjevanja zahtev tega dela.
- (c) Evidenca o teh dejavnostih se hrani vsaj dve leti.
- (d) Kjer je potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti potrjena v skladu z nekim drugim delom, se lahko sistem kakovosti kombinira s tem, kar zahteva ta drugi del.

▼ M2

- (e) Za letalske prevoznike z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 je sistem kakovosti iz poddela G dela M.A sestavni del sistema kakovosti operatorja.
- (f) V manjši organizaciji, ki ne vodi stalne plovnosti zrakoplova, ki ga uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, se lahko sistem kakovosti nadomesti z opravljanjem rednih organizacijskih pregledov, pod pogojem, da jih odobri pristojni organ, razen ko organizacija izda potrdilo o pregledu plovnosti za zrakoplov z MTOM nad 2 730 kg, ki ni balon. Če sistem kakovosti ne obstaja, organizacija ne sklene pogodbe za opravljanje nalog vodenja stalne plovnosti z drugimi strankami.

▼ B**M.A.713 Spremembe potrjene organizacije za stalno plovnost.**

Da bi pristojnemu organu omogočili določitev stalne skladnosti s tem delom, ga potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti obvesti o vsakem predlogu za izvedbo katere koli od naslednjih sprememb, preden se te spremembe izvršijo:

1. ime organizacije;
2. lokacija organizacije;
3. dodatne lokacije organizacije;
4. odgovorni vodja;

▼ B

5. katera koli od oseb, navedenih v odstavku M.A.706(c);
6. objekti, postopki, obseg dela in osebje, ki bi lahko vplivali na odobritev.

V primeru predlaganih sprememb oseb, ki jih vodstvo ne pozna vnaprej, ga je treba o teh spremembah obvestiti ob prvi priložnosti.

M.A.714 Hranjenje evidence**▼ M8**

- (a) Organizacija za vodenje stalne plovnosti evidentira vse podrobnosti o opravljenem delu. Evidenca, ki se zahteva v točki M.A.305 te priloge (Del M) ali točki ML.A.305 Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno, in točki M.A.306 te priloge (Del M), če je ustrezno, se zadrži.

▼ B

- (b) Če ima organizacija za vodenje stalne plovnosti privilegij iz točke M.A.711(b), obdrži kopijo vsakega izdanega ali, če je ustrezno, podaljšanega potrdila in priporočila o pregledu plovnosti, skupaj z vsemi spremljajočimi dokumenti. Poleg tega organizacija obdrži kopijo vsakega potrdila o pregledu plovnosti, ki ga je podaljšala na podlagi privilegija iz točke M.A.711(a)4.
- (c) Če ima organizacija za vodenje stalne plovnosti privilegij iz točke M.A.711(c), obdrži kopijo vsakega dovoljenja za letenje, izdanega v skladu z določbami točke 21A.729 Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.
- (d) Organizacija za vodenje stalne plovnosti obdrži kopijo vse evidence, navedene v točkah (b) in (c), še dve leti po tem, ko je bil zrakoplov stalno umaknjen iz uporabe.
- (e) Evidenca se hrani na način, ki zagotavlja zaščito pred poškodbami, spremembo in krajo.
- (f) Vsa računalniška strojna oprema za zagotavljanje rezervne kopije se hrani na lokaciji, ki je drugačna od lokacije, kjer se hranijo delovni podatki, v okolju, ki zagotavlja, da ostanejo v dobrem stanju.
- (g) Kjer se vodenje stalne plovnosti zrakoplova prenese na drugo organizacijo ali osebo, se vsa zadržana evidenca prenese na omenjeno osebo ali organizacijo. Časovna obdobja, predpisana za zadržanje evidence, še naprej veljajo za omenjeno organizacijo ali osebo.
- (h) Ko organizacija za vodenje stalne plovnosti zaključi svoje delovanje, se vsa zadržana evidenca prenese na lastnika zrakoplova.

M.A.715 Stalna veljavnost odobritve**▼ M8**

- (a) Odobritev ostane veljavna do 24. septembra 2021 pod naslednjimi pogoji:

▼ B

1. organizacija ostaja skladna s tem delom v skladu z določbami, ki se nanašajo na obravnavanje ugotovitev, kot so opredeljene v M.B.705, in
2. se pristojnemu organu odobri dostop do organizacije za določitev stalne skladnosti s tem delom in
3. odobritev ni umaknjena ali preklicana.

▼ B

- (b) Ob umiku ali preklicu se potrdilo o odobritvi vrne pristojnemu organu.

M.A.716 **Ugotovitve****▼ M8**

- (a) Ugotovitev 1. stopnje je vsako pomembno neizpolnjevanje zahtev iz te priloge (Del M) ali Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno, ki znižuje varnostni standard in resno ogroža varnost letenja.
- (b) Ugotovitev 2. stopnje je vsako neizpolnjevanje zahtev iz te priloge (Del M) ali Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno, ki bi lahko znižalo varnostni standard in ogrozilo varnost letenja.

▼ B

- (c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu s točko M.B.705 imetnik odobritve organizacije za vodenje stalne plovnosti opredeli načrt za korektivno ukrepanje in korektivno ukrepanje pristojnemu organu zadovoljivo izkaže v roku, dogovorjenem s tem organom.

PODDEL H

*POTRDILO O SPROSTITVI V UPORABO – CRS***▼ M6****▼ C3**M.A.801 **Potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo**

- (a) Razen za zrakoplov, ki ga je v uporabo sprostila vzdrževalna organizacija, odobrena v skladu s Prilogo II (Del 145), se potrdilo o sprostitvi v uporabo izda v skladu s tem poddelom.
- (b) Noben zrakoplov se ne sprosti v uporabo, če ob zaključku vseh naročenih nalog vzdrževanja, ki so bile primerno opravljene, ni bilo izdano potrdilo o sprostitvi v uporabo. Potrdilo o sprostitvi v uporabo izda pooblaščen potrditveno osebje vzdrževalne organizacije, odobrene v skladu s poddelom F te priloge ali Prilogo Vd (Del CAO), razen za naloge vzdrževanja, ki niso naloge zahtevnega vzdrževanja iz Dodatka VII k tej prilogi, za katere lahko potrdilo o sprostitvi v uporabo izda:
1. neodvisno potrditveno osebje, ki deluje v skladu z zahtevami iz člena 5 te uredbe;
  2. pilot - lastnik, ki deluje v skladu s točko M.A.803 te priloge.
- (c) Z odstopanjem od točke (b) lahko lastnik v nepredvidenih okoliščinah, ko je zrakoplov prizemljen na lokaciji, kjer ni na voljo vzdrževalna organizacija, odobrena v skladu s to prilogo, Prilogo II (Del 145) ali Prilogo Vd (Del CAO), in neodvisno potrditveno osebje, pooblasti katero koli osebo z najmanj tremi leti ustreznih izkušenj z vzdrževanjem, ki ima bodisi veljavno licenco za vzdrževanje, skladno s Prilogo 1 ICAO, za tip zrakoplova, ki ga je treba potrditi, bodisi pooblastilo potrditvenega osebja, veljavno za delo, ki ga je treba potrditi in za katero potrdilo izda vzdrževalna organizacija, odobrena v skladu s Prilogo 6 ICAO, za vzdrževanje zrakoplova v skladu s standardi iz poddela D te priloge in sprostitve zrakoplova v uporabo. V tem primeru lastnik:

▼ C3

1. pridobi in v zrakoplovu hrani evidenco z vsemi podrobnostmi o opravljenem vzdrževanju in kvalifikacijah osebe, ki je izdala potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo;
  2. zagotovi, da se vsako tako vzdrževanje pozneje preveri in da novo potrdilo o sprostitvi v uporabo izda ustrezno pooblaščenca oseba iz točke (b) ali organizacija, odobrena v skladu s poddelom F te priloge, Prilogo II (Del 145) ali Prilogo Vd (Del CAO), in sicer ob prvi priložnosti in vsekakor najpozneje v sedmih koledarskih dneh od datuma, ko je potrdilo o sprostitvi v uporabo izdala oseba, ki jo je pooblastil lastnik;
  3. v sedmih dneh od izdaje takega pooblastila obvesti organizacijo, odgovorno za vodenje stalne plovnosti zrakoplova, če je z njo sklenjena pogodba, ali pristojni organ, če taka pogodba ni sklenjena.
- (d) V primeru sprostitve v uporabo v skladu s točko (b)(2) lahko potrditvenemu osebju pri opravljanju nalog vzdrževanja pomaga ena ali več oseb, ki so stalno pod njegovim neposrednim nadzorom.
- (e) Potrdilo o sprostitvi v uporabo vsebuje najmanj:
1. osnovne podrobnosti o opravljenem vzdrževanju;
  2. datum zaključka vzdrževanja;
  3. identiteto organizacije ali osebe, ki izda potrdilo o sprostitvi v uporabo, vključno s:
    - (i) sklicem na odobritev vzdrževalne organizacije in potrditvenega osebja, ki izda potrdilo o sprostitvi v uporabo;
    - (ii) ali v primeru iz točke (b)(2) identiteto in, kadar je ustrezno, številko licence potrditvenega osebja, ki izda potrdilo o sprostitvi v uporabo;
  4. omejitve plovnosti ali operacij, če te obstajajo.
- (f) Z odstopanjem od točke (b) in ne glede na točko (g) se lahko v primeru, da potrebnega vzdrževanja ni mogoče zaključiti, potrdilo o sprostitvi v uporabo izda z odobrenimi omejitvami zrakoplova. V takem primeru se v potrdilu navede, da vzdrževanja ni bilo mogoče zaključiti, naštejejo pa se tudi vse veljavne omejitve plovnosti ali operacij, in sicer v okviru informacij, ki se zahtevajo v točki (e)(4).
- (g) Potrdilo o sprostitvi v uporabo se ne izda v primeru znanih neskladnosti, zaradi katerih je ogrožena varnost letenja.

M.A.802 Potrdilo o sprostitvi komponente v uporabo**▼ M8**

- (a) Razen za komponento, ki jo v uporabo sprosti vzdrževalna organizacija, odobrena v skladu s Prilogo II (Del 145), se potrdilo o sprostitvi v uporabo izda ob zaključku vsakega vzdrževanja komponente zrakoplova v skladu s točko M.A.502 te priloge (Del M).

▼ C3

- (b) Dovoljenje za sprostitev v uporabo, identificirano kot obrazec EASA 1, predstavlja potrdilo o sprostitvi komponente v uporabo, razen ko je bilo tako vzdrževanje komponent zrakoplova opravljeno v skladu s točko M.A.502(b) ali (d); v tem primeru so za vzdrževanje predpisani postopki sprostitve zrakoplova v skladu s točko M.A.801.

▼ B**M.A.803 Pooblastilo pilota-lastnika**

- (a) Pilot lastnik mora:
1. imeti veljavno pilotsko licenco (ali enakovredno dokazilo), ki ga je izdala ali potrdila država članica za rating za tip ali razred zrakoplova, in
  2. imeti v svoji ali skupni lasti zrakoplov; ta lastnik mora biti:
    - (i) ena izmed fizičnih oseb v registracijskem obrazcu ali
    - (ii) član neprofitne rekreativne pravne osebe, kjer je pravna oseba na registracijskem dokumentu opredeljena kot lastnik ali operator, ta član pa je neposredno udeležen pri postopku sprejemanja odločitev pravne osebe in ga ta pravna oseba imenuje za izvajanje vzdrževanja pilota-lastnika.

▼ M6**▼ C3**

- (b) Za vsak nekompleksni zrakoplov na motorni pogon z MTOM 2 730 kg in manj, ki se ne uporablja za komercialni zračni prevoz, komercialne specializirane operacije ali komercialne operacije ATO ali DTO, lahko pilot - lastnik izda potrdilo o sprostitvi v uporabo, potem ko je opravil omejeno vzdrževanje pilota - lastnika, kot je določeno v Dodatku VIII k tej prilogi.

▼ B

- (c) Obseg omejenega vzdrževanja pilota-lastnika je opredeljen v programu vzdrževanja zrakoplova iz točke M.A.302.

▼ M6**▼ C3**

- (d) Potrdilo o sprostitvi v uporabo se vpiše v sistem evidentiranja stalne plovnosti zrakoplova in vsebuje osnovne podrobnosti o opravljenem vzdrževanju, uporabljene podatke za vzdrževanje, datum zaključka vzdrževanja ter identiteto, podpis in številko pilotske licence pilota - lastnika, ki izdaja tako potrdilo.

▼ B**PODDEL I***POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI***▼ M6****▼ C3****M.A.901 Pregled plovnosti zrakoplova**

Za zagotovitev veljavnosti spričevala o plovnosti zrakoplova se redno opravlja pregled plovnosti zrakoplova in njegove evidence o stalni plovnosti.

- (a) Potrdilo o pregledu plovnosti je izdano v skladu z Dodatkom III (obrazec EASA 15a ali 15b) k tej prilogi ob zaključku zadovoljivega pregleda plovnosti. Potrdilo o pregledu plovnosti velja eno leto.

▼ **C3**

- (b) Zrakoplov v nadzorovanem okolju je zrakoplov:
1. katerega plovnost je v preteklih 12 mesecih stalno vodila enotna CAMO ali CAO;
  2. ki ga je v preteklih 12 mesecih vzdrževala vzdrževalna organizacija, odobrena v skladu s poddelom F te priloge, Prilogo II (Del 145) ali Prilogo Vd (Del CAO), vključno s primeri, ko so naloge vzdrževanja iz točke M.A.803(b) opravljene in sproščene v uporabo v skladu s točko M.A.801(b)(1) ali (b)(2) te priloge.
- (c) ► **M8** Za vse zrakoplove, ki jih uporabljajo letalski prevozniki, licencirani v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, in zrakoplove z MTOM nad 2 730 kg, ki so v nadzorovanem okolju, lahko organizacija iz točke (b)(1) za vodenje stalne plovnosti zrakoplova v skladu s točko CAMO.A.125(e) Priloge Vc ali točko M.A.711(b) te priloge ali točko CAO.A.095(c)(1) Priloge Vd, kot je ustrezno, ter v skladu s točko (j): ◀
1. izda potrdilo o pregledu plovnosti v skladu s točko M.A.901;
  2. največ dvakrat podaljša veljavnost potrdila o pregledu plovnosti, ki ga je izdala, in sicer vsakič za eno leto, če je zadevni zrakoplov ostal v nadzorovanem okolju.
- (d) Potrdilo o pregledu plovnosti izda pristojni organ po zadovoljivi oceni, ki temelji na priporočilu CAMO ali CAO, poslanem skupaj z zahtevkom lastnika ali operatorja za vse zrakoplove, ki jih uporabljajo letalski prevozniki, licencirani v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, in zrakoplove z MTOM nad 2 730 kg, ki izpolnjujejo enega od naslednjih pogojev:
1. niso v nadzorovanem okolju;
  2. njihovo stalno plovnost vodi organizacija, ki nima privilegija opravljanja pregledov plovnosti.
- Priporočilo iz prvega pododstavka temelji na pregledu plovnosti, opravljenem v skladu s točko M.A.901.
- (e) ► **M8** Za zrakoplove, ki jih ne uporabljajo letalski prevozniki, licencirani v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, in zrakoplove z MTOM 2 730 kg ali manj lahko vsaka organizacija za vodenje stalne plovnosti ali organizacija za kombinirano plovnost, ki jo lastnik ali operator izbere v skladu s točko CAMO.A.125(e) Priloge Vc ali točko M.A.711(b) te priloge ali točko CAO.A.095(c) Priloge Vd, kot je ustrezno, in v skladu s točko (j): ◀
1. izda potrdilo o pregledu plovnosti v skladu s točko M.A.901;
  2. največ dvakrat podaljša veljavnost potrdila o pregledu plovnosti, ki ga je izdala, in sicer vsakič za eno leto, če je zrakoplov ostal v nadzorovanem okolju pod njenim vodenjem.

▼ C3

- (f) Z odstopanjem od točk M.A.901(c)(2) in (e)(2) lahko za zrakoplove, ki so v nadzorovanem okolju, organizacija iz točke (b)(1) za vodenje stalne plovnosti zrakoplova v skladu s točko (j) največ dvakrat podaljša veljavnost potrdila o pregledu plovnosti, ki ga je izdal pristojni organ ali druga CAMO ali CAO, in sicer vsakič za eno leto.
- (g) Kadar koli okoliščine kažejo na potencialno ogroženost varnosti v letalstvu, pristojni organ sam opravi pregled plovnosti in izda potrdilo o pregledu plovnosti.
- (h) Brez poseganja v točko (g) lahko pristojni organ sam opravi pregled plovnosti in izda potrdilo o pregledu plovnosti v naslednjih primerih:
1. kadar stalno plovnost zrakoplova vodi CAMO ali CAO, ki ima glavni kraj poslovanja v tretji državi;
  2. za vse druge zrakoplove z MTOM 2 730 kg ali manj, če to zahteva lastnik.
- (i) Kadar pristojni organ sam izda potrdilo o pregledu plovnosti v skladu s točko (g) ali (h) ali po oceni priporočila v skladu s točko M.B.901, lastnik ali operator zrakoplova, kadar je to potrebno za navedene namene, pristojnemu organu zagotovi:
1. vso dokumentacijo, ki jo zahteva pristojni organ;
  2. primerno namestitvev njegovega osebja na ustrezni lokaciji;
  3. podporo potrditvenega osebja.
- (j) Potrdilo o pregledu plovnosti se ne izda ali podaljša v primeru dokazov ali znakov, da zrakoplov ni ploven.
- (k) Pregled plovnosti zrakoplova vključuje poln dokumentiran pregled evidence zrakoplova, ki dokazuje, da so bile izpolnjene naslednje zahteve:
1. skupno število ur letenja in z njimi povezanih ciklov letenja za osnovno konstrukcijo zrakoplova, motor in propeler je bilo pravilno evidentirano;
  2. letalski priročnik velja za konfiguracijo zrakoplova in odraža stanje zadnje spremembe;
  3. opravljeno je bilo vse potrebno vzdrževanje zrakoplova v skladu z odobrenim programom vzdrževanja;
  4. vse znane okvare so bile popravljene ali, kadar je primerno, nadzorovano prenesene naprej v skladu s točko M.A.403;
  5. vse veljavne plovnostne zahteve so bile uporabljene in ustrezno evidentirane;
  6. vse modifikacije in popravila, narejeni na zrakoplovu, so bili registrirani in so skladni s točko M.A.304;

▼ C3

7. vsi deli z omejeno življenjsko dobo in časovno nadzorovane komponente, vgrajeni v zrakoplov, so pravilno identificirani in registrirani ter niso preseгли svoje omejitve;
  8. vse vzdrževanje je bilo opravljeno v skladu s to prilogo;
  9. veljavno poročilo o masi in ravnotežju odraža trenutno konfiguracijo zrakoplova ter je veljavno;
  10. zrakoplov je skladen z zadnjo revizijo svojega projekta tipa, ki ga je odobrila agencija;
  11. zrakoplov ima po potrebi spričevalo o hrupu, ki ustreza trenutni konfiguraciji zrakoplova v skladu s poddelom I Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.
- (l) Pregled plovnosti zrakoplova vključuje fizični pregled zrakoplova. Pri navedenem pregledu osebju za pregled plovnosti, ki ni ustrezno usposobljeno v skladu s Prilogo III (Del 66), pomaga tako usposobljeno osebje.
- (m) Osebje za pregled plovnosti s fizičnim pregledom zrakoplova zagotovi, da:
1. so vse zahtevane oznake in nalepke pravilno nameščene;
  2. je zrakoplov skladen s svojim odobrenim letalskim priročnikom;
  3. je konfiguracija zrakoplova skladna z odobreno dokumentacijo;
  4. ni mogoče najti očitne okvare, ki ni bila obravnavana v skladu s točko M.A.403;
  5. ni mogoče najti neskladnosti med zrakoplovom in dokumentiranim pregledom evidenc iz točke (k).
- (n) Z odstopanjem od točke (a) je mogoče pregled plovnosti opraviti največ 90 dni pred rokom brez izgube stalnosti vzorca pregleda plovnosti, da bi se lahko fizični pregled odvijal med vzdrževalnim pregledom.
- (o) Potrdilo o pregledu plovnosti (obrazec EASA 15b) ali priporočilo za izdajo potrdila o pregledu plovnosti (obrazec EASA 15a) iz Dodatka III k tej prilogi (se) lahko izda le:
1. pooblaščen osebje za pregled plovnosti v imenu odobrene organizacije;
  2. če je bil pregled plovnosti izveden v celoti.
- (p) Kopija vsakega potrdila o pregledu plovnosti, izdanega za zrakoplov ali podaljšanega, se v desetih dneh pošlje državi članici registracije zadevnega zrakoplova.

▼ C3

- (q) Naloge pregleda plovnosti se ne oddajo podizvajalcem.
- (r) Če je izid pregleda plovnosti neuspešen, organizacija, ki je opravila pregled, o tem čim hitreje obvesti pristojni organ, vsekakor pa v 72 urah od trenutka, ko organizacija ugotovi razlog za neuspešnost pregleda plovnosti.
- (s) Potrdilo o pregledu plovnosti se izda šele po zaključku vseh ugotovitev.

▼ B**M.A.902 Veljavnost potrdila o pregledu plovnosti**

- (a) Potrdilo o pregledu plovnosti postane neveljavno, če:
  1. je začasno ukinjeno ali preklicano ali
  2. je začasno ukinjeno ali preklicano spričevalo o plovnosti ali
  3. zrakoplov ni v registru zrakoplovov države članice ali
  4. je certifikat tipa, po katerem je bilo izdano spričevalo o plovnosti, začasno ukinjen ali preklican.
- (b) Zrakoplov ne sme leteti, če je spričevalo o plovnosti neveljavno ali če:
  1. stalna plovnost zrakoplova ali katere koli komponente, nameščene na zrakoplov, ne izpolnjuje zahtev tega dela, ali
  2. zrakoplov ne ostaja skladen s projektom tipa, ki ga je odobrila agencija, ali
  3. je zrakoplov pri delovanju presegel omejitve potrjenega letalskega priročnika ali spričevala o plovnosti, ne da bi se ustrezno ukrepalo, ali
  4. je bil zrakoplov vpleten v nesrečo ali incident, ki vpliva na plovnost zrakoplova, brez nadaljnjega ukrepanja za obnovitev plovnosti ali

▼ M6**▼ C3**

- 5. modifikacija ali popravilo ni v skladu s točko M.A.304.

▼ B

- (c) Ob umiku ali preklicu se potrdilo o pregledu plovnosti vrne pristojnemu organu.

M.A.903 Prenos registracije zrakoplova znotraj EU

- (a) Pri prenosu registracije zrakoplova znotraj EU prosilec:
  1. obvesti prejšnjo državo članico, v kateri državi članici bo registriran, zatem
  2. zaprosi novo državo članico za izdajo novega spričevala o plovnosti v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.
- (b) Ne glede na točko M.A.902(a)(3) prejšnje potrdilo o pregledu plovnosti ostane v veljavi do datuma poteka.

▼ M6▼ C3M.A.904 **Pregled plovnosti zrakoplova, uvoženega v EU**

- (a) Ob uvozu zrakoplova v državo članico registracije iz tretje države ali regulativnega sistema, v katerem se Uredba (EU) 2018/1139 ne uporablja, prosilec:
1. zaprosi pristojni organ države članice registracije za izdajo novega spričevala o plovnosti v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012;
  2. za zrakoplov, ki ni nov, naroči pregled plovnosti v skladu s točko M.A.901;
  3. naroči izvedbo vsega vzdrževanja za izpolnjevanje odobrenega programa vzdrževanja zrakoplova v skladu s točko M.A.302.
- (b) Ko se organizacija, ki opravlja pregled plovnosti, prepriča, da zrakoplov izpolnjuje ustrezne zahteve, pošlje dokumentirano priporočilo za izdajo potrdila o pregledu plovnosti pristojnemu organu države članice registracije.
- (c) Lastnik zrakoplova dovoli dostop do zrakoplova, da pristojni organ države članice registracije opravi inšpekcijski pregled.
- (d) Pristojni organ države članice registracije izda spričevalo o plovnosti, ko se prepriča, da zrakoplov izpolnjuje zahteve iz Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.
- (e) Navedeni pristojni organ države članice izda tudi potrdilo o pregledu plovnosti. Potrdilo velja eno leto, razen če se pristojni organ zaradi varnosti v letalstvu odloči skrajšati obdobje veljavnosti.

▼ BM.A.905 **Ugotovitve**▼ M6▼ C3

- (a) Ugotovitev 1. stopnje je vsako ugotovljeno pomembno neizpolnjevanje zahtev iz te priloge, ki znižuje varnostni standard in resno ogroža varnost leta.
- (b) Ugotovitev 2. stopnje je vsako ugotovljeno neizpolnjevanje zahtev iz te priloge, ki lahko zniža varnostni standard in lahko ogrozi varnost leta.

▼ B

- (c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu s točko M.B.903 odgovorna oseba ali organizacija iz točke M.A.201 opredeli načrt za korektivno ukrepanje in korektivno ukrepanje pristojnemu organu zadovoljivo izkaže v roku, dogovorjenem s tem organom, vključno z ustreznim korektivnim ukrepanjem za preprečitev ponovnega pojava ugotovitve in poglobitnega vzroka zanjo.

▼ B*ODDELEK B***POSTOPEK ZA PRISTOJNE ORGANE**

PODDEL A

*SPLOŠNO***M.B.101 Področje uporabe**

Ta oddelek vzpostavlja upravne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati pristojni organi, zadolženi za uporabo in uveljavljanje Oddelka A tega dela.

M.B.102 Pristojni organ

(a) Splošno

Države članice imenujejo pristojni organ, ki so mu dodeljene odgovornosti za izdajo, podaljšanje, spremembo, začasno ukinitve ali preklic odobritev in za nadzor stalne plovnosti. Ta pristojni organ vzpostavi dokumentirane postopke in organizacijsko strukturo.

(b) Viri

Število osebja je primerno za opravljanje zahtev, ki so podrobno opisane v tem oddelku.

(c) Kvalifikacije in usposabljanje

Vse osebe, ki se ukvarja z dejavnostmi, obravnavanimi v tej prilogi, ima ustrezne kvalifikacije in znanje, izkušnje ter začetno in nadaljevalno usposabljanje, da lahko opravlja dodeljene naloge.

(d) Postopki

Pristojni organ določi postopke, ki podrobno opisujejo, kako se doseže skladnost s to prilogo (Del M).

Postopki se pregledujejo in spreminjajo za zagotavljanje stalne skladnosti.

▼ M6**▼ C3****M.B.103 Ugotovitve in izvršilni ukrepi – osebe**

Če pristojni organ, odgovoren za pregled v skladu s to prilogo, med pregledom ali na drug način najde dokaz, da oseba, ki ima licenco, certifikat, rating ali potrdilo, izdano v skladu z Uredbo (EU) 2018/1139, ne izpolnjuje veljavnih zahtev iz Uredbe (EU) 2018/1139, pristojni organ, ki je ugotovil neskladnost, sprejme vse potrebne izvršilne ukrepe, da prepreči nadaljevanje navedene neskladnosti.

M.B.104 Vodenje evidenc

(a) Pristojni organi vzpostavijo sistem vodenja evidenc, ki dovoljuje ustrezno sledljivost postopka izdaje, podaljšanja, spremembe, začasne ukinitve ali preklica vsakega potrdila.

(b) Evidenca za pregled organizacij, odobrenih v skladu s to prilogo, vključuje vsaj:

1. zahtevek za odobritev organizacije;
2. potrdilo o odobritvi organizacije, vključno z morebitnimi spremembami;

▼ C3

3. kopijo revizijskega programa, v katerem so navedeni datumi za izvedbo revizij in izvedenih revizij;
  4. evidenco pristojnega organa o stalnem pregledu, vključno z vso revizijsko evidenco;
  5. kopije vse ustrezne korespondence;
  6. podrobnosti o kakršnih koli izjemah in ukrepanjih za uveljavljanje;
  7. kakršno koli poročilo drugih pristojnih organov, ki se nanaša na pregled organizacije;
  8. predstavitev ali priročnik organizacije s spremembami;
  9. kopijo kakršnega koli drugega dokumenta, ki ga je neposredno odobril pristojni organ.
- (c) Obdobje hranjenja evidence iz točke (b) je vsaj pet let.
- (d) Minimalna evidenca za pregled vsakega zrakoplova zajema vsaj kopijo:
1. spričevala o plovnosti zrakoplova;
  2. potrdil o pregledu plovnosti;

▼ M8

3. priporočil za pregled plovnosti, ki jih izda organizacija za kombinirano plovnost ali organizacija za vodenje stalne plovnosti;

▼ C3

4. poročil s pregledov plovnosti, ki jih je neposredno opravil pristojni organ;
  5. vse ustrezne korespondence, ki se nanaša na zrakoplov;
  6. podrobnosti o morebitnih izjemah in ukrepih za izvrševanje;
  7. vsakega dokumenta, ki ga je odobril pristojni organ na podlagi te priloge ali Priloge II k Uredbi (EU) št. 965/2012 (Del ARO).
- (e) Evidenca, opredeljena v točki (d), se hrani še dve leti po tem, ko je bil zrakoplov trajno umaknjen iz uporabe.
- (f) Vse evidence so dane na voljo na zahtevo druge države članice ali agencije.

▼ B**M.B.105 Medsebojna izmenjava informacij****▼ M8**

- (a) Da bi prispevali k izboljšanju letalske varnosti, pristojni organi sodelujejo v medsebojni izmenjavi vseh potrebnih informacij v skladu s členom 72 Uredbe (EU) 2018/1139.

▼ B

- (b) Brez poseganja v pristojnosti držav članic zadevni pristojni organi v primeru potencialne ogroženosti varnosti, ki vključuje več držav članic, drug drugemu pomagajo pri opravljanju potrebnega ukrepanja za pregled nad delovanjem.

▼ B

PODDEL B

*ODGOVORNOST***▼ M6****▼ C3****M.B.201 Pristojnosti**

Pristojni organi, opredeljeni v točki M.1, so pristojni za izvedbo revizij, inšpekcijskih pregledov in preiskav, da se preveri skladnost z zahtevami iz te priloge.

M.B.202 Obveščanje agencije

- (a) Pristojni organ nemudoma obvesti agencijo o vsaki večji težavi pri izvajanju Uredbe (EU) 2018/1139.
- (b) Pristojni organ zagotovi agenciji informacije, pomembne za varnost, ki izhajajo iz poročil o dogodkih, prejetih v skladu s točko M.A.202.

▼ B

PODDEL C

*STALNA PLOVNOST***▼ M6****▼ C3****M.B.301 Program vzdrževanja zrakoplova**

- (a) Pristojni organ preveri, ali je program vzdrževanja zrakoplova skladen s točko M.A.302.
- (b) Program vzdrževanja zrakoplova in njegove spremembe neposredno odobri pristojni organ, razen če je v točki M.A.302(c) navedeno drugače. Pristojni organ ima dostop do vseh podatkov, zahtevanih v točkah M.A.302(d), (e) in (f).

▼ M8

- (c) Pristojni organ v primeru posredne odobritve iz točke M.A.302(c) postopek odobritve programa vzdrževanja zrakoplova organizacija za kombinirano plovnost ali organizacija za vodenje stalne plovnosti odobri na podlagi priročnika navedene organizacije iz točke CAO.A.025 Priloge Vd, točke M.A.704 te priloge ali točke CAMO.A.300 Priloge Vc, kot je ustrezno.

M.B.302 Izjeme

Vse izjeme, odobrene v skladu s členom 71 Uredbe (EU) 2018/1139, pristojni organ dokumentira in obdrži.

▼ M2**M.B.303 Spremljanje stalne plovnosti zrakoplova**

- (a) Pristojni organ pripravi program pregleda, ki temelji na tveganju, za spremljanje statusa plovnosti flote zrakoplovov v svojem registru.
- (b) Program pregleda vključuje preglede zrakoplovov po sistemu vzorčnega pregledovanja proizvodov in zajema vse vidike ključnih elementov tveganja plovnosti.
- (c) Pri pregledovanju proizvodov se vzorčijo doseženi standardi plovnosti na osnovi veljavnih zahtev in opredelijo kakršne koli ugotovitve.

▼ M2

- (d) Vse ugotovitve se razvrstijo glede na zahteve iz tega dela in pisno potrdijo osebi ali organizaciji, odgovorni v skladu s točko M.A.201. Pristojni organ ima vzpostavljen postopek za analizo ugotovitev glede na njihov pomen za varnost.
- (e) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve in zaključna ukrepanja.
- (f) Če se med pregledi zrakoplova odkrijejo dokazila, iz katerih je razvidna neskladnost s tem delom ali katerim koli drugim delom, se ugotovitve obravnavajo, kot je določeno v zadevnem delu.
- (g) Če se tako zahteva za zagotovitev ustreznih ukrepov za izvrševanje, si pristojni organ z drugimi pristojnimi organi izmenja informacije o neskladnosti, opredeljene v skladu s točko (f).

M.B.304 Preklíc in začasna ukinitév

Pristojni organ:

- (a) začasno ukine potrdilo o pregledu plovnosti iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti ali;
- (b) začasno ukine ali prekliče potrdilo o pregledu plovnosti v skladu s točko M.B.903(1).

▼ M6**▼ C3****M.B.305 Sistem tehničnega dnevnika zrakoplova**

- (a) Pristojni organ odobri prvotni sistem tehničnega dnevnika zrakoplova, zahtevan v točki M.A.306.

▼ M8

- (b) Da bi organizacija lahko izvedla spremembe sistema tehničnega dnevnika zrakoplova brez predhodne odobritve pristojnega organa, pristojni organ odobri ustrezní postopek iz točke CAMO.A.300(c) Priloge Vc ali točke M.A.704(c) te priloge ali točke CAO.A.025(c) Priloge Vd.

▼ B

PODDEL D

STANDARDI VZDRŽEVANJA

(se ustrezno pripravi)

PODDEL E

KOMPONENTE

(se ustrezno pripravi)

▼ B

PODDEL F

VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA

M.B.601 **Zahtevek**

Kjer se objekti za vzdrževanje nahajajo v več kot eni državi članici, se preiskava in stalen pregled nad odobritvijo opravljajo v povezavi s pristojnimi organi, ki so jih imenovala države članice, na katerih ozemlju se objekti za vzdrževanje nahajajo.

M.B.602 **Začetna odobritev**

- (a) Pod pogojem, da se izpolnjujejo zahteve iz točke M.A.606(a) in (b), pristojni organ prosilcu pismeno formalno naznani svoje sprejemanje osebja iz M.A.606(a) in (b).

▼ M6**▼ C3**

- (b) Pristojni organ ugotovi, da so postopki, opredeljeni v priročniku vzdrževalne organizacije, skladni s poddelom F te priloge, in zagotovi, da odgovorni vodja podpiše izjavo o obvezi.

- (c) Pristojni organ preveri, ali organizacija izpolnjuje zahteve iz poddela F te priloge.

▼ B

- (d) Srečanje z odgovornim vodjo se skliče vsaj enkrat med preiskavo za odobritev za zagotovitev, da v celoti razume pomen odobritve in razlog za podpis obveze organizacije o izpolnjevanju postopkov, opredeljenih v priročniku.

- (e) Vse ugotovitve se organizaciji prosilki pismeno potrdijo.

- (f) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (potrebna ukrepanja za zaključek ugotovitve) in priporočila.

- (g) Za začetno odobritev organizacija vse ugotovitve popravi, pristojni organ pa zaključi, preden se odobritev lahko izda.

M.B.603 **Izdaja odobritve****▼ M6****▼ C3**

- (a) Pristojni organ prosilcu izda potrdilo o odobritvi, obrazec EASA 3 (Dodatek V k tej prilogi), na katerem je naveden obseg odobritve, kadar vzdrževalna organizacija izpolnjuje ustrezne točke iz te priloge.

▼ B

- (b) Pristojni organ navede pogoje, priložene odobritve, na potrdilu o odobritvi, EASA obrazec 3.

- (c) Sklicna številka je vključena v potrdilo o odobritvi, EASA obrazec 3, na način, ki ga opredeljuje agencija.

▼ B**M.B.604 Stalen pregled nad delovanjem****▼ M6****▼ C3**

- (a) Pristojni organ hrani in ažurira programski seznam za vsako vzdrževalno organizacijo, ki je odobrena v skladu s poddelom F oddelka B te priloge in je pod njegovim nadzorom, ter datume določenih in izvedenih obiskov zaradi revizije.

▼ B

- (b) Vsaka organizacija se v celoti revidira v obdobjih, ki ne presegajo 24 mesecev.
- (c) Vse ugotovitve se organizaciji prosilki pismeno potrdijo.
- (d) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (potrebna ukrepanja za zaključek ugotovitve) in priporočila.
- (e) Srečanje z odgovornim vodjo se skliče vsaj enkrat vsakih 24 mesecev za zagotovitev, da ostaja obveščen o vseh pomembnih vprašanjih, ki so se pojavila med revizijami.

M.B.605 Ugotovitve**▼ M6****▼ C3**

- (a) Kadar se med revizijami ali na drug način najde dokaz, ki kaže neskladnost z zahtevo, določeno v tej prilogi ali Prilogi Vb (Del ML), pristojni organ sprejme naslednje ukrepe:

▼ B

1. Za ugotovitve 1. stopnje pristojni organ takoj ukrepa, da v celoti ali deloma prekliče, omeji ali začasno ukine potrdilo vzdrževalne organizacije, odvisno od obsega ugotovitve 1. stopnje, dokler organizacija ni uspešno korektivno ukrepala.
  2. Za ugotovitve 2. stopnje pristojni organ odobri obdobje za korektivno ukrepanje, ki ustreza vrsti ugotovitve in ni daljše od treh mesecev. V določenih okoliščinah ob koncu prvega obdobja in upošteva vrsto ugotovitve lahko pristojni organ podaljša trimesečno obdobje ob zadovoljivem načrtu korektivnega ukrepanja.
- (b) Pristojni organ ukrepa, da v primeru neizpolnjevanja časovnega obsega, ki ga je odobril, začasno v celoti ali deloma ukine potrditev.

M.B.606 Spremembe

- (a) Pristojni organ izpolnjuje veljavne elemente začetne odobritve za vse spremembe organizacije, sporočene v skladu s točko M.A.617.
- (b) Pristojni organ lahko določi pogoje, pod katerimi lahko potrjena vzdrževalna organizacija deluje med takimi spremembami, razen če določi, da je treba odobritev začasno ukiniti zaradi narave ali obsega sprememb.

▼M6**▼C3**

- (c) Za vse spremembe priročnika vzdrževalne organizacije:
1. ob neposredni odobritvi sprememb v skladu s točko M.A.604(b) pristojni organ preveri, ali so postopki, opredeljeni v priročniku, skladni s to prilogo, preden odobreno organizacijo formalno obvesti o odobritvi;
  2. ob posredni odobritvi sprememb v skladu s točko M.A.604(c) pristojni organ zagotovi, da:
    - (i) spremembe ostanejo manjše;
    - (ii) ima primeren nadzor nad odobritvijo sprememb za zagotovitev, da te ostanejo skladne z zahtevami iz te priloge.

▼B**M.B.607 Preključ, začasna ukinitve in omejitve odobritev**

Pristojni organ:

- (a) začasno ukine odobritev iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti ali
- (b) začasno ukine, prekliče ali omeji odobritev po točki M.B.605.

PODDEL G

ORGANIZACIJA ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI

M.B.701 Zahtevki**▼M2**

- (a) Za letalske prevoznike z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 pristojni organ v odobritev skupaj z začetnim zahtevkom za spričevalo letalskega prevoznika in, kjer je primerno, vsako zaproseno spremembo ter vsak tip zrakoplova, ki se name-rava uporabljati, prejme:
  1. priročnik vodenja stalne plovnosti;
  2. operatorjeve programe vzdrževanja zrakoplova;
  3. tehnični dnevnik zrakoplova;
  4. po potrebi tehnično specifikacijo pogodb o vzdrževanju med potrjeno organizacijo za vodenje stalne plovnosti in potrjeno vzdrževalno organizacijo iz Dela 145.

▼B

- (b) Kjer se objekti nahajajo v več kot eni državi članici, se preiskava in stalen pregled nad odobritvijo opravljajo v povezavi s pristojnimi organi, ki so jih imenovala države članice, na katerih ozemlju se ti objekti nahajajo.

M.B.702 Začetna odobritev

- (a) Pod pogojem, da se izpolnjujejo zahteve iz točk M.A.706(a), (c) in (d) ter M.A.707, pristojni organ prosilcu pisмено formalno navede svoje sprejemanje osebja po M.A.706(a), (c) in (d) ter M.A.707.

▼ B

- (b) Pristojni organ ugotovi, da se postopki, opredeljeni v priročniku vodenja stalne plovnosti, skladajo z Oddelkom A, Poddelom G te priloge (Del M) in zagotovi, da vodja podpiše izjavo o obvezi.
- (c) Pristojni organ preveri, da je organizacija skladna z zahtevami, določenimi v Oddelku A, Poddelu G te priloge (Del M).
- (d) Srečanje z odgovornim vodjo se skliče vsaj enkrat med preiskavo za odobritev za zagotovitev, da v celoti razume pomen odobritve in razlog za podpis obveze o priročniku organizacije za skladnost s postopki, opredeljenimi v priročniku vodenja stalne plovnosti.
- (e) Vse ugotovitve se organizaciji prosilki pismeno potrdijo.
- (f) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (potrebna ukrepanja za zaključek ugotovitve) in priporočila.
- (g) Za začetno odobritev organizacija vse ugotovitve popravi, pristojni organ pa zaključi, preden se lahko izda odobritev.

▼ M8**M.B.703 Izdaja odobritve**

- (a) Pristojni organ prosilcu izda potrdilo o odobritvi, EASA obrazec 14-MG (Dodatek VI k tej prilogi), ki vključuje obseg odobritve, kadar organizacija za vodenje stalne plovnosti izpolnjuje zahteve iz Poddela G Oddelka A te priloge (Del M).
- (b) Pristojni organ navede veljavnost odobritve na potrdilu o odobritvi, EASA obrazec 14-MG.
- (c) Sklicna številka je vključena na potrdilo o odobritvi, obrazec 14-MG), na način, ki ga opredeljuje agencija.
- (d) V primeru letalskih prevoznikov z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008 se bodo informacije iz obrazca EASA 14-MG vključile v spričevalo letalskega prevoznika.

▼ B**M.B.704 Stalen pregled**

- (a) Pristojni organ hrani in ažurira programski seznam za vsako organizacijo za stalno plovnost, potrjeno v skladu z Oddelkom A, Poddelom G te priloge (Del M), ki je pod njegovim nadzorom, datume, kdaj so obiski zaradi revizije predpisani in kdaj so bili taki obiski opravljeni.
- (b) Vsaka organizacija se v celoti revidira v obdobjih, ki ne presegajo 24 mesecev.
- (c) Ustrezen vzorec zrakoplovov, ki ga vodi organizacija, potrjena v skladu z Oddelkom B, Poddelom G te priloge (Del M), se pregleduje v obdobju vsakih 24 mesecev. O velikosti vzorca bo odločal pristojni organ na osnovi rezultata predhodnih revizij in prejšnjih pregledov izdelkov.

▼ B

- (d) Vse ugotovitve se organizaciji prosilki pismeno potrdijo.
- (e) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (potrebna ukrepanja za zaključek ugotovitve) in priporočila.
- (f) Srečanje z odgovornim vodjo se skliče vsaj enkrat vsakih 24 mesecev za zagotovitev, da ostaja obveščen o vseh pomembnih zadevah, ki so se pojavile med revizijami.

M.B.705 Ugotovitve**▼ M8**

- (a) Kadar se med revizijami ali na drug način najde dokaz, ki kaže neskladnost z zahtevo, določeno v tej prilogi (Del M) ali Prilogi Vb (Del ML), kot je ustrezno, pristojni organ sprejme naslednje ukrepe:

▼ B

1. Za ugotovitve 1. stopnje pristojni organ takoj ukrepa, tako da v celoti ali deloma prekliče, omeji ali začasno ukine odobritev organizacije za vodenje stalne plovnosti, odvisno od obsega ugotovitve 1. stopnje, dokler organizacija uspešno korektivno ne ukrepa.
  2. Za ugotovitve 2. stopnje pristojni organ odobri obdobje za popravno ukrepanje, ki ustreza vrsti ugotovitve in ni daljše od treh mesecev. V določenih okoliščinah ob koncu prvega obdobja in upošteva vrsto ugotovitve lahko pristojni organ podaljša trimesečno obdobje ob zadovoljivem načrtu korektivnega ukrepanja.
- (b) Pristojni organ ukrepa za začasno ukinitvev potrdila v celoti ali deloma v primeru neizpolnjevanja časovnega obsega, ki ga je odobril.

M.B.706 Spremembe

- (a) Pristojni organ izpolnjuje veljavne elemente začetne odobritve za vse spremembe organizacije, sporočene v skladu s točko M.A.713.
- (b) Pristojni organ lahko določi pogoje, pod katerimi lahko potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti deluje med takimi spremembami, razen če določi, da je treba odobritev začasno ukiniti zaradi narave ali obsega sprememb.

▼ M8

- (c) Za vse spremembe priročnika za vodenje stalne plovnosti:
  1. Ob neposredni odobritvi sprememb v skladu s točko M.A.704(b) te priloge (Del M) pristojni organ preveri, da so postopki, opredeljeni v priročniku, skladni s to prilogo (Del M) ali Prilogo Vb (Del ML), kot je ustrezno, preden odobreno organizacijo formalno obvesti o odobritvi.
  2. Če se za odobritev sprememb uporabi postopek posredne odobritve v skladu s točko M.A.704(c) te priloge (Del M), pristojni organ zagotovi naslednje:
    - (i) da spremembe ostanejo manjše;

▼M8

- (ii) da ima primeren nadzor nad odobritvijo sprememb za zagotovitev, da te ostanejo skladne z zahtevami iz te priloge (Del M) ali Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno.

▼B**M.B.707 Preključ, začasna ukinitvev in omejitev odobritve**

Pristojni organ:

- (a) začasno ukine odobritev iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti ali
- (b) začasno ukine, prekličiče ali omeji odobritev po točki M.B.705.

PODDEL H

POTRDILO O SPROSTITVI V UPORABO

(se ustrezno pripravi)

PODDEL I

*POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI***M.B.901 Ocena priporočil**

Ob prejemu zahtevka in z njim povezanega priporočila za potrdilo o pregledu plovnosti v skladu s točko M.A.901:

▼M6**▼C3**

1. Ustrezno usposobljeno osebje pristojnega organa preveri, ali izjava o skladnosti iz priporočila izkazuje, da je bil opravljen popoln pregled plovnosti v skladu s točko M.A.901.

▼B

2. Pristojni organ preiščiče in lahko zahteva nadaljnje informacije v podporo oceni priporočila.

M.B.902 Pregled plovnosti, ki ga opravi pristojni organ**▼M6****▼C3**

- (a) Ko pristojni organ opravi pregled plovnosti in izda potrdilo o pregledu plovnosti (Dodatek III (obrazec EASA 15a) k tej prilogi), opravi pregled plovnosti v skladu s točko M.A.901.

- (b) Pristojni organ ima za opravljanje pregledov plovnosti ustrezno osebje za pregled plovnosti.

1. Za vse zrakoplove, ki jih uporabljajo letalski prevozniki, licencirani v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, in zrakoplove z MTOM nad 2 730 kg ima tako osebje:

- (a) vsaj petletne izkušnje na področju stalne plovnosti;

- (b) ustrezno licenco, pridobljeno v skladu s Prilogo III (Del 66), ali nacionalno priznano kvalifikacijo vzdrževalnega osebja, ki ustreza kategoriji zrakoplova (ko se člen 5(6) sklicuje na nacionalna pravila), ali diplomo iz aeronavtikke ali enakovredno spričevalo;

▼ C3

(c) opravljeno formalno usposabljanje iz letalskega vzdrževanja;

(d) položaj z ustreznimi pristojnostmi.

Ne glede na točke (a) do (d) se lahko zahteva iz točke M.B.902(b)(1)(b) nadomesti s petimi leti izkušenj na področju stalne plovnosti poleg tistih, ki se že zahtevajo s točko M.B.902(b)(1)(a).

2. Za zrakoplove, ki jih ne uporabljajo letalski prevozniki, licencirani v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, in zrakoplove z MTOM 2 730 kg in manj ima tako osebje:

(a) vsaj triletno izkušnje na področju stalne plovnosti;

(b) ustrezno licenco, pridobljeno v skladu s Prilogo III (Del 66), ali nacionalno priznano kvalifikacijo vzdrževalnega osebja, ki ustreza kategoriji zrakoplova (ko se člen 5(6) sklicuje na nacionalna pravila), ali diplomo iz aeronavtične ali enakovredno spričevalo;

(c) opravljeno ustrezno usposabljanje iz letalskega vzdrževanja;

(d) položaj z ustreznimi pristojnostmi.

Ne glede na točke (a) do (d) se lahko zahteva iz točke M.B.902(b)(2)(b) nadomesti s štirimi leti izkušenj na področju stalne plovnosti poleg tistih, ki se že zahtevajo s točko M.B.902(b)(2)(a).

▼ B

(c) Pristojni organ hrani evidenco za vse osebje za pregled plovnosti, vključno s podrobnostmi o ustreznih kvalifikacijah, ki se hranijo skupaj s povzetkom ustreznih izkušenj in usposabljanja za vodenje stalne plovnosti.

(d) Pristojno osebje ima pri izvajanju pregleda plovnosti dostop do veljavnih podatkov, kot je opredeljeno v M.A.305, M.A.306 in M.A.401.

(e) Osebje, ki izvaja pregled plovnosti, izda obrazec 15a po zadovoljivem zaključku pregleda plovnosti.

M.B.903 Ugotovitve

Kadar se med pregledi zrakoplova ali na drug način najdejo dokazila, ki kažejo neskladnost z zahtevo Dela M, pristojni organ izvede naslednje ukrepe:

1. za ugotovitve 1. stopnje pristojni organ zahteva takojšnje korektivno ukrepanje pred nadaljnjim letom, pristojni organ pa takoj ukrepa, da prekliche ali začasno ukine potrdilo o pregledu plovnosti.

2. za ugotovitve 2. stopnje je korektivno ukrepanje, ki ga zahteva pristojni organ, ustrezno vrsti ugotovitve.

▼ M6

▼ C3

M.B.904 Izmenjava informacij

Po prejemu obvestila o prenosu zrakoplova med državama članicama v skladu s točko M.A.903 pristojni organ države članice, v kateri je zrakoplov trenutno registriran, obvesti pristojni organ države članice, v kateri bo zrakoplov registriran, o vseh znanih težavah v zvezi z zrakoplovom, ki se prenaša. Pristojni organ države članice, v kateri bo zrakoplov registriran, zagotovi, da je pristojni organ države članice, v kateri je zrakoplov trenutno registriran, ustrezno obveščen o prenosu.

▼ **C3***Dodatek I***Pogodba o vodenju stalne plovnosti**

1. Kadar lastnik ali operator v skladu s točko M.A.201 s CAMO ali CAO sklene pogodbo za opravljanje nalog vodenja stalne plovnosti, pristojnemu organu države članice registracije na zahtevo pošlje kopijo pogodbe, ki sta jo podpisali obe pogodbenici.

2. Pogodba se pripravi ob upoštevanju zahtev iz te priloge, v njej pa so opredeljene obveznosti podpisnikov glede stalne plovnosti zrakoplova.

3. Vsebuje najmanj naslednje informacije:

— registrsko številko zrakoplova, tip zrakoplova in serijsko številko;

— ime lastnika zrakoplova ali registriranega najemnika ali podatke o podjetju, vključno z naslovom,

— podrobnosti o CAMO ali CAO, s katero je sklenjena pogodba, vključno z naslovom, in

— vrsto operacije.

4. V pogodbi je navedeno naslednje:

„Lastnik ali operator organizaciji CAMO ali CAO zaupa vodenje stalne plovnosti zrakoplova, pripravo programa vzdrževanja zrakoplova, ki ga odobri pristojni organ, kot je opredeljeno v točki M.1, in organizacijo vzdrževanja zrakoplova v skladu z omenjenim programom vzdrževanja zrakoplova.

Po tej pogodbi se oba podpisnika zavezujeta, da bosta izpolnjevala svoje obveznosti iz te pogodbe.

Lastnik ali operator po svojem najboljšem vedenju potrjuje, da so in bodo vse informacije v zvezi s stalno plovnostjo zrakoplova, dane organizaciji CAMO ali CAO, točne ter da se zrakoplov ne bo spreminjal brez predhodne odobritve organizacije CAMO ali CAO.

Če kateri koli od podpisnikov ne ravna skladno s to pogodbo, ta pogodba postane nična. V takem primeru bo lastnik ali operator ohranil polno odgovornost za vsako nalogo v zvezi s stalno plovnostjo zrakoplova, lastnik pa bo o takem neskladju s pogodbo v dveh tednih obvestil pristojne organe države članice registracije.“

5. Ko lastnik/operator sklene pogodbo z organizacijo CAMO ali CAO v skladu s točko M.A.201, se vsaki pogodbenici dodelijo naslednje obveznosti.

5.1 Obveznosti organizacije CAMO ali CAO:

1 vključiti tip zrakoplova med svoje pogoje odobritve;

▼ C3

2. upoštevati pogoje v nadaljevanju zvezi z vzdrževanjem stalne plovnosti zrakoplova:
  - (a) pripraviti program vzdrževanja zrakoplova, vključno z morebitno pripravo programa zanesljivosti, če je to primerno;
  - (b) razglasiti naloge vzdrževanja (v programu vzdrževanja zrakoplova), ki jih lahko opravi pilot - lastnik v skladu s točko M.A.803(c);
  - (c) organizirati odobritev programa vzdrževanja zrakoplova;
  - (d) predložiti kopijo odobrenega programa vzdrževanja zrakoplova lastniku ali operatorju;
  - (e) organizirati premostitveni inšpekcijski pregled na podlagi predhodnega programa vzdrževanja zrakoplova;
  - (f) organizirati, da vse vzdrževanje opravi odobrena vzdrževalna organizacija;
  - (g) organizirati uporabo vseh veljavnih plovnostnih zahtev;
  - (h) zagotoviti, da odobrena vzdrževalna organizacija odpravi vse okvare, ki se odkrijejo med načrtovanim vzdrževanjem in pregledi plovnosti ali o katerih poroča lastnik;
  - (i) usklajevati načrtovano vzdrževanje, uporabo plovnostnih zahtev, zamenjavo delov z omejeno življenjsko dobo in zahteve glede inšpekcijskega pregleda komponent;
  - (j) obvestiti lastnika vsakič, ko se zrakoplov odda odobreni vzdrževalni organizaciji;
  - (k) voditi vse tehnične evidence;
  - (l) arhivirati vse tehnične evidence;
3. organizirati odobritve vseh modifikacij zrakoplova v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 še pred njihovo vključitvijo;
4. organizirati odobritve vseh popravil zrakoplova v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 še pred njihovo izvedbo;
5. obvestiti pristojni organ države članice registracije vsakokrat, ko lastnik zrakoplova ne da v pregled odobreni vzdrževalni organizaciji, kadar tako zahteva odobrena organizacija;
6. obvestiti pristojni organ države članice registracije, kadar katera od pogodbenic ne spoštuje te pogodbe;
7. zagotoviti, da se po potrebi opravi pregled plovnosti zrakoplova, in zagotoviti, da se izda potrdilo o pregledu plovnosti ali pošlje priporočilo pristojnemu organu države članice registracije;
8. v desetih dneh pristojnemu organu države članice registracije poslati kopijo vsakega izdanega ali podaljšanega potrdila o pregledu plovnosti;

▼ **C3**

9. poročati o vseh dogodkih, kot to zahtevajo veljavni predpisi;
  10. obvestiti pristojni organ države članice registracije vsakokrat, ko katera od pogodbenic odpove to pogodbo.
- 5.2 Obveznosti lastnika ali operatorja:
1. v splošnem razumeti odobreni program vzdrževanja zrakoplova;
  2. v splošnem razumeti to prilogo;
  3. dati zrakoplov v pregled odobreni vzdrževalni organizaciji, kot je dogovorjeno s CAMO ali CAO, in sicer v času, ki ga določi CAMO ali CAO;
  4. ne modificirati zrakoplova brez predhodnega posvetovanja s CAMO ali CAO;
  5. obvestiti CAMO ali CAO o vsem vzdrževanju, ki se izjemoma opravi brez njenega vedenja in nadzora;
  6. na podlagi tehničnih knjig poročati CAMO ali CAO o vseh okvarah, ki se pokažejo med operacijami;
  7. obvestiti pristojni organ države članice registracije vsakokrat, ko katera od pogodbenic odpove to pogodbo;
  8. obvestiti CAMO ali CAO in pristojni organ države članice registracije obvestiti o vsaki prodaji zrakoplova;
  9. poročati o vseh dogodkih, kot to zahtevajo veljavni predpisi;
  10. redno obveščati CAMO ali CAO o urah letenja zrakoplova in vseh drugih podatkih o uporabi, kot je dogovorjeno s CAMO ali CAO;
  11. vnesti potrdilo o sprostitvi v uporabo vpisati v tehnične knjige, kot je navedeno v točki M.A.803(d), kadar vzdrževanje opravlja pilot - lastnik, brez presejanja omejitev seznama nalog vzdrževanja, kot je razglašeno v odobrenem programu vzdrževanja zrakoplova, kot je določeno v točki M.A.803(c);
  12. najpozneje v 30 dneh po zaključku kakršnih koli nalog vzdrževanja pilota - lastnika o tem obvestiti CAMO ali CAO v skladu s točko M.A.305(a).
6. Kadar lastnik ali operator sklene pogodbo s CAMO ali CAO v skladu s točko M.A.201, se jasno opredelijo obveznosti vsake pogodbenice v zvezi z obveznim in prostovoljnim poročanjem o dogodkih v skladu z Uredbo (EU) št. 376/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 376/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o poročanju, analizi in spremljanju dogodkov v civilnem letalstvu, spremembi Uredbe (EU) št. 996/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2003/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta in uredb Komisije (ES) št. 1321/2007 in (ES) št. 1330/2007 (UL L 122, 24.4.2014, str. 18).

*Dodatek II***Dovoljenje za sprostitev v uporabo – EASA obrazec 1**

Ta navodila se nanašajo samo na uporabo EASA obrazca 1 za namene vzdrževanja. Opozoriti je treba na Dodatek I Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012, ki zajema uporabo EASA obrazca 1 za proizvodne namene.

1. NAMEN IN UPORABA

- 1.1 Osnovni namen dovoljenja je razglasitev plovnosti za vzdrževalna dela, opravljena na izdelkih, delih in napravah (v nadaljnjem besedilu: predmet(-i)).
- 1.2 Vzpostavljena mora biti korelacija med dovoljenjem in predmetom(-i). Izdajatelj mora obdržati dovoljenje v obliki, ki omogoča preverjanje prvotnih podatkov.
- 1.3 Dovoljenje sprejemajo številni organi za plovnost, vendar je to lahko odvisno od obstoja dvostranskih sporazumov in/ali politike organov za plovnost. Navedba „odobreni projektni podatki“ v dovoljenju torej pomeni, da jih je odobril organ za plovnost države uvoznice.
- 1.4 Dovoljenje ni dobavnica ali odpremnica.
- 1.5 Zrakoplovi se ne smejo sprostiti z dovoljenjem.
- 1.6 Dovoljenje ni odobritev za vgradnjo predmeta v določen zrakoplov, motor ali propeler, ampak končnemu uporabniku omogoča določitev statusa odobritve plovnosti.
- 1.7 Istega dovoljenja ni dovoljeno uporabiti obenem za predmete, sproščene iz proizvodnje, in predmete, sproščene iz vzdrževanja.

2. SPLOŠNA OBLIKA

- 2.1 Dovoljenje mora biti skladno s priloženo obliko, vključno s številkami polj in mestom vsakega polja. Velikost vsakega polja se lahko spreminja, da ustreza posameznemu zahtevku, vendar ne v takšnem obsegu, da bi bilo dovoljenje nerazpoznavno.
- 2.2 Dovoljenje mora biti v obliki „ležeče“, vendar se celotna velikost dovoljenja lahko znatno poveča ali zmanjša, v kolikor dovoljenje ostane razpoznavno in čitljivo. Če ste v dvomih, se posvetujte s pristojnim organom.
- 2.3 Izjava o odgovornosti uporabnika/osebe, ki izvaja vgradnjo, je lahko na kateri koli strani obrazca.
- 2.4 Ves tisk mora biti jasen in čitljiv, da omogoča dobro čitljivost.
- 2.5 Dovoljenje je lahko vnaprej natisnjeno ali računalniško izdelano, vendar mora biti v vsakem primeru odtis vrstic in znakov jasen in čitljiv ter v skladu z opredeljeno obliko.
- 2.6 Dovoljenje mora biti v angleščini in, če je primerno, v enem ali več drugih jezikih.

▼B

2.7 Podrobnosti, ki se vnesejo na dovoljenje, so lahko strojno/računalniško natisnjene ali napisane z roko z uporabo velikih tiskanih črk in morajo omogočati dobro čitljivost.

2.8 Zaradi večje jasnosti omejite uporabo okrajšav na minimum.

2.9 Prostor, ki ostaja na hrbtne strani dovoljenja, lahko izdajatelj uporabi za morebitne dodatne informacije, vendar ne sme vsebovati nobene potrditvene izjave. Uporaba hrbtne strani dovoljenja mora biti navedena v ustreznem polju na sprednji strani dovoljenja.

3. KOPIJE

3.1 Število kopij dovoljenja, ki so bile poslane stranki ali jih je izdajatelj zadržal, ni omejeno.

4. NAPAKA(-E) NA DOVOLJENJU

4.1 Če končni uporabnik ugotovi, da je(so) na dovoljenju napaka(-e), o tem pisno obvesti izdajatelja. Izdajatelj lahko izda novo dovoljenje samo, če je napako(-e) mogoče preveriti in popraviti.

4.2 Novo dovoljenje mora imeti novo referenčno številko, podpis in datum.

4.3 Zahtevek za novo dovoljenje se lahko izda brez ponovnega preverjanja stanja predmeta(-ov). Novo dovoljenje ni izjava o trenutnem stanju in se sklicuje na prejšnje dovoljenje v polju 12 z naslednjo izjavo: „To dovoljenje popravlja napako(-e) v polju(-ih) [vpišite popravljeno(-a) polje(-a) dovoljenja [vpišite prvotno referenčno številko] z dne [vpišite prvotni datum izdaje] in ne zajema skladnosti/stanja/sprostitve v uporabo“. Obe dovoljenji se obdržita za obdobje hranjenja, povezano s prvim dovoljenjem.

5. IZPOLNJEVANJE DOVOLJENJA ZA SPROSTITEV

Polje 1 Pristojni organ za odobritev/Država

Navedite ime in državo pristojnega organa, pod pristojnostjo katerega je bilo to potrjeno izdano. Če je pristojni organ Agencija, se navede samo „EASA“.

Polje 2 Glava EASA obrazca 1

„DOVOLJENJE ZA SPROSTITEV V UPORABO

EASA OBRAZEC 1“

Polje 3 Referenčna številka obrazca

Vpišite edinstveno številko, ki jo določi sistem/postopek številčenja organizacije, opredeljene v polju 4; ta lahko vključuje alfanumerične znake.

Polje 4 Ime in naslov organizacije

Vpišite polno ime in naslov odobrene organizacije (sklic na EASA obrazec 3), ki sprošča delo, zajeto v tem dovoljenju. Logotipi itd. so dovoljeni, če je logotip mogoče vstaviti v polje.

Polje 5 Delovni nalog/pogodba/račun

Za izboljšanje sledljivosti predmeta(-ov) vpišite številko delovnega naloga, številko pogodbe, številko računa ali podobno sklicno številko.

▼ B*Polje 6 Predmet*

Pri več kot eni vrstični postavki vpišite številko vrstične postavke. To polje omogoča lažje navzkrižno sklicevanje na polje 12 „Opombe“.

Polje 7 Opis

Vpišite ime ali opis predmeta. Prednost ima izraz, ki se uporablja v navodilih za stalno plovnost ali podatkih za vzdrževanje (npr. ilustrirani katalog delov, priročnik za vzdrževanje zrakoplova, servisni bilten, priročnik za vzdrževanje komponent).

Polje 8 Številka dela

Vpišite številko dela, navedeno na predmetu ali oznaki/embalaži. Za motor ali propeler se lahko uporabi oznaka tipa.

Polje 9 Količina

Navedite količino predmetov.

Polje 10 Serijska številka

Če predpisi zahtevajo, da se predmet označi s serijsko številko, jo vpišite tukaj. Poleg tega se lahko vpiše tudi vsako drugo serijsko številko, ki je predpisi ne zahtevajo. Če na predmetu ni serijske številke, vpišite „N/A“.

Polje 11 Status/Delo

Spodaj so opisani dovoljeni vpisi za polje 11. Vpišite samo enega od teh izrazov; kadar se lahko uporablja več kot eden, uporabite izraz, ki najbolj natančno opisuje večino opravljenega dela in/ali status izdelka.

(i)	Obnovljen	.	Pomeni postopek, s katerim se zagotovi popolna skladnost predmeta z veljavnimi servisnimi odstopanji, določenimi v navodilih nosilca certifikata tipa oziroma proizvajalca opreme za stalno plovnost ali v podatkih, ki jih je odobril ali sprejel pristojni organ. Predmet se najmanj razstavi, očisti, pregleda, po potrebi popravi, ponovno sestavi in preskusi v skladu z zgoraj navedenimi podatki.
(ii)	Popravljen	.	Odprava okvar(-e) z uporabo veljavnega standarda ⁽¹⁾ .
(iii)	Pregledan/ Preskušen	.	Pregled, merjenje itd. v skladu z veljavnim standardom ⁽¹⁾ (npr. vizualni pregled, preskušanje delovanja, preskušanje zmogljivosti itd.).
(iv)	Modificiran	.	Sprememba predmeta, tako da je skladen z veljavnim standardom ⁽¹⁾ .

⁽¹⁾ Veljavni standard pomeni standard, način, tehniko ali prakso proizvodnje/projekta/vzdrževanja/kakovosti, ki ga je pristojni organ odobril ali je zanj sprejemljiv. Veljavni standard se opiše v polju 12.

Polje 12 Opombe

Opišite delo, opredeljeno v polju 11, neposredno ali s sklicem na spremljajočo dokumentacijo, ki jo uporabnik ali oseba, ki izvaja vgradnjo, potrebuje za določanje plovnosti predmeta(-ov) v zvezi z delom, za katero se izdaja potrdilo. Po potrebi se lahko uporabi dodatni list, v glavnem EASA obrazcu 1 pa se doda sklic nanj. Vsaka izjava mora jasno označevati, na kateri(-e) predmet(-e) v polju 6 se nanaša.

Primeri informacij, ki jih je treba vpisati v polje 12, so:

- (i) Uporabljeni podatki za vzdrževanje, vključno s statusom spremembe in sklicem.

▼ B

- (ii) Skladnost s plovnostnimi zahtevami ali servisnimi bilteni.
- (iii) Opravljena popravila.
- (iv) Opravljene modifikacije.
- (v) Vgrajeni nadomestni deli.
- (vi) Status delov z omejeno življenjsko dobo.
- (vii) Odstopanja od delovnega naloga stranke.
- (viii) Izjave o sprostitvi za izpolnitev zahteve tujega organa za civilno letalstvo po vzdrževanju.
- (ix) Informacije, potrebne za podporo pošiljk s pomanjkljivostmi ali ponovno sestavljanje po dostavi.

▼ M6**▼ C3**

- (x) Za vzdrževalne organizacije, odobrene v skladu s poddelom F Priloge I (Del M) ali Prilogo Vd (Del CAO), izjava o potrdilu o sprostitvi komponente v uporabo iz točke M.A.613 in CAO.A.070, kot je ustrezno:

„Potrjuje, da – razen če je v tem polju drugače določeno – je bilo delo, opredeljeno v polju 11 in opisano v tem polju, opravljeno v skladu z zahtevami iz poddela F oddelka A Priloge I (Del M) ali Priloge Vd (Del CAO) k Uredbi (EU) št. 1321/2014, in se v zvezi z navedenim delom predmet šteje za ustrezen za sprostitev v uporabo. TO NI SPROSTITEV PO PRILOGI II (DEL 145) K UREDBI (EU) ŠT. 1321/2014.“

Če se podatki tiskajo iz elektronskega obrazca EASA 1, se vsi ustrezni podatki, ki niso primerni za druga polja, vpišejo v to polje.

▼ B

Če se podatki tiskajo iz elektronskega EASA obrazca 1, se vsi ustrezni podatki, ki niso primerni za druga polja, vpišejo v to polje.

Polje 13a–13e

Splošne zahteve za polja 13a-13e: Se ne uporablja za sprostitev iz vzdrževanja. Osenčite, potemnite ali kako drugače označite, da se prepreči nenamerna ali nedovoljena uporaba.

▼ M6**▼ C3***Polje 14a*

Označite ustrezno(-a) polje(-a) z navedbami, kateri predpisi se uporabljajo za dokončano delo. Če je označeno polje „drugi predpisi, navedeni v polju 12“, je treba v polju 12 navesti predpise drugega(-ih) organa(-ov) za plovnost. Označeno mora biti vsaj eno polje ali pa obe polji, kot je ustrezno.

Za vse vzdrževanje, ki ga opravijo vzdrževalne organizacije, odobrene v skladu s poddelom F oddelka A Priloge I (Del M) ali Prilogo Vd (Del CAO) k Uredbi (EU) št. 1321/2014, se označi polje „drug predpis, naveden v polju 12“, v polje 12 pa se vnese izjava o potrdilu o sprostitvi v uporabo. V takem primeru je potrditvena izjava „razen če je v tem polju drugače določeno“ namenjena obravnavi naslednjih primerov:

- (a) ko vzdrževanja ni bilo mogoče zaključiti;
- (b) ko je vzdrževanje odstopalo od standarda, zahtevanega v Prilogi I (Del M) ali Prilogi Vd (Del CAO);

▼ C3

- (c) ko je bilo vzdrževanje opravljeno v skladu z zahtevo, ki ni opredeljena v Prilogi I (Del M) ali Prilogi Vd (Del CAO); v tem primeru je v polju 12 naveden zadevni nacionalni predpis.

Za vse vzdrževanje, ki ga opravijo vzdrževalne organizacije, odobrene v skladu z oddelkom A Priloge II (Del 145) k Uredbi (EU) št. 1321/2014, je potrditvena izjava „razen če je v polju 12 drugače določeno“ namenjena obravnavi naslednjih primerov:

- (a) ko vzdrževanja ni bilo mogoče zaključiti;
- (b) ko je vzdrževanje odstopalo od standarda, ki se zahteva v skladu s Prilogo II (Del 145);
- (c) ko je bilo vzdrževanje opravljeno v skladu z zahtevo, ki ni opredeljena v Prilogi II (Del 145); v tem primeru je v polju 12 naveden zadevni nacionalni predpis.

▼ B*Polje 14b Podpis pooblaščenca*

V ta prostor se podpiše pooblaščenca oseba. V to polje se lahko podpišejo samo osebe, posebej pooblaščenca v skladu s predpisi in politikami pristojnega organa. Za pomoč pri prepoznavanju se lahko doda enotna številka, ki opredeljuje pooblaščenca osebo.

Polje 14c Številka certifikata/potrdila

Vpišite številko/sklic certifikata/potrdila. To številko ali sklic izda pristojni organ.

Polje 14d Ime

V čitljivi obliki vpišite ime osebe, ki se je podpisala v polje 14b.

Polje 14e Datum

Vpišite datum, ko je bilo polje 14b podpisano; datum mora biti v obliki dd = dan z dvema števčkama, mmm = prve tri črke meseca, llll = letnica s štirimi števčkami

Odgovornosti uporabnika/osebe, ki izvaja vgradnjo

Na potrdilo vpišite naslednjo izjavo, s katero končne uporabnike obvestite, da niso oproščeni odgovornosti glede vgradnje in uporabe predmeta, ki mu je priložen obrazec:

„TO POTRDILO NE POMENI AVTOMATSKEGA POOBLASTILA ZA VGRADNJO.

ČE UPORABNIK/OSEBA, KI VGRAJUJE, OPRAVLJA DELO V SKLADU S PREDPISI ORGANA ZA PLOVNOST, KI NI ISTI KOT ORGAN ZA PLOVNOST, OPREDELJEN V POLJU 1, JE BISTVENO, DA UPORABNIK/OSEBA, KI VGRAJUJE, ZAGOTOVI, DA NJEGOV/NJEN ORGAN ZA PLOVNOST SPREJME PREDMETE ORGANA ZA PLOVNOST, OPREDELJENEGA V POLJU 1.

IZJAVI V POLJIH 13A IN 14A NISTA DOVOLJENJE ZA VGRADNJO. V VSEH PRIMERIH MORA DOKUMENTACIJA O VZDRŽEVANJU ZRAKOPLOVA VSEBOVATI DOVOLJENJE ZA VGRADNJO, KI GA UPORABNIK/OSEBA, KI VGRAJUJE, IZDA SKLADNO Z NACIONALNIMI PREDPISI, PREDEN LAHKO ZRAKOPLOV UPORABLJA ZA LETENJE.“

▼ **B**

1. Pristojni organ za odobritev/Država		2. DOVOLJENJE ZA SPROSTITEV V UPORABO EASA OBRAZEC 1			3. Referenčna številka obrazca	
4. Ime in naslov organizacije					5. Delovni nalog/pogodba/račun	
6. Opis	7. Opis	8. Št. dela	9. Količina.	10. Serijska številka	11. Status/Delo	
12. Opombe						
13a. Potrjuje se, da so bili zgoraj opredeljeni predmeti izdelani skladno z: ☐ odobrenimi projektnimi podatki in so sposobni za varno delovanje ☐ neodobrenimi projektnimi podatki, skladno z opredelitvijo v polju 12			14a. ☐ Sprostitev v obratovanje po delu 145.A.50 Drug predpis, naveden v polju 12 Potrjuje, da, razen če ni drugače določeno v polju 12, je bilo delo, navedeno v polju 11 in opisano v polju 12, opravljeno v skladu z delom 145 in se v zvezi s tem delom predmeti štejejo za ustrezne za sprostitev v obratovanje.			
13b. Podpis pooblaščenca		13c. Št. potrdila/odobritve	14b. Podpis pooblaščenca		14c. Referenčna št. certifikata/potrdila	
13d. Ime		13e. Datum (dd mmm llll)	14d. Ime		14e. Datum (dd mmm llll)	
<p>ODGOVORNOSTI UPORABNIKA/OSEBE, KI IZVAJA VGRADNJO</p> <p>To potrdilo ne pomeni avtomatskega pooblastila za vgradnjo predmeta(-tov).</p> <p>Če uporabnik/oseba, ki vgrajuje, opravlja delo v skladu s predpisi organa za plovnost, ki ni isti kot organ za plovnost, opredeljen v polju 1, je bistveno, da uporabnik/oseba, ki vgrajuje, zagotovi, da njegov/njen organ za plovnost sprejme predmete organa za plovnost, opredeljenega v polju 1.</p> <p>Izjavi v poljih 13a in 14a nista dovoljenje za vgradnjo. V vseh primerih mora dokumentacija o vzdrževanju zrakoplova vsebovati dovoljenje za vgradnjo, ki ga uporabnik/oseba, ki vgrajuje, izda skladno z nacionalnimi predpisi, preden lahko zrakoplov uporablja za letenje.</p>						

► ⁽¹⁾ ⁽²⁾ obrazec EASA 1 - MF/CAO/145, 3. izdaja ◀ ◀

► ⁽¹⁾ **M6**

► ⁽²⁾ **C3**

▼ M6▼ C3

Dodatek III

Potrdilo o pregledu plovnosti – obrazec EASA 15

[DRŽAVA ČLANICA]	
Država članica Evropske unije (*)	
POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI (PPP)	
Sklic na PPP:	
▶ ⁽¹⁾ V skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta naslednja organizacija, odobrena v skladu z Oddelkom A Priloge Vc (Del CAMO) ali Poddelom G Oddelka A Priloge I (Del M) ali Oddelkom A Priloge Vb (Del CAO) k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014,	
[IME IN NASLOV ODOBRENE ORGANIZACIJE]	
[SKLIC NA ODOBRITEV]	
potrjuje, da je opravila pregled plovnosti v skladu s točko M.A.901 Priloge I k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014 na naslednjem zrakoplovu: ◀	
Proizvajalec zrakoplova:	
Oznaka proizvajalca:	
Registracija zrakoplova:	
Serijska številka zrakoplova:	
in da ta zrakoplov v času pregleda velja za plovnega.	
Datum izdaje:	Datum poteka veljavnosti: .....
Število ur letenja osnovne konstrukcije zrakoplova na datum izdaje (**):	
Podpis:	Št. dovoljenja: .....
Prvo podaljšanje: Zrakoplov je bil v zadnjem letu v nadzorovanem okolju v skladu s točko M.A.901 Priloge I (Del M) k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014. Ta zrakoplov v času izdaje velja za plovnega.	
Datum izdaje:	Datum poteka veljavnosti: .....
Število ur letenja osnovne konstrukcije zrakoplova na datum izdaje (**):	
Podpis:	Št. dovoljenja: .....
Ime podjetja:	Sklic na odobritev: .....
Drugo podaljšanje: Zrakoplov je bil v zadnjem letu v nadzorovanem okolju v skladu s točko M.A.901 Priloge I (Del M) k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014. Ta zrakoplov v času izdaje velja za plovnega.	
Datum izdaje:	Datum poteka veljavnosti: .....
Število ur letenja osnovne konstrukcije zrakoplova na datum izdaje (**):	
Podpis:	Št. dovoljenja: .....
Ime podjetja:	Sklic na odobritev: .....
(*) Črtati za države, ki niso članice EU.	

Obrazec EASA 15b, ▶⁽¹⁾ 6. izdaja ◀

(*) Črtati za države, ki niso članice EU.

(**) Razen za zračne ladje.

▼ **C3**

[DRŽAVA ČLANICA]

Članica Evropske unije (*)

POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI (PPP)

Sklic na PPP: .....

V skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE] potrjuje, da naslednji zrakoplov:

Proizvajalec zrakoplova: .....

Oznaka proizvajalca: .....

Registracija zrakoplova: .....

Serijska številka zrakoplova: .....

v času pregleda velja za plovnega.

Datum izdaje: ..... Datum poteka veljavnosti: .....

Število ur letenja osnovne konstrukcije zrakoplova na datum izdaje (**): .....

Podpis: ..... Št. dovoljenja: .....

Prvo podaljšanje: Zrakoplov je bil v zadnjem letu v nadzorovanem okolju v skladu s točko M.A.901 Priloge I (Del M) k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014. Ta zrakoplov v času izdaje velja za plovnega.

Datum izdaje: ..... Datum poteka veljavnosti: .....

Število ur letenja osnovne konstrukcije zrakoplova na datum izdaje (**): .....

Podpis: ..... Št. dovoljenja: .....

Ime podjetja: ..... Sklic na odobritev: .....

Drugo podaljšanje: Zrakoplov je bil v zadnjem letu v nadzorovanem okolju v skladu s točko M.A.901 Priloge I (Del M) k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014. Ta zrakoplov v času izdaje velja za plovnega.

Datum izdaje: ..... Datum poteka veljavnosti: .....

Število ur letenja osnovne konstrukcije zrakoplova na datum izdaje (**): .....

Podpis: ..... Št. dovoljenja: .....

Ime podjetja: ..... Sklic na odobritev: .....

Obrazec EASA 15a, 5. izdaja

(*) Črtati za države, ki niso članice EU.

(**) Razen za zračne ladje.

Dodatek IV

Sistem razredov in ratingov, ki se uporablja za odobritev vzdrževalnih organizacij iz poddela F Priloge I (Del M) in iz Priloge II (Del 145)

1. Razen če je drugače navedeno za najmanjše organizacije v točki 12, preglednica iz točke 13 določa standardni sistem za odobritev vzdrževalnih organizacij po Poddelu F Priloge I (Del M) in Prilogi II (Del 145). Organizacija mora pridobiti odobritev, ki sega od enega razreda in ratinga z omejitvami do vseh razredov in ratingov z omejitvami.
2. Poleg preglednice iz točke 13 mora odobrena vzdrževalna organizacija navesti *obseg dela* v priročniku vzdrževalne organizacije. Glej tudi točko 11.
3. Znotraj odobritvenega(-ih) razreda(-ov) in ratinga(-ov), ki ga/jih dodeli pristojni organ, obseg dela, opredeljen v priročniku vzdrževalne organizacije, določa natančne omejitve odobritve. Zato je bistvenega pomena, da sta/so odobritveni razred(-i) in rating(-i) ter obseg dela organizacije usklajeni.
4. *Rating razreda kategorije A* pomeni, da lahko odobrena vzdrževalna organizacija izvaja vzdrževanje na zrakoplovu in komponentah, vključno z motorji in/ali pomožnimi agregati (APU), v skladu s podatki za vzdrževanje zrakoplova ali, če to dovoli pristojni organ, v skladu s podatki za vzdrževanje komponente, a le, ko so take komponente nameščene na zrakoplovu. Kljub temu lahko odobrena vzdrževalna organizacija ratinga A začasno odstrani komponento zaradi vzdrževanja, zato da se olajša dostop do komponente, razen če taka odstranitev povzroči potrebo po dodatnem vzdrževanju, ki ni predmet določb te točke. To je predmet postopka nadzora v priročniku vzdrževalne organizacije, ki ga mora odobriti pristojni organ. V oddelku o omejitvah bo opredeljen obseg takega vzdrževanja in s tem obseg odobritve.
5. *Rating razreda kategorije B* pomeni, da lahko odobrena vzdrževalna organizacija izvaja vzdrževanje na nenameščenem motorju in/ali APU in komponentah motorja in/ali APU v skladu s podatki za vzdrževanje motorja in/ali APU ali, če to dovoli pristojni organ, v skladu s podatki za vzdrževanje komponente, a le, ko so take komponente nameščene na motorju in/ali APU. Kljub temu lahko taka odobrena vzdrževalna organizacija ratinga B komponento začasno odstrani zaradi vzdrževanja, zato da se olajša dostop do te komponente, razen če taka odstranitev povzroči potrebo po dodatnem vzdrževanju, ki ni predmet določb te točke. V oddelku o omejitvah bo opredeljen obseg takega vzdrževanja in tako naveden obseg odobritve. Vzdrževalna organizacija, odobrena z ratingom razreda kategorije B, lahko tudi izvaja vzdrževanje na nameščenem motorju med vzdrževanjem „v bazi“ in „linijskim“ vzdrževanjem, pod pogojem, da je v skladu s postopkom nadzora v priročniku vzdrževalne organizacije, ki ga mora odobriti pristojni organ. Obsega dela v priročniku vzdrževalne organizacije odraža tako dejavnost, kjer to dovoli pristojni organ.
6. *Rating razreda kategorije C* pomeni, da odobrena vzdrževalna organizacija lahko izvaja vzdrževanje na nevgrajenih komponentah (brez motorjev in pomožnih agregatov), namenjenih namestitvi na zrakoplov ali motor/APU. V oddelku o omejitvah bo opredeljen obseg takega vzdrževanja in tako naveden obseg odobritve. Vzdrževalna organizacija, odobrena z ratingom razreda kategorije C, lahko tudi izvaja vzdrževanje na vgrajeni komponenti med vzdrževanjem v bazi in v linijskem vzdrževanju ali na objektu za vzdrževanje motorjev/APU, pod pogojem da je v skladu s postopkom nadzora v priročniku vzdrževalne organizacije, ki ga mora odobriti pristojni organ. Obsega dela v priročniku vzdrževalne organizacije odraža tako dejavnost, kjer to dovoli pristojni organ.

▼ **B**

7. *Kategorija ratinga razreda D* je samostojni rating razreda, ki ni nujno vezan na določen zrakoplov, motor ali drugo komponento. D1 – rating neporušitveni preskusi (NDT) – je potreben samo za odobreno vzdrževalno organizacijo, ki opravlja NDT kot posebno nalogo za neko drugo organizacijo. Vzdrževalna organizacija, odobrena z ratingom razreda A, B ali C, lahko opravlja NDT na izdelkih, ki jih vzdržuje, ne da bi bil potreben rating razreda D1, če priročnik vzdrževalne organizacije vsebuje postopke NDT.
8. V primeru vzdrževalnih organizacij, odobrenih v skladu s Prilogo II (del 145), so *ratingi v kategoriji razreda A* nadalje razdeljeni v vzdrževanje „v bazi“ ali „linijsko“ vzdrževanje. Taka organizacija je lahko odobrena za vzdrževanje „v bazi“ ali „linijsko“ vzdrževanje ali oboje. Treba je opozoriti, da „linijski“ objekt, ki se nahaja na lokaciji glavne baze, zahteva odobritev za „linijsko“ vzdrževanje.
9. Namen oddelka „omejitev“ je, da se pristojnim organom omogoči prožnost pri prilagajanju odobritve določeni organizaciji. Ratingi so na odobritvi navedeni le, če so ustrezno omejeni. Preglednica iz točke 13 opredeljuje možne vrste omejitev. Ker je vzdrževanje navedeno zadnje v vsakem ratingu razreda, je sprejemljivo poudariti nalogo vzdrževanja namesto tipa ali proizvajalca zrakoplova ali motorja, če je to za organizacijo ustrežnejše (primer bi lahko bile vgradnje in vzdrževanje letalskih elektronskih sistemov). Taka navedba v oddelku „omejitev“ pomeni, da je vzdrževalna organizacija potrjena za izvajanje vzdrževanja do vključno tega tipa/naloge.
10. Pri sklicevanju na *serijo, tip in skupino* v oddelku omejitev razreda A in B serija pomeni specifično serijo tipa, kot je serija Airbus 300 ali 310 ali 319 ali Boeing 737-300 ali serija RB211-524 ali Cessna 150 ali Cessna 172, serija Beech 55 ali kontinentalna serija O-200 itd; tip pomeni specifični tip ali model, kot je Airbus tipa 310-240 ali RB tipa 211-524 B4 ali Cessna tipa 172RG; lahko se navede poljubno število serij ali tipov; skupina pomeni na primer enomotorni batni zrakoplov Cessna ali batne motorje Lycoming brez tlačnega polnjenja itd.
11. Kadar se uporablja *daljši seznam zmogljivosti*, ki bi se lahko hitro spreminjal, se ta sprememba lahko vnese v skladu s postopkom posredne odobritve iz točk M.A.604(c) in M.B.606(c) ali 145.A.70(c) in 145.B.40, kot je ustrezno.
12. *Vzdrževalna organizacija, ki zaposluje samo eno osebo* za načrtovanje in izvajanje vsega vzdrževanja, ima lahko ratinge odobrene samo v omejenem obsegu. Najvišje dovoljene omejitve so:

RAZRED	RATING	OMEJITEV
RAZRED ZRAKOPLOVI	RATING A2 LETALA, 5 700 KG IN MANJ	Z BATNIM MOTORJEM, 5 700 KG IN MANJ
RAZRED ZRAKOPLOVI	RATING A3 HELIKOPTERJI	Z ENIM BATNIM MOTORJEM, 3 175 KG IN MANJ
RAZRED ZRAKOPLOVI	RATING A4 ZRAKOPLOVI RAZEN A1, A2 IN A3	BREZ OMEJITVE
RAZRED MOTORJI	RATING B2 BATNI	MANJ KOT 450 HP

▼ B

RAZRED	RATING	OMEJITEV
RAZRED KOMPONENTE KATEGORIZACIJE RAZEN KOMPLETNIH MOTORJEV ALI POMOŽNIH AGREGATOV	C1 DO C22	KOT JE NA SEZNAMU ZMOGLJIVOSTI
RAZRED SPECIALIZIRANO	D1 NDT	NDT METODE SE ŠE OPREDELJIJO

Treba je opozoriti, da lahko pristojni organ tako organizacijo nadalje omeji glede obsega odobritve, kar je odvisno od zmogljivosti določene organizacije.

13. Preglednica

RAZRED	RATING	OMEJITEV	V BAZI	LINIJSKO
▼ M1 ZRAKOPLOV	A1 Letala z več kot 5 700 kg	[Rating rezerviran za vzdrževalne organizacije, potrjene v skladu s Prilogo II (Del 145).] [Navedi proizvajalca letala ali skupino, serijo ali tip in/ali naloge vzdrževanja.] <i>Primer: Airbus serije A320</i>	[DA/NE] (*)	[DA/NE] (*)
▼ M8	A2 Letala s 5 700 kg in manj	[Navedite proizvajalca letala ali skupino, serijo ali tip in/ali naloge vzdrževanja.] <i>Primer: serija DHC-6 Twin Otter</i> Navedite, ali je izdajanje potrdil o pregledu plovnosti dovoljeno ali ne.	[DA/NE] (*)	[DA/NE] (*)
▼ M1	A3 Helikopterji	[Navedi proizvajalca helikopterja ali skupino, serijo ali tip in/ali nalogo(-e) vzdrževanja.] <i>Primer: Robinson R44</i>	[DA/NE] (*)	[DA/NE] (*)
▼ M8	A4 Zrakoplovi razen A1, A2 in A3	[Navedite kategorijo zrakoplova (jadralno letalo, balon, zračna ladja itd.), proizvajalca ali skupino, serijo ali tip in/ali nalogo(-e) vzdrževanja.] Navedite, ali je izdajanje potrdil o pregledu plovnosti dovoljeno ali ne.	[DA/NE] (*)	[DA/NE] (*)

▼ **B**

RAZRED	RATING	OMEJITEV	V BAZI	LINIJSKO
MOTORJI	B1 Turbinski	[navede se serijo ali tip motorjev in/ali nalogo(-e) vzdrževanja] <i>Primer: serija PT6A</i>		
	B2 Batni	[navede se proizvajalca motorja ali skupino, serijo ali tip in/ali nalogo(-e) vzdrževanja]		
	B3 Pomožni agregati	[navede se proizvajalca motorja ali serijo, tip in/ali nalogo(-e) vzdrževanja]		
KOMPO- NENTE RAZEN KOMPLE- TNIH MOTORJEV IN POMOŽNIH AGRE- GATOV	C1 Sistem prezračevanja in tlaka	[navede se tip zrakoplova, proizvajalca zrakoplova, proizvajalca komponente ali določene komponente in/ali se navzkrižno sklicuje na seznam zmogljivosti v priročniku in/ali nalogo(-e) vzdrževanja.] <i>Primer: PT6A Komanda za gorivo</i>		
	C2 Sistem avtopilota			
	C3 Komunikacijski in navigacijski sistem			
	C4 Vrata – izstopne odprtine			
	C5 Električna energija in luči			
	C6 Oprema			
	C7 Motor – pomožni agregati			
	C8 Kontrole za letenje			
	C9 Gorivo			
	C10 Helikopter – Rotorji			
	C11 Helikopter – Transmisija			
	C12 Hidravlična energija			
	C13 Sistem prikazovanja in zapisovanja			
	C14 Podvozje letala			
	C15 Kisik			
	C16 Propelerji			
	C17 Pnevmatika in vakuum			
	C18 Zaščita pred ledom/dežjem/protipožarni sistem			
	C19 Okna			
	C20 Konstrukcije			

▼ B

RAZRED	RATING	OMEJITEV	V BAZI	LINIJSKO
	C21 Vodni balast			
	C22 Pomožni pogon			
SPECIALI- ZIRANE STORITVE	D1 neporušitveni preskusi	[navede se posebno(-e) NDT metodo(-e)]		

▼ M1

(*) Po potrebi črtajte.

▼ **M8**

Dodatek V

Potrdilo vzdrževalne organizacije iz Poddela F Priloge I (Del M) – obrazec EASA 3-MF

Stran 1 od 2

[DRŽAVA ČLANICA (*)]

Država članica Evropske unije (**)

POTRDILO VZDRŽEVALNE ORGANIZACIJE

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].MF.[XXXX]

V skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbo Komisije (EU) št. 1321/2014 ter ob upoštevanju spodaj navedenih pogojev [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)] potrjuje, da je podjetje:

[IME IN NASLOV PODJETJA]

certificirano kot vzdrževalna organizacija v skladu s Poddelom F Oddelka A Priloge I (Del M) k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014, odobreno za vzdrževanje izdelkov, delov in naprav, navedenih v priloženih pogojih odobritve, ter izdajanje ustreznih potrdil o sprostitvi v uporabo z uporabo navedenih sklicev in, ko je tako določeno, potrdil o pregledu plovnosti po pregledu plovnosti, kot je določeno v točki ML.A.903 Priloge Vb (Del ML) k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014, za tiste zrakoplove, ki so navedeni v priloženih pogojih odobritve.

POGOJI:

1. To potrdilo je omejeno na tisto, kar je navedeno v oddelku o obsegu dela v priročniku odobrene vzdrževalne organizacije iz Poddela F Oddelka A Priloge I (Del M) k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014, in
2. za to potrdilo je potrebna skladnost s postopki, določenimi v priročniku odobrene vzdrževalne organizacije, in
3. to potrdilo je veljavno, dokler je odobrena vzdrževalna organizacija skladna s Prilogo I (Del M) in Prilogo Vb (Del ML) k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014,
4. če so zgoraj navedeni pogoji izpolnjeni, to potrdilo velja do 24. septembra 2021, razen če je bilo pred tem datumom umaknjeno, nadomeščeno, začasno ukinjeno ali preklicano.

Datum prvotne izdaje: .....

Datum te spremembe: .....

Št. spremembe: .....

Podpis: .....

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

Obrazec EASA 3-MF, 5. izdaja

(*) Ali agencija EASA, če je ta agencija pristojni organ.

(**) Črtajte za države, ki niso članice EU, ali za agencijo EASA.

▼M8

Stran 2 od 2

POGOJI ODOBRITEV VZDRŽEVALNE ORGANIZACIJE

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*).MF.XXXX

Organizacija: [IME IN NASLOV PODJETJA]

RAZRED	RATING	OMEJITEV
ZRAKOPLOV (**)	(***)	(****)
	(***)	(****)
MOTORJI (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)
KOMPONENTE, RAZEN KOMPLETNIH MOTORJEV IN POMOŽNIH AGREGATOV (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
SPECIALIZIRANE STORITVE (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)

Ti pogoji odobritve so omejeni na izdelke, dele in naprave ter dejavnosti, določene v oddelku o obsegu dela v priložniku odobrene vzdrževalne organizacije.

Sklic na priložnik vzdrževalne organizacije: .....

Datum prvotne izdaje: .....

Datum zadnje odobrene spremembe: ..... Št. spremembe: .....

Podpis: .....

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

Obrazec EASA 3-MF, 5. izdaja

(*) Ali agencija EASA, če je ta agencija pristojni organ.

(**) Ustrezno črtajte, če organizacija ni odobrena.

(***) Navedite ustrezni rating ali omejitev.

(****) Navedite ustrezno omejitev ter ali je izdajanje potrdil o pregledu plovnosti dovoljeno ali ne (mogoče le za zrakoplove ELA1, ki niso udeleženi v komercialnih operacijah, ko organizacija opravi pregled plovnosti skupaj z letnim inšpekcijskim pregledom, vključenim v program vzdrževanja zrakoplova).

▼ **M8**

Dodatek VI

Potrdilo organizacije za vodenje stalne plovnosti iz Poddela G Priloge I (Del M) – obrazec EASA 14-MG

[DRŽAVA ČLANICA (*)]

Država članica Evropske unije (**)

POTRDILO ORGANIZACIJE ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].MG.XXXX (sklic AOC XX.XXXX)

V skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbo Komisije (EU) št. 1321/2014, ki sta trenutno v veljavi, in ob upoštevanju spodaj navedenih pogojev [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)] potrjuje, da je podjetje:

[IME IN NASLOV PODJETJA]

organizacija za vodenje stalne plovnosti v skladu s Poddelom G Oddelka A Priloge I (Del M) k Uredbi (EU) št. 1321/2014, odobrena za vodenje stalne plovnosti zrakoplovov s priloženega seznama pogojev odobritve ter, ko je to določeno, za izdajanje priporočil in potrdil o pregledu plovnosti po pregledu plovnosti, kot je opredeljeno v točki M.A.901 Priloge I (Del M) ali točki ML.A.901 Priloge Vb (Del ML) in, ko je to določeno, za izdajanje dovoljenj za letenje, kot je opredeljeno v točki M.A.711(c) Priloge I (Del M) k navedeni uredbi.

POGOJI

1. To potrdilo je omejeno na tisto, kar je navedeno v oddelku o obsegu dela odobrenega priročnika za vodenje stalne plovnosti iz Poddela G Oddelka A Priloge I (Del M) k Uredbi (EU) št. 1321/2014.
2. Za to potrdilo je potrebna skladnost s postopki, opredeljenimi v priročniku za vodenje stalne plovnosti, odobrenem v skladu s Poddelom G Priloge I (Del M) k Uredbi (EU) št. 1321/2014.
3. To potrdilo je veljavno, dokler je odobrena organizacija za vodenje stalne plovnosti skladna s Prilogo I (Del M) in, če je ustrezno, Prilogo Vb (Del ML) k Uredbi (EU) št. 1321/2014.
4. Kadar organizacija za vodenje stalne plovnosti po svojem sistemu kakovosti sklene pogodbo z eno ali več organizacijami, to potrdilo ostane veljavno pod pogojem, da taka organizacija ali organizacije izpolnjujejo veljavne pogodbene obveznosti.
5. Če so zgoraj navedeni pogoji 1 do 4 izpolnjeni, to potrdilo velja do 24. septembra 2021, razen če je bilo predhodno umaknjeno, nadomeščeno, začasno ukinjeno ali preklicano.
Če se ta obrazec uporablja tudi za letalske prevoznike z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, se sklicu poleg standardne številke doda številka spričevala letalskega prevoznika (AOC), pogoj 5 pa nadomestijo naslednji dodatni pogoji 6, 7 in 8:
6. To potrdilo ni dovoljenje za upravljanje tipov zrakoplovov iz pogoja 1. Dovoljenje za upravljanje zrakoplova je AOC.
7. Odpoved, začasna ukinitve ali preklic AOC samodejno razveljavi to potrdilo v zvezi z registracijami zrakoplova, opredeljenimi v AOC, razen če pristojni organ izrecno ne navede drugače.
8. Če so zgoraj navedeni pogoji 1 do 4, 6 in 7 izpolnjeni, to potrdilo velja do 24. septembra 2021, razen če je bilo predhodno umaknjeno, nadomeščeno, začasno ukinjeno ali preklicano.

Datum prvotne izdaje: .....

Podpis: .....

Datum te spremembe: ..... Št. spremembe: .....

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

Stran 1 od 2

▼ **M8**

Stran 2 od 2

POGOJI ODOBRITEVE**ORGANIZACIJE ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI**

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*).MG.XXXX

(Sklic: AOC XX.XXXX)

Organizacija: [IME IN NASLOV PODJETJA]

Tip/serija/skupina zrakoplova	Dovoljen pregled plovnosti	Odobrena dovoljenja za letenje	Organizacija(-e) dela(-jo) po sistemu kakovosti
	[DA/NE] (***)	[DA/NE] (***)	
	[DA/NE] (***)	[DA/NE] (***)	
	[DA/NE] (***)	[DA/NE] (***)	
	[DA/NE] (***)	[DA/NE] (***)	

Ti pogoji odobritve so omejeni na tisto, kar je določeno v obsegu dela, navedenem v oddelku odobrenega priročnika za vodenje stalne plovnosti .....

Sklic na priročnik za vodenje stalne plovnosti: .....

Datum prvotne izdaje: .....

Podpis: .....

Datum te spremembe: ..... Številka spremembe: .....

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

Obrazec EASA 14-MG, 5. izdaja

(*) Ali EASA, če je pristojni organ EASA.

(**) Črtajte za države, ki niso članice EU, ali za agencijo EASA.

(***) Ustrezno izbršite, če organizacija ni odobrena.

▼ B*Dodatek VII***Naloge zahtevnega vzdrževanja****▼ M6****▼ C3**

Naslednje predstavlja naloge zahtevnega vzdrževanja iz točk M.A.801(b)(2) in (c):

▼ B

1. Modifikacija, popravilo ali zamenjava z zakovičenjem, spajanjem/vezanjem, laminiranjem ali varjenjem katerega od naslednjih delov ogrodja letala:

- (a) škatlast nosilec,
- (b) vzdolžnica krila ali del rebra,
- (c) nosilec krila,
- (d) pasnica,
- (e) del paličnega nosilca,
- (f) stojina nosilca,
- (g) kobilica trupa ali plovca hidroplana,
- (h) tlačni del iz valovite pločevine na površini krila ali repa,
- (i) torzijsko rebro krila,
- (j) opornik na površini krila ali repa,
- (k) nosilec motorja,
- (l) vzdolžnik ali okvir trupa,
- (m) del bočnega vzdolžnega nosilca tlačne pregrade,
- (n) pritrdilni okov sedeža,
- (o) zamenjava sedežne tirnice,
- (p) opora noge letala ali opornik,
- (q) os,
- (r) kolo; in
- (s) zamenjava smučke ali podnožje smučke, razen prevleke za manjše trenje.

2. Modifikacija ali popravilo katerega od naslednjih delov:

- (a) oplate zrakoplova ali oplate plovca zrakoplova, če delo zahteva uporabo podpore, dvigala ali stojala;
- (b) oplate dela trupa pod tlakom, če poškodba oplate meri več kot 15 cm (6 inčev) v kateri koli smeri;
- (c) nosilnega dela sistema za krmarjenje, vključno z volanom, pedali, gredjo, kvadrantom, kotnim vzvodom in kovanim ali litim nosilcem, vendar brez:

▼B

- (i) namestitev pritrdilnega okova jeklenice ali popravilo povezave jeklenice, in
  - (ii) zamenjava končnega okova bowden cevi, ki je prikovan; in
- (d) katere koli druge konstrukcije, ki ni navedena pod (1) in jo je proizvajalec v svojem priročniku za vzdrževanje, priročniku za popravila konstrukcij ali navodilih za stalno plovnost določil za osnovno konstrukcijo.
3. Izvajanje naslednjega vzdrževanja na batnem motorju:
- (a) razstavljanje in ponovno sestavljanje batnega motorja, razen zaradi (i) lažjega dostopa do sklopov bata/valja; ali (ii) za odstranitev zadnje pomožne plošče zaradi pregleda in/ali zamenjave delov oljne črpalke, kjer tako delo ne zajema odstranitve in ponovne vgradnje notranjih prestav;
  - (b) razstavljanje in ponovno sestavljanje redukcijskih sklopov;
  - (c) varjenje in spajkanje spojev, razen manjših popravil z varjenjem na izpušnih enotah, ki jih izvede ustrezno odobren ali pooblaščen varilec, a brez zamenjave komponent;
  - (d) poseg v posamezne dele, ki se dobavijo kot predhodno testirane enote, razen za zamenjavo ali prilagoditev predmetov, ki se običajno zamenjajo ali prilagodijo v uporabi.
4. Uravnoteženje propelerja, razen:
- (a) za certificiranje statičnega uravnoteženja, kjer to zahteva priročnik za vzdrževanje;
  - (b) dinamičnega uravnoteženja nameščenih propelerjev z uporabo elektronske opreme za uravnoteženje, kjer to dovoljuje priročnik za vzdrževanje ali drugi odobreni podatki za plovnost.
5. Katera koli dodatna naloga, ki zahteva:
- (a) posebno orodje, opremo ali objekte ali
  - (b) precej postopkov usklajevanja zaradi dolgotrajnosti nalog in sodelovanja več oseb.

▼ B*Dodatek VIII***Omejeno vzdrževanje pilota-lastnika**

Poleg zahtev iz Priloge I (Del M) je treba upoštevati naslednja osnovna načela, preden se izvede naloga vzdrževanja pod pogoji vzdrževanja pilota-lastnika:

(a) Sposobnost in odgovornost

1. Pilot-lastnik je vedno odgovoren za vsako vzdrževanje, ki ga izvaja.
2. Pred izvajanjem nalog vzdrževanja pilota-lastnika se mora pilot-lastnik prepričati, da je sposoben opraviti nalogo. Piloti-lastniki se morajo seznaniti s standardnimi praksami vzdrževanja za zrakoplove in s programom vzdrževanja zrakoplova. Če pilot-lastnik ni sposoben opraviti naloge, je tudi ne sme opraviti.

▼ M8

3. Pilot-lastnik (ali njegova pogodbeno organizacija za vodenje stalne plovnosti ali organizacija za kombinirano plovnost) je odgovoren za identifikacijo nalog pilota-lastnika v skladu s temi osnovnimi načeli v programu vzdrževanja in za zagotovitev, da je dokument pravočasno posodobljen.

▼ B

4. Odobritev programa vzdrževanja se izvede v skladu s točko M.A.302.

(b) Naloge

Pilot-lastnik lahko opravi preproste vizualne preglede ali operacije za preverjanje splošnega stanja in očitne poškodbe ter običajnega delovanja ogrodja, motorjev, sistemov in komponent.

Naloge vzdrževanja pilota-lastnik ne opravlja, ko je naloga:

▼ M2

1. kritična naloga vzdrževanja;

▼ B

2. zahteva odstranitev večjih komponent ali večjih sklopov in/ali
3. izvedena v skladu s plovnostno zahtevo (AD) ali točko omejitve plovnosti (ALI), razen če je to posebej dovoljeno v AD ali v ALI, in/ali
4. zahteva uporabo posebnih orodij, umerjenih orodij (razen navornih ključev in orodij za zvijanje) in/ali
5. zahteva uporabo preskusne opreme ali posebnega preskušanja (npr. NDT (neporušitveni preskusi), preskušanje sistemov ali operativnih preverjanj) in/ali
6. sestavljena iz nenačrtovanih posebnih pregledov (npr. pregled podvozja) in/ali
7. vpliva na sisteme, ki so pomembni za operacije IFR, in/ali
8. navedena v Dodatku VII k tej prilogi ali je naloga vzdrževanja komponente v skladu s točkami M.A.502(a), (b), (c) ali (d), in/ali

▼ M6**▼ C3****▼ M1**

Meril 1 do 9 ne morejo nadomestiti manj omejevalna navodila, izdana v skladu s točko „M.A.302(d) Program vzdrževanja“.

▼ B

Vsaka naloga, opisana v priročniku za letenje za zrakoplov kot priprava zrakoplova na let (primer: sestavljanje kril jadralnega letala ali pregled pred letenjem), je naloga pilota in se ne šteje za nalogo vzdrževanja pilota-lastnika ter zato ne zahteva potrdila o sprostitvi v uporabo.

(c) Izvajanje vzdrževalnih nalog pilota-lastnika in evidence

Podatki za vzdrževanje, opredeljeni v točki M.A.401, morajo biti vedno na voljo med izvajanjem vzdrževanja pilota-lastnika in jih je treba upoštevati. Podrobne informacije v zvezi z izvajanjem vzdrževanja pilota-lastnika morajo biti vključene v potrdilo o sprostitvi v uporabo v skladu s točko M.A.803(d).

Pilot-lastnik mora potrjeno organizacijo za vodenje stalne plovnosti, odgovorno za vodenje stalne plovnosti zrakoplova, (po potrebi) najpozneje v 30 dneh po zaključku nalog vzdrževanja pilota-lastnika obvestiti v skladu s točko M.A.305(a).

▼ B*PRILOGA II***(Del 145)**

VSEBINA

145.1 **Splošno**

ODDELEK A – EHNIČNE ZAHTEVE

- 145.A.10 Področje uporabe
- 145.A.15 Zahtevek
- 145.A.20 Pogoji odobritve
- 145.A.25 Zahteve glede objektov
- 145.A.30 Zahteve glede osebja
- 145.A.35 Potrditveno in podporno osebje

▼ M1

- 145.A.36 Evidence osebja za pregled plovnosti

▼ M5

- 145.A.40 Oprema in orodje
- 145.A.42 Komponente

▼ B

- 145.A.45 Podatki za vzdrževanje
- 145.A.47 Načrtovanje proizvodnje

▼ M2

- 145.A.48 Izvajanje vzdrževanja

▼ B

- 145.A.50 Potrjevanje vzdrževanja

▼ M1

- 145.A.55 Evidenci o vzdrževanju in pregledu plovnosti

▼ B

- 145.A.60 Javljanje dogodkov
- 145.A.65 Politika varnosti in kakovosti, postopki vzdrževanja in sistem kakovosti
- 145.A.70 Priročnik vzdrževalne organizacije
- 145.A.75 Pravice organizacije
- 145.A.80 Omejitve organizacije
- 145.A.85 Spremembe organizacije
- 145.A.90 Stalna veljavnost
- 145.A.95 Ugotovitve

ODDELEK B – POSTOPKI ZA PRISTOJNE ORGANE

- 145.B.1 Področje uporabe
- 145.B.10 Pristojni organ oblasti
- 145.B.15 Organizacije, ki se nahajajo v več državah članicah
- 145.B.20 Začetna odobritev
- 145.B.25 Izdaja odobritve
- 145.B.30 Podaljšanje odobritve
- 145.B.35 Spremembe
- 145.B.40 Spremembe priročnika vzdrževalne organizacije
- 145.B.45 Preklic, začasna ukinitvev in omejitvev odobritve
- 145.B.50 Ugotovitve

▼ B

145.B.55 Vodenje evidence

145.B.60 Oprostitev

Dodatek I – Dovoljenje za sprostitev v uporabo – EASA obrazec 1

Dodatek II – Sistem ratingov in razredov, ki se uporablja za odobritev vzdrževalnih organizacij iz Poddela F Priloge I (Del M) in iz Priloge II (Del 145)

Dodatek III – Potrdilo o odobritvi vzdrževalne organizacije – obrazec EASA 3-145

Dodatek IV – Pogoji za uporabo osebja, ki ni kvalificirano v skladu s Prilogo III (Del 66) iz točk 145.A.30(j) 1 in 2

145.1 Splošno

Za namene tega dela je pristojni organ:

1. za organizacije z glavnim krajem poslovanja v državi članici organ, ki ga imenuje ta država članica, ali
2. za organizacije z glavnim krajem poslovanja v tretji državi, agencija.

ODDELEK A

TEHNIČNE ZAHTEVE

145.A.10 Področje uporabe

Ta oddelek določa zahteve, ki jih mora organizacija izpolnjevati, da izpolnjuje pogoje za izdajo ali podaljšanje odobritve za vzdrževanje zrakoplovov in komponent.

145.A.15 Zahtevki

Zahtevki za izdajo ali spremembo odobritve se predložijo pristojnemu organu na obrazcu in na način, ki ga določi pristojni organ.

145.A.20 Pogoji odobritve

Organizacija v svojem priložniku opredeli obseg dela, za katerega se šteje, da predstavlja odobritev (Dodatek IV k Prilogi I (Del M) vsebuje preglednico vseh razredov in ratingov).

145.A.25 Zahteve glede objektov

Organizacija zagotovi, da:

- (a) so zagotovljeni objekti, ki ustrezajo za vse načrtovano delo in zagotavljajo zlasti zaščito pred vremenskimi vplivi. Specializirane delavnice in oddelki so ustrezno ločeni za zagotovitve, da ne pride do kontaminacije okolja in delovnega območja;
  1. Za vzdrževanje zrakoplova v bazi so na voljo dovolj veliki letalski hangarji, da gre vanje zrakoplov ob načrtovanem vzdrževanju v bazi.
  2. Za vzdrževanje komponent so delavnice za komponente dovolj velike, da gredo vanje komponente ob načrtovanem vzdrževanju.

▼ B

- (b) so zagotovljene pisarne za vodenje načrtovanega dela iz točke (a) in potrditveno osebje, da lahko opravlja svoje predvidene naloge na način, ki prispeva k standardom dobrega vzdrževanja zrakoplova;
- (c) delovno okolje, vključno z letalskimi hangarji, delavnicami za komponente in pisarnami, ustreza opravljeni nalogi ter zlasti upoštevanju posebnih zahtev. Razen v primeru, ko to narekuje okolje posebne naloge, mora biti delovno okolje tako, da se učinkovitost osebja ne poslabša:
1. temperature se morajo vzdrževati tako, da lahko osebje opravlja zahtevane naloge brez nepotrebnega neugodja;
  2. prah in druga kontaminacija v zraku so kar najmanjši in ni dovoljeno, da na območju delovne naloge dosegajo raven, ko je očitna vidna površinska kontaminacija zrakoplova/komponente. Ko prah/druga kontaminacija v zraku povzroči vidno površinsko kontaminacijo, se vsi dovzetni sistemi zapečatijo, dokler se ponovno ne vzpostavijo sprejemljivi pogoji;
  3. razsvetljava zagotavlja, da se vsak pregled in vzdrževalna naloga lahko opravi učinkovito;
  4. hrup ne sme odvracati osebja od opravljanja nalog pregleda. Kjer nadzor nad virom hrupa ni izvedljiv, je osebju zagotovljena potrebna osebna oprema za preprečevanje motenj zaradi pretiranega hrupa med nalogami pregleda;
  5. ko določena naloga vzdrževanja zahteva uporabo posebnih pogojev v okolju, drugačnih od zgoraj navedenih, se taki pogoji upoštevajo. Posebni pogoji so določeni v podatkih za vzdrževanje;
  6. delovno okolje za linijsko vzdrževanje je tako, da se lahko določena naloga vzdrževanja ali pregleda opravi brez nepotrebnega motenja. Zato je treba, kadar se delovno okolje poslabša na nesprejemljivo raven kar zadeva temperaturo, vlago, točo, led, sneg, veter, svetlobo, prah/drugo kontaminacijo v zraku, določene naloge vzdrževanja ali pregleda prekiniti, dokler se zadovoljivi pogoji ponovno ne vzpostavijo.
- (d) so zagotovljene varne zmogljivosti za skladiščenje komponent, opreme, orodja in materiala. Pogoji za skladiščenje zagotavljajo ločitev uporabnih komponent in materiala od neuporabnih komponent, materiala, opreme in orodja za zrakoplove. Pogoji skladiščenja so v skladu s proizvajalčevimi navodili za preprečitev kvarjenja in poškodovanja skladiščenih predmetov. Dostop do skladiščnih prostorov je omejen na pooblaščen osebje.

145.A.30 Zahteve glede osebja

- (a) Organizacija imenuje odgovornega vodjo, ki ima pooblastilo podjetja za zagotavljanje, da je mogoče vse vzdrževanje, ki ga zahteva stranka, financirati in opraviti po standardu, zahtevanem po tem delu. Odgovorni vodja:

▼ **B**

1. zagotovi, da so na voljo vsa potrebna sredstva za zaključitev vzdrževanja po točki 145.A.65(b) v podporo odobritvi organizacije;
  2. vzpostavi in pospešuje politiko varnosti in kakovosti po točki 145.A.65(a).
  3. izkaže osnovno razumevanje te priloge (Del 145).
- (b) Organizacija imenuje osebo ali skupino oseb, odgovornih med drugim za zagotavljanje, da organizacija izpolnjuje ta del. Ta(-e) oseba(-e) je/so predvsem odgovorna(-e) odgovornemu vodji.
1. Imenovana oseba ali osebe predstavljajo konstrukcijo vodenja vzdrževanja v organizaciji in so odgovorne za vse funkcije, opredeljene v tem delu.
  2. Imenovana oseba ali osebe so določene, njihove poverilnice pa se predložijo v obliki in na način, ki ga določi pristojni organ.
  3. Imenovani osebi ali osebam je omogočeno, da izkazujejo ustrezno znanje, izobrazbo in zadovoljive izkušnje v zvezi z vzdrževanjem zrakoplova ali komponente ter izkazujejo delovno poznavanje tega dela.
  4. Postopki pojasnjujejo, kdo nadomešča katero koli določeno osebo v primeru njene daljše odsotnosti.
- (c) Odgovorni vodja po točki (a) imenuje osebo, odgovorno za spremljanje sistema kakovosti, vključno z njim povezanega sistema povratnih informacij, kot zahteva točka 145.A.65(c). Imenovana oseba ima neposreden dostop do odgovornega vodje za zagotovitev, da je le-ta ustrezno obveščen o zadevah v zvezi s kakovostjo in izpolnjevanjem.
- (d) Organizacija ima načrt delovnih ur za vzdrževanje, ki kaže, da ima organizacija dovolj osebja za načrtovanje, opravljanje, nadzor, pregled ter spremljanje kakovosti organizacije skladno z odobritvijo. Poleg tega ima organizacija postopek za ponovno ovrednotenje dela, ki ga je treba opraviti, kadar je dejanska razpoložljivost osebja manjša od načrtovane ravni konstrukcije zaposlenih za katero koli določeno delovno izmeno ali obdobje.
- (e) ► **M8** Organizacija določi in nadzoruje usposobljenost osebja, ki se ukvarja z vzdrževanjem, opravljanjem pregledov plovnosti, vodenjem in/ali revizijo kakovosti, po postopku in standardu, dogovorjenem s pristojnim organom. ◀ Poleg potrebnega strokovnega znanja, povezanega s funkcijo delovnega mesta, mora sposobnost vključevati razumevanje uporabe človeških dejavnikov in vprašanj človekove storilnosti, ki ustrezajo funkciji te osebe v organizaciji. „Človeški dejavnik“ pomeni načela, ki se uporabljajo za aeronavtično projektiranje, potrjevanje, usposabljanje, postopke in vzdrževanje ter skušajo poiskati varen vmesnik med človekovimi in drugimi sistemskimi komponentami z ustreznim upoštevanjem človekove storilnosti. „Človekova storilnost“ pomeni človekove sposobnosti in omejitve, ki vplivajo na varnost in učinkovitost aeronavtičnih postopkov.

▼ **M5**

- (f) Organizacija zagotovi, da je osebje, ki opravlja ali nadzoruje neporušitvene preizkuse stalne plovnosti na konstrukciji zrakoplova in/ali komponentah, ustrezno kvalificirano za določen neporušitveni preizkus v skladu z evropskim ali enakovrednim standardom, ki ga Agencija priznava. Osebje, ki opravlja katere koli druge specializirane naloge, je ustrezno usposobljeno v skladu z uradno priznanimi standardi. Z odstopanjem od te točke lahko osebje, opredeljeno v točkah (g), (h)(1) in (h)(2) ter razvrščeno v kategorijo B1, B3 ali L v skladu s Prilogo III (Del 66), opravlja in/ali nadzoruje preizkuse prodornosti barvno kontrastnega barvila.
- (g) Vsaka organizacija, ki vzdržuje zrakoplov, razen kjer je drugače navedeno v točki (j), ima v primeru linijskega vzdrževanja zrakoplova potrditveno osebje za ustrezen zrakoplov, razvrščeno v kategorije B1, B2, B2L, B3 in L, kot je ustrezno, v skladu s Prilogo III (Del 66) in točko 145.A.35.

Poleg tega te organizacije lahko uporabijo tudi potrditveno osebje, ki je ustrezno usposobljeno za nalogo in ima pravice iz točk 66.A.20(a)(1) in 66.A.20(a)(3)(ii) ter je razvrščeno v skladu s Prilogo III (Del 66) in točko 145.A.35, za opravljanje manjšega načrtovanega linijskega vzdrževanja in odpravljanje preprostih napak. Razpoložljivost tega potrditvenega osebja ne nadomesti potrebe po potrditvenem osebju kategorij B1, B2, B2L, B3 in L, kot je ustrezno.

- (h) Vsaka organizacija, ki vzdržuje zrakoplov, razen ko je v točki (j) navedeno drugače:

1. ima v primeru vzdrževanja kompleksnega zrakoplova na motorni pogon v bazi potrditveno osebje za ustrezen tip zrakoplova, razvrščeno v kategorijo C v skladu s Prilogo III (Del 66) in točko 145.A.35. Poleg tega ima dovolj potrditvenega osebja za ustrezen tip zrakoplova, razvrščenega v kategoriji B1 in B2, kot je ustrezno, v skladu s Prilogo III (Del 66) in točko 145.A.35, v podporo potrditvenemu osebju kategorije C.

- (i) Podporno osebje kategorij B1 in B2 zagotavlja, da so vse ustrezne naloge ali pregledi opravljeni po zahtevanem standardu, preden potrditveno osebje kategorije C izda potrdilo o sprostitvi v uporabo.

- (ii) Organizacija vzdržuje evidenco o vsem podpornem osebju kategorij B1 in B2.

- (iii) Potrditveno osebje kategorije C zagotavlja skladnost s točko (i) in, da je vse delo, ki ga zahteva stranka, zaključeno med kontrolo določenega vzdrževanja v bazi ali nabora del, in tudi ovrednoti vpliv vsakega dela, ki ni bilo opravljeno, z namenom, da zahteva njegovo zaključitev ali da se dogovori z operatorjem, da se to delo odloži do druge določene kontrole ali časovnega roka.

2. v primeru vzdrževanja zrakoplova v bazi, razen kompleksnega zrakoplova na motorni pogon, ima eno od naslednjih:

- (i) potrditveno osebje za ustrezen zrakoplov, razvrščeno v kategorije B1, B2, B2L, B3 in L, kot je ustrezno, v skladu s Prilogo III (Del 66) in točko 145.A.35;

▼ M5

(ii) potrditveno osebje za ustrezen zrakoplov, razvrščeno v kategorijo C, ki mu pomaga podporno osebje, kot je opredeljeno v točki 145.A.35(a)(i).

(i) Potrditveno osebje za komponente je usposobljeno v skladu s členom 5(6) in točko 145.A.35.

▼ B

(j) Z odstopanjem od točk (g) in (h), glede na obveznost upoštevanja Priloge III (Del 66), lahko organizacija uporabi potrditveno osebje, usposobljeno v skladu z naslednjimi določbami:

1. Za objekte organizacije, ki se nahajajo zunaj ozemlja Skupnosti, je lahko potrditveno osebje usposobljeno v skladu z nacionalnimi letalskimi pravili države, v kateri je objekt organizacije registriran ob upoštevanju pogojev iz Dodatka IV k temu delu.

2. Za linijsko vzdrževanje, opravljeno na lokaciji za linijsko vzdrževanje organizacije, ki se nahaja zunaj ozemlja Skupnosti, je lahko potrditveno osebje usposobljeno v skladu z nacionalnimi letalskimi pravili države, v kateri se linijska postaja nahaja, po pogojih iz Dodatka IV k temu delu.

3. Za ponavljajočo se predpoletno plovnostno zahtevo, ki posebej navaja, da sme to plovnostno zahtevo izvesti letalska posadka, lahko organizacija izda omejeno pooblastilo za potrjevanje vodji zrakoplova in/ali inženirju letalcu na osnovi licence, ki jo ima letalska posadka. Organizacija pa zagotovi, da se opravi dovolj praktičnega usposabljanja za zagotovitev, da lahko ta vodja zrakoplova ali inženir letalec izpolni plovnostno zahtevo po zahtevanem standardu.

4. V primeru, ko zrakoplov deluje drugje kot na podprti lokaciji, lahko organizacija izda omejeno pooblastilo za potrjevanje vodji zrakoplova in/ali inženirju letalcu na osnovi dane licence letalske posadke, če se je zadovoljivo prepričala, da je bilo opravljeno zadostno praktično usposabljanje za zagotovitev, da vodja zrakoplova ali inženir letalec lahko izpolni določeno nalogo po zahtevanem standardu. Določbe te točke so podrobno opisane v postopku iz priložnika.

5. V naslednjih nepredvidenih primerih, ko je zrakoplov prizemljen na lokaciji, razen na glavni lokaciji za vzdrževanje v bazi, in kjer ni na voljo ustreznega potrditvenega osebja, organizacija s pogodbo za zagotavljanje podpore vzdrževanju lahko izda enkratno pooblastilo za potrjevanje:

(i) enemu svojih zaposlenih, ki ima pooblastila enakovrednega tipa za zrakoplov podobne tehnologije, konstrukcije in sistemov, ali

(ii) kateri koli osebi z najmanj petletnimi izkušnjami z vzdrževanjem in z veljavno ICAO licenco za vzdrževanje zrakoplova, veljavno za tip zrakoplova, ki ga je treba potrditi, pod pogojem da na omenjeni lokaciji ni nobene organizacije, ustrežno potrjene po tem delu, ter da organizacija, s katero je bila sklenjena pogodba, pridobi in ima kartotečno evidenco o izkušnjah in licenci te osebe.

▼ B

► **M1** O vseh primerih, opredeljenih v tej točki, je treba poročati pristojnemu organu v sedmih dneh po izdaji takega pooblastila za potrjevanje. ◀ Organizacija, ki izdaja enkratno pooblastilo, zagotovi, da vsako tako vzdrževanje, ki bi lahko vplivalo na varnost letenja, ponovno kontrolira ustrezno potrjena organizacija.

▼ M8

(k) Če organizacija opravlja preglede plovnosti in izdaja ustrezna potrdila o pregledu plovnosti v skladu s točko ML.A.903 Priloge Vb (Del ML), osebje za pregled plovnosti, ki je usposobljeno in pooblaščen ter izpolnjuje naslednje zahteve:

1. ima pooblastilo potrditvenega osebja za ustrezen zrakoplov;
2. ima vsaj tri leta izkušenj kot potrditveno osebje;
3. je neodvisno od procesa vodenja stalne plovnosti zrakoplova, ki se pregleduje, ali ima splošno pristojnost nad procesom vodenja stalne plovnosti celotnega zrakoplova, ki se pregleduje;
4. je seznanjeno z vsebino Poddela C te priloge (Del M) ali Poddela C Priloge Vb (Del ML);
5. je dokazano seznanjeno s postopki vzdrževalne organizacije v zvezi s pregledom plovnosti in izdajo potrdila o pregledu plovnosti;
6. pristojni organ ga je formalno sprejel po tem, ko je opravilo pregled plovnosti pod njegovim nadzorom ali pod nadzorom osebja za pregled plovnosti organizacije v skladu s postopkom, ki ga je odobril pristojni organ;
7. je izvedlo vsaj en pregled plovnosti v zadnjem dvanajstmesečnem obdobju.

▼ M6**▼ C3****▼ B****145.A.35 Potrditveno in podporno osebje****▼ M5**

(a) Poleg zahtev iz točk 145.A.30(g) in (h) organizacija zagotovi, da potrditveno in podporno osebje primerno poznata ustrezen zrakoplov in/ali komponente, ki jih je treba vzdrževati, ter organizacijske postopke, ki so s tem povezani. V primeru potrditvenega osebja se to doseže pred izdajo ali ponovno izdajo pooblastila za potrjevanje.

1. ‚Podporno osebje‘ pomeni tisto osebje, ki ima, po Prilogi III (Del 66), licenco za vzdrževanje zrakoplova kategorije B1, B2, B2L, B3 in/ali L z ustreznim ratingom zrakoplova v okolju vzdrževanja v bazi, ki nima nujno pravic potrjevanja.
2. ‚Ustrezen zrakoplov in/ali komponente‘ pomeni tiste zrakoplove ali komponente, opredeljene v določenem pooblastilu za potrjevanje.

▼ **M5**

3. ‚Pooblastilo za potrjevanje‘ pomeni pooblastilo, ki ga potrditvenemu osebju izda organizacija in ki opredeljuje dejstvo, da lahko v imenu potrjene organizacije podpisujejo potrdila o sprostitvi v uporabo z omejitvami, navedenimi v takem pooblastilu.

- (b) Razen v primerih, navedenih v točkah 145.A.30(j) in 66.A.20(a)(3)(ii), lahko organizacija izda samo pooblastilo za potrjevanje potrditvenemu osebju v zvezi z osnovnimi kategorijami ali podkategorijami in, razen za licenco kategorije A, kateri koli rating za tip zrakoplova, naveden na licenci za vzdrževanje zrakoplova, kot zahteva Priloga III (Del 66), če licenca ostane veljavna ves čas veljavnosti pooblastila in potrditveno osebje ostaja v skladu s Prilogo III (Del 66).

▼ **B**

- (c) Organizacija zagotovi, da vse potrditveno osebje in podporno osebje pridobi vsaj šestmesečne izkušnje s sodelovanjem pri dejanskem ustreznem vzdrževanju zrakoplova ali komponent v katerem koli dveletnem obdobju.

Za namene te točke „sodelovanje pri dejanskem ustreznem vzdrževanju zrakoplova ali komponente“ pomeni, da je oseba delala v okolju za vzdrževanje zrakoplova ali komponent in je uresničevala pravice pooblastila za potrjevanje in/ali dejansko opravljala vzdrževanje na vsaj nekaterih sistemih za tip ali skupino zrakoplova, opredeljenih v določenem pooblastilu za potrjevanje.

- (d) Organizacija zagotovi, da je vse potrditveno osebje in podporno osebje deležno dovolj stalnega usposabljanja v vsakem dvoletnem obdobju za zagotovitev, da ima to osebje ažurirano znanje o ustrezni tehnologiji, organizacijskih postopkih in vprašanjih človeškega dejavnika.
- (e) Organizacija določi program za stalno usposabljanje za potrditveno osebje in podporno osebje, vključno s postopkom za zagotavljanje skladnosti z ustreznimi točkami iz 145.A.35, kot osnovo za izdajo pooblastil za potrjevanje po tem delu potrditvenemu osebju, ter postopkom za zagotavljanje skladnosti s Prilogo III (Delom 66).
- (f) Razen ko gre za katerega od nepredvidenih primerov po točki 145.A.30(j)(5), organizacije ocenijo predvideno potrditveno osebje glede njegove kompetence, usposobljenosti in sposobnosti opravljanja dolžnosti potrjevanja po postopkih, kot so opredeljeni v priložniku, pred izdajo ali ponovno izdajo pooblastila za potrjevanje po tem delu.
- (g) Ko je potrditveno osebje izpolnilo pogoje iz točk (a), (b), (d), (f) in, kjer je ustrezno, točke (c), organizacija izda pooblastilo za potrjevanje, ki jasno določa področje uporabe in omejitve takega pooblastila. Stalna veljavnost pooblastila za potrjevanje je odvisna od stalnega izpolnjevanja točk (a), (b), (d) in, kjer je ustrezno, točke (c).

▼B

- (h) Pooblastilo za potrjevanje mora biti sestavljeno v stilu, ki potrditvenemu osebju in vsaki pooblaščenici osebi, ki sme zahtevati pregled pooblastila, jasno izkazuje področje uporabe. Kadar se za opredelitev področja uporabe uporabljajo kode, ima organizacija pripravljeno tolmačenje kod. „Pooblaščenica oseba“ pomeni uradnike pristojnih organov, agencije in države članice in je odgovorna za pregled nad delovanjem vzdrževanega zrakoplova ali komponente.
- (i) Oseba, odgovorna za sistem kakovosti, ostane v imenu organizacije odgovorna tudi za izdajo pooblastil za potrjevanje potrditvenemu osebju. Ta oseba lahko imenuje druge osebe za dejansko izdajo ali preklic pooblastil za potrjevanje v skladu s postopkom, kot je opredeljen v priložniku.
- (j) Organizacija hrani evidenco vsega potrditvenega osebja in podpornega osebja ter vsebuje:
1. podrobnosti o vsaki licenci za vzdrževanje zrakoplova, posedovani po Prilogi III (Del 66), in
  2. vse ustrezno zaključeno usposabljanje in
  3. področje uporabe izdanih pooblastil za potrjevanje, ko je to ustrezno, in
  4. podrobnosti o osebju z omejenimi ali enkratnimi pooblastili za potrjevanje.

Organizacija zadrži evidenco vsaj tri leta potem, ko je osebje iz te točke prenehalo biti zaposleno v organizaciji ali kakor hitro je bilo pooblastilo umaknjeno. Poleg tega vzdrževalna organizacija na zahtevo osebja iz te točke ob odhodu iz organizacije dostavi kopijo njihove osebne evidence.

Osebje iz te točke na zahtevo dobi dostop do svoje osebne evidence, kot je podrobno opisana zgoraj.

- (k) Organizacija zagotovi potrditvenemu osebju kopijo njihovega pooblastila za potrjevanje v papirni ali elektronski obliki.
- (l) Potrditveno osebje predloži svoje pooblastilo za potrjevanje kateri koli pooblaščenici osebi v 24 urah.
- (m) Minimalna starost potrditvenega osebja in podpornega osebja je 21 let.
- (n) Imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova kategorije A lahko izvaja pravice potrjevanja na določenem tipu zrakoplova samo potem, ko je uspešno zaključil ustrezno usposabljanje za naloge na zrakoplovu kategorije A, ki ga je izvedla ustrezno potrjena organizacija v skladu s Prilogo II (Del 145) ali Prilogo IV (Del 147). To usposabljanje vključuje praktično usposabljanje na zrakoplovu in teoretično usposabljanje, kot ustreza za vsako potrjeno nalogo. Uspešno dokončanje usposabljanja se izkaže z izpitom ali oceno na delovnem mestu, ki ju izvede organizacija.

▼ B

- (o) Imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova kategorije B2 lahko uresničuje pravice potrjevanja iz točke 66.A.20(a)(3)(ii) Priloge III (Del 66) samo potem, ko je uspešno zaključil (i) ustrezno usposabljanje za naloge na zrakoplovu kategorije A in (ii) šestmesečne dokumentirane praktične izkušnje, ki pokrivajo področje uporabe pooblastila, ki bo izdano. Usposabljanje vključuje praktično usposabljanje na zrakoplovu in teoretično usposabljanje, kot ustreza za vsako potrjeno nalogo. Uspešno dokončanje usposabljanja se izkaže z izpitom ali oceno na delovnem mestu. Usposabljanje za naloge in preverjanje znanja/oceno izvaja vzdrževalna organizacija, ki je izdala pooblastilo za potrditveno osebje. V okviru teh vzdrževalnih organizacij je mogoče pridobiti tudi praktične izkušnje.

▼ M1**145.A.36 Evidence osebja za pregled plovnosti**

Organizacija evidentira vse podrobnosti v zvezi z osebjem za pregled plovnosti in ohranja veljavni seznam vsega osebja za pregled plovnosti, skupaj z obsegom odobritve, in sicer kot del priročnika organizacije po točki 145.A.70(a)6.

Organizacija hrani evidenco vsaj tri leta potem, ko osebju iz te točke preneha delovno razmerje (ali osebje preneha delati kot izvajalec ali prostovoljec) v organizaciji ali kakor hitro je bilo pooblastilo umaknjeno. Poleg tega vzdrževalna organizacija osebju iz te točke ob odhodu iz organizacije na zahtevo zagotovi izvod njihove osebne evidence.

Osebje iz te točke dobi na zahtevo dostop do svoje osebne evidence.

▼ M5**145.A.40 Oprema in orodje**

- (a) Organizacija ima na voljo in uporablja potrebno opremo in orodja za opravljanje potrjenega obsega dela.
- (i) Kjer proizvajalec opredeli določeno orodje ali opremo, organizacija uporablja to orodje ali opremo, razen če se je s pristojnim organom preko postopkov, opredeljenih v priročniku, dogovorila za drugačno orodje ali opremo.
- (ii) Orodje in oprema morata biti stalno na voljo, razen v primeru orodja ali opreme, ki se tako redko uporablja, da njena stalna razpoložljivost ni potrebna. Taki primeri se podrobno opišejo v postopku iz priročnika.
- (iii) Organizacija, potrjena za vzdrževanje v bazi, ima dovolj opreme za dostop do zrakoplova in ploščadi za pregled, kot se zahteva za ustrezen pregled zrakoplova.

▼ B

- (b) Organizacija zagotovi, da se vse orodje, oprema in zlasti preskusna oprema, kot je ustrezno, nadzorujejo in umerjajo v skladu z uradno priznanim standardom tako pogosto, da se zagotovi uporabnost in natančnost. Organizacija hrani evidenco o teh umerjanjih in sledljivosti po uporabljenem standardu.

▼ M5

145.A.42 Komponente

(a) Razvrstitev komponent. Vse komponente se razvrstijo v naslednje kategorije:

(i) Komponente, ki so v zadovoljivem stanju, sproščene na obrazcu EASA 1 ali enakovrednem dokumentu, in označene v skladu s Poddelom Q Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012, če ni določeno drugače v Prilogi I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 ali v tej prilogi II (Del 145).

(ii) Neuporabne komponente, ki se vzdržujejo v skladu s to uredbo.

▼ M6▼ C3

(iii) Komponente, ki so razvrščene kot nepopravljive, ker so dosegle svojo obvezno življenjsko dobo ali vsebujejo nepopravljivo okvaro.

▼ M5

(iv) Standardni deli, ki se uporabljajo na zrakoplovu, motorju, propelerju ali drugi komponenti zrakoplova, ko so navedeni v podatkih za vzdrževanje in jih spremljajo dokazila o skladnosti, sledljiva do veljavnega standarda.

(v) Material, tako surovina kot potrošni material, ki se uporablja med vzdrževanjem, ko se je organizacija zadovoljivo prepričala, da izpolnjuje zahtevano specifikacijo in ima ustrezno sledljivost. Ves material mora spremljati dokumentacija, ki se jasno nanaša na določen material in vsebuje izjavo o skladnosti s specifikacijo ter proizvodni in dobaviteljev vir.

(b) Komponente, standardni deli in material za vgradnjo

(i) Organizacija določi postopke za sprejem komponent, standardnih delov in materialov za vgradnjo za zagotovitev, da so komponente, standardni deli in materiali v zadovoljivem stanju in izpolnjujejo veljavne zahteve iz točke (a).

(ii) Organizacija določi postopke za zagotovitev, da se komponente, standardni deli in material v zrakoplov ali komponento vgradijo samo, če so v zadovoljivem stanju, če izpolnjujejo veljavne zahteve iz točke (a) in če je določena komponenta, standardni del ali material naveden v ustreznih podatkih za vzdrževanje.

(iii) Organizacija lahko proizvede omejen obseg delov za uporabo med delom v svojih lastnih objektih, če so postopki določeni v priročniku.

(iv) Komponente iz točke 21.A.307(c) Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 se vgradijo samo, če lastnik zrakoplova meni, da so ustrezne za vgradnjo v njegov zrakoplov.

(c) Ločitev komponent

(i) Neuporabne in nepopravljive komponente se ločijo od uporabnih komponent, standardnih delov in materialov.

▼ **M6**▼ **C3**

- (ii) Nepopravljivim komponentam se ne dovoli ponovni vstop v sistem oskrbe s komponentami, razen če je bila obvezna omejitev življenjske dobe podaljšana ali pa je bila rešitev popravila odobrena v skladu z Uredbo (EU) št. 748/2012.

▼ **B**145.A.45 **Podatki za vzdrževanje**

- (a) Organizacija ima pri izvajanju vzdrževanja, vključno z modifikacijami in popravili, trenutno veljavne podatke za vzdrževanje in jih uporablja. „Veljaven“ pomeni ustrezen za vsak zrakoplov, komponento ali postopek, opredeljen v seznamu ratingov za razrede, za katere je odobrena organizacija, in v vsakem seznamu zmogljivosti s tem v zvezi.

V primeru podatkov za vzdrževanje, ki jih je priskrbel operator ali stranka, organizacija te podatke ima, ko delo poteka, z izjemo potrebe po skladnosti s točko 145.A.55(c).

- (b) Za namene tega dela so veljavni podatki za vzdrževanje kateri koli od naslednjih:

1. katera koli veljavna zahteva, postopek, zahteva za delovanje ali informacije, ki jih je izdal organ, odgovoren za pregled nad delovanjem zrakoplova ali komponente;
2. vse veljavne plovnostne zahteve, ki jih je izdal organ, odgovoren za pregled nad delovanjem zrakoplova ali komponente;
3. navodila za stalno plovnost, ki so jih izdali nosilci certifikata tipa, nosilci dodatnega certifikata tipa in katera koli druga organizacija, ki mora take podatke objavljati v skladu s Prilogo I (Delom 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012, ter v primeru zrakoplova ali komponent iz tretjih držav, podatki o plovnosti, ki jih je določil organ, odgovoren za pregled nad delovanjem zrakoplova ali komponente;
4. vsak veljaven standard, med drugim standardne prakse vzdrževanja, ki jih agencija priznava kot dober standard vzdrževanja;
5. vsi veljavni podatki, izdani skladno s točko (d).

- (c) Organizacija vzpostavi postopke za zagotovitev, da se kakršen koli ugotovljen netočen, nepopoln ali dvomljiv postopek, praksa, informacije ali navodilo za vzdrževanje, vsebovano v podatkih za vzdrževanje, ki jih uporablja osebe za vzdrževanje, dokumentira in o njem obvesti avtorja podatkov za vzdrževanje.

- (d) Organizacija lahko spremeni navodila za vzdrževanje samo v skladu s postopkom, opredeljenim v priročniku vzdrževalne organizacije. V zvezi s temi spremembami organizacija pokaže, da omogočijo enakovredne ali izboljšane standarde vzdrževanja, o teh spremembah pa obvesti imetnika certifikata tipa. Navodila za vzdrževanje za namene te točke pomeni navodila, kako opraviti določeno nalogo vzdrževanja: izključujejo tehnično projektiranje popravil in sprememb.

▼ B

- (e) Organizacija zagotovi enoten sistem delovnih kartic ali delovnih pol, ki se uporablja v vseh ustreznih delih organizacije. Poleg tega organizacija na delovne kartice ali pole natančno prepíše podatke za vzdrževanje, vsebovane v točkah (b) in (d), ali pa navede natančne sklice na določeno vzdrževalno nalogo ali naloge, vsebovane v teh podatkih za vzdrževanje. Delovne kartice in delovne pole so lahko računalniško izdelane in se hranijo v elektronski podatkovni bazi upoštevaje ustrezne zaščite pred nepooblaščenimi spremembami ter z rezervno elektronsko podatkovno bazo, ki se ažurira v 24 urah od vpisa v glavno računalniško podatkovno bazo. Naloge zahtevnega vzdrževanja se prepíšejo na delovne kartice ali delovne pole in nadalje razdelijo v jasne stopnje, ki zagotavljajo evidenco o zaključku naloge vzdrževanja.

Kadar organizacija zagotavlja storitve vzdrževanja operatorju zrakoplova, ki zahteva uporabo svojega sistema delovnih kartic ali delovnih pol, se lahko uporabi ta sistem delovnih kartic ali pol. V tem primeru organizacija vzpostavi postopek za zagotavljanje pravičnega izpolnjevanja delovnih kartic ali pol operatorja zrakoplova.

- (f) Organizacija zagotovi, da so vsi veljavni podatki za vzdrževanje pripravljene za uporabo, kadar jih zahteva vzdrževalno osebje.
- (g) Organizacija vzpostavi postopek za zagotavljanje, da so podatki za vzdrževanje, ki jih nadzoruje, ažurirani. V primeru podatkov za vzdrževanje, ki jih nadzoruje in zagotavlja operator/stranka, organizacija lahko izkaže, ali da ima pismeno potrditev operatorja/stranke, da so vsi ti podatki za vzdrževanje ažurirani, ali da ima delovne naloge, ki opredeljujejo status spremembe podatkov za vzdrževanje, ki naj se uporabijo, ali lahko izkaže, da so na seznamu sprememb podatkov za vzdrževanje operatorja/stranke.

145.A.47 Načrtovanje proizvodnje

- (a) Organizacija ima sistem, ki ustreza količini in zahtevnosti dela, za načrtovanje razpoložljivosti vsega potrebnega osebja, orodja, materiala, podatkov in objektov za vzdrževanje za zagotovitev varnega dokončanja vzdrževalnega dela.
- (b) Načrtovanje nalog vzdrževanja in organiziranje izmen upošteva omejitve človekove storilnosti.
- (c) Kadar je treba predati nedokončane ali nezaključene naloge vzdrževanja zaradi izmene ali zamenjave osebja, si osebje, ki prihaja in odhaja, primerno izmenja ustrezne informacije.

▼ M2**145.A.48 Izvajanje vzdrževanja**

Organizacija določi postopke, s katerimi zagotovi, da:

- (a) po zaključku vsega vzdrževanja izvede splošno preverjanje za zagotovitev, da na zrakoplovu ali komponenti niso ostala kakršna koli orodja, oprema in drugi tuji deli ali material, ter da so bile ponovno nameščene vse odstranjene panelne plošče za dostop;
- (b) se po vsaki kritični nalogi vzdrževanja izvede metoda za zajemanje napak;

▼ M2

- (c) se čim bolj zmanjšata tveganje večkratnih napak med vzdrževanjem in tveganje ponavljanja napak pri enakih nalogah vzdrževanja in

▼ M8

- (d) se oceni škoda ter izvedejo modifikacije in popravila, pri čemer se uporabljajo podatki iz točke M.A.304 Priloge I (Del M) ali točke M.L.A.304 Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno.

▼ B**145.A.50 Potrjevanje vzdrževanja**

- (a) Potrdilo o sprostitvi v uporabo izda ustrezno pooblaščen potrditveno osebje v imenu organizacije, ko je bilo ugotovljeno, da je organizacija vse naročeno vzdrževanje pravilno opravila v skladu s postopki iz točke 145.A.70 ob upoštevanju razpoložljivosti in uporabe podatkov za vzdrževanje, opredeljenih v točki 145.A.45, in da niso znane neskladnosti, ki ogrožajo varnost letenja.
- (b) Potrdilo o sprostitvi v uporabo se izda pred letom ob zaključku kakršnega koli vzdrževanja.
- (c) Na nove okvare ali nepopolne delovne naloge za vzdrževanje, ugotovljene med navedenim vzdrževanjem, se opozori operatorja zrakoplova s posebnim namenom pridobitve soglasja za odpravo teh okvar ali dopolnitev manjkajočih elementov delovnega naloga za vzdrževanje. V primeru, ko operator zrakoplova zavrne izvedbo tega vzdrževanja po tej točki, se uporablja točka (e).

▼ M6**▼ C3**

- (d) Potrdilo o sprostitvi v uporabo se izda ob zaključku zahtevanega vzdrževanja na komponenti v času, ko ni na zrakoplovu. Dovoljenje za sprostitev v uporabo „obrazec EASA 1“ iz Dodatka II k Prilogi I (Del M) predstavlja potrdilo o sprostitvi komponente v uporabo, razen če v točki M.A.502(b) ni določeno drugače. Ko organizacija vzdržuje komponento za lastno uporabo, obrazec EASA 1 morda ni potreben, odvisno od notranjih postopkov organizacije za sprostitev, opredeljenih v priročniku.

▼ B

- (e) Ko organizacija ne more izpolniti vsega naročenega vzdrževanja, lahko z odstopanjem od točke (a) izda potrdilo o sprostitvi v uporabo v okviru potrjenih omejitev zrakoplova. Organizacija to dejstvo vpiše v potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo pred izdajo tega potrdila.
- (f) Z odstopanjem od točk (a) in 145.A.42, ko je zrakoplov prizemljen na lokaciji, ki ni glavna lokacija za linijsko vzdrževanje ali glavna lokacija za vzdrževanje v bazi, ker ni na voljo komponente z ustreznim dovoljenjem o sprostitvi, je dovoljeno začasno namestiti komponento brez ustreznega dovoljenja o sprostitvi za največ 30 ur letenja ali dokler se zrakoplov prvič ne vrne na glavno lokacijo za linijsko vzdrževanje ali glavno lokacijo za vzdrževanje v bazi, kar nastopi prej, pri čemer je treba upoštevati soglasje operatorja zrakoplova, omenjena komponenta pa mora imeti ustrezno dovoljenje o sprostitvi ter sicer izpolnjevati vse veljavne zahteve za vzdrževanje in delovanje. Te komponente se odstranijo do predpisanega roka, razen če je bilo medtem pridobljeno ustrezno dovoljenje o sprostitvi po točkah (a) in 145.A.42.

▼ M1145.A.55 **Evidenci o vzdrževanju in pregledu plovnosti**▼ M8

- (a) Organizacija evidentira vse podrobnosti o opravljenem vzdrževalnem delu. Organizacija obdrži vsaj evidenco, potrebno za dokazovanje, da so bile izpolnjene vse zahteve za izdajanje potrdila o sprostitvi v obratovanje, vključno s podizvajalčevimi dokumenti o sprostitvi, ter za izdajanje potrdila o pregledu plovnosti.
- (b) Organizacija zagotovi izvod vsakega potrdila o sprostitvi v uporabo lastniku ali operatorju zrakoplova skupaj z izvodom podrobne evidence o vzdrževanju, povezane z opravljenim delom in potrebne za dokazovanje skladnosti s točko M.A.305 Priloge I (Del M) ali točko ML.A.305 Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno.

▼ M6▼ C3

- (c) ► M8 Organizacija obdrži izvod vseh podrobnih evidenc o vzdrževanju in s tem povezanih podatkov o vzdrževanju še tri leta od datuma, ko je bilo zrakoplovu ali komponenti, na katero se delo nanaša, izdano potrdilo o sprostitvi v uporabo. Poleg tega obdrži izvod vseh evidenc v zvezi z izdajanjem potrdil o pregledu plovnosti tri leta od datuma njihove izdaje ter zagotovi izvod teh dokumentov lastniku zrakoplova. ◀
1. Evidence po tej točki se hranijo na način, ki zagotavlja varstvo pred poškodbami, spremembami in krajo.
  2. Vsa računalniška strojna oprema za zagotavljanje varnostnih kopij se hrani na drugi lokaciji in ne tam, kjer se hranijo delovni podatki, v okolju, ki zagotavlja hrambo v dobrem stanju.
  3. Kadar organizacija, odobrena na podlagi te priloge, zaključi svoje delovanje, se vse shranjene evidence o vzdrževanju, ki zajemajo zadnja tri leta pred zaključkom operacij organizacije, pošljejo zadnjemu lastniku ali stranki zadevnega zrakoplova ali komponente ali pa se hranijo, kot opredeli pristojni organ.

▼ B145.A.60 **Javljanje dogodkov**

- (a) Organizacija poroča pristojnemu organu, državi registracije in organizaciji, odgovorni za projektiranje zrakoplova ali komponente, o kakršnem koli ugotovljenem stanju zrakoplova ali komponente, ki je povzročilo ali lahko povzroči nevarno stanje, ki resno ogroža varnost letenja.
- (b) Organizacija vzpostavi notranji sistem poročanja o dogodkih, kot je podrobno opisan v priročniku, da omogoči zbiranje in ovrednotenje teh poročil, vključno z oceno in izvlečki teh dogodkov, o katerih je treba poročati po točki (a). S tem postopkom se ugotovljajo neugodni trendi, korektivni ukrepi, ki jih je organizacija sprejela ali jih mora sprejeti za obravnavo pomanjkljivosti, in vključuje ovrednotenje vseh znanih ustreznih informacij v zvezi s temi dogodki ter metodo za razpošiljanje informacij po potrebi.
- (c) Organizacija izdela poročila na obrazcu in na način, ki ga določa agencija, ter zagotovi, da vsebuje vse ustrezne informacije o stanju in rezultate ovrednotenja, ki so organizaciji poznani.

▼ B

- (d) Kadar komercialni operator sklene pogodbo z organizacijo za opravljanje vzdrževanja, organizacija operatorju poroča tudi o vsakem stanju, ki vpliva na operatorjev zrakoplov ali komponento.
- (e) Organizacija ta poročila izdela in predloži kakor hitro je izvedljivo, vendar v vsakem primeru v 72 urah, ko je organizacija ugotovila stanje, na katerega se poročilo nanaša.

145.A.65 Politika varnosti in kakovosti, postopki vzdrževanja in sistem kakovosti

- (a) Organizacija določi politiko varnosti in kakovosti, ki jo organizacija vključi v priročnik po točki 145.A.70.

▼ M2

- (b) Organizacija določi postopke, o katerih se je dogovorila s pristojnim organom, pri čemer upošteva človeške dejavnike in človeško učinkovitost, da se zagotovijo dobre vzdrževalne prakse in skladnost z veljavnimi zahtevami iz točk 145.A.25 do 145.A.95. Postopki iz te točke

1. zagotavljajo, da se organizacija in organizacija, ki zahteva vzdrževanje, dogovorita o jasnem delovnem nalogu ali pogodbi za jasno določitev vzdrževanja, ki ga je treba opraviti, da se lahko zrakoplovi in komponente sprostijo v obratovanje v skladu s točko 145.A.50; in
2. pokrivajo vse vidike izvedbe vzdrževanja, vključno z zagotavljanjem in nadzorom specializiranih storitev, ter določajo standarde, po katerih namerava organizacija delovati.

▼ B

- (c) Organizacija vzpostavi sistem kakovosti, ki vključuje naslednje:
  1. neodvisne revizije za spremljanje skladnosti z zahtevanimi standardi za zrakoplov/komponente zrakoplova in ustreznosti postopkov za zagotovitev, da ti postopki omogočijo dobre prakse vzdrževanja in plovev zrakoplov/komponente zrakoplova. V najmanjši organizaciji se lahko za neodvisni revizijski del sistema kakovosti sklene pogodbo z drugo organizacijo, potrjeno po tem delu, ali osebo z ustreznim tehničnim znanjem in dokazanimi zadovoljivimi revizijskimi izkušnjami in
  2. sistem sporočanja povratnih informacij o kakovosti osebam ali skupini oseb, opredeljenih v točki 145.A.30(b), in predvsem odgovornemu vodji, ki zagotavlja, da se opravi pravilno in pravočasno korektivno ukrepanje kot odziv na poročila, ki so rezultat neodvisnih revizij, določenih za izpolnjevanje točke (1).

145.A.70 Priročnik vzdrževalne organizacije

- (a) „Priročnik vzdrževalne organizacije“ pomeni dokument ali dokumente, ki vsebujejo gradivo z opredelitvijo obsega dela, za katerega se šteje, da predstavlja odobritev, in kažejo, kako namerava organizacija izpolnjevati to prilogo (Del 145). Organizacija pristojnemu organu zagotovi priročnik vzdrževalne organizacije, ki vsebuje vsaj naslednje informacije:

▼ B

1. izjava, ki jo je podpisal odgovorni vodja in potrjuje, da priročnik vzdrževalne organizacije in priročniki s tem v zvezi, na katere se sklicuje, opredeljujejo skladnost organizacije s to prilogo (Del 145) in se bodo vedno upoštevali. Kadar odgovorni vodja ni glavni direktor organizacije, potem glavni direktor soprodiše izjavo;
2. politika kakovosti in varnosti organizacije, kot je opredeljeno v točki 145.A.65;
3. naziv(-i) in ime(-na) oseb, imenovanih po točki 145.A.30(b);
4. dolžnosti in odgovornosti oseb, imenovanih po točki 145.A.30(b), vključno z zadevami, na katerih lahko v imenu organizacije delajo neposredno s pristojnim organom;
5. organizacijski diagram, ki kaže ustrezne verige odgovornosti med osebami, imenovanimi po točki 145.A.30(b);

▼ M6**▼ C3**

6. seznam potrditvenega osebja, podpornega osebja ter, če je ustrezno, osebja za pregled plovnosti, z obsegom njihovih odobritev;

▼ B

7. splošen opis virov delovne sile;
8. splošen opis zmogljivosti, ki se nahajajo na vsakem naslovu, opredeljenem v potrdilu o odobritvi organizacije;
9. specifikacija obsega dela organizacije, ki se nanaša na obseg odobritve;
10. postopki obveščanja iz točke 145.A.85 za organizacijske spremembe;
11. postopek za spremembo priročnika vzdrževalne organizacije;

▼ M8

12. postopki in sistem kakovosti, ki jih je organizacija določila v skladu s točkami 145.A.25 do 145.A.90 te priloge (Del 145), ter kateri koli dodatni postopek, uporabljen v skladu s Prilogo I (Del M) in Prilogo Vb (Del ML), kot je ustrezno;

▼ B

13. seznam komercialnih operatorjev, kjer je ustrezno, ki jim organizacija zagotavlja storitve vzdrževanja zrakoplova;
  14. seznam organizacij podizvajalk, kjer je ustrezno, kot je opredeljeno v točki 145.A.75(b);
  15. seznam lokacij za linijsko vzdrževanje, kjer je ustrezno, kot je opredeljeno v točki 145.A.75(d);
  16. seznam organizacij, s katerimi je bila sklenjena pogodba, kjer je ustrezno.
- (b) Priročnik se po potrebi spreminja, da ostaja ažuren opis organizacije. Priročnik in nadaljnje spremembe odobri pristojni organ.
- (c) Ne glede na točko (b) se lahko manjše spremembe priročnika odobrijo s pomočjo postopka spremembe priročnika (v nadaljnjem besedilu: neposredna odobritev).

▼ B**145.A.75 Privilegiji organizacije**

V skladu s priročnikom je organizacija upravičena do izvajanja naslednjih nalog:

- (a) vzdržuje vsak zrakoplov in/ali komponento, za katero je potrjena, na lokacijah, opredeljenih v potrdilu o odobritvi in v priročniku;
- (b) se dogovori za vzdrževanje katerega koli zrakoplova ali komponente, za katerega je potrjena, z drugo organizacijo, ki dela pod njenim sistemom kakovosti. To se nanaša na delo, ki ga opravlja organizacija, ki sama ni ustrezno potrjena za opravljanje takega vzdrževanja po tem delu in je omejena na obseg del, dovoljenih po postopkih iz točke 145.A.65(b). Ta obseg del ne vključuje kontrole vzdrževanja na zrakoplovu v bazi, popolne kontrole vzdrževanja v delavnici ali obnove motorja ali motorjevega modula;
- (c) vzdržuje vsak zrakoplov in/ali komponento, za katero je potrjena, na kateri koli lokaciji, pod pogojem, da potreba po tem vzdrževanju izhaja iz neuporabnosti zrakoplova ali iz potrebe po podporanju občasnega linijskega vzdrževanja ob upoštevanju pogojev iz priročnika;
- (d) vzdržuje vsak zrakoplov in/ali komponento, za katere je potrjena, na lokaciji, določeni kot lokacija za linijsko vzdrževanje, ki lahko podpira manjše vzdrževanje, in samo če priročnik organizacije dovoljuje to dejavnost in navaja te lokacije;
- (e) izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo ob zaključku vzdrževanja v skladu s točko 145.A.50;

▼ M6**▼ C3**

- (f) lahko opravlja preglede plovnosti in izdaja ustrezna potrdila o pregledu plovnosti, v skladu s pogoji iz točke ML.A.903 Priloge Vb (Del ML) k tej uredbi, če je to posebej odobreno za zrakoplove, za katere se uporablja Priloga Vb (Del ML);

▼ B**145.A.80 Omejitve organizacije**

Organizacija vzdržuje zrakoplov ali komponento, za katere je potrjena, samo kadar so na voljo vsi potrebni objekti, oprema, orodje, material, podatki za vzdrževanje in potrditveno osebje.

145.A.85 Spremembe organizacije

Organizacija pristojni organ obvesti o vsakem predlogu za opravljanje katere koli od naslednjih sprememb, preden se te spremembe izvršijo, da bi se pristojnemu organu omogočilo, da določi stalno skladnost s tem delom in spremeni, če je treba, potrdilo o odobritvi, razen v primeru predlaganih sprememb oseb, ki jih vodstvo ne pozna vnaprej, ko je treba te spremembe sporočiti ob prvi priliki:

1. ime organizacije;

▼ B

2. glavni kraj organizacije;
3. dodatni kraji organizacije;
4. odgovorni vodja;
5. katere koli osebe, imenovane po točki 145.A.30(b);

▼ M1

6. objekti, oprema, orodje, material, postopki, področje dela, potrditveno osebje in osebje za pregled plovnosti, ki bi lahko vplivali na odobritev.

▼ B**145.A.90 Stalna veljavnost**

- (a) Odobritev se izda z neomejenim trajanjem. Ostaja veljavna pod pogojem, da:
  1. organizacija ostaja skladna s Prilogo II (Del 145) v skladu z določbami, ki se nanašajo na obravnavanje ugotovitev, kot je opredeljeno v točki 145.B.50, in
  2. se pristojnemu organu odobri dostop do organizacije za določitev stalne skladnosti s tem delom in
  3. potrdilo ni umaknjeno ali preklicano.
- (b) Ob umiku ali preklicu se potrdilo o odobritvi pristojnemu organu vrne.

145.A.95 Ugotovitve**▼ M6****▼ C3**

- (a) Ugotovitev 1. stopnje je vsaka ugotovljena pomembna neskladnost z zahtevami iz te priloge, ki znižuje varnostni standard in resno ogroža varnost letenja.
- (b) Ugotovitev 2. stopnje je vsaka ugotovljena neskladnost z zahtevami iz te priloge, ki lahko znižuje varnostni standard in lahko ogroža varnost letenja.

▼ B

- (c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu s točko 145.B.50 nosilec potrdila vzdrževalne organizacije opredeli načrt za korektivno ukrepanje in korektivno ukrepanje pristojnemu organu zadovoljivo izkaže v roku, dogovorjenem s tem organom.

*ODDELEK B***POSTOPEK ZA PRISTOJNE ORGANE****145.B.01 Področje uporabe**

Ta oddelek določa upravne postopke, ki jim pristojni organ sledi pri izvajanju svojih nalog in odgovornosti v zvezi z izdajo, podaljšanjem, spremembo, začasnim odvzemom ali preklicem odobritev vzdrževalne organizacije po tej prilogi (Del 145).

▼ B**145.B.10 Pristojni organ**

1. Splošno

Država članica imenuje pristojni organ, ki so mu dodeljene odgovornosti za izdajo, podaljšanje, spremembo, začasno ukinitvev ali preklic odobritve za vzdrževanje. Ta pristojni organ vzpostavi dokumentirane postopke in organizacijsko strukturo.

2. Viri

Število osebja ustreza za opravljanje zahtev, kot so podrobno opisane v tem oddelku.

3. Kvalifikacije in usposabljanje

Osebe, ki se ukvarja z odobritvami po tej prilogi (Del 145), mora:

- (a) imeti ustrezne kvalifikacije in vse potrebno znanje, izkušnje in usposabljanje za opravljanje dodeljenih nalog;
- (b) biti ustrezno deležno usposabljanja/stalnega usposabljanja po tej prilogi (Del 145), vključno s predvidenim pomenom in standardom.

4. Postopki

Pristojni organ določi postopke, ki podrobno opisujejo, kako se dosega skladnost s tem oddelkom B.

Postopke je treba za zagotavljanje stalne skladnosti pregledovati in spreminjati.

145.B.15 Organizacije, ki se nahajajo v več državah članicah

Kjer se objekti za vzdrževanje nahajajo v več kot eni državi članici, se morata preiskava in stalen pregled nad odobritvijo opravljati v povezavi s pristojnimi organi držav članic, na katerih ozemlju se objekti za vzdrževanje nahajajo.

145.B.20 Začetna odobritev

1. Pod pogojem, da se izpolnjujejo zahteve točk 145.A.30(a) in (b), pristojni organ prosilcu pismeno formalno navede svoje sprejemanje osebja, opredeljenega v točkah 145.A.30(a) in (b).
2. Pristojni organ preveri, da se postopki, opredeljeni v priročniku vzdrževalne organizacije, skladajo s to prilogo (Del 145), in preveri, da odgovorni vodja podpiše izjavo o obvezi.
3. Pristojni organ preveri, da organizacija izpolnjuje zahteve te priloge (Del 145).
4. Srečanje z odgovornim vodjo se skliče vsaj enkrat med preiskavo za odobritev za zagotovitev, da v celoti razume pomen odobritve in razlog za podpis obveze o priročniku organizacije za skladnost s postopki, opredeljenimi v priročniku organizacije.
5. Vse ugotovitve se organizaciji pismeno potrdijo.

▼ B

6. Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (potrebna ukrepanja za zaključek ugotovitve) in priporočila.
7. Za začetno odobritev se morajo vse ugotovitve popraviti, preden je odobritev mogoče izdati.

145.B.25 Izdaja odobritve

1. Pristojni organ formalno odobri priročnik organizacije ter prosilcu izda potrdilo o odobritvi na obrazcu 3, ki vključuje ratinge odobritve. Pristojni organ potrdilo izda samo, ko organizacija izpolnjuje to prilogo (Del 145).
2. Pristojni organ navede pogoje odobritve na potrdilu o odobritvi, obrazcu 3.
3. Sklicna številka je vključena na potrdilo o odobritvi, obrazec 3, na način, ki ga opredeljuje agencija.

145.B.30 Podaljšanje odobritve

Podaljšanje odobritve se spremlja po veljavnem postopku „začetne odobritve“ po točki 145.B.20. Poleg tega:

1. Pristojni organ hrani in ažurira programski seznam potrjenih vzdrževalnih organizacij pod svojim nadzorom, datume, kdaj so obiski zaradi revizije predpisani in kdaj so bili obiski opravljeni.
2. Vsaka organizacija se v celoti pregleda glede izpolnjevanja te priloge (Del 145) v obdobjih, ki ne presegajo 24 mesecev.
3. Srečanje z odgovornim vodjo se skliče vsaj enkrat vsakih 24 mesecev za zagotovitev, da ostaja obveščen o vseh pomembnih zadevah, ki so se pojavile med revizijami.

145.B.35 Spremembe

1. Pristojni organ od organizacije prejme obvestilo o vseh predlaganih spremembah, kot je navedeno v točki 145.A.85.

Pristojni organ mora za kakršno koli spremembo organizacije izpolnjevati veljavne določbe točk, povezane z začetnim procesom.

2. Pristojni organ lahko predpiše pogoje, po katerih sme organizacija delovati med takimi spremembami, razen če ugotovi, da je treba odobritev začasno ukiniti.

145.B.40 Spremembe priročnika vzdrževalne organizacije

Za vse spremembe priročnika vzdrževalne organizacije:

1. V primeru, ko se spremembe neposredno odobrijo v skladu s točko 145.A.70(b), pristojni organ preveri, da so postopki, opredeljeni v priročniku, skladni s Prilogo II (Del 145), preden odobreno organizacijo formalno obvesti o odobritvi.

▼ B

2. Če se za odobritev sprememb uporabi postopek posredne odobritve v skladu s točko 145.A.70(c), pristojni organ zagotovi, (i) da spremembe ostanejo manjše in (ii) da ima primeren nadzor nad odobritvijo sprememb za zagotovitev, da te ostanejo skladne z zahtevami Priloge II (Del 145).

145.B.45 Preklic, začasna ukinitve in omejitve odobritve

Pristojni organ:

- (a) začasno ukine odobritev iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti ali;
- (b) začasno ukine, prekliče ali omeji odobritev po točki 145.B.50.

145.B.50 Ugotovitve

- (a) Kadar se med revizijami ali na drug način najdejo dokazila, ki kažejo neskladnost z zahtevami te priloge (Del 145), pristojni organ opravi naslednja ukrepanja:
1. Za ugotovitve 1. stopnje pristojni organ takoj ukrepa, tako da v celoti ali deloma prekliče, omeji ali začasno ukine, odvisno od obsega ugotovitve 1. stopnje, odobritev vzdrževalne organizacije, dokler organizacija ne izvede uspešnega korektivnega ukrepa.
  2. Za ugotovitve 2. stopnje mora rok za popravno ukrepanje, ki ga določi pristojni organ, ustrezati vrsti ugotovitve, v vsakem primeru pa na začetku ne sme presegati treh mesecev. V določenih okoliščinah in upošteva vrsto ugotovitve lahko pristojni organ podaljša trimesečno obdobje ob zadovoljivem načrtu ukrepanja, dogovorjenem s pristojnim organom.
- (b) Pristojni organ v primeru neizpolnjevanja časovnega obsega, ki ga je odobril, ukrepa za začasno popolno ali delno ukinitve odobritve.

145.B.55 Vodenje evidence

1. Pristojni organi vzpostavijo sistem vodenja evidence po merilih minimalnega hranjenja, ki dovoljuje ustrezno sledljivost postopka izdaje, podaljšanja, spremembe, začasne ukinitve ali preklica vsake posamezne odobritve organizacije.
2. Evidenca vsebuje vsaj:
  - (a) zahtevek za odobritev organizacije, vključno s podaljšanjem odobritve,
  - (b) program pristojnega organa za stalen pregled nad delovanjem, vključno z vso revizijsko evidenco,
  - (c) potrdilo o odobritvi organizacije, vključno s kakršnimi koli spremembami,
  - (d) kopijo revizijskega programa, ki navaja datume, kdaj so revizije predpisane in kdaj so bile opravljene,

▼ B

- (e) kopije vsega formalnega dopisovanja, vključno z obrazcem 4 ali enakovrednim obrazcem,
  - (f) podrobnosti o morebitnih izjemah in ukrepanju(ih) za uveljavljanje,
  - (g) kakršne koli druge obrazce z revizijskimi poročili pristojnega organa,
  - (h) priročnike vzdrževalne organizacije.
3. Minimalno obdobje hranjenja gornje evidence znaša štiri leta.
4. Pristojni organ lahko izbere uporabo papirnega ali računalniškega sistema ali pa kombinacijo obeh, pri čemer upošteva ustrezne kontrole.

▼ M6**▼ C3****145.B.60 Izjeme**

Kadar država članica odobri izjemo od zahtev iz te priloge v skladu s členom 71 Uredbe (EU) 2018/1139, pristojni organ izjemo evidentira. Navedene evidence hrani za obdobje, določeno v točki 145.B.55(3).

▼B

Dodatek I

Dovoljenje za sprostitev v uporabo – EASA obrazec 1

Uporabljajo se določbe Dodatka II k Prilogi I (Del M).

▼B

Dodatek II

Sistem ratingov in razredov, ki se uporablja za odobritev vzdrževalnih organizacij iz Poddela F Priloge I (Del M) in iz Priloge II (Del 145)

Uporabljajo se določbe Dodatka IV k Prilogi I (Del M).

▼ **M6**▼ **C3**

Dodatek III

Potrdilo o odobritvi vzdrževalne organizacije – obrazec EASA 3-145

Stran 1 od 2
<p>[DRŽAVA ČLANICA (*)]</p> <p>Članica Evropske unije (**)</p>
<p>POTRDILO O ODOBRTVI VZDRŽEVALNE ORGANIZACIJE</p> <p>Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].145.XXXX</p>
<p>►⁽¹⁾ V skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbo Komisije (EU) št. 1321/2014 in ob upoštevanju spodaj navedenih pogojev [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)] potrjuje, da je podjetje:</p>
<p>[IME IN NASLOV PODJETJA]</p>
<p>vzdrževalna organizacija v skladu z Oddelkom A Priloge II (Del 145) k Uredbi (EU) št. 1321/2014, odobrena za vzdrževanje proizvodov, delov in naprav, navedenih v priloženih pogojih odobritve, in izdajanje ustreznih potrdil o sprostitvi v uporabo z uporabo navedenih sklicev ter, kadar je tako določeno, potrdil o pregledu plovnosti po pregledu plovnosti, kot je določeno v točki ML.A.903 Priloge Vb (Del ML) k navedeni uredbi za zrakoplove, navedene v priloženem seznamu odobritev ◀</p>
<p>POGOJI:</p>
<p>1. ta odobritev je omejena na navedeno v oddelku o obsegu dela v priročniku odobrene vzdrževalne organizacije iz oddelka A Priloge II (Del 145) in</p>
<p>2. ta odobritev zahteva skladnost s postopki, opredeljenimi v priročniku odobrene vzdrževalne organizacije, in</p>
<p>3. ta odobritev je veljavna, dokler je odobrena vzdrževalna organizacija skladna s Prilogo II (Del 145) k Uredbi (EU) št. 1321/2014.</p>
<p>4. Če so zgoraj navedeni pogoji izpolnjeni, ta odobritev velja za nedoločen čas, razen če je bila predhodno umaknjena, nadomeščena, začasno ukinjena ali preklicana.</p>
<p>Datum prvotne izdaje: .....</p>
<p>Datum te spremembe: .....</p>
<p>Št. spremembe: .....</p>
<p>Podpis: .....</p>
<p>Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]</p>

Obrazec EASA 3-145, 4. izdaja

(*) Ali agencija EASA, če je ta agencija pristojni organ.

(**) Črtati za države, ki niso države članice EU, ali za agencijo EASA.

►⁽¹⁾ **M8**

▼ **C3**

Stran 2 od 2

VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA**POGOJI ODOBRITEVE**

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*).145.[XXXX]

Organizacija: [IME IN NASLOV PODJETJA]

RAZRED	RATING	OMEJITEV	V BAZI	LINIJSKO
ZRAKOPLOV (**)	(***)	► ⁽¹⁾ (****)	[DA/NE] (**)	[DA/NE] (**)
	(***)	(****)	[DA/NE] (**)	[DA/NE] (**)
	(***)	(****)	[DA/NE] (**)	[DA/NE] (**)
	(***)	(****) ◀	[DA/NE] (**)	[DA/NE] (**)
MOTORJI (**)	(***)	(****)		
	(***)	(****)		
KOMPONENTE, RAZEN KOMPLETNIH MOTORJEV IN POMOŽNIH AGREGATOV (**)	(***)	(****)		
	(***)	(****)		
	(***)	(****)		
	(***)	(****)		
	(***)	(****)		
SPECIALIZIRANE STORITVE (**)	(***)	(****)		
	(***)	(****)		

Ti pogoji odobritve so omejeni na proizvode, dele in naprave ter dejavnosti, navedene v oddelku o obsegu dela v priložniku odobrene vzdrževalne organizacije.

Sklic na priložnik vzdrževalne organizacije: .....

Datum prvotne izdaje: .....

Datum zadnje odobrene spremembe: ..... Št. spremembe: .....

Podpis: .....

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

Obrazec EASA 3-145, 4. izdaja

(*) Ali agencija EASA, če je ta agencija pristojni organ.

(**) Ustrezno črtati, če organizacija ni odobrena.

(***) Navedite ustrezn rating in omejitve.

(****) Navedite ustrežno omejitve in podatek, ali je izdajanje potrdil o pregledu plovnosti dovoljeno ali ne.

►⁽¹⁾ **M8**

▼ B*Dodatek IV***Pogoji za uporabo osebja, ki ni kvalificirano v skladu s Prilogo III (Del 66)
iz točk 145.A.30(j) 1 in 2**

1. Za potrditveno osebje, ki izpolnjuje vse naslednje pogoje, se šteje, da izpolnjuje namen točke 145.A.30(j)(1) in (2):
  - (a) Oseba ima licenco ali pooblastilo potrditvenega osebja, izdano po nacionalnih predpisih popolnoma v skladu s Prilogo 1 ICAO.
  - (b) Obseg dela osebe ne presega obsega dela, ki ga opredeljuje nacionalna licenca ali pooblastilo potrditvenega osebja, kar koli je najbolj omejevalno.
  - (c) Oseba izkazuje, da je bila na usposabljanju o človeških dejavnikih in letalski zakonodaji iz modulov 9 in 10 Dodatka I k Prilogi III (Del 66).
  - (d) Oseba izkazuje petletne izkušnje z vzdrževanjem za potrditveno osebje za linijsko vzdrževanje ter osemletne izkušnje za potrditveno osebje za vzdrževanje v bazi. Osebe, katerih potrjene naloge ne presegajo nalog potrditvenega osebja po Delu 66, kategorija A, pa morajo izkazati samo tri leta izkušenj z vzdrževanjem.
  - (e) Potrditveno osebje za linijsko vzdrževanje in podporno osebje za vzdrževanje v bazi izkažeta, da sta bila deležna usposabljanja za tip zrakoplova in da sta opravila izpit na ravni kategorije B1, B2 ali B3, kot je ustrezno, iz Dodatka III k Prilogi III (Del 66) za vsak tip zrakoplova v področju uporabe dela iz točke (b). Osebe, katerih področje uporabe dela ne presega področja uporabe dela potrditvenega osebja kategorije A, pa so lahko deležne usposabljanja za nalogo namesto celotnega usposabljanja za tip zrakoplova.
  - (f) Potrditveno osebje za vzdrževanje v bazi izkaže, da je bilo deležno usposabljanja za tip zrakoplova in da je opravilo izpit na ravni kategorije C iz Dodatka III k Prilogi III (Del 66) za vsak tip zrakoplova v področju uporabe dela iz točke (b), usposabljanje in preverjanje znanja, razen za prvi tip zrakoplova, pa se izvajata na ravni kategorije B1, B2 ali B3 Dodatka III.
2. Zaščitene pravice
  - (a) Osebje, ki je pridobilo pravice pred začetkom veljavnosti ustreznih zahtev iz Priloge III (del 66), lahko te pravice še naprej izvaja, ne da bi morale izpolnjevati točke 1(c) do 1(f).
  - (b) Po tem datumu je potrditveno osebje, ki želi razširiti obseg svojega pooblastila, tako da bo vključevalo dodatne pravice, v skladu s točko 1.
  - (c) Ne glede na točko 2(b) zgoraj v primeru dodatnega usposabljanja za tip zrakoplova ni potrebno izpolnjevanje točk 1(c) in 1(d).

▼B*PRILOGA III***(Del 66)**

VSEBINA

66.1 Pristojni organ

ODDELEK A – TEHNIČNE ZAHTEVE

PODDEL A – LICENCA ZA VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVOV

66.A.1 Področje uporabe

66.A.3 Kategorije in podkategorije licenc

66.A.5 Skupine zrakoplovov

66.A.10 Zahteva

66.A.15 Upravičenost

66.A.20 Pravice

66.A.25 Zahteve glede osnovnega znanja

66.A.30 Zahtevane osnovne izkušnje

66.A.40 Stalna veljavnost licence za vzdrževanje zrakoplova

66.A.45 Odobritev ratingov za zrakoplov

66.A.50 Omejitve

66.A.55 Dokazilo o usposobljenosti

66.A.70 Določbe o konverziji

ODDELEK B – POSTOPKI ZA PRISTOJNE ORGANE

PODDEL A – SPLOŠNO

66.B.1 Področje uporabe

66.B.10 Pristojni organ oblasti

66.B.20 Vodenje evidenc

66.B.25 Medsebojna izmenjava informacij

66.B.30 Oprostitve

PODDEL B – IZDAJA LICENCE ZA VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVA

66.B.100 Postopek, po katerem pristojni organ izdaja licenco za vzdrževanje zrakoplova

66.B.105 Postopek za izdajo licence za vzdrževanje zrakoplova preko odobrene vzdrževalne organizacije po Delu 145

66.B.110 Postopek za spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova za vključitev dodatne osnovne kategorije ali podkategorije

▼ B

- 66.B.115 Postopek za spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova za vključitev ratinga za zrakoplov ali odpravo omejitev
- 66.B.120 Postopek za obnovitev veljavnosti licence za vzdrževanje zrakoplova
- 66.B.125 Postopek za konverzijo licenc, vključno s skupinskimi ratingi
- 66.B.130 Postopek za neposredno odobritev usposabljanja za tip zrakoplova

PODDEL C – IZPITI

- 66.B.200 Izpit, ki ga vodi pristojni organ

PODDEL D – KONVERZIJA KVALIFIKACIJ ZA POTRDITVENO OSEBJE

- 66.B.300 Splošno
- 66.B.305 Poročilo o konverziji za nacionalne kvalifikacije
- 66.B.310 Poročilo o konverziji za pooblastila potrjenih vzdrževalnih organizacij

PODDEL E – KREDITNE TOČKE ZA OPRAVLJENE IZPITE

- 66.B.400 Splošno
- 66.B.405 Poročilo o kreditnih točkah za opravljene izpite
- 66.B.410 Veljavnost kreditnih točkah za opravljene izpite

PODDEL F – STALEN PREGLED

- 66.B.500 Preklic, začasna ukinitve ali omejitve licence za vzdrževanje zrakoplova

DODATKI

Dodatek I – Zahteve glede osnovnega znanja (razen za licenco kategorije L)

Dodatek II – Standard osnovnega izpita (razen za licenco kategorije L)

Dodatek III – Standard usposabljanja za tip zrakoplova in izpitni standard. Usposabljanje na delovnem mestu

Dodatek IV – Zahteve glede izkušenj za podaljšanje licence za vzdrževanje zrakoplova po Delu 66

Dodatek V – Obrazec za zahtevek – obrazec EASA 19

Dodatek VI – Zahtevek za licenco za vzdrževanje zrakoplova iz Priloge III (Del 66) – obrazec EASA 26

▼ M5

Dodatek VII – Zahteve glede osnovnega znanja za licenco za vzdrževanje zrakoplova kategorije L

Dodatek VIII – Standard osnovnega izpita za licenco za vzdrževanje zrakoplova kategorije L

▼ B**66.1 Pristojni organ**

(a) Za namene te priloge (Del 66) je pristojni organ:

1. organ, ki ga imenuje država članica in ga oseba najprej zaprosi za izdajo licence za vzdrževanje zrakoplova, ali

▼ B

2. organ, ki ga je imenovala druga država članica, če gre za drug organ, v skladu s sporazumom z organom iz točke 1. V tem primeru se prekliče licenca iz točke 1, prenesejo se vse evidencе iz točke 66.B.20, na podlagi teh evidenc pa se izda nova licenca.

(b) Agencija je odgovorna za opredelitev:

1. seznama tipov zrakoplova in
2. katere kombinacije konstrukcije zrakoplovov/motorjev se vključijo v posamezen rating za tip zrakoplova.

*ODDELEK A***TEHNIČNE ZAHTEVE**

PODDEL A

*VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVA***66.A.1 Področje uporabe**

Ta oddelek določa licenco za vzdrževanje zrakoplova ter pogoje njene uporabe, izdaje in nadaljevanja veljavnosti.

▼ M5**66.A.3 Kategorije in podkategorije licenc**

Licence za vzdrževanje zrakoplova vključujejo naslednje kategorije in, če je to primerno, podkategorije ter ratinge za sistem:

(a) Kategorija A, razdeljena v naslednje podkategorije:

- A1 Letala s turbinskimi motorji,
- A2 Letala z batnimi motorji,
- A3 Helikopterji s turbinskimi motorji,
- A4 Helikopterji z batnimi motorji.

(b) Kategorija B1, razdeljena v naslednje podkategorije:

- B1.1 Letala s turbinskimi motorji,
- B1.2 Letala z batnimi motorji,
- B1.3 Helikopterji s turbinskimi motorji,
- B1.4 Helikopterji z batnimi motorji.

(c) Kategorija B2

Licenca kategorije B2 se uporablja za vse zrakoplove.

(d) Kategorija B2L

Licenca kategorije B2L se uporablja za vse zrakoplove, razen tistih iz skupine 1, kot so opredeljeni v točki 66.A.5(1), in je razdeljena v naslednje „ratinge za sistem“:

- komunikacija/navigacija (com/nav),
- instrumenti,
- avtomatsko krmarjenje,

▼ **M5**

- nadzor,
- sistemi strukture zrakoplova.

Licenca kategorije B2L vsebuje najmanj en rating za sistem.

(e) Kategorija B3

Licenca kategorije B3 se uporablja za letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z največjo vzletno maso (MTOM) 2 000 kg in manj.

(f) Kategorija L, razdeljena v naslednje podkategorije:

- L1C: kompozitna jadralna letala,
- L1: jadralna letala,
- L2C: kompozitna motorna jadralna letala in kompozitna letala ELA1,
- L2: motorna jadralna letala in letala ELA1,
- L3H: toplozračni baloni,
- L3G: plinski baloni,
- L4H: toplozračne zračne ladje,
- L4G: plinske zračne ladje ELA2,
- L5: plinske zračne ladje razen ELA2.

(g) Kategorija C

Licenca kategorije C se uporablja za letala in helikopterje.

66.A.5 Skupine zrakoplovov

Zaradi ratingov v licencah za vzdrževanje zrakoplova se zrakoplovi razvrščajo v naslednje skupine:

- (1) skupina 1: kompleksni zrakoplovi na motorni pogon, večmotorni helikopterji, letala, pri katerih največja potrjena operativna višina presega FL290, zrakoplovi, opremljeni s sistemi krmarjenja z uporabo računalnika, plinske zračne ladje razen ELA2 in drugi zrakoplovi, za katere je potreben rating za tip zrakoplova, če tako določa Agencija.

Agencija lahko zrakoplov, ki izpolnjuje pogoje iz prvega pododstavka, razvrsti v skupino 2, 3 ali 4, kakor je ustrezno, če meni, da je to utemeljeno zaradi manjše kompleksnosti določenega zrakoplova.

- (2) skupina 2: zrakoplovi, razen tistih iz skupine 1, ki spadajo v naslednje podskupine:

(i) podskupina 2a:

- letala z enim turbopropellerskim motorjem,

▼ M5

- letala s turboreaktivnim motorjem in letala z več turbopropelerskimi motorji, ki jih je v to podskupino razvrstila Agencija na podlagi njihove manjše kompleksnosti;

(ii) podskupina 2b:

- helikopterji z enim turbinskim motorjem,
- helikopterji z več turboreaktivnimi motorji, ki jih je v to podskupino razvrstila Agencija na podlagi njihove manjše kompleksnosti;

(iii) podskupina 2c:

- helikopterji z enim batnim motorjem,
- helikopterji z več batnimi motorji, ki jih je v to podskupino razvrstila Agencija na podlagi njihove manjše kompleksnosti.

(3) skupina 3: letala z batnimi motorji, ki ne spadajo v skupino 1.

(4) skupina 4: jadralna letala, motorna jadralna letala, baloni in zračne ladje, ki ne spadajo v skupino 1.

▼ B**66.A.10 Zahtevek**

- (a) Zahtevek za licenco ali spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova se izdela na EASA obrazcu 19 (glej Dodatek V) na način, ki ga določi pristojni organ, ki se mu zahtevek predloži.
- (b) Zahtevek za spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova se predloži pristojnemu organu države članice, ki je izdal licenco za vzdrževanje zrakoplova.
- (c) Poleg dokumentov, ki se zahtevajo v točkah 66.A.10(a), 66.A.10(b) ali 66.B.105, kot je ustrezno, prosilec za dodatne osnovne kategorije ali podkategorije k licenci za vzdrževanje zrakoplova pristojnemu organu predloži izvirnik svoje trenutne licence za vzdrževanje skupaj z EASA obrazcem 19.
- (d) Ko prosilec za spremembo osnovnih kategorij izpolnjuje pogoje za tako spremembo po postopku iz točke 66.B.100 v državi članici, ki ni država članica, ki je izdala licenco, se zahtevek pošlje pristojnemu organu iz točke 66.1.
- (e) Ko prosilec za spremembo osnovnih kategorij izpolnjuje pogoje za tako spremembo po postopku iz točke 66.B.105 v državi članici, ki ni država članica, ki je izdala licenco, vzdrževalna organizacija, odobrena v skladu s Prilogo II (Del 145), pošlje licenco za vzdrževanje zrakoplova skupaj z EASA obrazcem 19 pristojnemu organu iz točke 66.1 zaradi ožigosanja in podpisa na spremenjeni ali ponovno izdani licenci, kot je ustrezno.
- (f) Vsak zahtevek je utemeljen z dokumentacijo, ki izkazuje skladnost z ustreznim teoretičnim znanjem, praktičnim usposabljanjem in zahtevanimi izkušnjami v času vložitve zahtevka.

66.A.15 Upravičenost

Prosilec za licenco za vzdrževanje zrakoplova je star najmanj 18 let.

▼ B**66.A.20 Pravice**

(a) Veljajo naslednje pravice:

1. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije A imetniku dovoljuje, da izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo po manjšem načrtovanem linijskem vzdrževanju in odpravljanju manjših napak v mejah nalog, ki so izrecno potrjene na pooblastilu za potrjevanje iz točke 145.A.35 Priloge II (Del 145). Pravice potrjevanja so omejene na delo, ki ga je imetnik licence osebno opravil v vzdrževalni organizaciji, ki je izdala pooblastilo za potrjevanje.
2. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije B1 imetniku dovoljuje, da izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo in opravlja nalogo podpornega osebja kategorije B1 po:

- vzdrževanju, opravljenem na strukturi zrakoplova ter na pogonskih, mehanskih in električnih sistemih,
- delih, opravljenih na letalskih elektronskih sistemih, za katere so potrebni le preprosti preskusi za izkazovanje njihove sposobnosti, ne pa tudi odpravljanje napak.

Kategorija B1 vključuje ustrezno podkategorijo A.

3. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije B2 imetniku dovoljuje, da:

(i) izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo in opravlja nalogo podpornega osebja kategorije B2 po:

- vzdrževanju, opravljenem na elektronskih in električnih sistemih, in
- delih, opravljenih na elektronskih in električnih sistemih znotraj pogonskih in mehanskih sistemov, za katere so potrebni le preprosti preskusi za izkazovanje njihove sposobnosti, ter

(ii) izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo po manjšem načrtovanem linijskem vzdrževanju in odpravljanju manjših napak v okviru nalog, ki so izrecno potrjene na pooblastilu za potrjevanje iz točke 145.A.35 Priloge II (Del 145). Ta pravica potrjevanja je omejena na delo, ki ga je imetnik licence osebno opravil v vzdrževalni organizaciji, ki je izdala pooblastilo za potrjevanje, ter na ratinge, ki so že bili potrjeni v licenci B2.

Licenca kategorije B2 ne vključuje podkategorije A.

▼ M5

4. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije B2L imetniku dovoljuje, da izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo in opravlja nalogo podpornega osebja kategorije B2L za:

- vzdrževanje, opravljeno na električnih sistemih;
- vzdrževanje, opravljeno na sistemih letalske elektronike v okviru ratingov za sistem, ki so izrecno potrjeni v licenci, in

▼ M5

- v primeru ratinga za „sisteme strukture zrakoplova“, opravljanje del na električnih in elektronskih sistemih znotraj pogonskih in mehanskih sistemov, za katere so potrebni le preprosti preizkusi za izkazovanje njihove uporabnosti.
5. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije B3 imetniku dovoljuje, da izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo in opravlja nalogo podpornega osebja kategorije B3 za:
- vzdrževanje, opravljeno na strukturi letala ter na pogonskih, mehanskih in električnih sistemih, in
  - dela, opravljena na sistemih letalske elektronike, za katere so potrebni le preprosti preizkusi za izkazovanje njihove uporabnosti, ne pa tudi odpravljanje napak.
6. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije L imetniku dovoljuje, da izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo in opravlja nalogo podpornega osebja kategorije L za:
- vzdrževanje, opravljeno na strukturi zrakoplova ter na pogonskih, mehanskih in električnih sistemih;
  - dela na radijskih sistemih ter sistemih oddajnikov signala v nujnih primerih (ELT) in transponderjih ter
  - dela, opravljena na drugih sistemih letalske elektronike, za katere so potrebni preprosti preizkusi za izkazovanje njihove uporabnosti.
- Podkategorija L2 vključuje podkategorijo L1. Vsaka omejitev na podkategorijo L2 v skladu s točko 66.A.45(h) se uporablja tudi za podkategorijo L1.
- Podkategorija L2C vključuje podkategorijo L1C.
7. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije C imetniku dovoljuje, da izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo po vzdrževanju na zrakoplovu v bazi. Pravice se uporabljajo za zrakoplov v celoti.

▼ B

- (b) Imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova ne sme izvajati svojih pravic, če:
1. ne izpolnjuje veljavnih zahtev iz Priloge I (Del M) in Priloge II (Del 145) in
  2. ni v predhodnem dveletnem obdobju imel šest mesecev ustreznih izkušenj z vzdrževanjem v skladu s pravicami, ki jih dodeljuje licenca za vzdrževanje zrakoplova, ali če ni izpolnjeval določbe za izdajo ustreznih pravic in
  3. ni ustrezno usposobljen za potrjevanje vzdrževanja ustreznega zrakoplova in
  4. ni sposoben do ravni razumevanja brati, pisati in komunicirati v jezikih, v katerih so tehnična dokumentacija in postopki, potrebni za spremljanje izdaje potrdila o sprostitvi v uporabo.

▼ B**66.A.25 Zahteve glede osnovnega znanja****▼ M5**

- (a) Za licence, ki niso licence kategorij B2L in L, prosilec za licenco za vzdrževanje zrakoplova ali dodatek kategorije ali podkategorije k taki licenci z izpitom izkaže raven znanja iz ustreznih predmetnih modulov v skladu z Dodatkom I k Prilogi III (Del 66). Izpit je skladen s standardom, določenim v Dodatku II k Prilogi III (Del 66), vodi pa ga organizacija za usposabljanje, ki je ustrezno odobrena v skladu s Prilogo IV (Del 147), ali pristojni organ.
- (b) Prosilec za licenco za vzdrževanje zrakoplova kategorije L znotraj določene podkategorije ali za dodatek drugačne podkategorije z izpitom izkaže raven znanja iz ustreznih predmetnih modulov v skladu z Dodatkom VII k Prilogi III (Del 66). Izpit je skladen s standardom, določenim v Dodatku VIII k Prilogi III (Del 66), vodi pa ga organizacija za usposabljanje, ki je ustrezno odobrena v skladu s Prilogo IV (Del 147), ali pristojni organ ali kot je dogovorjeno s pristojnim organom.

Za imetnika licence za vzdrževanje zrakoplova podkategorije B1.2 ali kategorije B3 se šteje, da izpolnjuje zahteve glede osnovnega znanja za licenco v podkategorijah L1C, L1, L2C in L2.

Zahteve glede osnovnega znanja za podkategorijo L4H vključujejo zahteve glede osnovnega znanja za podkategorijo L3H.

Zahteve glede osnovnega znanja za podkategorijo L4G vključujejo zahteve glede osnovnega znanja za podkategorijo L3G.

- (c) Prosilec za licenco za vzdrževanje zrakoplova kategorije B2L za določen ‚rating za sistem‘ ali za dodatek drugega ‚ratinga za sistem‘ z izpitom izkaže raven znanja iz ustreznih predmetnih modulov v skladu z Dodatkom I k Prilogi III (Del 66). Izpit je skladen s standardom, določenim v Dodatku II k Prilogi III (Del 66), vodi pa ga organizacija za usposabljanje, ki je ustrezno odobrena v skladu s Prilogo IV (Del 147), ali pristojni organ.
- (d) Usposabljanja in izpiti se končajo v desetih letih pred vložitvijo zahtevka za licenco za vzdrževanje zrakoplova ali dodatka kategorije ali podkategorije k taki licenci. V nasprotnem primeru je mogoče kreditne točke za opravljene izpite pridobiti v skladu s točko (e).
- (e) Prosilec lahko pri pristojnem organu zaprosi za popolno ali delno odobritev kreditnih točk v skladu z zahtevami glede osnovnega znanja, in sicer za:
- (i) izpite za preverjanje osnovnega znanja, ki ne izpolnjujejo zahteve iz točke (d);
  - (ii) katero koli drugo tehnično kvalifikacijo, za katero pristojni organ meni, da je enakovredna standardu znanja iz Priloge III (Del 66).

Kreditne točke se odobrijo v skladu s Poddelom E Oddelka B te priloge (Del 66).

- (f) Kreditne točke prenehajo veljati deset let po tem, ko jih je pristojni organ odobril za prosilca. Po izteku veljavnosti lahko prosilec zaprosi za nove kreditne točke.

▼ B**66.A.30 Zahtevane osnovne izkušnje**

(a) Prosilec za licenco za vzdrževanje zrakoplova ima pridobljene naslednje izkušnje:

1. za kategorijo A, podkategoriji B1.2 in B1.4 ter kategorijo B3:
  - (i) tri leta praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu, če prosilec nima predhodnega ustreznega tehničnega usposabljanja, ali
  - (ii) dve leti praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu, in zaključeno usposabljanje za kvalificiranega delavca v tehničnem poklicu, za katero pristojni organ meni, da ustreza, ali
  - (iii) eno leto praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu in zaključeno osnovno usposabljanje, odobreno v skladu s Prilogo IV (Del 147);
2. za kategorijo B2 in podkategoriji B1.1 in B1.3:
  - (i) pet let praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu, če prosilec nima predhodnega ustreznega tehničnega usposabljanja, ali
  - (ii) tri leta praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu in zaključeno usposabljanje, za katerega pristojni organ meni, da je ustrezno, kot kvalificirani delavec v tehničnem poklicu ali
  - (iii) dve leti praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu in zaključeno osnovno usposabljanje, odobreno v skladu s Prilogo IV (Del 147);

▼ M5

2a. za kategorijo B2L:

- (i) 3 leta praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu, ki zajemajo ustrezni(-e) rating(-e) za sistem, če prosilec nima predhodnega ustreznega tehničnega usposabljanja, ali
- (ii) 2 leti praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu, ki zajemajo ustrezni(-e) rating(-e) za sistem, in zaključeno usposabljanje za kvalificiranega delavca v tehničnem poklicu, za katero pristojni organ meni, da ustreza, ali
- (iii) 1 leto praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu, ki zajemajo ustrezni(-e) rating(-e) za sistem, in zaključeno osnovno usposabljanje, odobreno po Delu 147.

Za dodatek novega(-ih) ratinga(-ov) za sistem k obstoječi licenci kategorije B2L se za vsak dodan rating za sistem zahteva 3 mesece praktičnih izkušenj z vzdrževanjem, ki ustrezajo novemu(-im) ratingu(-om) za sistem.

2b. za kategorijo L:

- (i) 2 leti praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu, ki vključujejo reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja v zadevni podkategoriji;

▼ M5

- (ii) z odstopanjem od točke (i), 1 leto praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu, ki vključujejo reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja v zadevni podkategoriji, ob uvedbi omejitve iz točke 66.A.45(h)(ii)(3).

Za vključitev dodatne podkategorije v obstoječo licenco kategorije L točka (i) zahteva 12-mesečne izkušnje, točka (ii) pa 6-mesečne izkušnje.

Za imetnika licence za vzdrževanje zrakoplova kategorije/podkategorije B1.2 ali B3 se šteje, da izpolnjuje osnovne zahteve glede izkušenj za licenco kategorij L1C, L1, L2C in L2.

▼ M2

- 3. za kategorijo C v zvezi s kompleksnimi zrakoplovi na motorni pogon:

- (i) tri leta izkušenj pri izvajanju pravic kategorije B1.1, B1.3 ali B2 na kompleksnem zrakoplovu na motorni pogon ali kot podporno osebje v skladu s točko 145.A.35 ali kombinacijo obojega ali

- (ii) pet let izkušenj pri izvajanju pravic kategorije B1.2 ali B1.4 na kompleksnem zrakoplovu na motorni pogon ali kot podporno osebje v skladu s točko 145.A.35 ali kombinacijo obojega;

- 4. za kategorijo C v zvezi zrakoplovi, ki niso kompleksni zrakoplovi na motorni pogon: tri leta izkušenj pri izvajanju pravic kategorije B1 ali B2 na zrakoplovu, ki ni kompleksni zrakoplov na motorni pogon, ali kot podporno osebje v skladu s točko 145.A.35 ali kombinacijo obojega;

▼ B

- 5. za kategorijo C, pridobljeno po akademski poti: prosilec je diplomant iz tehničnih disciplin na univerzi ali drugi visokošolski izobraževalni ustanovi, ki jo priznava pristojni organ, s triletnimi izkušnjami pri delu v okolju za vzdrževanje civilnega zrakoplova z reprezentativnim izborom nalog, neposredno povezanih z vzdrževanjem zrakoplova, vključno s šestimi meseci opazovanja vzdrževalnih nalog v bazi.
- (b) Prosilec za podaljšanje licence za vzdrževanje zrakoplova izpolnjuje zahteve za minimalne izkušnje z vzdrževanjem civilnega zrakoplova, ki ustrezajo dodatni kategoriji ali podkategoriji licence, za katero je zaprosil, kot je opredeljeno v Dodatku IV k tej prilogi (Del 66).
  - (c) Izkušnje so praktične in vključujejo reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja na zrakoplovu.
  - (d) Vsaj eno leto zahtevanih izkušenj predstavljajo nedavne izkušnje z vzdrževanjem na zrakoplovu kategorije/podkategorije, za katero želi prosilec pridobiti začetno licenco za vzdrževanje zrakoplova. Za nadaljnje dodajanje kategorij/podkategorij k obstoječi licenci za vzdrževanje zrakoplova smejo zahtevane nedavne izkušnje z vzdrževanjem zajemati manj kot eno leto, vendar vsaj tri mesece. Zahtevane izkušnje temeljijo na razliki med kategorijo/podkategorijo licence, ki jo prosilec ima, in kategorijo/podkategorijo, za katero prosi. Te dodatne izkušnje so tipične za novo kategorijo/podkategorijo licence, ki jo želi pridobiti.

▼ B

- (e) Ne glede na točko (a) so izkušnje z vzdrževanjem zrakoplova, pridobljene zunaj okolja vzdrževanja civilnega zrakoplova, sprejemljive, kadar je to vzdrževanje enakovredno tistemu, ki se zahteva s to prilogo (Del 66), kar ugotovi pristojni organ. Za zagotovitev ustreznega razumevanja okolja za vzdrževanje civilnega zrakoplova pa se zahtevajo dodatne izkušnje z vzdrževanjem civilnega zrakoplova.
- (f) Izkušnje se pridobijo v desetih letih pred vložitvijo zahtevka za licenco za vzdrževanje zrakoplova ali za dodatek kategorije ali podkategorije k taki licenci.

66.A.40 Stalna veljavnost licence za vzdrževanje zrakoplova

- (a) Licenca za vzdrževanje zrakoplova postane neveljavna pet let po zadnji izdaji ali spremembi, razen če imetnik svojo licenco za vzdrževanje zrakoplova predloži pristojnemu organu, ki jo je izdal, da v skladu s točko 66.B.120 preveri, če so informacije v licenci enake kot informacije, vsebovane v evidenci pristojnega organa.
- (b) Imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova izpolni ustrezne dele EASA obrazca 19 (glej Dodatek V) in ga skupaj s kopijo svoje licence predloži pristojnemu organu, ki je izdal prvotno licenco za vzdrževanje zrakoplova, razen če imetnik dela v vzdrževalni organizaciji, odobreni v skladu s Prilogo II (Del 145), ki ima v svojem priročniku postopek, po katerem lahko taka organizacija predloži potrebno dokumentacijo v imenu imetnika licence za vzdrževanje zrakoplova.
- (c) Vse pravice potrjevanja na osnovi licence za vzdrževanje zrakoplova postanejo neveljavne, takoj ko licenca za vzdrževanje zrakoplova preneha veljati.
- (d) Licenca za vzdrževanje zrakoplova je veljavna samo, (i) ko jo izda in/ali spremeni pristojni organ in (ii) ko je imetnik podpisal dokument.

▼ M5**66.A.45 Odobritev ratingov za zrakoplov**

- (a) Da bi lahko imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova izvajal pravice potrjevanja na določenem tipu zrakoplova, mora imeti svojo licenco potrjeno za ustrezne ratinge za zrakoplov.

— Za kategorijo B1, B2 ali C so ustrezni ratingi za zrakoplov naslednji:

- (i) za zrakoplov skupine 1 ustrezen rating za tip zrakoplova;
- (ii) za zrakoplov skupine 2 ustrezen rating za tip zrakoplova, proizvajalčev podskupinski rating ali polni podskupinski rating;
- (iii) za zrakoplov skupine 3 ustrezen rating za tip zrakoplova ali polni skupinski rating;
- (iv) za zrakoplov skupine 4 za licenco kategorije B2 polni skupinski rating.

— Za kategorijo B2L so ustrezni ratingi za zrakoplov naslednji:

▼ **M5**

- (i) za zrakoplov skupine 2 ustrezen proizvajalčev podskupinski rating ali polni podskupinski rating;
  - (ii) za zrakoplov skupine 3 polni skupinski rating;
  - (iii) za zrakoplov skupine 4 polni skupinski rating.
- Za kategorijo B3 je ustrezen rating ‚letal z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2 000 kg MTOM in manj‘.
- Za kategorijo L so ustrezni ratingi za zrakoplov naslednji:
- (i) za podkategorijo L1C rating ‚kompozitna jadralna letala‘;
  - (ii) za podkategorijo L1 rating ‚jadralna letala‘;
  - (iii) za podkategorijo L2C rating ‚kompozitna motorna jadralna letala in kompozitna letala ELA1‘;
  - (iii) za podkategorijo L2 rating ‚motorna jadralna letala in letala ELA1‘;
  - (v) za podkategorijo L3H rating ‚toplozračni baloni‘;
  - (vi) za podkategorijo L3G rating ‚plinski baloni‘;
  - (vii) za podkategorijo L4H rating ‚toplozračne zračne ladje‘;
  - (vii) za podkategorijo L4G rating ‚plinske zračne ladje ELA2‘;
  - (ix) za podkategorijo L5 ustrezen rating za tip zračne ladje.
- V skladu z zahtevami iz točke 145.A.35 Priloge II (Del 145) za kategorijo A ni potreben rating.
- (b) Za odobritev ratingov za tip zrakoplova je treba zadovoljivo končati enega od naslednjih usposabljanj:
- ustrezno usposabljanje za tip zrakoplova kategorije B1, B2 ali C v skladu z Dodatkom III k Prilogi III (Del 66);
  - v primeru ratingov za tip plinske zračne ladje za licenco kategorije B2 ali L5 usposabljanje za tip, ki ga je pristojni organ odobril v skladu s točko 66.B.130.
- (c) Za licence, ki niso licence kategorije C, je treba poleg zahtev iz točke (b) za odobritev prvega ratinga za tip zrakoplova v dani kategoriji/podkategoriji zadovoljivo končati ustrezno usposabljanje na delovnem mestu. To usposabljanje na delovnem mestu je skladno z Dodatkom III k Prilogi III (Del 66), razen v primeru plinskih zračnih ladij, ko ga neposredno odobri pristojni organ.

▼ M6▼ C3

(d) Z odstopanjem od točk (b) in (c) je mogoče za zrakoplove iz skupin 2 in 3 odobriti tudi ratinge za tip zrakoplova na licenci, in sicer po izvedbi naslednjih korakov:

- po zadovoljivem zaključku ustreznega izpita za tip zrakoplova kategorije B1, B2 ali C v skladu z Dodatkom III k tej prilogi (Del 66);
- v primeru kategorij B1 in B2 po izkazu praktičnih izkušenj na tipu zrakoplova. V takem primeru praktične izkušnje vključujejo reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja, ki ustrezajo tej kategoriji licence.

V primeru ratinga kategorije C za osebo, ki se je usposabljala v visokošolskem sistemu, kot je opredeljeno v točki 66.A.30(a)(5), je prvi ustrezeni izpit za tip zrakoplova na ravni kategorije B1 ali B2.

▼ M5

(e) Za zrakoplov skupine 2:

- (i) za odobritev proizvajalčevih podskupinskih ratingov za imetnike licenc kategorij B1 in C je potrebno izpolnjevanje zahtev za rating za tip zrakoplova vsaj dveh tipov zrakoplovov istega proizvajalca, ki skupaj predstavljata podskupino istega proizvajalca;
- (ii) za odobritev polnih podskupinskih ratingov za imetnike licenc kategorij B1 in C je potrebno izpolnjevanje zahtev za rating za tip vsaj treh tipov zrakoplovov različnih proizvajalcev, ki skupaj predstavljajo zadevno podskupino;
- (iii) za odobritev proizvajalčevih podskupinskih ratingov in polnih podskupinskih ratingov za imetnike licenc kategorij B2 in B2L je potreben izkaz praktičnih izkušenj, ki vključujejo reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja, ki ustrezajo kategoriji licence in ustrezni podskupini zrakoplova ter ki v primeru licence kategorije B2L ustrezajo zadevnemu(-im) ratingu(-om) za sistem;
- (iv) z odstopanjem od točke (e)(iii) ima imetnik licence kategorije B2 ali B2L, odobrene za polno podskupino 2b, pravico do odobritve za polno podskupino 2c.

(f) Za zrakoplove skupin 3 in 4:

- (i) za odobritev polnega ratinga za zrakoplove skupine 3 za imetnike licenc kategorij B1, B2, B2L in C ter odobritev polnega ratinga za zrakoplove skupine 4 za imetnike licenc kategorij B2 in B2L je treba izkazati praktične izkušnje, ki vključujejo reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja, ki ustrezajo kategoriji licence in skupini 3 ali 4, kot je ustrezno;
- (ii) za kategorijo B1, razen če prosilec predloži dokaze o ustreznih izkušnjah, za rating za zrakoplove skupine 3 veljajo naslednje omejitve, ki so potrjene v licenci:

- letala s kabino pod tlakom,

▼ **M5**

- letala s kovinsko konstrukcijo,
- letala s kompozitno konstrukcijo,
- letala z leseno konstrukcijo,
- letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrito s tkanino;

(iii) z odstopanjem od točke (f)(i) ima imetnik licence kategorije B2L, odobrene za polno podskupino 2a ali 2b, pravico do odobritve za skupini 3 in 4.

(g) Za licenco B3:

- (i) za odobritev ratinga ,letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2 000 kg MTOM in manj⁶ je treba izkazati praktične izkušnje, ki vključujejo reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja, ki ustrezajo kategoriji licence;
- (ii) razen če prosilec ne predloži dokazov o ustreznih izkušnjah, za rating iz točke (i) veljajo naslednje omejitve, ki so potrjene v licenci:

- letala z leseno konstrukcijo,
- letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrito s tkanino,
- letala s kovinsko konstrukcijo,
- letala s kompozitno konstrukcijo.

(h) Za vse podkategorije licenc L, razen L5:

- (i) za odobritev ratinga je potreben izkaz praktičnih izkušenj, ki vključujejo reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja, ki ustrezajo podkategoriji licence;
- (ii) razen če prosilec ne predloži dokazov o ustreznih izkušnjah, za ratinge veljajo naslednje omejitve, ki so potrjene v licenci:

(1) za ratinge ,jadralna letala⁶ in ,motorna jadralna letala in letala ELA1⁶:

- zrakoplovi z leseno konstrukcijo, prekrito s tkanino,
- zrakoplovi s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrito s tkanino,
- zrakoplovi s kovinsko konstrukcijo,
- zrakoplovi s kovinsko konstrukcijo;

(2) za rating ,plinski baloni⁶:

- razen plinskih balonov ELA1; in

▼ M5

- (3) če je prosilec predložil samo dokaze o enoletnih izkušnjah v skladu z odstopanjem iz točke 66.A.30(a)(2b)(ii), se v licenci potrdi naslednja omejitev:

„naloge zahtevnega vzdrževanja, navedene v Dodatku VII k Prilogi I (Del M), standardne spremembe iz točke 21.A.90B Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 in standardna popravila iz točke 21.A.431B Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.“

Za imetnika licence za vzdrževanje zrakoplova podkategorije B1.2, potrjene za rating za skupino 3, ali kategorije B3, potrjene za rating „letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2 000 kg MTOM in manj“, se šteje, da izpolnjuje zahteve za izdajo licence podkategorij L1 in L2 z ustreznimi polnimi ratingi in enakimi omejitvami kot za licenco B1.2/B3, ki jo ima.

▼ B**66.A.50 Omejitve****▼ M5**

- (a) Omejitve, uvedene v zvezi z licenco za vzdrževanje zrakoplova, so izvzeta iz pravic potrjevanja in v primeru omejitev iz točke 66.A.45 veljajo za celoten zrakoplov.

▼ B

- (b) Omejitve iz točke 66.A.45 prenehajo veljati po:

1. izkazu ustreznih izkušenj ali
2. zadovoljivi oceni prakse, ki jo je opravil pristojni organ.

- (c) Omejitve iz točke 66.A.70 prenehajo veljati po zadovoljivem zaključku izpita iz modulov/predmetov, določenih v veljavnem poročilu o konverziji iz točke 66.B.300.

66.A.55 Dokazilo o usposobljenosti

Osebe, ki izvajajo pravice potrjevanja, in podporno osebe, če tako zahteva za to pristojna oseba, v 24 urah predloži licenco kot dokazilo o usposobljenosti.

66.A.70 Določbe o konverziji

- (a) Imetniku kvalifikacije za potrditveno osebo, veljavne v državi članici pred datumom začetka veljavnosti Priloge III (Del 66), pristojni organ te države članice izda licenco za vzdrževanje zrakoplova brez nadaljnega izpita ob upoštevanju pogojev iz Poddela D Oddelka B.
- (b) Oseba, ki pridobiva kvalifikacije za potrditveno osebo v procesu usposabljanja, veljavne v državi članici pred začetkom veljavnosti Priloge III (Del 66), lahko nadaljuje z usposabljanjem. Imetniku kvalifikacije za potrditveno osebo, pridobljene v skladu s tem procesom, pristojni organ zadevne države članice izda licenco za vzdrževanje zrakoplova brez nadaljnega izpita ob upoštevanju pogojev iz Poddela D Oddelka B.

▼ M5

- (c) Če je potrebno, licenca za vzdrževanje zrakoplova vsebuje omejitve v skladu s točko 66.A.50, da bi izražala razlike med:
- (i) področjem uporabe kvalifikacije za potrditveno osebo, veljavne v državi članici pred datumom začetka veljavnosti ustrezne kategorije ali podkategorije licence, določene v tej prilogi (Del 66);
  - (ii) zahtevami za osnovno znanje in standardi osnovnega izpita iz dodatkov I in II k tej prilogi (Del 66).
- (d) Z odstopanjem od točke (c) za zrakoplove, ki jih ne uporabljajo letalski prevozniki z licenco v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, razen za kompleksne zrakoplove na motorni pogon, in za balone, jadralna letala, motorna jadralna letala in zračne ladje licenca za vzdrževanje zrakoplova vsebuje omejitve v skladu s točko 66.A.50, da se ohranijo pravice potrditvenega osebja, ki veljajo v zadevni državi članici pred datumom začetka veljavnosti ustrezne kategorije/ podkategorije licence iz Dela 66, in pravice v okviru konvertirane licence za vzdrževanje zrakoplova iz Dela 66.

▼ B*ODDELEK B***POSTOPKI ZA PRISTOJNE ORGANE**

PODDEL A

*SPLOŠNO***66.B.1 Področje uporabe**

Ta oddelek določa postopke, vključno z upravnimi zahtevami, ki jih morajo izpolnjevati pristojni organi, zadolženi za izvajanje in uveljavljanje Oddelka A te priloge (Del 66).

66.B.10 Pristojni organ

(a) Splošno

Država članica imenuje pristojni organ, ki so mu dodeljene odgovornosti za izdajo, podaljšanje, spremembo, začasno ukinitve ali preklic licenc za vzdrževanje zrakoplova.

Ta pristojni organ vzpostavi ustrezno organizacijsko strukturo za zagotavljanje skladnosti s to prilogo (Del 66).

(b) Viri

Pristojni organ ima dovolj ustreznega osebja za zagotovitev izvajanja zahtev iz te priloge (Del 66).

(c) Postopki

Pristojni organ določi postopke, ki podrobno opisujejo, kako se dosega skladnost s to prilogo (Del 66). Ti postopki se pregledujejo in spreminjajo za zagotavljanje stalne skladnosti.

66.B.20 Vodenje evidence

- (a) Pristojni organ vzpostavi sistem vodenja evidence, ki dovoljuje ustrezno sledljivost postopka izdaje, ponovne potrditve, spremembe, začasne ukinitve ali preklica vsake licence za vzdrževanje zrakoplova.

▼ B

- (b) Ta evidenca za vsako licenco vključuje:
1. zahtevek za licenco ali spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova, vključno z vso spremljajočo dokumentacijo;
  2. kopijo licence za vzdrževanje zrakoplova, vključno z morebitnimi spremembami;
  3. kopije vse ustrezne korespondence;
  4. podrobnosti o kakršnih koli izjemah in ukrepanjih za uveljavljanje;
  5. kakršno koli poročilo drugih pristojnih organov v zvezi z imetnikom licence za vzdrževanje zrakoplova;
  6. evidenco o izpitih, ki jih je izvedel pristojni organ;
  7. veljavno poročilo o konverziji, ki se uporablja za konverzijo;
  8. veljavno poročilo o kreditnih točkah, ki se uporablja za odobritve.
- (c) Evidenca iz točk 1 do 5 točke (b) se hrani vsaj pet let po koncu veljavnosti licence.
- (d) Evidenca iz točk 6, 7 in 8 točke (b) se hrani za neomejeno obdobje.

66.B.25 Medsebojna izmenjava informacij**▼ M6****▼ C3**

- (a) Pristojni organi sodelujejo pri medsebojni izmenjavi informacij v skladu s členom 72(1) Uredbe (EU) 2018/1139.

▼ B

- (b) Brez poseganja v pristojnosti držav članic zadevni pristojni organi v primeru potencialne ogroženosti varnosti, ki vključuje več držav članic, drug drugemu pomagajo pri izvajanju potrebnega ukrepanja za pregled nad delovanjem.

▼ M6**▼ C3****66.B.30 Izjeme**

Vse izjeme, odobrene v skladu s členom 71(1) Uredbe (EU) 2018/1139, evidentira in hrani pristojni organ.

▼ B**PODDEL B*****IZDAJA LICENCE ZA VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVA***

Ta poddel zagotavlja postopke, ki jim mora slediti pristojni organ za izdajo, spremembo ali podaljšanje licence za vzdrževanje zrakoplova.

66.B.100 Postopek, po katerem pristojni organ izdaja licenco za vzdrževanje zrakoplova

- (a) Ob prejemu EASA obrazca 19 in spremljajoče dokumentacije pristojni organ preveri popolnost EASA obrazca 19 in preveri, da navedene izkušnje izpolnjujejo zahteve iz te priloge (Del 66).

▼ M5

- (b) Pristojni organ preveri status prosilčevega izpita in/ali potrdi veljavnost morebitnih kreditnih točk za opravljene izpite za zagotovitev, da so izpolnjene vse zahteve glede modulov iz Dodatka I ali VII, kot je ustrezno, kot zahteva ta priloga (Del 66).

▼ B

- (c) Ko pristojni organ preveri identiteto in datum rojstva prosilca ter se zadovoljivo prepriča, da prosilec izpolnjuje standarde znanja in izkušenj, ki jih zahteva ta priloga (Del 66), mu izda ustrezno licenco za vzdrževanje zrakoplova. Enake informacije pristojni organ hrani v svoji evidenci.
- (d) Če se tipi ali skupine zrakoplovov potrjujejo v času izdaje prve licence za vzdrževanje zrakoplova, pristojni organ preveri skladnost s točko 66.B.115.

66.B.105 Postopek za izdajo licence za vzdrževanje zrakoplova prek potrjene vzdrževalne organizacije v skladu s Prilogo II (Del 145)

- (a) Vzdrževalna organizacija, odobrena v skladu s Prilogo II (Del 145), ki jo je pristojni organ pooblastil za opravljanje te dejavnosti, lahko (i) pripravi licenco za vzdrževanje zrakoplova v imenu pristojnega organa ali (ii) izdela priporočila pristojnemu organu v zvezi z zahtevkom posameznika za licenco za vzdrževanje zrakoplova, tako da lahko pristojni organ tako licenco pripravi in izda.
- (b) Vzdrževalne organizacije iz točke (a) zagotovijo skladnost s točkami 66.B.100 (a) in (b).
- (c) V vseh primerih lahko licenco za vzdrževanje zrakoplova izda prosilcu le pristojni organ.

▼ M5**66.B.110 Postopek za spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova za vključitev dodatne osnovne kategorije ali podkategorije**

- (a) Ob zaključku postopkov, opredeljenih v točki 66.B.100 ali 66.B.105, pristojni organ potrdi dodatno osnovno kategorijo, podkategorijo ali, za kategorijo B2L, rating(-e) za sistem v licenci za vzdrževanje zrakoplova z žigom in podpisom ali ponovno izdajo licence.
- (b) Sistem evidentiranja pristojnega organa se ustrezno spremeni.
- (c) Pristojni organ na zahtevo prosilca nadomesti licenco kategorije B2L z licenco kategorije B2, potrjeno za enak(-e) rating(-e) za zrakoplov, če imetnik:
  - (i) z izpitom izkaže razlike med osnovnim znanjem za licenco B2L, ki jo ima, in osnovnim znanjem za licenco B2, kot je določeno v Dodatku I;
  - (ii) izkaže praktične izkušnje, zahtevane v Dodatku IV.
- (d) Za imetnika licence za vzdrževanje zrakoplova podkategorije B1.2, potrjene za rating za skupino 3, ali kategorije B3, potrjene za rating ,letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2 000 kg MTOM in manj', pristojni organ na podlagi zahtevka izda licenco za podkategoriji L1 in L2 z ustreznimi polnimi ratingi in z enakimi omejitvami kot za licenco B1.2/B3, ki jo ima.

▼ B**66.B.115 Postopek za spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova za vključitev ratinga za zrakoplov ali odpravo omejitev**

(a) Ob prejemu zadovoljivega EASA obrazca 19 in morebitne spremene dokumentacije, ki izkazuje izpolnjevanje zahtev za veljaven rating, in licence za vzdrževanje zrakoplova, pristojni organ:

1. v prosilčevi licenci za vzdrževanje zrakoplova potrdi veljaven rating za zrakoplov ali
2. ponovno izda omenjeno licenco za vključitev veljavnega ratinga za zrakoplov ali
3. odpravi veljavne omejitve v skladu s točko 66.A.50.

Sistem evidentiranja pristojnega organa se ustrezno spremeni.

(b) Če organizacija za usposabljanje za vzdrževanje, ustrezno odobrena v skladu s Prilogo IV (Del 147), ne izvede celotnega usposabljanja za tip zrakoplova, se pristojni organ prepriča, ali so pred izdajo ratinga za tip izpolnjene vse zahteve glede usposabljanja za tip zrakoplova.

(c) Če usposabljanje na delovnem mestu ni potrebno, se rating za tip zrakoplova odobri na podlagi potrdila o priznanju, ki ga izda organizacija za usposabljanje za vzdrževanje, odobrena v skladu s Prilogo IV (Del 147).

(d) Če usposabljanje za tip zrakoplova ni zajeto v enem tečaju, se pristojni organ pred odobritvijo ratinga za tip prepriča, ali sta vsebina in trajanje tečajev v celoti usklajena s področjem uporabe kategorije licence ter ali so bila ustrezno obravnavana vmesna področja.

(e) V primeru izobraževanja o razlikah se pristojni organ prepriča, ali je (i) prejšnja kvalifikacija prosilca, dopolnjena s (ii) tečajem, odobrenim v skladu s Prilogo IV (Del 147), ali tečajem, ki ga je neposredno odobril pristojni organ, sprejemljiva za odobritev ratinga za tip.

▼ M5

(f) Pristojni organ zagotovi, da se skladnost s praktičnimi elementi usposabljanja za tip izkaže z enim od naslednjih dokazil:

- (i) s predložitvijo podrobne evidence ali dnevnika praktičnega usposabljanja, ki ga zagotovi organizacija, ki je izvedla usposabljanje in jo je pristojni organ neposredno odobril v skladu s točko 66.B.130;
- (ii) če je na voljo, s potrdilom o usposabljanju, ki zajema element praktičnega usposabljanja in ki ga izda organizacija za usposabljanje za vzdrževanje, ustrezno odobrena v skladu s Prilogo IV (Del 147).

▼ B

(g) Pri odobritvi tipa zrakoplova se uporabljajo ratingi za tip zrakoplova, ki jih določi Agencija.

66.B.120 Postopek za obnovitev veljavnosti licence za vzdrževanje zrakoplova

(a) Pristojni organ primerja imetnikovo licenco za vzdrževanje zrakoplova z evidenco pristojnega organa in preveri morebitno tekoče ukrepanje glede preklica, začasne ukinitve ali spremembe po točki 66.B.500. Če so dokumenti identični in ni tekočega ukrepanja po točki 66.B.500, se imetnikova kopija obnovi za pet let, evidenca pa ustrezno potrdi.

▼ B

(b) Če se evidenca pristojnega organa razlikuje od licence za vzdrževanje zrakoplova, ki jo ima imetnik licence:

1. pristojni organ razišče razloge za te razlike in se lahko odloči, da ne bo obnovil licence za vzdrževanje zrakoplova;
2. pristojni organ obvesti oba, imetnika licence in katero koli poznano vzdrževalno organizacijo, odobreno v skladu s Poddelom F Priloge I (Del M) ali Prilogo II (Del 145), na katero lahko to dejstvo neposredno vpliva;
3. pristojni organ po potrebi ukrepa v skladu s točko 66.B.500 za preklic, začasno ukinitve ali spremembo zadevne licence.

66.B.125 Postopek za konverzijo licenc, vključno s skupinskimi ratingi

(a) Posamezni ratingi za tip zrakoplova, ki so že odobreni na licenci za vzdrževanje zrakoplova iz točke 4 člena 5, ostanejo na licenci in se ne konvertirajo v nove ratinge, razen če imetnik licence v celoti izpolnjuje zahteve za odobritev iz točke 66.A.45 te priloge (Del 66) za ustrezne skupinske/podskupinske ratinge.

(b) Konverzija se izvede v skladu z naslednjo pretvorbena tabelo:

▼ M5

1. za kategorijo B1 ali C:

- helikopter z batnim motorjem, popolna skupina: konvertirana v ,popolno podskupino 2b', vključno z ratingi za tip zrakoplova za helikopterje z enim batnim motorjem iz skupine 1;
- helikopter z batnim motorjem, proizvajalčeva skupina: konvertirana v ustrezno ,proizvajalčevo podskupino 2c', vključno z ratingi za tip zrakoplova za helikopterje z enim batnim motorjem zadevnega proizvajalca iz skupine 1;
- helikopter s turbinskim motorjem, popolna skupina: konvertirana v ,popolno podskupino 2b', vključno z ratingi za tip zrakoplova za helikopterje z enim turbinskim motorjem iz skupine 1;
- helikopter s turbinskim motorjem, proizvajalčeva skupina: konvertirana v ustrezno ,proizvajalčevo podskupino 2b', vključno z ratingi za tip zrakoplova za helikopterje z enim turbinskim motorjem zadevnega proizvajalca iz skupine 1;
- letalo z enim batnim motorjem – kovinska konstrukcija, popolna skupina ali proizvajalčeva skupina: konvertirana v ,popolno skupino 3'. Za licenco B1 se vključijo naslednje omejitve: letala s kompozitno konstrukcijo, letala z leseno konstrukcijo ter letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrita s tkanino;
- letala z več batnimi motorji – kovinska konstrukcija, popolna skupina ali proizvajalčeva skupina: konvertirana v ,popolno skupino 3', vključno z ratingi za tip zrakoplova za letala z več batnimi motorji iz ustrezne popolne/proizvajalčeve skupine iz skupine 1. Za licenco B1 se vključijo naslednje omejitve: letala s kompozitno konstrukcijo, letala z leseno konstrukcijo ter letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrita s tkanino;

▼ M5

- letalo z enim batnim motorjem – lesena konstrukcija, popolna skupina ali proizvajalčeva skupina: konvertirana v „popolno skupino 3“. Za licenco B1 se vključijo naslednje omejitve: letala s kabino pod tlakom, letala s kovinsko konstrukcijo, letala s kompozitno konstrukcijo ter letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrita s tkanino;
- letalo z več batnimi motorji – lesena konstrukcija, popolna skupina ali proizvajalčeva skupina: konvertirana v „popolno skupino 3“. Za licenco B1 se vključijo naslednje omejitve: letala s kabino pod tlakom, letala s kovinsko konstrukcijo, letala s kompozitno konstrukcijo ter letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrita s tkanino;
- letalo z enim batnim motorjem – kompozitna konstrukcija, popolna skupina ali proizvajalčeva skupina: konvertirana v „popolno skupino 3“. Za licenco B1 se vključijo naslednje omejitve: letala s kabino pod tlakom, letala s kovinsko konstrukcijo, letala z leseno konstrukcijo ter letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrita s tkanino;
- letalo z več batnimi motorji – kompozitna konstrukcija, popolna skupina ali proizvajalčeva skupina: konvertirana v „popolno skupino 3“. Za licenco B1 se vključijo naslednje omejitve: letala s kabino pod tlakom, letala s kovinsko konstrukcijo, letala z leseno konstrukcijo ter letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrita s tkanino;
- letalo z enim turbinskim motorjem, popolna skupina: konvertirana v „popolno podskupino 2a“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za letala z enim turbopropellerskim motorjem, ki v prejšnjem sistemu niso potrebovala ratinga za tip zrakoplova in spadajo v skupino 1;
- letalo z enim turbinskim motorjem, proizvajalčeva skupina: konvertirana v ustrezno „proizvajalčevo podskupino 2a“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za letala z enim turbopropellerskim motorjem zadevnega proizvajalca, ki v prejšnjem sistemu niso potrebovala ratinga za tip zrakoplova in spadajo v skupino 1;
- letalo z več turbinskimi motorji, popolna skupina: konvertirana v ratinge za tip zrakoplova za letala z več turbopropellerskimi motorji, ki v prejšnjem sistemu niso potrebovala ratinga za tip zrakoplova.

▼ B

2. za kategorijo B2:

- letalo: konvertirana v „popolno podskupino 2a“ in „popolno skupino 3“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za letala, ki v prejšnjem sistemu niso potrebovala ratinga za tip zrakoplova in sodijo v skupino 1,
- helikopter: konvertirana v „popolno podskupino 2b in 2c“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za helikopterje, ki v prejšnjem sistemu niso potrebovali ratinga za tip zrakoplova in sodijo v skupino 1;

▼ B

3. za kategorijo C:

— letalo: konvertirana v „popolno podskupino 2a“ in „popolno skupino 3“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za letala, ki v prejšnjem sistemu niso potrebovala ratinga za tip zrakoplova in sodijo v skupino 1,

— helikopter: konvertirana v „popolni podskupini 2b in 2c“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za helikopterje, ki v prejšnjem sistemu niso potrebovali ratinga za tip zrakoplova in sodijo v skupino 1.

- (c) Če so po postopku konverzije iz točke 66.A.70 za licenco začele veljati omejitve, te omejitve ostanejo na licenci, razen če se odpravijo v skladu s pogoji, opredeljenimi v ustreznem poročilu o konverziji iz točke 66.B.300.

▼ M5**66.B.130 Postopek za neposredno odobritev usposabljanja za tip zrakoplova**

- (a) V primeru usposabljanja za tip zrakoplova, razen zračnih ladij, lahko pristojni organ odobri usposabljanje za tip zrakoplova, ki ga ni izvedla organizacija za usposabljanje za vzdrževanje, odobrena v skladu s Prilogo IV (Del 147), in sicer v skladu s točko 1 Dodatka III k tej prilogi (Del 66). V tem primeru mora imeti pristojni organ vzpostavljen postopek za zagotovitev, da je usposabljanje za tip zrakoplova v skladu z Dodatkom III k tej prilogi (Del 66).

- (b) V primeru usposabljanja za tip zrakoplova iz skupine 1 tečaje v vseh primerih neposredno odobri pristojni organ. Pristojni organ mora imeti vzpostavljen postopek za zagotovitev, da program usposabljanja za tip zrakoplova zajema vse elemente, vsebovane v podatkih za vzdrževanje, ki jih ima nosilec odobritve projekta.

▼ B**PODDEL C****IZPITI**

Ta poddel določa postopke za izpite, ki jih izvaja pristojni organ.

66.B.200 Izpit, ki ga izvaja pristojni organ

- (a) Vsa izpitna vprašanja se pred izpitom hranijo na zavarovan način za zagotovitev, da kandidati ne bodo vedeli, katera vprašanja bodo osnova izpita.
- (b) Pristojni organ imenuje:
1. osebe za nadzor nad vprašanji, ki se uporabljajo za vsak izpit;
  2. izpraševalce, ki so prisotni na vseh izpiti, za zagotovitev integritete izpita.

▼ M5

- (c) Osnovni izpiti upoštevajo standard, opredeljen v dodatkih I in II ali v dodatkih VII in VIII k tej prilogi (Del 66), kot je ustrezno.

▼ B

- (d) Izpiti iz usposabljanja za tip zrakoplova in izpiti za tip zrakoplova upoštevajo standard, opredeljen v Dodatku III k tej prilogi (Del 66).

▼ B

- (e) Nova opisna vprašanja se pripravijo vsaj vsakih šest mesecev, uporabljena vprašanja pa se umaknejo ali mirujejo. Zapis uporabljenih vprašanj se zadrži v evidenci zaradi sklicevanja.
- (f) Vse izpitne pole se na začetku izpita izročijo kandidatu, ob koncu odmerjenega izpitnega časa pa se vrnejo izpraševalcu. Med odmerjenim izpitnim časom se izpitne pole ne smejo odnašati iz izpitnega prostora.
- (g) Poleg specifične dokumentacije, potrebne za izpite za tip, sme biti kandidatu med izpitom na voljo samo izpitna pola.
- (h) Kandidati za izpit so ločeni drug od drugega, tako da ne morejo brati izpitnih pol drug drugega. Ne smejo govoriti z nikomer, razen z izpraševalcem.
- (i) Kandidatom, za katere je bilo dokazano, da so goljufali, je prepovedano opravljati nadaljnji izpit v 12 mesecih od datuma izpita, pri katerem je bilo ugotovljeno, da goljufajo.

PODDEL D**KONVERZIJA KVALIFIKACIJ ZA POTRMITVENO OSEBJE**

Ta poddel določa postopke za konverzijo kvalifikacij za potrditveno osebo iz točke 66.A.70 v licence za vzdrževanje zrakoplova.

66.B.300 Splošno

- (a) Pristojni organ lahko konvertira le kvalifikacije, (i) pridobljene v državi članici, za katero je pristojen, brez poseganja v dvostranske sporazume, in (ii) veljavne pred začetkom veljavnosti zahtev iz te priloge (Del 66).
- (b) Pristojni organ lahko opravi konverzijo le v skladu s poročilom o konverziji, pripravljenim po ustrezni točki 66.B.305 ali 66.B.310.
- (c) Poročila o konverziji (i) pristojni organ pripravi ali (ii) odobri za zagotovitev skladnosti s to priložo (Del 66).
- (d) Poročila o konverziji, vključno z njihovo morebitno spremembo, pristojni organ hrani v evidenci v skladu s točko 66.B.20.

66.B.305 Poročilo o konverziji za nacionalne kvalifikacije

- (a) Poročilo o konverziji za nacionalne kvalifikacije za potrditveno osebo opisuje področje uporabe vsakega tipa kvalifikacije, vključno s tem povezano morebitno nacionalno licenco, in z licenco povezane pravice ter vključuje kopijo ustreznih nacionalnih predpisov, ki te pravice določajo.
- (b) Poročilo o konverziji za vsak tip kvalifikacij iz točke (a) prikazuje:
  1. v katero licenco za vzdrževanje zrakoplova bo konvertirano in
  2. katere omejitve se dodajo v skladu s točkama 66.A.70(c) ali (d), kot je ustrezno, in

▼ B

3. pogoje za odpravo omejitev, z opredelitvijo modulov/predmetov, za katere je potreben izpit za odpravo omejitev in pridobitev popolne licence za vzdrževanje zrakoplova ali za vključitev dodatne (pod-)kategorije. To vključuje module, določene v ► **M5** Dodatek I ◀ k tej prilogi (Del 66), ki niso zajeti v nacionalni kvalifikaciji.

66.B.310 Poročilo o konverziji za pooblastila potrjenih vzdrževalnih organizacij

- (a) Za vsako zadevno potrjeno vzdrževalno organizacijo poročilo o konverziji opisuje področje uporabe vsakega tipa pooblastila, ki ga je izdala vzdrževalna organizacija, in vključuje kopijo ustreznih postopkov potrjene vzdrževalne organizacije za kvalifikacijo in pooblaščenje potrditvenega osebja, na katerih temelji postopek konverzije.
- (b) Poročilo o konverziji za vsak tip pooblastila iz točke (a) prikazuje:
1. v katero licenco za vzdrževanje zrakoplova bo konvertirano in
  2. katere omejitve se dodajo v skladu s točkama 66.A.70(c) ali (d), kot je ustrezno, in
  3. pogoje za odpravo omejitev, z opredelitvijo modulov/predmetov, za katere je potreben izpit za odpravo omejitev, in pridobitev popolne licence za vzdrževanje zrakoplova ali za vključitev dodatne (pod-)kategorije. To vključuje module, določene v Dodatku III k tej prilogi (Del 66), ki niso zajeti v nacionalni kvalifikaciji.

PODDEL E

KREDITNE TOČKE ZA OPRAVLJENE IZPITE

Ta poddel zagotavlja postopke za odobritev kreditnih točk za opravljene izpite iz točke 66.A.25(c).

66.B.400 Splošno

- (a) Pristojni organ lahko odobri kreditne točke samo na podlagi poročila o kreditnih točkah za opravljene izpite, pripravljenega v skladu s točko 66.B.405.
- (b) Poročilo o kreditnih točkah za opravljene izpite (i) pristojni organ pripravi ali (ii) odobri za zagotovitev skladnosti s to prilogo (Del 66).
- (c) Poročila o kreditnih točkah za opravljene izpite, vključno z njihovo morebitno spremembo, pristojni organ označi z datumom in hrani v evidenci v skladu s točko 66.B.20.

▼ M5**66.B.405 Poročilo o kreditnih točkah za opravljene izpite**

- (a) Poročilo o kreditnih točkah za opravljene izpite vključuje primerjavo med:
- (i) moduli, podmoduli, predmeti in stopnjami znanja iz Dodatka I ali VII k tej prilogi (Del 66), kot je ustrezno;
  - (ii) učnim načrtom za zadevno tehnično usposabljanje, ki ustreza zeleni kategoriji.

▼ M5

Ta primerjava vključuje ugotovitev, ali je bila izkazana skladnost, in utemeljitve za vsako ugotovitev.

- (b) Kreditne točke za opravljene izpite, razen za izpite za preverjanje osnovnega znanja, ki jih izvajajo organizacije za usposabljanje za vzdrževanje, odobrene v skladu s Prilogo IV (Del 147), lahko odobri le pristojni organ države članice, v kateri je bila pridobljena kvalifikacija, razen če je s takim pristojnim organom sklenjen formalni sporazum, ki omogoča drugačno ravnanje.
- (c) Kreditnih točk ni mogoče odobriti, če za vsak modul in podmodul ne obstaja izjava o skladnosti, ki navaja, kje v tehnični kvalifikaciji je mogoče najti enakovreden standard.
- (d) Pristojni organ redno preverja morebitne spremembe:

- (i) nacionalnega standarda kvalifikacij;

- (ii) Dodatka I ali VII k tej prilogi (Del 66), kot je ustrezno.

Pristojni organ tudi oceni, ali so posledično potrebne spremembe poročila o kreditnih točkah za opravljene izpite. Te spremembe se dokumentirajo, datirajo in evidentirajo.

▼ B**66.B.410 Veljavnost kreditnih točk za opravljen izpit**

- (a) Pristojni organ pisno obvesti prosilca o odobrenih kreditnih točkah ter navede uporabljeno poročilo o kreditnih točkah za opravljen izpit.
- (b) Kreditne točke prenehajo veljati deset let po njihovi odobritvi.

▼ M5

- (c) Po njihovem izteku veljavnosti lahko prosilec zaprosi za novo odobritev kreditnih točk. Pristojni organ brez dodatne obravnave podaljša veljavnost kreditnih točk za dodatno desetletno obdobje, če se zahteve glede osnovnega znanja iz Dodatka I ali VII k tej prilogi (Del 66), kot je ustrezno, niso spremenile.

▼ B**PODDEL F****STALEN PREGLED**

Ta poddel opisuje postopke za stalen pregled licence za vzdrževanje zrakoplova ter zlasti za preklic, začasno ukinitve ali omejitev licence za vzdrževanje zrakoplova.

66.B.500 Preklic, začasna ukinitve ali omejitve licence za vzdrževanje zrakoplova

Pristojni organ začasno ukine, omeji ali prekliče licenco za vzdrževanje zrakoplova, kadar ugotovi, da gre za varnostni problem ali če ima očiten dokaz, da je oseba opravila ali bila vključena v eno ali več naslednjih dejavnosti:

1. pridobitev licence za vzdrževanje zrakoplova in/ali pravic potrjevanja s ponareditvijo dokumentarne evidence;
2. neizvedba zahtevanega vzdrževanja in nesporočitev tega dejstva organizaciji ali osebi, ki je zahtevala vzdrževanje;

▼B

3. neizvedba zahtevanega vzdrževanja, ki izhaja iz lastnega pregleda, in nesporočitev tega dejstva organizaciji ali osebi, za katero se je vzdrževanje nameravalo opraviti;
4. malomarno vzdrževanje;
5. ponarejanje evidence za vzdrževanje;
6. izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo vedoč, da vzdrževanje, navedeno na potrdilu o sprostitvi, ni bilo opravljeno, ali brez preverjanja, da je bilo tako vzdrževanje opravljeno;
7. izvedba vzdrževanja ali izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo pod škodljivim vplivom alkohola ali drog;
8. izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo kljub neskladnosti s Prilogo I (Del M), Prilogo II (Del 145) ali Prilogo III (Del 66).

▼ M5*Dodatek I***Zahteve glede osnovnega znanja****(razen za licenco kategorije L)****1. Stopnje znanja za licence za vzdrževanje zrakoplova kategorij A, B1, B2, B2L, B3 in C**

Osnovno znanje za kategorije A, B1, B2, B2L in B3 je navedeno s stopnjami znanja (1, 2 ali 3) za vsak veljaven predmet. Prosilci za kategorijo C izpolnjujejo stopnje osnovnega znanja kategorije B1 ali B2.

▼ B

Kazalci ravni znanja so opredeljeni s tremi stopnjami, kot sledi:

— *STOPNJA 1: Seznanjenost z osnovnimi elementi predmeta.*

Cilji:

- (a) Prosilec mora biti seznanjen z osnovnimi elementi predmeta.
- (b) Prosilec mora znati preprosto opisati celoten predmet z uporabo običajnih besed in primerov.
- (c) Prosilec mora biti sposoben uporabljati tipične izraze.

— *STOPNJA 2: Splošno znanje iz teoretičnih in praktičnih vidikov predmeta ter sposobnost uporabljati to znanje.*

Cilji:

- (a) Prosilec mora biti sposoben razumeti teoretične osnove predmeta.
- (b) Prosilec mora znati splošno opisati predmet z uporabo ustreznih tipičnih primerov.
- (c) Prosilec mora biti sposoben uporabljati matematične formule v povezavi s fizikalnimi zakoni, ki opisujejo predmet.
- (d) Prosilec mora biti sposoben brati in razumeti skice, risbe in diagrame, ki opisujejo predmet.
- (e) Prosilec mora biti sposoben praktično uporabljati svoje znanje z uporabo podrobnih postopkov.

— *STOPNJA 3: Podrobno znanje o teoretičnih in praktičnih vidikih predmeta ter možnost kombiniranja in uporabljanja ločenih elementov znanja na logičen in razumljiv način.*

Cilji:

- (a) Prosilec mora poznati teorijo predmeta in medsebojne povezave z drugimi predmeti.
- (b) Prosilec mora biti sposoben podrobno opisati celoten predmet z uporabo teoretičnih temeljev in značilnih primerov.
- (c) Prosilec mora razumeti in biti sposoben uporabljati matematične formule v zvezi s predmetom.

▼ B

- (d) Prosilec mora biti sposoben brati, razumeti in pripravljati skice, preproste risbe in diagrame, ki opisujejo predmet.
- (e) Prosilec mora biti sposoben praktično uporabljati svoje znanje z uporabo proizvajalčevih navodil.
- (f) Prosilec mora biti sposoben interpretirati rezultate iz različnih virov in meritev ter po potrebi korektivno ukrepati.

▼ M5**2. Modularizacija**

Kvalifikacije za osnovne predmete za vsako kategorijo ali podkategorijo licence za vzdrževanje zrakoplova so v skladu z naslednjo matriko, v kateri so obravnavani predmeti označeni z ‚X‘:

Za kategorije A, B1 in B3:

Predmetni modul	Zrakoplov A ali B1 s:		Helikopter A ali B1 s:		B3 letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2 000 kg MTOM in manj
	turbinskim(-i) motorjem(-i)	batnim(-i) motorjem(-i)	turbinskim(-i) motorjem(-i)	batnim(-i) motorjem(-i)	
1	X	X	X	X	X
2	X	X	X	X	X
3	X	X	X	X	X
4	X	X	X	X	X
5	X	X	X	X	X
6	X	X	X	X	X
7A	X	X	X	X	
7B					X
8	X	X	X	X	X
9A	X	X	X	X	
9B					X
10	X	X	X	X	X
11A	X				
11 B		X			
11C					X
12			X	X	
13					
14					
15	X		X		
16		X		X	X
17A	X	X			
17B					X

▼ **M5**

Za kategoriji B2 in B2L:

Predmetni modul/podmoduli	B2	B2L
1	X	X
2	X	X
3	X	X
4	X	X
5	X	X
6	X	X
7A	X	X
7B		
8	X	X
9A	X	X
9B		
10	X	X
11A		
11B		
11C		
12		
13.1 in 13.2	X	X
13.3(a)	X	X (za rating za sistem ‚avtomatsko krmarjenje‘)
13.3(b)	X	
13.4(a)	X	X (za rating za sistem ‚com/nav‘)
13.4(b)	X	X (za rating za sistem ‚nadzor‘)
13.4(c)	X	
13.5	X	X
13.6	X	
13.7	X	X (za rating za sistem ‚avtomatsko krmarjenje‘)
13.8	X	X (za rating za sistem ‚instrumenti‘)
13.9	X	X
13.10	X	
13.11 do 13.18	X	X (za rating za sistem ‚sistemi strukture zrakoplova‘)
13.19 do 13.22	X	
14	X	X (za rating za sistema ‚instrumenti‘ in ‚sistemi strukture zrakoplova‘)
15		
16		
17A		
17B		

▼ B

MODUL 1. MATEMATIKA

	STOPNJA			
	A	B1	► M5 B2L ◀ B2	B3
1.1 <i>Aritmetika</i> aritmetični izrazi in znaki, načini množenja in deljenja, ulomki in decimalna števila, faktorji in mnogokratniki, uteži, mere in pretvorniki, razmerje in sorazmerje, povprečja in odstotki, površine in prostornine, kvadrati in kubi, kvadratni in kubični koreni.	1	2	2	2
1.2 <i>Algebra</i> (a) izračunavanje preprostih algebrskih izrazov, seštevanje, odštevanje, množenje in deljenje, uporaba oklepajev, preprosti algebrski ulomki;	1	2	2	2
(b) linearne enačbe in njihovo reševanje; eksponenti in potence, negativni in ulomljeni eksponenti; binarni in drugi uporabni številske sistemi; sistemi enačb in enačbe druge stopnje z eno neznanko; logaritmi.	—	1	1	1
1.3 <i>Geometrija</i> (a) preproste geometrijske konstrukcije;	—	1	1	1
(b) grafični prikaz; vrsta in raba grafov, grafi enačb/funkcij;	2	2	2	2
(c) preprosta trigonometrija; trigonometrična razmerja, uporaba tabel ter pravokotnih in polarnih koordinat (koordinatnih sistemov).	—	2	2	2

MODUL 2. FIZIKA

	STOPNJA			
	A	B1	► M5 B2L ◀ B2	B3
2.1 <i>Snov</i> lastnosti snovi: kemični elementi, struktura atoma, molekule; kemične spojine; stanja: trdo, tekoče in plinasto; spremembe stanj.	1	1	1	1
2.2 <i>Mehanika</i> 2.2.1 <i>Statika</i> sile, navor in vrtilne sile, vektorski prikaz; težišče; elementi teorije obremenitve, deformacije in prožnosti: napetost, kompresija, strig in torzija; narava in lastnosti trdnih snovi, tekočin in plinov; pritisk in vzgon v tekočinah (barometri).	1	2	1	1
2.2.2 <i>Kinetika</i> premočrtno gibanje: enakomerno gibanje v ravni črti, enakomerno pospešeno gibanje (gibanje zaradi težnosti); krožno gibanje: enakomerno kroženje (centrifugalne/centripetalne sile);	1	2	1	1

▼ B

	STOPNJA			
	A	B1	► M5 B2 B2L ◀	B3
periodično gibanje: nihanje; preprosta teorija nihanja, harmoničnost in resonanca; kvocient hitrosti, mehanski pospešek in izkoristek.				
2.2.3 <i>Dinamika</i>				
(a) masa; sila, vztrajnost, delo, moč, energija (potencialna, kinetična in skupna energija), toplota, izkoristek.	1	2	1	1
(b) moment, ohranjanje momenta; sunek sile; giroskopski principi; trenje: lastnosti in učinki, koeficient trenja (kotalni upor).	1	2	2	1
2.2.4 <i>Dinamika tekočin</i>				
(a) specifična teža in gostota;	2	2	2	2
(b) viskoznost, upornost tekočin, učinki linearnega toka; učinki stisljivosti na tekočine; statični, dinamični in skupni tlak: Bernoullijev teorem, Venturijeve cev.	1	2	1	1
2.3 <i>Termodinamika</i>				
(a) temperatura: termometri in temperaturne lestvice: Celzij, Fahrenheit in Kelvin; definicija toplote;	2	2	2	2
(b) toplotna kapaciteta, specifična toplota; prehajanje toplote: konvekcija, sevanje in prevajanje; volumetrična ekspanzija; prvi in drugi zakon termodinamike; plini: zakoni idealnih plinov; specifična toplota pri konstantni prostornini in konstantnem tlaku, opravljeno delo pri širjenju plinov; izotermno, adiabatno širjenje in krčenje, takti motorja, konstantna prostornina in konstantni pritisk, hladilniki in toplotne črpalke; latentna toplota pri taljenju in izparevanju, toplotna energija, toplota pri izgorevanju.	—	2	2	1
2.4 <i>Optika (svetloba)</i>	—	2	2	—
lastnosti svetlobe, hitrost svetlobe; zakoni odboja in loma svetlobe: odboj svetlobe na ravnih površinah, odboj na ukrivljenih ogledalih, lom, leče; optična vlakna.				
2.5 <i>Valovanje in zvok</i>	—	2	2	—
valovanje: mehanski valovi, sinusoidno valovanje, pojavi interference, stoječe valovanje; zvok: hitrost zvoka, proizvajanje zvoka, jakost, frekvenca in barva, Dopplerjev pojav.				

MODUL 3. TEMELJI ELEKTROTEHNIKE

		STOPNJA			
		A	B1	► M5 B2L ◀ B2	B3
3.1	<i>Teorija elektronov</i> struktura in porazdelitev električnega naboja v: atomih, molekulah, ionih, spojinah; molekularna struktura prevodnikov, polprevodnikov in izolatorjev.	1	1	1	1
3.2	<i>Statična elektrika in prevajanje</i> statična elektrika in porazdelitev elektrostaticnega naboja; elektrostaticni zakoni privlačnosti in odbojnosti; enote naboja, Coulombov zakon; električna prevodnost v trdnih snoveh, tekočinah, plinih in v vakuumu.	1	2	2	1
3.3	<i>Elektrotehnična terminologija</i> naslednji izrazi, njihove enote in dejavniki, ki nanje vplivajo: razlika potencialov, električna poljska jakost, napetost, tok, upornost, prevodnost, naboj, konvencionalni električni tok, pretok elektronov.	1	2	2	1
3.4	<i>Proizvodnja elektrike</i> proizvodnja elektrike z naslednjimi metodami: svetloba, toplota, trenje, tlak, kemično delovanje, magnetizem in gibanje.	1	1	1	1
3.5	<i>Viri enosmernega toka</i> konstrukcija in osnovno kemično delovanje: primarnih členov, sekundarnih členov, svinčevih celic, nikelj-kadmijevih celic, drugih alkalnih celic; zaporedno in vzporedno vezane celice; notranja upornost in njen učinek na baterijo; konstrukcija, materiali in delovanje termočlenov; delovanje fotocelic.	1	2	2	2
3.6	<i>Enosmerni tokokrogi</i> Ohmov zakon, Kirchhoffovi zakoni (napetosti in toka); izračunavanje upornosti, napetosti in toka z zgoraj omenjenimi zakoni; pomen notranje upornosti vira.	—	2	2	1
3.7	<i>Upornost/upor</i> (a) upornost in dejavniki, ki nanjo vplivajo; specifična upornost; barvne kode uporov, vrednosti in tolerance, preferenčne vrednosti, razredi moči; zaporedna in vzporedna vezava uporov; izračun skupne upornosti z zaporednimi, vzporednimi in zaporedno-vzporednimi vezavami; delovanje in uporaba potenciometrov in reostatov; delovanje Wheatstonovega mostiča;	—	2	2	1

▼ **B**

	STOPNJA			
	A	B1	► M5 B2 B2L ◀	B3
(b) pozitivni in negativni temperaturni koeficienti prevodnosti; fiksni upori, stabilnost, toleranca in omejitve, načini konstrukcije; spremenljivi upori, termistorji, napetostno spremenljivi upori; konstrukcija potenciometrov in reostatov; konstrukcija Wheatstonovega mostiča.	—	1	1	—
3.8 <i>Moč</i> moč, delo in energija (kinetična in potencialna); izguba moči zaradi upora; formula za izračun moči; izračuni z močjo, delom in energijo.	—	2	2	1
3.9 <i>Kapacitivnost/kondenzator</i> delovanje in vloga kondenzatorja; dejavniki, ki vplivajo na kapacitivno površino elektrod, razdalja med elektrodami, število elektrod, dielektrik in dielektrična konstanta, delovna napetost, razredi napetosti; tipi kondenzatorjev, konstrukcija in delovanje; barvno kodiranje kondenzatorjev; izračun kapacitivnosti in napetosti v zaporednih in vzporednih tokokrogih; eksponentni naboj in izpraznitev kondenzatorja, časovne konstante; preizkušanje kondenzatorjev.	—	2	2	1
3.10 <i>Magnetizem</i> (a) teorija magnetizma; lastnosti magneta; delovanje magneta, visečega v zemeljskem magnetnem polju; namagnetenje in razmagnetenje; magnetna zaščita; različne vrste magnetnih materialov; konstrukcija elektromagnetov in principi delovanja; pravila roke za določanje magnetnega polja okoli vodnika, skozi katerega teče tok; (b) magnetna sila, poljska jakost, gostota magnetnega pretoka, permeabilnost, histerezna zanka, remanenca, koercitivna jakost, magnetna upornost, nasičenje magneta, vrtilni tokovi; varnostni ukrepi za nego in hranjenje magnetov.	—	2	2	1
3.11 <i>Indukcija/induktor</i> Faradayev zakon; indukcija napetosti v prevodniku, ki se premika v magnetnem polju; načela indukcije; učinki naslednjih dejavnikov na velikost inducirane napetosti: magnetnega poljska jakost, hitrost spremembe pretoka, število ovojev prevodnika; vzajemna indukcija; učinek hitrosti spremembe primarnega toka in vzajemne indukcije na inducirano napetost;	—	2	2	1

▼ B

	STOPNJA			
	A	B1	► M5 B2 B2L ◀	B3
<p>dejavniki, ki vplivajo na vzajemno indukcijo: število ovojev tuljave, velikost tuljave, permeabilnost tuljave, položaj tuljav v odnosu druga do druge;</p> <p>Lenzovo pravilo in pravila za določanje polaritete;</p> <p>povratni sklop, samoindukcija;</p> <p>nasičenje magneta;</p> <p>glavna uporaba induktorjev.</p>				
<p>3.12 <i>Motor na enosmerni tok/teorija generatorja</i></p> <p>osnovna teorija motorja in generatorja;</p> <p>konstrukcija in namen komponent generatorja enosmernega toka;</p> <p>delovanje in dejavniki, ki vplivajo na učinek in smer toka v generatorjih enosmernega toka;</p> <p>delovanje in dejavniki, ki vplivajo na izhodno moč, navor, hitrost in smer vrtenja elektromotorjev;</p> <p>elektromotorji z vzporednim, zaporednim in kombiniranim navitjem;</p> <p>konstrukcija generatorja-zaganjalnika.</p>	—	2	2	1
<p>3.13 <i>Teorija izmeničnega toka</i></p> <p>sinusoidna oblika valovanja: faza, perioda, frekvenca, nihajni cikel;</p> <p>trenutna vrednost, srednje kvadratna vrednost, konična vrednost, vrednosti toka med koničnima vrednostma in izračuni teh vrednosti glede na napetost, tok in moč;</p> <p>trikotni/pravokotni valovi;</p> <p>enofazni/trifazni principi.</p>	1	2	2	1
<p>3.14 <i>Uporovna (R), kapacitivna (C) in induktivna (L) vezja</i></p> <p>fazno razmerje napetosti in toka v L, C in R vezjih, vzporednih, zaporednih in zaporedno vzporednih;</p> <p>izguba moči v L, C in R vezjih;</p> <p>impedanca, fazni zamik, faktor moči in tokovni izračuni;</p> <p>izračun delovne moči, navidezne moči in jalove moči.</p>	—	2	2	1
<p>3.15 <i>Transformatorji</i></p> <p>principi konstrukcije in delovanja transformatorja;</p> <p>izgube transformatorja in načini, kako se izgubam izognemo;</p> <p>delovanje transformatorja pod obremenitvijo in brez obremenitve;</p> <p>prenos moči, izkoristek, označevanje polaritet;</p> <p>izračuni medfazne in fazne napetosti ter toka;</p> <p>izračun moči v trifaznem sistemu;</p> <p>primarni in sekundarni tok, napetost, razmerje navitja; moč, izkoristek;</p> <p>avtotransformatorji.</p>	—	2	2	1

▼ **B**

	STOPNJA			
	A	B1	► M5 B2 B2L ◀	B3
3.16 <i>Filtri</i> delovanje, aplikacije in uporaba naslednjih filtrov: nizkofrekvenčni, visokofrekvenčni, pasovni, pasovno zaporni.	—	1	1	—
3.17 <i>Generatorji izmeničnega toka (AC generatorji)</i> vrtenje zanke v magnetnem polju in dobljena oblika valovanja; delovanje in konstrukcija generatorjev z vrtečo kotvo in generatorjev z vrtilnim magnetnim poljem; enofazni, dvofazni in trifazni alternatorji; prednosti in uporaba trifazne zvezdne in trikotne (delta) vezave; generatorji s trajnim magnetom.	—	2	2	1
3.18 <i>Elektromotorji na izmenični tok</i> konstrukcija, principi delovanja in značilnosti: sinhroni in indukcijski elektromotorji, enofazni in večfazni, na izmenični tok; metode krmiljenja hitrosti in smeri vrtenja; metode proizvodnje vrtilnega polja: kondenzator, induktor, zasenčen ali razcepljen pol.	—	2	2	1

MODUL 4. OSNOVE ELEKTRONIKE

	STOPNJA			
	A	B1	► M5 B2 B2L ◀	B3
4.1 <i>Polprevodniki</i>				
4.1.1 <i>Diode</i>				
(a) simboli diod; značilnosti in lastnosti diod; diode v zaporedni in vzporedni vezavi; glavne značilnosti in uporaba silikonskih usmernikov (tiristorjev), svetlečih diod, fotodiod, varistorjev, usmerniških diod; preizkušanje delovanja diod;	—	2	2	1
(b) materiali, konfiguracija elektronov, električne lastnosti; P in N tipi materialov: vplivi nečistoč na prevodnost, večinski in manjšinski znaki; PN-spoj v polprevodniku, razvoj potenciala skozi PN-spoj v nevtralni diodi, diodi z napetostjo v prevodni smeri in diodi z napetostjo v zaporni smeri; parametri diod: najvišja zaporna vrednost, največji prevodni tok, temperatura, frekvenca, tok puščanja, stresanje energije; delovanje in funkcija diod v naslednjih tokokrogih: porezovalnik, nivojnik, polnovalovni in polvalovni usmerniki, mostični usmernik, napetostni podvojevalci in potrojevalci; podrobno delovanje in značilnosti naslednjih naprav: tiristorja, svetleče diode, Schottkyjeve diode, foto diode, varaktor diode, varistorjev, usmerniških diod, Zenerjeve diode.	—	—	2	—

▼ **B**

	STOPNJA			
	A	B1	► M5 B2 B2L ◀	B3
4.1.2 <i>Tranzistorji</i>				
(a) simboli tranzistorjev; opis in usmerjenost komponent; značilnosti in lastnosti tranzistorjev;	—	1	2	1
(b) konstrukcija in delovanje PNP in NPN tranzistorjev; konfiguracija baze, kolektorja in emitorja; preizkušanje tranzistorjev; osnovno vrednotenje drugih vrst tranzistorjev in njihova uporaba; uporaba tranzistorjev: razredi ojačevalnikov (A, B,C); preprosta vezja, ki vključujejo: prednapetost, razklopitev, povratno vezavo/ zvezo in stabiliziranje; principi večstopenjskih vezij: kaskade, protitaktna, na sklapljanje/razkla- pljanje, oscilatorji, multivibratorji, bistabilna vezja.	—	—	2	—
4.1.3 <i>Integrirana vezja</i>				
(a) opis in delovanje logičnih vezij in linearnih vezij/operacijski ojačevalniki;	—	1	—	1
(b) opis in delovanje logičnih vezij in linearnih vezij; uvod v delovanje in funkcije operacijskega ojačevalnika, ki se uporablja kot: integrator, diferenciator, sledilec napetosti, komparator; delovanje in načini povezovanja ojačevalnih stopenj: uporovno kapacitivno, induktivno (transformator), induktivno uporovno (IR), direktno; dobre in slabe strani pozitivne in negativne povratne vezave.	—	—	2	—
4.2 <i>Tiskana vezja</i>	—	1	2	—
opis in uporaba tiskanih vezij.				
4.3 <i>Servomehanizmi</i>				
(a) razumevanje naslednjih izrazov: sistem z odprto zanko in sistem z zaključeno regulacijsko zanko, povratna vezava, sledilni sistem, analogni pretvorniki; principi delovanja in uporaba naslednjih komponent/lastnosti sinhronskih sistemov: krožni potenciometri, diferencial, krmiljenje in navor, transforma- torji, indukcijski in kapacitivni oddajniki;	—	1	—	—
(b) razumevanje naslednjih izrazov: odprta zanka in zaključena regulacijska zanka, sledilni sistem, servomehanizem, analogen, pretvornik, nič, dušenje, povratna zveza, mrtvo območje; konstrukcija, delovanje in uporaba naslednjih komponent sinhronskih sistemov: krožni potenciometer, diferencial, krmiljenje in navor, E in I trans- formatorji, indukcijski oddajniki, kapacitivni oddajniki, sinhroni oddajniki; okvare servomehanizmov, preobrat sinhronih vodil, lovljenje.	—	—	2	—

MODUL 5. DIGITALNE TEHNIKE/SISTEMI ELEKTRONSKIH INSTRUMENTOV

		STOPNJA				
		A	B1-1 B1-3	B1-2 B1-4	► M5 B2 B2L ◀	B3
5.1	<i>Sistemi elektronskih instrumentov</i> tipična ureditev sistemov in razmestitev sistemov elektronskih instrumentov v pilotski kabini.	1	2	2	3	1
5.2	<i>Številski sistemi</i> številski sistemi: dvojiški, osmiški in šestnajstiški; prikaz pretvorb med desetiškim in dvojiškim, osmiškim in šestnajstiškim sistemom in obratno.	—	1	—	2	—
5.3	<i>Pretvorba podatkov</i> analogni podatki, digitalni podatki; delovanje in uporaba analogno digitalnih in digitalno analognih pretvornikov, vnos in iznos podatkov, različne vrste omejitev.	—	1	—	2	—
5.4	<i>Podatkovna vodila</i> delovanje podatkovnih vodil v sistemih zrakoplova, vključno s poznavanjem ARINC in drugih specifikacij. omrežje/ethernet zrakoplova	—	2	—	2	—
5.5	<i>Logična vezja</i> (a) prepoznavanje splošnih simbolov logičnih vrat, tabel in enakovrednih vezij; aplikacije, ki se uporabljajo v sistemih zrakoplova, shematični diagrami; (b) interpretacija logičnih diagramov.	—	2	—	2	► M5 — ◀
5.6	<i>Osnovna zgradba računalnika</i> (a) računalniška terminologija (vključno z biti, bajti, programsko opremo, strojno opremo, centralnim procesorjem (CPU), integriranim vezjem (IC) in različnimi pomnilniškimi napravami, kot so RAM, ROM, PROM); računalniška tehnologija (ki se uporablja v sistemih zrakoplovov); (b) računalniška terminologija; delovanje, postavitve in povezovanje na glavne komponente mikror računalnika, vključno z njihovimi sistemi vodil; podatki, shranjeni v eno- in večnaslovnih ukazih; izrazi v zvezi s pomnilnikom; delovanje tipičnih pomnilniških naprav; delovanje, dobre in slabe strani različnih sistemov za shranjevanje podatkov.	1	2	—	—	—
5.7	<i>Mikroprocesorji</i> funkcije, ki jih opravljajo, in celovito delovanje mikroprocesorja; osnovno delovanje vsakega od naslednjih elementov mikroprocesorja: krmilna in procesorska enota, ura, register, aritmetična logična enota.	—	—	—	2	—

▼ **B**

	STOPNJA				
	A	B1-1 B1-3	B1-2 B1-4	► M5 B2 B2L ◀	B3
5.8 <i>Integrirana vezja</i> delovanje in uporaba kodirnikov in dekodirnikov; funkcija tipov kodirnikov; uporaba srednje, visoke in zelo visoke integracije.	—	—	—	2	—
5.9 <i>Multipleksiranje</i> delovanje, uporaba in identifikacija logičnih diagramov multipleksorjev in demultipleksorjev.	—	—	—	2	—
5.10 <i>Optična vlakna</i> dobre in slabe strani prenosa podatkov po optičnih vlaknih v primerjavi s prenosom po električnih žicah; podatkovno vodilo iz optičnih vlaken; izrazi, povezani z optičnimi vlakni; zaključitve; spojniki, krmilni terminali, oddaljeni terminali; uporaba optičnih vlaken v sistemih zrakoplovov.	—	1	1	2	—
5.11 <i>Elektronski zasloni</i> principi delovanja splošnih tipov zaslonov, ki se uporabljajo v sodobnem letalstvu, vključno z zasloni s katodno cevjo (CRT), zasloni s svetlečimi diodami (LED) in zasloni s tekočimi kristali (LCD).	—	2	1	2	► <u>M5</u> — ◀
5.12 <i>Naprave, občutljive za statično elektriko</i> posebno ravnanje s komponentami, ki so občutljive za elektrostatično praznjenje; poznavanje tveganj in možnih okvar, zaščitne antistatične naprave za komponente in osebje.	1	2	2	2	► <u>M5</u> — ◀
5.13 <i>Nadzor upravljanja s programsko opremo</i> poznavanje omejitev, plovnostnih zahtev in možnih katastrofalnih učinkov neodobrenih sprememb računalniških programov.	—	2	1	2	► <u>M5</u> — ◀
5.14 <i>Elektromagnetno okolje</i> vpliv naslednjih pojavov na vzdrževalne postopke za elektronske sisteme: EMC – elektromagnetna kompatibilnost EMI – elektromagnetna interferenca HIRF – polje sevanja močne intenzitete strela/zaščita pred strelo	—	2	2	2	► <u>M5</u> — ◀
5.15 <i>Tipični elektronski/digitalni sistemi v zrakoplovih</i>	—	2	2	2	► <u>M5</u> — ◀

▼ **B**

	STOPNJA				
	A	B1-1 B1-3	B1-2 B1-4	► M5 B2 B2L ◀	B3
<p>splošna razvrstitev tipičnih elektronskih/digitalnih sistemov v zrakoplovih in preizkušanje z vgrajeno preizkusno opremo v zvezi s tem (BITE):</p> <p>(a) Le za B1 in B2:</p> <p>ACARS-ARINC – sistem za komunikacijo, naslavljanje in poročanje</p> <p>EICAS (Engine Indication And Crew Alerting System) – sistem za prikaz motorja in opozarjanje posadke</p> <p>FBW (Fly by Wire) – krmiljenje s pomočjo računalnika</p> <p>FMS (Flight Management System) – sistem za vodenje zrakoplova</p> <p>IRS (Inertial Reference System) – inercialni referenčni sistem</p> <p>(b) Za B1, B2 in B3:</p> <p>ECAM (Electronic Centralised Aircraft Monitoring) – elektronski centraliziran nadzor zrakoplova</p> <p>EFIS (Electronic Flight Instrument System) – elektronski sistem instrumentov za letenje</p> <p>GPS (Global Positioning System) – satelitski sistem določanja položaja</p> <p>TCAS (Traffic Alert Collision Avoidance System) – sistem za preprečevanje trčenja v zraku.</p> <p>Integrirana modularna letalska elektronika</p> <p>Sistemi v kabini</p> <p>Informacijski sistemi</p>					

MODUL 6. MATERIALI IN STROJNA OPREMA

	STOPNJA				
	A	B1	► M5 B2 B2L ◀	B3	
6.1 <i>Materiali v zrakoplovih – železovi materiali</i>					
(a) značilnosti, lastnosti in identifikacija običajnih legiranih jekel, ki se uporabljajo v zrakoplovih; toplotna obdelava in uporaba legiranih jekel;	1	2	1	2	
(b) preizkušanje železovih materialov za trdoto, natezno trdnost, trajno nihajno trdnost in udarno trdnost.	—	1	1	1	
6.2 <i>Materiali v zrakoplovih – neželezni materiali</i>					
(a) značilnosti, lastnosti in identifikacija običajnih neželeznih materialov, ki se uporabljajo v zrakoplovih; toplotna obdelava in uporaba neželeznih materialov;	1	2	1	2	
(b) preizkušanje neželeznih materialov na trdoto, natezno trdnost, odpornost proti utrujenosti in odpornost na udarce.	—	1	1	1	
6.3 <i>Materiali v zrakoplovih – kompozitni in nekovinski</i>					
6.3.1 <i>Kompozitni in nekovinski materiali, razen lesa in tkanin</i>					
(a) značilnosti, lastnosti in identifikacija običajnih kompozitnih in nekovinskih materialov, razen lesa, ki se uporabljajo v zrakoplovih; tesnilne mase in veziva;	1	2	2	2	

▼ **B**

	STOPNJA			
	A	B1	► M5 B2 B2L ◀	B3
(b) odkrivanje okvar/propadanja v kompozitnih in nekovinskih materialih; popravila kompozitnih in nekovinskih materialov.	1	2	—	2
6.3.2 <i>Lesene konstrukcije</i>	1	2	—	2
metode gradnje lesenih konstrukcij ogrodja zrakoplova;				
značilnosti, lastnosti ter vrste lesa in lepila, ki se uporabljajo za letala;				
ohranjanje in vzdrževanje lesene konstrukcije;				
vrste okvar v lesenem materialu in lesenih konstrukcijah;				
odkrivanje okvar v leseni konstrukciji;				
popravilo lesene konstrukcije.				
6.3.3 <i>Prevleka iz tkanine</i>	1	2	—	2
značilnosti, lastnosti in vrste tkanin, ki se uporabljajo za letala;				
metode pregleda tkanine;				
vrste napak v tkanini;				
popravilo prevleke iz tkanine.				
6.4 <i>Korozija</i>				
(a) kemijske osnove: tvorbe pri galvanskih procesih, mikrobioloških procesih in obremenitvah;	1	1	1	1
(b) vrste korozije in njihovo prepoznavanje; vzroki za korozijo; vrste materialov, občutljivost za korozijo.	2	3	2	2
6.5 <i>Spon(k)e</i>				
6.5.1 <i>Navoji vijakov</i>	2	2	2	2
nomenklatura vijakov;				
oblike navojev, dimenzije in tolerance za standardne navoje, ki se uporabljajo v zrakoplovih;				
merjenje navojev vijakov.				
6.5.2 <i>Vijaki z matico, stojni vijaki, kovice in ostali vijaki</i>	2	2	2	2
vrste vijakov z matico: specifikacija, identifikacija in označevanje vijakov z matico za zrakoplove, mednarodni standardi;				
mattice: samozaporne, sidrne, standardne;				
strojni vijaki: specifikacije za zrakoplove;				
stojni vijaki: vrste in uporaba, vstavljanje in odstranjevanje;				
počevinski samorezni vijaki, centrirni zatiči.				

▼ **B**

	STOPNJA			
	A	B1	► M5 B2 B2L ◀	B3
6.5.3 <i>Blokirne naprave</i> podložke z zavihkom in vzmetne podložke, varovalne podložke, razcepke, pal-matice, žično varovanje, sponke za hitro sprostitvev, ključi, vzmetni obročki, razcepke.	2	2	2	2
6.5.4 <i>Zakovice za zrakoplove</i> vrste trdnih in skritih zakovic: specifikacije in identifikacija, toplotna obdelava.	1	2	1	2
6.6 <i>Cevi in cevne spojke</i> (a) identifikacija, vrste togih in gibkih cevi ter njihovi vezni elementi, ki se uporabljajo v zrakoplovih; (b) standardne cevne spojke za letalsko hidravliko, gorivo, olje, cevi za pnevmatske in zračne sisteme.	2	2	2	2
6.7 <i>Vzmeti</i> vrste vzmeti, materiali, značilnosti in uporaba.	—	2	1	1
6.8 <i>Ležaji</i> namen ležajev, obremenitve, material, konstrukcija; vrste ležajev in njihova uporaba.	1	2	2	1
6.9 <i>Prenosi</i> vrste zobnikov in njihova uporaba; prestavna razmerja, redukcijski in multiplikacijski sistemi zobnikov, gnani in pogonski zobniki, vmesni zobniki, vzorci vprijemanja zobnikov; jermeni in jermenice, verige in zobci.	1	2	2	1
6.10 <i>Krmilni jekleni kabli</i> vrste kablov; končni pritrdilni elementi, napenjalci jeklenic in kompenzacijske naprave; koleščki in komponente kabelskih sistemov; bowdenske žice; fleksibilni krmilni sistemi zrakoplova.	1	2	1	2
6.11 <i>Električni kabli in konektorji</i> vrste kablov, konstrukcija in značilnosti; visokonapetostni in koaksialni kabli; zvijanje; vrste konektorjev, kontaktni nastavki, vtiči, podnožja, izolatorji, razredi toka in napetosti, sklopi, identifikacijske kode.	1	2	2	2

▼ **B**

MODUL 7A. VZDRŽEVALNA PRAKSA

Opomba: Ta modul ne velja za kategorijo B3. Ustrezni predmeti za kategorijo B3 so opredeljeni v modulu 7B.

		STOPNJA		
		A	B1	► M5 B2 B2L ◀
7.1	<i>Varnostni ukrepi – zrakoplov in delavnica</i> Vidiki varstva pri delu, vključno z varnostnimi ukrepi, ki jih je treba upoštevati pri delu z elektriko, plini, zlasti s kisikom, olji in kemikalijami. Navodila za sanacijske ukrepe ob požaru ali drugi nesreči z eno ali več temi nevarnimi snovmi, vključno s poznavanjem sredstev za gašenje.	3	3	3
7.2	<i>Delo v delavnici</i> skrb za orodje, pregled orodja, uporaba materialov iz delavnice; dimenzije, toleranca in dopustna odstopanja, strokovni standardi; umerjanje orodja in opreme, standardi za umerjanje.	3	3	3
7.3	<i>Orodje</i> običajno ročno orodje; običajno električno orodje; delovanje in uporaba orodja za natančne meritve; oprema za mazanje in tehnike mazanja; delovanje, funkcija in uporaba električne splošne preizkusne opreme.	3	3	3
7.4	<i>Splošna preizkusna oprema za letalsko elektroniko</i> delovanje, funkcija in uporaba splošne preizkusne opreme za letalsko elektroniko.	—	2	3
7.5	<i>Tehnične risbe, diagrami in standardi</i> vrste risb in diagramov, njihovi simboli, dimenzije, tolerance in projekcije; prepoznavanje podatkov v naslovu; mikrofilmi, mikrofiši in računalniške predstavitve, specifikacija 100 Ameriškega združenja letalskih prevoznikov (ATA); letalski in drugi veljavni standardi, vključno z ISO, AN, MS, NAS in MIL; načrti ožičenja in shematski diagrami.	1	2	2
7.6	<i>Prilegi in ohlapnost</i> velikosti svedrov za luknje za somike, razredi prilegov; običajen sistem prilegov in ohlapnih prilegov; razpored prilegov in ohlapnosti za zrakoplove in motorje; omejitve za upogibanje, zvijanje in obrabo; standardne metode za pregledovanje gredi, ležajev in drugih delov.	1	2	1

▼ **B**

		STOPNJA		
		A	B1	► M5 B2 B2L ◀
7.7	<p><i>Medsebojne povezave električne napeljave (EWIS)</i></p> <p>neprekinjenost, izolacija in tehnike spajanja/vezanja ter preizkušanje</p> <p>uporaba orodja za zvijanje: ročnega in hidravličnega;</p> <p>preizkušanje zvitih spojev;</p> <p>odstranjevanje in vstavljanje kontaktnih nožic;</p> <p>koaksialni kabli: preizkušanje in varnostni ukrepi pri nameščanju;</p> <p>identifikacija tipov žic, merila za njihovo pregledovanje in tolerance poškodb;</p> <p>tehnike za zaščito ožičenja: odkrivanje kablov in podpora odkrivanju, kabelske spojke, tehnike zaščitnih cevi, vključno s toplotno krčnim ovojem, ščitom;</p> <p>vgradnje EWIS, standardi pregledov, popravil, vzdrževanja in čistoče.</p>	1	3	3
7.8	<p><i>Kovičenje</i></p> <p>zakovičeni spoji, razdalja med kovicami in razdelek;</p> <p>orodje za kovičenje in luknjanje;</p> <p>pregled zakovičenih spojev.</p>	1	2	—
7.9	<p><i>Cevi in gumijaste cevi</i></p> <p>ukrivljanje in širjenje cevi v zrakoplovih;</p> <p>pregled in preizkušanje cevi in gumijastih cevi v zrakoplovih;</p> <p>vgrajevanje in spajanje cevi.</p>	1	2	—
7.10	<p><i>Vzmeti</i></p> <p>pregled in preizkušanje vzmeti.</p>	1	2	—
7.11	<p><i>Ležaji</i></p> <p>preizkušanje, čiščenje in pregled ležajev;</p> <p>zahteve za mazanje ležajev;</p> <p>okvare v ležajih in vzrok za okvare.</p>	1	2	—
7.12	<p><i>Prenosi</i></p> <p>pregled zobnikov, mrtvi tek;</p> <p>pregled jermenov in jermenic, verig in verižnih zobnikov;</p> <p>pregled škripcev, dvigalk, sistemov vzvodov za prenos dvosmernih pomikov.</p>	1	2	—

▼ **B**

	STOPNJA		
	A	B1	►M5 B2 B2L ◄
7.13 <i>Krmilni jekleni kabli</i> nameščanje končnikov; pregled in preizkušanje krmilnih kablov; bovdenska žica; fleksibilni krmilni sistemi zrakoplova.	1	2	—
7.14 <i>Ravnanje z materiali</i>			
7.14.1 <i>Pločevina</i> omejevanje in izračun tolerance pri krivljenju; obdelava pločevine, vključno s krivljenjem in oblikovanjem; pregled obdelave pločevine.	—	2	—
7.14.2 <i>Kompozitni in nekovinski materiali</i> načini spajanja; okoljski pogoji; načini pregledovanja.	—	2	—
7.15 <i>Varjenje, trdo lotanje, mehko lotanje in vezanje/spajanje</i> (a) načini mehkega lotanja; pregled lotanih spojev;	—	2	2
(b) načini varjenja in trdega lotanja; pregled zvarjenih mest in lotanih spojev; načini spajanja in pregled spajanih spojev.	—	2	—
7.16 <i>Teža zrakoplova in ravnotežje</i> (a) težišče/izračun meja ravnotežja; uporaba ustreznih dokumentov;	—	2	2
(b) priprava zrakoplova na tehtanje; tehtanje zrakoplova.	—	2	—
7.17 <i>Ravnanje z zrakoplovom in skladiščenje</i> vožnja po tleh/vleka zrakoplova in ustrezni varnostni ukrepi; dviganje zrakoplova, podstavljanje, zavarovanje in ustrezni varnostni ukrepi; načini skladiščenja zrakoplova; postopki dopolnjevanja goriva in praznjenja rezervoarja; postopki odtajevanja in preprečevanja zaledenitve; električni, hidravlični priključek in pnevmatski priključki za oskrbo na tleh; vplivi okolja na ravnanje z zrakoplovom in delovanje.	2	2	2

▼ **B**

		STOPNJA		
		A	B1	►M5 B2 B2L ◀
7.18	<i>Metode razstavljanja, pregleda, popravila in sestavljanja</i>			
	(a) vrste okvar in metode vizualnega pregleda; odstranitev korozije, pregled in ponovna zaščita;	2	3	3
	(b) metode splošnega popravila, priročnik za popravila strukture; programi za nadzor staranja, utrujenosti materiala in korozije;	—	2	—
	(c) metode neporušitvenih preskusov vključno z metodami prodiranja kontrastne barve, radiografije, vrtničastih tokov, ultrazvoka in boroskopa;	—	2	1
	(d) tehnike razstavljanja in ponovnega sestavljanja;	2	2	2
	(e) tehnike odpravljanja poškodb.	—	2	2
7.19	<i>Izredni dogodki</i>			
	(a) pregled po udaru strele in prodoru HIRF (polja sevanja močne intenzitete);	2	2	2
	(b) pregled po izrednih dogodkih, kot so trdi pristanki in letenje skozi turbulenco.	2	2	—
7.20	<i>Postopki vzdrževanja</i>	1	2	2
	načrtovanje vzdrževanja;			
	postopki modifikacije;			
	postopki skladiščenja;			
	postopki izdaje potrdil/sprostitve;			
	povezovanje na delovanje zrakoplova;			
	pregled vzdrževanja/kontrola kakovosti/zagotavljanje kakovosti;			
	dodatni postopki vzdrževanja;			
	kontrola delov z omejeno življenjsko dobo.			

MODUL 7B. VZDRŽEVALNA PRAKSA

Opomba: Področje uporabe tega modula mora odražati tehnologijo letal, ki sodijo v kategorijo B3.

		STOPNJA
		B3
7.1	<i>Varnostni ukrepi – zrakoplov in delavnica</i>	3
	Vidiki varstva pri delu, vključno z varnostnimi ukrepi, ki jih je treba upoštevati pri delu z elektriko, plini, zlasti s kisikom, olji in kemikalijami.	
	Navodila za sanacijske ukrepe ob požaru ali drugi nesreči z eno ali več nevarnimi snovmi, vključno s poznavanjem sredstev za gašenje.	

▼ **B**

		STOPNJA
		B3
7.2	<p><i>Delo v delavnici</i></p> <p>skrb za orodje, pregled orodja, uporaba materialov iz delavnice;</p> <p>dimenzije, toleranca in dopustna odstopanja, strokovni standardi;</p> <p>umerjanje orodja in opreme, standardi za umerjanje.</p>	3
7.3	<p><i>Orodje</i></p> <p>običajno ročno orodje;</p> <p>običajno električno orodje;</p> <p>delovanje in uporaba orodja za natančne meritve;</p> <p>oprema za mazanje in tehnike mazanja;</p> <p>delovanje, funkcija in uporaba električne splošne preizkusne opreme.</p>	3
7.4	<p><i>Splošna preizkusna oprema za letalsko elektroniko</i></p> <p>delovanje, funkcija in uporaba splošne preizkusne opreme za letalsko elektroniko.</p>	► M5 1 ◀
7.5	<p><i>Tehnične risbe, diagrami in standardi</i></p> <p>vrste risb in diagramov, njihovi simboli, dimenzije, tolerance in projekcije;</p> <p>prepoznavanje podatkov v naslovu;</p> <p>mikrofilmi, mikrofiši in računalniške predstavitve,</p> <p>specifikacija 100 Ameriškega združenja letalskih prevoznikov (ATA);</p> <p>letalski in drugi veljavni standardi, vključno z ISO, AN, MS, NAS in MIL;</p> <p>načrti ožičenja in shematski diagrami.</p>	2
7.6	<p><i>Prilegi in ohlapnost</i></p> <p>velikosti svedrov za luknje za somike, razredi prilegov;</p> <p>običajen sistem prilegov in ohlapnih prilegov;</p> <p>razpored prilegov in ohlapnosti za zrakoplove in motorje;</p> <p>omejitve za upogibanje, zvijanje in obrabo;</p> <p>standardne metode za pregledovanje gredi, ležajev in drugih delov.</p>	2

▼ **B**

		STOPNJA
		B3
7.7	<p><i>Električni kabli in konektorji</i></p> <p>neprekinjenost, izolacija in tehnike spajanja/vezanja ter preizkušanje;</p> <p>uporaba orodja za zvijanje: ročnega in hidravličnega;</p> <p>preizkušanje zvitih spojev;</p> <p>odstranjevanje in vstavljanje kontaktnih nožic;</p> <p>koaksialni kabli: preizkušanje in varnostni ukrepi pri nameščanju;</p> <p>tehnike za zaščito ožičenja: odkrivanje kablov in podpora odkrivanju, kabelske spojke, tehnike zaščitnih cevi, vključno s toplotno krčnim ovojem, ščitom;</p>	2
7.8	<p><i>Kovičenje</i></p> <p>zakovičeni spoji, razdalja med kovicami in razdelek;</p> <p>orodje za kovičenje in luknjanje;</p> <p>pregled zakovičenih spojev.</p>	2
7.9	<p><i>Cevi in gumijaste cevi</i></p> <p>ukrivljanje in širjenje cevi v zrakoplovih;</p> <p>pregled in preizkušanje cevi in gumijastih cevi v zrakoplovih;</p> <p>vgrajevanje in spajanje cevi.</p>	2
7.10	<p><i>Vzmeti</i></p> <p>pregled in preizkušanje vzmeti.</p>	► M5 2 ◀
7.11	<p><i>Ležaji</i></p> <p>preizkušanje, čiščenje in pregled ležajev;</p> <p>zahteve za mazanje ležajev;</p> <p>okvare v ležajih in vzrok za okvare.</p>	2
7.12	<p><i>Prenosi</i></p> <p>pregled zobnikov, mrtvi tek;</p> <p>pregled jermenov in jermenic, verig in verižnih zobnikov;</p> <p>pregled škripcev, dvigalk, sistemov vzvodov za prenos dvosmernih pomikov.</p>	2
7.13	<p><i>Krmilni jekleni kabli</i></p> <p>nameščanje končnikov;</p> <p>pregled in preizkušanje krmilnih kablov;</p> <p>bovdenska žica; fleksibilni krmilni sistemi zrakoplova.</p>	2
7.14	<p><i>Ravnanje z materiali</i></p>	
7.14.1	<p><i>Pločevina</i></p> <p>omejevanje in izračun tolerance pri krivljenju;</p> <p>obdelava pločevine, vključno s krivljenjem in oblikovanjem;</p> <p>pregled obdelave pločevine.</p>	2

▼ **B**

		STOPNJA
		B3
7.14.2	<i>Kompozitni in nekovinski materiali</i>	2
	načini spajanja;	
	okoljski pogoji,	
	načini pregledovanja.	
7.15	<i>Varjenje, trdo lotanje, mehko lotanje in vezanje/spajanje</i>	
	(a) načini mehkega lotanja; pregled lotanih spojev;	2
	(b) načini varjenja in trdega lotanja; pregled zvarjenih mest in lotanih spojev; načini spajanja in pregled spajanih spojev.	2
7.16	<i>Teža zrakoplova in ravnotežje</i>	
	(a) težišče/izračun meja ravnotežja: uporaba ustreznih dokumentov;	2
	(b) priprava zrakoplova na tehtanje; tehtanje zrakoplova.	2
7.17	<i>Ravnanje z zrakoplovom in skladiščenje</i>	2
	vožnja po tleh/vleka zrakoplova in ustrezni varnostni ukrepi;	
	dviganje zrakoplova, podstavljanje, zavarovanje in ustrezni varnostni ukrepi;	
	načini skladiščenja zrakoplova;	
	postopki dopolnjevanja goriva in praznjenja rezervoarja;	
	postopki odtajevanja in preprečevanja zaledenitve;	
	električni, hidravlični priključek in pnevmatski priključki za oskrbo na tleh;	
	vplivi okolja na ravnanje z zrakoplovom in delovanje.	
7.18	<i>Metode razstavljanja, pregleda, popravila in sestavljanja</i>	
	(a) vrste okvar in metode vizualnega pregleda; odstranitev korozije, pregled in ponovna zaščita;	3
	(b) metode splošnega popravila, priročnik za popravila strukture; programi za nadzor staranja, utrujenosti materiala in korozije;	2
	(c) metode neporušitvenih preskusov, vključno z metodami prodiranja kontrastne barve, radio- grafije, vrtnčastih tokov, ultrazvoka in boroskopa;	2
	(d) tehnike razstavljanja in ponovnega sestavljanja;	2
	(e) tehnike odpravljanja poškodb.	2
7.19	<i>Izredni dogodki</i>	
	(a) pregled po udaru strele in prodoru HIRF (polja sevanja močne intenzitete);	2
	(b) pregled po izrednih dogodkih, kot so trdi pristanki in letenje skozi turbulenco.	2

▼ **B**

		STOPNJA
		B3
7.20	<p><i>Postopki vzdrževanja</i></p> <p>načrtovanje vzdrževanja;</p> <p>postopki modifikacije;</p> <p>postopki skladiščenja;</p> <p>postopki izdaje potrdil/sprostitve;</p> <p>povezovanje na delovanje zrakoplova;</p> <p>pregled vzdrževanja/kontrola kakovosti/zagotavljanje kakovosti;</p> <p>dodatni postopki vzdrževanja;</p> <p>kontrola delov z omejeno življenjsko dobo.</p>	2

MODUL 8. OSNOVE AERODINAMIKE

		STOPNJA			
		A	B1	► M5 B2 B2L ◀	B3
8.1	<p><i>Fizika atmosfere</i></p> <p>mednarodna standardna atmosfera (ISA), uporaba v aerodinamiki.</p>	1	2	2	1
8.2	<p><i>Aerodinamika</i></p> <p>tok zraka okoli telesa;</p> <p>mejna plast, laminarni in turbulentni tok, prosti tok, relativni zračni tok, navzgor in navzdol, vrtinci, mirovanje;</p> <p>izrazi: usločenost, tetiva profila, srednja aerodinamična tetiva, upor aerodinamičnega profila, induktivni upor, središče pritiska, vpadni kot, „wash in and wash out“, vrtinci in zmanjšanje vpadnega kota na krilu letala proti vrhu krila, razmerje čistine, oblika krila in vitkost;</p> <p>potisk, teža, aerodinamični rezultat;</p> <p>nastajanje vzgona in upora: vpadni kot, koeficient vzgona, koeficient upora, polarna krivulja, porušitev vzgona;</p> <p>kontaminacija aerodinamičnega profila vključno z ledom, snegom in ivjem.</p>	1	2	2	1
8.3	<p><i>Teorija letenja</i></p> <p>razmerje med vzgonom, težo, potiskom in uporom;</p> <p>razmerje drsenja;</p> <p>enakomerno letenje, delovanje;</p> <p>teorija obračanja;</p> <p>vpliv faktorja preobremenitve: porušitev vzgona, osnovni parametri izvedbe zrakoplova in konstrukcijske omejitve;</p> <p>povečanje vzgona.</p>	1	2	2	1
8.4	<p><i>Stabilnost leta in dinamika</i></p> <p>vzdolžna, prečna in smerna stabilnost (aktivna in pasivna).</p>	1	2	2	1

▼ **B**

MODUL 9A. ČLOVEŠKI DEJAVNIKI

Opomba: Ta modul ne velja za kategorijo B3. Ustrezni predmeti za kategorijo B3 so opredeljeni v modulu 9B.

	STOPNJA		
	A	B1	► M5 B2 B2L ◀
9.1 <i>Splošno</i> potreba po upoštevanju človeških dejavnikov; incidenti, ki se lahko pripišejo človeškemu dejavniku/človeški napaki; Murphyjev zakon.	1	2	2
9.2 <i>Človekova učinkovitost in omejitve</i> vid; sluh; obdelava podatkov; pozornost in dojemanje; spomin; klavstrofobija in fizični dostop.	1	2	2
9.3 <i>Socialna psihologija</i> odgovornost: posameznika in skupine; motivacija in demotivacija; pritisk sodelavcev; vprašanja „druge kulture“; skupinsko delo; upravljanje, nadzor in vodenje.	1	1	1
9.4 <i>Dejavniki, ki vplivajo na učinkovitost</i> telesna pripravljenost/zdravje; stres: pritiski doma in na delovnem mestu; časovni pritisk in roki; delovna obremenitev: prevelika in premajhna; spanje in utrujenost, delo v izmenah; alkohol, zdravila, zloraba drog.	2	2	2
9.5 <i>Fizično okolje</i> hrup in hlapi; osvetljenost; podnebje in temperatura; gibanje in tresljaji; delovno okolje.	1	1	1
9.6 <i>Naloge</i> fizično delo; ponavljajoče se naloge; vizualni pregled; kompleksni sistemi.	1	1	1

▼ **B**

	STOPNJA		
	A	B1	► M5 B2 B2L ◀
9.7 <i>Komunikacija</i> v skupini in med skupinami; knjiženje dela in evidentiranje; sledenje razvoju, posodabljanje; širjenje informacij.	2	2	2
9.8 <i>Človeška napaka</i> vzorci in teorije napak; vrste napak pri vzdrževalnih nalogah; posledice napak (tj. nesreče); izogibanje napakam in nadzor napak.	1	2	2
9.9 <i>Nevarnosti na delovnem mestu</i> prepoznavanje in preprečevanje nevarnosti; ravnanje v nujnih primerih.	1	2	2

MODUL 9B. ČLOVEŠKI DEJAVNIKI

Opomba: Področje uporabe tega modula mora odražati manj zahtevno okolje vzdrževanja za imetnike licenc B3.

	STOPNJA
	B3
9.1 <i>Splošno</i> potreba po upoštevanju človeških dejavnikov; incidenti, ki se lahko pripišejo človeškemu dejavniku/človeški napaki; Murphyjev zakon.	2
9.2 <i>Človekova učinkovitost in omejitve</i> vid; sluh; obdelava podatkov; pozornost in dojetanje; spomin; klavstrofobija in fizični dostop.	2
9.3 <i>Socialna psihologija</i> odgovornost: posameznika in skupine; motivacija in demotivacija; pritisk sodelavcev; vprašanja „druge kulture“; skupinsko delo; upravljanje, nadzor in vodenje.	1
9.4 <i>Dejavniki, ki vplivajo na učinkovitost</i> telesna pripravljenost/zdravje; stres: pritiski doma in na delovnem mestu; časovni pritisk in roki; delovna obremenitev: prevelika in premajhna;	2

▼ **B**

	STOPNJA	
	B3	
spanje in utrujenost, delo v izmenah; alkohol, zdravila, zloraba drog.		
9.5 <i>Fizično okolje</i> hrup in hlapi; osvetljenost; podnebje in temperatura; gibanje in tresljaji; delovno okolje.		1
9.6 <i>Naloge</i> fizično delo; ponavljajoče se naloge; vizualni pregled; kompleksni sistemi.		1
9.7 <i>Komunikacija</i> v skupini in med skupinami; knjiženje dela in evidentiranje; sledenje razvoju, posodabljanje; širjenje informacij.		2
9.8 <i>Človeška napaka</i> vzorci in teorije napak; vrste napak pri vzdrževalnih nalogah; posledice napak (tj. nesreče); izogibanje napakam in nadzor napak.		2
9.9 <i>Nevarnosti na delovnem mestu</i> prepoznavanje in preprečevanje nevarnosti; ravljanje v nujnih primerih.		2

▼ **M8**

MODUL 10. LETALSKA ZAKONODAJA

	STOPNJA			
	A	B1	B2 B2L	B3
10.1 <i>Ureditveni okvir</i> vloga Mednarodne organizacije za civilno letalstvo; vloga Evropske komisije; vloga Evropske agencije za varnost v letalstvu (EASA); vloga držav članic in nacionalnih letalskih organov; Uredba (EU) 2018/1139, Uredba (EU) št. 748/2012, Uredba (EU) št. 1321/2014 in Uredba (EU) št. 376/2014; razmerje med različnimi prilogami (deli) Uredbe (EU) št. 748/2012, Uredbe (EU) št. 1321/2014 in Uredbe (EU) št. 965/2012	1	1	1	1
10.2 <i>Potrditveno osebje – vzdrževanje</i> podrobno razumevanje Dela 66.	2	2	2	2

▼ M8

	STOPNJA			
	A	B1	B2 B2L	B3
10.3 <i>Potrjene vzdrževalne organizacije</i> podrobno razumevanje Dela 145 in Poddela F Dela M.	2	2	2	2
10.4 <i>Letalske operacije</i> splošno razumevanje Uredbe (EU) št. 965/2012. spričevala letalskega prevoznika; odgovornosti operatorjev, zlasti glede stalne plovnosti in vzdrževanja; program vzdrževanja zrakoplova MEL//CDL dokumenti, ki morajo biti na krovu; označevanje v zrakoplovu (oznake).	1	1	1	1
10.5 <i>Izdaja certifikatov za zrakoplove, dele in naprave</i>				
(a) Splošno splošno razumevanje Dela 21 in certifikacijskih specifikacij EASA CS-23, 25, 27, 29.	—	1	1	1
(b) Dokumenti spričevalo o plovnosti, spričevala o plovnosti z omejitvami in dovoljenje za letenje; potrdilo o registraciji; spričevalo o hrupu; razporeditev mase; licenca in odobritev za radijsko postajo.	—	2	2	2
10.6 <i>Stalna plovnost</i> podrobno razumevanje določb iz Dela 21, povezanih s stalno plovnostjo; podrobno razumevanje Dela M.	2	2	2	2
10.7 <i>Veljavne državne in mednarodne zahteve za (če jih niso nadomestile zahteve EU).</i>				
(a) programe vzdrževanja, kontrole in preglede vzdrževanja; plovnostne zahteve; tehnične biltene, proizvajalčeve servisne podatke; modifikacije in popravila; dokumentacijo o vzdrževanju: priročniki za vzdrževanje, priročnik za konstrukcijska popravila, ilustrirani katalog delov itd.; le za licence od A do B2: glavni spisek minimalne opreme, spisek minimalne opreme, spiski odklonov razpečevalne službe;	1	2	2	2
(b) stalna plovnost; zahteve glede minimalne opreme – testni leti; le za licenci B1 in B2: ETOPS, zahteve za vzdrževanje in za službo odprave; operacije ob zmanjšani vidljivosti, operacije v pogojih kategorije 2/3.	—	1	1	1

▼ B

MODUL 11A. AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI TURBINSKIH LETAL

		STOPNJA	
		A1	B1.1
11.1	<i>Teorija letenja</i>		
11.1.1	<i>Aerodinamika letal in sistemi za krmarjenje leta</i>	1	2
	delovanje in učinek:	—	—
	— krmiljenja nagiba: krilca in spojlerji,		
	— krmiljenje naklona: višinska krmila, stabilizatorji, spremenljivi stabilizatorji vpada in kanardi,		
	— krmiljenje zasuka okrog navpične osi, omejevalniki odklona smernega krmila;		
	krmiljenje z uporabo elevonov, aktivatorjev smernega krmila;		
	naprave za povečanje vzgona, reže, predkrilca, zakrilca, krilca-zakrilca;		
	naprave za povzročanje upora, spojlerji, notranje aerodinamične zavore, aerodinamične zavore;		
	učinki zaključka krila, nažagani sprednji robovi aerodinamičnih profilov;		
	krmiljenje mejne plasti z generatorji silnic, klini za porušitev vzgona ali napravami na sprednjem robu aerodinamičnega profila;		
	delovanje in učinki trimerjev, ravnotežne in neravnotežne (glavne) krmilne površine, pomožne krmilne površine za odklon glavne krmilne površine, pomožnih krmilnih površin z vzmetjo, masne uravnoteženosti, uravnoteženja krmila, plošč za aerodinamično ravnovesje.		
11.1.2	<i>Leti z veliko hitrostjo</i>	1	2
	zvočna hitrost, podzvočni leti, transonični leti, nadzvočni leti;		
	Machovo število, kritično Machovo število, aerodinamično vzbujanje zaradi stisljivosti, poševni tlačni skok, aerodinamično segrevanje, območno pravilo;		
	dejavniki, ki vplivajo na zračni tok v sesalnih odprtinah motorja hitrih zrakoplovov;		
	učinki „sweepback“ na kritično Machovo število.		
11.2	<i>Konstrukcije strukture zrakoplova – splošni pojmi</i>		
	(a) plovnostne zahteve za konstrukcijsko trdnost;	2	2
	klasifikacija strukture, primarna, sekundarna in terciarna;		
	koncepti odpovedne varnosti, varne življenjske dobe, tolerance okvar;		
	sistemi za consko in lokacijsko identifikacijo;		
	napetost, specifična deformacija, upogibanje, kompresija, strig, torzija, tenzija, obročna napetost, utrujenost materiala;		

▼ **B**

	STOPNJA	
	A1	B1.1
<p>zagotovitev drenaže in ventilacije;</p> <p>zagotovitev namestitve sistemov;</p> <p>zaščita pred udarom strele;</p> <p>pritrjevanje zrakoplova;</p> <p>(b) konstrukcijske metode: trupa letala z obremenjeno oplato, okvirji trupa letala, dodatni nosilci, vzdolžni nosilci, pregrade, ogrodja, ojačitveni konstrukcijski elementi, oporniki, vezi, nosilniki, talne konstrukcije, ojačitve, načini izvedbe oplati, protikorozijska zaščita, pritrdišča na krilih, repu in motorju; tehnike sestavljanja konstrukcije: zakovičenje, pritrjevanje z vijaki, spajanje/vezanje;</p> <p>metode zaščite površine, kot so kromiranje, zaščita z anodno oksidacijo, barvanje;</p> <p>čiščenje površine;</p> <p>simetrija strukture zrakoplova: načini uravnavanja in kontrola simetrije.</p>	1	2
11.3 <i>Konstrukcije strukture zrakoplova – letala</i>		
11.3.1 <i>Trup letala (ATA 52/53/56)</i>	1	2
<p>struktura in tlačno tesnjenje;</p> <p>pritrdišča kril, stabilizatorjev, nosilcev in podvozja;</p> <p>vgradnja sedežev in sistem za natovarjanje;</p> <p>vrata in zasilni izhodi: konstrukcija, mehanizmi, delovanje in varnostne naprave;</p> <p>konstrukcija in mehanizmi oken in vetrobranskega stekla.</p>		
11.3.2 <i>Krila (ATA 57)</i>	1	2
<p>konstrukcija;</p> <p>shranjevanje goriva;</p> <p>pritrdišča podvozja letala, nosilcev, krmila in povečanja vzgona/upora.</p>		
11.3.3 <i>Stabilizatorji (ATA 55)</i>	1	2
<p>konstrukcija;</p> <p>pritrdišče krmila.</p>		
11.3.4 <i>Površine za krmarjenje leta (ATA 55/57)</i>	1	2
<p>konstrukcija in pritrđitev;</p> <p>uravnoveženje – masa in aerodinamika.</p>		
11.3.5 <i>Gondole/nosilci (ATA 54)</i>	1	2

▼ **B**

	STOPNJA	
	A1	B1.1
gondole/nosilci: — konstrukcija, — protipožarne stene, — nosilci motorja.	—	—
11.4 <i>Klimatizacija in uravnavanje tlaka v kabini (ATA 21)</i>		
11.4.1 <i>Dovod zraka</i> viri dovoda zraka vključno z odvzemom zraka iz kompresorja motorja in vozičkom za oskrbo zrakoplova na tleh.	1	2
11.4.2 <i>Klimatizacija</i> klimatizacijski sistemi; naprave za kroženje zraka in naprave za kroženje pare; razdelilni sistemi; sistem za nadzor in upravljanje pretoka, temperature in vlažnosti.	1	3
11.4.3 <i>Uravnavanje tlaka</i> sistemi za uravnavanje tlaka; krmiljenje in prikaz, vključno s krmilnimi in varnostnimi ventili; krmilniki tlaka v kabini.	1	3
11.4.4 <i>Varnostne in opozorilne naprave</i> zaščitne in opozorilne naprave.	1	3
11.5 <i>Instrumenti/sistemi letalske elektronike</i>		
11.5.1 <i>Sistemi instrumentov (ATA 31)</i> pitot statični sistemi: višinomer, merilnik hitrosti, variometer; giroskopski: umetni horizont, kazalnik smeri položaja, smerni kazalnik, integrirani smerni instrument, kontrolnik letenja, koordinator zavojev; kompasi: neposredno odbiranje, oddaljeno odbiranje; prikaz vpadnega kota, opozorilni sistemi za zaščito porušitve vzgona; pilotska kabina s katodnimi zasloni; drugi prikazi v sistemu zrakoplova.	1	2
11.5.2 <i>Sistemi letalske elektronike</i>	1	1

▼ **B**

		STOPNJA	
		A1	B1.1
	osnove razporeditve/ureditve in delovanja sistemov: — avtomatsko krmarjenje zrakoplova (ATA 22), — komunikacije (ATA 23), — navigacijski sistemi (ATA 34).	—	—
11.6	<i>Električna energija (ATA 24)</i> namestitve in delovanje električnih akumulatorjev; proizvajanje enosmernega toka; proizvajanje izmeničnega toka, rezervno proizvodnje električnega toka (v nujnih primerih); proizvajanje električnega toka v nujnih primerih (rezervno); distribucija energije; pretvorniki, transformatorji, usmerniki; zaščita vezij; zunanje/zemeljsko napajanje.	1	3
11.7	<i>Oprema in notranja oprema (ATA 25)</i> (a) zahteve za reševalno opremo; sedeži, vezalno pasovje in pasovi; (b) razporeditev kabine; razporeditev/ureditev opreme; vgradnja notranje opreme v kabini; oprema za razvedrilo v kabini; vgradnja kuhinje; natovarjanje tovora in oprema za pritrditev; letalske stopnice.	2 1	2 1
11.8	<i>Protipožarna zaščita (ATA 26)</i> (a) sistemi za odkrivanje požara in dima ter opozarjanje; sistemi za gašenje požara; preizkušanje sistemov; (b) prenosni gasilni aparat.	1 1	3 ► M5 2 ◀
11.9	<i>Krmarjenje leta (ATA 27)</i>	1	3

▼ **B**

		STOPNJA	
		A1	B1.1
	<p>glavne komande: krilce, višinsko krmilo, smerno krmilo, spojler;</p> <p>krmiljenje ravnotežja;</p> <p>aktivna kontrola obremenitve;</p> <p>naprave za povečanje vzgona;</p> <p>notranja aerodinamična zavora, aerodinamična zavora;</p> <p>upravljanje sistema: ročno, hidravlično, pnevmatsko, električno, krmiljenje s pomočjo računalnika;</p> <p>umetno povzročeni občutek trdote komand, blažilnik nihanja, trimanje zrakoplova glede na Machovo število, omejevalnik odklona smernega krmila, sistemi blokade zaradi turbulence;</p> <p>uravnoveženje in oprema;</p> <p>zaščita pred porušitvijo vzgona/opozorilni sistemi.</p>		
11.10	<p><i>Sistemi goriva (ATA 28)</i></p> <p>razporeditev/ureditev sistema;</p> <p>posode za gorivo;</p> <p>sistemi za dovod goriva;</p> <p>izpuščanje goriva v zraku, odduševanje in odvajanje;</p> <p>navzkrižno napajanje in prenos;</p> <p>prikazi in opozorila;</p> <p>dopolnjevanje goriva in praznjenje rezervoarja;</p> <p>vzdolžno uravnoveženi sistemi goriva.</p>	1	3
11.11	<p><i>Hidravlična moč (ATA 29)</i></p> <p>razporeditev/ureditev sistema;</p> <p>hidravlične tekočine;</p> <p>hidravlični rezervoarji in akumulatorji;</p> <p>proizvajanje tlaka: električno, mehansko, pnevmatično;</p> <p>rezervno proizvodnje tlaka;</p> <p>filtri;</p> <p>krmiljenje tlaka;</p> <p>distribucija energije;</p>	1	3

▼ **B**

	STOPNJA	
	A1	B1.1
prikaz in opozorilni sistemi; povezovanje z drugimi sistemi.		
11.12 <i>Zaščita pred ledom in dežjem (ATA 30)</i> nastajanje, klasifikacija in odkrivanje ledu; sistemi za preprečevanje zaledenitve: električni, toplozračni in kemični; sistemi za odstranjevanje ledu: električni, toplozračni, pnevmatski in kemični; sredstvo za zaščito pred dežjem in odbojnost; gretje sonde in drenaže; sistemi brisal.	1	3
11.13 <i>Podvozje letala (ATA 32)</i> konstrukcija, blaženje udarcev; sistemi za izvlečenje in uvlečenje: običajni in zasilni; prikaz in opozorila; kolesa, zavore, preprečevanje blokiranja koles med zaviranjem in avtomatsko zaviranje; pnevmatike; krmiljenje; zaznavanje zrak-tla.	2	3
11.14 <i>Luči (ATA 33)</i> zunanje: navigacijske, opozorilne bliskalice, pristajalne, za vožnjo po tleh, za led; notranje: v potniški kabini, v pilotski kabini, v prostoru za tovor; zasilne luči.	2	3
11.15 <i>Kisik (ATA 35)</i> razporeditev/ureditev sistema: potniška in pilotska kabina; viri, shranjevanje, polnjenje in distribucija; uravnavanje dovoda; prikazi in opozorila.	1	3
► M5 11.16 <i>Pnevmatika/vakuum (ATA 36)</i> ◀ ► M5 razporeditev/ureditev sistema; ◀ ► M5 viri: motor/pomožni agregat (APU), kompresorji, rezervoarji, oskrba na tleh; ◀	1	3

▼ **B**

		STOPNJA	
		A1	B1.1
	<p>► M5 tlačne in vakuumske črpalke; ◀</p> <p>► M5 krmiljenje tlaka; ◀</p> <p>► M5 distribucija; ◀</p> <p>► M5 prikazi in opozorila; ◀</p> <p>► M5 povezovanje z drugimi sistemi. ◀</p>		
11.17	<p><i>Voda/odpadki (ATA 38)</i></p> <p>razporeditev/ureditev vodovodnega sistema, dobava, distribucija, oskrbovanje in drenaža;</p> <p>razporeditev/ureditev toaletnih sistemov; splakovanje in oskrbovanje;</p> <p>vidiki korozije.</p>	2	3
11.18	<p><i>Sistemi za vzdrževanje na letalu (ATA 45)</i></p> <p>osrednji vzdrževalni računalniki;</p> <p>sistem za nalaganje podatkov;</p> <p>sistem elektronske knjižnice;</p> <p>tiskanje;</p> <p>nadzor konstrukcije (nadzor tolerance poškodb).</p>	1	2
11.19	<p><i>Integrirana modularna letalska elektronika (ATA 42)</i></p> <p>Funkcije, ki so praviloma na voljo v modulih Integrirana modularna letalska elektronika (IMA), so med drugim:</p> <p>upravljanje izpusta, nadzor zračnega tlaka, prezračevanje in nadzor zraka, nadzor letalske elektronike in prezračevanja pilotske kabine, nadzor temperature, obveščanje o zračnem prometu, usmerjevalnik letalske komunikacije, upravljanje električnih obremenitev, spremljanje prekinjevalca tokokroga, električni sistem BITE, upravljanje goriva, upravljanje zavore, upravljanje krmilja, izvlečenje in uvlečenje podvozja letala, prikaz tlaka v pnevmatikah, prikaz tlaka olja, spremljanje temperature zavor itd.</p> <p>osnovni sistem, komponente omrežja.</p>	1	2
	<p>► M5 11.20 <i>Sistemi v kabini (ATA44)</i> ◀</p> <p>► M5 Enote in komponente, ki so namenjene razvedrilu za potnike in zagotavljajo komunikacijo v zrakoplovu (sistem podatkovne komunikacije v kabini – CIDS) ter med kabino zrakoplova in zemeljskimi postajami (kabinske omrežne storitve – CNS). To vključuje prenos glasu, podatkov, glasbe in video vsebin. ◀</p> <p>► M5 Sistem podatkovne komunikacije v kabini se uporablja kot vmesnik med posadko v pilotski/potniški kabini in sistemi v kabini. Ti sistemi podpirajo izmenjavo podatkov med različnimi hitro zamenljivimi enotami (LRU), praviloma pa jih upravlja letalsko spremno osebje (FAP). ◀</p>	1	2

▼ **B**

	STOPNJA	
	A1	B1.1
<p>► M5 Sistem kabinske omrežne storitve je praviloma sestavljen iz strežnika, ki med drugim predstavlja vmesnik za naslednje sisteme:</p> <ul style="list-style-type: none"> — komunikacijo podatki/radio; — osnovni sistem kabine (CCS); — razvedrilni sistem med letom (IFES); — zunanji komunikacijski sistem (ECS); — masovni pomnilniški sistem v kabini (CMMS); — nadzorni sistem v kabini (CMS); — druge sisteme v kabini (MCS). ◀ <p>► M5 Kabinska omrežna storitev lahko gosti funkcije, kot so:</p> <ul style="list-style-type: none"> — dostop do poročil pred odhodom/ob odhodu; — dostop do e-pošte/intraneta/interneta ter zbirka podatkov o potnikih. ◀ <p>osnovni sistem kabine;</p> <p>razvedrilni sistem med letom;</p> <p>zunanji komunikacijski sistem;</p> <p>masovni pomnilniški sistem v kabini;</p> <p>nadzorni sistem v kabini;</p> <p>drugi sistemi v kabini.</p>	—	—
<p>11.21 <i>Informacijski sistemi (ATA46)</i></p> <p>Enote in komponente, ki služijo kot sredstvo za shranjevanje, posodabljanje in priklic digitalnih informacij, ki so običajno na voljo v papirni obliki ter na mikrofilmu ali mikrofišu. Vključuje enote, namenjene shranjevanju in priklicu informacij, kot sta masovni polnilnik in krmilnik elektronske knjižnice. Ne vključuje enot ali komponent, ki so vgrajene za druge uporabe in ki se delijo z drugimi sistemi, kot sta tiskalnik v pilotski kabini ali zaslon za splošno rabo.</p> <p>Tipični primeri vključujejo sisteme za upravljanje zračnega prometa in informacij ter sisteme omrežnega strežnika.</p> <p>splošni informacijski sistem zrakoplova;</p> <p>informacijski sistem v pilotski kabini;</p> <p>informacijski sistem za namene vzdrževanja;</p> <p>informacijski sistem v potniški kabini;</p> <p>drugi informacijski sistemi.</p>	1	2

MODUL 11B. AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI LETAL Z BATNIM MOTORJEM

Opomba 1: Ta modul ne velja za kategorijo B3. Ustrezni predmeti za kategorijo B3 so opredeljeni v modulu 11B.

Opomba 2: Področje uporabe tega modula mora odražati tehnologijo letal, ki sodijo v podkategoriji A2 in B1.2.

▼ B

		STOPNJA	
		A2	B1.2
11.1	<i>Teorija letenja</i>		
11.1.1	<i>Aerodinamika letal in sistemi za krmarjenje leta</i>	1	2
	delovanje in učinek:	—	—
	— krmiljenja nagiba: krilca in spojlerji,		
	— krmiljenje naklona: višinska krmila, stabilizatorji, spremenljivi stabilizatorji vpada in kanardi,		
	— krmiljenje zasuka okrog navpične osi, omejevalniki odklona smernega krmila;		
	krmiljenje z uporabo elevonov, aktivatorjev smernega krmila;		
	naprave za povečanje vzgona, reže, predkrilca, zakrilca, krilca-zakrilca;		
	naprave za povzročanje upora, spojlerji, notranje aerodinamične zavore, aerodinamične zavore;		
	učinki zaključka krila, nažagani sprednji robovi aerodinamičnih profilov;		
	krmiljenje mejne plasti z generatorji silnic, klini za porušitev vzgona ali napravami na sprednjem robu aerodinamičnega profila;		
	delovanje in učinki trimerjev, ravnotežne in neravnotežne (glavne) krmilne površine, pomožne krmilne površine za odklon glavne krmilne površine, pomožnih krmilnih površin z vzmetjo, masne uravnoveženosti, uravnoveženja krmila, plošč za aerodinamično ravnovesje.		
11.1.2	<i>Leti z veliko hitrostjo –N/A</i>	—	—
11.2	<i>Konstrukcije strukture zrakoplova – splošni pojmi</i>		
	(a) plovnostne zahteve za konstrukcijsko trdnost;	2	2
	klasifikacija strukture, primarna, sekundarna in terciarna;		
	koncepti odpovedne varnosti, varne življenjske dobe, tolerance okvar;		
	sistemi za consko in lokacijsko identifikacijo;		
	napetost, specifična deformacija, upogibanje, kompresija, strig, torzija, tenzija, obročna napetost, utrujenost materiala;		
	zagotovitev drenaže in ventilacije;		
	zagotovitev namestitve sistemov;		
	zaščita pred udarom strele;		
	pritrjevanje zrakoplova;		
	(b) konstrukcijske metode: trupa letala z obremenjeno oplato, okvirji trupa letala, dodatni nosilci, vzdolžni nosilci, pregrade, ogrodja, ojačitveni konstrukcijski elementi, oporniki, vezi, nosilniki, talne konstrukcije, ojačitve, načini izvedbe oplati, protikorozijska zaščita, pritrđišča na krilih, repu in motorju;	1	2
	tehnike sestavljanja konstrukcije: zakovičenje, pritrjevanje z vijaki, spajanje/vezanje;		
	metode zaščite površine, kot so kromiranje, zaščita z anodno oksidacijo, barvanje;		
	čiščenje površine;		
	simetrija strukture zrakoplova: načini uravnavanja in kontrola simetrije.		

▼ **B**

		STOPNJA	
		A2	B1.2
11.3	<i>Konstrukcije strukture zrakoplova – letala</i>		
11.3.1	<i>Trup letala (ATA 52/53/56)</i> struktura in tlačno tesnjenje; pritrdišča kril, stabilizatorjev, nosilcev in podvozja; vgradnja sedežev; vrata in zasilni izhodi: konstrukcija in delovanje; pritrdišča oken in vetrobranskega stekla.	1	2
11.3.2	<i>Krila (ATA 57)</i> konstrukcija; shranjevanje goriva; pritrdišča podvozja letala, nosilcev, krmila in povečanja vzgona/upora.	1	2
11.3.3	<i>Stabilizatorji (ATA 55)</i> konstrukcija; pritrdišče krmila.	1	2
11.3.4	<i>Površine za krmarjenje leta (ATA 55/57)</i> konstrukcija in pritrđitev; uravnoveženje – masa in aerodinamika.	1	2
11.3.5	<i>Gondole/nosilci (ATA 54)</i> gondole/nosilci: — konstrukcija, — protipožarne stene, — nosilci motorja.	1 —	2 —
11.4	<i>Klimatizacija in uravnavanje tlaka v kabini (ATA 21)</i> sistemi za uravnavanje tlaka in klimatizacijo; krmilniki tlaka v kabini, zaščitne in opozorilne naprave; sistemi ogrevanja.	1	3
11.5	<i>Instrumenti/sistemi letalske elektronike</i>		
11.5.1	<i>Sistemi instrumentov (ATA 31)</i> pitot statični sistemi: višinomer, merilnik hitrosti, variometer; giroskopski: umetni horizont, kazalnik smeri položaja, smerni kazalnik, integrirani smerni instrument, kontrolnik letenja, koordinator zavojev;	1	2

▼ **B**

	STOPNJA	
	A2	B1.2
kompassi: neposredno odbiranje, oddaljeno odbiranje;		
prikaz vpadnega kota, opozorilni sistemi za zaščito pred porušitvijo vzgona;		
pilotska kabina s katodnimi zasloni;		
drugi prikazi v sistemu zrakoplova.		
11.5.2 <i>Sistemi letalske elektronike</i>	1	1
osnove razporeditve/ureditve in delovanja sistemov:	—	—
— avtomatsko krmarjenje zrakoplova (ATA 22),		
— komunikacije (ATA 23),		
— navigacijski sistemi (ATA 34).		
11.6 <i>Električna energija (ATA 24)</i>	1	3
namestitve in delovanje električnih akumulatorjev;		
proizvajanje enosmernega toka;		
proizvajanje električnega toka v nujnih primerih (rezervno);		
distribucija energije;		
zaščita vezij;		
pretvorniki, transformatorji.		
11.7 <i>Oprema in notranja oprema (ATA 25)</i>		
(a) zahteve za reševalno opremo;	2	2
sedeži, vezalno pasovje in pasovi,		
(b) razporeditev kabine;	1	1
razporeditev/ureditev opreme;		
vgradnja notranje opreme v kabini;		
oprema za razvedrilo v kabini;		
vgradnja kuhinje;		
natovarjanje tovora in oprema za pritrditev;		
letalske stopnice.		
11.8 <i>Protipožarna zaščita (ATA 26)</i>		
(a) sistemi za odkrivanje požara in dima ter opozarjanje;	1	3
sistemi za gašenje požara;		
preizkušanje sistemov;		
(b) prenosni gasilni aparat.	1	► M5 2 ◀
11.9 <i>Krmarjenje leta (ATA 27)</i>	1	3

▼ B

		STOPNJA	
		A2	B1.2
	glavne komande: krilce, višinsko krmilo, smerno krmilo; trimerji; naprave za povečanje vzgona; upravljanje sistema: ročno; blokada zaradi udarcev vetra; uravnoteženje in oprema; opozorilni sistem za zaščito pred porušitvijo vzgona.		
11.10	<i>Sistemi goriva (ATA 28)</i> razporeditev/ureditev sistema; posode za gorivo; sistemi za dovod goriva; navzkrižno napajanje in prenos; prikazi in opozorila; dopolnjevanje goriva in praznjenje rezervoarja.	1	3
11.11	<i>Hidravlična moč (ATA 29)</i> razporeditev/ureditev sistema; hidravlične tekočine; hidravlični rezervoarji in akumulatorji; proizvodnja tlaka: električno, mehansko; filtri; krmiljenje tlaka; distribucija energije; prikaz in opozorilni sistemi.	1	3
11.12	<i>Zaščita pred ledom in dežjem (ATA 30)</i> nastajanje, klasifikacija in odkrivanje ledu; sistemi za odstranjevanje ledu: električni, toplozračni, pnevmatski in kemični; gretje sonde in drenaže; sistemi brisal.	1	3
11.13	<i>Podvozje letala (ATA 32)</i>	2	3

▼ **B**

		STOPNJA	
		A2	B1.2
	<p>konstrukcija, blaženje udarcev;</p> <p>sistemi za izvlečenje in uvlečenje: običajni in zasilni;</p> <p>prikaz in opozorila;</p> <p>kolesa, zavore, preprečevanje blokiranja koles med zaviranjem in avtomatsko zaviranje;</p> <p>pnevmatike;</p> <p>krmiljenje;</p> <p>zaznavanje zrak-tla.</p>		
11.14	<p><i>Luči (ATA 33)</i></p> <p>zunanje: navigacijske, opozorilne bliskalice, pristajalne, za vožnjo po tleh, za led;</p> <p>notranje: v potniški kabini, v pilotski kabini, v prostoru za tovor;</p> <p>zasilne luči.</p>	2	3
11.15	<p><i>Kisik (ATA 35)</i></p> <p>razporeditev/ureditev sistema: potniška in pilotska kabina;</p> <p>viri, shranjevanje, polnjenje in distribucija;</p> <p>uravnavanje dovoda;</p> <p>prikazi in opozorila.</p>	1	3
▶ M5	<p>11.16 <i>Pnevmatika/vakuum (ATA 36)</i> ◀</p> <p>▶ M5 razporeditev/ureditev sistema; ◀</p> <p>▶ M5 viri: motor/pomožni agregat (APU), kompresorji, rezervoarji, oskrba na tleh; ◀</p> <p>▶ M5 tlačne in vakuumske črpalke; ◀</p> <p>▶ M5 krmiljenje tlaka; ◀</p> <p>▶ M5 distribucija; ◀</p> <p>▶ M5 prikazi in opozorila; ◀</p> <p>▶ M5 povezovanje z drugimi sistemi. ◀</p>	1	3
11.17	<p><i>Voda/odpadki (ATA 38)</i></p> <p>razporeditev/ureditev vodovodnega sistema, dobava, distribucija, oskrbovanje in drenaža;</p> <p>razporeditev/ureditev toaletnih sistemov; splakovanje in oskrbovanje;</p> <p>vidiki korozije.</p>	2	3

▼ **B**

MODUL 11C. AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI LETAL Z BATNIM MOTORJEM

Opomba: Področje uporabe tega modula mora odražati tehnologijo letal, ki sodijo v kategorijo B3.

		STOPNJA
		B3
11.1	<i>Teorija letenja</i>	
	<i>Aerodinamika letal in sistemi za krmarjenje leta</i>	1
	delovanje in učinek:	—
	— krmiljenja nagiba: krilca,	
	— krmiljenje naklona: višinska krmila, stabilizatorji, spremenljivi stabilizatorji vpada in kanardi,	
	— krmiljenje zasuka okrog navpične osi, omejevalniki odklona smernega krmila;	
	krmiljenje z uporabo elevonov, aktivatorjev smernega krmila;	
	naprave za povečanje vzgona, reže, predkrilca, zakrilca, krilca-zakrilca;	
	naprave za povzročanje upora, notranje aerodinamične zavore, aerodinamične zavore;	
	učinki zaključka krila, nažagani sprednji robovi aerodinamičnih profilov;	
	krmiljenje mejne plasti z generatorji silnic, klini za porušitev vzgona ali napravami na sprednjem robu aerodinamičnega profila;	
	delovanje in učinki trimmerjev, ravnotežne in neravnotežne (glavne) krmilne površine, pomožne krmilne površine za odklon glavne krmilne površine, pomožnih krmilnih površin z vzmetjo, masne uravnoveženosti, uravnoveženja krmila, plošč za aerodinamično ravnovesje.	
11.2	<i>Konstrukcije strukture zrakoplova – splošni pojmi</i>	
	(a) plovnostne zahteve za konstrukcijsko trdnost;	2
	klasifikacija strukture, primarna, sekundarna in terciarna;	
	koncepti odpovedne varnosti, varne življenjske dobe, tolerance okvar;	
	sistemi za consko in lokacijsko identifikacijo;	
	napetost, specifična deformacija, upogibanje, kompresija, strig, torzija, tenzija, obročna napetost, utrujenost materiala;	
	zagotovitev drenaže in ventilacije;	
	zagotovitev namestitve sistemov;	
	zaščita pred udarom strele;	
	pritrjevanje zrakoplova;	

▼ **B**

		STOPNJA
		B3
	(b) konstrukcijske metode: trupa letala z obremenjeno oplato, okvirji trupa letala, dodatni nosilci, vzdolžni nosilci, pregrade, ogrodja, ojačitveni konstrukcijski elementi, oporniki, vezi, nosilniki, talne konstrukcije, ojačitve, načini izvedbe oplati, protikorozijska zaščita, pritrdišča na krilih, repu in motorju; tehnike sestavljanja konstrukcije: zakovičenje, pritrjevanje z vijaki, spajanje/vezanje; metode zaščite površine, kot so kromiranje, zaščita z anodno oksidacijo, barvanje; čiščenje površine; simetrija strukture zrakoplova: načini uravnavanja in kontrola simetrije.	2
11.3	<i>Konstrukcije strukture zrakoplova – letala</i>	
11.3.1	<i>Trup letala (ATA 52/53/56)</i> konstrukcija; pritrdišča kril, stabilizatorjev, nosilcev in podvozja; vgradnja sedežev; vrata in zasilni izhodi: konstrukcija in delovanje; pritrdišča oken in vetrobranskega stekla.	1
11.3.2	<i>Krila (ATA 57)</i> konstrukcija; shranjevanje goriva; pritrdišča podvozja letala, nosilcev, krmila in povečanja vzgona/upora.	1
11.3.3	<i>Stabilizatorji (ATA 55)</i> konstrukcija; pritrdišče krmila.	1
11.3.4	<i>Površine za krmarjenje leta (ATA 55/57)</i> konstrukcija in pritrnitev; uravnoteženje – masa in aerodinamika.	1
11.3.5	<i>Gondole/nosilci (ATA 54)</i> gondole/nosilci: — konstrukcija, — protipožarne stene, — nosilci motorja.	1

▼ **B**

		STOPNJA
		B3
11.4	<i>Klimatizacija (ATA 21)</i>	
	Ogrevalni in prezračevalni sistemi	1
11.5	<i>Instrumenti/sistemi letalske elektronike</i>	
11.5.1	<i>Sistemi instrumentov (ATA 31)</i>	1
	pitot statični sistemi: višinomer, merilnik hitrosti, variometer;	
	giroskopski: umetni horizont, kazalnik smeri položaja, smerni kazalnik, integrirani smerni instrument, kontrolnik letenja, koordinator zavojev;	
	kompassi: neposredno odbiranje, oddaljeno odbiranje;	
	prikaz vpadnega kota, opozorilni sistemi za zaščito pred porušitvijo vzgona;	
	pilotska kabina s katodnimi zasloni;	
	drugi prikazi v sistemu zrakoplova.	
11.5.2	<i>Sistemi letalske elektronike</i>	1
	osnove razporeditve/ureditve in delovanja sistemov:	—
	— avtomatsko krmarjenje zrakoplova (ATA 22),	
	— komunikacije (ATA 23),	
	— navigacijski sistemi (ATA 34).	
11.6	<i>Električna energija (ATA 24)</i>	2
	namestitve in delovanje električnih akumulatorjev;	
	proizvajanje enosmernega toka;	
	proizvajanje električnega toka v nujnih primerih (rezervno);	
	distribucija energije;	
	zaščita vezij;	
	pretvorniki, transformatorji.	
11.7	<i>Oprema in notranja oprema (ATA 25)</i>	2
	zahteve za reševalno opremo;	
	sedeži, vezalno pasovje in pasovi.	

▼ **B**

		STOPNJA
		B3
11.8	<i>Protipožarna zaščita (ATA 26)</i> prenosni gasilni aparat.	2
11.9	<i>Krmarjenje leta (ATA 27)</i> glavne komande: krilce, višinsko krmilo, smerno krmilo; trimerji; naprave za povečanje vzgona; upravljanje sistema: ročno; blokada zaradi udarcev vetra; uravnoveženje in oprema; opozorilni sistem za zaščito pred porušitvijo vzgona.	3
11.10	<i>Sistemi goriva (ATA 28)</i> razporeditev/ureditev sistema; posode za gorivo; sistemi za dovod goriva; navzkrižno napajanje in prenos; prikazi in opozorila; dopolnjevanje goriva in praznjenje rezervoarja.	2
11.11	<i>Hidravlična moč (ATA 29)</i> razporeditev/ureditev sistema; hidravlične tekočine; hidravlični rezervoarji in akumulatorji; proizvajanje tlaka: električno, mehansko; filtri; krmiljenje tlaka; distribucija energije; prikaz in opozorilni sistemi.	2
11.12	<i>Zaščita pred ledom in dežjem (ATA 30)</i> nastajanje, klasifikacija in odkrivanje ledu; sistemi za odstranjevanje ledu: električni, toplozračni, pnevmatski in kemični; gretje sonde in drenaže; sistemi brisal.	1
11.13	<i>Podvozje letala (ATA 32)</i>	2

▼ **B**

		STOPNJA	
		B3	
	konstrukcija, blaženje udarcev; sistemi za izvlečenje in uvlečenje: običajni in zasilni; prikaz in opozorila; kolesa, zavore, preprečevanje blokiranja koles med zaviranjem in avtomatsko zaviranje; pnevmatike; krmiljenje.		
11.14	<i>Luči (ATA 33)</i> zunanje: navigacijske, opozorilne bliskalice, pristajalne, za vožnjo po tleh, za led; notranje: v potniški kabini, v pilotski kabini, v prostoru za tovor; zasilne luči.	2	
11.15	<i>Kisik (ATA 35)</i> razporeditev/ureditev sistema: potniška in pilotska kabina; viri, shranjevanje, polnjenje in distribucija; uravnavanje dovoda; prikazi in opozorila.	2	
11.16	<i>Pnevmatika/vakuum (ATA 36)</i> razporeditev/ureditev sistema; viri: motor/pomožni agregat, kompresorji, rezervoarji, oskrba na tleh; tlačne in vakuumske črpalke; krmiljenje tlaka; distribucija; prikazi in opozorila. povezovanje z drugimi sistemi.	2	

MODUL 12. AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI HELIKOPTERJEV

		STOPNJA	
		A3 A4	B1.3 B1.4
12.1	<i>Teorija letenja – aerodinamika rotacijskih kril</i> terminologija; učinki girokopske precesije; reakcija vrtilnega momenta in krmiljenje po smeri; asimetrija vzgona, porušitev vzgona na konici kraka; spreminjanje tendence in njeno popravljanje;	1	2

▼ **B**

		STOPNJA	
		A3 A4	B1.3 B1.4
	Coriolisova sila in kompenzacija; stanje vrtnca silnic, nastavitve moči motorja, čezmerno nagibanje; avtorotacija; talni učinek.		
12.2	<i>Sistemi za krmarjenje leta</i> ciklična komanda; kolektivna komanda; nihajna plošča; krmiljenje nihanja: krmilo za uravnoteženje reakcije vrtilnega momenta, repni rotor, izpustni zrak; glava glavnega rotorja: konstrukcija in delovanje; blažilniki krakov: funkcija in konstrukcija; kraki rotorja: konstrukcija in pritrditev krakov glavnega in repnega rotorja; krmiljenje ravnotežja, fiksni in prilagodljivi stabilizatorji; upravljanje sistema: ročno, hidravlično, električno in računalniško; umetno povzročeni občutek trdote komand; uravnoteženje in oprema.	2	3
12.3	<i>Nastavitve krakov in analiza vibracij</i> poravnava rotorja; nastavitve glavnega in repnega rotorja; statično in dinamično uravnoteženje; vrste vibracij, načini zmanjševanja vibracij; resonanca tal.	1	3
12.4	<i>Prenosi</i> reduktorji, glavni in repni rotorji; sklopke, proste kolesne enote in zavora rotorja; pogonske gredi repnega rotorja, prožne spojke, ležaji, dušilniki nihanj in nosilci ležajev.	1	3
12.5	<i>Konstrukcije strukture zrakoplova</i> (a) plovnostne zahteve za konstrukcijsko trdnost; klasifikacija strukture, primarna, sekundarna in terciarna; koncepti odpovedne varnosti, varne življenjske dobe, tolerance okvar; sistemi za consko in lokacijsko identifikacijo;	2	2

▼ **B**

	STOPNJA	
	A3A4	B1.3 B1.4
<p>napetost, specifična deformacija, upogibanje, kompresija, strig, torzija, tenzija, obročna napetost, utrujenost materiala;</p> <p>zagotovitev drenaže in ventilacije;</p> <p>zagotovitev namestitve sistemov;</p> <p>naprave za zaščito pred udarom strele;</p> <p>(b) konstrukcijske metode: trup z obremenjeno oplato, okvirji trupa, dodatni nosilci, vzdolžni nosilci, pregrade, ogrodja, ojačitveni konstrukcijski elementi, oporniki, vezi, nosilniki, talne konstrukcije, ojačitve, načini izvedbe oplat in protikorozijska zaščita.pritrditve nosilcev, stabilizatorjev in podvozja;</p> <p>vgradnja sedežev;</p> <p>vrata: konstrukcija, mehanizmi, delovanje in varnostne naprave;</p> <p>konstrukcija oken in vetrobranskih stekel;</p> <p>shranjevanje goriva;</p> <p>protipožarne stene;</p> <p>nosilci motorja;</p> <p>tehnike sestavljanja konstrukcije: zakovičenje, pritrjevanje z vijaki, spajanje/vezanje;</p> <p>metode zaščite površine, kot so kromiranje, zaščita z anodno oksidacijo, barvanje;</p> <p>čiščenje površine;</p> <p>simetrija strukture zrakoplova: načini uravnavanja in kontrola simetrije.</p>	1	2
12.6 <i>Klimatizacija (ATA 21)</i>		
12.6.1 <i>Dovod zraka</i>	1	2
Viri dovoda zraka, vključno z odvzemom zraka iz kompresorja motorja in vozičkom za oskrbo zrakoplova na tleh.		
12.6.2 <i>Klimatizacija</i>	1	3
klimatizacijski sistemi;		
razdelilni sistemi;		
sistemi za krmiljenje pretoka in temperature;		
zaščitne in opozorilne naprave.		
12.7 <i>Instrumenti/sistemi letalske elektronike</i>		
12.7.1 <i>Sistemi instrumentov (ATA 31)</i>	1	2
pitot statični: višinomer, merilnik hitrosti, variometer;		
giroskopski: umetni horizont, kazalnik smeri položaja, smerni kazalnik, integrirani smerni instrument, kontrolnik letenja, koordinator zavojev;		
kompasi: neposredno odbiranje, oddaljeno odbiranje;		
sistemi za prikaz vibracij – HUMS;		
pilotska kabina s katodnimi zasloni;		

▼ B

		STOPNJA	
		A3 A4	B1.3 B1.4
	drugi prikazi v sistemu zrakoplova.		
12.7.2	<i>Sistemi letalske elektronike</i>	1	1
	osnove razporeditve/ureditve in delovanje: avtomatskega krmarjenja (ATA 22), komunikacij (ATA 23), navigacijskih sistemov (ATA 34).		
12.8	<i>Električna energija (ATA 24)</i>	1	3
	namestitve in delovanje električnih akumulatorjev;		
	proizvajanje enosmernega toka, proizvodnje izmeničnega toka;		
	rezervno proizvodnje električnega toka (v nujnih primerih);		
	uravnavanje napetosti, zaščita vezij;		
	distribucija energije;		
	pretvorniki, transformatorji, usmerniki;		
	zunanje/zemeljsko napajanje.		
12.9	<i>Oprema in notranja oprema (ATA 25)</i>		
	(a) zahteve za reševalno opremo; sedeži, vezalno pasovje in pasovi; sistemi za dviganje;	2	2
	(b) zasilni plavalni sistemi; razporeditev/ureditev kabine, pritrditev tovora; razporeditev/ureditev opreme; vgradnja notranje opreme v kabini.	1	1
12.10	<i>Protipožarna zaščita (ATA 26)</i>	1	3
	sistemi za odkrivanje požara in dima ter opozarjanje;		
	sistemi za gašenje požara;		
	preizkušanje sistemov.		
12.11	<i>Sistemi goriva (ATA 28)</i>	1	3
	razporeditev/ureditev sistema;		
	posode za gorivo;		
	sistemi za dovod goriva;		
	izpuščanje goriva v zraku, odduševanje in odvajanje;		
	navzkrižno napajanje in prenos;		
	prikazi in opozorila;		
	dopolnjevanje goriva in praznjenje rezervoarja.		
12.12	<i>Hidravlična moč (ATA 29)</i>	1	3

▼ **B**

		STOPNJA	
		A3 A4	B1.3 B1.4
	<p>razporeditev/ureditev sistema;</p> <p>hidravlične tekočine;</p> <p>hidravlični rezervoarji in akumulatorji;</p> <p>proizvajanje tlaka: električno, mehansko, pnevmatično;</p> <p>rezervno proizvodnje tlaka;</p> <p>filtri;</p> <p>krmiljenje tlaka;</p> <p>distribucija energije;</p> <p>prikaz in opozorilni sistemi;</p> <p>povezovanje z drugimi sistemi.</p>		
12.13	<p><i>Zaščita pred ledom in dežjem (ATA 30)</i></p> <p>nastajanje, klasifikacija in odkrivanje ledu;</p> <p>sistemi za preprečevanje in odstranjevanje zaledenitve: električni, toplozračni in kemični;</p> <p>sredstvo za zaščito pred dežjem in odboj dežja;</p> <p>gretje sonde in drenaže;</p> <p>sistem brisal.</p>	1	3
12.14	<p><i>Podvozje letala (ATA 32)</i></p> <p>konstrukcija, blaženje udarcev;</p> <p>sistemi za izvlečenje in uvlečenje: običajni in zasilni;</p> <p>prikaz in opozorila;</p> <p>kolesa, pnevmatike, zavore;</p> <p>krmiljenje;</p> <p>zaznavanje zrak-tla;</p> <p>zdrsi, plovci.</p>	2	3
12.15	<p><i>Luči (ATA 33)</i></p> <p>zunanje: navigacijske, pristajalne, za vožnjo po tleh, za led;</p> <p>notranje: v potniški kabini, v pilotski kabini, v prostoru za tovor;</p> <p>zasilne luči.</p>	2	3
► M5	<p>12.16 <i>Pnevmatika/vakuum (ATA 36)</i> ◀</p> <p>► M5 razporeditev/ureditev sistema; ◀</p>	1	3

▼ B

		STOPNJA	
		A3 A4	B1.3 B1.4
	<p>► M5 viri: motor/pomožni agregat (APU), kompresorji, rezervoarji, oskrba na tleh; ◀</p> <p>► M5 tlačne in vakuumske črpalke; ◀</p> <p>► M5 krmiljenje tlaka; ◀</p> <p>► M5 distribucija; ◀</p> <p>► M5 prikazi in opozorila; ◀</p> <p>► M5 povezovanje z drugimi sistemi. ◀</p>		
12.17	<p><i>Integrirana modularna letalska elektronika (ATA 42)</i></p> <p>Funkcije, ki so praviloma na voljo v modulih Integrirana modularna letalska elektronika (IMA), so med drugim:</p> <p>upravljanje izpusta, nadzor zračnega tlaka, prezračevanje in nadzor zraka, nadzor letalske elektronike in prezračevanja pilotske kabine, nadzor temperature, obveščanje o zračnem prometu, usmerjevalnik letalske komunikacije, upravljanje električnih obremenitev, spremljanje prekinjevalca tokokroga, električni sistem BITE, upravljanje goriva, upravljanje zavore, upravljanje krmilja, izvlečenje in uvlečenje podvozja letala, prikaz tlaka v pnevmatikah, prikaz tlaka olja, spremljanje temperature zavor itd.</p> <p>osnovni sistem;</p> <p>komponente omrežja.</p>	1	2
12.18	<p><i>Sistemi za vzdrževanje na letalu (ATA 45)</i></p> <p>osrednji vzdrževalni računalniki;</p> <p>sistem za nalaganje podatkov;</p> <p>sistem elektronske knjižnice;</p> <p>tiskanje;</p> <p>nadzor konstrukcije (nadzor tolerance poškodb).</p>	1	2
12.19	<p><i>Informacijski sistemi (ATA46)</i></p> <p>Enote in komponente, ki služijo kot sredstvo za shranjevanje, posodabljanje in priklic digitalnih informacij, ki so običajno na voljo v papirni obliki ter na mikrofilmu ali mikrofišu. Vključuje enote, namenjene shranjevanju in priklicu informacij, kot sta masovni polnilnik in krmilnik elektronske knjižnice. Ne vključuje enot ali komponent, ki so vgrajene za druge uporabe in ki se delijo z drugimi sistemi, kot sta tiskalnik v pilotski kabini ali zaslon za splošno rabo.</p> <p>Tipični primeri vključujejo sisteme za upravljanje zračnega prometa in informacij ter sisteme omrežnega strežnika.</p> <p>splošni informacijski sistem zrakoplova;</p> <p>informacijski sistem v pilotski kabini;</p> <p>informacijski sistem za namene vzdrževanja;</p> <p>informacijski sistem v potniški kabini;</p> <p>drugi informacijski sistemi.</p>	1	2

▼ M5

MODUL 13. AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI ZRAKOPLOVA

		STOPNJA
		B2 B2L
13.1	<i>Teorija letenja</i>	
	(a) <i>Aerodinamika letal in sistemi za krmarjenje leta</i>	1
	delovanje in učinek:	
	— krmiljenje nagiba: krilca in spojlerji,	
	— krmiljenje naklona: višinska krmila, stabilizatorji, spremenljivi stabilizatorji vpada in kanardi ter	
	— krmiljenje zasuka okrog navpične osi: omejevalniki odklona smernega krmila;	
	krmiljenje z uporabo elevonov, aktivatorjev smernega krmila;	
	naprave za povečanje vzgona: reže, predkrilca, zakrilca;	
	naprave za povzročanje upora: spojlerji, notranje aerodinamične zavore, aerodinamične zavore ter	
	delovanje in učinki trimerjev, pomožne krmilne površine za odklon glavne krmilne površine in uravnoteženja krmila.	
	(b) <i>Letenje z veliko hitrostjo</i>	1
	zvočna hitrost, podzvočno letenje, transonično letenje, nadzvočno letenje;	
	Machovo število, kritično Machovo število.	
	(c) <i>Aerodinamika rotacijskih kril</i>	1
	terminologija;	
	delovanje in učinek cikličnega spreminjanja koraka rotorja, spreminjanje skupnega osnovnega koraka rotorja in krmila za uravnotežanje reakcije vrtilnega momenta.	
13.2	<i>Konstrukcije – splošni pojmi</i>	
	osnove konstrukcijskih sistemov;	1
	sistemi za consko in lokacijsko identifikacijo;	2
	električna povezava;	2
	naprave za zaščito pred udarom strele.	2
13.3	<i>Avtomatsko krmarjenje (ATA 22)</i>	
	(a)	3
	osnove krmilnega sistema za avtomatsko krmarjenje zrakoplova, vključno z načeli delovanja in veljavno terminologijo;	
	obdelava komandnih signalov;	
	načini delovanja: kanali za nagib, naklon in zasuk;	
	blažilniki zasuka;	
	sistemi za povečevanje stabilnosti pri helikopterjih;	
	avtomatsko krmiljenje ravnotežja;	
	vmesnik za pripomočke za navigacijo z avtopilotom;	

▼ **M5**

	STOPNJA
	B2 B2L
<p>(b)</p> <p>sistemi za avtomatsko nastavitev moči motorja;</p> <p>sistem za avtomatsko pristajanje: principi in kategorije, načini delovanja, prilet, drsna strmina, zemeljska površina, neuspeli prilet, sistemski zasloni in pogoji ob napaki.</p>	3
13.4 <i>Komunikacije/navigacija (ATA 23/34)</i>	
<p>(a)</p> <p>osnove širjenja radijskih valov, antene, linije radiofonskega prenosa, komunikacije, sprejemnik in oddajnik;</p> <p>principi delovanja naslednjih sistemov:</p> <ul style="list-style-type: none"> — komunikacija na zelo visoki frekvenci (VHF); — komunikacija na visoki frekvenci (HF); — avdio; — oddajniki signala v nujnih primerih (ELT); — zapisovalnik zvoka v pilotski kabini (CVR); — visokofrekvenčni vsesmerni radijski oddajnik (VOR); — radiokompas (ADF); — instrumentni pristajalni sistem (ILS); — usmerjevalnik leta (FDS), merilnik razdalje (DME); — območna navigacija, RNAV sistemi; — sistemi za vodenje zrakoplova (FMS); — satelitski sistem določanja položaja (GPS), satelitski sistemi za navigacijo (GNSS); — podatkovna povezava. 	3
<p>(b)</p> <ul style="list-style-type: none"> — transponder za nadzor zračnega prometa, sekundarni nadzorovalni radar; — sistem za preprečevanje trčenja v zraku (TCAS); — radar za izogibanje vremenskim pojavom; — radiovišinomerni; — samodejni odvisni nadzor – difuzija (ADS-B). 	3
<p>(c)</p> <ul style="list-style-type: none"> — mikrovalovni pristajalni sistem (MLS); — zelo nizkofrekvenčna in hiperbolična navigacija (VLF/Omega); — Dopplerjeva navigacija; — inercialni navigacijski sistem (INS); — ARINC komunikacija in poročanje. 	3
13.5 <i>Električna energija (ATA 24)</i>	
<p>namestitvev in delovanje električnih akumulatorjev;</p> <p>proizvajanje enosmernega toka;</p> <p>proizvajanje izmeničnega toka;</p> <p>proizvajanje električnega toka v nujnih primerih;</p>	3

▼ M5

	STOPNJA
	B2 B2L
<p>regulacija napetosti; distribucija energije; pretvorniki, transformatorji, usmerniki; zaščita vezij; zunanje/zemeljsko napajanje.</p>	
<p>13.6 <i>Oprema in notranja oprema (ATA 25)</i> zahteve za elektronsko opremo v nujnih primerih; kabinska oprema za razvedrilo.</p>	3
<p>13.7 <i>Krmarjenje leta (ATA 27)</i></p> <p>(a)</p> <p>glavne komande: krilce, višinsko krmilo, smerno krmilo, spojler; krmiljenje ravnotežja; aktivna kontrola obremenitve; naprave za povečanje vzgona; notranja aerodinamična zavora, aerodinamična zavora; upravljanje sistema: ročno, hidravlično, pnevmatsko; umetno povzročeni občutek trdote komand, blažilnik zasuka, trimanje zrakoplova glede na Machovo število, omejevalnik odklona smernega krmila, sistemi blokade zaradi turbulence; sistemi za zaščito pred porušitvijo vzgona;</p> <p>(b)</p> <p>upravljanje sistema: električno, krmiljenje s pomočjo računalnika.</p>	2
<p>13.8 <i>Instrumenti (ATA 31)</i></p> <p>klasifikacija; atmosfera; terminologija; naprave in sistemi za merjenje tlaka; pitot statični sistemi; višinomeri; variometri; merilniki hitrosti; naprave za merjenje Machovega števila; naprave za sporočanje višine leta/opozarjanje na višino leta; računalniki podatkov o letu; pnevmatski sistemi instrumentov; manometer in termometer z neposrednim odbiranjem; sistemi za prikaz temperature; sistemi za prikaz količine goriva; žiroskopski principi; umetni horizonti; kontrolniki letenja; žiroskopski kompasi; sistemi opozarjanja na bližino zemlje (GPWS);</p>	3

▼ M5

		STOPNJA
		B2 B2L
	<p>sistemi kompasov;</p> <p>sistemi za zapis podatkov o letu (FDRS);</p> <p>sistemi elektronskih instrumentov za letenje (EFIS);</p> <p>opozorilni sistemi z instrumenti, vključno z glavnimi opozorilnimi sistemi in centraliziranimi opozorilnimi zasloni;</p> <p>opozorilni sistemi za zaščito pred porušitvijo vzgona in sistemi za prikaz vpadnega kota; merjenje in prikaz vibracij;</p> <p>pilotska kabina s katodnimi zasloni.</p>	
13.9	<p><i>Luči (ATA 33)</i></p> <p>zunanje: navigacijske, pristajalne, za vožnjo po tleh, za led;</p> <p>notranje: v potniški kabini, v pilotski kabini, v prostoru za tovor; zasilne luči.</p>	3
13.10	<p><i>Sistemi za vzdrževanje na letalu (ATA 45)</i></p> <p>osrednji vzdrževalni računalniki;</p> <p>sistem za nalaganje podatkov;</p> <p>sistem elektronske knjižnice;</p> <p>sistem za tiskanje;</p> <p>sistem za nadzor konstrukcije (nadzor tolerance poškodb).</p>	3
13.11	<p><i>Klimatizacija in uravnavanje tlaka v kabini (ATA 21)</i></p>	
	<p>13.11.1 <i>Dovod zraka</i></p> <p>viri dovoda zraka, vključno z odvzemom zraka iz kompresorja motorja, pomožnim agregatom in vozičkom za oskrbo zrakoplova na tleh;</p>	2
	<p>13.11.2 <i>Klimatizacija</i></p> <p>klimatizacijski sistemi;</p> <p>naprave za kroženje zraka in naprave za kroženje pare;</p> <p>razdelilni sistemi;</p> <p>sistem za nadzor in upravljanje pretoka, temperature in vlažnosti.</p>	2 3 1 3
	<p>13.11.3 <i>Uravnavanje tlaka</i></p> <p>sistemi za uravnavanje tlaka;</p> <p>krmiljenje in prikaz, vključno s krmilnimi in varnostnimi ventili;</p> <p>krmilniki tlaka v kabini.</p>	3
	<p>13.11.4 <i>Varnostne in opozorilne naprave</i></p> <p>zaščitne in opozorilne naprave.</p>	3
13.12	<p><i>Protipožarna zaščita (ATA 26)</i></p> <p>(a)</p> <p>sistemi za odkrivanje požara in dima ter opozarjanje;</p> <p>sistemi za gašenje požara;</p> <p>preizkušanje sistemov.</p> <p>(b)</p> <p>prenosni gasilni aparat.</p>	3 1

▼ M5

		STOPNJA
		B2 B2L
13.13	<i>Sistemi goriva (ATA 28)</i>	
	Razporeditev sistema;	1
	posode za gorivo;	1
	sistemi za dovod goriva;	1
	izpuščanje goriva v zraku, odduševanje in odvajanje;	1
	navzkrižno napajanje in prenos;	2
	prikazi in opozorila;	3
	dopolnjevanje goriva in praznjenje rezervoarja;	2
	vzdolžno uravnoveženi sistemi goriva.	3
13.14	<i>Hidravlična energija (ATA 29)</i>	
	Razporeditev sistema;	1
	hidravlične tekočine;	1
	hidravlični rezervoarji in akumulatorji;	1
	proizvajanje tlaka: električno, mehansko, pnevmatično;	3
	rezervno proizvodnje tlaka;	3
	filtri;	1
	krmiljenje tlaka;	3
	distribucija energije;	1
	prikaz in opozorilni sistemi;	3
	povezovanje z drugimi sistemi.	3
13.15	<i>Zaščita pred ledom in dežjem (ATA 30)</i>	
	nastajanje, klasifikacija in odkrivanje ledu;	2
	sistemi za preprečevanje zaledenitve: električni, toplozračni in kemični;	2
	sistemi za odstranjevanje ledu: električni, toplozračni, pnevmatski in kemični;	3
	sredstvo za zaščito pred dežjem in odbojnost;	1
	gretje sonde in drenaže;	3
	sistemi brisal.	1
13.16	<i>Podvozje letala (ATA 32)</i>	
	konstrukcija, blaženje udarcev;	1
	sistemi za izvlečenje in uvlečenje: običajni in zasilni;	3
	prikazi in opozorila;	3
	kolesa, zavore, preprečevanje blokiranja koles med zaviranjem in avtomatsko zaviranje;	3
	pnevmatike;	1
	krmiljenje;	3
	zaznavanje zrak-tla.	3
13.17	<i>Kisik (ATA 35)</i>	
	Razporeditev sistema: potniška in pilotska kabina;	3
	viri, shranjevanje, polnjenje in distribucija;	3

▼ **M5**

		STOPNJA
		B2 B2L
	uravnavanje dovoda;	3
	prikazi in opozorila.	3
13.18	<i>Pnevmatika/vakuum (ATA 36)</i>	
	Razporeditev sistema;	2
	viri: motor/pomožni agregat (APU), kompresorji, rezervoarji, oskrba na tleh;	2
	krmiljenje tlaka;	3
	distribucija;	1
	prikazi in opozorila;	3
	povezovanje z drugimi sistemi.	3
13.19	<i>Voda/odpadki (ATA 38)</i>	2
	razporeditev vodovodnega sistema, dobava, distribucija, oskrbovanje in drenaža; razporeditev toaletnih sistemov; splakovanje in oskrbovanje.	
13.20	<i>Integrirana modularna letalska elektronika (IMA) (ATA 42)</i>	3
	osnovni sistem;	
	komponente omrežja.	
	<i>Opomba: Funkcije, ki so praviloma na voljo v modulih Integrirana modularna letalska elektronika (IMA), so med drugim:</i>	
	— <i>upravljanje izpusta;</i>	
	— <i>nadzor zračnega tlaka;</i>	
	— <i>prezračevanje in nadzor zraka;</i>	
	— <i>nadzor letalske elektronike in prezračevanja pilotske kabine, nadzor temperature;</i>	
	— <i>obveščanje o zračnem prometu;</i>	
	— <i>usmerjevalnik letalske komunikacije;</i>	
	— <i>upravljanje električnih obremenitev;</i>	
	— <i>spremljanje prekinjevalca tokokroga;</i>	
	— <i>električni sistem vgrajene preizkusne opreme (BITE);</i>	
	— <i>upravljanje goriva;</i>	
	— <i>upravljanje zavore;</i>	
	— <i>upravljanje krmilja;</i>	
	— <i>izvlečenje in uvlečenje podvozja letala;</i>	
	— <i>prikaz tlaka v pnevmatikah;</i>	
	— <i>prikaz tlaka olja in</i>	
	— <i>spremljanje temperature zavor.</i>	
13.21	<i>Sistemi v kabini (ATA 44)</i>	3
	Enote in komponente, ki so razvedrilo za potnike in zagotavljajo komunikacijo v zrakoplovu (sistem podatkovne komunikacije v kabini – CIDS) ter med kabino zrakoplova in zemeljskimi postajami (kabinske omrežne storitve – CNS). To vključuje prenos glasu, podatkov, glasbe in video vsebin.	

▼ **M5**

	STOPNJA
	B2 B2L
<p>Sistem podatkovne komunikacije v kabini se uporablja kot vmesnik med posadko v pilotski/potniški kabini in sistemi v kabini. Ti sistemi podpirajo izmenjavo podatkov med različnimi hitro zamenljivimi enotami (LRU), praviloma pa jih upravlja letalsko spremno osebje (FAP).</p> <p>Sistem kabinske omrežne storitve je praviloma sestavljen iz strežnika, ki med drugim predstavlja vmesnik za naslednje sisteme:</p> <ul style="list-style-type: none"> — komunikacijo podatki/radio; — osnovni sistem kabine (CCS); — razvedrilni sistem med letom (IFES); — zunanji komunikacijski sistem (ECS); — masovni pomnilniški sistem v kabini (CMMS); — nadzorni sistem v kabini (CMS); — druge sisteme v kabini (MCS). <p>Kabinska omrežna storitev lahko gosti funkcije, kot so:</p> <ul style="list-style-type: none"> — dostop do poročil pred odhodom/ob odhodu; — dostop do e-pošte/intraneta/interneta; — zbirka podatkov o potnikih. <p>13.22 <i>Informacijski sistemi (ATA 46)</i></p> <p>Enote in komponente, ki se uporabljajo kot sredstvo za shranjevanje, posodabljanje in priklic digitalnih informacij, ki so običajno na voljo v papirni obliki ter na mikrofilmu ali mikrofišu. Vključuje enote, namenjene shranjevanju in priklicu informacij, kot sta masovni polnilnik in krmilnik elektronske knjižnice, ne vključuje pa enot ali komponent, ki so vgrajene za druge uporabe in ki se delijo z drugimi sistemi, kot sta tiskalnik v pilotski kabini ali zaslon za splošno rabo.</p> <p>Značilni primeri vključujejo:</p> <ul style="list-style-type: none"> — sisteme za upravljanje zračnega prometa in informacij ter sisteme omrežnega strežnika; — splošni informacijski sistem zrakoplova; — informacijski sistem v pilotski kabini; — informacijski sistem za vzdrževanje; — informacijski sistem v potniški kabini; — druge informacijske sisteme. 	3

▼ **B**

MODUL 14. POGON

▼ **M5**▼ **B**

	STOPNJA
	B2 B2L
<p>14.1 <i>Turbinski motorji</i></p> <p>(a) konstrukcijska ureditev in delovanje turboreaktivnega motorja, turboventilacijskega motorja, turbinskega motorja za pogon helikopterjev in turbopropelerskega motorja;</p> <p>(b) sistemi za elektronsko krmiljenje motorja in merjenje goriva (FADEC).</p> <p>14.2 <i>Sistemi za prikaz delovanja motorja</i></p> <p>temperatura izpušnega plina/sistemi meritve temperature med turbinskimi stopnjami;</p> <p>hitrost motorja;</p>	1 2 2

▼ B▼ M5▼ B

		STOPNJA
		B2 B2L
14.3	<p>prikaz potiska v motorju: kompresijsko razmerje v motorju, izstopni tlak iz turbine ali tlačni sistemi brizgalnih cevi;</p> <p>tlak in temperatura olja;</p> <p>tlak, temperatura in pretok goriva;</p> <p>tlak v cevnem razdelilniku;</p> <p>vrtilni moment motorja;</p> <p>hitrost propelerja.</p> <p><i>Zagon motorja in vžigalni sistemi</i></p> <p>delovanje sistemov in komponent za zagon motorja;</p> <p>vžigalni sistemi in komponente;</p> <p>predpisi o varnosti vzdrževanja.</p>	2

MODULE 15. MOTOR S PLINSKO TURBINO

		STOPNJA	
		A	B1
15.1	<p><i>Osnove</i></p> <p>potencialna energija, kinetična energija, Newtonovi zakoni gibanja, Braytonov cikel;</p> <p>razmerje med silo, delom, močjo, energijo, hitrostjo, pospeškom;</p> <p>razporeditev/ureditev in delovanje turboreaktivnega motorja, turboventilacijskega motorja, turbinskega motorja za pogon helikopterjev in turbopropelerskega motorja.</p>	1	2
15.2	<p><i>Zmogljivost motorja</i></p> <p>bruto potisna sila, neto potisna sila, potisna sila pri največjem pretoku potisne šobe, porazdelitev potiska, končni potisk, konjska moč potiska, ustrezna konjska moč na gredi, specifična poraba goriva;</p> <p>izkoristki motorja;</p> <p>razmerje vzporednega toka zraka in razmerje tlaka v motorju;</p> <p>tlak, temperatura in hitrost pretoka plina;</p> <p>vrste motorja, statični potisk, vpliv hitrosti, višine in toplega podnebja, nazivna imenska konstantno omejena moč, omejitve.</p>	—	2
15.3	<p><i>Vstopna odprtina</i></p> <p>vstopne odprtine kompresorja;</p> <p>vplivi različnih konfiguracij vstopnih odprtin;</p> <p>zaščita pred ledom.</p>	2	2
15.4	<p><i>Kompresorji</i></p> <p>aksialni in centrifugalni kompresorji;</p> <p>konstrukcijske značilnosti, principi delovanja in uporaba;</p>	1	2

▼ B

		STOPNJA	
		A	B1
	uravnoteženje ventilatorja; delovanje; vzroki in posledice porušitve in vzpona vzgona v kompresorju; načini krmiljenja pretoka zraka: izpustni ventili, spremenljive vstopne vodilne lopatice, spremenljive lopatice statorja, vrtljive lopatice statorja; kompresijsko razmerje.		
15.5	<i>Zgorevalni del</i> konstrukcijske lastnosti in principi delovanja.	1	2
15.6	<i>Turbinski del</i> delovanje in značilnosti različnih vrst turbinskih lopatic; pritrdišče lopatice na disk; vodilne lopatice potisne šobe; vzroki in posledice napetosti in pomika turbinske lopatice.	2	2
15.7	<i>Izpuh</i> konstrukcijske lastnosti in principi delovanja; konvergentne, divergentne in potisne šobe s spremenljivo površino; zmanjšanje hrupa motorja; sistemi vzratnega potiska.	1	2
15.8	<i>Nosilci in tesnila</i> konstrukcijske lastnosti in principi delovanja.	—	2
15.9	<i>Maziva in goriva</i> lastnosti in specifikacije; dodatki za gorivo; varnostni ukrepi.	1	2
15.10	<i>Mazalni sistemi</i> delovanje/razporeditev/ureditev sistema in komponente.	1	2
15.11	<i>Sistemi goriva</i> delovanje krmiljenja motorja in sistemov merjenja goriva, vključno z elektronskim krmiljenjem motorja (FADEC); razporeditev/ureditev in komponente sistemov.	1	2
15.12	<i>Sistemi za zrak</i> delovanje sistemov za distribucijo zraka v motorju in za preprečevanje zaledenitve, vključno z notranjim hlajenjem, tesnjenjem in oskrbovanjem z zunanjim zrakom.	1	2

▼ **B**

		STOPNJA	
		A	B1
15.13	<i>Zagon motorja in vžigalni sistemi</i> delovanje sistemov in komponent za zagon motorja; vžigalni sistemi in komponente; predpisi o varnosti vzdrževanja.	1	2
15.14	<i>Sistemi za prikaz delovanja motorja</i> temperatura izpušnega plina/vmesna temperatura v turbinah; prikaz potiska v motorju: kompresijsko razmerje v motorju, izstopni tlak iz turbine ali tlačni sistemi brizgalnih cevi; tlak in temperatura olja; tlak in pretok goriva; hitrost motorja; merjenje in prikaz vibracij; vrtilni moment; moč.	1	2
15.15	<i>Sistemi za povečevanje moči</i> delovanje in uporaba; vbrizgavanje vode, vode z metanolom; komore za dodatno izgorevanje.	—	1
15.16	<i>Turbopropellerski motorji</i> turbina, povezana s plinskim tokom/prosta turbina, turbina, povezana z zobniškim predležjem; reduktorji; integrirani krmilniki motorja in propelerja; varnostne naprave za preprečevanje prevelike hitrosti.	1	2
15.17	<i>Turbinski motorji za pogon helikopterjev</i> razporeditev/ureditev, pogonski sistemi, reduktorji, spoji, krmilni sistemi.	1	2
15.18	<i>Pomožni agregati (APU)</i> namen, delovanje, zaščitni sistemi.	1	2
15.19	<i>Namestitev pogonskega sistema</i> konfiguracija požarnih sten, okrova motorja, zvočnih sten, nosilcev motorja, protivibracijskih nosilcev, gumijastih in ostalih cevi, glavnih dovodnih kablov, konektorjev, ožičenja, krmilnih kablov in drogov, dvižnih točk in drenaž.	1	2
15.20	<i>Sistemi za zaščito pred požarom</i> delovanje sistemov za odkrivanje in gašenje požarov.	1	2

▼ **B**

		STOPNJA	
		A	B1
15.21	<p><i>Spremljanje parametrov motorja in delovanje na zemlji</i></p> <p>postopki za zagon in preizkušanje motorjev na zemlji;</p> <p>interpretacija izstopne moči in parametrov motorja;</p> <p>spremljanje trenda (vključno z analizo olja, vibracijami in boroskopom);</p> <p>pregled motorja in komponent glede na merila, odstopanja in podatke, ki jih je navedel proizvajalec motorja;</p> <p>pranje/čiščenje kompresorja;</p> <p>poškodba zaradi tujka.</p>	1	3
15.22	<p><i>Shranjevanje in konzerviranje motorjev</i></p> <p>konzerviranje in dekonzerviranje za motor in dodatno opremo/sisteme.</p>	—	2

MODUL 16. BATNI MOTOR

		STOPNJA		
		A	B1	B3
16.1	<p><i>Osnove</i></p> <p>mehanski, toplotni in volumetrični izkoristek;</p> <p>delovni cikli – dvotaktni, štiritaktni, Ottovi in Dieselski;</p> <p>premik bata in kompresijsko razmerje;</p> <p>konfiguracija motorja in zaporedje vžigov.</p>	1	2	2
16.2	<p><i>Zmogljivost motorja</i></p> <p>izračun in merjenje moči;</p> <p>dejavniki, ki vplivajo na moč motorja;</p> <p>mešanice/zmanjševanje količine goriva v mešanici gorivo-zrak, predvžig.</p>	1	2	2
16.3	<p><i>Konstrukcija motorja</i></p> <p>ohišje motorja, ročni gred, odmične gredi, oljna korita;</p> <p>dodatno zobniško predležje;</p> <p>sklopi valjev in batov;</p> <p>spojni drogi, vstopna odprtina in izstopne razdelilne cevi;</p> <p>mehanizmi ventilov;</p> <p>propelerski reduktorji.</p>	1	2	2
16.4	<p><i>Sistemi goriva v motorju</i></p>			
16.4.1	<p><i>Uplinjači</i></p> <p>vrste, razporeditev/ureditev in principi delovanja;</p> <p>zaledenitev in segrevanje.</p>	1	2	2

▼ **B**

		STOPNJA		
		A	B1	B3
16.4.2	<i>Sistemi za vbrizg goriva</i> vrste, konstrukcija in principi delovanja.	1	2	2
16.4.3	<i>Elektronsko krmiljenje motorja</i> delovanje krmiljenja motorja in sistemov merjenja goriva, vključno z elektronskim krmiljenjem motorja (FADEC); razporeditev/ureditev in komponente sistemov.	1	2	2
16.5	<i>Zagon motorja in vžigalni sistemi</i> zaganjalni sistemi, sistemi predogrevanja; vrste magnetnih vžigalnih naprav, konstrukcija in principi delovanja; vžigalna ožičenja, svečke; nizko- in visokonapetostni sistemi.	1	2	2
16.6	<i>Sesalni, izpušni in hladilni sistem</i> konstrukcija in delovanje sesalnih sistemov, vključno z izmeničnimi zračnimi sistemi; izpušni sistemi in sistemi za hlajenje motorja – zračni in tekočinski.	1	2	2
16.7	<i>Tlačno polnjenje/turbinsko tlačno polnjenje</i> principi in namen tlačnega polnjenja in njegovi učinki na parametre motorja; razporeditev/ureditev in delovanje sistemov za tlačno polnjenje/turbinsko tlačno polnjenje; sistemska terminologija; krmilni sistemi; zaščita sistemov.	1	2	2
16.8	<i>Maziva in goriva</i> lastnosti in specifikacije; dodatki za gorivo; varnostni ukrepi.	1	2	2
16.9	<i>Mazalni sistemi</i> delovanje/razporeditev/ureditev sistema in komponente.	1	2	2
16.10	<i>Sistemi za prikaz delovanja motorja</i> hitrost motorja; temperatura glave valja; temperatura hladilne tekočine; tlak in temperatura olja; temperatura izpušnega plina; tlak in pretok goriva;	1	2	2

▼ **B**

		STOPNJA		
		A	B1	B3
	tlak v cevnem razdelilniku.			
16.11	<i>Namestitev pogonskega sistema</i> izvedba požarnih sten, okrova motorja, zvočnih sten, nosilcev motorja, protivibracijskih nosilcev, cevi, dovodnih kablov, konektorjev, ožičenja, krmilnih kablov in drogov, dvižnih točk in drenaž.	1	2	2
16.12	<i>Spremljanje parametrov motorja in delovanje na tleh</i> postopki za zagon in preizkušanje motorjev na tleh; interpretacija izstopne moči in parametrov motorja; pregled motorja in komponent: merila, odstopanja in podatki, ki jih je navedel proizvajalec motorja.	1	3	2
16.13	<i>Shranjevanje in konzerviranje motorjev</i> konzerviranje in dekonzerviranje za motor in dodatno opremo/sisteme.	—	2	1

MODUL 17A. PROPELER

Opomba: Ta modul ne velja za kategorijo B3. Ustrezni predmeti za kategorijo B3 so opredeljeni v modulu 17B.

		STOPNJA	
		A	B1
17.1	<i>Osnove</i> teorija krakov propelerja; visok/nizek kot kraka, kot pri spremembi smeri, vpadni kot, vrtilna hitrost; zdrs propelerja; aerodinamična, centrifugalna in potisna sila; vrtilni moment; zračni tok na vpadnem kotu kraka; nihanje in resonanca.	1	2
17.2	<i>Konstrukcija propelerja</i> načini gradnje in materiali, ki se uporabljajo v lesenih, kompozitnih in kovinskih propelerjih; položaj kraka, zgornja stran kraka, trup kraka, spodnja stran kraka in pesto; propeler z nespremenljivim korakom, s krmiljenim korakom, z nastavljeno hitrostjo; vgradnja propelerja/kape propelerja.	1	2
17.3	<i>Krmiljenje koraka propelerja</i> krmiljenje hitrosti in načini spreminjanja koraka, mehanski in električni/elektronski; postavljanje propelerja na nož in negativni korak;	1	2

▼ B

	STOPNJA	
	A	B1
zaščita pred preveliko hitrostjo.		
17.4 <i>Sinhroniziranje propelerja</i> oprema za sinhroniziranje in sinhronizacijo faz.	—	2
17.5 <i>Zaščita propelerja pred ledom</i> tekočina in električna oprema za odtajevanje.	1	2
17.6 <i>Vzdrževanje propelerja</i> statično in dinamično uravnoteženje; iztekanje krakov; ocenjevanje poškodb na krakih, razjedenost, korozija, udarci, odstopanje/razslojevanje; načrti za obdelavo/popravila propelerja; tek motorja propelerja.	1	3
17.7 <i>Hranjenje in konzerviranje propelerja</i> konzerviranje in dekonzerviranje propelerja.	1	2

MODUL 17B. PROPELER

Opomba: Področje uporabe tega modula mora odražati tehnologijo letal, ki sodijo v kategorijo B3.

	STOPNJA
	B3
17.1 <i>Osnove</i> teorija krakov propelerja; visok/nizek kot kraka, kot pri spremembi smeri, vpadni kot, vrtilna hitrost; zdrs propelerja; aerodinamična, centrifugalna in potisna sila; vrtilni moment; zračni tok na vpadnem kotu kraka; nihanje in resonanca.	2
17.2 <i>Konstrukcija propelerja</i> načini gradnje in materiali, ki se uporabljajo v lesenih, kompozitnih in kovinskih propelerjih; položaj kraka, zgornja stran kraka, trup kraka, spodnja stran kraka in pesto; propeler z nespremenljivim korakom, s krmiljenim korakom, z nastavljenimi hitrostjo; vgradnja propelerja/kape propelerja.	2
17.3 <i>Krmiljenje koraka propelerja</i> krmiljenje hitrosti in načini spreminjanja koraka, mehanski in električni/elektronski; postavljanje propelerja na nož in negativni korak; zaščita pred preveliko hitrostjo.	2

▼ B

	STOPNJA
	B3
17.4 <i>Sinhroniziranje propelerja</i> oprema za sinhroniziranje in sinhronizacijo faz.	2
17.5 <i>Zaščita propelerja pred ledom</i> tekočina in električna oprema za odtajevanje.	2
17.6 <i>Vzdrževanje propelerja</i> statično in dinamično uravnoteženje; iztekanje krakov; ocenjevanje poškodb na krakih, razjedenost, korozija, udarci, odstopanje/razslojevanje; načrti za obdelavo/popravila propelerja; tek motorja propelerja.	2
17.7 <i>Hranjenje in konzerviranje propelerja</i> konzerviranje in dekonzerviranje propelerja.	2

▼ M5

Dodatek II
Standard osnovnega izpita
(razen za licenco kategorije L)

▼ B

1. **Splošno**
  - 1.1 Vsi osnovni izpiti se izvedejo v obliki izbirnih in opisnih vprašanj, kot je opredeljeno spodaj. Vsakemu, ki ne pozna pravega odgovora, se morajo nepravilne možnosti zdeti enako možne; vse možnosti so jasno povezane z vprašanjem in vsebujejo podobno terminologijo, slovnično strukturo in dolžino; nepravilni odgovori pri numeričnih vprašanjih ustrezajo postopkovnim napakam, kot so popravki, uporabljeni v napačnem smislu, ali nepravilne zamenjave enot: to niso le poljubne številke.
  - 1.2 Vsako izbirno vprašanje ima tri alternativne odgovore, od katerih je samo eden pravilen, kandidat pa ima za vsak modul na voljo čas, ki temelji na nominalnem povprečju 75 sekund na vsako vprašanje.
  - 1.3 Vsako opisno vprašanje zahteva pripravo pisnega odgovora in kandidatu se da na voljo 20 minut za odgovor na vprašanje.
  - 1.4 Pripravijo se primerna opisna vprašanja, ki se ocenijo z uporabo vsebin predmetov iz modulov 7A, 7B, 9A, 9B in 10 iz Dodatka I.
  - 1.5 Za vsako vprašanje je pripravljen vzorčni odgovor, ki vsebuje tudi vse poznane alternativne odgovore, ki bi lahko bili pomembni za druge podrazdelitve.
  - 1.6 Ta vzorčni odgovor je tudi razčlenjen v seznam pomembnih točk, znanih kot ključne točke.
  - 1.7 Pozitivna ocena za vsak modul in podmodul izbirnega dela izpita je 75 % točk.
  - 1.8 Pozitivna ocena za vsako opisno vprašanje je 75 % točk, s tem da kandidatov odgovor vsebuje 75 % zahtevanih ključnih točk, ki jih to vprašanje obravnava, in nobene pomembne napake v zvezi s katero koli zahtevano ključno točko.
  - 1.9 Če kandidat ne opravi samo izbirnega ali samo opisnega dela, mora ponovno opravljati samo neopravljeni del.
  - 1.10 Za določitev, ali je kandidat opravil izpit, se ne uporabljajo sistemi kazenskega označevanja.
  - 1.11 Neopravljenega modula se ne sme ponovno opravljati vsaj 90 dni od datuma izpita po neopravljenem modulu, razen v primeru potrjene organizacije za usposabljanje za vzdrževanje v skladu s Prilogo IV (Del 147), ki vodi ponovno usposabljanje, prilagojeno neopravljenim predmetom v posebnem modulu, ko se lahko neopravljeni modul ponovno opravlja po 30 dneh.
  - 1.12 Časovno obdobje v skladu s točko 66.A.25 velja za vsak posamezen izpit iz modula, razen za izpite iz modulov, ki so bili opravljeni kot del licence druge kategorije, ki je že bila izdana.

▼ B

- 1.13 Dovoljeni so največ trije zaporedni poskusi za vsak modul. Nadaljnji sklop treh poskusov je dovoljen po enem letu čakalnega roka med sklopi.

Prosilec pisno potrdi pri odobreni organizaciji za usposabljanje za vzdrževanje ali pristojnem organu, pri katerem se je prijavil na izpit, število in datume poskusov v zadnjem letu ter organizacijo ali pristojni organ, pri katerem je opravljal te poskuse. Organizacija za usposabljanje za vzdrževanje ali pristojni organ sta odgovorna za preverjanje števila poskusov v veljavnih časovnih obdobjih.

2 Število vprašanj na modul

2.1 MODUL 1 – MATEMATIKA

Kategorija A: 16 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 20 minut.

Kategorija B1: 32 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 40 minut.

► **M5** Kategoriji B2 in B2L ◀: 32 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 40 minut.

Kategorija B3: 28 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 35 minut.

2.2 MODUL 2 – FIZIKA

Kategorija A: 32 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 40 minut.

Kategorija B1: 52 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

► **M5** Kategoriji B2 in B2L ◀: 52 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

Kategorija B3: 28 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 35 minut.

2.3 MODUL 3 – TEMELJI ELEKTROTEHNIKE

Kategorija A: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B1: 52 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

► **M5** Kategoriji B2 in B2L ◀: 52 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

Kategorija B3: 24 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 30 minut.

2.4 MODUL 4 – OSNOVE ELEKTRONIKE

Kategorija B1: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

► **M5** Kategoriji B2 in B2L ◀: 40 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 50 minut.

Kategorija B3: 8 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 10 minut.

▼ B

2.5 MODUL 5 – SISTEMI DIGITALNE TEHNIKE/ELEKTRONSKIH INSTRUMENTOV

Kategorija A: 16 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 20 minut.

Kategoriji B1.1 in B1.3: 40 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 50 minut.

Kategoriji B1.2 in B1.4: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

► **M5** Kategoriji B2 in B2L ◀: 72 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 90 minut.

Kategorija B3: 16 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 20 minut.

2.6 MODUL 6 – MATERIALI IN STROJNA OPREMA

Kategorija A: 52 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

Kategorija B1: 72 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 90 minut.

► **M5** Kategoriji B2 in B2L ◀: 60 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 75 minut.

Kategorija B3: 60 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 75 minut.

2.7 MODUL 7A – VZDRŽEVALNA PRAKSA

Kategorija A: 72 izbirnih in 2 opisni vprašanji. Dovoljeni čas 90 minut in dodatnih 40 minut.

Kategorija B1: 80 izbirnih in 2 opisni vprašanji. Dovoljeni čas 100 minut in dodatnih 40 minut.

► **M5** Kategoriji B2 in B2L ◀: 60 izbirnih in 2 opisni vprašanji. Dovoljeni čas 75 minut in dodatnih 40 minut.

MODUL 7B – VZDRŽEVALNA PRAKSA

Kategorija B3: 60 izbirnih in 2 opisni vprašanji. Dovoljeni čas 75 minut in dodatnih 40 minut.

2.8 MODUL 8 – OSNOVE AERODINAMIKE

Kategorija A: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B1: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

► **M5** Kategoriji B2 in B2L ◀: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B3: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

2.9 MODUL 9A – ČLOVEŠKI DEJAVNIKI

Kategorija A: 20 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 25 minut in dodatnih 20 minut.

▼ B

Kategorija B1: 20 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 25 minut in dodatnih 20 minut.

► **M5** Kategoriji B2 in B2L ◀: 20 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 25 minut in dodatnih 20 minut.

MODUL 9B – ČLOVEŠKI DEJAVNIKI

Kategorija B3: 16 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 20 minut in dodatnih 20 minut.

2.10 **MODUL 10 – LETALSKA ZAKONODAJA**

Kategorija A: 32 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 40 minut in dodatnih 20 minut.

Kategorija B1: 40 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 50 minut in dodatnih 20 minut.

► **M5** Kategoriji B2 in B2L ◀: 40 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 50 minut in dodatnih 20 minut.

Kategorija B3: 32 izbirnih in 1 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 40 minut in dodatnih 20 minut.

2.11 **MODUL 11A – AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI LETALA S TURBINSKIM MOTORJEM**

Kategorija A: 108 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 135 minut.

Kategorija B1: 140 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 175 minut.

MODUL 11B – AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI LETALA Z BATNIM MOTORJEM

Kategorija A: 72 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 90 minut.

Kategorija B1: 100 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 125 minut.

MODUL 11C – AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI LETALA Z BATNIM MOTORJEM

Kategorija B3: 60 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 75 minut.

2.12 **MODUL 12 – AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI HELIKOPTERJEV:**

Kategorija A: 100 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 125 minut.

Kategorija B1: 128 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 160 minut.

▼ M5

2.13 **MODUL 13 — AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI ZRAKOPLOVA**

Kategorija B2: 180 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljen čas: 225 minut. Vprašanja in dovoljeni čas se lahko po potrebi razdelijo na dva izpita.

▼ M5

Kategorija B2L:

Rating za sistem	Število izbirnih vprašanj	Dovoljeni čas (v minutah)
Osnovne zahteve (Podmoduli 13.1, 13.2, 13.5 in 13.9)	28	35
COM/NAV (Podmodul 13.4(a))	24	30
INSTRUMENTI (Podmodul 13.8)	20	25
AVTOMATSKO KRMARJENJE (Podmodula 13.3(a) in 13.7)	28	35
NADZOR (Podmodul 13.4(b))	8	10
SISTEMI STRUKTURE ZRAKOPLOVA (Podmoduli od 13.11 do 13.18)	32	40

2.14 MODUL 14 – POGON

Kategoriji B2 in B2L: 24 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljen čas: 30 minut.

OPOMBA: Izpit B2L za modul 14 je veljaven samo za ratinga ‚Instrumenti‘ in ‚Sistemi strukture‘ zrakoplova.

▼ B

2.15 MODUL 15 – PLINSKI TURBINSKI MOTOR

Kategorija A: 60 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 75 minut.

Kategorija B1: 92 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 115 minut.

2.16 MODUL 16 – BATNI MOTOR

Kategorija A: 52 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

Kategorija B1: 72 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 90 minut.

Kategorija B3: 68 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 85 minut.

2.17 MODUL 17A – PROPELER

Kategorija A: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B1: 32 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 40 minut.

MODUL 17B – PROPELER

Kategorija B3: 28 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 35 minut.

▼ B*Dodatek III***Standard usposabljanja za tip zrakoplova in izpitni standard***Usposabljanje na delovnem mestu***1. Splošno**

Usposabljanje za tip zrakoplova je sestavljeno iz teoretičnega usposabljanja in izpita ter, razen za ratinge kategorije C, praktičnega usposabljanja in ocene.

(a) Teoretično usposabljanje in izpit izpolnjujeta naslednje zahteve:

(i) izvaja ju organizacija za usposabljanje za vzdrževanje, ki je ustrezno odobrena v skladu s Prilogo IV (Del 147), ali druge organizacije, ki jih je neposredno odobrila pristojni organ;

▼ M5

(ii) razen če drugače dovoljuje izobraževanje o razlikah, opisano v točki (c) spodaj, izpolnjujeta standard iz odstavka 3.1 tega dodatka in, če so na voljo, ustrezne elemente, opredeljene v obveznem delu podatkov o operativni ustreznosti, določenih v skladu z Uredbo (EU) št. 748/2012.

▼ B

(iii) v primeru osebe kategorije C, ki je zaradi akademske stopnje izobrazbe razvrščena, kot je opredeljeno v 66.A.30(a)(5), je prvo ustrezno teoretično usposabljanje za tip zrakoplova na ravni kategorije B1 ali B2;

(iv) začeta in končata se v treh letih pred vložitvijo zahtevka za odobritev ratinga za tip.

(b) Praktično usposabljanje in ocena izpolnjujeta naslednje zahteve:

(i) vodi ju organizacija za usposabljanje za vzdrževanje, ki je ustrezno odobrena v skladu s Prilogo IV (Del 147), ali druge organizacije, ki jih je neposredno odobrila pristojni organ;

▼ M5

(ii) razen če drugače dovoljuje izobraževanje o razlikah, opisano v točki (c) spodaj, izpolnjujeta standard iz odstavka 3.2 tega dodatka in, če so na voljo, ustrezne elemente, opredeljene v obveznem delu podatkov o operativni ustreznosti, določenih v skladu z Uredbo (EU) št. 748/2012.

▼ B

(iii) vključujeta reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja, ki ustreza tipu zrakoplova;

(iv) vključujeta predstavitve z opremo, komponentami, simulatorji, drugimi pripravami za usposabljanje ali zrakoplovom;

(v) začeta in končata se v treh letih pred vložitvijo zahtevka za odobritev ratinga za tip.

(c) Izobraževanje o razlikah

(i) Izobraževanje o razlikah je usposabljanje, potrebno za zajetje razlik med dvema različnima ratingoma za tip zrakoplova istega proizvajalca, kot določa Agencija.

▼ B

- (ii) Izobraževanje o razlikah mora biti opredeljeno za vsak primer posebej, ob upoštevanju zahtev iz tega Dodatka III glede teoretičnih in praktičnih elementov usposabljanja za rating za tip.
- (iii) Rating za tip se odobri na licenci po končanem izobraževanju o razlikah le, če prosilec izpolnjuje enega od naslednjih pogojev:
  - na licenci je že odobren rating za tip zrakoplova, pri katerem so bile ugotovljene razlike, ali
  - zahteve glede usposabljanja za tip zrakoplova, pri katerem so bile ugotovljene razlike, so izpolnjene.

2. Stopnje usposabljanja za tip zrakoplova

Spodaj navedene tri stopnje opredeljujejo cilje, globino usposabljanja in raven znanja, ki naj bi se doseglo z usposabljanjem.

— *Stopnja 1: Kratek pregled strukture zrakoplova, sistemov in pogonskega sistema, kot je opisano v oddelku Opis sistemov v Priročniku za vzdrževanje zrakoplova/Navodila za stalno plovnost.*

Cilji tečaja: Ob zaključku usposabljanja na stopnji 1 bo študent sposoben:

- (a) preprosto opisati celoten predmet z uporabo običajnih besed in primerov ter tipičnih izrazov in prepoznati varnostne ukrepe v zvezi s strukturo zrakoplova, njegovimi sistemi in pogonskim sistemom;
- (b) opredeliti priročnike za zrakoplove, prakse vzdrževanja, pomembne za strukturo zrakoplova, njegove sisteme in pogonski sistem;
- (c) opredeliti splošno razmestitev glavnih sistemov zrakoplova;
- (d) opredeliti splošno razmestitev in značilnosti pogonskega sistema;
- (e) opredeliti specialno orodje in preskusno opremo, ki se uporablja za zrakoplov.

— *Stopnja 2: Osnovni sistemski pregled nad komandami, kazalniki, glavnimi komponentami, vključno z njihovo lokacijo in namenom, oskrbovanjem in odpravljanjem manjših napak. Splošno znanje iz teoretičnih in praktičnih vidikov predmeta.*

Cilji tečaja: Poleg informacij, ki jih zajema usposabljanje na stopnji 1, bo študent ob zaključku usposabljanja na stopnji 2 sposoben:

- (a) razumeti teoretične osnove predmeta; praktično uporabljati svoje znanje z uporabo podrobnih postopkov;
- (b) naštetih varnostnih ukrepov, ki jih je treba upoštevati pri delu na zrakoplovu, pogonskem sistemu in drugih sistemih ali v njihovi bližini;
- (c) opisati sisteme in ravnanje z zrakoplovom, zlasti dostop, razpoložljivost energije in vire;

▼ B

- (d) določiti lokacije glavnih komponent;
- (e) pojasniti normalno delovanje vsakega od glavnih sistemov, vključno s terminologijo in nomenklaturo;
- (f) izvajati postopke za oskrbovanje zrakoplova za naslednje sisteme: gorivo, pogonski sistemi, hidravlika, podvozje letala, voda/odpadki, kisik;
- (g) izkazati strokovnost pri uporabi poročil posadke in sistemov za poročanje na krovu (odpravljanje manjših napak) ter določiti plovnost zrakoplova po MEL/CDL;
- (h) predstaviti namen, razložiti in uporabiti ustrezno dokumentacijo, vključno z navodili za stalno plovnost, priročnikom vzdrževanja, ilustriranim katalogom delov itd.

— *Stopnja 3: Podroben opis, delovanje, lokacija komponent, odstranitev/vgradnja ter BITE postopki in postopki pri odpravljanju napak na ravni iz priročnika za vzdrževanje.*

Cilji tečaja: Poleg informacij, ki jih zajema usposabljanje na stopnjah 1 in 2, bo študent ob zaključku usposabljanja na stopnji 3 sposoben:

- (a) pokazati teoretično znanje o sistemih in konstrukcijah zrakoplova ter povezave z drugimi sistemi, zagotoviti podroben opis predmeta s teoretično osnovo in specifičnimi primeri ter podajati rezultate iz različnih virov in meritev ter ustrezno korektivno ukrepati;
- (b) opravljati preglede sistema, pogonskega sistema in komponent ter funkcijske preglede, kot je določeno v priročniku za vzdrževanje zrakoplova;
- (c) predstaviti namen, razložiti in uporabiti ustrezno dokumentacijo, vključno s priročnikom za konstrukcijska popravila, priročnikom za odpravljanje napak itd.;
- (d) povezati in primerjati informacije z namenom sprejemanja odločitev v zvezi z diagnozo in odpravo napak na ravni priročnika za vzdrževanje;
- (e) opisati postopke za zamenjavo komponent, ki so enkratne za tip zrakoplova.

3. Standard usposabljanja za tip zrakoplova

Čeprav usposabljanje za tip zrakoplova vključuje tako teoretični kot praktični del, se lahko tečaji odobrijo za teoretični del, praktični del ali za kombinacijo obeh.

3.1 Teoretični del

- (a) Cilj:

Ob zaključku teoretičnega dela usposabljanja je študent sposoben na ravneh, določenih v vsebini predmetov iz Dodatka III, pokazati podrobno teoretično znanje o sistemih, konstrukciji, delovanju, vzdrževanju, popravilu na zrakoplovu in odpravljanju napak v skladu z odobrenimi podatki za vzdrževanje. Študent zna uporabljati priročnike in odobrene postopke ter pokaže znanje o ustreznih pregledih in omejitvah.

▼ B

(b) Stopnja usposabljanja:

Stopnje usposabljanja so stopnje, opredeljene v točki 2 zgoraj.

Po prvem usposabljanju za tip zrakoplova za potrditveno osebje kategorije C so lahko vsi nadaljnji tečaji samo na stopnji 1.

Med stopnjo 3 teoretičnega usposabljanja se lahko za poučevanje o celotnem poglavju uporabi gradivo za usposabljanje na stopnjah 1 in 2. Vendar sta med usposabljanjem večina gradiva za tečaj in čas usposabljanja na višji ravni.

(c) Trajanje:

Najmanjše število ur poučevanja pri teoretičnem usposabljanju je navedeno v naslednji preglednici:

Kategorija	Ure
<i>Letala z največjo vzletno maso nad 30 000 kg:</i>	
B1.1	150
B1.2	120
B2	100
C	30
<i>Letala z največjo vzletno maso, ki je enaka ali manjša od 30 000 kg in večja od 5 700 kg:</i>	
B1.1	120
B1.2	100
B2	100
C	25
<i>Letala z največjo vzletno maso 5 700 kg in manj ⁽¹⁾</i>	
B1.1	80
B1.2	60
B2	60
C	15
<i>Helikopterji ⁽²⁾</i>	
B1.3	120
B1.4	100
B2	100
C	25

▼ M5

⁽¹⁾ Za letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, do 2 000 kg MTOM, se lahko minimalno trajanje skrajša za 50 %.

⁽²⁾ Za helikopterje iz skupine 2 (kot je določeno v točki 66.A.5) se lahko minimalno trajanje skrajša za 30 %.

▼ B

Ura poučevanja v zgornji tabeli pomeni 60 minut poučevanja, kar ne vključuje odmorov, izpitov, pregledovanja, priprav in ogleda zrakoplova.

Te ure veljajo le za teoretične tečaje za popolne kombinacije zrakoplova/motorja v skladu z ratingom za tip, ki ga je določila Agencija.

(d) Določitev trajanja tečaja:

Trajanje in pokritje vseh vsebin predmetov pri tečajih usposabljanja, ki jih izvaja organizacija za usposabljanje za vzdrževanje, odobrena v skladu s Prilogo IV (Del 147), in tečajih, ki jih je neposredno odobril pristojni organ, določa analiza potreb po usposabljanju, ki temelji na:

- zasnovi tipa zrakoplova, potrebah po njegovem vzdrževanju in vrstah delovanja,
- podrobni analizi ustreznih poglavij – glej preglednico v spodnji točki 3.1(e),
- podrobni analizi usposobljenosti, ki kaže, da so bili cilji iz zgornje točke 3.1(a) v celoti izpolnjeni.

Če analiza potreb po usposabljanju pokaže, da je potrebnih več ur, je lahko trajanje tečajev daljše od minimalnega števila ur, določenega v preglednici.

Podobno tudi ure poučevanja pri izobraževanju o razlikah ali drugih kombinacijah tečajev usposabljanja (kot je kombinacija tečajev B1/B2) in v primeru teoretičnega usposabljanja, katerega število ur je manjše kot v zgornji točki 3.1(c), določi pristojni organ na podlagi analize potreb po usposabljanju, kot je določeno zgoraj.

Poleg tega mora tečaj opisovati in določati naslednje:

- najmanjšo prisotnost kandidata za izpolnitev ciljev tečaja,
- največje število ur usposabljanja na dan, ob upoštevanju pedagoških načel in človeških dejavnikov.

Če zahtevana najmanjša prisotnost ni dosežena, se potrdilo o priznanju ne izda. Organizacija za usposabljanje lahko zagotovi dodatno usposabljanje za izpolnitev najmanjše prisotnosti.

(e) Vsebina:

V programu so zajeti vsaj elementi, značilni za tip zrakoplova. Vključeni so tudi dodatno vneseni elementi, in sicer zaradi sprememb tipa, tehnoloških sprememb itd.

Vsebina predmetov usposabljanja je osredotočena na mehanske in električne vidike za osebe B1 ter na električne vidike in vidike letalske elektronike za B2.

▼B

Stopnja Poglavlja	Letala s turbinskimi motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektronika
	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	
Kategorija licence									B2
Uvodni modul:									
05 Časovni roki/kontrola vzdrževanja	1	1	1	1	1	1	1	1	1
06 Mere/območja (MTOM itd.)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
07 Dvigovanje in podpiranje	1	1	1	1	1	1	1	1	1
08 Izravnavanje in tehtanje	1	1	1	1	1	1	1	1	1
09 Vleka in vožnja po tleh	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10 Parkiranje/sidranje, shranjevanje in vrnitev v uporabo	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11 Nalepke in oznake	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12 Oskrbovanje	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20 Standardne prakse – značilne samo za tip	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Helikopterji									
18 Analiza vibracij in hrupa (nastavitve krakov)	—	—	—	—	3	1	3	1	—
60 Standardne prakse – rotor	—	—	—	—	3	1	3	1	—
62 Rotorji	—	—	—	—	3	1	3	1	1
62A Rotorji – spremljanje in prikazovanje	—	—	—	—	3	1	3	1	3
63 Pogoni rotorja	—	—	—	—	3	1	3	1	1
63A Pogoni rotorja – spremljanje in prikazovanje	—	—	—	—	3	1	3	1	3
64 Repni rotor	—	—	—	—	3	1	3	1	1
64A Repni rotor– spremljanje in prikazovanje	—	—	—	—	3	1	3	1	3
65 Pogon repnega rotorja	—	—	—	—	3	1	3	1	1

▼B

Stopnja Poglavlja	Letala s turbinski motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektronika
65A Pogon repnega rotorja – spremljanje in prikazovanje	—	—	—	—	3	1	3	1	3
66 Zložljivi kraki/nosilec	—	—	—	—	3	1	3	1	—
67 Rotorski sistem za krmarjenje leta	—	—	—	—	3	1	3	1	—
53 Konstrukcija strukture zrakoplova (helikopter)	—	—	—	—	3	1	3	1	—
25 Zasilna plavalna oprema	—	—	—	—	3	1	3	1	1
Konstrukcije strukture zrakoplova									
51 Standardne prakse in konstrukcije (opredelitev, ocena in popravilo poškodbe)	3	1	3	1	—	—	—	—	1
53 Trup letala	3	1	3	1	—	—	—	—	1
54 Gondole/nosilci (konzole)	3	1	3	1	—	—	—	—	1
55 Stabilizatorji	3	1	3	1	—	—	—	—	1
56 Okna	3	1	3	1	—	—	—	—	1
57 Krila	3	1	3	1	—	—	—	—	1
27A Površine za krmarjenje leta (vse)	3	1	3	1	—	—	—	—	1
52 Vrata	3	1	3	1	—	—	—	—	1
Sistemi identifikacije cone in lokacije	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sistemi strukture zrakoplova:									
21 Klimatizacija	3	1	3	1	3	1	3	1	3
21A Dovod zraka	3	1	3	1	►M5 3◀	►M5 1◀	3	1	2
21B Uravnavanje tlaka	3	1	3	1	3	1	3	1	3
21C Varnostne in opozorilne naprave	3	1	3	1	3	1	3	1	3
22 Avtomatsko krmarjenje	2	1	2	1	2	1	2	1	3

▼B

Stopnja Poglavlja	Letala s turbinski motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektronika	
23	Komunikacije	2	1	2	1	2	1	2	1	3
24	Električna energija	3	1	3	1	3	1	3	1	3
25	Oprema in notranja oprema	3	1	3	1	3	1	3	1	1
25A	Elektronska oprema, vključno z reševalno opremo	1	1	1	1	1	1	1	1	3
26	Protipožarna zaščita	3	1	3	1	3	1	3	1	3
27	Krmarjenje leta	3	1	3	1	3	1	3	1	2
27A	Upravljanje sistema: električno/krmiljenje s pomočjo računalnika	3	1	—	—	—	—	—	—	3
28	Sistemi goriva	3	1	3	1	3	1	3	1	2
28A	Sistemi goriva – spremljanje in prikazovanje	3	1	3	1	3	1	3	1	3
29	Hidravlična moč	3	1	3	1	3	1	3	1	2
29A	Hidravlična moč – spremljanje in prikazovanje	3	1	3	1	3	1	3	1	3
30	Zaščita pred ledom in dežjem	3	1	3	1	3	1	3	1	3
31	Sistemi prikazovanja in zapisovanja	3	1	3	1	3	1	3	1	3
31A	Sistemi instrumentov	3	1	3	1	3	1	►M5 3◀	►M5 1◀	3
32	Podvozje	3	1	3	1	3	1	3	1	2
32A	Podvozje – spremljanje in prikazovanje	3	1	3	1	3	1	3	1	3
33	Luči	3	1	3	1	3	1	3	1	3
34	Navigacija	2	1	2	1	2	1	2	1	3
35	Kisik	3	1	3	1	—	—	—	—	2

▼B

Stopnja Poglavlja	Letala s turbinski motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektronika
36 Pnevmatika	3	1	3	1	3	1	3	1	2
36A Pnevmatika – spremljanje in prikazovanje	3	1	3	1	3	1	3	1	3
37 Vakuum	3	1	3	1	3	1	3	1	2
38 Voda/odpadki	3	1	3	1	—	—	—	—	2
41 Vodni balast	3	1	3	1	—	—	—	—	1
42 Integrirana modularna letalska elektronika	2	1	2	1	2	1	2	1	3
44 Sistemi v kabini	2	1	2	1	2	1	2	1	3
45 Sistem za vzdrževanje na letalu (ali zajeto v 31)	3	1	3	1	3	1	—	—	3
46 Informacijski sistemi	2	1	2	1	2	1	2	1	3
50 Prostor za tovor in dodatno opremo	3	1	3	1	3	1	3	1	1
Turbinski motor									
70 Standardne prakse – motorji	3	1	—	—	3	1	—	—	1
70A Konstrukcijska ureditev in delovanje (inštalacijski vstopnik, kompresorji, zgorevalni del, turbinski del, nosilci in tesnila, mazalni sistemi).	3	1	—	—	3	1	—	—	1
70B Zmogljivost motorja	3	1	—	—	3	1	—	—	1
71 Pogonski sistem	3	1	—	—	3	1	—	—	1
72 Turbinski/turbopropellerski motorji s cevni/necevnim ventilatorjem	3	1	—	—	3	1	—	—	1
73 Motorno gorivo in nadzor	3	1	—	—	3	1	—	—	1
75 Zrak	3	1	—	—	3	1	—	—	1
76 Komande motorja	3	1	—	—	3	1	—	—	1

▼B

Stopnja Poglavlja	Letala s turbinskimi motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektronika
78 Izpuh	3	1	—	—	3	1	—	—	1
79 Olje	3	1	—	—	3	1	—	—	1
80 Zagon	3	1	—	—	3	1	—	—	1
82 Vbrizgavanje vode	3	1	—	—	3	1	—	—	1
83 Dodatna zobniška predležja	3	1	—	—	3	1	—	—	1
84 Pomožni pogon	3	1	—	—	3	1	—	—	1
73A FADEC	3	1	—	—	3	1	—	—	3
74 Vžigalni sistem	3	1	—	—	3	1	—	—	3
77 Sistemi za prikaz delovanja motorja	3	1	—	—	3	1	—	—	3
49 Pomožni agregati (APU)	3	1	—	—	—	—	—	—	2
Batni motor									
70 Standardne prakse – motorji	—	—	3	1	—	—	3	1	1
70A Konstrukcijska ureditev in delovanje (inštalacija, uplinjači, sistemi za vbrizg goriva, sesalni, izpušni in hladilni sistem, tlačno polnjenje/turbinsko tlačno polnjenje, mazalni sistemi).	—	—	3	1	—	—	3	1	1
70B Zmogljivost motorja	—	—	3	1	—	—	3	1	1
71 Pogonski sistem	—	—	3	1	—	—	3	1	1
73 Motorno gorivo in nadzor	—	—	3	1	—	—	3	1	1
76 Komande motorja	—	—	3	1	—	—	3	1	1
79 Olje	—	—	3	1	—	—	3	1	1
80 Zagon	—	—	3	1	—	—	3	1	1
81 Turbine	—	—	3	1	—	—	3	1	1

▼ B

Stopnja Poglavlja	Letala s turbinski motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektronika
82 Vbrizgavanje vode	—	—	3	1	—	—	3	1	1
83 Dodatna zobniška predležja	—	—	3	1	—	—	3	1	1
84 Pomožni pogon	—	—	3	1	—	—	3	1	1
73A FADEC	—	—	3	1	—	—	3	1	3
74 Vžigalni sistem	—	—	3	1	—	—	3	1	3
77 Sistemi za prikaz delovanja motorja	—	—	3	1	—	—	3	1	3
Propelerji									
60A Standardne prakse – propeler	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61 Propelerji/pogon	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61A Konstrukcija propelerja	3	1	3	1	—	—	—	—	—
61B Krmiljenje kota propelerja	3	1	3	1	—	—	—	—	—
61C Sinhroniziranje propelerja	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61D Elektronsko krmiljenje propelerja	2	1	2	1	—	—	—	—	3
61E Zaščita propelerja pred ledom	3	1	3	1	—	—	—	—	—
61F Vzdrževanje propelerja	3	1	3	1	—	—	—	—	1

- (f) Za izpolnitev teoretičnega dela usposabljanja se lahko uporabljajo multimedijske metode usposabljanja, in sicer v razredu ali v virtualno nadzorovanem okolju, ki ga je potrdil pristojni organ, ki je odobril tečaj usposabljanja.

3.2 Praktični del

(a) Cilj:

Cilj praktičnega usposabljanja je pridobiti zahtevano usposobljenost za varno izvajanje vzdrževanja, pregledov in rutinskega dela v skladu s priložnikom za vzdrževanje ter drugimi ustreznimi navodili in nalogami, kot je ustrezno za tip zrakoplova, na primer odpravljanje napak, popravila, prilagoditve, zamenjave, pregledi opreme in delovanja. Vključuje poznavanje uporabe vse tehnične literature in dokumentacije za zrakoplov, uporabe specialističnega/posebnega orodja in preskusne opreme za izvajanje odstranitve in zamenjave komponent in modulov, specifičnih za tip, vključno s kakršno koli dejavnostjo vzdrževanja na krilu.

▼B

(b) Vsebina:

Kot del praktičnega usposabljanja se zaključi najmanj 50 % s križcem označenih predmetov v spodnji preglednici, ki so pomembni za določen tip zrakoplova.

S križcem označene naloge so predmeti, ki so pomembni za namene praktičnega usposabljanja zaradi zagotovitve ustreznega obravnavanja delovanja, funkcij, vgradnje in pomembnosti ključnih nalog vzdrževanja z vidika varnosti, zlasti kadar teh ni mogoče v celoti razložiti le s teoretičnim usposabljanjem. Čeprav je na seznamu navedeno najmanjše število predmetov za praktično usposabljanje, se lahko dodajo tudi drugi predmeti, če so pomembni za določen tip zrakoplova.

Naloge, ki jih je treba opraviti, ustrezajo zrakoplovu in sistemom v smislu zahtevnosti in tehničnega znanja, ki sta potrebna za opravljanje teh nalog. Vključene so lahko razmeroma preproste naloge, vendar se lahko vključijo in izvajajo tudi druge bolj zapletene naloge, ki so ustrezne za tip zrakoplova.

Legenda preglednice: LOC: lokacija; FOT: preizkus funkcij/delovanja; SGH: servisiranje in zemeljska oskrba zrakoplova; R/I: odstranitev/vgradnja; MEL: seznam minimalne opreme; TS: odpravljanje napak.

Poglavja	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
Uvodni modul:											
5 Časovni roki/kontrola vzdrževanja	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6 Mere/območja (MTOM itd.)	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7 Dvigovanje in podpiranje	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 Izravnavanje in tehtanje	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
9 Vleka in vožnja po tleh	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
10 Parkiranje/sidranje, shranjevanje in vrnitev uporabo	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
11 Nalepke in oznake	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-
12 Oskrbovanje	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
20 Standardne prakse – značilne samo za tip	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
Helikopterji:											
18 Analiza vibracij in hrupa (nastavitev krakov)	X/—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—

▼ **B**

Poglavja	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
27 Krmarjenje leta	X/X	X	X	X	X	X	X	—	—	—	—
27A Upravljanje sistema: električno/krmiljenje s pomočjo računalnika	X/X	X	X	X	X	—	X	—	X	—	X
28 Sistemi goriva	X/X	X	X	X	X	X	X	X	—	X	—
28A Sistemi goriva – spremljanje in prikazovanje	X/X	X	—	—	—	—	X	—	X	—	X
29 Hidravlična moč	X/X	X	X	X	X	X	X	X	—	X	—
29A Hidravlična moč – spremljanje in prikazovanje	X/X	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
30 Zaščita pred ledom in dežjem	X/X	X	X	—	X	X	X	X	—	X	X
31 Sistemi prikazovanja in zapisovanja	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
31A Sistemi instrumentov	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
32 Podvozje	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	—
32A Podvozje – spremljanje in prikazovanje	X/X	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
33 Luči	X/X	X	X	—	X	—	X	X	X	X	—
34 Navigacija	X/X	—	X	—	X	—	X	X	X	X	X
35 Kisik	X/—	X	X	X	—	—	X	X	—	—	—

▼ **B**

Poglavja	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
36 Pnevmatika	X/—	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
36A Pnevmatika – spremljanje in prikazovanje	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
37 Vakuum	X/—	X	—	X	X	X	—	—	—	—	—
38 Voda/odpadki	X/—	X	X	—	—	—	X	X	—	—	—
41 Vodni balast	X/—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42 Integrirana modularna letalska elektronika	X/X	—	—	—	—	—	X	X	X	X	X
44 Sistemi v kabini	X/X	—	—	—	—	—	X	X	X	X	X
45 Sistem za vzdrževanje na letalu (ali zajeto v 31)	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
46 Informacijski sistemi	X/X	—	—	—	—	—	X	—	X	X	X
50 Prostor za tovor in dodatno opremo	X/X	—	X	—	—	—	—	—	—	—	—
Modul Turbinski/batni motor:											
70 Standardne prakse – motorji – značilne samo za tip	—	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
70A Konstrukcijska ureditev in delovanje (inštalacijski vstopnik, kompresorji, zgorevalni del, turbinski del, nosilci in tesnila, mazalni sistemi).	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Turbinski motorji:											
70B Zmogljivost motorja	—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—

▼ **B**

Poglavja	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
71 Pogonski sistem	X/—	X	X	—	—	—	—	X	—	—	—
72 Turbinski/turbopropellerski motorji s cevnim/ necevnim ventilatorjem	X/—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73 Motorno gorivo in nadzor	X/X	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73A Sistemi FADEC	X/X	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
74 Vžigalni sistem	X/X	X	—	—	—	—	X	—	—	—	—
75 Zrak	X/—	—	—	X	—	X	—	—	—	—	—
76 Komande motorja	X/—	X	—	—	—	X	—	—	—	—	—
77 Prikaz delovanja motorja	X/X	X	—	—	X	X	X	—	—	X	X
78 Izpuh	X/—	X	—	—	X	—	—	—	—	—	—
79 Olje	X/—	—	X	X	—	—	—	—	—	—	—
80 Zagon	X/—	X	—	—	X	X	—	—	—	—	—
82 Vbrizgavanje vode	X/—	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
83 Dodatna zobniška predležja	X/—	—	X	—	—	—	—	—	—	—	—
84 Pomožni pogon	X/—	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pomožni agregati (APU):											
49 Pomožni agregati (APU)	X/—	X	X	—	—	X	—	—	—	—	—

▼ B

Poglavja	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
Batni motorji:											
70 Standardne prakse – motorji – značilne samo za tip	—	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
70A Konstrukcijska ureditev in delovanje (inštalacijski vstopnik, kompresorji, zgorevalni del, turbinski del, nosilci in tesnila, mazalni sistemi).	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
70B Zmogljivost motorja	—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—
71 Pogonski sistem	X/—	X	X	—	—	—	—	X	—	—	—
73 Motorno gorivo in nadzor	X/X	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73A Sistemi FADEC	X/X	X	—	X	X	X	X	X	X	X	X
74 Vžigalni sistem	X/X	X	—	—	—	—	X	—	—	—	—
76 Komande motorja	X/—	X	—	—	—	X	—	—	—	—	—
77 Prikaz delovanja motorja	X/X	X	—	—	X	X	X	—	—	X	X
78 Izpuh	X/—	X	—	—	X	X	—	—	—	—	—
79 Olje	X/—	—	X	X	—	—	—	—	—	—	—

▼ B**4. Standard izpita iz usposabljanja za tip zrakoplova in standard ocenjevanja****4.1 Standard teoretičnega dela izpita**

Po zaključku teoretičnega dela usposabljanja za tip zrakoplova se izvede pisno preverjanje znanja, ki je v skladu z naslednjim:

- (a) Izpit je izbirnega tipa. Vsako izbirno vprašanje ima tri možne odgovore, od katerih je samo eden pravilen. Celotni čas temelji na celotnem številu vprašanj, čas za odgovor pa temelji na nominalnem povprečju 90 sekund na vprašanje.
- (b) Vsakemu, ki ne pozna pravega odgovora, se morajo nepravilne možnosti zdeti enako možne. Vse možnosti so jasno povezane z vprašanjem in vsebujejo podobno terminologijo ter so podobne slovnične strukture in dolžine.
- (c) Nepravilni odgovori pri numeričnih vprašanjih ustrezajo postopkovnim napakam, kot je uporaba nepravilnega pomena (+ proti -) ali nepravilnih merskih enot. To niso le poljubne številke.
- (d) Stopnja izpita za vsako poglavje⁽¹⁾ je določena v točki 2 „stopnje usposabljanja za tip zrakoplova“. Vendar je uporaba omejenega števila vprašanj na nižji stopnji sprejemljiva.
- (e) Izpit poteka ob zaprtih knjigah. Referenčno gradivo ni dovoljeno. Izjema je primer ugotavljanja sposobnosti B1 ali B2 kandidata za interpretacijo tehničnih dokumentov.
- (f) Število vprašanj ustreza najmanj 1 vprašanju na uro poučevanja. Število vprašanj za vsako poglavje in raven je sorazmerno z:

— urami dejanskega usposabljanja za zadevno poglavje in raven,

— učnimi cilji, določenimi v skladu z analizo potreb po usposabljanju.

Pristojni organ države članice pri odobritvi usposabljanja oceni število in raven vprašanj.

- (g) Za pozitivno oceno je potrebno doseči najmanj 75 % točk. Če je izpit iz usposabljanja za tip zrakoplova razdeljen na več izpitov, je treba za vsak izpit doseči najmanj 75 % točk. Da se lahko doseže točno 75 % točk, mora biti število vprašanj na izpitu večkratnik števila 4.
- (h) Kazensko točkovanje (negativnih točk za nepravilno odgovorjena vprašanja) se ne uporablja.
- (i) Izpitov po koncu modulne faze ni mogoče uporabiti kot del končnega izpita, če ne vsebujejo pravega števila in ravni zahtevanih vprašanj.

4.2 Standard ocenjevanja praktičnega dela

Po zaključku praktičnega dela usposabljanja za tip zrakoplova se opravi ocenjevanje, ki mora biti skladno z naslednjim:

- (a) ocenjevanje opravijo ustrezno usposobljeni in imenovani ocenjevalci;
- (b) z ocenjevanjem se ovrednoti znanje in spretnosti kandidata.

⁽¹⁾ Za namene te točke 4 „poglavje“ pomeni vsako posamezno vrstico pred številom v preglednici iz točke 3.1(e).

▼B**5. Standard izpita za tip**

Izpite za tip izvaja organizacija za usposabljanje, ki je ustrezno potrjena po Delu 147, ali pristojni organ.

Izpit sestavljajo ustni ali pisni izpit ali ocena praktičnega dela oziroma kombinacija le-teh ter izpolnjuje naslednje zahteve:

- (a) vprašanja ustnega izpita so odprtega tipa;
- (b) vprašanja pisnega izpita so opisnega tipa ali izbirna vprašanja;
- (c) ocena praktičnega dela določa sposobnost osebe za opravljanje naloge;
- (d) izpiti temeljijo na vzorcu poglavij ⁽¹⁾ iz točke 3 učnega programa za usposabljanje/izpit za tip zrakoplova, na navedeni ravni;
- (e) vsakemu, ki ne pozna pravega odgovora, se morajo nepravilne možnosti zdeti enako možne; vse možnosti so jasno povezane z vprašanjem in vsebujejo podobno terminologijo ter so podobne slovnične strukture in dolžine;
- (f) nepravilni odgovori pri numeričnih vprašanjih morajo ustrezati postopkovnim napakam, kot so popravki, uporabljeni v napačnem smislu, ali nepravilne zamenjave enot: ne gre le za poljubne številke.
- (g) izpit zagotavlja, da so izpolnjeni naslednji cilji:
  1. Pravilno in samozavestno razpravljanje o zrakoplovu in njegovih sistemih.
  2. Zagotovitev varnega izvajanja vzdrževanja, pregledov in rutinskega dela v skladu s priročnikom za vzdrževanje ter drugimi ustreznimi navodili in nalogami, kot ustreza za tip zrakoplova, na primer odpravljanje napak, popravila, prilagoditve, zamenjave, pregledi opreme in delovanja, kot je tek motorja itd., če se to zahteva.
  3. Pravilna uporaba vse tehnične literature in dokumentacije za zrakoplov.
  4. Pravilna uporaba specialističnega/posebnega orodja in preskusne opreme, izvajanje odstranitve in zamenjave komponent in modulov, edinstvenih za tip, vključno s katero izmed dejavnosti vzdrževanja na krilu.
- (h) za izpit veljajo naslednji pogoji:
  1. Dovoljeni so največ trije zaporedni poizkusi. Nadaljnji sklop treh poizkusov je dovoljen po enem letu čakalnega roka med sklopi. Po prvem neuspelem poizkusu v enem sklopu je potreben čakalni rok 30 dni, po drugem neuspelem poizkusu pa 60 dni.

Prosilec pisno potrdi pri odobreni organizaciji za usposabljanje za vzdrževanje ali pristojnem organu, pri katerem se je prijavil na izpit, število in datume poizkusov v zadnjem letu ter organizacijo za usposabljanje za vzdrževanje ali pristojni organ, pri katerem je opravljal te poizkuse. Organizacija za usposabljanje za vzdrževanje ali pristojni organ je odgovoren za preverjanje števila poizkusov v veljavnih časovnih obdobjih.

⁽¹⁾ Za namene te točke 5 „poglavje“ pomeni vsako posamezno vrstico pred številom v preglednicah iz točk 3.1(e) in 3.2(b).

▼ B

2. Izpit za tip se opravi in zahtevane praktične izkušnje se pridobijo v treh letih pred vložitvijo zahtevka za odobritev ratinga na licenci za vzdrževanje zrakoplova.

3. Na izpitu za tip je prisoten najmanj en izpraševalec. Izpraševalci ne sodelujejo pri usposabljanju prosilca.

(i) Izpraševalci pripravijo pisno in podpisano poročilo s pojasnilom, zakaj je kandidat izpit opravil ali ne.

6. Usposabljanje na delovnem mestu

Usposabljanje na delovnem mestu (OJT) odobri pristojni organ, ki je izdal licenco.

Izvoja in nadzoruje ga vzdrževalna organizacija, ki je ustrezno odobrena za vzdrževanje posebnega tipa zrakoplova, ocenijo pa ga ustrezno usposobljeni in imenovani ocenjevalci.

Začne in konča se v treh letih pred vložitvijo zahtevka za odobritev ratinga za tip.

(a) Cilj:

Cilj OJT je pridobiti zahtevano usposobljenost in izkušnje pri izvajanju varnega vzdrževanja.

(b) Vsebina:

OJT zajema izbor nalog, sprejemljivih za pristojni organ. Naloge OJT, ki jih je treba opraviti, ustrezajo zrakoplovu in sistemom v smislu zahtevnosti in tehničnega znanja, ki sta potrebna za opravljanje teh nalog. Vključene so lahko razmeroma preproste naloge, vendar se lahko vključijo in izvajajo tudi druge bolj zapletene naloge vzdrževanja, ki so ustrezne za tip zrakoplova.

Vsako nalogo podpiše študent, sopolpiše pa jo imenovani nadzornik. Navedene naloge so povezane z dejansko delovno kartico/polo itd.

Končna ocena zaključenega OJT je obvezna, določi pa jo ustrezno usposobljen in imenovan ocenjevalec.

V delovnih polah/dnevniku OJT so navedeni naslednji podatki:

1. ime kandidata;
2. datum rojstva;
3. potrjena vzdrževalna organizacija;
4. lokacija;
5. imena nadzornikov in ocenjevalca (vključno s številko licence, če je ustrezno);
6. datum zaključka naloge;

▼B

7. opis naloge in delovna kartica/delovni nalog/tehnični dnevnik itd.;
8. tip zrakoplova in registracija zrakoplova;
9. rating za zrakoplov, za katerega je bil vložen zahtevek.

Da bi se olajšala potrditev s strani pristojnega organa, je dokaz o opravljenem OJT sestavljen iz (i) podrobnih delovnih pol/dnevnika in (ii) poročila o skladnosti, ki dokazuje, da OJT izpolnjuje zahtevo iz tega dela.

▼ **M5***Dodatek IV***Zahteve glede izkušenj za podaljšanje licence za vzdrževanje zrakoplova po Delu 66**

V spodnji preglednici so prikazane zahteve glede izkušenj za dodatek nove kategorije ali podkategorije v obstoječo licenco po Delu 66.

Izkušnje so praktične izkušnje z vzdrževanjem delujočega zrakoplova v podkategoriji, ki ustreza zahtevku.

Zahteve glede izkušenj se zmanjšajo za 50 %, če je prosilec zaključil potrjeni tečaj po Delu 147, ki ustreza podkategoriji.

Do Od	A1	A2	A3	A4	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4	B2	B2L	B3
A1	—	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	2 leti	6 mesecev	2 leti	1 leto	2 leti	1 leto	6 mesecev
A2	6 mesecev	—	6 mesecev	6 mesecev	2 leti	6 mesecev	2 leti	1 leto	2 leti	1 leto	6 mesecev
A3	6 mesecev	6 mesecev	—	6 mesecev	2 leti	1 leto	2 leti	6 mesecev	2 leti	1 leto	1 leto
A4	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	—	2 leti	1 leto	2 leti	6 mesecev	2 leti	1 leto	1 leto
B1.1	ni določeno	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	—	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	1 leto	1 leto	6 mesecev
B1.2	6 mesecev	ni določeno	6 mesecev	6 mesecev	2 leti	—	2 leti	6 mesecev	2 leti	1 leto	ni določeno
B1.3	6 mesecev	6 mesecev	ni določeno	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	—	6 mesecev	1 leto	1 leto	6 mesecev
B1.4	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	ni določeno	2 leti	6 mesecev	2 leti	—	2 leti	1 leto	6 mesecev
B2	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	1 leto	1 leto	1 leto	1 leto	—	—	1 leto
B2L	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	1 leto	1 leto	1 leto	1 leto	1 leto	—	1 leto
B3	6 mesecev	ni določeno	6 mesecev	6 mesecev	2 leti	6 mesecev	2 leti	1 leto	2 leti	1 leto	—

▼ **M5**

Dodatek V

Obrazec za zahtevek – obrazec EASA 19

1. Ta dodatek vsebuje primer obrazca, ki se uporablja za zahtevek za licenco za vzdrževanje zrakoplova iz Priloge III (Del 66).
2. Pristojni organ države članice lahko spremeni obrazec EASA 19 samo zaradi vključitve dodatnih informacij, potrebnih za podkrepitev primera, ko nacionalne zahteve dovoljujejo ali zahtevajo, da se licenca za vzdrževanje zrakoplova, izdana v skladu s Prilogo III (Del 66), uporablja zunaj zahteve iz Priloge I (Del M) in Priloge II (Del 145).

▼ M5

Želim zaprositi za začetno licenco/spremembo/obnovitev licence za vzdrževanje zrakoplova (AML) po Delu 66, kot je navedeno, in potrjujem, da so bile informacije na tem obrazcu v času zahtevka pravilne.

S tem potrjujem, da:

1. nimam AML po Delu 66, izdane v drugi državi članici;
2. nisem zaprosil za AML po Delu 66 v drugi državi članici ter
3. nikoli nisem imel AML po Delu 66, izdane v drugi državi članici, ki bi jo druga država članica preklicala ali začasno odvzela.

Obveščen sem tudi, da zaradi nepravilnih podatkov morda ne bi izpolnjeval pogojev za AML po Delu 66.

Podpis: ..... Ime: .....

Datum: .....

Želim uveljavljati naslednje kreditne točke (če je ustrezno):

.....
 .....
 .....

Kreditne točke za izkušnje v okviru usposabljanja po Delu 147

.....
 .....
 .....

Kreditne točke za opravljene izpite za spričevala o enakovrednih izpitih

.....
 .....
 .....

Priložite vsa ustrezna spričevala.

Priporočilo (če je ustrezno): S tem potrjujem, da je prosilec izpolnil ustrezne zahteve glede znanja in izkušenj z vzdrževanjem iz Dela 66, ter priporočam, da pristojni organ odobri ali potrdi AML po Delu 66.

Podpis: ..... Ime: .....

Položaj: ..... Datum: .....

▼ **M5***Dodatek VI***Zahtevek za licenco za vzdrževanje zrakoplova iz Priloge III (Del 66) –
obrazec EASA 26**

1. Primer licence za vzdrževanje zrakoplova iz Priloge III (Del 66) je na naslednjih straneh.
2. Ta dokument se natisne v prikazani standardizirani obliki, lahko pa se zmanjša na velikost, ki omogoča računalniško izdelavo. Kadar se velikost zmanjša, je treba paziti, da se zagotovi dovolj razpoložljivega prostora na tistih mestih, kjer se zahtevajo uradni pečati ali žigi. V računalniško izdelane dokumente ni treba vključiti vseh okenc, kadar katero od okenc ostane prazno, v kolikor je mogoče dokument jasno prepoznati kot licenco za vzdrževanje zrakoplova, izdano v skladu s Prilogo III (Del 66).
3. Dokument se lahko izpolni v angleščini ali uradnem jeziku države članice pristojnega organa. V slednjem primeru se za vsakega imetnika licence, ki mora licenco uporabljati zunaj navedene države članice, drugi izvod v angleškem jeziku priloži dokumentu, da se zagotovi razumevanje za namene medsebojnega priznanja.
4. Vsak imetnik licence ima enotno številko imetnika licence, ki je oblikovana na podlagi nacionalne identifikacijske oznake in alfanumeričnega označevalnika.
5. Dokument ima lahko strani v drugačnem vrstnem redu kot ta vzorec in ni treba, da ima kakršne koli črte za delitev, v kolikor so vsebovane informacije razporedjene tako, da razporeditev vsake strani ustreza obliki vzorčne licence za vzdrževanje zrakoplova, ki se nahaja tukaj.
6. Ta dokument pripravi pristojni organ. Lahko pa ga pripravi tudi katera koli vzdrževalna organizacija, potrjena v skladu s Prilogo II (Del 145), če se pristojni organ s tem strinja in če priprave potekajo v skladu s postopkom, opredeljenem v priložniku vzdrževalne organizacije iz točke 145.A.70 Priloge II (Del 145). V vsakem primeru pristojni organ izda dokument.
7. Pripravo kakršne koli spremembe obstoječe licence za vzdrževanje zrakoplova opravi pristojni organ. Lahko pa ga pripravi tudi katera koli vzdrževalna organizacija, potrjena v skladu s Prilogo II (Del 145), če se pristojni organ s tem strinja in če priprave potekajo v skladu s postopkom, opredeljenem v priložniku vzdrževalne organizacije iz točke 145.A.70 Priloge II (Del 145). V vsakem primeru pristojni organ spremeni dokument.
8. Imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova le-to ohrani v dobrem stanju in zagotavlja, da se ne vnašajo nedovoljeni vpisi. Če se to pravilo ne upošteva, se dovoljenje lahko razveljavi ali pa se imetniku ne dovoli imeti pravice za potrjevanje. Pride lahko tudi do sodnega pregona po nacionalni zakonodaji.
9. Licenca za vzdrževanje zrakoplova, izdana v skladu s Prilogo III (del 66), je priznana v vseh državah članicah in pri delu v drugi državi članici ni treba zamenjati dokumenta.
10. Priloga k obrazcu EASA 26 je izbirna in se sme uporabiti samo za vključitev nacionalnih pravic, kadar so bile te pravice zajete v državnem pravu zunaj področja uporabe Priloge III (del 66).

▼ M5

11. Glede strani z ratingom tipa zrakoplova v licenci za vzdrževanje zrakoplova se lahko pristojni organ države članice odloči, da te strani ne bo izdal, dokler ni treba prvega ratinga tipa zrakoplova vpisati in potrditi, moral pa bo morda izdati več kot eno stran z ratingom tipa zrakoplova, odvisno od števila ratingov tipa, ki jih je treba navesti.
12. Ne glede na točko 11 je vsaka izdana stran v obliki tega vzorca in vsebuje specifične informacije za navedeno stran.
13. Licenca za vzdrževanje zrakoplova jasno navaja, da so omejitve izvzeta iz pravic potrjevanja. Če ni veljavnih omejitev, se na strani OMEJITVE navede ‚Brez omejitev‘.
14. Kadar se za izdajo licence za vzdrževanje zrakoplova uporablja vnaprej natisnjen format, se katero koli okence za kategorijo, podkategorijo ali rating tipa, ki ne vsebuje vpisa ratinga, označi, da se vidi, da ratinga ni.

▼ M5

I.
EVROPSKA UNIJA (*)
[DRŽAVA]
[NAZIV IN LOGOTIP ORGANA]

II.
Del 66
LICENCA ZA VZDRŽEVANJE
ZRAKOPLOVA

III.
Št. licence [KODA DRŽAVE
ČLANICE].66.[XXXX]

OBRAZEC EASA 26, 5. izdaja

IVa. Polno ime imetnika:

IVb. Datum in kraj rojstva:

V. Naslov imetnika:

VI. Državljanstvo imetnika:

VII. Podpis imetnika:

III. Št. licence:

VIII. POGOJI:

To licenco podpiše imetnik, spremlja pa jo dokument za izkazovanje identitete s fotografijo imetnika licence.

Potrditev kategorij samo na straneh z naslovom 'KATEGORIJE po Delu 66' imetniku ne dovoljuje, da izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo za zrakoplov.

Ta licenca skupaj s potrjenim ratingom za zrakoplov izpolnjuje namen Priloge 1 ICAO.

Pravice imetnika te licence so predpisane v Uredbi (EU) št. 1321/2014 in zlasti v Prilogi III k tej uredbi (Del 66).

Ta licenca ostaja veljavna do datuma, navedenega na straneh omejitev, če ni prej začasno ali dokončno preklicana.

Privilegijev te licence ni mogoče izvajati, če imetnik v predhodnem dveletnem obdobju ni imel šestmesečnih izkušenj z vzdrževanjem v skladu s pravicami, ki jih daje licenca, ali če ni izpolnjeval določb za odobritev ustreznih pravic.

III. Št. licence:

IX. KATEGORIJE po Delu 66

VELJAVNOST	A	B1	B2	B2L	B3	L	C
Letala s turbinskimi motorji			n. r.		n. r.	n. r.	n. r.
Letala z batnimi motorji			n. r.		n. r.	n. r.	n. r.
Helikopterji s turbinskimi motorji			n. r.		n. r.	n. r.	n. r.
Helikopterji z batnimi motorji			n. r.		n. r.	n. r.	n. r.
Letalska elektronika	n. r.	n. r.			n. r.	n. r.	n. r.
Kompleksni zrakoplovi na motorni pogon	n. r.	n. r.	n. r.		n. r.	n. r.	
Zrakoplovi, razen kompleksnih zrakoplovov na motorni pogon	n. r.	n. r.	n. r.		n. r.	n. r.	
Jadralna letala, motorna jadralna letala, letala ELA1, baloni in zračne ladje	n. r.	n. r.	n. r.		n. r.		n. r.
Letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2 000 kg MTOM in manj	n. r.	n. r.	n. r.			n. r.	n. r.

X. Podpis uradnika izdajatelja in datum:

XI. Pečat ali žig organa izdajatelja:

III. Št. licence:

▼ M5

XII. RATINGSI PO DELU 66		
Rating za zrakoplov Ratingi za sistem	Kategorija/podkategorija	Žig in datum
III. Št. licence:		

XIII. OMEJITVE PO DELU 66
Veljavno do:
III. Št. licence:

Priloga k OBRAZCU EASA 26
XIV. NACIONALNE PRAVICE zunaj področja uporabe Dela 66 v skladu z [nacionalno zakonodajo] (veljavno samo v [državi članici])
Uradni žig in datum:
III. Št. licence:

NAMENOMA PRAZNO

▼ **M5***Dodatek VII***Zahteve glede osnovnega znanja za licenco za vzdrževanje zrakoplova kategorije L**

Opredelitve različnih stopenj znanja, zahtevanih v tem dodatku, so enake kot v točki 1 Dodatka I k Prilogi III (Del 66).

Podkategorije	Moduli, zahtevani za vsako podkategorijo (glej preglednico programa usposabljanja v nadaljevanju)
L1C: kompozitna jadralna letala	1L, 2L, 3L, 5L, 7L in 12L
L1: jadralna letala	1L, 2L, 3L, 4L, 5L, 6L, 7L in 12L
L2C: kompozitna motorna jadralna letala in kompozitna letala ELA1	1L, 2L, 3L, 5L, 7L, 8L in 12L
L2: motorna jadralna letala in letala ELA1	1L, 2L, 3L, 4L, 5L, 6L, 7L, 8L in 12L
L3H: toplozračni baloni	1L, 2L, 3L, 9L in 12L
L3G: plinski baloni	1L, 2L, 3L, 10L in 12L
L4H: toplozračne zračne ladje	1L, 2L, 3L, 8L, 9L, 11L in 12L
L4G: plinske zračne ladje ELA2	1L, 2L, 3L, 8L, 10L, 11L in 12L
L5: plinske zračne ladje nad ELA2	Zahteve glede osnovnega znanja za vse podkategorije B1 ter 8L (za B1.1 in B1.3), 10L, 11L in 12L

KAZALO:

Oznaka modula

1L ‚Osnovno znanje‘

2L ‚Človeški dejavniki‘

3L ‚Letalska zakonodaja‘

4L ‚Konstrukcija – lesena / kovinska cev in tkanina‘

5L ‚Konstrukcija – kompozitna‘

6L ‚Konstrukcija – kovinska‘

7L ‚Konstrukcija – splošno‘

8L ‚Pogonski sistem‘

9L ‚Balon / zračna ladja – toplozračen‘

10L ‚Balon / zračna ladja – plinski (prost/pripet)‘

11L ‚Zračna ladja – toplozračna/plinska‘

12L ‚Radiokomunikacija/ELT/transponder/instrumenti‘

▼ **M5**

MODUL 1L – OSNOVNO ZNANJE

	Stopnja
<p>1L.1 Matematika</p> <p>Aritmetika</p> <ul style="list-style-type: none"> — Aritmetični izrazi in znaki — Načini množenja in deljenja — Ulomki in decimalna števila — Faktorji in mnogokratniki — Uteži, mere in pretvorniki — Razmerje in sorazmerje — Povprečja in odstotki — Površine in prostornine, kvadrati, kubi <p>Algebra</p> <ul style="list-style-type: none"> — Izračunavanje preprostih algebraičnih izrazov: seštevanje, odštevanje, množenje in deljenje — Uporaba oklepajev — Preprosti algebraični ulomki <p>Geometrija</p> <ul style="list-style-type: none"> — Preproste geometrijske konstrukcije — Grafični prikaz: vrsta in raba grafov 	1
<p>1L.2 Fizika</p> <p>Snov</p> <ul style="list-style-type: none"> — Lastnosti snovi: kemični elementi — Kemične spojine — Agregatna stanja: trdo, tekoče in plinasto — Spremembe agregatnih stanj <p>Mehanika</p> <ul style="list-style-type: none"> — Sile, navor in vrtilne sile, vektorski prikaz — Težišče — Nateg, tlak, strig in vzvoj — Narava in lastnosti trdnih snovi, tekočin in plinov <p>Temperatura</p> <ul style="list-style-type: none"> — Termometri in temperaturne lestvice: Celzijeva, Fahrenheitova in Kelvinova — Definicija toplote 	1
<p>1L.3 Električna</p> <p>Enosmerni tokokrog</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ohmov zakon, Kirchhoffova zakona (napetosti in toka) — Pomen notranje upornosti vira — Upornost/upor — Barvne kode uporov, vrednosti in tolerance, preferenčne vrednosti, razredi moči — Zaporedna in vzporedna vezava uporov 	1
<p>1L.4 Aerodinamika/aerostatika</p> <p>Mednarodna standardna atmosfera (ISA), uporaba v aerodinamiki in aerostatiki</p>	1

▼ **M5**

	Stopnja
<p>Aerodinamika</p> <ul style="list-style-type: none"> — Tok zraka okoli telesa — Mejna plast, laminarni in turbulentni tok — Potisk, teža, aerodinamična rezultanta — Nastajanje vzgona in upora Vpadni kot, polarna krivulja, porušitev vzgona <p>Aerostatika Vpliv na envelope, vplivi vetra, višine in temperature</p>	
<p>1L.5 Varnost pri delu in varstvo okolja</p> <ul style="list-style-type: none"> — Varni delovni postopki in preventivni ukrepi pri delu z elektriko, plini (zlasti s kisikom), olji in kemikalijami — Označevanje, shranjevanje in odstranjevanje nevarnih snovi (za varnost in varstvo okolja) — Sanacijski ukrepi ob požaru ali drugi nesreči z eno ali več nevarnimi snovmi, vključno s poznavanjem sredstev za gašenje 	2

MODUL 2L – ČLOVEŠKI DEJAVNIKI

	Stopnja
<p>2L.1 Splošno</p> <ul style="list-style-type: none"> — Potreba po upoštevanju človeških dejavnikov — Nezgode, ki se lahko pripišejo človeškemu dejavniku / človeški napaki — Murphyjev zakon 	1
<p>2L.2 Človekova učinkovitost in omejitve</p> <p>Vid, sluh, obdelava podatkov, pozornost in dojemanje, spomin</p>	1
<p>2L.3 Socialna psihologija</p> <p>Odgovornost, motivacija, pritisk sodelavcev, skupinsko delo</p>	1
<p>2L.4 Dejavniki, ki vplivajo na učinkovitost</p> <p>Telesna pripravljenost/zdravje, stres, spanje, utrujenost, alkohol, zdravila, zloraba drog</p>	1
<p>2L.5 Fizično okolje</p> <p>Delovno okolje (klima, hrup, osvetljenost)</p>	1

MODUL 3L – LETALSKA ZAKONODAJA

	Stopnja
<p>3L.1 Regulativni okvir</p> <ul style="list-style-type: none"> — Vloga Evropske komisije, Evropske agencije za varnost v letalstvu (EASA) in nacionalnih letalskih organov — Veljavni deli Dela M in Dela 66 	1
<p>3L.2 Popravila in spremembe</p> <ul style="list-style-type: none"> — Odobritev sprememb (popravila in spremembe) — Standardne spremembe in standardna popravila 	2
<p>3L.3 Podatki za vzdrževanje</p> <ul style="list-style-type: none"> — Plovnostne zahteve, navodila za stalno plovnost (AMM, IPC itd.) — Letalski priročnik — Evidenca o vzdrževanju 	2

▼ **M5**

MODUL 4L – KONSTRUKCIJA – LESENA / KOVINSKA CEV IN TKANINA

	Stopnja
<p>4L.1 Konstrukcija – lesena / kombinacija kovinske cevi in tkanine</p> <ul style="list-style-type: none"> — Les, vezane plošče, lepila, hranjenje, električni vod, lastnosti, strojna obdelava — Prevleka (materiali za prevleke, lepila in zaključni sloji, naravni in sintetični materiali za prevleke in lepila) — Postopki barvnega sestavljanja in popravil — Ugotavljanje poškodb zaradi prenapetosti na lesenih konstrukcijah / konstrukcijah iz kovinske cevi in tkanine — Propadanje lesenih komponent in prevlek — Preizkus razpokanja (optični postopek, npr. povečevalno steklo) kovinskih sestavnih delov Korozija in preventivne metode; zdravstvena in protipožarna zaščita 	2
<p>4L.2 Materiali</p> <ul style="list-style-type: none"> — Vrste lesa, stabilnost in lastnosti strojne obdelave — Jeklene cevi in cevi iz lahkih zlitin ter pritrdilni elementi, pregled razpok na varjenih stikih — Plastika (pregled, razumevanje lastnosti) — Barve in njihovo odstranjevanje — Lepila — Materiali in tehnologije prevlek (naravni in sintetični polimeri) 	2
<p>4L.3 Prepoznavanje poškodb</p> <ul style="list-style-type: none"> — Prenapetost na lesenih konstrukcijah / konstrukcijah iz kovinske cevi in tkanine — Prenosi obremenitev — Dinamična trdnost in preizkus razpokanja 	3
<p>4L.4 Izvajanje praktičnih del</p> <ul style="list-style-type: none"> — Privijanje zatičev, vijakov, kronskih matic, nateznih vijakov — Spajanje spojk — Popravila Nicopress in Talurit — Popravila prevlek — Popravila prosojnih pokrovov — Popravila (vezane plošče, dodatni nosilci, ograje, oplate) — Vrvje zrakoplova Izračun masnega ravnotežja krmilne površine in razpon gibanja krmilnih površin, merjenje sil pri delovanju — Izvajanje 100-urnih/letnih inšpekcijskih pregledov lesenih konstrukcij / konstrukcij iz kovinskih cevi in tkanine 	2

MODUL 5L – KONSTRUKCIJA – KOMPOZITNA

	Stopnja
<p>5L.1 Konstrukcija – plastika, utrjena z vlakni (FRP)</p> <ul style="list-style-type: none"> — Osnovna načela konstrukcije FRP — Smole (epoksidne, poliestrske, fenolne, vinilestrske) — Materiali za utrjevanje: steklena, aramidna, ogljikova vlakna, lastnosti — Polnila — Podporna jedra (balza, satje, penjena plastika) — Konstrukcije, prenos obremenitev (trdno ogrodje iz FRP, (sendvič) konstrukcija iz dveh oplatnih plošč in polnilom iz satja) 	2

▼ **M5**

	Stopnja
<ul style="list-style-type: none"> — Prepoznavanje poškodb zaradi prenapetosti komponent — Postopek za projekte z uporabo FRP (v skladu s priročnikom za vzdrževalne organizacije – MOM), vključno s pogoji za shranjevanje materiala 	
<p>5L.2 Material</p> <ul style="list-style-type: none"> — Duroplasti, termoplastični polimeri, katalizatorji — Razumevanje lastnosti, tehnologije strojne obdelave, odstranjevanje, spajanje, varjenje — Smole za FRP: epoksidne smole, poliestrske smole, vinilestrske smole, fenolne smole — Materiali za utrjevanje — Od osnovnih vlaken do filamentov (ločilno sredstvo, premaz), vzorci tkanja — Lastnosti posameznih materialov za utrjevanje (steklena vlakna, aramidna vlakna, ogljikova vlakna) — Problem sistemov iz več materialov, matrica — Zlepljenost/povezanost – različno obnašanje vlaknastih materialov — Polnila in barvila — Tehnične zahteve za polnila — Spremembe lastnosti sestave smole z uporabo steklenih vlaken, mikrobalonov, aerosolov, bombaža, mineralov, kovinskega prahu, organskih snovi — Postopki barvnega sestavljanja in popravil — Pomožni materiali — Satje (papir, FRP, kovina), les balza, Divinycell (Contizell), smeri razvoja 	2
<p>5L.3 Sestavljanje konstrukcij iz kompozitov, okrepljenih z vlakni (FRP)</p> <ul style="list-style-type: none"> — Trdno ogrodje — (Sendvič) konstrukcije iz dveh oplatnih plošč in polnilom iz satja — Sestavljanje aerodinamičnih profilov, trupov, krmilnih površin 	2
<p>5L.4 Prepoznavanje poškodb</p> <ul style="list-style-type: none"> — Obnašanje sestavnih delov iz FRP v primeru prenapetosti — Prepoznavanje razcepitev, ohlapnih stikov — Frekvenca upogibnih tresljajev v aerodinamičnih profilih — Prenos obremenitve — Frikcijska povezava in pozitivno zaklepanje — Trajna nihajna trdnost in korozija kovinskih delov — Spajanje kovine, zaključno premazovanje jeklenih in aluminijastih sestavnih delov med spajanjem s FRP 	3
<p>5L.5 Izdelava kalupov</p> <ul style="list-style-type: none"> — Mavčni kalupi, keramični kalupi — GFK-kalupi, premaz iz gela (Gel-coat), materiali za utrjevanje, problem neprožnosti — Kovinski kalupi — Moški in ženski kalupi 	2
<p>5L.6 Izvajanje praktičnih del</p> <ul style="list-style-type: none"> — Privijanje zatičev, vijakov, kronskih matic, nateznih vijakov — Spajanje spojk — Popravila Nicopress in Talurit — Popravila prevlek — Popravila trdnih ogrodij iz FRP 	2

▼ M5

	Stopnja
<ul style="list-style-type: none"> — Izdelava kalupov / oblikovanje sestavnih delov (npr. nos trupa, aerodinamični pokrov pristajalne opreme, konica krila in krilce) — Popravilo dveh oplatnih plošč s polnilom iz satja, pri katerih sta poškodovani notranja in zunanja plast — Popravilo dveh oplatnih plošč s polnilom iz satja s pritiskom z vakuumsko vrečko — Popravila prosojnega pokrova (PMMA) z eno- in dvokomponentnim lepilom — Spajanje prosojnega pokrova z okvirjem pokrova kabine — Utrjevanje prosojnih pokrovov in drugih sestavnih delov — Izvajanje popravil na ogrodju iz dveh oplatnih plošč in polnilom iz satja (manjše popravilo manj kot 20 cm) — Vrvje zrakoplova Izračun masnega ravnotežja krmilne površine in razpon gibanja krmilnih površin, merjenje sil pri delovanju — Izvajanje 100-urnih/letnih inšpekcijskih pregledov na konstrukciji iz FRP 	

MODUL 6L – KONSTRUKCIJA – KOVINSKA

	Stopnja
<p>6L.1 Konstrukcija – kovinska</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kovinski materiali, polizdelki, metode strojne obdelave — Trajna nihajna trdnost in preizkus razpokanja — Sestavljanje sestavnih delov kovinske konstrukcije, kovičeni stiki, lepljeni stiki — Prepoznavanje poškodb zaradi prenapetosti sestavnih delov, posledice korozije — Zdravstvena in protipožarna zaščita 	2
<p>6L.2 Material</p> <ul style="list-style-type: none"> — Jeklo in njegove zlitine — Lahke kovine in njihove lahke zlitine — Materiali za kovičenje — Plastika — Barve in barvni premazi — Lepila za kovino — Korozije — Materiali in tehnologije prevlek (naravni in sintetični polimeri) 	2
<p>6L.3 Prepoznavanje poškodb</p> <ul style="list-style-type: none"> — Prenapete kovinske konstrukcije, izravnavanje, merjenje simetrije — Prenosi obremenitev — Trajna nihajna trdnost in preizkus razpokanja — Prepoznavanje ohlapnih kovičenih zvez 	3
<p>6L.4 Sestavljanje konstrukcij iz kovin in kompozitov</p> <ul style="list-style-type: none"> — Oplate — Ogrodja — Dodatni in vzdolžni nosilci — Konstrukcija ogrodja — Problemi pri sistemih iz več materialov 	2
<p>6L.5 Sponke</p> <ul style="list-style-type: none"> — Razvrščanje prilegov in ohlapnosti — Metrični in anglosaški sistem merskih enot — Prevelik vijak 	2

▼ **M5**

	Stopnja
<p>6L.6 Izvajanje praktičnih del</p> <ul style="list-style-type: none"> — Privijanje zatičev, vijakov, kronskih matic, nateznih vijakov — Spajanje spojok — Popravila Nicopress in Talurit — Popravilo prevlek, poškodba površine, tehnike zaustavitve širjenja razpok z vrtnjem lukenj — Popravila prosojnih pokrovov — Izrez pločevine (aluminij in lahke zlitine, jeklo in zlitine) — Zlaganje, zvijanje, robljenje, udarjanje, ravnanje, zaključevanje — Popravilo kovičenih kovinskih konstrukcij v skladu z navodili za popravilo ali skicami — Ocena napak pri kovičenju — Vrvje zrakoplova Izračun masnega ravnotežja krmilne površine in razpon gibanja krmilnih površin, merjenje sil pri delovanju — Izvajanje 100-urnih/letnih inšpekcijskih pregledov na kovinski konstrukciji 	2

MODUL 7L – KONSTRUKCIJA – SPLOŠNO

	Stopnja
<p>7L.1 Sistemi za krmarjenje leta</p> <ul style="list-style-type: none"> — Komande v pilotski kabini: komande v pilotski kabini, barvne oznake, oblike gumbov — Površine za krmarjenje leta, zakrilca, površine zračnih zavor, komande, tečaji, ležaji, konzole, vzvodi za prenos dvosmernih pomikov, kotni vzvodi, krmilni vzvodi, vitli, vrvi, verige, cevi, valji, gosenice, vijaki, površine, pomiki, mazanje, stabilizatorji, uravnoteženje komand — Kombinacija komand: krilca in zakrilca, krilca in zračne zavore — Sistemi trimerjev 	3
<p>7L.2 Konstrukcija</p> <ul style="list-style-type: none"> — Podvozje: lastnosti podvozja in blažilnih opornikov, izvlečenje, zavore, boben, koluti, kolo, pnevmatika, mehanizem za uvlečenje, električno uvlečenje, zasilni sistem — Točke povezave krila s trupom letala, točke povezave repa (vertikalnega in horizontalnega stabilizatorja) s trupom letala, točke povezave krmilnih ploskev — Dovoljeni vzdrževalni ukrepi — Vleka: vlečna/dvižna oprema/mehanizem — Kabina: sedeži in varnostni pasovi, ureditev kabine, vetrobranska stekla, okna, nalepke, prostori za prtljago, komande v pilotski kabini, zračni sistem v kabini, puhalo — Vodni balast: vodni rezervoarji, vodi, ventili, odtoki, oddušniki, preizkusi — Sistem goriva: posode za gorivo, linije, oddušniki, odtoki, polnjenje, preklopni ventil, črpalke, označevanje, preizkusi, povezovanje; — Hidravlika: razporeditev sistema, akumulatorji, distribucija tlaka in energije, prikaz — Tekočina in plin: hidravlika, druge tekočine, ravni, rezervoar, vodi, ventili, filter — Zaščite: požarne stene, protipožarna zaščita, zaščita pred udarom strele, natezni vijaki, blokirne naprave, razbremenilniki 	2
<p>7L.3 Pritrdilni elementi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Zanesljivost zatičev, kovic, vijakov — Krmilni kabli, natezni vijaki — Spojke za hitro sprostitvev (L'Hotellier, SZD, Poljska) 	2

▼ **M5**

	Stopnja
7L.4 Blokirna oprema — Sprejemljivost blokirnih metod, blokirnih zatičev, vzmetnih trnov, blokirne žice, blokirnih matic, barve — Spojke za hitro sprostitvev	2
7L.5 Teža in ravnotežje	2
7L.6 Reševalni sistemi	2
7L.7 Moduli na krovu — Pitotov statični sistem, vakuumski/dinamični sistem, hidrostatični preizkus — Instrumenti za letenje: merilnik hitrosti, višinomer, variometer, povezave in delovanje, oznake — Razporeditev in prikaz, plošča, električna napeljava — Žiroskopi, filtri, prikazovalni instrumenti Preizkus delovanja — Magnetni kompas: namestitev in umerjanje kompasa — Jadralna letala: akustični variometer, zapisovalnik poleta, pomoč za preprečevanje trčenja — Sistem za kisik	2
7L.8 Instalacija in povezovanje modulov na krovu — Instrumenti za letenje, zahteve za vgradnjo (pogoji za zasilni pristanek v skladu s CS 22) — Električna napeljava, viri napajanja, vrsta akumulatorjev, električni parametri, električni generator, tokovni odklopnik, uravnoteženje energije, zemlja/tla, konektorji, terminali, opozorila, varovalke, luči, razsvetljava, stikala, voltmetri, ampermetri, električni kazalniki	2
7L.9 Pogon z batnim motorjem Vmesnik med pogonom in konstrukcijo	2
7L.10 Propeler — Pregled — Zamenjava — Uravnoteženje	2
7L.11 Sistem za uvlečenje — Nadzor položaja propelerja — Sistem za uvlečenje motorja in/ali propelerja	2
7L.12 Postopki fizičnega pregleda — Čiščenje, uporaba razsvetljave in ogledal — Merilna orodja — Merjenje odklona krmilnih površin — Navor vijakov in sornikov — Obraba ležajev — Oprema za pregled — Umerjanje merilnega orodja	2
MODUL 8L – POGONSKI SISTEM	
	Stopnja
8L.1 Omejitve hrupa — Razlaga koncepta ‚raven hrupa‘ — Spričevalo o hrupu — Izboljšano preverjanje zvoka — Možno znižanje zvočnih emisij	1

▼ **M5**

	Stopnja
8L.2 Batni motorji <ul style="list-style-type: none"> — Štiriktaktni motorji na prisilni vžig, zračno hlajeni, hlajeni s tekočino — Dvotaktni motor — Motor z vrtljivim batom — Učinkovitost in vplivni dejavniki (diagram tlak-volumen, krivulja moči) — Naprave za nadzor hrupa 	2
8L.3 Propeler <ul style="list-style-type: none"> — Krak, kapa propelerja, nosilna plošča, tlak v akumulatorju, pesto — Delovanje propelerjev — Propelerji s spremenljivim korakom, propelerji, ki jih je mogoče mehansko, električno in hidravlično prilagoditi na tleh ali med letom — Uravnoveženje (statično, dinamično) — Težave s hrupom 	2
8L.4 Naprave za krmiljenje motorja <ul style="list-style-type: none"> — Mehanske krmilne naprave — Električne krmilne naprave — Naprave za prikaz stanja rezervoarja — Funkcije, značilnosti, običajne napake in prikaz napak 	2
8L.5 Dovodne cevi <ul style="list-style-type: none"> — Materiali in usklajevanje dovodnih cevi za gorivo in olje — Nadzor življenjske dobe 	2
8L.6 Pomožna oprema <ul style="list-style-type: none"> — Delovanje magnetnega vžiga — Kontrola omejitev vzdrževanja — Delovanje uplinjačev — Navodila za vzdrževanje za značilnih naprav — Električne črpalke za gorivo — Delovanje komand propelerja — Električno krmiljene komande propelerja — Hidravlično krmiljene komande propelerja 	2
8L.7 Vžigalni sistem <ul style="list-style-type: none"> — Konstrukcije: vžig s tuljavo, magnetni vžig in vžig s tiristorjem — Učinkovitost vžiga in predogrevalnega sistema — Moduli vžiga in predogrevalnega sistema — Pregled in preizkušanje svečk 	2
8L.8 Indukcijski in izpušni sistem <ul style="list-style-type: none"> — Delovanje in montaža — Dušilniki in grelne instalacije — Gondole in okrov motorja — Pregled in preizkušanje — Preizkušanje emisij CO 	2

▼ M5

	Stopnja
8L.9 Goriva in maziva <ul style="list-style-type: none"> — Značilnosti goriv — Označevanje, okolju prijazno shranjevanje — Mazivna mineralna in sintetična olja ter njihove lastnosti: označevanje in značilnosti, uporaba — Okolju prijazno skladiščenje in pravilno odlaganje izrabljenih olj 	2
8L.10 Dokumentacija <ul style="list-style-type: none"> — Dokumentacija proizvajalca za motor in propeler — Navodila za stalno plovnost (ICA) — Priročniki za letenje za zrakoplov (AFM) in priročniki za vzdrževanje zrakoplova (AMM) — Čas med obnovami (TBO) — Plovnostne zahteve, tehnična opozorila in tehnični bilteni 	2
8L.11 Nazorno gradivo <ul style="list-style-type: none"> — Valj z ventilom — Uplinjač — Visokonapetostni magnetnik — Diferencialna kompresijska naprava za preizkušanje valjev — Pregreti/poškodovani bati — Svečke motorja, ki so delovale pod drugačnimi pogoji 	2
8L.12 Praktične izkušnje <ul style="list-style-type: none"> — Varnost pri delu / preprečevanje nesreč (ravnanje z gorivi in mazivi, zagon motorjev) — Kontrolne palice motorja in bovdsenske žice — Nastavitev hitrosti brez obremenitve — Preverjanje in nastavitev točke vžiga — Preverjanje delovanja magnetnikov — Preverjanje vžigalnega sistema — Preverjanje in čiščenje svečk — Izvajanje nalog motorja, vključenih v inšpekcijski pregled na 100 ur/letno — Preizkus kompresije valja — Statični preizkus in ovrednotenje delovanja motorja — Dokumentiranje vzdrževalnih del, vključno z zamenjavo komponent 	2
8L.13 Izmenjava plinov v motorjih z notranjim izgorevanjem <ul style="list-style-type: none"> — Štiritaktni batni motor in krmilne enote — Energijske izgube — Časovno usklajevanje vžiga — Obnašanje krmilnih enot pri neposrednem toku — Wanklov motor in krmilne enote — Dvotaktni motor in krmilne enote — Čiščenje — Čistilni ventilator — Razpon prostega teka in razpon moči 	2

▼ **M5**

	Stopnja
8L.14 Vžig, zgorevanje in uplinjanje <ul style="list-style-type: none"> — Vžig — Svečke — Vžigalni sistem — Zgorevalni proces — Normalno zgorevanje — Učinkovitost in tlak medija — Klenkanje motorja in ocenjevanje oktanske vrednosti — Oblike zgorevalne komore — Mešanica goriva/zraka v uplinjaču — Načelo delovanja in enačba uplinjača — Enostaven uplinjač — Težave pri enostavnem uplinjaču in rešitve za te težave — Modeli uplinjača — Mešanica goriva/zraka med vbrizgavanjem — Mehansko krmiljeno vbrizgavanje — Elektronsko krmiljeno vbrizgavanje — Neprekinjeno vbrizgavanje — Uplinjač – primerjava vbrizgavanja 	2
8L.15 Instrumenti letenja pri zrakoplovih z motorji z vbrizgavanjem <ul style="list-style-type: none"> — Posebni instrumenti letenja (motor na vbrizgavanje) — Razlaga navedb pri statičnem preizkusu — Razlaga navedb med letom pri različnih višinah leta 	2
8L.16 Vzdrževanje zrakoplovov z motorji z vbrizgavanjem <ul style="list-style-type: none"> — Dokumentacija, dokumentacija proizvajalca itd. — Splošna navodila za vzdrževanje (urni pregledi) — Preizkusi delovanja — Preizkus na tleh — Preizkusni polet — Odpravlja napak v primeru okvar v sistemu za vbrizgavanje goriva 	2
8L.17 Varnost pri delu in varnostni predpisi Varnost pri delu in varnostni predpisi za delo na sistemih za vbrizgavanje	2
8L.18 Vizualni pripomočki <ul style="list-style-type: none"> — Uplinjač — Komponente sistema za vbrizgavanje — Zrakoplovi z motorjem na vbrizgavanje — Orodje za delo na sistemih za vbrizgavanje 	2
8L.19 Električni pogon <ul style="list-style-type: none"> — Energetski sistem, akumulatorji, namestitve — Elektromotor — Pregledi toplote, hrupa in vibracij — Preizkušanje navitij — Električna napeljava in nadzorni sistemi 	2

▼ **M5**

	Stopnja
<ul style="list-style-type: none"> — Nosilci, sistemi za izvlečenje in uvlečenje — Motorni/propelerski zavorni sistem — Motorni prezračevalni sistem — Praktične izkušnje 100-urnih/letnih inšpekcijskih pregledov 	
8L.20 Reaktivni pogon <ul style="list-style-type: none"> — Namestitev motorja — Nosilci, sistemi za izvlečenje in uvlečenje — Požarna varnost — Sistemi goriva, vključno z mazalnim sistemom — Sistemi zagona motorja, s pomočjo plina — Ocenjevanje poškodb na motorju — Servisiranje motorja — Odstranitev/popravilo motorja in preizkus — Praktične izkušnje pogojnih/obratovalnih/letnih inšpekcijskih pregledov — Pogojni inšpekcijski pregledi 	2
8L.21 Popolno digitalno krmiljenje motorja (FADEC)	2

MODUL 9L – BALON / ZRAČNA LADJA – TOPLOZRAČEN

	Stopnja
9L.1 Osnovna načela in sestava toplozračnih balonov / zračnih ladij <ul style="list-style-type: none"> — Sestava in posamezni deli — Ovoji — Materiali za ovoj — Sistemi ovojev — Običajne in posebne oblike — Sistem za gorivo — Gorilnik, ohišje gorilnika in podporni drogovi za gorilnik — Jeklenke s stisnjanim plinom in cevi za stisnjen plin — Košara in alternativne naprave (sedeži) — Oprema in pribor — Vzdrževalne in servisne naloge — Letni/100-urni inšpekcijski pregled — Dnevniki — Priročniki za letenje za zrakoplov (AFM) in priročniki za vzdrževanje zrakoplova (AMM) — Priprava za opremljanje in vzlet — Vzlet 	3
9L.2 Praktično usposabljanje Upravljalvske komande, vzdrževalne in servisne naloge (v skladu s priročnikom za letenje)	3
9L.3 Ovoj <ul style="list-style-type: none"> — Tkanine — Šivi — Nosilni trak, ripstop najlon — Vrhnji obroči 	3

▼ **M5**

	Stopnja
<ul style="list-style-type: none"> — Ventil kupole in sistemi za hiter izpust — Horizontalni panel — Ventil za obračanje — Diafragme / žice (posebne oblike in zračne ladje) — Kolesca, škripci — Vrvi komand in okrova — Vozli — Oznaka za prikaz temperature, zastavica za temperaturo, termometer ovoja — Letalne žice — Pritrdilni elementi, karabini 	
<p>9L.4 Gorilnik in sistem za gorivo</p> <ul style="list-style-type: none"> — Tuljave gorilnika — Izpušni, tekočinski in krmilni ventili — Gorilniki/šobe — Pilotske luči/uparjalniki/šobe — Ohišje gorilnika — Vodi/cevi za gorivo — Jeklenke za gorivo ter ventili in pritrdilni elementi 	3
<p>9L.5 Košara in pritrdilne vrvi za košaro (vključno z alternativnimi napravami)</p> <ul style="list-style-type: none"> — Vrste košar (vključno z alternativnimi napravami) — Materiali za košare: Trs in vrba, usnje, les, povezovalni materiali, vrvi za obežanje — Sedeži, valjčni ležaji — Karabini, sponke in zatiči — Podporni drogovi za gorilnik — Jermeni jeklenke za gorivo — Pomožne naprave 	3
<p>9L.6 Oprema</p> <ul style="list-style-type: none"> — Gasilni aparat, odeja, odporna na ogenj — Instrumenti (samostojni ali kombinirani) 	3
<p>9L.7 Manjša popravila</p> <ul style="list-style-type: none"> — Šivanje — Vežanje — Popravila usnja na košari / povezovalnega materiala 	3
<p>9L.8 Postopki fizičnega pregleda</p> <ul style="list-style-type: none"> — Čiščenje, uporaba razsvetljave in ogledal — Merilna orodja — Merjenje odklona krmilnih površin (samo zračne ladje) — Navor vijakov in sornikov — Obraba ležajev (samo zračne ladje) — Oprema za pregled — Umerjanje merilnega orodja — Natezni trdnostni preizkus blaga 	2

▼ M5

MODUL 10L – BALON/ZRAČNA LADJA – PLINSKI (PROST/PRIPET)

	Stopnja
10L.1 Osnovna načela in sestava plinskih balonov / zračnih ladij <ul style="list-style-type: none"> — Sestava posameznih delov — Ovoj in mrežni material — Ovoj, horizontalni panel, zasilna odprtina, vrvi in jermeni — Togi plinski ventil — Fleksibilni plinski ventil (padalo) — Pletivo — Nosilni obroč — Košara in pribor (vključno z alternativnimi napravami) — Poti elektrostatične razbremenitve — Vrv za privez in vleko — Vzdrževanje in servisiranje — Letni pregled — Dokumenti za letenje — Priročniki za letenje za zrakoplov (AFM) in priročniki za vzdrževanje zrakoplova (AMM) — Priprava za opremljanje in vzlet — Vzlet 	3
10L.2 Praktično usposabljanje <ul style="list-style-type: none"> — Upravljaljske komande — Vzdrževalne in servisne naloge (v skladu z AMM in AFM) — Pravila o varnosti, če se kot vzgonski plin uporablja vodik 	3
10L.3 Ovoj <ul style="list-style-type: none"> — Tkanine — Drogovi in ojačitev drogov — Horizontalni panel in vrv — Vrvi padala in okrova — Ventili in vrvi — Polnilni vrat, Poeschlov obroč in vrvi — Poti elektrostatične razbremenitve 	3
10L.4 Ventil <ul style="list-style-type: none"> — Vzmeti — Tesnila — Vijačne zveze — Komandne vrvi — Poti elektrostatične razbremenitve 	3
10L.5 Pletenje ali opremljanje (brez pletenice) <ul style="list-style-type: none"> — Vrste pletenic in drugih vrvi — Velikosti in koti mrežnih očes — Obroč pletenice — Načini zavezovanja vozlov — Poti elektrostatične razbremenitve 	3

▼ **M5**

	Stopnja
10L.6 Nosilni obroč	3
10L.7 Košara (vključno z alternativnimi napravami) — Vrste košar (vključno z alternativnimi napravami) — Jermeni in zatični klini — Balastni sistem (vreče in podpore) — Poti elektrostatične razbremenitve	3
10L.8 Horizontalna vrv in vrvi ventilov	3
10L.9 Vrv za privez in vleko	3
10L.10 Mala popravila — Vezanje — Spajanje vrvi iz konoplje	3
10L.11 Oprema Instrumenti (samostojni ali kombinirani)	3
10L.12 Privezna vrv (samo pripeti plinski baloni – TGB) — Vrste vrvi — Sprejemljiva poškodba vrvi — Škripec — Sponke za vrvi	3
10L.13 Vitel (samo pripeti plinski baloni) — Vrste vitlov — Mehanski sistem — Električni sistem — Zasilni sistem — Ozemljitev/balastenje vitla	3
10L.14 Postopki fizičnega pregleda — Čiščenje, uporaba razsvetljave in ogledal — Merilna orodja — Merjenje odklona krmilnih površin (samo zračne ladje) — Navor vijakov in sornikov — Obraba ležajev (samo zračne ladje) — Oprema za pregled — Umerjanje merilnega orodja — Natezni trdnostni preizkus blaga	2

MODUL 11L – ZRAČNA LADJA – TOPLOZRAČNA/PLINSKA

	Stopnja
11L.1 Osnovna načela in sestava malih zračnih ladij — Ovoji, baloneti — Ventili, odprtine — Gondola — Pogon — Priročniki za letenje za zrakoplov (AFM) in priročniki za vzdrževanje zrakoplova (AMM) — Priprava za opremljanje in vzlet	3

▼ **M5**

	Stopnja
11L.2 Praktično usposabljanje — Upravljaljske komande — Vzdrževalne in servisne naloge (v skladu z AMM in AFM).	3
11L.3 Ovoj — Tkanine — Horizontalni panel in vrvi — Ventili — Sistem žic	3
11L.4 Gondola (vključno z alternativnimi napravami) — Vrste gondol (vključno z alternativnimi napravami) — Vrste in materiali konstrukcije — Prepoznavanje poškodb	3
11L.5 Električni sistem — Osnove električnih vezij na krovu — Viri elektrike (akumulatorji, namestitvev, prezračevanje, korozija) — Svinčeni, nikelj-kadmijevi (NiCd) ali drugi akumulatorji, suhi akumulatorji — Generatorji — Napeljava, električne povezave — Varovalke — Zunanji viri napajanja — Energijsko ravnovesje	3
11L.6 Pogon — Sistem goriva: posode za gorivo, linije, oddušniki, odtoki, polnjenje, preklopni ventil, črpalke, označevanje, preizkusi, povezovanje; — Pogonski instrumenti — Osnove merjenja in instrumentov — Merjenje obratov — Merjenje tlaka — Merjenje temperature — Merjenje goriva/električne energije, ki je na voljo	3
11L.7 Oprema — Gasilni aparat, odeja, odporna na ogenj — Instrumenti (samostojni ali kombinirani)	3

MODUL 12L – RADIOKOMUNIKACIJA/ELT/TRANSPONDER/INSTRUMENTI

	Stopnja
12L.1 Radiokomunikacija/ELT — Razmik med kanali — Osnovni preizkus delovanja — Baterije — Zahteve za preizkušanje in vzdrževanje	2

▼ M5

	Stopnja
12L.2 Transponder — Osnovno delovanje — Običajna prenosna konfiguracija vključno z anteno — Razlaga načinov A, C, S — Zahteve za preizkušanje in vzdrževanje	2
12L.3 Instrumenti — Ročni višinomer/variometri — Baterije — Osnovni preizkus delovanja	2

▼ **M5***Dodatek VIII***Standard osnovnega izpita za licenco za vzdrževanje zrakoplova kategorije L**

- (a) Izpiti v zvezi z zahtevami glede osnovnega znanja iz Dodatka VII temeljijo na naslednjih standardih:
- (i) vsi izpiti se izvedejo v obliki izbirnih vprašanj, kot je opredeljeno v točki (ii). Vsakomur, ki ne pozna pravega odgovora, se morajo nepravilne možnosti zdeti enako mogoče. Vse možnosti morajo biti jasno povezane z vprašanjem in vsebovati podobno terminologijo, slovnično strukturo in dolžino. Nepravilni odgovori pri numeričnih vprašanjih morajo ustrezati postopkovnim napakam, kot so popravki, uporabljeni v napačnem smislu, ali nepravilne pretvorbe enot: ne smejo biti le poljubne številke;
  - (ii) vsako izbirno vprašanje mora imeti tri alternativne odgovore, od katerih je pravilen samo eden, kandidat pa mora imeti za vsak modul na voljo čas, ki temelji na nominalnem povprečju 75 sekund na vsako vprašanje;
  - (iii) pozitivna ocena za vsak modul je 75 % točk;
  - (iv) kazensko označevanje (negativne točke za nepravilno odgovorjena vprašanja) se ne uporablja;
  - (v) raven znanja, ki se zahteva pri vprašanjih, mora biti sorazmerna z ravno tehnologije kategorije zrakoplova.
- (b) Število vprašanj na modul:
- (i) modul 1L „Osnovno znanje“: 12 vprašanj. Dovoljen čas: 15 minut;
  - (ii) modul 2L „Človeški dejavniki“: 8 vprašanj. Dovoljen čas: 10 minut;
  - (iii) modul 3L „Letalska zakonodaja“: 24 vprašanj. Dovoljen čas: 30 minut;
  - (iv) modul 4L „Konstrukcija – lesena / kovinska cev in tkanina“: 32 vprašanj. Dovoljen čas: 40 minut;
  - (v) modul 5L „Konstrukcija – kompozitna“: 32 vprašanj. Dovoljen čas: 40 minut;
  - (vi) modul 6L „Konstrukcija – kovinska“: 32 vprašanj. Dovoljen čas: 40 minut;
  - (vii) modul 7L „Konstrukcija – splošno“: 64 vprašanj. Dovoljen čas: 80 minut;
  - (viii) modul 8L „Pogonski sistem“: 48 vprašanj. Dovoljen čas: 60 minut;
  - (ix) modul 9L „Balon / zračna ladja – toplozračen“: 36 vprašanj. Dovoljen čas: 45 minut;
  - (x) modul 10L „Balon / zračna ladja – plinski (prost/pripet)“: 40 vprašanj. Dovoljen čas: 50 minut;
  - (xi) modul 11L „Zračna ladja –toplozračna/plinska“: 36 vprašanj. Dovoljen čas: 45 minut;
  - (xii) modul 12L „Radiokomunikacija/ELT/transponder/instrumenti“: 16 vprašanj. Dovoljen čas: 20 minut.

▼ B*PRILOGA IV***(Del 147)**

VSEBINA

147.1

ODDELEK A – TEHNIČNE ZAHTEVE

PODDEL A – SPLOŠNO

147.A.05 Področje uporabe

147.A.10 Splošno

147.A.15 Zahtevki

PODDEL B – ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE

147.A.100 Zahteve glede objektov

147.A.105 Zahteve za osebje

147.A.110 Evidenca inštruktorjev, izpraševalcev in ocenjevalcev

147.A.115 Učna oprema

147.A.120 Material za usposabljanje za vzdrževanje

147.A.125 Evidenca

147.A.130 Postopki usposabljanja in sistem kakovosti

147.A.135 Izpiti

147.A.140 Priročnik organizacije za usposabljanje za vzdrževanje

147.A.145 Pravice organizacije za usposabljanje za vzdrževanje

147.A.150 Spremembe organizacije za usposabljanje za vzdrževanje

147.A.155 Stalna veljavnost

147.A.160 Ugotovitve

PODDEL C – POTRJENO OSNOVNO USPOSABLJANJE

147.A.200 Potrjeno osnovno usposabljanje

147.A.205 Izpiti za preverjanje osnovnega znanja

147.A.210 Osnovno ocenjevanje praktičnega dela

PODDEL D – USPOSABLJANJE ZA TIP ZRAKOPLOVA/NALOGO

147.A.300 Usposabljanje za tip zrakoplova/nalogo

147.A.305 Izpiti za tip zrakoplova in ocenjevanje nalog

▼ B**ODDELEK B – POSTOPKI ZA PRISTOJNE ORGANE****PODDEL A – SPLOŠNO**

147.B.05 Področje uporabe

147.B.10 Pristojni organ

147.B.20 Vodenje evidence

147.B.25 Izjeme

PODDEL B – IZDAJA ODOBRITEV

147.B.110 Postopek za odobritev in spremembo odobritve

147.B.120 Postopek stalne veljavnosti

147.B.125 Potrdilo o odobritvi organizacije za usposabljanje za vzdrževanje

147.B.130 Ugotovitve

PODDEL C – PREKLIC, ZAČASNA UKINITEV IN OMEJITEV ODOBRITEV ORGANIZACIJE ZA USPOSABLJANJE ZA VZDRŽEVANJE IZ VZDRŽEVANJA

147.B.200 Preklic, začasna ukinitvev in omejitev odobritve organizacije za usposabljanje za vzdrževanje

Dodatek I – Trajanje osnovnega usposabljanja

Dodatek II – Odobritev organizacije za usposabljanje za vzdrževanje – obrazec EASA 11

Dodatek III – Potrdila o priznanju iz Priloge IV (Del 147) – obrazca EASA 148 in 149

147.1

Za namene tega dela je pristojni organ:

1. za organizacije z glavnim krajem poslovanja na ozemlju države članice organ, ki ga imenuje ta država članica,
2. za organizacije z glavnim krajem poslovanja v tretji državi agencija.

*ODDELEK A***TEHNIČNE ZAHTEVE****PODDEL A***SPLOŠNO***147.A.05 Področje uporabe**

Ta del določa zahteve, ki jih morajo izpolnjevati organizacije, ki želijo pridobiti odobritev za vodenje usposabljanja in izpitov, kot je opredeljeno v Prilogi III (Del 66).

147.A.10 Splošno

Organizacija za usposabljanje je organizacija ali del organizacije, registrirana kot pravna oseba.

▼ B**147.A.15 Zahtevek**

- (a) Zahtevek za odobritev ali spremembo obstoječe odobritve se pripravi na obrazcu in na način, ki ga določi pristojni organ.
- (b) Zahtevek za odobritev ali spremembo odobritve vključuje naslednje informacije:
  1. registrirano ime in naslov prosilca,
  2. naslov organizacije, ki zahteva odobritev ali spremembo odobritve,
  3. predvideni obseg odobritve ali spremembe obsega odobritve,
  4. ime in podpis odgovornega vodje,
  5. datum zahtevka.

PODDEL B*ORGANIZACIJSKE ZAHEVE***147.A.100 Zahteve glede objektov**

- (a) Velikost in struktura objektov zagotavljata zaščito pred prevladujočimi vremenskimi razmerami in pravilno izvajanje vsega načrtovanega usposabljanja in izpitov na katerikoli dan.
- (b) Povsem zaprta ustrezna namestitve, ločena od drugih objektov, se zagotovi za učenje teorije in vodenje izpitov za preverjanje znanja.
  1. Največje število študentov, ki opravljajo usposabljanje za pridobitev znanja, med katerim koli usposabljanjem ne sme preseči 28.
  2. Velikost namestitve med izpiti je taka, da noben študent med izpiti s svojega položaja ne more brati pole ali računalniškega zaslona drugega študenta.
- (c) Okolje namestitve iz točke (b) se ohranja v takem stanju, da se študentje lahko osredotočijo na svoj študij oziroma izpit brez nepotrebnih motenj ali neugodja.
- (d) V primeru osnovnega usposabljanja se za praktično poučevanje, ki ustreza načrtovanemu usposabljanju, zagotovijo delavnice osnovnega usposabljanja in/ali objekti za vzdrževanje, ločeni od razredov za usposabljanje. Če organizacija ne more zagotoviti teh objektov, se lahko dogovori z drugo organizacijo, da zagotovi te delavnice in/ali objekte za vzdrževanje, v tem primeru pa se s to organizacijo sklene pismeni sporazum, ki opredeljuje pogoje dostopnosti in uporabe objektov. Pristojni organ zahteva dostop do katere koli take organizacije, s katero je bila sklenjena pogodba, ta dostop pa mora biti opredeljen s pisnim sporazumom.
- (e) V primeru usposabljanja za tip zrakoplova/nalogo se zagotovi dostop do ustreznih objektov, ki vsebujejo primere tipa zrakoplova, kot je opredeljeno v točki 147.A.115(d).

▼ B

- (f) Število študentov, ki opravljajo praktično usposabljanje, med katerim koli programom usposabljanja ne sme biti večje od 15 na nadzornika ali ocenjevalca.
- (g) Zagotovijo se pisarne za inštruktorje, izpraševalce in praktične ocenjevalce po standardu, ki zagotavlja, da se za svoje naloge lahko pripravijo brez nepotrebnih motenj ali neugodja.
- (h) Za izpitne pole in evidenco o usposabljanju se zagotovijo varni objekti za hranjenje. Okolje za hranjenje je tako, da v obdobju hranjenja, kot je opredeljeno v točki 147.A.125, dokumenti ostanejo v dobrem stanju. Zmogljivosti za hranjenje in pisarne se lahko kombinirajo ob upoštevanju primerne varnosti.
- (i) Zagotovi se knjižnica, ki vsebuje ves tehnični material, ustrezen obsegu in ravni opravljenega usposabljanja.

147.A.105 Zahteve za osebje

- (a) Organizacija imenuje odgovornega vodjo, ki ima pooblastilo podjetja za zagotovitev, da je mogoče vse obveznosti usposabljanja financirati in opraviti po standardu, ki ga zahteva ta del.
- (b) Imenuje se oseba ali skupina oseb, katerih odgovornosti vključujejo zagotavljanje, da organizacija za usposabljanje za vzdrževanje izpolnjuje zahteve tega dela. Ta(-e) oseba(-e) mora(-jo) biti odgovorne(-e) odgovornemu vodji. Oseba na višjem položaju ali ena oseba iz skupine oseb je lahko tudi odgovorni vodja, pod pogojem da izpolnjuje zahteve za odgovornega vodjo, kot so opredeljene v točki (a).
- (c) Organizacija za usposabljanje za vzdrževanje sklene pogodbo z dovolj velikim številom osebja za načrtovanje/opravljanje usposabljanja za pridobitev znanj in praktičnega usposabljanja, vodenje izpitov za preverjanje znanja in ocenjevanje praktičnega dela v skladu z odobritvijo.
- (d) Z odstopanjem od točke (c), ko se za zagotovitev praktičnega usposabljanja in ocenjevanja uporabi druga organizacija, se lahko osebje te druge organizacije imenuje za izvajanje praktičnega usposabljanja in ocenjevanja.
- (e) Posamezna oseba lahko opravlja kakršno koli kombinacijo vlog inštruktorja, izpraševalca in ocenjevalca, pod pogojem da izpolnjuje točko (f).
- (f) Izkušnje in kvalifikacije inštruktorjev, izpraševalcev in ocenjevalcev praktičnega dela se določijo v skladu z objavljenimi merili ali po postopku in standardu, dogovorjenem s pristojnim organom.
- (g) V priročniku organizacije se za sprejem tega osebja opredili izpraševalce in ocenjevalce praktičnega dela.

▼ B

- (h) Inštruktorji in izpraševalci vsaj vsakih 24 mesecev opravijo dopolnilno usposabljanje v zvezi s trenutno tehnologijo, praktičnimi spretnostmi, človeškimi dejavniki in najnovejšimi metodami usposabljanja, ki ustrezajo znanju, ki ga podajajo s programi usposabljanja in preverjajo.

147.A.110 Evidenca inštruktorjev, izpraševalcev in ocenjevalcev

- (a) Organizacija vzdržuje evidenco za vse inštruktorje, izpraševalce in ocenjevalce praktičnega dela. Ta evidenca vsebuje informacije o izkušnjah in kvalifikacijah, podatkih o preteklem usposabljanju in vseh nadaljnjih opravljenih usposabljanjih.
- (b) Formalni pogoji se sestavijo za vse inštruktorje, izpraševalce in ocenjevalce praktičnega dela.

147.A.115 Učna oprema

- (a) Vsak razred ima ustrezno predstavitveno opremo po standardu, ki zagotavlja, da študentje zlahka berejo predstavitveno besedilo/risbe/diagrame in številke iz katerega koli položaja v razredu.

Predstavitvena oprema vključuje predstavitvene sintetične priprave za usposabljanje v pomoč študentom pri razumevanju določene snovi, ko take priprave veljajo za koristne v te namene.

- (b) Delavnice za osnovno usposabljanje in/ali objekti za vzdrževanje, kot so opredeljeni v točki 147.A.100(d), morajo imeti vso opremo in orodja, potrebna za izvajanje potrjenega obsega usposabljanja.
- (c) Delavnice za osnovno usposabljanje in/ali zmogljivosti za vzdrževanje, kot so opredeljene v točki 147.A.100(d), morajo imeti ustrezno izbiro zrakoplovov, motorjev, delov zrakoplovov in letalske elektronike.
- (d) Organizacija za usposabljanje za tip zrakoplova, kot je opredeljeno v točki 147.A.100(e), mora imeti dostop do ustreznega tipa zrakoplova. Sintetične priprave za usposabljanje se lahko uporabljajo, kadar zagotavljajo ustrezne standarde usposabljanja.

147.A.120 Material za usposabljanje za vzdrževanje

- (a) Gradivo za usposabljanje za vzdrževanje se študentu zagotovi in zajema kot velja:
  1. osnovne vsebine predmetov, opredeljene v Prilogi III (Del 66) za ustrezno kategorijo ali podkategorijo licence za vzdrževanje zrakoplova, in
  2. vsebino usposabljanja za tip zrakoplova, ki ga zahteva Prilog III (Del 66) za ustrezno kategorijo ali podkategorijo licence za tip zrakoplova in vzdrževanje zrakoplova.
- (b) Študentje imajo dostop do primerov dokumentacije za vzdrževanje in tehničnih informacij v knjižnici, kot je opredeljeno v točki 147.A.100(i).

147.A.125 Evidenca

Organizacija hrani vse evidence o usposabljanju, izpiti in ocenah študentov za *neomejeno obdobje*.

▼ B**147.A.130 Postopki usposabljanja in sistem kakovosti**

- (a) Organizacija določi postopke, sprejemljive za pristojni organ, za zagotavljanje pravih standardov usposabljanja in izpolnjevanje vseh ustreznih zahtev tega dela.
- (b) Organizacija vzpostavi sistem kakovosti, ki vključuje:
  - 1. funkcijo neodvisne revizije za spremljanje standardov usposabljanja, integriteto izpitov za preverjanje znanja in ocenjevanj praktičnega dela, izpolnjevanje postopkov in njihovo primerenost ter
  - 2. sistem povratnih informacij glede ugotovitev revizij osebi(-am) in predvsem odgovornemu vodji iz točke 147.A.105(a) za zagotovitev korektivnega ukrepanja, če je potrebno.

147.A.135 Izpiti

- (a) Izpitno osebje zagotavlja varnost vseh vprašanj.
- (b) Vsakemu študentu, za katerega se ugotovi, da med izpiti za preverjanje znanja goljufa ali ima pri sebi gradivo, povezano s predmetom izpita, razen izpitnih pol in pripadajoče dovoljene dokumentacije, se odvzame pravica do opravljanja izpita in ne sme opravljati kakršnega koli izpita vsaj 12 mesecev po datumu dogodka. O vsakem takem dogodku se v enem koledarskem mesecu obvesti pristojni organ, skupaj s podrobnostmi o morebitni preiskavi.
- (c) Izpraševalec, za katerega se ugotovi, da med izpitom za preverjanje znanja zagotavlja odgovore na vprašanja kateremu koli študentu, katerega znanje se preverja, izgubi svoj status izpraševalca, izpit pa se razglasi za neveljaven. Pristojni organ je treba o vsakem takem dogodku obvestiti v enem koledarskem mesecu.

147.A.140 Priročnik organizacije za usposabljanje za vzdrževanje

- (a) Organizacija zagotovi priročnik, ki ga uporablja organizacija ter opisuje organizacijo in njene postopke, vsebuje pa naslednje informacije:
  - 1. izjavo, ki jo je podpisal odgovorni vodja in potrjuje, da priročnik organizacije za usposabljanje za vzdrževanje in z njo povezani priročniki opredeljujejo skladnost organizacije za usposabljanje za vzdrževanje s tem delom ter da se bodo vedno upoštevali.
  - 2. naziv(-e) in ime(-na) osebe(-), imenovane(-ih) v skladu s točko 147.A.105(b),
  - 3. naloge in odgovornosti osebe(-), opredeljene(-ih) v točki 2, vključno z zadevami, ki jih lahko obravnavajo neposredno s pristojnim organom v imenu organizacije za usposabljanje za vzdrževanje.
  - 4. diagram organizacije za usposabljanje, ki kaže ustrezne verige odgovornosti osebe(-), opredeljene(-ih) v točki (a)(2).
  - 5. seznam inštruktorjev usposabljanja, izpraševalcev in ocenjevalcev praktičnega dela.

▼ B

6. splošen opis objektov za usposabljanje in opravljanje izpitov, ki se nahajajo na vsakem naslovu, opredeljenem v potrdilu o odobritvi organizacije za usposabljanje za vzdrževanje, ter ustrezno vsakega drugega objekta, kot se zahteva v točki 147.A.145(b).
  7. seznam usposabljanj za vzdrževanje, zajetih v odobritvi.
  8. postopek za spremembo priročnika organizacije za usposabljanje za vzdrževanje.
  9. postopke organizacije za usposabljanje za vzdrževanje, kot zahteva točka 147.A.130(a).
  10. postopek nadzora v organizaciji za usposabljanje za vzdrževanje, kot zahteva točka 147.A.145(c), ko je pooblaščen za vodenje usposabljanja, izpitov in ocenjevanje na lokacijah, ki niso opredeljene v točki 147.A.145(b).
  11. seznam lokacij po točki 147.A.145(b).
  12. seznam organizacij, če je ustrezno, kot je opredeljeno v točki 147.A.145(d).
- (b) Priročnik in nadaljnje spremembe organizacije za usposabljanje za vzdrževanje odobri pristojni organ.
- (c) Ne glede na točko (b) se lahko manjše spremembe priročnika odobrijo s pomočjo postopka spremembe priročnika (v nadaljnjem besedilu: neposredna odobritev).

147.A.145 Privilegiji organizacije za usposabljanje za vzdrževanje**▼ M5**

- (a) Organizacija za usposabljanje za vzdrževanje lahko opravlja naslednje, kot dovoljuje priročnik organizacije za usposabljanje za vzdrževanje in v skladu z njim:
- (i) osnovna usposabljanja po programu iz Priloge III (Del 66) ali delu programa;
  - (ii) usposabljanje za tip zrakoplova / nalogo v skladu s Prilogo III (Del 66);
  - (iii) izpite za udeležence, ki so obiskovali osnovno usposabljanje ali usposabljanje za tip zrakoplova pri organizaciji za usposabljanje za vzdrževanje;
  - (iv) izpite za udeležence, ki niso obiskovali usposabljanja za tip zrakoplova pri organizaciji za usposabljanje za vzdrževanje;
  - (v) izpite za udeležence, ki niso obiskovali osnovnega usposabljanja pri organizaciji za usposabljanje za vzdrževanje, če:
    - (1) se izpit opravlja na eni od lokacij, določenih v potrdilu o odobritvi, ali
    - (2) se izpit opravlja na lokacijah, ki niso določene v potrdilu o odobritvi, kot je dovoljeno v točkah (b) in (c), bodisi:

▼ **M5**

— se izpit izvaja prek evropske centralne banke vprašanj (European Central Question Bank, ECQB) bodisi

— v odsotnosti ECQB pristojni organ izbere vprašanja za izpit;

(vi) izdajo potrdil v skladu z Dodatkom III po uspešnem zaključku potrjenega osnovnega usposabljanja ali usposabljanja za tip zrakoplova in izpitov, opredeljenih v točkah (a)(i), (a)(ii), (a)(iii), (a)(iv) in (a)(v), kot je ustrezno.

▼ **B**

- (b) Usposabljanje, izpiti za preverjanje znanja in ocenjevanja praktičnega dela se lahko opravljajo samo na lokacijah, določenih v potrdilu o odobritvi in/ali katerikoli lokaciji, opredeljeni v priročniku organizacije za usposabljanje za vzdrževanje.
- (c) z odstopanjem od točke (b) sme organizacija za usposabljanje za vzdrževanje voditi usposabljanje, izpite za preverjanje znanja in ocenjevanje praktičnega dela na lokacijah, ki se razlikujejo od lokacij iz točke (b), samo v skladu s postopkom nadzora, opredeljenim v priročniku organizacije za usposabljanje za vzdrževanje. Ni treba, da so te lokacije navedene v priročniku organizacije za usposabljanje za vzdrževanje.
- (d) 1. Organizacija za usposabljanje za vzdrževanje lahko sklene podizvajalsko pogodbo za vodenje osnovnega teoretičnega usposabljanja, usposabljanja za tip zrakoplova in izpitov s tem v zvezi z organizacijo, ki ne usposablja za vzdrževanje, samo ko je le-ta pod nadzorom v okviru sistema kakovosti organizacije za usposabljanje za vzdrževanje.
2. Sklepanje pogodb s podizvajalci za osnovno teoretično usposabljanje in izvedbo izpitov je omejeno na module 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 in 10 po Prilogi III (Del 66), Dodatek I.
3. Sklepanje pogodb s podizvajalci za usposabljanje za tip zrakoplova in izvedbo izpitov je omejeno na pogske in letalske elektronske sisteme.
- (e) Organizacija ne sme biti potrjena za izvajanje izpitov, če ni potrjena za izvajanje ustreznega usposabljanja.
- (f) Z odstopanjem od točke (e) se lahko organizacija, odobrena za izvajanje usposabljanja za pridobitev osnovnega znanja ali usposabljanja za tip, odobri tudi za izvajanje izpitov za tip, če usposabljanje za tip ni potrebno.

147.A.150 **Spremembe organizacije za usposabljanje za vzdrževanje**

- (a) Organizacija za vodenje usposabljanja za vzdrževanje obvesti pristojni organ o vseh predlaganih spremembah organizacije, ki vplivajo na odobritev, preden se te spremembe izvršijo, da bi se pristojnemu organu omogočilo, da določi stalno skladnost s tem delom in spremeni, če je treba, potrdilo o odobritvi organizacije za usposabljanje za vzdrževanje.
- (b) Pristojni organ lahko predpiše pogoje, po katerih organizacija za usposabljanje za vzdrževanje lahko deluje med takimi spremembami, razen če pristojni organ ugotovi, da je treba začasno ukiniti odobritev organizacije za usposabljanje za vzdrževanje.

▼B

- (c) Če se pristojni organ ne obvesti o teh spremembah, se lahko začasno ukine ali prekliče potrdilo o odobritvi organizacije za usposabljanje za vzdrževanje, datirano za nazaj na dejanski datum sprememb.

147.A.155 Stalna veljavnost

- (a) Izda se odobritev z neomejenim trajanjem. Veljavna ostaja pod pogojem, da:
1. organizacija ostaja skladna s tem Delom v skladu z določbami, ki se nanašajo na obravnavanje ugotovitev, kot je opredeljeno v točki 147.B.130, in;
  2. se pristojnemu organu odobri dostop do organizacije za določitev stalne skladnosti s to prilogo (Del 147), in;
  3. potrdilo ni umaknjeno ali preklicano;
- (b) Ob umiku ali preklicu se odobritev pristojnemu organu vrne.

147.A.160 Ugotovitve

- (a) Ugotovitev 1. stopnje je ena ali več naslednjih ugotovitev:
1. vsaka pomembna neskladnost z izpitnim procesom, zaradi katere bi se izpit(-e) razveljavilo,
  2. pristojnemu organu se ne omogoči dostopa do objektov organizacije med običajnimi delovnimi urami po dveh pisnih zahtevkih,
  3. ni odgovornega vodje,
  4. pomembna neskladnost s procesom usposabljanja.
- (b) Ugotovitev 2. stopnje je vsaka neskladnost s procesom usposabljanja, razen ugotovitev 1. stopnje.
- (c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu s točko 147.B.130 imetnik odobritve organizacije za usposabljanje organizacija za usposabljanje za vzdrževanje opredeli načrt za korektivno ukrepanje in korektivno ukrepanje pristojnemu organu zadovoljivo izkaže v roku, dogovorjenem s tem organom.

PODDEL C***POTRJENO OSNOVNO USPOSABLJANJE*****147.A.200 Potrjeno osnovno usposabljanje**

- (a) Potrjeno osnovno usposabljanje sestavljajo usposabljanje za pridobitev znanja, izpit za preverjanje znanja, praktično usposabljanje in ocenjevanje praktičnega dela.
- (b) Usposabljanje za pridobitev znanja zajema snov za licenco za vzdrževanje zrakoplova za kategorijo ali podkategorijo, kot je opredeljeno v Prilogi III (Del 66).
- (c) Preverjanje znanja zajema reprezentativen izbor snovi iz elementa usposabljanja po točki (b).

▼ B

- (d) Praktično usposabljanje zajema praktično uporabo običajnega orodja/opreme, razstavljanje/sestavljanje reprezentativnega izbora delov zrakoplova ter sodelovanje v reprezentativnih dejavnostih vzdrževanja, ki se izvajajo glede na določen celoten modul po Delu 66.
- (e) Ocenjevanje praktičnega dela zajema praktično usposabljanje, z njim pa se ugotovi, ali je študent dovolj usposobljen za uporabo orodja in opreme ter za delo v skladu s priročniki za vzdrževanje.
- (f) Trajanje osnovnega usposabljanja je v skladu z Dodatkom I.
- (g) Trajanje tečajev za konverzijo med (pod)kategorijami se določi z oceno vsebin predmetov osnovnega usposabljanja in z njim povezanih potreb po praktičnem usposabljanju.

147.A.205 Izpiti za preverjanje osnovnega znanja

Izpiti za preverjanje osnovnega znanja:

- (a) so v skladu s standardom, opredeljenim v Prilogi III (Del 66),
- (b) se izvajajo brez uporabe zapiskov z usposabljanja,
- (c) zajemajo reprezentativni izbor predmetov iz določenega modula usposabljanja, zaključenega v skladu s Prilogo III (Del 66).

147.A.210 Osnovno ocenjevanje praktičnega dela

- (a) Osnovno ocenjevanje praktičnega dela med osnovnim usposabljanjem za vzdrževanje opravijo imenovani ocenjevalci prakse ob zaključku vsakega obdobja obiskovanja vadbenih delavnic/objekta za vzdrževanje.
- (b) Študent mora doseči pozitivno oceno glede na točko 147.A.200(e).

PODDEL D

*USPOSABLJANJE ZA TIP ZRAKOPLOVA/NALOGO***147.A.300 Usposabljanje za tip zrakoplova/nalogo**

Organizacija za usposabljanje za vzdrževanje se odobri za opravljanje usposabljanja za tip zrakoplova in/ali nalogo po Prilogi III (Del 66) ob izpolnjevanju standarda, opredeljenega v točki 66.A.45.

147.A.305 Izpiti za tip zrakoplova in ocenjevanje nalog

Organizacija za usposabljanje za vzdrževanje, potrjena po točki 147.A.300 za vodenje usposabljanja za tip zrakoplova, vodi izpite za tip zrakoplova ali ocenjevanje nalog na zrakoplovu, kot je opredeljeno v Prilogi III (Del 66), ob izpolnjevanju standarda za tip zrakoplova in/ali nalogo, opredeljenega v točki 66.A.45 Priloge III (Del 66).

▼B*ODDELEK B***POSTOPKI ZA PRISTOJNE ORGANE**

PODDEL A

*SPLOŠNO***147.B.05 Področje uporabe**

Ta oddelek določa upravne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati pristojni organi, zadolženi za uporabo in uveljavljanje Oddelka A tega dela.

147.B.10 Pristojni organ

(a) Splošno

Država članica imenuje pristojni organ, ki so mu dodeljene odgovornosti za izdajo, podaljšanje, spremembo, začasno ukinitve ali preklic potrdil iz te priloge (Del 147). Ta pristojni organ vzpostavi dokumentirane postopke in organizacijsko strukturo.

(b) Viri

Pristojni organ ima dovolj ustreznega osebja za izvajanje zahtev tega dela.

(c) Postopki

Pristojni organ določi postopke, ki podrobno opisujejo, kako se dosega skladnost s to prilogo (Del 147).

Postopki se pregledujejo in spreminjajo za zagotavljanje stalne skladnosti.

(d) Kvalifikacije in usposabljanje

Vse osebe, ki se ukvarja z odobritvami, povezanimi s to prilogo, mora:

1. imeti ustrezne kvalifikacije in vse potrebno znanje, izkušnje in usposabljanje za opravljanje dodeljenih nalog.
2. opraviti usposabljanje in stalno usposabljanje o Prilogi III (Del 66) in Prilogi IV (Del 147), kot je ustrezno, vključno s predvidenim pomenom in standardom.

147.B.20 Vodenje evidence

(a) Pristojni organ vzpostavi sistem vodenja evidence, ki dovoljuje ustrezno sledljivost postopka izdaje, obnovitve, podaljšanja, spremembe, začasne ukinitve ali preklica vsake odobritve.

(b) Evidenca za pregled nad delovanjem organizacije za usposabljanje za vzdrževanje vključuje najmanj:

1. zahtevek za odobritev organizacije,
2. potrdilo o odobritvi organizacije vključno z morebitnimi spremembami,
3. kopijo revizijskega programa, ki navaja datume, kdaj so revizije predpisane in kdaj so bile opravljene,
4. evidenco o stalnem pregledu nad delovanjem, vključno z vso revizijsko evidenco,

▼B

5. kopije vse ustrezne korespondence,
  6. podrobnosti o kakršnih koli izjemah in ukrepanjih za uveljavljanje,
  7. kakršno koli poročilo drugih pristojnih organov, ki se nanaša na pregled nad delovanjem organizacije,
  8. priročnik organizacije in spremembe.
- (c) Obdobje hranjenja evidence iz točke (b) znaša vsaj štiri leta.

147.B.25 Izjeme

- (a) Pristojni organ lahko šolo, ki sodi pod okrilje državnega ministrstva za šolstvo, izvzame iz zahteve:
1. da je organizacija, kot je opredeljeno v točki 147.A.10.
  2. da ima odgovornega vodjo, ob upoštevanju omejitve, da oddelek za upravljanje organizacije za usposabljanje imenuje osebo na višjem položaju in da ima ta oseba dovolj proračunskih sredstev za upravljanje organizacije po standardu iz te priloge (Del 147).
  3. po uporabi neodvisne revizije, kot dela sistema kakovosti, pod pogojem da ministrstvo vodi neodvisni šolski inšpektorat za revizijo organizacije za usposabljanje za vzdrževanje, ki se izvede tako pogosto, kot zahteva ta del.

▼M6**▼C3**

- (b) Vse izjeme, odobrene v skladu s členom 71(1) Uredbe (EU) 2018/1139, evidentira in hrani pristojni organ.

▼B**PODDEL B***IZDAJA ODOBRITEV*

Ta poddel zagotavlja zahteve za izdajo ali spremembo odobritve organizacije za usposabljanje za vzdrževanje.

147.B.110 Postopek za odobritev in spremembo odobritve

- (a) Po prejemu zahtevka pristojni organ:
1. pregleda priročnik organizacije za usposabljanje za vzdrževanje in
  2. preveri skladnost organizacije z zahtevo iz Priloge IV (Del 147).
- (b) Vse ugotovitve se dokumentirajo in pismeno potrdijo prosilcu.
- (c) Vse ugotovitve se pred izdajo odobritve zaključijo v skladu s točko 147.B.130.
- (d) Sklicna številka je vključena na potrdilo o odobritvi na način, ki ga opredeli agencija.

147.B.120 Postopek stalne veljavnosti

- (a) Vsaka organizacija se v celoti revidira glede izpolnjevanja te priloge (Del 147) v obdobjih, ki ne presegajo 24 mesecev. To vključuje spremljanje vsaj enega tečaja usposabljanja in enega izpita, ki ju vodi organizacija za usposabljanje za vzdrževanje.

▼ B

(b) Ugotovitve se obdelajo po točki 147.B.130.

147.B.125 Potrdilo o odobritvi organizacije za usposabljanje za vzdrževanje

Format potrdila o odobritvi organizacije za usposabljanja za vzdrževanje je tak, kot je podrobno opisano v Dodatku II.

147.B.130 Ugotovitve

- (a) Če se odprave ugotovitve 1. stopnje ne zaključi v treh dneh od pismenega obvestila, pristojni organ v celoti ali deloma prekliče, začasno ukine ali omeji odobritev organizacije za usposabljanje za vzdrževanje.
- (b) Pristojni organ sprejme ukrepe, da v primeru neupoštevanja roka, ki ga je odobril v primeru ugotovitve 2. stopnje, v celoti ali deloma prekliče, začasno ukine ali omeji odobritev skladnosti.

PODDEL C

PREKLIC, ZAČASNA UKINITEV IN OMEJITEV ODOBRITEV ORGANIZACIJE ZA USPOSABLJANJE ZA VZDRŽEVANJE**147.B.200 Preklic, začasna ukinitvev in omejitev odobritev organizacije za usposabljanje za vzdrževanje**

Pristojni organ:

- (a) začasno ukine odobritev iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti ali
- (b) začasno ukine, prekliče ali omeji odobritev po 147.B.130.

▼ **M5***Dodatek I***Trajanje osnovnega usposabljanja**

Najkrajše celotno osnovno usposabljanje obsega:

Osnovno usposabljanje	Trajanje (v urah)	Razmerje teoretičnega usposabljanja (v %)
A1	800	30–35
A2	650	30–35
A3	800	30–35
A4	800	30–35
B1.1	2 400	50-60
B1.2	2 000	50-60
B1.3	2 400	50-60
B1.4	2 400	50-60
B2	2 400	50-60
B2L	1 500 (*)	50-60
B3	1 000	50-60

(*) To število ur se poveča, kot sledi, odvisno od izbranih dodatnih ratingov za sistem:

Rating za sistem	Trajanje (v urah)	Razmerje teoretičnega usposabljanja (v %)
COM/NAV	90	50-60
INSTRUMENTI	55	
AVTOMATSKO KRMARJENJE	80	
NADZOR	40	
SISTEMI STRUKTURE ZRAKOPLOVA	100	

▼ **M6**▼ **C3***Dodatek II***Odobritev organizacije za usposabljanje za vzdrževanje – obrazec EASA 11**

Stran 1 od 2

[DRŽAVA ČLANICA (*)]

Članica Evropske unije (**)

POTRDILO O ODOBREDITVI ORGANIZACIJE ZA USPOSABLJANJE ZA VZDRŽEVANJE IN IZPITE

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*).147.[XXXX]

V skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbo Komisije (EU) št. 1321/2014, ki sta trenutno v veljavi, in ob upoštevanju spodaj navedenih pogojev [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)] potrjuje, da je:

[IME IN NASLOV PODJETJA]

organizacija za usposabljanje za vzdrževanje v skladu z oddelkom A Priloge IV (del 147) k Uredbi (EU) št. 1321/2014 odobrena za zagotavljanje usposabljanja in izvajanje izpitov s priloženega seznama odobritev ter izdajanje ustreznih potrdil o priznanju študentom z uporabo navedenih sklicev.

POGOJI:

1. Ta odobritev je omejena na tisto, kar je navedeno v oddelku o obsegu dela v priložniku odobrene organizacije za usposabljanje za vzdrževanje iz oddelka A Priloge IV (del 147); in
2. ta odobritev zahteva skladnost s postopki, opredeljenimi v priložniku odobrene organizacije za usposabljanje za vzdrževanje; in
3. ta odobritev je veljavna, dokler je odobrena organizacija za usposabljanje za vzdrževanje skladna s Prilogo IV (del 147) k Uredbi (EU) št. 1321/2014; in
4. če so zgoraj navedeni pogoji izpolnjeni, ta odobritev velja za nedoločen čas, razen če je bila predhodno umaknjena, nadomeščena, začasno ukinjena ali preklicana.

Datum prvotne izdaje: .....

Datum te spremembe: .....

Št. spremembe: .....

Podpis: .....

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

Obrazec EASA 11, 6. izdaja

(*) Ali agencija EASA, če je ta agencija pristojni organ.

(**) Črtati za države, ki niso države članice EU, ali za agencijo EASA.

▼ C3

Stran 2 od 2

SEZNAM ODOBRITEV ORGANIZACIJE ZA USPOSABLJANJE ZA VZDRŽEVANJE IN IZPITE

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*).147.[XXXX]

Organizacija: [IME IN NASLOV PODJETJA]

RAZRED	KATEGORIJA LICENCE	OMEJITEV	
OSNOVNI (**)	B1 (**)	TB1.1 (**)	LETALA S TURBINSKIMI MOTORJI (**)
		TB1.2 (**)	LETALA Z BATNIMI MOTORJI (**)
		TB1.3 (**)	HELIKOPTERJI S TURBINSKIMI MOTORJI (**)
		TB1.4 (**)	HELIKOPTERJI Z BATNIMI MOTORJI (**)
	B2 (**)/(****)	TB2 (**)	LETALSKA ELEKTRONIKA (**)
	B2L (**)	TB2L (**)	LETALSKA ELEKTRONIKA (navedite rating za sistem) (**)
	B3 (**)	TB3 (**)	LETALA Z BATNIM MOTORJEM, KATERIH KABINA NI POD TLAKOM, Z 2 000 KG MTOM IN MANJ (**)
	A (**)	TA.1 (**)	LETALA S TURBINSKIMI MOTORJI (**)
		TA.2 (**)	LETALA Z BATNIMI MOTORJI (**)
		TA.3 (**)	HELIKOPTERJI S TURBINSKIMI MOTORJI (**)
TA.4 (**)		HELIKOPTERJI Z BATNIMI MOTORJI (**)	
L (**) (samo izpit)	TL (**)	NAVEDITE POSEBNO PODKATEGORIJU LICENCE (**)	
TIP/NALOGA (**)	C (**)	T4 (**)	[NAVEDITE TIP ZRAKOPLOVA] (***)
	B1 (**)	T1 (**)	[NAVEDITE TIP ZRAKOPLOVA] (***)
	B2 (**)	T2 (**)	[NAVEDITE TIP ZRAKOPLOVA] (***)
	A (**)	T3 (**)	[NAVEDITE TIP ZRAKOPLOVA] (***)

Ta seznam odobritev je omejen na usposabljanja in izpite, opredeljene v oddelku o obsegu dela v priročniku odobrene organizacije za usposabljanje za vzdrževanje.

Ref. št. priročnika organizacije za usposabljanje za vzdrževanje: .....

Datum prvotne izdaje: .....

Datum zadnje odobrene spremembe: ..... Št. spremembe: .....

Podpis: .....

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

Obrazec EASA 11, ►⁽¹⁾ 6. izdaja ◀

(*) Ali agencija EASA, če je ta agencija pristojni organ.

(**) Ustrezno črtati, če organizacija ni odobrena.

(***) Navedite ustrezní rating in omejitev.

(****) Odobritev za usposabljanje/izpit Osnovno B2 vključuje odobritev za usposabljanje/izpit B2L za vse ratinge za sistem.

►⁽¹⁾ **M8**

▼ M1*Dodatek III*▼ M6▼ C3**1. Osnovno usposabljanje in izpit**

Predloga potrdila o osnovnem usposabljanju se uporabi za priznanje zaključka osnovnega usposabljanja, izpita iz osnovnega usposabljanja ali obeh, osnovnega usposabljanja in izpitov iz osnovnega usposabljanja.

Potrdilo o usposabljanju jasno navaja vsak posamezen opravljen izpit iz modula po datumu, skupaj z ustrežno različico Dodatka I k Prilogi III (Del 66).

Stran 1 od 1

POTRDILO O PRIZNANJU

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*).147.[XXXX].[YYYYY]

To potrdilo o priznanju se izdaja:

[IME]

[DATUM in KRAJ ROJSTVA]

Izdajatelj:

[IME IN NASLOV PODJETJA]

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*).147.[XXXX]

organizacija za usposabljanje za vzdrževanje, odobrena za izvajanje usposabljanja in izpitov v okviru svojega seznama odobritev ter v skladu s Prilogo IV (Del 147) k Uredbi (EU) št. 1321/2014.

S tem potrdilom se potrjuje, da je zgoraj navedena oseba uspešno opravila spodaj navedeno odobreno osnovno usposabljanje (**) ali spodaj navedeni izpit iz osnovnega usposabljanja (**) v skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbo Komisije (EU) št. 1321/2014, ki sta trenutno v veljavi.

[OSNOVNO USPOSABLJANJE (**)] ali/in [IZPIT IZ OSNOVNEGA USPOSABLJANJA (**)]

[SEZNAM MODULOV PO DELU 66/DATUM OPRAVLJENEGA IZPITA]

Datum: .....

Podpis: .....

V imenu: [IME PODJETJA]

Obrazec EASA 148, 3. izdaja

(*) Ali agencija EASA, če je ta agencija pristojni organ.

(**) Neustrezno črtajte.

▼ **C3****2. Usposabljanje za tip in izpit iz takega usposabljanja**

Predloga potrdila o usposabljanju za tip se uporabi za priznanje ob zaključku teoretičnega dela, praktičnega dela ali obojega, teoretičnega in praktičnega dela usposabljanja za rating za tip.

V potrdilu se navede kombinacija osnovne konstrukcije zrakoplova/motorjev, za katero se je izvajalo usposabljanje.

Ustrezni sklici se ustrezno črtajo, v okencu za tip usposabljanja pa se podrobno navede, ali so bili zajeti samo teoretični ali praktični elementi ali pa hkrati teoretični in praktični elementi.

Potrdilo o usposabljanju jasno določa, ali je usposabljanje celotno ali delno (kot je usposabljanje za osnovno konstrukcijo zrakoplova, pogonski sistem ali letalsko elektroniko/elektriko), oziroma ali gre za izobraževanje o razlikah na podlagi predhodnih izkušenj prosilca, na primer usposabljanje A340 (CFM) za tehnike A320. Če usposabljanje ni celotno, se v potrdilu navede, ali so bila vmesna področja vključena ali ne.

Stran 1 od 1

POTRDILO O PRIZNANJU

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].147.[XXXX].[YYYYY]

To potrdilo o priznanju se izdaja:

[IME]

[DATUM in KRAJ ROJSTVA]

Izdajatelj:

[IME IN NASLOV PODJETJA]

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].147.[XXXX]

organizacija za usposabljanje za vzdrževanje, odobrena za izvajanje usposabljanja in izpitov v okviru svojega seznama odobritev ter v skladu s Prilogo IV (Del 147) k Uredbi (EU) št. 1321/2014.

S tem potrdilom se potrjuje, da je zgoraj navedena oseba uspešno opravila teoretični (**) in/ali praktični del (**) spodaj navedenega odobrenega usposabljanja za tip ter s tem povezane izpite v skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbo Komisije (EU) št. 1321/2014, ki sta trenutno v veljavi.

[USPOSABLJANJE ZA TIP ZRAKOPLOVA (**)]

[DATUM ZAČETKA in ZAKLJUČKA]

[NAVEDITE TEORETIČNE IN/ALI PRAKTIČNE DELE]

ali

[IZPIT ZA TIP ZRAKOPLOVA (**)]

[DATUM ZAKLJUČKA]

Datum: .....

Podpis: .....

V imenu: [IME PODJETJA]

Obrazec EASA 149, 4. izdaja

(*) Ali agencija EASA, če je ta agencija pristojni organ.

(**) Neustrezno črtajte.

*PRILOGA V***Razveljavljena uredba s seznamom njenih zaporednih sprememb**

Uredba Komisije (ES) št. 2042/2003	(UL L 315, 28.11.2003, str. 1)
Uredba Komisije (ES) št. 707/2006	(UL L 122, 9.5.2006, str. 17)
Uredba Komisije (ES) št. 376/2007	(UL L 94, 4.4.2007, str. 18)
Uredba Komisije (ES) št. 1056/2008	(UL L 283, 28.10.2008, str. 5)
Uredba Komisije (EU) št. 127/2010	(UL L 40, 13.2.2010, str. 4)
Uredba Komisije (EU) št. 962/2010	(UL L 281, 27.10.2010, str. 78)
Uredba Komisije (EU) št. 1149/2011	(UL L 298, 16.11.2011, str. 1)
Uredba Komisije (EU) št. 593/2012	(UL L 176, 6.7.2012, str. 38)

▼ M2

PRILOGA Va

DEL T

▼ M6

▼ C3

VSEBINA

T.1 Pristojni organ

Oddelek A – Tehnične zahteve

Poddel A – SPLOŠNO

T.A.101 Področje uporabe

Poddel B – ZAHTEVE

T.A.201 Odgovornosti

Poddel E – VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA

T.A.501 Vzdrževalna organizacija

Poddel G – DODATNE ZAHTEVE ZA ORGANIZACIJE ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI, ODOBRENE V SKLADU S PRILOGO Vc (Del CAMO)

T.A.701 Področje uporabe

T.A.704 Priročnik vodenja stalne plovnosti

T.A.706 Zahteve za osebje

T.A.708 Vodenje stalne plovnosti

T.A.709 Dokumentacija

T.A.711 Privilegiji

T.A.712 Sistem upravljanja

T.A.714 Vodenje evidenc

T.A.715 Stalna veljavnost

T.A.716 Ugotovitve

Oddelek B – Dodatni postopek za pristojne organe

▼ M8

Poddel A – Splošno

T.B.101 Področje uporabe

T.B.102 Pristojni organ

T.B.104 Vodenje evidence

T.B.105 Medsebojna izmenjava informacij

▼ M6

▼ C3

Poddel B – Odgovornost

T.B.201 Odgovornosti

T.B.202 Ugotovitve

Poddel G – DODATNE ZAHTEVE ZA ORGANIZACIJE ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI, ODOBRENE V SKLADU S PRILOGO Vc (Del CAMO)

T.B.702 Postopek prvega certificiranja

T.B.704 Stalen pregled

T.B.705 Ugotovitve in korektivni ukrepi

▼ M2**T.1 Pristojni organ**

Za namene tega dela je pristojni organ za nadzor nad zrakoplovom in organizacijami organ, ki ga imenuje država članica, ki je operatorju izdala spričevalo letalskega prevoznika.

ODDELEK A
TEHNIČNE ZAHTEVE

PODDEL A
SPLOŠNO

▼ M6**▼ C3****T.A.101 Področje uporabe**

Ta oddelek določa zahteve, da se stalna plovnost zrakoplova iz člena 1(b) ohranja v skladu z bistvenimi zahtevami iz Priloge V k Uredbi (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opredeljuje tudi pogoje, ki jih morajo izpolnjevati osebe in organizacije, odgovorne za vodenje stalne plovnosti in vzdrževanje takega zrakoplova.

▼ M2

PODDEL B

STALNA PLOVNOST

T.A.201 Odgovornosti

1. (a) Operator je odgovoren za plovnost zrakoplova in zagotovi, da se zrakoplov ne upravlja, razen če ima zrakoplov certifikat tipa, ki ga je zanj izdala ali potrdila Agencija;
- (b) je v plovnem stanju;
- (c) ima veljavno spričevalo o plovnosti, izdano v skladu s Prilogo 8 k ICAO;
- (d) je zrakoplov vzdrževan v skladu s programom vzdrževanja, ki izpolnjuje zahteve države registracije in veljavne zahteve Priloge 6 k ICAO;
- (e) so katere koli okvare ali poškodbe, ki vplivajo na varno delovanje zrakoplova, odpravljene do standarda, ki je sprejemljiv v državi registracije;
- (f) zrakoplov izpolnjuje vse veljavne:
  - (i) plovnostne zahteve ali zahteve za stalno plovnost, ki jih izda ali sprejme država registracije, in
  - (ii) obvezne varnostne zahteve, ki jih izda Agencija, vključno s plovnostnimi zahtevami;
- (g) usposobljene organizacije po vzdrževanju zrakoplova izdajo potrdilo o sprostitvi v obratovanje v skladu z zahtevami države registracije. Podpisano potrdilo o sprostitvi v obratovanje vsebuje zlasti osnovne podrobne podatke o opravljenem vzdrževanju;
- (h) se zrakoplov pred vsakim letom pregleda v okviru predpoletnega pregleda;

▼ M2

- (i) se vse modifikacije in popravila skladajo z zahtevami za stalno plovnost, ki jih je določila država registracije;
- (j) naslednje evidence zrakoplova so na voljo tako dolgo, dokler se podatki v njih ne nadomestijo z novimi, po obsegu in podrobnostih enakovrednimi podatki, vendar ne manj kot 24 mesecev:
  1. skupen čas delovanja (ure, cikli in koledarski čas, kot je ustrezno) zrakoplova in vseh komponent z omejeno življenjsko dobo;
  2. trenutno stanje glede izpolnjevanja zahtev iz točke T.A.201(1)(f);
  3. trenutno stanje glede izpolnjevanja programa vzdrževanja;
  4. trenutno stanje glede modifikacij in popravil, skupaj z ustreznimi podrobnostmi in utemeljenimi podatki, za dokaz, da so izpolnjene zahteve države registracije.
- 2. Naloge iz točke T.A.201(1) nadzoruje organizacija za vodenje stalne plovnosti operatorja. Za ta namen organizacija izpolnjuje dodatne zahteve iz točk T.A. poddela G.

▼ M5

- 3. Organizacija za vodenje stalne plovnosti iz točke 2 zagotovi, da vzdrževanje in sprostitev zrakoplova opravi vzdrževalna organizacija, ki izpolnjuje zahteve iz Poddela E te priloge (del T). Za ta namen se, kadar organizacija za vodenje stalne plovnosti ne izpolnjuje navedenih zahtev, sklene pogodba z organizacijo za vodenje stalne plovnosti, ki izpolnjuje navedene zahteve.

▼ M2

PODDEL E

VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA▼ M5T.A. 501 **Vzdrževalna organizacija**▼ M2

Organizacija za vodenje stalne plovnosti zagotovi, da zrakoplov in njegove komponente vzdržujejo organizacije, ki izpolnjujejo naslednje zahteve:

1. Organizacija pridobi odobritev vzdrževalne organizacije, ki ga izda ali sprejme država registracije.
2. V obseg odobritve organizacije je vključena ustrezna zmogljivost zrakoplova in/ali komponent.
3. Organizacija vzpostavi sistem poročanja o dogodkih, ki zagotavlja, da se kakršno koli ugotovljeno stanje zrakoplova ali komponente, ki ogroža varnost poleta, sporoči operatorju, pristojnemu organu operatorja, organizaciji, odgovorni za projekt tipa ali dodatni projekt tipa, in organizaciji za vodenje stalne plovnosti.
4. Organizacija pripravi priložnik organizacije, ki vsebuje opis vseh postopkov organizacije.

▼ M2

PODDEL G

▼ M6▼ C3**DODATNE ZAHTEVE ZA ORGANIZACIJE ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI, ODOBRENE V SKLADU S PRILOGO Vc (Del CAMO)****T.A.701 Področje uporabe**

Ta poddel določa zahteve, ki jih mora organizacija, odobrena v skladu s Prilogo Vc (Del CAMO), izpolnjevati poleg zahtev iz navedene priloge, da je upravičena za opravljanje nadzora nad izvajanjem nalog iz točke T.A.201.

T.A.704 Priročnik vodenja stalne plovnosti

Priročnik poleg zahtev iz točke CAMO.A.300 vsebuje tudi postopke, ki določajo, kako organizacija zagotavlja skladnost s to prilogo.

T.A.706 Zahteve za osebje

Poleg zahtev iz točke CAMO.A.305 ima osebje iz točk od (a)(3) do (a)(5) in točke (b)(2) točke CAMO.A.305 ustrezno znanje o zakonodaji, ki se uporablja v tretji državi, kjer je zrakoplov registriran.

▼ M2**T.A.708 Vodenje stalne plovnosti**▼ M6▼ C3

Ne glede na točko CAMO.A.315 organizacija za zrakoplov, katerega stalna plovnost se vodi v skladu z zahtevami iz te priloge:

▼ M2

- (a) zagotovi, da zrakoplov prevzame vzdrževalna organizacija, kadar koli je to potrebno;
- (b) zagotovi, da se vsako vzdrževanje opravi v skladu s programom vzdrževanja;
- (c) zagotovi uporabo obveznih informacij iz točke T.A.201(1)(f);
- (d) zagotovi, da vzdrževalna organizacija odpravi vse okvare, ki se ugotovijo med načrtovanim vzdrževanjem ali o katerih se poroča, in sicer v skladu s podatki o vzdrževanju, ki so sprejemljivi v državi registracije;
- (e) usklajuje načrtovano vzdrževanje, uporabo obveznih informacij iz točke T.A.201(1)(f), zamenjavo delov z omejeno življenjsko dobo in pregled komponent, da se delo ustrezno opravi;
- (f) vodi in arhivira evidence o stalni plovnosti v skladu z zahtevo iz točke T.A.201(1)(j);
- (g) zagotovi, da se modifikacije in popravila odobrijo v skladu z zahtevami države registracije.

▼ M6▼ C3**T.A.709 Dokumentacija**

Ne glede na točko CAMO.A.325 organizacija za vsak zrakoplov, katerega stalna plovnost se vodi v skladu z zahtevami iz te priloge, hrani in uporablja ustrezne podatke o vzdrževanju, ki so sprejemljivi za državo registracije zrakoplova.

▼ C3**T.A.711 Privilegiji**

Organizacija, odobrena v skladu s Prilogo Vc (Del CAMO), lahko za zrakoplov, vključen v njeno spričevalo letalskega prevoznika, izvaja naloge iz točke T.A.708, če je vzpostavila postopke, ki jih je potrdil pristojni organ, za zagotovitev skladnosti z zahtevami iz te priloge.

T.A.712 Sistem upravljanja

Poleg zahtev iz točke CAMO.A.200 organizacija zagotovi skladnost z zahtevami iz te priloge.

T.A.714 Vodenje evidenc

Organizacija poleg zahtev iz točke CAMO.A.220(a) vodi evidence iz točke T.A.201(1)(j).

T.A.715 Stalna veljavnost

Za stalno veljavnost odobritve organizacije, ki vodi stalno plovnost, se zagotovi izpolnjevanje naslednjih zahtev, poleg zahtev iz točke CAMO.A.135:

- (a) organizacija izpolnjuje veljavne zahteve iz te priloge in
- (b) organizacija vsaki osebi, ki ima pooblastilo pristojnega organa, zagotovi dostop do vseh njegovih prostorov, zrakoplovov ali dokumentov, ki so povezani z njegovimi dejavnostmi, vključno z vsemi podizvajalskimi dejavnostmi, da preveri skladnost s to prilogo.

T.A.716 Ugotovitve

- (a) Organizacija po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu s točko T.B.705:
  - (1) opredeli temeljni vzrok ali vzroke za ugotovljeno neskladnost in dejavnike, ki so prispevali k njej;
  - (2) pripravi, prilagodi in izvede načrt korektivnih ukrepov;
  - (3) zadovoljivo dokaže pristojnemu organu, da je sprejela potrebne korektivne ukrepe za obravnavo ugotovitev.
- (b) Ukrepi iz točk (1) do (3) odstavka (a) se izvedejo v roku, ki ga pristojni organ določi v skladu s točko T.B.705.

▼ M2*ODDELEK B***▼ M6****▼ C3*****DODATNI POSTOPEK ZA PRISTOJNI ORGAN*****▼ M2***PODDEL A****SPLOŠNO*****T.B.101 Področje uporabe**

Ta oddelek določa upravne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati pristojni organi, odgovorni za uporabo in izvrševanje oddelka A tega Dela T.

▼ M2**T.B.102 Pristojni organ****1. Splošno**

Država članica imenuje pristojni organ, ki so mu dodeljene pristojnosti iz točke T.1. Ta pristojni organ vzpostavi dokumentirane postopke in organizacijsko strukturo.

2. Viri

Za izvajanje zahtev, kot so podrobno opisane v tem oddelku, mora biti na voljo ustrezno število osebja.

3. Kvalifikacije in usposabljanje

Vse osebe, ki se ukvarja z dejavnostmi iz Dela T, mora imeti ustrezne kvalifikacije ter znanje, izkušnje, začetno in nadaljevalno usposabljanje, da lahko opravlja dodeljene naloge.

4. Postopki

Pristojni organ določi postopke, ki podrobno opisujejo, kako se doseže skladnost s tem delom.

T.B.104 Vodenje evidenc**1. Na podlagi tega dela se uporabljajo zahteve iz točk M.B.104(a), (b) in (c) Priloge I.****2. Minimalna evidenca za pregled nad delovanjem vsakega zrakoplova zajema vsaj izvod:**

(a) spričevala o plovnosti zrakoplova;

(b) vse ustrezne korespondence, ki se nanaša na zrakoplov;

(c) poročila o vsakem inšpekcijskem pregledu in pregledu, opravljenem na zrakoplovu;

(d) podrobnosti o morebitnih izjemah in ukrepih za izvrševanje.

3. Vsa evidenca iz točke T.B.104 je na voljo na zahtevo druge države članice, Agencije ali države registracije.**4. Evidenca iz točke 2 se hrani do 4 let po koncu obdobja najema zrakoplova brez osebja.****T.B.105 Medsebojna izmenjava informacij**

Uporabljajo se zahteve iz točke M.B.105 Priloge I.

PODDEL B***ODGOVORNOST*****T.B.201 Odgovornosti****1. Pristojni organ, kot je opredeljeno v točki T.1, je pristojen za vodenje pregledov in preiskav, vključno s pregledi zrakoplovov, da preveri, ali so izpolnjene zahteve tega dela.****2. Pristojni organ opravi preglede in preiskave pred odobritvijo pogodbe o najemu brez osebja v skladu s točko ARO.OPS.110(a)(1), da preveri, ali so izpolnjene zahteve iz točke T.A.201.****3. Pristojni organ zagotovi usklajevanje z državo registracije, kot je potrebno za izvajanje odgovornosti glede nadzora zrakoplova iz te priloge Va (Del T).**

▼ **M2****T.B.202 Ugotovitve**

1. Ugotovitev 1. stopnje je vsako pomembno neizpolnjevanje zahtev iz Dela T, ki znižuje varnostni standard in resno ogroža varnost leta.
2. Ugotovitev 2. stopnje je vsako neizpolnjevanje zahtev iz Dela T, ki bi lahko znižalo varnostni standard in morebiti ogrozilo varnost leta.
3. Če je ugotovitev rezultat pregledov, preiskav, pregledov zrakoplova ali drugih postopkov, pristojni organ:
  - (a) sprejme potrebne ukrepe, kot je prepoved vzletanja zrakoplova, da se prepreči nadaljnje neizpolnjevanje zahtev,
  - (b) zahteva sprejetje korektivnih ukrepov, ki ustrezajo naravi ugotovitve.
4. Za ugotovitve 1. stopnje pristojni organ zahteva, da se sprejmejo ustrezni korektivni ukrepi pred naslednjim letom, in o tem obvesti državo registracije.

PODDEL G

▼ **M6**▼ **C3*****DODATNE ZAHTEVE ZA ORGANIZACIJE ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI, ODOBRENE V SKLADU S PRILOGO Vc (Del CAMO)*****T.B.702 Postopek prvega certificiranja**

Pristojni organ poleg zahtev iz točke CAMO.B.310 preveri in ugotovi, ali so navedeni postopki v skladu z zahtevami iz te priloge, ter preveri, ali organizacija izpolnjuje zahteve iz te priloge.

T.B.704 Stalen pregled

Pristojni organ poleg zahtev iz točke CAMO.B.305 med vsakim ciklom načrtovanja pregleda preveri ustrezen vzorec zrakoplovov iz člena 1(b), ki ga upravlja organizacija.

T.B.705 Ugotovitve in korektivni ukrepi

Pristojni organ za organizacije za vodenje stalne plovnosti zrakoplova iz člena 1(b) pri preverjanju, ali organizacija izpolnjuje zahteve iz te priloge, uporablja zahteve iz točke CAMO.B.350.

▼ **C3***PRILOGA Vb***(Del ML)**

VSEBINA

ML.1

ODDELEK A – TEHNIČNE ZAHTEVE

PODDEL A – SPLOŠNO

ML.A.101 Področje uporabe

PODDEL B – ODGOVORNOST

ML.A.201 Odgovornosti

ML.A.202 Javljanje dogodkov

PODDEL C – STALNA PLOVNOST

ML.A.301 Naloge stalne plovnosti

ML.A.302 Program vzdrževanja zrakoplova

ML.A.303 Plovnostne zahteve

ML.A.304 Podatki za modifikacije in popravila

ML.A.305 Sistem vodenja evidenc o stalni plovnosti zrakoplova

ML.A.307 Prenos evidenc o stalni plovnosti zrakoplova

PODDEL D – STANDARDI VZDRŽEVANJA

ML.A.401 Podatki za vzdrževanje

ML.A.402 Izvajanje vzdrževanja

ML.A.403 Okvare zrakoplova

PODDEL E – KOMPONENTE

ML.A.501 Razvrščanje in vgradnja

ML.A.502 Vzdrževanje komponent

ML.A.503 Komponente z omejeno življenjsko dobo

ML.A.504 Nadzor neuporabnih komponent

PODDEL H – POTRDILO O SPROSTITVI V UPORABO (CRS)

ML.A.801 Potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo

ML.A.802 Potrdilo o sprostitvi komponente v uporabo

ML.A.803 Dovoljenje pilota - lastnika

PODDEL I – POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI (PPP)

ML.A.901 Pregled plovnosti zrakoplova

ML.A.902 Veljavnost potrdila o pregledu plovnosti

ML.A.903 Postopek pregleda plovnosti

ML.A.904 Kvalifikacije osebja za pregled plovnosti

ML.A.905 Prenos registracije zrakoplova znotraj Unije

ML.A.906 Pregled plovnosti zrakoplova, uvoženega v Unijo

ML.A.907 Ugotovitve

▼ C3

ODDELEK B – POSTOPEK ZA PRISTOJNE ORGANE

PODDEL A – SPLOŠNO

ML.B.101 Področje uporabe

ML.B.102 Pristojni organ

ML.B.104 Vodenje evidenc

ML.B.105 Medsebojna izmenjava informacij

PODDEL B – ODGOVORNOST

ML.B.201 Odgovornosti

PODDEL C – STALNA PLOVNOST

ML.B.302 Izjeme

ML.B.303 Spremljanje stalne plovnosti zrakoplova

ML.B.304 Preklic, začasna ukinitvev in omejitev

PODDEL I – POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI (PPP)

ML.B.902 Pregled plovnosti, ki ga opravi pristojni organ

ML.B.903 Ugotovitve

Dodatek I – Pogodba o vodenju stalne plovnosti

Dodatek II – Omejeno vzdrževanje pilota - lastnika

Dodatek III – Naloge zahtevnega vzdrževanja, ki jih ne sme sprostiti pilot - lastnik

Dodatek IV – Potrdilo o pregledu plovnosti (obrazec EASA 15c)

ML.1

(a) Ta priloga (Del ML) se v skladu s členom 3(2) nanaša na naslednje zrakoplove, ki niso kompleksni zrakoplovi na motorni pogon in niso navedeni v spričevalu letalskega prevoznika, licenciranega v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008:

(1) letala z največjo vzletno maso 2 730 kg ali manj;

(2) rotoplan z največjo vzletno maso 1 200 kg ali manj, certificiran za največ štiri potnike;

(3) drug zrakoplov ELA2.

(b) Za namene te priloge je pristojni organ tisti, ki ga določi država članica registracije zrakoplova.

(c) V tej prilogi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) „neodvisno potrditveno osebje“ pomeni potrditveno osebje, ki ne deluje v imenu odobrene vzdrževalne organizacije in ki zagotavlja skladnost z, kot je ustrezno:

(i) zahtevami iz Priloge III (Del 66);

(ii) glede zrakoplovov, za katere se Priloga III (Del 66) ne uporablja, pa z zahtevami glede potrditvenega osebja, ki veljajo v državi članici registracije zrakoplova;

▼ **C3**

- (2) „vzdrževalna organizacija“ pomeni organizacijo, ki ji je bila odobritev izdana v skladu z, kot je ustrezno:
- (i) poddelom F Priloge I (Del M);
  - (ii) oddelkom A Priloge II (Del 145);
  - (iii) oddelkom A Priloge Vd (Del CAO);
- (3) „lastnik“ pomeni osebo, ki je odgovorna za stalno plovnost zrakoplova, vključno z, kot je ustrezno:
- (i) registriranim lastnikom zrakoplova;
  - (ii) najemnikom v primeru najemne pogodbe;
  - (iii) operatorjem.

*ODDELEK A***TEHNIČNE ZAHTEVE**

PODDEL A

*SPLOŠNO***ML.A.101 Področje uporabe**

Ta oddelek določa ukrepe, ki jih je treba uporabiti, da se zagotovi plovnost zrakoplova. Opredeljuje tudi pogoje, ki jih morajo izpolnjevati osebe ali organizacije, ki se ukvarjajo z dejavnostmi, povezanimi s plovnostjo zrakoplova.

PODDEL B

*ODGOVORNOST***ML.A.201 Odgovornosti**

- (a) Lastnik zrakoplova je odgovoren za stalno plovnost zrakoplova in zagotovi, da se let ne opravi, če niso izpolnjene vse naslednje zahteve:
- (1) zrakoplov je vzdrževan v stanju plovnosti;
  - (2) vsa vgrajena operativna in zasilna oprema je pravilno nameščena in uporabna ali jasno označena kot neuporabna;
  - (3) spričevalo o plovnosti je veljavno;
  - (4) vzdrževanje zrakoplova se izvaja v skladu s programom vzdrževanja zrakoplova, kot je opredeljeno v točki ML.A.302.
- (b) Z odstopanjem od točke (a), kadar je zrakoplov oddan v najem, se odgovornosti iz točke (a) nanašajo na najemnika, če je ta naveden v registracijskem dokumentu zrakoplova ali najemni pogodbi.
- (c) Vsaka oseba ali organizacija, ki opravlja vzdrževanje zrakoplova in komponent, je odgovorna za opravljanje nalog vzdrževanja.

▼ **C3**

- (d) Vodja zrakoplova je odgovoren za zadovoljivo izvedbo inšpekcijskega pregleda pred letenjem. Ta pregled opravi pilot ali druga usposobljena oseba, ni pa potrebno, da ga opravi odobrena vzdrževalna organizacija ali potrditveno osebje.
- (e) Glede zrakoplovov, ki jih upravljajo komercialne odobrene organizacije za usposabljanje in komercialne prijavljene organizacije za usposabljanje iz člena 10a Uredbe (EU) št. 1178/2011, ali ki niso upravljani v skladu s Prilogo VII k Uredbi (EU) št. 965/2012 (Del NCO), ali ki so upravljani v skladu s poddelom ADD Priloge II (Del BOP) k Uredbi (EU) 2018/395 ali v skladu s poddelom DEC Priloge II (Del SAO) k Uredbi (EU) 2018/1976 ⁽¹⁾, za operatorja velja, da:

▼ **M8**

- (1) se odobri kot organizacija za vodenje stalne plovnosti ali kot organizacija za kombinirano plovnost za vodenje stalne plovnosti svojih zrakoplovov v skladu s Prilogo Vc (Del CAMO), Poddelom G Priloge I (Del M) ali Prilogo Vd (Del CAO) ali pa sklene pogodbo s tako organizacijo na podlagi pogodbe iz Dodatka I k tej prilogi;

▼ **C3**

- (2) zagotovi, da vse vzdrževanje izvajajo vzdrževalne organizacije, odobrene v skladu s točko ML.1(c)(2);

- (3) zagotovi izpolnjevanje zahtev iz točke (a).

- (f) ► **M8** Glede zrakoplovov, ki niso vključeni v točko (e), lahko lastnik zrakoplova pogodbeno prenese izvajanje nalog, povezanih z vodenjem stalne plovnosti, na organizacijo, odobreno kot organizacija za vodenje stalne plovnosti ali organizacija za kombinirano plovnost, v skladu s Prilogo Vc (Del CAMO), Poddelom G Priloge I (Del M) ali Prilogo Vd (Del CAO), za izpolnjevanje zahtev iz točke (a). ◀ V takem primeru organizacija, s katero je sklenjena pogodba, prevzame odgovornost za ustrezno opravljanje navedenih nalog, pri čemer se sklene pisna pogodba v skladu z Dodatkom I k tej prilogi. Če lastnik ne sklene pogodbe s tako organizacijo, je sam odgovoren za ustrezno opravljanje nalog, povezanih z vodenjem stalne plovnosti.
- (g) Lastnik pristojnemu organu omogoči dostop do zrakoplova in evidenc o zrakoplovu, da lahko pristojni organ ugotovi, ali zrakoplov izpolnjuje zahteve iz te priloge.

▼ **M8**

- (h) Če se zrakoplov, vključen v spričevalo letalskega prevoznika, uporablja za nekomercialne ali specializirane operacije iz točke ORO.GEN.310 Priloge III ali točke NCO.GEN.104 Priloge VII k Uredbi (EU) št. 965/2012 ⁽²⁾, operator zagotovi, da naloge, povezane s stalno plovnostjo, opravi organizacija za vodenje stalne plovnosti, odobrena v skladu s Prilogo Vc (Del CAMO) ali Poddelom G Priloge I (Del M), ali organizacija za kombinirano plovnost (CAO), odobrena v skladu s Prilogo Vd (Del CAO), katera koli od njiju je ustrezna, imetnika spričevala letalskega prevoznika.

⁽¹⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/1976 z dne 14. decembra 2018 o podrobnih pravilih za operacije z jadralnimi letali v skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 326, 20.12.2018, str. 64).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) št. 965/2012 z dne 5. oktobra 2012 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 296, 25.10.2012, str. 1).

▼ **C3****ML.A.202 Javljanje dogodkov**

- (a) Brez poseganja v zahteve glede poročanja iz Priloge II (Del 145) in Priloge Vc (Del CAMO) vsaka oseba ali organizacije, odgovorna v skladu s točko ML.A.201, o kakršnem koli ugotovljenem stanju zrakoplova ali komponente, ki ogroža varnost letenja, poroča:
- (1) pristojnemu organu, ki ga imenuje država članica registracije zrakoplova, in kadar se ta razlikuje od države članice registracije, pristojnemu organu, ki ga imenuje država članica operatorja;
  - (2) organizaciji, odgovorni za projekt tipa ali dodatni projekt tipa.
- (b) Poročila iz točke (a) se izdelajo na način, ki ga določi pristojni organ iz točke (a), in vsebujejo vse ustrezne informacije o stanju, znanem osebi ali organizaciji, ki pripravlja poročilo.
- (c) Kadar se vzdrževanje ali pregled plovnosti zrakoplova izvaja na podlagi pisne pogodbe, oseba ali organizacija, odgovorna za navedene dejavnosti, o vsakem stanju iz točke (a) poroča lastniku zrakoplova in, če to ni ista oseba, zadevni organizaciji CAMO ali CAO.
- (d) Oseba ali organizacija poročila iz točk (a) in (c) predloži čim prej, vendar najpozneje 72 ur od trenutka, ko je oseba ali organizacija ugotovila stanje, na katerega se poročilo nanaša, razen če to preprečujejo izredne okoliščine.

PODDEL C

*STALNA PLOVNOST***ML.A.301 Naloge stalne plovnosti**

Stalna plovnost zrakoplova ter uporabnost operativne in zasilne opreme se zagotavljata z:

- (a) izvedbo pregledov pred letenjem;
- (b) odpravo morebitnih okvar ali poškodb, ki vplivajo na varno delovanje v skladu s podatki, opredeljenimi v točkah ML.A.304 in ML.A.401, kot je ustrezno, pri čemer se upoštevata seznam minimalne opreme (v nadaljnjem besedilu: MEL) in seznam odstopanja od konfiguracije, kadar obstajata;
- (c) izvedbo vsega vzdrževanja v skladu s programom vzdrževanja zrakoplova iz točke ML.A.302;
- (d) izvedbo vseh ustreznih:
  - (1) plovnostnih zahtev (AD);
  - (2) zahtev za delovanje z vplivom na stalno plovnost;
  - (3) zahtev po stalni plovnosti, ki jih določi agencija;
  - (4) ukrepov, ki jih zahteva pristojni organ kot neposredni odziv na varnostno težavo;

▼ **C3**

- (e) izvedbo modifikacij in popravil v skladu s točko ML.A.304;
- (f) vzdrževalnimi testnimi leti, kadar je to potrebno.

ML.A.302 Program vzdrževanja zrakoplova

- (a) Vzdrževanje vsakega zrakoplova se organizira v skladu s programom vzdrževanja zrakoplova (AMP).
- (b) Program vzdrževanja zrakoplova in morebitne nadaljnje spremembe programa, kot je ustrezno:
  - (1) z izjavo določi lastnik v skladu s točko ML.A.302(c)(7), kadar stalne plovnosti zrakoplova ne vodi organizacija CAMO ali CAO;
  - (2) odobri organizacija CAMO ali CAO za vodenje stalne plovnosti zrakoplova.

Lastnik, ki z izjavo določi program vzdrževanja zrakoplova v skladu s točko (b)(1), ali organizacija, ki odobri program vzdrževanja zrakoplova v skladu s točko (b)(2), poskrbita za posodabljanje programa.

- (c) Program vzdrževanja zrakoplova:
  - (1) jasno opredeljuje lastnika zrakoplova in zrakoplov, na katerega se nanaša, vključno z vsemi vgrajenimi motorji in propelerji, kot je ustrezno;
  - (2) vključuje, kot je ustrezno:
    - (a) naloge ali inšpekcijske preglede iz ustreznega programa minimalnega pregleda (MIP) iz točke (d);
    - (b) navodila za stalno plovnost (ICA), ki jih izda nosilec odobritve projekta (DAH);
  - (3) lahko, ko je odobren ali določen z izjavo v skladu s točko (b), vključuje dodatna vzdrževalna opravila, poleg tistih iz točke (c)(2), ali vzdrževalna opravila, ki se razlikujejo od tistih iz točke (c)(2)(b), na predlog lastnika, organizacije CAMO ali CAO. Vzdrževalna opravila, ki se razlikujejo od tistih iz točke (c)(2)(b), ne smejo biti manj omejevalna od tistih iz programa minimalnega pregleda, ki se uporablja;
  - (4) vključuje vse obvezne informacije o stalni plovnosti, kot so ponavljajoče se plovnostne zahteve (AD), oddelek o omejitvi plovnosti (ALS) navodil za stalno plovnost (ICA) in posebne zahteve glede vzdrževanja iz podatkovnega lista certifikata tipa (TCDS);
  - (5) opredeljuje vse dodatne naloge vzdrževanja, ki jih je treba opraviti zaradi posebnega tipa zrakoplova, konfiguracije zrakoplova ter tipa in specifičnosti operacij, pri čemer se kot najmanjše merilo upoštevajo naslednji elementi:
    - (a) posebna vgrajena oprema in modifikacije zrakoplova;

▼ C3

- (b) popravila, izvedena na zrakoplovu;
  - (c) komponente z omejeno življenjsko dobo in komponente, ključne za varnost letenja;
  - (d) priporočila o vzdrževanju, kot je interval med dvema remontoma (TBO), ki se izdajajo v servisnih biltenih, servisnih dopisih in drugih neobveznih servisnih informacijah;
  - (e) veljavne zahteve za delovanje ali zahteve, ki so povezane z rednimi inšpekcijskimi pregledi določene opreme;
  - (f) posebne operativne odobritve;
  - (g) uporaba zrakoplova in okolje delovanja;
- (6) opredeljuje, ali so piloti - lastniki pooblaščenici za izvajanje vzdrževanja;
- (7) ob izdaji izjave lastnika vsebuje podpisano izjavo, s katero lastnik potrjuje, da je to program vzdrževanja zrakoplova za posamezno registracijo zrakoplova ter da je v celoti odgovoren za njeno vsebino in zlasti za kakršna koli odstopanja od priporočil nosilca odobritve projekta;
- (8) podpiše, ko ga potrdi, organizacija CAMO ali CAO, ki tudi hrani evidence z utemeljitvijo vseh odstopanj od priporočil nosilca odobritve projekta;
- (9) se pregleduje vsaj enkrat letno, da se oceni njegova učinkovitost, ta pregled pa opravi, kot je ustrezno:
- (a) oseba, ki opravlja pregled plovnosti zrakoplova, in sicer v povezavi s takim pregledom plovnosti;
  - (b) organizacija CAMO ali CAO za vodenje stalne plovnosti zrakoplova, in sicer v primerih, ko se pregled programa vzdrževanja zrakoplova ne opravlja v povezavi s pregledom plovnosti.

Če se pri pregledu pokažejo pomanjkljivosti zrakoplova, ki so povezane s pomanjkljivostmi vsebine programa vzdrževanja zrakoplova, se program vzdrževanja zrakoplova ustrezno spremeni. V takem primeru oseba, ki opravlja pregled, obvesti pristojni organ države članice registracije, če se ne strinja z ukrepi za spremembo programa vzdrževanja zrakoplova, ki jih je sprejel lastnik, organizacija CAMO ali CAO. Pristojni organ odloči, katere spremembe programa vzdrževanja zrakoplova so potrebne, z ustreznimi ugotovitvami in po potrebi ukrepanjem v skladu s točko ML.B.304.

(d) Program minimalnega pregleda:

- (1) vsebuje naslednje intervale med inšpekcijskimi pregledi:
  - (a) za letala, motorna jadralna letala (TMG) in balone vsako leto ali vsakih 100 ur, kar koli nastopi prej, pri čemer se dovoli odstopanje za 1 mesec ali 10 ur. Naslednji interval se računa od inšpekcijskega pregleda naprej;

▼ C3

(b) za jadralna letala in jadralna letala s pogonom, razen motornih jadralnih letal, vsako leto, pri čemer se dovoli odstopanje za 1 mesec. Naslednji interval se računa od inšpekcijskega pregleda naprej;

(2) vsebuje naslednje, glede na tip zrakoplova:

(a) naloge servisiranja v skladu z zahtevami nosilca odobritve projekta;

(b) inšpekcijski pregled oznak;

(c) pregled evidenc o tehtanju in tehtanje v skladu z Uredbo (EU) št. 965/2012, Uredbo (EU) 2018/395 in Uredbo (EU) 2018/1976;

(d) preskus delovanja radarskega odzivnika (če je vgrajen);

(e) preskus delovanja pitot statičnega sistema;

(f) v primeru letal:

(i) preskus delovanja pogona in obratov na minuto (rpm), elektromagnetov, tlaka goriva in olja ter temperatur motorja;

(ii) za motorje, opremljene z avtomatskimi krmilnimi napravami, objavljen postopek preskušanja motorja;

(iii) za motorje s suhimi karterji, motorje, opremljene s turbopuhali, in tekočinsko hlajene motorje operativno preverjanje, ali obstajajo znaki prekinjenega dovoda tekočine;

(g) inšpekcijski pregled stanja in pritrditve konstrukcijskih elementov, sistemov in komponent, ki ustrezajo naslednjim področjem:

(i) za letala:

osnovna konstrukcija zrakoplova, kabina in pilotska kabina, podvozje, predel kril in osrednjega dela, sistem za krmiljenje leta, rep, elektronika in elektrika, pogonski sistem, sklopke in reduktorji, propeler in razni sistemi, kot je balistični sistem za reševanje;

(ii) za jadralna letala in jadralna letala s pogonom:

osnovna konstrukcija zrakoplova, kabina in pilotska kabina, podvozje, predel kril in osrednjega dela, rep, elektronika in elektrika, pogonski sistem (za jadralna letala s pogonom) in razni sistemi, kot so odstranljivi balast in/ali pristajalno padalo in kontrole ter sistem balastne vode;

(iii) za toplozračne balone:

ovoj, gorilnik, košara, jeklenke za plin, oprema in instrumenti;

(iv) za plinske balone:

ovoj, košara, oprema in instrumenti.

▼ **C3**

Če v tej prilogi za zračne ladje in rotoplane ni določen program minimalnega pregleda, njihov program vzdrževanja zrakoplova temelji na navodilih za stalno plovnost, ki jih izda nosilec odobritve projekta, kot je navedeno v točki (c)(2)(b).

(e) Z odstopanjem od točk (b) in (c) se izjava lastnika ali odobritev organizacije CAMO ali CAO ne zahteva in dokumenta s programom vzdrževanja zrakoplova ni treba pripraviti, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (1) brez odstopanj se upoštevajo vsa navodila za stalno plovnost, ki jih je izdal nosilec odobritve projekta;
- (2) brez odstopanj se upoštevajo vsa priporočila glede vzdrževanja, kot je interval med dvema remontoma (TBO), ki se izdajajo v servisnih biltenih, servisnih dopisih in drugih neobveznih servisnih informacijah;
- (3) opraviti ni treba dodatnih nalog vzdrževanja, ki bi bile posledica naslednjega:
  - (a) posebna vgrajena oprema in modifikacije zrakoplova;
  - (b) popravila, izvedena na zrakoplovu;
  - (c) komponente z omejeno življenjsko dobo in komponente, ključne za varnost letenja;
  - (d) posebne operativne odobritve;
  - (e) uporaba zrakoplova in okolje delovanja.
- (4) Piloti - lastniki so pooblaščen za izvajanje vzdrževanja pilota - lastnika.

Ta izjema se ne uporablja, če pilot - lastnik ali v primeru več lastnikov zrakoplova kateri koli od pilotov - lastnikov ni pooblaščen za izvajanje vzdrževanja pilota - lastnika, saj mora biti to navedeno v izjavi o programu vzdrževanja zrakoplova ali v odobrenem programu vzdrževanja zrakoplova.

(f) Če so izpolnjeni pogoji iz točk (e)(1) do (4), program vzdrževanja zrakoplova, ki se uporablja za posamezni zrakoplov, vsebuje naslednje:

- (1) navodila za stalno plovnost, ki jih izda nosilec odobritve projekta;
- (2) priporočila o vzdrževanju, kot je interval med dvema remontoma (TBO), ki se izdajajo v servisnih biltenih, servisnih dopisih in drugih neobveznih servisnih informacijah;
- (3) obvezne informacije o stalni plovnosti, kot so ponavljajoče se plovnostne zahteve (AD), oddelek o omejitvi plovnosti (ALS) navodil za stalno plovnost (ICA) in posebne zahteve glede vzdrževanja iz podatkovnega lista certifikata tipa (TCDS);

▼ C3

- (4) naloge, ki jih je treba opraviti zaradi posebnih zahtev glede delovanja ali zahtev glede zračnega prostora ali zaradi zahtev v zvezi s posameznimi instrumenti in opremo.

ML.A.303 Plovnostne zahteve

Vsako plovnostno zahtevo, ki se uporablja, je treba izvesti v obsegu zahtev navedene plovnostne zahteve, razen če agencija ne določi drugače.

ML.A.304 Podatki za modifikacije in popravila

Oseba ali organizacija, ki popravlja zrakoplov ali komponento, oceni vse poškodbe. Modifikacije in popravila se opravijo na podlagi naslednjih podatkov, kot je ustrezno:

- (a) podatkov, ki jih odobri agencija;
- (b) podatkov, ki jih odobri projektivna organizacija, ki zagotavlja skladnost s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012;
- (c) podatkov iz zahtev iz točke 21.A.90B ali 21.A.431B Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.

ML.A.305 Sistem evidentiranja stalne plovnosti zrakoplova

- (a) Ob zaključku vsakega vzdrževanja se v evidenco stalne plovnosti zrakoplova vnese potrdilo o sprostitvi v uporabo (CRS), ki se zahteva v točki M.A.801. Vsak vnos se opravi, kakor hitro je mogoče, vendar najpozneje v 30 dneh po dnevu izvedbe naloge vzdrževanja.
- (b) Evidenco o stalni plovnosti zrakoplova sestavljajo knjiga zrakoplova, knjige motorja ali kontrolne kartice modula motorja, knjige propelerja in kontrolne kartice za vsako komponento z omejeno življenjsko dobo, kot je ustrezno.
- (c) V knjige zrakoplova se vnesejo tip in registrska oznaka zrakoplova, datum, skupni čas letenja, cikli letenja in število pristankov.
- (d) Evidenca o stalni plovnosti zrakoplova vsebuje:
  - (1) trenutno stanje plovnostnih zahtev in ukrepov, ki jih je določil pristojni organ kot neposredni odziv na varnostno težavo;
  - (2) trenutno stanje modifikacij, popravil in drugih priporočil nosilca odobritve projekta glede vzdrževanja;
  - (3) trenutno stanje zagotavljanja skladnosti s programom vzdrževanja zrakoplova;
  - (4) trenutno stanje komponent z omejeno življenjsko dobo;
  - (5) trenutno poročilo o masi in ravnotežju;
  - (6) trenutni seznam odloženih vzdrževalnih del.

▼ C3

- (e) V ustrezno knjigo motorja ali propelerja, kontrolno kartico modula motorja ali komponente z omejeno življenjsko dobo se poleg dovoljenja za sprostitev v uporabo, obrazca EASA 1, kot je določen v Dodatku II k Prilogi I (Del M), ali enakovrednega dokumenta v zvezi z vsako vgrajeno komponento, kot je motor, propeler, modul motorja ali komponenta z omejeno življenjsko dobo, vnesejo naslednje informacije:
- (1) identifikacija komponente;
  - (2) tip, serijska številka in registracija, kot je ustrezno, zrakoplova, motorja, propelerja, modula motorja ali komponente z omejeno življenjsko dobo, na katerega je bila določena komponenta nameščena, skupaj s sklicem na vgradnjo in odstranitev komponente;
  - (3) datum in skupni čas letenja, število ciklov letenja, pristankov in koledarski čas komponente, odvisno od posamezne komponente;
  - (4) trenutne informacije iz točke (d), ki veljajo za komponento.
- (f) Oseba ali organizacija, odgovorna za vodenje stalne plovnosti in nalog v skladu s točko ML.A.201, nadzoruje evidence v skladu s točko ML.A.305 ter jih na zahtevo predloži pristojnemu organu.
- (g) Vsi vnosi v evidenco o stalni plovnosti zrakoplova so jasni in točni. Kadar je treba vnos popraviti, se popravki vnesejo tako, da je jasno viden prvotni vnos.
- (h) Lastnik zagotovi vzpostavitev sistema hranjenja naslednjih evidenc za navedena obdobja:
- (1) vse podrobne evidence o vzdrževanju v zvezi z zrakoplovom in vsemi komponentami z omejeno življenjsko dobo, nameščenimi na zrakoplov, dokler se informacije v njej ne nadomestijo z novimi, ki so po obsegu in podrobnostih enakovredne, vendar ne manj kot 36 mesecev po tem, ko sta bila zrakoplov ali komponenta sproščena v uporabo;
  - (2) skupni čas obratovanja zrakoplova in vseh komponent z omejeno življenjsko dobo, tj. ure, koledarski čas, cikli in pristanki, za vsaj 12 mesecev po tem, ko sta bila zrakoplov ali komponenta trajno umaknjena iz uporabe;
  - (3) čas obratovanja, tj. ure, koledarski čas, cikli in pristanki, kot je ustrezno, od zadnjega načrtovanega vzdrževanja komponente z omejeno življenjsko dobo, in sicer vsaj dokler načrtovanega vzdrževanja komponente ne nadomesti drugo načrtovano vzdrževanje z enakovrednim obsegom dela in podrobnostmi;
  - (4) trenutno stanje izpolnjevanja programa vzdrževanja zrakoplova, vsaj dokler načrtovanega vzdrževanja zrakoplova ali komponente ne nadomesti drugo načrtovano vzdrževanje z enakovrednim obsegom dela in podrobnostmi;

▼ **C3**

- (5) trenutno stanje plovnostnih zahtev, ki se uporabljajo za zrakoplov in komponente, za vsaj 12 mesecev po tem, ko sta bila zrakoplov ali komponenta trajno umaknjena iz obratovanja;
- (6) podrobnosti o trenutnih modifikacijah in popravilih zrakoplova, motorja, propelerja in katere koli druge komponente, ki je ključnega pomena za varnost letenja, in sicer za vsaj 12 mesecev po tem, ko so bili trajno umaknjeni iz obratovanja.

ML.A.307 Prenos evidenc o stalni plovnosti zrakoplova

- (a) Ko se zrakoplov trajno prenese z enega lastnika na drugega, lastnik, ki izvaja prenos, zagotovi, da se prenesejo tudi evidences o stalni plovnosti iz točke ML.A.305.
- (b) Kadar lastnik pogodbeno prenese naloge vodenja stalne plovnosti na organizacijo CAMO ali CAO, zagotovi, da se na organizacijo pogodbenico prenesejo tudi evidences o stalni plovnosti iz točke ML.A.305.
- (c) Časovna obdobja za hranjenje evidenc iz točke ML.A.305(h) se še naprej uporabljajo za novega lastnika, organizacijo CAMO ali CAO.

PODDEL D

*STANDARDI VZDRŽEVANJA***ML.A.401 Podatki za vzdrževanje**

- (a) Oseba ali organizacija, ki vzdržuje zrakoplov, med vzdrževanjem uporablja le ustrezne podatke za vzdrževanje.
- (b) V tej prilogi izraz „ustrezni podatki za vzdrževanje“ pomeni:
  - (1) vsako zahtevo, postopek, standard ali informacijo, ki se uporablja in ki jo je izdal pristojni organ ali agencija;
  - (2) vsako plovnostno zahtevo, ki se uporablja;
  - (3) navodila za stalno plovnost, ki se uporabljajo in ki jih izdajo nosilci certifikata tipa, nosilci dodatnega certifikata tipa in katera koli druga organizacija, ki take podatke objavlja v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012;
  - (4) vsi podatki, ki se uporabljajo in ki so izdani v skladu s točko 145.A.45(d).

ML.A.402 Izvajanje vzdrževanja

- (a) Vzdrževanje, ki ga opravljajo odobrene vzdrževalne organizacije, je v skladu s poddelom F Priloge I (Del M), Prilogo II (Del 145) ali Prilogo Vd (Del CAO), kot je ustrezno.
- (b) Če gre za vzdrževanje, ki se ne opravlja v skladu s točko (a), za osebo, ki opravlja vzdrževanje, velja, da:
  - (1) je usposobljena za naloge, ki jih opravlja, kot se zahteva v tej prilogi;

▼ **C3**

- (2) zagotovi, da je območje, na katerem se opravlja vzdrževanje, dobro organizirano in čisto, brez umazanije in kontaminacije;
- (3) uporablja metode, tehnike, standarde in navodila, opredeljene v podatkih za vzdrževanje iz točke ML.A.401;
- (4) uporablja orodje, opremo in materiale, opredeljene v podatkih za vzdrževanje iz točke ML.A.401. Če je potrebno, se orodje in oprema nadzoruje in umerja glede na uradno priznan standard;
- (5) zagotovi, da se vzdrževanje opravi v skladu z vsemi okoljskimi omejitvami, opredeljenimi v podatkih za vzdrževanje iz točke ML.A.401;
- (6) zagotovi, da se uporabljajo ustrezni prostori v primeru neugodnih vremenskih razmer ali dolgotrajnega vzdrževanja;
- (7) zagotovi, da se čim bolj zmanjšata tveganje večkratnih napak med vzdrževanjem in tveganje ponavljanja napak pri enakih nalogah vzdrževanja;
- (8) zagotovi, da se po vsaki ključni nalogi vzdrževanja izvede metoda za zajemanje napak;
- (9) po zaključku vzdrževanja izvede splošno preverjanje za zagotovitev, da na zrakoplovu ali komponenti ni ostalo nobeno orodje, oprema ter drugi tuji deli in materiali ter da so bile ponovno nameščene vse panelne plošče za dostop, ki so bile odstranjene;
- (10) zagotovi, da so vse opravljene naloge vzdrževanja ustrezno evidentirane in dokumentirane.

ML.A.403 Okvare zrakoplova

- (a) Vsaka okvara zrakoplova, ki resno ogroža varnost letenja, se odpravi pred naslednjim letom.
- (b) Naslednje osebe lahko odločijo, da okvara ne pomeni resne grožnje varnosti letenja, in njeno odpravo ustrezno odložijo:
  - (1) pilot glede okvar, ki vplivajo na nezahtevano opremo zrakoplova;
  - (2) pilot, kadar uporablja seznam minimalne opreme, glede okvar, ki vplivajo na zahtevano opremo zrakoplova – v nasprotnem primeru lahko odpravo takih okvar odloži le pooblaščen potrditveno osebje;
  - (3) pilot glede okvar, ki niso tiste iz točk (b)(1) in (2), če so izpolnjeni naslednji pogoji:
    - (i) zrakoplov se uporablja na podlagi Priloge VII k Uredbi (EU) št. 965/2012 (Del NCO) oziroma v primeru balonov ali jadralnih letal se ne uporablja na podlagi poddela ADD Priloge II (Del BOP) k Uredbi (EU) 2018/395 ali ne na podlagi poddela DEC Priloge II (Del SAO) k Uredbi (EU) 2018/1976;

▼ **C3**

- (ii) pilot odloži odpravo okvare v soglasju z lastnikom zrakoplova ali organizacijo CAMO ali CAO, s katero je sklenjena pogodba, če je ustrezno;
- (4) ustrezno usposobljeno potrditveno osebje glede okvar, ki niso tiste iz točk (b)(1) in (2), kadar pogoji iz točke 3(i) in (ii) niso izpolnjeni.
- (c) Vsaka okvara zrakoplova, ki ne pomeni resne grožnje varnosti letenja, se odpravi takoj, ko je to izvedljivo po datumu, ko je bila okvara prvič ugotovljena, in v roku, določenim v podatkih za vzdrževanje.
- (d) Vsaka okvara, ki ni bila odpravljena pred letom, se vnese v sistem evidentiranja stalne plovnosti zrakoplova iz točke ML.A.305, evidenca pa je pilotu na voljo.

PODDEL E

*KOMPONENTE***ML.A.501 Razvrščanje in vgradnja**

- (a) Komponenta se lahko namesti le, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji, razen če ni določeno drugače v poddelu F Priloge I (Del M), Prilogi II (Del 145), Prilogi Vd (Del CAO) k tej uredbi in Prilogi I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012:
  - (i) če je v zadovoljivem stanju;
  - (ii) če je bila ustrezno sproščena v uporabo na podlagi obrazca EASA 1, kot je določeno v Dodatku II k Prilogi I (Del M), ali na podlagi enakovrednega dokumenta;
  - (iii) če je označena v skladu s poddelom Q Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.
- (b) Pred vgradnjo komponente na zrakoplov oseba ali odobrena vzdrževalna organizacija zagotovi, da posamezna komponenta izpolnjuje pogoje za vgradnjo, če se uporabljajo različne modifikacije ali konfiguracije plovnostnih zahtev.
- (c) Standardni deli se vgradijo na zrakoplov ali komponento le, kadar podatki za vzdrževanje opredeljujejo navedene posebne standardne dele. Standardni deli se vgradijo le, če so opremljeni z dokazili o skladnosti s standardom, ki se uporablja, in če je zagotovljena ustrezna sledljivost.
- (d) Surovine ali potrošni material se na zrakoplovu ali komponenti uporabi le, če:
  - (i) proizvajalec zrakoplova ali komponente omogoča uporabo surovin ali potrošnega materiala v ustreznih podatkih za vzdrževanje ali kot je določeno v poddelu F Priloge I (Del M), Prilogi II (Del 145) ali Prilogi Vd (Del CAO);
  - (ii) tak material ustreza zahtevanim specifikacijam glede materiala in je zagotovljena ustrezna sledljivost;
  - (iii) je tak material opremljen z dokumentacijo, ki se jasno nanaša na določen material in vsebuje izjavo o skladnosti s specifikacijo ter proizvodni in dobaviteljev vir.

▼ C3

(e) V primeru balonov, kadar so glede posameznega ovoja mogoče različne kombinacije košar, gorilnikov in jeklenk za gorivo, oseba, ki jih vgrajuje, zagotovi, da:

- (1) se košara, gorilnik in/ali jeklenke za gorivo lahko vgradijo na podlagi podatkovnega lista podatkov certifikata tipa ali drugih dokumentov, navedenih v njem;
- (2) so košara, gorilnik in/ali jeklenke za gorivo pripravljene za uporabo in imajo ustrezno evidenco vzdrževanja.

ML.A.502 Vzdrževanje komponent

(a) Komponente, ki jih v skladu s točko 21.A.307(c) Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 sprejme lastnik, vzdržuje katera koli oseba ali organizacija, če jih lastnik ponovno sprejme na podlagi pogojev iz točke 21.A.307(c) navedene priloge. Za to vzdrževanje ni mogoče izdati obrazca EASA 1, kot je določeno v Dodatku II k Prilogi I (Del M), in zanj veljajo zahteve glede sprostitev zrakoplova.

(b) Komponente se sprostijo v skladu z naslednjo preglednico:

	Sproščeno na podlagi obrazca EASA 1 (kot je določeno v Dodatku II k Prilogi I (Del M))	Sproščeno na ravni zrakoplova v skladu s točko ML.A.801 (obrazca EASA 1 ni mogoče izdati)
Komponente se vzdržujejo v skladu s podatki za vzdrževanje za <u>komponente</u> (podatki, ki jih izda proizvajalec komponent)		
Vzdrževanje, razen obnove	Vzdrževalne organizacije z ratingom za motorje (za motorje) ali komponente (za druge komponente)	(i) Vzdrževalne organizacije z ratingom za zrakoplove in/ali (ii) neodvisno potrditveno osebje
Obnova komponent, ki niso motorji in propelerji	Vzdrževalne organizacije z ratingom za komponente	Ni mogoče
Obnova motorjev in propelerjev za zrakoplove CS-VLA, CS-22 in LSA	Vzdrževalne organizacije z ratingom za motorje (za motorje) ali komponente (za propelerje)	(iii) Vzdrževalne organizacije z ratingom za zrakoplove in/ali (iv) neodvisno potrditveno osebje
Obnova motorjev in propelerjev za zrakoplove, ki niso CS-VLA, CS-22 in LSA	Vzdrževalne organizacije z ratingom za motorje (za motorje) ali komponente (za propelerje)	Ni mogoče
Komponente se vzdržujejo v skladu s podatki za vzdrževanje za <u>zrakoplove</u> (podatki, ki jih izda proizvajalec zrakoplovov)		
Vse komponente in vse vrste vzdrževanja	Vzdrževalne organizacije z ratingom za motorje (za motorje) ali komponente (za druge komponente)	— Vzdrževalne organizacije z ratingom za zrakoplove in/ali — neodvisno potrditveno osebje

ML.A.503 Komponente z omejeno življenjsko dobo

(a) Izraz „komponente z omejeno življenjsko dobo“ vključuje naslednje komponente:

▼ **C3**

- (1) komponente, ki imajo potrjeno omejeno življenjsko dobo, po izteku katere bi jih bilo treba prenehati uporabljati, in
  - (2) komponente, za katere velja omejitev življenjske dobe, po izteku katere grede v vzdrževanje, da se ponovno vzpostavi njihova uporabnost.
- (b) Vgrajene komponente z omejeno življenjsko dobo ne smejo preseči odobrene omejitve življenjske dobe, kot je navedena v programu vzdrževanja zrakoplova in plovnostnih zahtevah, razen kot določa točka ML.A.504(c).
- (c) Odobrena življenjska doba se navede v koledarskem času, urah letenja, številu pristankov ali ciklov, kot je ustrezno.
- (d) Ob koncu odobrene omejitve življenjske dobe je treba komponento odstraniti z zrakoplova in opraviti vzdrževanje, v primeru komponent s potrjeno omejeno življenjsko dobo pa jih je treba zavreči.

ML.A.504 Nadzor neuporabnih komponent

- (a) Komponenta se šteje za neuporabno v kateri koli od naslednjih okoliščin:
- (1) če poteče omejitev življenjske dobe komponente, kot je opredeljeno v programu vzdrževanja zrakoplova;
  - (2) če ni zagotovljena skladnost z ustreznimi plovnostnimi zahtevami in drugimi zahtevami glede stalne plovnosti, ki jih določi agencija;
  - (3) če manjkajo potrebne informacije, da se opredeli stanje plovnosti komponente ali njena upravičenost za vgradnjo;
  - (4) če obstajajo dokazi o okvarah ali napakah na komponenti;
  - (5) če je verjetno, da bi vključenost komponente v incident ali nesrečo vplivala na njeno uporabnost.
- (b) Neuporabne komponente se opredelijo v skladu z eno od naslednjih možnosti:
- (1) neuporabne in hranjene na varnem kraju, pod nadzorom odobrene vzdrževalne organizacije ali neodvisnega potrditvenega osebja, dokler ni odločeno o prihodnjem stanju takih komponent;
  - (2) neuporabne s strani osebe ali organizacije, ki je komponento opredelila za neuporabno, pri čemer se prenesejo v varstvo lastniku zrakoplova, potem ko se tak prenos zabeleži v sistemu evidenc vzdrževanja zrakoplova iz točke ML.A.305.
- (c) Komponente, ki so dosegle svojo potrjeno omejeno življenjsko dobo ali ki imajo nepopravljivo okvaro ali napako, se razvrstijo kot nepopravljive in se jim ne dovoli ponovni vstop v sistem dobave komponent, razen če je bila potrjena omejena življenjska doba podaljšana ali če je bila rešitev popravila odobrena v skladu s točko ML.A.304.
- (d) Vsaka oseba ali organizacija, odgovorna na podlagi točke ML.A.201, v primeru nepopravljive komponente, kot je določeno v točki (c), sprejme enega od naslednjih ukrepov:
- (1) hrani tako komponento na kraju iz točke (b)(1);

▼ **C3**

- (2) uredi, da se komponenta onesposobi tako, da je ekonomsko ni mogoče več rešiti ali popraviti, nato pa se odpove odgovornosti za tako komponento.
- (e) Ne glede na točko (d) lahko oseba ali organizacija, ki je odgovorna na podlagi točke ML.A.201, brez predhodnega onesposobljenja prenese odgovornost za komponente, razvrščene kot neuporabne, na organizacijo za usposabljanje ali raziskave.

PODDEL H

*POTRDILO O SPROSTITVI V UPORABO (CRS)***ML.A.801 Potrdilo o sprostitev zrakoplova v uporabo**

- (a) Potrdilo o sprostitev v uporabo se izda po ustrezno opravljenem vzdrževanju zrakoplova.
- (b) Potrdilo o sprostitev v uporabo izda, kot je ustrezno:
  - (1) ustrezno potrditveno osebje v imenu odobrene vzdrževalne organizacije;
  - (2) neodvisno potrditveno osebje;
  - (3) pilot - lastnik v skladu s točko ML.A.803.
- (c) Z odstopanjem od točke (b), v primeru nepredvidenih okoliščin, kadar je zrakoplov prizemljen na kraju, kjer ni na voljo nobene ustrezne odobrene vzdrževalne organizacije in nobenega ustreznega potrditvenega osebja, lahko lastnik katero koli osebo, ki ima vsaj tri leta ustreznih izkušenj z vzdrževanjem in ustrezne kvalifikacije, pooblasti za vzdrževanje zrakoplova v skladu s standardi iz poddela D te priloge ter za sprostitev zrakoplova. Lastnik v takem primeru:
  - (1) pridobi in hrani v evidencah zrakoplova podrobnosti o vsem delu, ki je bilo opravljeno, in o kvalifikacijah osebe, ki je izdala potrdilo;
  - (2) zagotovi, da se vsako tako vzdrževanje ponovno preveri in sprostijo v skladu s točko ML.A.801(b) takoj, ko je to mogoče, vendar najpozneje v sedmih dneh, oziroma v primeru zrakoplova, ki se uporablja na podlagi Priloge VII k Uredbi (EU) št. 965/2012 (Del NCO), ali v primeru balonov, ki se ne uporabljajo na podlagi poddela ADD Priloge II (Del BOP) k Uredbi (EU) 2018/395, ali v primeru jadralnih letal, ki se ne uporabljajo na podlagi poddela DEC Priloge II (Del SAO) k Uredbi (EU) 2018/1976, najpozneje v 30 dneh;
  - (3) obvesti organizacijo CAMO ali CAO, s katero je sklenjena pogodba, ali pristojni organ, če taka pogodba ni sklenjena, in sicer v sedmih dneh od izdaje takega dovoljenja.
- (d) V primeru sprostitev v uporabo v skladu s točko (b)(1) ali (2) lahko potrditvenemu osebju pri opravljanju nalog vzdrževanja pomaga ena ali več oseb, ki so pod njegovim neposrednim in stalnim nadzorom.
- (e) Potrdilo o sprostitev v uporabo vsebuje najmanj:
  - (1) osnovne podrobnosti o opravljenem vzdrževanju;

▼ **C3**

- (2) datum zaključka vzdrževanja;
- (3) identiteto organizacije ali osebe, ki izda potrdilo o sprostitvi v uporabo, vključno z naslednjim, kot je ustrezno:
  - (i) sklic na odobritev vzdrževalne organizacije in potrditvenega osebja, ki izda potrdilo o sprostitvi v uporabo;
  - (ii) v primeru iz točke (b)(2) identiteto in, če je ustrezno, številko licence neodvisnega potrditvenega osebja, ki je izdalo potrdilo o sprostitvi v uporabo;
- (4) omejitve plovnosti ali operacij, če te obstajajo.
- (f) Z odstopanjem od točke (a) in ne glede na točko (g) se lahko potrdilo o sprostitvi v uporabo, če potrebnega vzdrževanja ni mogoče zaključiti, izda v okviru odobrenih omejitev zrakoplova. V tem primeru se v potrdilu o sprostitvi v uporabo navede, da vzdrževanja ni bilo mogoče zaključiti, naštejejo pa se tudi vse veljavne omejitve plovnosti ali operacij, in sicer v okviru informacij, ki se zahtevajo na podlagi točke (e)(4).
- (g) Potrdilo o sprostitvi v uporabo se ne izda v primeru znanih neskladnosti z zahtevami iz te priloge, zaradi katerih je ogrožena varnost letenja.

ML.A.802 Potrdilo o sprostitvi komponente v uporabo

- (a) Potrdilo o sprostitvi komponente v uporabo se izda po ustrezno opravljenem vzdrževanju komponente zrakoplova v skladu s točko ML.A.502.
- (b) Dovoljenje za sprostitev v uporabo, opredeljeno kot obrazec EASA 1, kot je določen v Dodatku II k Prilogi I (Del M), pomeni potrdilo o sprostitvi komponente v uporabo, razen kadar se tako vzdrževanje sprostí na ravni zrakoplova, kot je navedeno v točki ML.A.502(b).

ML.A.803 Dovoljenje pilota - lastnika

- (a) Oseba se šteje za pilota - lastnika, če:
  - (1) ima veljavno pilotsko licenco ali enakovredno licenco, ki jo izda ali potrdi država članica za rating tipa ali razreda zrakoplova;
  - (2) je lastnik zrakoplova, samostojno ali skupno z drugimi osebami; tak lastnik mora biti, kot je ustrezno:
    - (i) ena od fizičnih oseb, navedenih v obrazcu registracije;
    - (ii) član neprofitne rekreativne pravne osebe, pri čemer je pravna oseba na registracijskem dokumentu opredeljena kot lastnik ali operator, navedeni član pa je neposredno udeležen pri postopku sprejemanja odločitev pravne osebe in ga navedena pravna oseba imenuje za izvajanje vzdrževanja pilota - lastnika.

▼ **C3**

- (b) Pilot - lastnik lahko za zrakoplove, ki se uporabljajo na podlagi Priloge VII (Del NCO) k Uredbi (EU) št. 965/2012, ali v primeru balonov, ki se ne uporabljajo na podlagi poddela ADD Priloge II (Del BOP) k Uredbi (EU) 2018/395, ali v primeru jadralnih letal, pri katerih se ne upošteva Poddela DEC Priloge II (Del SAO) k Uredbi (EU) 2018/1976, izda potrdilo o sprostitvi v uporabo na podlagi omejenega vzdrževanja pilota - lastnika, kot je določeno v Dodatku II k tej prilogi.
- (c) Potrdilo o sprostitvi v uporabo se vpiše v tehnične knjige in vsebuje osnovne podatke o opravljenem vzdrževanju, uporabljene podatke za vzdrževanje, datum, ko je bilo navedeno vzdrževanje zaključeno, ter identiteto, podpis in številko pilotske licence (ali enakovrednega dokumenta), izdane pilotu - lastniku, ki izdaja tako potrdilo.

PODDEL I

*POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI (PPP)***ML.A.901 Pregled plovnosti zrakoplova**

Redno se opravljajo pregledi plovnosti zrakoplova in njegovih evidenc o stalni plovnosti, da se zagotovi veljavnost spričevala o plovnosti zrakoplova (PPP).

- (a) PPP se izda v skladu z Dodatkom IV (obrazec EASA 15c) k tej prilogi, ob uspešnem zaključku pregleda plovnosti. PPP velja eno leto.
- (b) Pregled plovnosti in izdajo PPP v skladu s točko ML.A.903 opravijo naslednji subjekti, kot je ustrezno:

- (1) pristojni organ;
- (2) ustrezno odobrena organizacija CAMO ali CAO;

▼ **M8**

- (3) odobrena vzdrževalna organizacija, ko opravlja pregled vsakih 100 ur ali letni inšpekcijski pregled iz programa vzdrževanja zrakoplova;
- (4) v primeru zrakoplova, ki se uporablja na podlagi Priloge VII (Del NCO) k Uredbi (EU) št. 965/2012, ali v primeru balonov, ki se ne uporabljajo na podlagi Poddela ADD Priloge II (Del BOP) k Uredbi (EU) 2018/395 ⁽¹⁾, ali v primeru jadralnih letal, pri katerih se ne upošteva Poddela DEC Priloge II (Del SAO) k Uredbi (EU) 2018/1976 ⁽²⁾, neodvisno potrditveno osebje, ko opravlja pregled vsakih 100 ur ali letni inšpekcijski pregled iz programa vzdrževanja zrakoplova, če ima:

▼ **C3**

- (i) licenco v skladu s Prilogo III (Del 66) z ratingom za ustrezni zrakoplov ali, če se Priloga III (Del 66) ne uporablja za zadevni zrakoplov, nacionalno kvalifikacijo potrditvenega osebja, ki velja za zadevni zrakoplov;

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) 2018/395 z dne 13. marca 2018 o podrobnih pravilih za operacije balonov v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 71, 14.3.2018, str. 10).

⁽²⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/1976 z dne 14. decembra 2018 o podrobnih pravilih za operacije z jadralnimi letali v skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 326, 20.12.2018, str. 64).

▼ C3

(ii) dovoljenje, ki ga izda, kot je ustrezno:

(A) pristojni organ, ki je izdal licenco, izdano v skladu s Prilogo III (Del 66);

(B) pristojni organ, odgovoren za nacionalne kvalifikacije potrditvenega osebja, kadar se Priloga III (Del 66) ne uporablja.

Neodvisno potrditveno osebje, ki ima licenco, izdano v skladu s Prilogo III (Del 66), lahko opravlja preglede plovnosti in izdaja PPP za zrakoplove, registrirane v kateri koli državi članici. Neodvisno potrditveno osebje, ki ima nacionalno kvalifikacijo, pa lahko opravlja preglede plovnosti in izdaja PPP le za zrakoplove, registrirane v državi članici, odgovorni za nacionalne kvalifikacije.

Za PPP, ki jih izda neodvisno potrditveno osebje z nacionalno kvalifikacijo, ne velja načelo vzajemnega priznavanja, kadar se zrakoplov prenese v drugo državo članico.

Kadar koli okoliščine kažejo na potencialno ogroženost varnosti, pristojni organ sam opravi pregled plovnosti in izda PPP.

(c) Veljavnost PPP lahko ustrezno odobrena organizacija CAMO ali CAO podaljša največ dvakrat zapored, vsakokrat za eno leto, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

(1) taka organizacija CAMO ali CAO je zrakoplov stalno vodila preteklih 12 mesecev;

(2) zrakoplov so v preteklih 12 mesecih vzdrževale odobrene vzdrževalne organizacije; to vključuje naloge vzdrževanja, ki jih opravlja pilot - lastnik in jih je izvedel ali sprostil v uporabo pilot - lastnik ali neodvisno potrditveno osebje;

(3) organizacija CAMO ali CAO nima nobenega dokaza ali razloga za domnevo, da zrakoplov ni ploven.

Organizacija CAMO ali CAO lahko tako podaljšanje odobri ne glede na to, katero osebje ali organizacija je, kot je določeno v točki (b), najprej izdala PPP.

(d) Z odstopanjem od točke (c) je mogoče podaljšanje PPP opraviti največ 30 dni pred rokom brez izgube stalnosti vzorca pregleda plovnosti, da se zagotovita razpoložljivost zrakoplova in izvirnik potrdila o pregledu plovnosti na krovu.

(e) Kadar pristojni organ sam opravi pregled plovnosti in izda PPP, mu lastnik zagotovi:

(1) dokumentacijo, ki jo zahteva pristojni organ;

▼ C3

- (2) ustrezno namestitev na ustrezni lokaciji za njegovo osebje;
- (3) po potrebi podporo ustreznega potrditvenega osebja.

ML.A.902 Veljavnost potrdila o pregledu plovnosti

- (a) PPP preneha veljati, kot je ustrezno:
  - (1) če je začasno ukinjeno ali preklicano;
  - (2) če je začasno ukinjeno ali preklicano spričevalo o plovnosti;
  - (3) če zrakoplov ni vpisan v evidenco zrakoplovov države članice;
  - (4) če je začasno ukinjen ali preklican certifikat tipa, na podlagi katerega je bilo izdano spričevalo o plovnosti.
- (b) Zrakoplov ne sme leteti, če PPP ni veljavno ali če je izpolnjen kateri koli od naslednjih pogojev:
  - (1) stalna plovnost zrakoplova ali katere koli komponente, nameščene na zrakoplov, ne ustreza zahtevam iz te priloge;
  - (2) zrakoplov ni več skladen s projektom tipa, ki ga je odobrila agencija;
  - (3) zrakoplov se je uporabljal s preseganjem omejitev iz odobrenega letalskega priročnika ali spričevala o plovnosti, brez ustreznega ukrepanja;
  - (4) zrakoplov je bil vpleten v nesrečo ali incident, ki vpliva na plovnost zrakoplova, pri tem pa niso bili sprejeti ustrezni nadaljnji ukrepi za ponovno vzpostavitev plovnosti;
  - (5) modifikacija ali popravilo zrakoplova ali katere koli komponente, nameščene nanj, ni v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.
- (c) Ob umiku ali preklicu se PPP vrne pristojnemu organu.

ML.A.903 Postopek pregleda plovnosti

- (a) Osebje za pregled plovnosti opravi dokumentiran pregled evidenc zrakoplova, da izpolni zahtevo glede pregleda plovnosti zrakoplova iz točke ML.A.901 in da preveri:
  - (1) ali je bilo pravilno evidentirano število ur in z njimi povezanih ciklov letenja glede osnovne konstrukcije zrakoplova, motorja in propelerja;
  - (2) ali se letalski priročnik nanaša na konfiguracijo zrakoplova in vključuje zadnje spremembe;
  - (3) ali je bilo opravljeno vse potrebno vzdrževanje zrakoplova, ki se zahteva na podlagi programa vzdrževanja zrakoplova;
  - (4) ali so bile nadzorovano odpravljene ali odložene vse znane okvare;

▼ C3

- (5) ali so bile uporabljene in ustrezno registrirane vse plovno-stne zahteve;
  - (6) ali so bile registrirane vse modifikacije in popravila na zrakoplovu in ali so v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012;
  - (7) ali so vse komponente z omejeno življenjsko dobo, vgrajene v zrakoplov, pravilno identificirane in registrirane ter ne presegajo odobrene omejitve življenjske dobe;
  - (8) ali je bilo vse vzdrževanje certificirano v skladu s to prilogo;
  - (9) ali trenutno poročilo o masi in ravnotežju odraža konfiguracijo zrakoplova in je veljavno, če je potrebno;
  - (10) ali je zrakoplov skladen z najnovejšo spremembo njegovega projekta tipa, kakor ga je odobrila agencija;
  - (11) ali ima zrakoplov spričevalo o hrupu, ki ustreza sedanji konfiguraciji zrakoplova, v skladu s poddelom I Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012, če je potrebno.
- (b) Osebe za pregled plovnosti iz točke (a) opravi fizični pregled zrakoplova. Pri takem pregledu osebu za pregled plovnosti, ki ni ustrezno usposobljeno v skladu s Prilogo III (Del 66), pomaga ustrezno usposobljeno osebo.
- (c) Osebe za pregled plovnosti s fizičnim pregledom zrakoplova zagotovi, da:
- (1) so vse potrebne oznake in napisi ustrezno vgrajeni;
  - (2) je zrakoplov skladen z odobrenim letalskim priročnikom;
  - (3) konfiguracija zrakoplova ustreza odobreni dokumentaciji;
  - (4) ni mogoče najti nobene očitne okvare, ki ne bi bila obravnavana v skladu s točko ML.A.403;
  - (5) ni mogoče najti nobenih neskladnosti med zrakoplovom in dokumentiranim pregledom evidenc, kot je navedeno v točki (a).
- (d) Z odstopanjem od točke ML.A.901(a) je mogoče pregled plovnosti opraviti največ 90 dni pred rokom brez izgube stalnosti vzorca pregleda plovnosti, s čimer se omogoči, da se fizični pregled opravi med vzdrževalnim pregledom.
- (e) PPP (obrazec EASA 15c) iz Dodatka IV (se) lahko izda le:
- (1) ustrezno pooblaščen osebo za pregled plovnosti;
  - (2) po popolnoma opravljenem pregledu plovnosti in dokončni obravnavi vseh ugotovitev;

▼ C3

- (3) po zadovoljivi obravnavi vseh neskladnosti iz programa vzdrževanja zrakoplova v skladu s točko (h).
- (f) Kopija izdanega ali podaljšanega PPP za zrakoplov se v desetih dneh pošlje državi članici registracije navedenega zrakoplova.
- (g) Naloge pregleda plovnosti se ne morejo oddati v podizvajanje.
- (h) Učinkovitost programa vzdrževanja zrakoplova se lahko pregleda ob pregledu plovnosti v skladu s točko ML.A.302(c)(9). Ta pregled opravi oseba, ki opravi pregled plovnosti. Če se pri pregledu pokažejo pomanjkljivosti zrakoplova, ki so povezane s pomanjkljivostmi vsebine programa vzdrževanja zrakoplova, se program vzdrževanja zrakoplova ustrezno spremeni. Oseba, ki opravlja pregled, pristojni organ države članice registracije obvesti, če se ne strinja z ukrepi za spremembo programa vzdrževanja zrakoplova, ki jih je sprejel lastnik, organizacija CAMO ali CAO. V takem primeru pristojni organ odloči, katere spremembe programa vzdrževanja zrakoplova so potrebne, z ustreznimi ugotovitvami iz točke ML.B.903 in ukrepanjem v skladu s točko ML.B.304, če je potrebno.

ML.A.904 Kvalifikacije osebja za pregled plovnosti

- (a) Osebe za pregled plovnosti, ki deluje v imenu pristojnega organa, je usposobljeno v skladu s točko ML.B.902.

▼ M8

- (b) Osebe za pregled plovnosti, ki deluje v imenu organizacije iz Poddela F ali Poddela G Priloge I (Del M), Priloge II (Del 145), Priloge Vc (Del CAMO) ali Priloge Vd (Del CAO), je usposobljeno v skladu s Poddelom F ali Poddelom G Priloge I (Del M), Prilogo II (Del 145), Prilogo Vc (Del CAMO) oziroma Prilogo Vd (Del CAO).

▼ C3

- (c) Osebe za pregled plovnosti, ki deluje v svojem imenu, kot to omogoča točka ML.A.901(b)(4), ima:
  - (1) licenco, izdano v skladu s Prilogo III (Del 66) z ratingom za ustrezni zrakoplov ali, če se Priloga III (Del 66) ne uporablja za zadevni zrakoplov, nacionalno kvalifikacijo potrditvenega osebja, ki velja za zadevni zrakoplov; in
  - (2) dovoljenje, ki ga izda, kot je ustrezno:
    - (i) pristojni organ, ki je izdal licenco v skladu s Prilogo III (Del 66);
    - (ii) pristojni organ, odgovoren za nacionalne kvalifikacije potrditvenega osebja, kadar se Priloga III (Del 66) ne uporablja.
- (d) Pristojni organ izda dovoljenje, ki se zahteva na podlagi točke (c)(2), ko:

▼ **C3**

- (1) pristojni organ oceni, da ima oseba znanje o delih te priloge, ki se nanašajo na vodenje stalne plovnosti, opravljanje pregledov plovnosti in izdajanje PPP;
- (2) oseba zadovoljivo opravi pregled plovnosti pod nadzorom pristojnega organa.

Dovoljenje velja pet let, če imetnik opravi vsaj en pregled plovnosti vsakih 12 mesecev. Če ta pogoj ni izpolnjen, se pod nadzorom pristojnega organa zadovoljivo opravi nov pregled plovnosti.

Po izteku veljavnosti se dovoljenje podaljša za nadaljnjih pet let, če so znova izpolnjeni pogoji iz točk (d)(1) in (2). Število podaljšanj ni omejeno.

Imetnik dovoljenja hrani evidence o vseh opravljenih pregledih plovnosti in jih na zahtevo predloži vsakemu pristojnemu organu in vsakemu lastniku zrakoplova, za katerega opravlja pregled plovnosti.

Pristojni organ lahko to dovoljenje kadar koli prekliče, če ni zadovoljen z usposobljenostjo imetnika ali z uporabo takega dovoljenja.

ML.A.905 Prenos registracije zrakoplova znotraj Unije

- (a) Prosilec pri prenosu registracije zrakoplova znotraj Unije:
  - (1) najprej sporoči prejšnji državi članici ime države članice, v kateri bo zrakoplov registriran;
  - (2) nato pa pri novi državi članici vloži vlogo za izdajo novega spričevala o plovnosti v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.
- (b) Ne glede na točko ML.A.902(a)(3) predhodno PPP ostane veljavno do datuma poteka njegove veljavnosti, razen kadar ga je izdalo neodvisno potrditveno osebje z nacionalno kvalifikacijo potrditvenega osebja v skladu s točko ML.A.901(b)(4) – v takem primeru se uporablja točka ML.A.906.
- (c) Ne glede na točki (a) in (b) velja, da če je bil zrakoplov v predhodni državi članici neploven ali če stanja plovnosti na podlagi obstoječih evidenc ni mogoče ugotoviti, se uporablja točka ML.A.906.

ML.A.906 Pregled plovnosti zrakoplova, uvoženega v Unijo

- (a) Prosilec pri uvozu zrakoplova iz tretje države v register države članice:
  - (1) vloži vlogo pri pristojnem organu države članice registracije za izdajo novega spričevala o plovnosti v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012;

▼ **C3**

- (2) zadovoljivo opravi pregled plovnosti v skladu s točko ML.A.901, če zrakoplov ni nov;
- (3) opravi vse vzdrževanje, da se zagotovi skladnost z odobrenim ali z izjavo določenim programom vzdrževanja zrakoplova.
- (b) Če je zrakoplov skladen z ustreznimi zahtevami, pristojni organ, organizacija CAMO ali CAO, vzdrževalna organizacija ali neodvisno potrditveno osebje, ki opravlja pregled plovnosti, kot je določeno v točki ML.A.901(b), izda PPP in kopijo predloži pristojnemu organu države članice registracije.
- (c) Lastnik dovoli dostop do zrakoplova, da pristojni organ države članice registracije opravi inšpekcijski pregled.
- (d) Pristojni organ države članice registracije izda novo spričevalo o plovnosti, če je zrakoplov skladen s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.

ML.A.907 Ugotovitve

- (a) Ugotovitve so razvrščene, kot sledi:
- (1) Ugotovitev 1. stopnje je vsaka ugotovljena pomembna neskladnost z zahtevami iz te priloge, ki znižuje varnostni standard in resno ogroža varnost letenja.
- (2) Ugotovitev 2. stopnje je vsaka ugotovljena neskladnost z zahtevami iz te priloge, ki lahko znižuje varnostni standard in lahko ogroža varnost letenja.
- (b) Oseba ali organizacija, ki je odgovorna na podlagi točke ML.A.201, po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu s točko ML.B.903 opredeli in pristojnemu organu predstavi – v roku, dogovorjenem s tem organom – načrt korektivnih ukrepov, katerega cilj je preprečiti ponovitev ugotovitev in vzroke zanje.

*ODDELEK B***POSTOPEK ZA PRISTOJNE ORGANE**

PODDEL A

*SPLOŠNO***ML.B.101 Področje uporabe**

V tem oddelku so določene upravne zahteve, ki jih morajo upoštevati pristojni organi, odgovorni za izvajanje in izvrševanje oddelka A te priloge.

ML.B.102 Pristojni organ

- (a) Splošno

Država članica imenuje pristojni organ, ki so mu dodeljene odgovornosti za izdajo, podaljšanje, spremembo, začasen odvzem ali preklic potrdil in za pregled stalne plovnosti. Ta pristojni organ vzpostavi dokumentirane postopke in organizacijsko strukturo.

▼ **C3**

(b) Viri

Za izvajanje zahtev, kot so podrobno opisane v tem oddelku, je na voljo ustrezno število osebja.

(c) Kvalifikacije in usposabljanje

Vse osebe, ki se ukvarja z dejavnostmi, obravnavanimi v tej prilogi, ima ustrezne kvalifikacije in znanje, izkušnje ter začetno in nadaljevalno usposabljanje, da lahko opravlja dodeljene naloge.

(d) Postopki

Pristojni organ določi postopke, v katerih podrobno navede, kako zagotoviti skladnost s to prilogo.

Postopki se pregledujejo in spreminjajo, da se zagotovi stalna skladnost.

ML.B.104 Vodenje evidenc

(a) Pristojni organ vzpostavi sistem vodenja evidenc, ki omogoča ustrezno sledljivost postopka za izdajo, podaljšanje, spremembo, začasen odvzem ali preklic vsakega potrdila in dovoljenja.

(b) Evidenice za pregled vsakega zrakoplova vključujejo vsaj kopijo:

- (1) spričevala o plovnosti zrakoplova;
- (2) PPP;
- (3) poročil s pregledov plovnosti, ki jih je neposredno opravila država članica;
- (4) vse ustrezne korespondence, ki se nanaša na zrakoplov;
- (5) podrobnosti o morebitnih izjemah in ukrepih za izvrševanje;
- (6) vseh dokumentov, ki jih pristojni organ odobri na podlagi te priloge ali Uredbe (EU) št. 965/2012.

(c) Evidenice iz točke (b) se hranijo še dve leti po tem, ko je zrakoplov trajno umaknjen iz obratovanja.

(d) Vse evidenice iz točke ML.B.104 se dajo na voljo kateri koli drugi državi članici ali agenciji, če ta tako zahteva.

ML.B.105 Medsebojna izmenjava informacij

(a) Pristojni organi sodelujejo pri medsebojni izmenjavi vseh potrebnih informacij v skladu s členom 72 Uredbe (EU) 2018/1139 ter tako prispevajo k izboljšanju varnosti v letalstvu.

(b) Brez poseganja v pristojnosti držav članic zadevni pristojni organi v primeru potencialne grožnje varnosti, v katero je vključenih več držav članic, pomagajo drug drugemu pri opravljanju potrebnega ukrepanja za pregled.

▼ **C3****PODDEL B***ODGOVORNOST***ML.B.201 Odgovornosti**

Pristojni organ iz točke ML.1(b) je odgovoren za izvajanje inšpekcijskih pregledov in preiskav, da preveri skladnost z zahtevami iz te priloge.

PODDEL C*STALNA PLOVNOST***ML.B.302 Izjeme**

Pristojni organ evidentira in hrani vse izjeme, odobrene v skladu s členom 71 Uredbe (EU) 2018/1139.

ML.B.303 Spremljanje stalne plovnosti zrakoplova

- (a) Pristojni organ pripravi program pregleda, ki temelji na tveganju, za spremljanje stanja plovnosti flote zrakoplovov v svojem registru.
- (b) Program pregleda vključuje preglede zrakoplovov po sistemu vzorčnega pregledovanja izdelkov in zajema vse vidike ključnih elementov tveganja glede plovnosti.
- (c) Pri pregledovanju izdelkov se vzorčijo doseženi standardi plovnosti na podlagi zahtev, ki se uporabljajo, in opredelijo kakršne koli ugotovitve.
- (d) Vse opredeljene ugotovitve se kategorizirajo v skladu s točko ML.B.903 in pisno potrdijo osebi ali organizaciji, ki je odgovorna na podlagi točke ML.A.201. Pristojni organ ima vzpostavljen postopek za analizo ugotovitev glede na njihov vpliv na varnost.
- (e) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve in zaključne ukrepe.
- (f) Če se med spremljanjem zrakoplova pojavijo dokazi, iz katerih izhaja neskladnost s to prilogo ali drugimi prilogami, se ugotovitev obravnava, kot je določeno v ustrezni prilogi.
- (g) Pristojni organ si z drugimi pristojnimi organi izmenja informacije o neskladnosti, opredeljene v skladu s točko (f), če se tako zahteva za zagotovitev ustreznih ukrepov za izvrševanje.

ML.B.304 Preklic, začasna ukinitvev in omejitev

Pristojni organ:

- (a) začasno odvzame PPP iz utemeljenih razlogov, če je varnost potencialno ogrožena, ali
- (b) začasno odvzame ali prekliče PPP v skladu s točko ML.B.903(a).

Pristojni organ, ki izda dovoljenje za pregled plovnosti v skladu s točko ML.A.904(c) neodvisnemu potrditvenemu osebju, tako dovoljenje prekliče, če imetnik slabo opravlja preglede plovnosti ali neustrezno uporablja tako dovoljenje.

▼ **C3**

PODDEL I

*POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI (PPP)***ML.B.902 Pregled plovnosti, ki ga opravi pristojni organ**

- (a) Ko pristojni organ opravi pregled plovnosti in izda PPP iz Dodatka IV k tej prilogi (obrazec EASA 15c), pristojni organ opravi pregled plovnosti v skladu s točko ML.A.903.
- (b) Pristojni organ ima za opravljanje pregledov plovnosti ustrezno osebje za pregled plovnosti. To osebje izpolnjuje vse naslednje pogoje:
- (1) vsaj tri leta izkušenj na področju stalne plovnosti;
  - (2) ustrezna licenca v skladu s Prilogo III (Del 66) ali nacionalno priznana kvalifikacija vzdrževalnega osebja, ki ustreza kategoriji zrakoplova (kadar se člen 5(6) Uredbe (EU) št. 1321/2014 nanaša na nacionalna pravila) ali diploma iz aeronavtike ali enakovredna diploma;
  - (3) ustrezno usposabljanje iz letalskega vzdrževanja;
  - (4) položaj, ki taki osebi omogoča podpisovanje v imenu pristojnega organa.

Ne glede na točke (1) do (4) se lahko zahteva iz točke ML.B.902(b)(2) nadomesti s štirimi leti izkušenj na področju stalne plovnosti, poleg tistih, ki se zahtevajo na podlagi točke ML.B.902(b)(1).

- (c) Pristojni organ hrani evidenco vsega osebja za pregled plovnosti, vključno s podatki o vseh ustreznih kvalifikacijah ter povzetkom ustreznih izkušenj in usposabljanja za vodenje stalne plovnosti.

▼ **M8**

- (d) Med izvajanjem pregleda plovnosti ima pristojni organ dostop do ustreznih podatkov, kot je določeno v točkah ML.A.305 in ML.A.401.

▼ **C3**

- (e) Osebje, ki izvaja pregled plovnosti, izda potrdilo o pregledu plovnosti (obrazec EASA 15c), kot je določeno v Dodatku IV, ko je pregled plovnosti uspešno zaključen.
- (f) Če iz okoliščin izhaja potencialna grožnja varnosti, pristojni organ sam opravi pregled plovnosti in izda PPP.

ML.B.903 Ugotovitve

Če se med pregledom zrakoplova ali na drug način pokažejo neskladnosti z zahtevami iz te priloge, pristojni organ:

- (a) za ugotovitve 1. stopnje zahteva izvedbo ustreznih korektivnih ukrepov pred nadaljnji leti in takoj prekliče ali začasno odvzame PPP ter
- (b) za ugotovitve 2. stopnje izreče korektivne ukrepe, ki so ustrezni glede na naravo ugotovitev.

▼ **C3***Dodatek I***Pogodba o vodenju stalne plovnosti**

(a) Kadar lastnik v skladu s točko ML.A.201 s CAMO ali CAO sklene pogodbo za opravljanje nalog vodenja stalne plovnosti, pristojnemu organu države članice registracije na zahtevo pošlje kopijo pogodbe, ki sta jo podpisali obe pogodbenici.

(b) Pogodba se pripravi ob upoštevanju zahtev iz te priloge, v njej pa so opredeljene obveznosti podpisnikov glede stalne plovnosti zrakoplova.

(c) Vsebuje najmanj naslednje informacije:

- (1) registrsko številko zrakoplova, tip zrakoplova in serijsko številko;
- (2) ime lastnika zrakoplova ali registriranega najemnika ali podatke o podjetju, vključno z naslovom;
- (3) podrobnosti o organizaciji CAMO ali CAO, s katero je sklenjena pogodba, vključno z naslovom;
- (4) vrsto operacije.

(d) V pogodbi je navedeno naslednje:

„Lastnik organizaciji CAMO ali CAO zaupa vodenje stalne plovnosti zrakoplova, pripravo in odobritev programa vzdrževanja ter organizacijo vzdrževanja zrakoplova v skladu z navedenim programom vzdrževanja.

Po tej pogodbi se oba podpisnika zavezujeta, da bosta izpolnjevala svoje obveznosti iz te pogodbe.

Lastnik po svojem najboljšem vedenju potrjuje, da so in bodo vse informacije v zvezi s stalno plovnostjo zrakoplova, dane organizaciji CAMO ali CAO, točne ter da se zrakoplov ne bo spreminjal brez predhodne odobritve organizacije CAMO ali CAO.

Če kateri koli od podpisnikov ne ravna skladno s to pogodbo, ta pogodba postane nična. V takem primeru bo lastnik ohranil polno odgovornost za vsako nalogo v zvezi s stalno plovnostjo zrakoplova in bo pristojne organe države članice registracije v dveh tednih obvestil o prenehanju pogodbe.“

(e) Ko lastnik sklene pogodbo z organizacijo CAMO ali CAO v skladu s točko ML.A.201, se vsaki pogodbenici dodelijo naslednje obveznosti:

(1) Obveznosti organizacije CAMO ali CAO:

- (i) vključiti tip zrakoplova med svoje pogoje odobritve;
- (ii) upoštevati vse pogoje v nadaljevanju v zvezi z vzdrževanjem stalne plovnosti zrakoplova:
  - (A) pripraviti in odobriti program vzdrževanja zrakoplova;
  - (B) predložiti kopijo odobrenega programa vzdrževanja zrakoplova lastniku ter kopijo utemeljitev vseh morebitnih odstopanj od priporočil nosilca odobritve projekta;

▼ **C3**

- (C) organizirati premostitveni inšpekcijski pregled na podlagi predhodnega programa vzdrževanja zrakoplova;
  - (D) organizirati, da vse vzdrževanje opravi odobrena vzdrževalna organizacija ali, če je to dovoljeno, neodvisno potrditveno osebje;
  - (E) organizirati uporabo vseh veljavnih plovnostnih zahtev;
  - (F) zagotoviti, da odobrena vzdrževalna organizacija ali, če je to dovoljeno, neodvisno potrditveno osebje odpravi vse okvare, ki se odkrijejo med vzdrževanjem in pregledi plovnosti ali o katerih poroča lastnik;
  - (G) usklajevati načrtovano vzdrževanje, uporabo plovnostnih zahtev, zamenjavo delov z omejeno življenjsko dobo in zahteve glede inšpekcijskega pregleda komponent;
  - (H) obvestiti lastnika vsakič, ko je treba zrakoplov oddati odobreni vzdrževalni organizaciji ali, če je to dovoljeno, neodvisnemu potrditvenemu osebju;
  - (I) voditi in arhivirati vse tehnične evidence;
- (iii) organizirati odobritve vseh modifikacij zrakoplova v skladu s Prilogo I k Uredbi (EU) št. 748/2012 (Del 21) še pred njihovo vključitvijo;
  - (iv) organizirati odobritve vseh popravil zrakoplova v skladu s Prilogo I k Uredbi (EU) št. 748/2012 (Del 21) še pred njihovo izvedbo;
  - (v) obvestiti pristojni organ države članice registracije vsakokrat, ko lastnik zrakoplova ne pripelje na vzdrževanje, kadar tako zahteva organizacija CAMO ali CAO;
  - (vi) obvestiti pristojni organ države članice registracije vsakokrat, ko se ta pogodba ne spoštuje;
  - (vii) zagotoviti, da se po potrebi opravi pregled plovnosti zrakoplova, in zagotoviti, da se izda PPP;
  - (viii) v desetih dneh pristojnemu organu države članice registracije poslati kopijo vsakega izdanega ali podaljšanega PPP;
  - (ix) poročati o vseh dogodkih, kot to zahtevajo veljavni predpisi;
  - (x) obvestiti pristojni organ države članice registracije vsakokrat, ko katera od pogodbenic odpove to pogodbo.

(2) Obveznosti lastnika:

- (i) v splošnem razumeti program vzdrževanja zrakoplova;
- (ii) v splošnem razumeti to prilogo;
- (iii) pripeljati zrakoplov na vzdrževanje, kot zahteva organizacija CAMO ali CAO, s katero je sklenjena pogodba;

▼ C3

- (iv) ne modificirati zrakoplova brez predhodnega posvetovanja z organizacijo CAMO ali CAO, s katero je sklenjena pogodba;
- (v) obvestiti organizacijo CAMO ali CAO, s katero je sklenjena pogodba, o vsem vzdrževanju, ki se izjemoma opravi brez njenega vedenja in nadzora;
- (vi) na podlagi tehničnih knjig poročati organizaciji CAMO ali CAO, s katero je sklenjena pogodba, o vseh okvarah, ki se pokažejo med operacijami;
- (vii) obvestiti pristojni organ države članice registracije vsakokrat, ko katera od pogodbenic odpove to pogodbo;
- (viii) obvestiti pristojni organ države članice registracije in organizacijo CAMO ali CAO, s katero je sklenjena pogodba, o vsaki prodaji zrakoplova;
- (ix) poročati o vseh dogodkih, kot to zahtevajo veljavni predpisi;
- (x) redno obveščati organizacijo CAMO ali CAO, s katero je sklenjena pogodba, o urah letenja zrakoplova in vseh drugih podatkih o uporabi, kot je dogovorjeno z organizacijo CAMO ali CAO, s katero je sklenjena pogodba;
- (xi) vnesti potrdilo o sprostitvi v uporabo v tehnične knjige, kot je navedeno v točki ML.A.803(c), kadar vzdrževanje opravlja pilot - lastnik;
- (xii) najpozneje v 30 dneh po zaključku kakršnih koli nalog vzdrževanja pilota - lastnika o tem obvestiti organizacijo CAMO ali CAO, s katero je sklenjena pogodba.

▼ **C3***Dodatek II***Omejeno vzdrževanje pilota - lastnika**

Poleg zahtev iz te priloge mora pilot - lastnik upoštevati naslednja osnovna načela, preden izvede katero koli nalogo vzdrževanja:

(a) Sposobnost in odgovornost

- (1) Pilot - lastnik je vedno odgovoren za vsako vzdrževanje, ki ga izvaja.
- (2) Pilot - lastnik ima zadovoljivo raven sposobnosti za izvedbo naloge. Pilot - lastnik se mora seznaniti s standardnimi praksami vzdrževanja svojega zrakoplova in s programom vzdrževanja zrakoplova.

(b) Naloge

Pilot - lastnik lahko izvaja preproste vizualne inšpekcijske preglede ali operacije preverjanja osnovne konstrukcije zrakoplova, motorjev, sistemov in komponent glede splošnega stanja, očitnih poškodb in običajnega delovanja.

Pilot - lastnik ne sprostí naloge vzdrževanja, če je izpolnjen kateri koli od naslednjih pogojev:

- (1) če gre za kritično nalogo vzdrževanja;
- (2) če se zahteva odstranitev pomembne komponente ali pomembnejša namestitvev;
- (3) če se izvaja v skladu s plovnostno zahtevo (AD) ali točko omejitve plovnosti (ALI), razen če plovnostna zahteva ali točka omejitve plovnosti to izrecno omogoča;
- (4) če je treba uporabiti posebno orodje ali umerjeno orodje (razen glede navornih ključev in orodij za zvijanje);
- (5) če se zahteva uporaba preskusne opreme ali posebnih preskusov (npr. neporušitveni preskusi (NDT), sistemski preskusi ali preverjanje delovanja opreme letalske elektronike);
- (6) če obsega kakršne koli izredne posebne inšpekcijske preglede (npr. pregled podvozja);
- (7) če vpliva na sisteme, ki so bistveni za operacije po pravilih instrumentalnega letenja (IFR);
- (8) če gre za nalogo zahtevnega vzdrževanja v skladu z Dodatkom III ali če gre za nalogo vzdrževanja komponente v skladu s točko ML.A.502(a) ali (b);
- (9) če je del letnega preverjanja ali preverjanja vsakih 100 ur (v takih primerih se naloge vzdrževanja združijo s pregledom plovnosti, ki ga opravi vzdrževalna organizacija ali neodvisno potrditveno osebje).

Meril iz točk (1) do (9) ni mogoče nadomestiti z manj omejevalnimi navodili, izdanimi v skladu s programom vzdrževanja zrakoplova iz točke ML.A.302.

▼ C3

Naloge, opisane v letalskem priročniku zrakoplova (ali drugem priročniku za uporabo), na primer glede priprave zrakoplova za let (sestavljanje kril jadralnega letala ali izvedba inšpekcijskega pregleda pred letenjem, sestavljanje košare, gorilnika, jeklenk za gorivo in ovoja pri balonu itd.), se ne štejejo za naloge vzdrževanja, zato zanje ni potrebno potrdilo o sprostitvi v uporabo. Kljub temu pa mora oseba, ki navedene dele sestavlja, zagotoviti, da so navedeni deli primerni za vgradnjo in pripravljeni za uporabo.

(c) Izvajanje nalog vzdrževanja pilota - lastnika in evidence o tem

Podatki za vzdrževanje, opredeljeni v točki ML.A.401, morajo biti vedno na voljo med izvajanjem vzdrževanja pilota - lastnika, in jih je treba upoštevati. Podrobnosti o podatkih, uporabljenih pri izvajanju vzdrževanja pilota - lastnika, morajo biti vključene v potrdilo o sprostitvi v uporabo v skladu s točko ML.A.803(d).

Pilot - lastnik mora organizacijo CAMO ali CAO, s katero je sklenjena pogodba (če taka pogodba obstaja), obvestiti o izvedbi nalog vzdrževanja, ki jih opravlja, najpozneje v 30 dneh po njihovi izvedbi v skladu s točko ML.A.305(a).

▼ C3*Dodatek III***Naloge zahtevnega vzdrževanja, ki jih ne sme sprostiti pilot - lastnik****▼ M8**

Vse naštetu v nadaljevanju so naloge zahtevnega vzdrževanja, ki jih v skladu z Dodatkom II ne sme izvesti pilot - lastnik. Odobrena vzdrževalna organizacija ali neodvisno potrditveno osebje lahko sprostí navedene naloge:

▼ C3

(a) modifikacija, popravilo ali zamenjava z zakovičenjem, spajanjem/vezanjem, laminiranjem ali varjenjem katerega koli od naslednjih delov osnovne konstrukcije zrakoplova:

- (1) škatlast nosilec,
- (2) vzdolžnica krila ali del rebra,
- (3) nosilec krila,
- (4) pasnica,
- (5) del paličnega nosilca,
- (6) stojina nosilca,
- (7) kobilica trupa ali plovca hidroplana,
- (8) tlačni del iz valovite pločevine na površini krila ali repa,
- (9) torzijsko rebro krila,
- (10) opornik na površini krila ali repa,
- (11) nosilec motorja,
- (12) vzdolžnik ali okvir trupa,
- (13) del bočnega vzdolžnega nosilca tlačne pregrade,
- (14) pritrtilni okov sedeža,
- (15) zamenjava sedežne tirnice,
- (16) opora noge letala ali opornik,
- (17) os,
- (18) kolo in
- (19) smučka ali podnožje smučke, razen zamenjave prevleke za manjše trenje;

(b) modifikacija ali popravilo katerega koli od naslednjih delov:

- (1) oplata zrakoplova ali oplata plovca zrakoplova, če delo zahteva uporabo podpore, dvigala ali stojala;
- (2) oplata dela trupa pod tlakom, če poškodba oplate meri več kot 15 cm (6 inčev) v kateri koli smeri;

▼ C3

- (3) nosilni del sistema za krmiljenje, vključno z volanom, pedali, gredjo, kvadrantom, kotnim vzvodom in kovanim ali litim nosilcem, vendar brez:
    - (i) namestitve pritrilnega okova jeklenice ali popravila povezave jeklenice in
    - (ii) zamenjave končnega okova bowden cevi, ki je prikovan;
  - (4) katera koli druga konstrukcija, ki ni navedena v točki (a) in jo je proizvajalec v svojem priročniku za vzdrževanje, priročniku za popravila konstrukcij ali navodilih za stalno plovnost opredelil kot osnovno konstrukcijo;
- (c) izvajanje vsega naslednjega vzdrževanja na batnem motorju:
- (1) razstavljanje in ponovno sestavljanje batnega motorja, razen:
    - (i) za zagotovitev dostopa do delov batov/cilindrov ali
    - (ii) za odstranitev zadnje pomožne plošče zaradi pregleda in/ali zamenjave delov oljne črpalke, kjer tako delo ne zajema odstranitve in ponovne vgradnje notranjih prestav;
  - (2) razstavljanje in ponovno sestavljanje redukcijskih sklopov;
  - (3) varjenje in spajkanje spojev, razen manjših popravil z varjenjem na izpušnih enotah, ki jih izvede ustrezno odobren ali pooblaščen varilec, vendar brez zamenjave komponent;
  - (4) poseg v posamezne dele, ki se dobavijo kot predhodno testirane enote, razen za zamenjavo ali prilagoditev predmetov, ki se običajno zamenjajo ali prilagodijo v uporabi;
- (d) uravnoteženje propelerja, razen:
- (1) za certificiranje statičnega uravnoteženja, kadar tako zahteva priročnik za vzdrževanje; in
  - (2) dinamičnega uravnoteženja nameščenih propelerjev z uporabo elektronske opreme za uravnoteženje, kadar tako dovoljuje priročnik za vzdrževanje ali drugi odobreni podatki za plovnost;
- (e) katera koli dodatna naloga, ki zahteva:
- (1) posebno orodje, opremo ali objekte ali
  - (2) zahtevne postopke usklajevanja zaradi dolgotrajnosti nalog in sodelovanja več oseb.

Dodatek IV

Potrdilo o pregledu plovnosti – obrazec EASA 15c

OPOMBA: osebe in organizacije, ki opravljajo pregled plovnosti hkrati z letnim inšpekcijskim pregledom ali pregledom vsakih 100 ur, lahko uporabijo hrbtno stran tega obrazca za izdajo potrdila o sprostitvi v uporabo iz točke ML.A.801, ki ustreza letnemu pregledu ali pregledu vsakih 100 ur.

POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI (PPP) (za zrakoplove, ki so skladni s Prilogo Vb (Del ML))	
Sklic na PPP:	
V skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta:	
[IME PRISTOJNEGA ORGANA]	
ali	
[IME ODOBRENE ORGANIZACIJE, NASLOV IN SKLIC NA ODOBRITEV]	
ali	
[POLNO IME POTRREDITVENEGA OSEBJA IN ŠTEVILKA LICENCE IZ DELA 66 (ALI ENAKOVREDNO NACIONALNO SPRIČEVALO)]	
potrjuje, da je opravil(-a) pregled plovnosti v skladu z Uredbo (EU) št. 1321/2014 na naslednjem zrakoplovu:	
Proizvajalec zrakoplova:	Oznaka proizvajalca: .....
Registracija zrakoplova:	Serijska številka zrakoplova: .....
in da ta zrakoplov v času pregleda velja za plovnega.	
Datum izdaje:	Datum poteka veljavnosti: .....
Število ur letenja osnovne konstrukcije zrakoplova na datum pregleda (*):	
Podpis:	Št. dovoljenja (če je ustrezno): .....
Prvo podaljšanje: zrakoplov izpolnjuje pogoje iz točke ML.A.901(c) Priloge Vb (Del ML).	
Datum izdaje:	Datum poteka veljavnosti: .....
Število ur letenja osnovne konstrukcije zrakoplova na datum pregleda (*):	
Podpis:	Št. dovoljenja: .....
Ime podjetja:	Sklic na odobritev: .....
Drugo podaljšanje: zrakoplov izpolnjuje pogoje iz točke ML.A.901(c) Priloge Vb (Del ML).	
Datum izdaje:	Datum poteka veljavnosti: .....
Število ur letenja osnovne konstrukcije zrakoplova na datum pregleda (*):	
Podpis:	Št. dovoljenja: .....
Ime podjetja:	Sklic na odobritev: .....

(*) Razen za balone in zračne ladje.
 Obrazec EASA 15c, 3. izdaja

▼ **C3***PRILOGA Vc***(Del CAMO)**

VSEBINA

ODDELEK A – ZAHTEVE ZA ORGANIZACIJO

- CAMO.A.005 Področje uporabe
- CAMO.A.105 Pristojni organ
- CAMO.A.115 Zahtevki za potrdilo organizacije
- CAMO.A.120 Načini usklajevanja
- CAMO.A.125 ► **M8** Pogoji odobritve in privilegiji organizacije ◀
- CAMO.A.130 Spremembe organizacije
- CAMO.A.135 Stalna veljavnost
- CAMO.A.140 Dostop
- CAMO.A.150 Ugotovitve
- CAMO.A.155 Neposredni odziv na varnostno težavo
- CAMO.A.160 Poročanje o dogodkih
- CAMO.A.200 Sistem upravljanja
- CAMO.A.202 Notranji sistem poročanja o varnosti
- CAMO.A.205 Sklepanje pogodb z izvajalci in podizvajalci
- CAMO.A.215 Objekti
- CAMO.A.220 Vodenje evidenc
- CAMO.A.300 ► **M8** Priručnik za vodenje stalne plovnosti (CAME) ◀
- CAMO.A.305 Zahteve za osebje
- CAMO.A.310 Kvalifikacije osebja za pregled plovnosti
- CAMO.A.315 Vodenje stalne plovnosti
- CAMO.A.320 Pregled plovnosti
- CAMO.A.325 Podatki za vodenje stalne plovnosti

ODDELEK B – ZAHTEVE ZA ORGAN

- CAMO.B.005 Področje uporabe
- CAMO.B.115 Dokumentacija o pregledu
- CAMO.B.120 Načini usklajevanja
- CAMO.B.125 Obveščanje agencije
- CAMO.B.135 Neposredni odziv na varnostno težavo
- CAMO.B.200 Sistem upravljanja
- CAMO.B.205 Dodelitev nalog usposobljenim subjektom
- CAMO.B.210 Spremembe sistema upravljanja
- CAMO.B.220 Vodenje evidenc
- CAMO.B.300 Načela pregleda
- CAMO.B.305 Program pregleda
- CAMO.B.310 Postopek prvega certificiranja
- CAMO.B.330 Spremembe
- CAMO.B.350 Ugotovitve in korektivni ukrepi
- CAMO.B.355 Začasna ukinitve, omejitev in preklic

▼ **M8**

Dodatek I – Potrdilo organizacije za vodenje stalne plovnosti – obrazec EASA 14

▼ **C3***ODDELEK A***ZAHTEVE ZA ORGANIZACIJO****CAMO.A.005 Področje uporabe**

Ta oddelek določa zahteve, ki jih mora organizacija izpolnjevati za izdajo ali podaljšanje veljavnosti potrdila za vodenje stalne plovnosti zrakoplova in komponent za vgradnjo.

CAMO.A.105 Pristojni organ

Za namene te priloge je pristojni organ:

- (a) organ, ki ga je imenovala država članica, v kateri je glavni kraj poslovanja navedene organizacije, če odobritev ni vključena v spričevalo letalskega prevoznika;
- (b) organ, ki ga je imenovala država članica operatorja, če je odobritev vključena v spričevalo letalskega prevoznika;
- (c) agencija, če je glavni kraj poslovanja organizacije v tretji državi.

CAMO.A.115 Zahtevki za potrdilo organizacije

- (a) Zahtevki za izdajo potrdila ali spremembo obstoječega potrdila v skladu s to prilogo se vložijo v obliki in na način, ki ju določi pristojni organ ob upoštevanju veljavnih zahtev iz Priloge I (Del M), Priloge Vb (Del ML) in te priloge.
- (b) Prosilci za prvo potrdilo v skladu s to prilogo pristojnemu organu predložijo:
  - (1) rezultate predhodne revizije, ki jo organizacija opravi na podlagi veljavnih zahtev iz Priloge I (Del M), Priloge Vb (Del ML) in te priloge;
  - (2) dokumentacijo, iz katere je razvidno, kako bodo izpolnjevali zahteve iz te uredbe.

Taka dokumentacija vključuje, kot je določeno v točki CAMO.A.130, postopek z opisom načina upravljanja sprememb, za katere se ne zahteva predhodna odobritev, in načina obveščanja pristojnega organa.

CAMO.A.120 Načini usklajevanja

- (a) Organizacija lahko za vzpostavitev skladnosti z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti poleg sprejemljivih načinov usklajevanja, ki jih je sprejela agencija, uporabi tudi druge načine usklajevanja.
- (b) Kadar želi organizacija uporabiti druge načine usklajevanja, pristojnemu organu pred njihovo uporabo zagotovi njihov popoln opis. Opis vključuje vse spremembe priložnikov ali postopkov, ki bi lahko bile ustrezne, ter oceno, ki dokazuje skladnost z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti.

▼ C3

Organizacija lahko te druge načine usklajevanja uporabi, če jih predhodno odobri pristojni organ, in po prejemu obvestila, kot je določeno v točki CAMO.B.120.

CAMO.A.125 Pogoji odobritve in privilegiji organizacije

- (a) Odobritev se navede v potrdilu, ki je vključeno v Dodatek I in ga izda pristojni organ.
- (b) Ne glede na točko (a) je odobritev za letalske prevoznike, licencirane v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, del spričevala letalskega prevoznika za upravljanje zrakoplov, ki ga izda pristojni organ.
- (c) Obseg dela se opredeli v priložniku za vodenje stalne plovnosti v skladu s točko CAMO.A.300.
- (d) Organizacija, odobrena v skladu s to prilogo, lahko:
  - (1) vodi stalno plovnost zrakoplova, razen zrakoplovov, ki jih uporabljajo letalski prevozniki, licencirani v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, kot so navedeni v potrdilu;
  - (2) vodi stalno plovnost zrakoplova, ki ga uporabljajo letalski prevozniki, licencirani v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, kadar je naveden v njenem potrdilu in spričevalu njenega letalskega prevoznika;
  - (3) se dogovori za opravljanje omejenih nalog stalne plovnosti s katero koli organizacijo podizvajalko, ki dela pod njenim sistemom upravljanja, kot je navedena v potrdilu;

▼ M8

- (4) podaljša veljavnost potrdila o pregledu plovnosti v skladu s pogoji iz točke M.A.901(f) Priloge I (Del M) ali točke ML.A.901(c) Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno;
- (5) odobri program vzdrževanja zrakoplova v skladu s točko ML.A.302(b)(2) za zrakoplove, ki se upravljajo v skladu s Prilogo Vb (Del ML).

▼ C3

- (e) Organizacija, ki je odobrena v skladu s to prilogo in ima glavni kraj poslovanja v eni od držav članic, je lahko dodatno odobrena za izvajanje pregledov plovnosti v skladu s točko M.A.901 Priloge I (Del M) ali točko ML.A.903 Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno, ter:

▼ M8

- (1) izdajo povezanega potrdilo o pregledu plovnosti in pravočasno podaljšanje njegove veljavnosti pod pogoji iz točke M.A.901(c)(2) in točke M.A.901(e)(2) Priloge I (Del M) ali točke ML.A.901(c) Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno;

▼ C3

- (2) izdajo priporočila za pregled plovnosti pristojnemu organu države članice registracije pod pogoji iz točke M.A.901(d) ali točke M.A.904(b) Priloge I (Del M).

▼ **C3**

- (f) Organizacija s privilegiji iz točke (e) je lahko dodatno odobrena za izdajanje dovoljenj za letenje v skladu s točko 21.A.711(d) Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 za določen zrakoplov, za katerega je organizacija odobrena za izdajo potrdila o pregledu plovnosti, ko organizacija potrjuje skladnost z odobrenimi pogoji za letenje, ob upoštevanju ustreznega postopka v priročniku za vodenje stalne plovnosti iz točke CAMO.A.300.

CAMO.A.130 Spremembe organizacije

- (a) Predhodna odobritev je potrebna za naslednje spremembe organizacije:
- (1) spremembe, ki vplivajo na področje uporabe potrdila ali pogoje za odobritev organizacije;
  - (2) spremembe osebja, imenovanega v skladu s točkami CAMO.A.305(a)(3) do (a)(5) in (b)(2);
  - (3) spremembe linij poročanja med osebjem, imenovanim v skladu s točkami CAMO.A.305(a)(3) do (a)(5) in (b)(2), in odgovornim vodjo;
  - (4) postopek v zvezi s spremembami, za katere predhodna odobritev iz točke (c) ni potrebna.
- (b) Organizacija odda zahtevek in pridobi odobritev pristojnega organa za vse spremembe, za katere se zahteva predhodna odobritev v skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti. Zahtevek se odda pred vsako tako spremembo, da lahko pristojni organ določi stalno skladnost z Uredbo (EU) 2018/1139 in njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti ter po potrebi spremeni potrdilo organizacije in zadevne pogoje odobritve, ki so mu priloženi.

Organizacija zagotovi pristojnemu organu vso ustrezno dokumentacijo.

Sprememba se izvede šele po prejemu uradne odobritve pristojnega organa v skladu s točko CAMO.B.330.

Organizacija med takimi spremembami deluje pod pogoji, ki jih ustrezno določi pristojni organ.

- (c) Vse spremembe, za katere ni potrebna predhodna odobritev, se upravljajo in prijavijo pristojnemu organu, kot je opredeljeno v postopku iz točke CAMO.A.115(b), pristojni organ pa jih odobri v skladu s točko CAMO.B.310(h).

CAMO.A.135 Stalna veljavnost

- (a) Potrdilo organizacije ostane veljavno, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

▼ **C3**

- (1) organizacija ostane skladna z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti, ob upoštevanju določb, ki se nanašajo na obravnavanje ugotovitev, kot so opredeljene v točki CAMO.B.350;
  - (2) pristojnemu organu se odobri dostop do organizacije, kot je opredeljeno v točki CAMO.A.140;
  - (3) potrdilo ni umaknjeno ali preklicano.
- (b) Za letalske prevoznike, licencirane v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, se z odpovedjo, začasno ukinitvijo ali preklicem spričevala letalskega prevoznika samodejno razveljavi potrdilo organizacije v zvezi z registracijami zrakoplova, opredeljenimi v spričevalu letalskega prevoznika, razen če pristojni organ izrecno določi drugače.
- (c) Ob preklicu ali umiku se potrdilo nemudoma vrne pristojnemu organu.

CAMO.A.140 Dostop

Organizacija za določitev skladnosti z ustreznimi zahtevami iz Uredbe (EU) 2018/1139 ter njenih delegiranih in izvedbenih aktov kadar koli omogoči dostop do vseh objektov, zrakoplovov, dokumentov, evidenc, podatkov, postopkov ali katerega koli drugega gradiva, pomembnega za njeno dejavnost, ki se certificira, ne glede na to, ali se dejavnost oddaja izvajalcem ali podizvajalcem ali ne, vsaki osebi, ki jo pooblasti eden od naslednjih organov:

- (a) pristojni organ, opredeljen v točki CAMO.A.105;
- (b) organ, ki deluje v skladu z določbami iz točke CAMO.B.300(d) ali točke CAMO.B.300(e).

CAMO.A.150 Ugotovitve

- (a) Organizacija po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu s točko CAMO.B.350:
  - (1) opredeli temeljni vzrok ali vzroke za neskladnost in dejavnike, ki prispevajo k njej;
  - (2) opredeli načrt korektivnih ukrepov;
  - (3) pristojnemu organu zadovoljivo dokaže izvajanje korektivnih ukrepov.
- (b) Ukrepi iz točk (a)(1), (a)(2) in (a)(3) se izvedejo v roku, dogovorjenem z zadevnim pristojnim organom, kot je opredeljeno v točki CAMO.B.350.

CAMO.A.155 Neposredni odziv na varnostno težavo

Organizacija izvede:

- (a) vse varnostne ukrepe, ki jih pristojni organ zahteva v skladu s točko CAMO.B.135;
- (b) vse ustrezne obvezne varnostne informacije, ki jih izda agencija.

▼ **C3****CAMO.A.160 Poročanje o dogodkih**

- (a) Organizacija v okviru sistema upravljanja izvaja sistem poročanja o dogodkih, ki izpolnjuje zahteve iz Uredbe (EU) št. 376/2014 in Izvedbene uredbe (EU) 2015/1018 ⁽¹⁾.
- (b) Brez poseganja v točko (a) organizacija zagotovi, da sta pristojni organ in organizacija, odgovorna za projektiranje zrakoplova, obveščena o vseh incidentih, motnjah v delovanju, tehničnih okvarah, prekoračitvah tehničnih omejitev, dogodkih, ki bi opozorili na netočne, nepopolne ali dvoumne informacije, ki jih vsebujejo podatki, določeni v skladu s Prilogo I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012, ali drugih neobičajnih primerih, ki so ali bi lahko ogrozili varno delovanje zrakoplova in niso vodili do nesreče ali resnega incidenta.
- (c) Brez poseganja v Uredbo (EU) št. 376/2014 in Izvedbeno uredbo (EU) 2015/1018 se poročila iz točk (a) in (b) pripravijo v obliki in na način, ki ju določi pristojni organ, vsebujejo pa vse ustrezne informacije o stanju, s katerimi je organizacija seznanjena.
- (d) Poročila se pripravijo čim prej, vsekakor pa v 72 urah po tem, ko je organizacija odkrila stanje, na katero se poročilo nanaša, razen če to preprečijo izjemne okoliščine.
- (e) Če je ustrezno, organizacija takoj po opredelitvi ukrepov, ki jih namerava sprejeti za preprečitev podobnih dogodkov v prihodnje, predloži nadaljnje poročilo, v katerem navede podrobnosti o navedenih ukrepih. To poročilo se pripravi v obliki in na način, ki ju določi pristojni organ.

CAMO.A.200 Sistem upravljanja

- (a) Organizacija vzpostavi, izvaja in vzdržuje sistem upravljanja, ki vključuje:
  - (1) jasno opredeljene pristojnosti in odgovornosti v organizaciji, vključno z neposredno odgovornostjo odgovornega vodje za varnost;
  - (2) opis splošnih filozofij in načel organizacije v zvezi z varnostjo, t. i. varnostno politiko;
  - (3) opredelitev nevarnosti na področju varnosti v letalstvu, ki izhajajo iz dejavnosti organizacije, njihovo ovrednotenje in obvladovanje povezanih tveganj, vključno s sprejetjem ukrepov za ublažitev tveganj in preveritev učinkovitosti;
  - (4) vzdrževanje usposobljenosti in sposobnosti članov osebja za izvajanje njihovih nalog;
  - (5) dokumentacijo o vseh ključnih procesih sistema upravljanja, vključno s procesom seznanjanja članov osebja z njihovimi odgovornostmi in postopkom za spremembo te dokumentacije;

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2015/1018 z dne 29. junija 2015 o določitvi seznamov za razvrščanje dogodkov v civilnem letalstvu, o katerih je treba poročati v skladu z Uredbo (EU) št. 376/2014 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 163, 30.6.2015, str. 1).

▼ **C3**

- (6) funkcijo spremljanja skladnosti organizacije z ustreznimi zahtevami. Spremljanje skladnosti vključuje sistem povratnih informacij o ugotovitvah za odgovornega vodjo, da bi se po potrebi zagotovilo učinkovito izvajanje korektivnih ukrepov;
  - (7) vse dodatne zahteve, določene v tej uredbi.
- (b) Sistem upravljanja ustreza velikosti organizacije ter vrsti in zahtevnosti njenih dejavnosti, ob upoštevanju nevarnosti in povezanih tveganj, ki izhajajo iz teh dejavnosti.
  - (c) Kadar ima organizacija eno ali več dodatnih potrdil organizacije v okviru področja uporabe Uredbe (EU) 2018/1139 ter njenih delegiranih in izvedbenih aktov, je mogoče v sistem upravljanja vključiti tisto, kar se zahteva z zadevnimi dodatnimi potrdili.
  - (d) Ne glede na točko (c) je za letalske prevoznike, licencirane v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, sistem upravljanja iz te priloge sestavni del sistema upravljanja operatorja.

CAMO.A.202 Notranji sistem poročanja o varnosti

- (a) Organizacija v okviru svojega sistema upravljanja vzpostavi notranji sistem poročanja o varnosti, da omogoči zbiranje in ovrednotenje takih dogodkov, o katerih je treba poročati v skladu s točko CAMO.A.160.
- (b) Sistem omogoča tudi zbiranje in ovrednotenje navedenih napak, skorajšnjih nesreč in nevarnosti, o katerih se poroča notranje in ki ne spadajo v točko (a).
- (c) Organizacija s tem sistemom:
  - (1) opredeli vzroke za vse napake, skorajšnje nesreče in nevarnosti ter dejavnike, ki prispevajo k njim, o katerih se je poročalo, in jih obravnava v okviru obvladovanja varnostnih tveganj v skladu s točko CAMO.A.200(a)(3);
  - (2) po potrebi zagotovi ovrednotenje vseh znanih, pomembnih informacij v zvezi z napakami, nezmožnostjo upoštevanja postopkov, skorajšnjimi nesrečami in nevarnostmi ter metodo za razpošiljanje informacij po potrebi.
- (d) Organizacija vsem organizacijam podizvajalkam zagotovi dostop do svojega notranjega sistema poročanja o varnosti.
- (e) Organizacija na področju preiskav v zvezi z varnostjo sodeluje z vsako drugo organizacijo, ki pomembno prispeva k varnosti njenih dejavnosti vodenja stalne plovnosti.

CAMO.A.205 Sklepanje pogodb z izvajalci in podizvajalci

- (a) Organizacija pri sklepanju pogodb o vzdrževanju ali pogodb s podizvajalci za kateri koli del svojih dejavnosti vodenja stalne plovnosti zagotovi:

▼ **C3**

- (1) da te dejavnosti izpolnjujejo veljavne zahteve in
  - (2) da vse nevarnosti na področju varnosti v letalstvu, povezane s takim sklepanjem pogodb z izvajalci ali podizvajalci, veljajo za del sistema upravljanja organizacije.
- (b) Kadar organizacija kateri koli del svojih dejavnosti vodenja stalne plovnosti odda v podizvajanje drugi organizaciji, organizacija, ki je dejavnost prevzela v izvajanje, dela na podlagi odobritve organizacije. Organizacija zagotovi, da ima pristojni organ dostop do organizacije, ki je dejavnost prevzela v izvajanje, da določi stalno skladnost z veljavnimi zahtevami.

CAMO.A.215 Objekti

Organizacija za osebje, opredeljeno v točki CAMO.A.305, zagotovi primerne pisarne na ustreznih lokacijah.

CAMO.A.220 Vodenje evidenc

- (a) Evidence o vodenju stalne plovnosti
- (1) Organizacija zagotovi hrambo evidenc, zahtevanih v točkah M.A.305, ML.A.305 in M.A.306, če je primerno.
  - (2) Organizacija evidentira vse podrobnosti o opravljenem delu.
  - (3) Če ima organizacija privilegij iz točke CAMO.A.125(e), obdrži kopijo vsakega izdanega, ali če je ustrezno, podaljšanega potrdila in priporočila o pregledu plovnosti skupaj z vsemi spremljajočimi dokumenti. Poleg tega organizacija obdrži kopijo vsakega potrdila o pregledu plovnosti, ki ga je podaljšala na podlagi privilegija iz točke CAMO.A.125(d)(4).
  - (4) Če ima organizacija privilegij iz točke CAMO.A.125(f), obdrži kopijo vsakega dovoljenja za letenje, izdanega v skladu z določbami točke 21.A.729 Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.
  - (5) Organizacija hrani kopijo vseh evidenc iz točk (a)(2) do (a)(4) še tri leta po tem, ko je bila odgovornost za zrakoplov v skladu s točko M.A.201 ali ML.A.201 trajno prenesena na drugo osebo ali organizacijo.
  - (6) Kadar organizacija preneha delovati, vse zadržane evidence prenese na lastnika zrakoplova.
- (b) Evidence o sistemu upravljanja ter sklepanju pogodb z izvajalci in podizvajalci
- (1) Organizacija zagotovi hrambo naslednjih evidenc:
    - (i) evidenc ključnih postopkov sistema upravljanja, kot je opredeljen v točki CAMO.A.200;
    - (ii) pogodb, sklenjenih z izvajalci in podizvajalci, kot je opredeljeno v točki CAMO.A.205;

▼ **C3**

- (2) Evidence o sistemu upravljanja in vse pogodbe iz točke CAMO.A.205 se hranijo najmanj pet let.
- (c) Evidence o osebju
- (1) Organizacija zagotovi hrambo naslednjih evidenc:
- (i) evidenc o kvalifikacijah in izkušnjah osebja, vključnega v vodenje stalne plovnosti, spremljanje skladnosti in upravljanje varnosti;
- (ii) evidenc o kvalifikacijah in izkušnjah vsega osebja za pregled plovnosti ter osebja, ki izdaja priporočila in dovoljenja za letenje.
- (2) Evidence o vsem osebju za pregled plovnosti, osebju, ki izdaja priporočila, in osebju, ki izdaja dovoljenja za letenje, vključujejo podrobnosti o vseh ustreznih kvalifikacijah, skupaj s povzetkom ustreznih izkušenj in usposabljanja za vodenje stalne plovnosti ter kopijo pooblastila.
- (3) Evidence o osebju se hranijo, dokler je oseba zaposlena pri organizaciji in še tri leta po tem, ko oseba zapusti organizacijo.
- (d) Organizacija vzpostavi sistem vodenja evidenc, ki omogoča ustrezno shranjevanje podatkov in zanesljivo sledljivost vseh razvitih dejavnosti.
- (e) Oblika evidenc se opredeli v postopkih organizacije.
- (f) Evidence se hranijo na način, ki zagotavlja zaščito pred poškodbami, spreminjanjem in krajo.

CAMO.A.300 Priročnik za vodenje stalne plovnosti

- (a) Organizacija pristojnemu organu zagotovi priročnik za vodenje stalne plovnosti in po potrebi vse priročnike in postopke v zvezi s tem, na katere se sklicuje, ki vsebujejo vse naslednje informacije:
- (1) izjavo, ki jo je podpisal odgovorni vodja in ki potrjuje, da bo organizacija vedno delovala v skladu s to prilogo, Prilogo I (Del M) in Prilogo Vb (Del ML), kot je ustrezno, ter odobrenim priročnikom za vodenje stalne plovnosti. Kadar odgovorni vodja ni glavni direktor organizacije, glavni direktor sopolpiše izjavo;
- (2) varnostno politiko organizacije, kot je opredeljena v točki CAMO.A.200(a)(2);
- (3) obseg dela organizacije, pomembnega za pogoje odobritve;
- (4) splošen opis virov delovne sile in sistema, vzpostavljenega za načrtovanje razpoložljivosti osebja, kot se zahteva v točki CAMO.A.305(d);

▼ C3

- (5) nazive in imena osebe iz točk CAMO.A.305(a)(3) do (a)(5), (b)(2) in (f);
- (6) dolžnosti, odgovornosti, pristojnosti in pooblastila oseb, imenovanih na podlagi točk CAMO.A.305(a)(3) do (a)(5), (b)(2), (e) in (f);
- (7) organizacijski diagram, ki kaže povezane verige odgovornosti in pristojnosti med vsemi osebami iz točk CAMO.A.305(a)(3) do (a)(5), (b)(2), (e) in (f), povezanih s točko CAMO.A.200(a)(1);
- (8) seznam osebja, pooblaščenega za izdajo potrdil ali priporočil o pregledu plovnosti iz točke CAMO.A.305(e), na katerem je, če je to primerno, navedeno osebje, pooblaščenega za izdajanje dovoljenj za letenje v skladu s točko CAMO.A.125(c);
- (9) splošen opis in lokacijo objektov;
- (10) opis notranjega sistema poročanja o varnosti, kot se zahteva s točko CAMO.A.202;
- (11) postopke, ki podrobno opredeljujejo, kako organizacija zagotavlja skladnost s to prilogo, Prilogo I (Del M) in Prilogo Vb (Del ML), kot je ustrezno, med drugim zlasti:
  - (i) dokumentacijo o ključnih postopkih sistema upravljanja, kot se zahteva s točko CAMO.A.200;
  - (ii) postopke, ki opredeljujejo, kako organizacija nadzoruje vse dejavnosti, dane v izvajanje ali podizvajanje, kot se zahteva s točko CAMO.A.205 in točko CAMO.A.315(c);
  - (iii) postopke za vodenje stalne plovnosti, pregled plovnosti in dovoljenje za letenje, kot je ustrezno;
  - (iv) postopek, ki opredeljuje obseg sprememb, za katere ni potrebna predhodna odobritev, in opisuje, kako se bodo take spremembe upravljale in poročale, kot se zahteva s točko CAMO.A.115(b) in točko CAMO.A.130(c);
  - (v) postopke za spremembo priročnika za vodenje stalne plovnosti;
- (12) seznam odobrenih programov vzdrževanja zrakoplova za tiste zrakoplove, za katere obstaja pogodba o vodenju stalne plovnosti v skladu s točko M.A.201 ali ML.A.201;
- (13) seznam pogodb o vzdrževanju v skladu s točko CAMO.A.315(c);
- (14) seznam trenutno odobrenih drugih načinov usklajevanja.

▼ **C3**

- (b) Prvo izdajo priročnika za vodenje stalne plovnosti odobri pristojni organ. Po potrebi se spremeni, da ostaja opis organizacije ažuren.

▼ **M8**

- (c) Spremembe priročnika za vodenje stalne plovnosti se upravljajo, kot je opredeljeno v postopkih iz točk (a)(11)(iv) in (a)(11)(v). Pristojni organ odobri vse spremembe, ki niso vključene v obseg postopka iz točke (a)(11)(iv), in spremembe, povezane s spremembami, navedenimi v točki CAMO.A.130(a).

▼ **C3**CAMO.A.305 **Zahteve za osebe**

- (a) Organizacija imenuje odgovornega vodjo, ki ima pooblastilo podjetja za zagotavljanje, da je mogoče vse dejavnosti vodenja stalne plovnosti financirati in izvesti v skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 ter delegiranimi in izvedbenimi akti, sprejetimi na podlagi Uredbe. Odgovorni vodja:

- (1) zagotovi, da so na voljo vsi potrebni viri za vodenje stalne plovnosti v skladu s to prilogo, Prilogo I (Del M) in Prilogo Vb (Del ML), kot je ustrezno, v podporo potrdilu o odobritvi organizacije;
- (2) vzpostavi in promovira varnostno politiko, opredeljeno v točki CAMO.A.200;
- (3) imenuje osebo ali skupino oseb, odgovornih za zagotavljanje, da organizacija vedno izpolnjuje veljavne zahteve iz te priloge, Priloge I (Del M) in Priloge Vb (Del ML), ki se nanašajo na vodenje stalne plovnosti, pregled plovnosti in dovoljenje za letenje;
- (4) imenuje osebo ali skupino oseb, odgovornih za vodenje funkcije spremljanja skladnosti v okviru sistema upravljanja;
- (5) imenuje osebo ali skupino oseb, odgovornih za vodenje razvoja, upravljanja in vzdrževanja učinkovitih postopkov upravljanja varnosti v okviru sistema upravljanja;
- (6) zagotovi, da ima oseba ali skupina oseb, imenovanih v skladu s točkami CAMO.A.305(a)(3) do (a)(5) in (b)(2), neposreden dostop, tako da so osebe ustrezno obveščene o zadevah v zvezi s skladnostjo in varnostnih vprašanjih;
- (7) izkazuje osnovno razumevanje te uredbe.

- (b) Odgovorni vodja (je) za organizacije, ki so prav tako odobrene kot letalski prevozniki, licencirani v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, poleg tega tudi:

- (1) oseba, imenovana za odgovornega poslovodnega delavca za letalskega prevoznika, kot se zahteva s točko ORO.GEN.210(a) Priloge III (Del ORO) k Uredbi (EU) št. 965/2012;

▼ **C3**

- (2) imenuje osebo, odgovorno za vodenje in nadzor stalne plovnosti, ki ni zaposlena pri organizaciji, odobreni v skladu s Prilogo II (Del 145), ki ima sklenjeno pogodbo z operatorjem, razen če se pristojni organ izrecno strinja s tem.
- (c) Oseba ali osebe, imenovane v skladu s točkami CAMO.A.305(a)(3) do (a)(5) in (b)(2), lahko izkažejo ustrezno znanje, izobrazbo in zadovoljive izkušnje v zvezi z vodenjem stalne plovnosti zrakoplova ter delovno poznavanje te uredbe. Taka oseba ali osebe so odgovorne odgovornemu vodji.
- (d) Organizacija ima vzpostavljen sistem za načrtovanje razpoložljivosti osebja, da zagotovi, da ima dovolj ustrezno usposobljenega osebja za načrtovanje, izvajanje, nadziranje, inšpekcijsko preverjanje in spremljanje dejavnosti organizacije v skladu s pogoji odobritve.
- (e) Da bi bila organizacija odobrena za opravljanje pregledov plovnosti ali izdajanje priporočil v skladu s točko CAMO.A.125(e) ter po potrebi za izdajanje dovoljenj za letenje v skladu s točko CAMO.A.125(f), ima osebje za pregled plovnosti, ki je usposobljeno in pooblaščen v skladu s točko CAMO.A.310.
- (f) Za organizacije, ki podaljšujejo potrdila o pregledu plovnosti v skladu s točko CAMO.A.125(d)(4), organizacija imenuje osebe, pooblaščene za podaljševanje.
- (g) Organizacija določi in nadzoruje usposobljenost osebja, ki izvaja spremljanje skladnosti, upravljanje varnosti, vodenje stalne plovnosti, preglede plovnosti ali pripravljane priporočil ter, če je ustrezno, izdajanje dovoljenj za letenje, v skladu s postopkom in standardom, dogovorjenim s pristojnim organom. Poleg potrebnega strokovnega znanja, povezanega s funkcijo delovnega mesta, mora usposobljenost vključevati razumevanje upravljanja varnosti in načel človeških dejavnikov, ustrezno funkciji zadevne osebe in odgovornostim v organizaciji.

CAMO.A.310 Kvalifikacije osebja za pregled plovnosti

- (a) Osebje za pregled plovnosti, ki izdaja potrdila o pregledu plovnosti ali priporočila zanj v skladu s točko CAMO.A.125(e), in če je ustrezno, dovoljenja za letenje v skladu s točko CAMO.A.125(f), ima:
- (1) vsaj petletne izkušnje na področju stalne plovnosti;
  - (2) ustrezno licenco v skladu s Prilogo III (Del 66) ali diplomo iz aeronavtikke ali enakovredno nacionalno spričevalo;
  - (3) opravljeno formalno usposabljanje iz letalskega vzdrževanja;
  - (4) izkušnje na položaju z ustreznimi odgovornostmi v odobreni organizaciji.
- (b) Ne glede na točke (a)(1), (a)(3) in (a)(4) se lahko zahteva iz točke (a)(2) nadomesti s petimi leti izkušenj na področju stalne plovnosti poleg tistih, ki se že zahtevajo v točki (a)(1).

▼ **C3**

- (c) Osebjem za pregled plovnosti, ki ga je imenovala organizacija, lahko navedena organizacija izda pooblastilo le, ko ga po zadovoljivem zaključku pregleda plovnosti pod nadzorom pristojnega organa ali pooblaščenega osebja organizacije za pregled plovnosti formalno sprejme pristojni organ v skladu s postopkom, ki ga je pristojni organ odobril v okviru priročnika za vodenje stalne plovnosti.
- (d) Organizacija zagotovi, da lahko osebe za pregled plovnosti zrakoplova izkaže ustrezne in prek kratkim pridobljene izkušnje na področju vodenja stalne plovnosti.

CAMO.A.315 Vodenje stalne plovnosti

- (a) Organizacija zagotovi, da se vse vodenje stalne plovnosti izvede v skladu s Poddalom C oddelka A Priloge I (Del M) ali Poddalom C oddelka A Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno.
- (b) Organizacija za vsak voden zrakoplov zlasti:
  - (1) zagotovi, da je program vzdrževanja zrakoplova, vključno z morebitnim veljavnim programom zanesljivosti, zahtevanim s točko M.A.302 ali ML.A.302, kot je ustrezno, pripravljen in se nadzoruje;
  - (2) za zrakoplov, ki ga ne uporabljajo letalski prevozniki, licencirani v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, kopijo programa vzdrževanja zrakoplova zagotovi lastniku ali operatorju, ki je odgovoren v skladu s točko M.A.201 ali ML.A.201, kot je ustrezno;
  - (3) zagotovi, da so podatki, uporabljeni za morebitne modifikacije in popravila, skladni s točko M.A.304 ali ML.A.304, kot je ustrezno;
  - (4) za vse kompleksne zrakoplove na motorni pogon ali zrakoplove, ki jih uporabljajo letalski prevozniki, licencirani v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, vzpostavi postopek za oceno neobveznih modifikacij in/ali inšpekcijskih pregledov ter odloči o njihovem zahtevku, pri čemer uporabi postopek organizacije za obvladovanje varnostnih tveganj, kot se zahteva v točki CAMO.A.200(a)(3);
  - (5) zagotovi, da zrakoplov, motor(-je), propeler(-je) in njihove komponente obravnava ustrezno odobrena vzdrževalna organizacija iz Poddela F Priloge I (Del M), Priloge II (Del 145) ali Priloge Vd (Del CAO), ko je to potrebno;
  - (6) naroči vzdrževanje, nadzira dejavnosti in usklajuje povezane odločitve za zagotovitev, da se vsako vzdrževanje izvede pravilno in je ustrezno sproščeno za določitev plovnosti zrakoplova.
- (c) Če organizacija ni ustrezno odobrena v skladu s Poddalom F Priloge I (Del M), Priloge II (Del 145) ali Priloge Vd (Del CAO), v posvetovanju z operatorjem upravlja pisne pogodbe o vzdrževanju, kot se zahteva s točkami M.A.201(e)(3), (f)(3), (g)(3) in (h)(3) ali točko ML.A.201, da zagotovi:

▼ C3

- (1) da vse vzdrževanje opravi ustrezno odobrena vzdrževalna organizacija;

▼ M8

- (2) da so funkcije, zahtevane v točkah (b), (c), (f) in (g) točke M.A.301 Priloge I (Del M) ali točki ML.A.301 Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno, jasno opredeljene.

▼ C3

- (d) Ne glede na točko (c) je pogodba lahko v obliki posameznih delovnih nalogov, naslovljenih na vzdrževalno organizacijo, v primeru:

- (1) zrakoplova, ki zahteva nenačrtovano linijsko vzdrževanje;

- (2) vzdrževanja komponent, vključno z vzdrževanjem motorja in propelerja, kot je ustrezno.

- (e) Organizacija zagotovi, da se med vodenjem stalne plovnosti, vključno z vsemi dejavnostmi, oddanimi v izvajanje in podizvajanje, upoštevajo človeški dejavniki in omejitve človekove storilnosti.

CAMO.A.320 Pregled plovnosti

Kadar organizacija, odobrena v skladu s točko CAMO.A.125(e), izvaja preglede plovnosti, se ti izvedejo v skladu s točko M.A.901 Priloge I (Del M) ali točko ML.A.903 Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno.

▼ M8**CAMO.A.325 Podatki za vodenje stalne plovnosti**

Za opravljanje nalog stalne plovnosti iz točke CAMO.A.315 te priloge (Del CAMO) organizacija ima in uporablja veljavne tekoče podatke za vzdrževanje v skladu s točko M.A.401 Priloge I (Del M) ali točko ML.A.401 Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno. Navedene podatke lahko zagotovi lastnik ali operator, pod pogojem, da je s takšnim lastnikom ali operatorjem sklenjena ustrezna pogodba. V takem primeru organizacija za vodenje stalne plovnosti hrani te podatke le med trajanjem pogodbe, razen če točka CAMO.A.220(a) določa drugače.

▼ C3**ODDELEK B****ZAHTEVE ZA ORGAN****CAMO.B.005 Področje uporabe**

V tem oddelku so določene upravne zahteve in zahteve za sistem upravljanja, ki jih mora upoštevati pristojni organ, odgovoren za izvajanje in izvrševanje Oddelka A te priloge.

CAMO.B.115 Dokumentacija o pregledu

Pristojni organ zagotovi ustreznemu osebju vse zakonodajne akte, standarde, predpise, tehnične publikacije in povezane dokumente, da mu omogoči izvajanje njegovih nalog in izpolnjevanje njegovih odgovornosti.

CAMO.B.120 Načini usklajevanja

- (a) Agencija pripravi sprejemljive načine usklajevanja, ki se lahko uporabijo za vzpostavitev skladnosti z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti.

▼ **C3**

- (b) Za vzpostavitev skladnosti z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti se lahko uporabijo drugi načini usklajevanja.
- (c) Pristojni organ vzpostavi sistem za dosledno ovrednotenje, ali vsi drugi načini usklajevanja, ki jih uporablja sam ali organizacije pod njegovim nadzorom, omogočajo vzpostavitev skladnosti z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti.
- (d) Pristojni organ ovrednoti vse druge načine usklajevanja, ki jih predlaga organizacija, v skladu s točko CAMO.A.120, tako da analizira predloženo dokumentacijo, in če se mu to zdi potrebno, izvede inšpekcijski pregled v organizaciji.

Če pristojni organ ugotovi, da so drugi načini usklajevanja skladni z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti, nemudoma:

- (1) obvesti prosilca, da se drugi načini usklajevanja lahko izvedejo, in po potrebi ustrezno spremeni odobritev ali potrdilo prosilca;
  - (2) obvesti agencijo o njihovi vsebini in priloži kopije vse ustrezne dokumentacije.
- (e) Kadar pristojni organ sam uporablja druge postopke usklajevanja za zagotovitev skladnosti z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti, jih:
- (1) da na voljo vsem organizacijam in osebam pod njegovim nadzorom;
  - (2) nemudoma obvesti agencijo.

Pristojni organ zagotovi agenciji popoln opis drugih načinov usklajevanja, vključno z vsemi spremembami postopkov, ki bi lahko bili pomembni, in oceno, ki dokazuje njihovo skladnost z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti.

CAMO.B.125 Obveščanje agencije

- (a) Pristojni organ nemudoma obvesti agencijo o vsaki večji težavi pri uporabi Uredbe (EU) 2018/1139 ter njenih delegiranih in izvedbenih aktov.
- (b) Pristojni organ agenciji zagotovi informacije, pomembne za varnost, ki izhajajo iz poročil o dogodkih, ki jih prejme v skladu s točko CAMO.A.160.

CAMO.B.135 Neposredni odziv na varnostno težavo

- (a) Brez poseganja v Uredbo (EU) št. 376/2014 in Izvedbeno uredbo (EU) 2015/1018 ⁽¹⁾ pristojni organ vzpostavi sistem za ustrezno zbiranje, analiziranje in razširjanje varnostnih informacij.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2015/1018 z dne 29. junija 2015 o določitvi seznamov za razvrščanje dogodkov v civilnem letalstvu, o katerih je treba poročati v skladu z Uredbo (EU) št. 376/2014 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 163, 30.6.2015, str. 1).

▼ C3

- (b) Agencija vzpostavi sistem za ustrezno analiziranje vseh prejetih pomembnih varnostnih informacij ter državam članicam in Komisiji nemudoma zagotovi vse informacije, vključno s priporočili ali korektivnimi ukrepi, ki jih morajo sprejeti, za pravočasen odziv na varnostno težavo, ki vključuje izdelke, dele, naprave, osebe ali organizacije, za katere se uporabljajo Uredba (EU) 2018/1139 ter njeni delegirani in izvedbeni akti.
- (c) Pristojni organ po prejemu informacij iz točk (a) in (b) sprejme ustrezne ukrepe za reševanje varnostne težave.
- (d) Ukrepi, sprejeti v skladu s točko (c), se takoj sporočijo vsem osebam ali organizacijam, ki jih morajo upoštevati v skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti. Pristojni organ o navedenih ukrepih obvesti tudi agencijo, če je potrebno skupno ukrepanje, pa tudi druge zadevne države članice.

CAMO.B.200 **Sistem upravljanja**

- (a) Pristojni organ vzpostavi in vzdržuje sistem upravljanja, ki vključuje najmanj:
  - (1) dokumentirane politike in postopke za opis organizacije, načinov in metod za zagotovitev skladnosti z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti. Postopki se redno posodabljaajo in se kot osnovni delovni dokumenti v okviru navedenega pristojnega organa uporabljajo za vse zadevne naloge;
  - (2) zadostno število članov osebja za opravljanje nalog in izpolnjevanje odgovornosti. Vzpostavljen je sistem za načrtovanje razpoložljivosti osebja, da se zagotovi ustrezno dokončanje vseh nalog;
  - (3) osebje, usposobljeno za opravljanje dodeljenih mu nalog, ki ima potrebno znanje in izkušnje ter opravljeno uvodno in periodično usposabljanje, da se zagotovi njegova stalna usposobljenost;
  - (4) ustrezno opremo in prostore za opravljanje dodeljenih nalog;
  - (5) nalogo spremljanja skladnosti sistema upravljanja z ustreznimi zahtevami in ustreznosti postopkov, vključno z vzpostavitvijo postopka notranje revizije in postopka obvladovanja varnostnih tveganj. Spremljanje skladnosti vključuje sistem posredovanja povratnih informacij o revizijskih ugotovitvah višjemu vodstvu pristojnega organa, da se po potrebi zagotovi izvedba korektivnih ukrepov;
  - (6) osebo ali skupino oseb, ki je za izvajanje funkcije spremljanja skladnosti odgovorna višjemu vodstvu pristojnega organa.
- (b) Pristojni organ za vsako področje dejavnosti, vključno s sistemom upravljanja, imenuje eno ali več oseb, ki so na splošno odgovorne za upravljanje zadevne naloge oziroma nalog.

▼ **C3**

- (c) Pristojni organ določi postopke za sodelovanje pri medsebojni izmenjavi vseh potrebnih informacij in pomoči z drugimi zadevnimi pristojnimi organi, vključno z vsemi ugotovitvami in nadaljnjimi ukrepi, sprejetimi na podlagi pregleda nad delovanjem oseb in organizacij, ki izvajajo dejavnosti na ozemlju države članice, vendar jih je certificiral pristojni organ druge države članice ali agencija.
- (d) Kopija postopkov, povezanih s sistemom upravljanja, in njihovih sprememb se zaradi standardizacije da na voljo agenciji in na zahtevo organizacijam, za katere velja ta uredba.

CAMO.B.205 Dodelitev nalog usposobljenim subjektom

- (a) Države članice dodelijo naloge v zvezi s prvim certificiranjem ali stalnim pregledom nad delovanjem oseb ali organizacij, za katere se uporabljajo Uredba (EU) 2018/1139 ter njeni delegirani in izvedbeni akti, samo usposobljenim subjektom. Ob dodelitvi nalog pristojni organ zagotovi, da ima:
  - (1) vzpostavljen sistem za prvo in stalno ocenjevanje skladnosti usposobljenega subjekta s Prilogo VI z naslovom „Bistvene zahteve za usposobljene subjekte“ k Uredbi (EU) 2018/1139. Ta sistem in rezultati ocenjevanja se dokumentirajo;
  - (2) sklenjen dokumentiran sporazum z usposobljenim subjektom, ki sta ga obe pogodbenici potrdili na ustrezni ravni upravljanja in ki jasno določa:
    - (i) naloge, ki jih je treba izvesti;
    - (ii) izjave, poročila in evidence, ki jih je treba zagotoviti;
    - (iii) tehnične pogoje, ki jih je treba izpolnjevati pri izvajanju takih nalog;
    - (iv) ustrezno zavarovanje odgovornosti;
    - (v) zagotovljeno varstvo informacij, pridobljenih med izvajanjem takih nalog.
- (b) Pristojni organ zagotovi, da postopek notranje revizije in postopek upravljanja varnostnih tveganj iz točke CAMO.B.200(a)(5) vključuje vse certifikacijske naloge ali naloge stalnega pregleda, opravljene v njegovem imenu.

CAMO.B.210 Spremembe sistema upravljanja

- (a) Pristojni organ ima vzpostavljen sistem za odkrivanje sprememb, ki vplivajo na njegovo zmožnost opravljanja nalog in izpolnjevanja odgovornosti, kot so opredeljene v Uredbi (EU) 2018/1139 ter njenih delegiranih in izvedbenih aktih. Ta sistem mu omogoča ustrezno ukrepanje za zagotovitev nadaljnje ustreznosti in učinkovitosti njegovega sistema upravljanja.
- (b) Pristojni organ pravočasno posodobi svoj sistem upravljanja v skladu s spremembami Uredbe (EU) 2018/1139 ter njenih delegiranih in izvedbenih aktov, da zagotovi učinkovito izvajanje.

▼ **C3**

- (c) Pristojni organ obvesti agencijo o spremembah, ki vplivajo na njegovo zmožnost opravljanja nalog in izpolnjevanja odgovornosti, kot so opredeljene z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti.

CAMO.B.220 Vodenje evidenc

- (a) Pristojni organ vzpostavi sistem vodenja evidenc, ki omogoča ustrezno shranjevanje, dostopnost in zanesljivo sledljivost:
- (1) dokumentiranih politik in postopkov sistema upravljanja;
  - (2) usposabljanja, kvalifikacij in pooblastil njegovega osebja;
  - (3) dodelitve nalog, ki vključujejo elemente, zahtevane v točki CAMO.B.205, in podrobnosti o dodeljenih nalogah;
  - (4) certifikacijskih postopkov in stalnega pregleda nad delovanjem certificiranih organizacij, vključno z:
    - (i) zahtevkom za potrdilo organizacije;
    - (ii) programom pristojnega organa za stalen pregled, vključno z vso evidenco v zvezi z oceno, revizijo in inšpekcijskimi pregledi;
    - (iii) potrdilom organizacije, vključno z vsemi njegovimi spremembami;
    - (iv) kopijo programa pregleda, v katerem so navedeni datumi za izvedbo revizij in izvedenih revizij;
    - (v) kopijami vse formalne korespondence;
    - (vi) podrobnostmi o ugotovitvah, korektivnih ukrepih, datumu zaključka ukrepanja, morebitnih izjemah in ukrepih za uveljavljanje;
    - (vii) vsemi ocenjevalnimi in revizijskimi poročili ter poročili o inšpekcijskih pregledih, ki jih izda drug pristojni organ v skladu s točko CAMO.B.300(d);
    - (viii) kopijami vseh priložnikov organizacije za vodenje stalne plovnosti in njihovih sprememb;
    - (ix) kopijami vseh drugih dokumentov, ki jih je odobril pristojni organ;
  - (5) ovrednotenij in obvestil za agencijo o drugih načinih usklajevanja, ki jih predlagajo organizacije, ter ocen drugih načinov usklajevanja, ki jih uporablja sam pristojni organ;
  - (6) varnostnih informacij in nadaljnjih ukrepov v skladu s točko CAMO.B.125;
  - (7) uporabe določb o prožnosti v skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti.

▼ **C3**

- (b) Pristojni organ vodi seznam vseh izdanih potrdil organizacij.
- (c) Vse evidence iz točk (a) in (b) se hranijo najmanj pet let, odvisno od veljavnega prava o varstvu podatkov.
- (d) Vse evidence iz točk (a) in (b) se na zahtevo dajo na voljo pristojnemu organu druge države članice ali agenciji.

CAMO.B.300 Načela pregleda

- (a) Pristojni organ preveri:
  - (1) skladnost z zahtevami, ki veljajo za organizacije, pred izdajo potrdila organizacije, kot je ustrezno;
  - (2) stalno skladnost organizacij, ki jih je certificiral, z veljavnimi zahtevami;
  - (3) izvajanje ustreznih varnostnih ukrepov, ki jih je določil pristojni organ, kot je opredeljeno v točki CAMO.B.135(c) in (d).
- (b) To preverjanje:
  - (1) temelji na dokumentaciji, ki je izrecno namenjena zagotovitvi navodil osebju, odgovornemu za varnostni pregled, za izvajanje njegovih nalog;
  - (2) zadevnim organizacijam zagotovi rezultate dejavnosti varnostnega pregleda;
  - (3) temelji na ocenah, revizijah in inšpekcijskih pregledih, vključno z nenapovedanimi inšpekcijskimi pregledi;
  - (4) pristojnemu organu zagotovi potrebne dokaze, če se zahtevajo nadaljnji ukrepi, vključno z ukrepi iz točke CAMO.B.350 z naslovom „Ugotovitve in korektivni ukrepi“.
- (c) Pri obsegu pregleda iz točk (a) in (b) se upoštevajo rezultati preteklih dejavnosti pregleda in prednostne naloge v zvezi z varnostjo.
- (d) Če ima organizacija objekte v več kot eni državi, se lahko pristojni organ, opredeljen v točki CAMO.A.105, strinja, da naloge pregleda opravi(-jo) pristojni organ(-i) države članice ali držav članic, v katerih so objekti, ali pa agencija za objekte v tretji državi. O taki privolitvi in njenem obsegu se obvestijo vse organizacije, ki jih taka privolitev zadeva.
- (e) Kar zadeva pregled, opravljen v objektih v drugi državi, pristojni organ, kot je opredeljen v točki CAMO.A.105, pred kakršno koli revizijo ali inšpekcijskim pregledom na kraju samem v takih objektih obvesti pristojni organ take države ali agencijo, kadar gre za objekte organizacij, ki imajo glavni kraj poslovanja v tretji državi.
- (f) Pristojni organ zbira in obdeluje vse informacije, ki se mu zdijo koristne za pregled, vključno za nenapovedane inšpekcijske preglede.

▼ **C3****CAMO.B.305 Program pregleda**

- (a) Pristojni organ vzpostavi in vzdržuje program pregleda, ki zajema dejavnosti pregleda, kot se zahtevajo s točko CAMO.B.300.
- (b) Program pregleda se pripravi ob upoštevanju posebnih značilnosti organizacije, kompleksnosti njenih dejavnosti in rezultatov preteklih certifikacijskih in/ali nadzornih dejavnosti ter temelji na oceni povezanih tveganj. Program pregleda v okviru posameznih ciklov načrtovanja pregleda vključuje:
- (1) ocene, revizije in inšpekcijske preglede, vključno z nenapovedanimi inšpekcijskimi pregledi, in kot je ustrezno:
    - (i) ocene in revizije postopka sistema upravljanja;
    - (ii) revizije izdelkov ustreznega vzorca zrakoplovov, ki ga upravlja organizacija;
    - (iii) vzorčenje opravljenih pregledov plovnosti;
    - (iv) vzorčenje izdanih dovoljenj za letenje;
  - (2) sestanke, ki se jih udeležita odgovorni vodja in pristojni organ, da se zagotovi njuna stalna obveščenost o pomembnih vprašanjih.
- (c) Za organizacije, ki jih certificira nadzorni organ, se uporabi cikel načrtovanja pregleda, ki ne presega 24 mesecev.
- (d) Ne glede na točko (c) se lahko cikel načrtovanja pregleda podaljša na največ 36 mesecev, če pristojni organ ugotovi, da (je) v predhodnih 24 mesecih:
- (1) organizacija dokazala učinkovito opredeljevanje nevarnosti na področju varnosti v letalstvu in obvladovanje povezanih tveganj;
  - (2) organizacija v skladu s točko CAMO.A.130 nenehno dokazovala popoln nadzor nad vsemi spremembami;
  - (3) niso bile izdane ugotovitve 1. stopnje;
  - (4) so bili vsi korektivni ukrepi izvedeni v roku, ki ga je pristojni organ sprejel ali podaljšal v skladu s točko CAMO.B.350.

Ne glede na točko (c) se lahko cikel načrtovanja pregleda nadalje podaljša na največ 48 mesecev, če je poleg pogojev iz točk (1) do (4) prvega pododstavka organizacija vzpostavila učinkovit in neprekinjen sistem poročanja o varnostni uspešnosti organizacije in njeni regulativni skladnosti pristojnemu organu, pristojni organ pa ga je potrdil.

- (e) Cikel načrtovanja pregleda se lahko skrajša, če obstajajo dokazi, da se je varnostna uspešnost organizacije zmanjšala.

▼ **C3**

- (f) Program pregleda vključuje evidenco datumov načrtovanih in opravljenih revizij, inšpekcijskih pregledov in sestankov.
- (g) Ob zaključku vsakega cikla načrtovanja pregleda pristojni organ izda poročilo s priporočili v zvezi z nadaljnjo veljavnostjo odobritve, v katerem so navedeni rezultati nadzora.

CAMO.B.310 Postopek prvega certificiranja

- (a) Pristojni organ ob prejemu zahtevka za prvo izdajo potrdila organizaciji preveri skladnost organizacije z veljavnimi zahtevami.
- (b) Srečanje z odgovornim vodjo organizacije se skliče vsaj enkrat med preiskavo za prvo certificiranje, da se zagotovi, da ta v celoti razume pomen postopka certificiranja in razlog za podpis izjave organizacije o skladnosti s postopki, opredeljenimi v priročniku za vodenje stalne plovnosti.
- (c) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (ukrepanja, potrebna za zaključek ugotovitve) in priporočila.
- (d) Pristojni organ organizaciji pisno potrdi vse ugotovitve, izpostavljene med preverjanjem. Za prvo certificiranje je treba še pred izdajo potrdila vse ugotovitve zadovoljivo popraviti glede na zahteve pristojnega organa.
- (e) Ko se pristojni organ prepriča, da organizacija izpolnjuje veljavne zahteve:
  - (1) izda potrdilo, kot je določeno v Dodatku I z naslovom „obrazec EASA 14“ k tej prilogi;
  - (2) formalno odobri priročnik za vodenje stalne plovnosti.
- (f) Sklicna številka potrdila se v potrdilo, obrazec EASA 14, vpiše na način, ki ga določi agencija.
- (g) Potrdilo se izda za nedoločen čas. Privilegiji in obseg dejavnosti, za izvajanje katerih se odobri organizacija, vključno z vsemi morebitnimi omejitvami, se določijo v pogojih odobritve, ki se priložijo potrdilu.
- (h) Da se organizaciji omogoči izvajanje sprememb brez predhodne odobritve pristojnega organa v skladu s točko CAMO.A.130(c), pristojni organ odobri ustrezen postopek iz priročnika za vodenje stalne plovnosti, v katerem opredeli obseg takih sprememb ter opiše način upravljanja takih sprememb in obveščanja o njih.

CAMO.B.330 Spremembe

- (a) Pristojni organ ob prejemu zahtevka za spremembo, za katero je potrebna predhodna odobritev, pred izdajo odobritve preveri skladnost organizacije z veljavnimi zahtevami.

▼ **C3**

- (b) Pristojni organ določi pogoje, pod katerimi lahko organizacija deluje med spremembo, razen če pristojni organ ne odloči, da je treba potrdilo organizacije začasno odvzeti.
- (c) Ko se pristojni organ prepriča, da organizacija izpolnjuje veljavne zahteve, odobri spremembo.
- (d) Brez poseganja v morebitne dodatne izvršilne ukrepe, če organizacija izvede spremembe, za katere je potrebna predhodna odobritev, ne da bi dobila predhodno odobritev pristojnega organa v skladu s točko (c), pristojni organ začasno odvzame, omeji ali prekliče potrdilo organizacije.
- (e) Pri spremembah, za katere ni potrebna predhodna odobritev, pristojni organ oceni informacije iz obvestila, ki ga organizacija pošlje v skladu s točko CAMO.A.130(c), da preveri izpolnjevanje veljavnih zahtev. V primeru neskladnosti pristojni organ:
  - (1) obvesti organizacijo o neskladnosti in zahteva nadaljnje spremembe;
  - (2) pri ugotovitvah 1. ali 2. stopnje ukrepa v skladu s točko CAMO.B.350.

CAMO.B.350 Ugotovitve in korektivni ukrepi

- (a) Pristojni organ ima sistem za analiziranje ugotovitev glede na njihov pomen za varnost.
- (b) Pristojni organ izda ugotovitev 1. stopnje, če ugotovi večjo neskladnost z veljavnimi zahtevami iz Uredbe (EU) 2018/1139 ter njenih delegiranih in izvedbenih aktov, s postopki in priložniki organizacije ali pogoji odobritve ali pogoji za izdajo potrdila, ki zmanjšuje varnost ali resno ogroža varnost letenja.

Ugotovitve 1. stopnje vključujejo:

- (1) primere, v katerih se pristojnemu organu ne omogoči dostop do prostorov organizacije v skladu s točko CAMO.A.140 med rednim delovnim časom in po dveh pisnih zahtevah;
  - (2) pridobitev ali ohranjanje veljavnosti potrdila organizacije s predložitvijo ponarejenih dokazil;
  - (3) dokaz o zlorabi ali nepošteni uporabi potrdila organizacije;
  - (4) ni odgovornega vodje.
- (c) Pristojni organ izda ugotovitev 2. stopnje, če ugotovi neskladnost z veljavnimi zahtevami iz Uredbe (EU) 2018/1139 ter njenih delegiranih in izvedbenih aktov, s postopki in priložniki organizacije ali pogoji odobritve ali pogoji za izdajo potrdila, ki bi lahko zmanjšala varnost ali ogrozila varnost letenja.

▼ **C3**

- (d) Če je ugotovitev rezultat nadzora ali drugih načinov, pristojni organ brez poseganja v morebitne dodatne ukrepe, ki se zahtevajo v skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti, pisno obvesti organizacijo o ugotovitvi in zahteva korektivni ukrep za odpravo ugotovljene(-ih) neskladnosti. Kadar se ugotovitev neposredno nanaša na zrakoplov, pristojni organ obvesti državo, v kateri je zrakoplov registriran.
- (1) Pristojni organ pri ugotovitvah 1. stopnje sprejme takojšnje in ustrezne ukrepe za prepoved ali omejitev dejavnosti in, če je ustrezno, ukrepe za preklic potrdila ali njegovo omejitev ali začasni odvzem v celoti ali delno, odvisno od razsežnosti ugotovitve 1. stopnje, dokler organizacija ne sprejme uspešnega korektivnega ukrepa.
- (2) Pri ugotovitvah 2. stopnje pristojni organ:
- (i) odobri organizaciji rok za izvedbo korektivnega ukrepa v skladu z vrsto ugotovitve, ki najprej nikakor ne sme biti daljši od treh mesecev. Rok začne teči od datuma pisnega obvestila organizaciji o ugotovitvi, v katerem se zahteva korektivni ukrep za odpravo ugotovljene neskladnosti. Po poteku tega roka ter ob upoštevanju vrste ugotovitve in pretekle varnostne uspešnosti organizacije lahko pristojni organ trimesečni rok podaljša na podlagi zadovoljivega načrta korektivnih ukrepov, ki ga potrdi pristojni organ;
- (ii) oceni korektivne ukrepe in izvedbeni načrt, ki jih predlaga organizacija, ter jih sprejme, če na podlagi ocene ugotovi, da zadostujejo za odpravo neskladnosti.
- (3) Če organizacija ne predloži sprejemljivega načrta korektivnih ukrepov ali korektivnih ukrepov ne izvede v roku, ki ga potrdi ali podaljša pristojni organ, se ugotovitev zviša na ugotovitev 1. stopnje in se sprejmejo ukrepi v skladu s točko (d)(1).
- (4) Pristojni organ evidentira vse svoje ugotovitve ali ugotovitve, ki so mu bile sporočene v skladu s točko (e), ter če je ustrezno, uporabljene izvršilne ukrepe ter korektivne ukrepe in datum dokončanja ukrepov v zvezi z ugotovitvami.
- (e) Brez poseganja v morebitne dodatne izvršilne ukrepe, če organ države članice, ki deluje v skladu z določbami točke CAMO.B.300(d), ugotovi, da organizacija, ki jo je certificiral pristojni organ druge države članice ali agencija, ni v skladu z veljavnimi zahtevami iz Uredbe (EU) 2018/1139 ter njenih delegiranih in izvedbenih aktov, obvesti navedeni pristojni organ in navede stopnjo ugotovitve.

CAMO.B.355 Začasna ukinitve, omejitve in preklic

Pristojni organ:

- (a) začasno ukine potrdilo iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti;

▼ C3

- (b) začasno ukine, prekliče ali omeji potrdilo v skladu s točko CAMO.B.350;
- (c) začasno ukine potrdilo, če inšpektorji pristojnega organa v 24 mesecih ne morejo izpolniti svojih odgovornosti glede pregleda z obiski na kraju samem zaradi varnostnih razmer v državi, v kateri so objekti.

Dodatek I

Potrdilo organizacije za vodenje stalne plovnosti – obrazec EASA 14

[DRŽAVA ČLANICA (*)]

Članica Evropske unije (*)

POTRDILO ORGANIZACIJE ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].CAMO.XXXX (Sklic: AOC XX.XXXX)

V skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2018 o skupnih pravilih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu ter Uredbo Komisije (EU) št. 1321/2014 in ob upoštevanju spodaj navedenih pogojev [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)] potrjuje, da je podjetje:

[IME IN NASLOV PODJETJA]

certificirano kot organizacija za vodenje stalne plovnosti v skladu z oddelkom A Priloge Vc (Del CAMO) k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014.

POGOJI:

1. To potrdilo je omejeno na obseg, določen v oddelku o obsegu dela v odobrenem priložniku za vodenje stalne plovnosti iz oddelka A Priloge Vc (Del CAMO) k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014.
2. Za to potrdilo je potrebna skladnost s postopki, opredeljenimi v priložniku za vodenje stalne plovnosti, odobrenem v skladu s Prilogo Vc (Del CAMO) k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014.
3. To potrdilo je veljavno, dokler je odobrena organizacija za vodenje stalne plovnosti skladna s Prilogo I (Del M), Prilogo Vb (Del ML) in Prilogo Vc (Del CAMO) k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014.
4. Kadar organizacija za vodenje stalne plovnosti v okviru svojega sistema upravljanja sklene podizvajalsko pogodbo z eno ali več organizacijami, to potrdilo ostane veljavno, če taka organizacija ali organizacije izpolnjujejo veljavne pogodbene obveznosti.
5. Če so zgoraj navedeni pogoji 1 do 4 izpolnjeni, to potrdilo velja za nedoločen čas, razen če je bilo predhodno umaknjeno, nadomeščeno, začasno ukinjeno ali preklicano.

Če se ta obrazec uporablja tudi za nosilce spričevala letalskega prevoznika (AOC) (letalski prevozniki, licencirani v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008), se sklicu poleg standardne številke doda številka spričevala letalskega prevoznika, pogoj 5 pa se nadomesti z naslednjimi dodatnimi pogoji:

6. to potrdilo ni dovoljenje za upravljanje tipov zrakoplovov iz pogoja 1. Dovoljenje za upravljanje zrakoplova je spričevalo letalskega prevoznika;
7. odpoved, začasna ukinitve ali preklic spričevala letalskega prevoznika, licenciranega v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008, pomeni samodejno razveljavitev tega potrdila v zvezi z registracijami zrakoplova, opredeljenimi v spričevalu, razen če pristojni organ izrecno določi drugače;
8. če so zgoraj navedeni pogoji izpolnjeni, to potrdilo velja za nedoločen čas, razen če je bilo predhodno umaknjeno, nadomeščeno, začasno ukinjeno ali preklicano.

Datum prvotne izdaje: .....

Podpis: .....

Datum te spremembe: ..... Št. spremembe: .....

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

Stran ... od ...

(*) Ali agencija EASA, če je ta agencija pristojni organ.

▼ **C3**

Stran 2 od 2

ORGANIZACIJA ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI**POGOJI ODOBRITEVE**

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*).CAMO.XXXX

(Sklic: AOC XX.XXXX)

Organizacija: [IME IN NASLOV PODJETJA]

Tip/serija/skupina zrakoplova	Dovoljen pregled plovnosti	Odobrena dovoljenja za letenje	Organizacija(-e) podizvajalka(-e)
	[DA/NE] (***)	[DA/NE] (***)	
	[DA/NE] (***)	[DA/NE] (***)	
	[DA/NE] (***)	[DA/NE] (***)	
	[DA/NE] (***)	[DA/NE] (***)	

Pogoji odobritve so omejeni na obseg dela, naveden v oddelku odobrenega priročnika za vodenje stalne plovnosti .....

Sklic na priročnik za vodenje stalne plovnosti:.....

Datum prvotne izdaje: .....

Podpis:.....

Datum te spremembe:..... Št. spremembe: .....

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

Obrazec EASA 14, 5. izdaja

(*) Ali agencija EASA, če je ta agencija pristojni organ.

(**) Črtati za državo, ki ni članica EU, ali za agencijo EASA.

(***) Ustrezno črtati, če organizacija ni odobrena.

▼ **C3***PRILOGA Vd***(Del CAO)**

VSEBINA

CAO.1	Splošno
ODDELEK A – ZAHTEVE ZA ORGANIZACIJO	
CAO.A.010	Področje uporabe
CAO.A.015	Zahtevak
CAO.A.017	Načini usklajevanja
CAO.A.020	Pogoji odobritve
CAO.A.025	Kombinirani priročnik za plovnost
CAO.A.030	Objekti
CAO.A.035	Zahteve za osebje
CAO.A.040	Potrditveno osebje
CAO.A.045	Osebje za pregled plovnosti
CAO.A.050	Komponente, oprema in orodje
CAO.A.055	Podatki in delovni nalogi za vzdrževanje
CAO.A.060	Standardi vzdrževanja
CAO.A.065	Potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo
CAO.A.070	Potrdilo o sprostitvi komponente v uporabo
CAO.A.075	Vodenje stalne plovnosti
CAO.A.080	Podatki za vodenje stalne plovnosti
CAO.A.085	Pregled plovnosti
CAO.A.090	Vodenje evidenc
CAO.A.095	Privilegiji organizacije
CAO.A.100	Sistem kakovosti in organizacijski pregled
CAO.A.105	Spremembe organizacije
CAO.A.110	Stalna veljavnost
CAO.A.115	Ugotovitve
ODDELEK B – ZAHTEVE ZA ORGAN	
CAO.B.010	Področje uporabe

▼ **M8**▼ **C3**

CAO.B.017	Načini usklajevanja
CAO.B.020	Vodenje evidenc
CAO.B.025	Medsebojna izmenjava informacij
CAO.B.030	Odgovornosti
CAO.B.035	Izjeme
CAO.B.040	Zahtevak
CAO.B.045	► M8 Postopek prve odobritve ◀
CAO.B.050	► M8 Izdaja prve odobritve ◀
CAO.B.055	Stalen pregled
CAO.B.060	Ugotovitve
CAO.B.065	Spremembe
CAO.B.070	Začasna ukinitvev, omejitvev in preklic
Dodatek I –	► M8 Potrdilo kombinirane organizacije za plovnost – obrazec EASA 3-CAO ◀

▼ C3**CAO.1 Splošno**

Za namene te priloge (Del CAO):

- (1) je pristojni organ:
- (a) za organizacije z glavnim krajem poslovanja v državi članici organ, ki ga imenuje zadevna država članica;
  - (b) za organizacije z glavnim krajem poslovanja v tretji državi agencija;
- (2) „lastnik“ pomeni osebo, odgovorno za stalno plovnost zrakoplova, vključno z naslednjimi osebami:
- (i) registriranim lastnikom zrakoplova;
  - (ii) najemnikom v primeru najemne pogodbe;
  - (iii) operatorjem.

*ODDELEK A***ZAHTEVE ZA ORGANIZACIJO****CAO.A.010 Področje uporabe**

V tej prilogi so določene zahteve, ki jih mora izpolnjevati kombinirana organizacija za plovnost (CAO), da se ji lahko na podlagi zahtevka izda odobritev za vzdrževanje in vodenje stalne plovnosti zrakoplova in komponent, ki se vgradijo vanj, ter da lahko še naprej izvaja navedene dejavnosti, kadar taki zrakoplovi niso razvrščeni kot kompleksni zrakoplovi na motorni pogon in niso navedeni v spričevalu letalskega prevoznika, licenciranega v skladu z Uredbo (ES) št. 1008/2008.

▼ M8**▼ C3****CAO.A.017 Načini usklajevanja****▼ M8**

- (a) Organizacija lahko za dokazovanje skladnosti z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti poleg sprejemljivih načinov usklajevanja, ki jih je sprejela agencija, uporabi tudi druge načine usklajevanja.

▼ C3

- (b) Kadar želi organizacija uporabiti druge načine usklajevanja, pristojnemu organu pred njihovo uporabo zagotovi njihov popoln opis. Navedeni opis vključuje oceno, ki dokazuje skladnost drugih načinov usklajevanja z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti.

Organizacija lahko navedene druge načine usklajevanja uporabi, če jih predhodno odobri pristojni organ, in po prejemu obvestila, kot je določeno v točki CAO.B.017.

CAO.A.020 Pogoji odobritve

- (a) Kombinirana organizacija za plovnost v svojem kombiniranem priložniku za plovnost podrobno opredeli odobreni obseg dela, kot je določeno v točki CAO.A.025.

▼ C3

- (1) Za letala z največjo vzletno maso (MTOM) več kot 2 730 kg in za helikopterje z MTOM več kot 1 200 kg ali helikopterje, ki so certificirani za več kot štiri potnike, so v obsegu dela navedeni določeni tipi zrakoplovov. Spremembe tega obsega dela odobri pristojni organ v skladu s točko CAO.A.105(a) in točko CAO.B.065(a).
- (2) Za kompletne turbinske motorje je v obsegu dela naveden proizvajalec motorja ali skupina ali serija ali tip ali naloge vzdrževanja. Spremembe tega obsega dela odobri pristojni organ v skladu s točko CAO.A.105(a) in točko CAO.B.065(a).
- (3) Kombinirana organizacija za plovnost, ki ima zaposleno le eno osebo za načrtovanje in izvedbo vseh nalog vzdrževanja, ne more imeti privilegijev za vzdrževanje:
  - a) letal, opremljenih s turbinskim motorjem (v primeru organizacij z ratingom za zrakoplove);
  - b) helikopterjev, opremljenih s turbinskim motorjem ali več kot enim batnim motorjem (v primeru organizacij z ratingom za zrakoplove);
  - c) kompletnih batnih motorjev s 450 HP in več (v primeru organizacij z ratingom za motorje) in
  - d) kompletnih turbinskih motorjev (v primeru organizacij z ratingom za motorje).
- (4) Za zrakoplove razen tistih, omenjenih v točki (1), komponente, ki se razlikujejo od kompletnih turbinskih motorjev, in specializirane storitve neporušitvenih preskusov kombinirana organizacija za plovnost obseg dela nadzoruje v skladu s postopkom iz točke CAO.A.025(a)(11). Za vzdrževanje komponent, ki se razlikujejo od kompletnih motorjev, se obseg dela razvrsti v skladu z naslednjimi ratingi za sistem:
  - (i) C1: klimatizacija in uravnavanje tlaka;
  - (ii) C2: avtomatsko krmiljenje;
  - (iii) C3: komunikacija in navigacija;
  - (iv) C4: vrata in izstopne odprtine;
  - (v) C5: električna energija in luči;
  - (vi) C6: oprema;
  - (vii) C7: motor;
  - (viii) C8: krmiljenje leta;
  - (ix) C9: gorivo;
  - (x) C10: helikopter in rotorji;
  - (xi) C11: helikopterski prenos;
  - (xii) C12: hidravlična moč;
  - (xiii) C13: sistemi prikazovanja in zapisovanja;
  - (xiv) C14: podvozje letala;

▼ **C3**

- (xv) C15: kisik;
- (xvi) C16: propelerji;
- (xvii) C17: pnevmatski in vakuumski sistemi;
- (xviii) C18: zaščita pred ledom/dežjem/protipožarni sistem;
- (xix) C19: okna;
- (xx) C20: konstrukcije;
- (xxi) C21: vodni balast in
- (xxii) C22: pomožni pogon.

Organizacije, ki pridobijo odobritev v skladu s to prilogo na podlagi obstoječe odobritve organizacije, izdane v skladu s Poddelom G ali Poddelom F Priloge I (Del M) ali Prilogo II (Del 145) v skladu z odstavkom 4 člena 4, v obseg dela vključijo vse podrobnosti, potrebne za zagotovitev, da so privilegiji enaki tistim, vključenim v obstoječo odobritev.

- (b) Odobritev kombinirane organizacije za plovnost se izda na podlagi predloge iz Dodatka I k tej prilogi.
- (c) Kombinirana organizacija za plovnost lahko v skladu s podatki za vzdrževanje izdela omejeno število delov za uporabo med delom v svojih objektih, kot je navedeno v njenem kombiniranem priročniku za plovnost.

CAO.A.025 Kombinirani priročnik za plovnost

- (a) Kombinirana organizacija za plovnost zagotovi priročnik, ki vsebuje vsaj naslednje informacije:
  - (1) izjavo, ki jo je podpisal odgovorni vodja in ki potrjuje, da bo organizacija vedno delovala v skladu z zahtevami iz te priloge in kombiniranega priročnika za plovnost;
  - (2) obseg dela iz kombiniranega priročnika za plovnost;
  - (3) nazive in imena oseb iz točk CAO.A.035(a) in (b);
  - (4) organizacijski diagram, ki prikazuje verige odgovornosti med osebami iz točk CAO.A.035(a) in (b);
  - (5) seznam potrditvenega osebja z obsegom odobritve, če tako osebje obstaja;
  - (6) seznam osebja, odgovornega za pripravo in odobritev programov vzdrževanja zrakoplovov z obsegom odobritve, če tako osebje obstaja;
  - (7) seznam osebja za pregled plovnosti z obsegom odobritve, če tako osebje obstaja;
  - (8) seznam osebja, odgovornega za izdajo dovoljenj za letenje, če tako osebje obstaja;

▼ **C3**

- (9) splošen opis in lokacijo objektov;
  - (10) postopki, ki določajo, kako kombinirana organizacija za plovnost zagotavlja skladnost z zahtevami iz te priloge;
  - (11) postopek za spremembo kombiniranega priročnika za plovnost, kot je določen v točki CAO.A.105(b).
- (b) Prvo izdajo kombiniranega priročnika za plovnost odobri pristojni organ.
  - (c) Spremembe kombiniranega priročnika za plovnost se izvedejo v skladu s točko CAO.A.105.

CAO.A.030 Objekti

Kombinirana organizacija za plovnost zagotovi, da so ji na voljo vsi objekti, vključno z ustreznimi pisarnami, potrebni za opravljanje vsega načrtovanega dela.

Kadar obseg odobritve organizacije vključuje dejavnosti vzdrževanja, kombinirana organizacija za plovnost poleg tega zagotovi:

- (a) da specializirane delavnice, hangarji in oddelki zagotavljajo ustrezno zaščito pred kontaminacijo in okoljskimi vplivi;
- (b) da so zagotovljene varne zmogljivosti za skladiščenje komponent, opreme, orodja in materiala pod pogoji, ki zagotavljajo, da so neuporabni komponente in materiali ločeni od vseh drugih komponent, materialov, opreme in orodja, da so upoštevana navodila proizvajalca glede skladiščenja in da ima dostop do zmogljivosti za skladiščenje le pooblaščen osebje.

CAO.A.035 Zahteve za osebje

- (a) Kombinirana organizacija za plovnost imenuje odgovornega vodjo, ki ima pooblastilo za zagotovitev, da je mogoče financirati vse dejavnosti organizacije, tako da se zadevne dejavnosti izvajajo v skladu z zahtevami iz te priloge.
- (b) Odgovorni vodja imenuje osebo ali skupino oseb, ki so odgovorne za zagotavljanje, da kombinirana organizacija za plovnost vedno deluje skladno z zahtevami iz te priloge. Te osebe so odgovorne odgovornemu vodji.
- (c) Vse osebe iz točke (b) imajo ustrezno znanje, izobrazbo in izkušnje, povezane z vodenjem ali vzdrževanjem stalne plovnosti, kakor je ustrezno za njihove funkcije.
- (d) Kombinirana organizacija za plovnost ima dovolj ustrezno usposobljenega osebja, da lahko opravi načrtovano delo. Kombinirana organizacija za plovnost lahko sklenečasne podizvajalske pogodbe z osebjem.
- (e) Kombinirana organizacija za plovnost oceni in evidentira kvalifikacije vseh članov osebja.
- (f) Osebje, ki opravlja specializirane naloge, kot je varjenje ali inšpekcijski pregled neporušitvenih poskusov razen inšpekcijskega pregleda barvnega kontrasta, je usposobljeno v skladu z uradno priznanim standardom.

▼ **C3****CAO.A.040 Potrditveno osebje**

(a) Potrditveno osebje izpolnjuje zahteve iz člena 5. Svoje privilegije v zvezi s sprostitevjo vzdrževanja izvaja le, če kombinirana organizacija za plovnost zagotovi:

- (1) da to potrditveno osebje izpolnjuje zahteve iz točke 66.A.20(b) Priloge III (Del 66), razen ko se v odstavku 6 člena 5 navaja nacionalni predpis države članice; v tem primeru potrditveno osebje izpolnjuje zahteve iz takega predpisa;
- (2) da to potrditveno osebje ustrezno pozna zadevni zrakoplov ali komponento(-e) zrakoplova, ki jo (jih) je treba vzdrževati, ali oboje ter organizacijske postopke, potrebne za tako vzdrževanje.

(b) Z odstopanjem od točke (a) v nepredvidenih okoliščinah, ko je zrakoplov prizemljen na lokaciji, ki ni glavna baza in kjer ustrezno potrditveno osebje ni na voljo, lahko kombinirana organizacija za plovnost, s katero je sklenjena pogodba za zagotavljanje podpore pri vzdrževanju, izda enkratno pooblastilo za potrjevanje, in sicer:

- (1) enemu svojih uslužbencev, ki ima kvalifikacije za tip zrakoplova podobne tehnologije, konstrukcije in sistemov, ali
- (2) kateri koli osebi z najmanj tremi leti izkušenj z vzdrževanjem, ki ima veljavno ICAO licenco za vzdrževanje zrakoplova, veljavno za tip zrakoplova, ki ga je treba potrditi, če na omenjeni lokaciji ni nobene organizacije, odobrene v skladu s to prilogo, ter če kombinirana organizacija za plovnost, s katero je bila sklenjena pogodba, pridobi in ima kartotečno evidenco o izkušnjah in licenci navedene osebe.

Kombinirana organizacija za plovnost o izdaji enkratnega pooblastila za potrjevanje pristojni organ obvesti v sedmih dneh od izdaje. Kombinirana organizacija za plovnost, ki izda enkratno pooblastilo za potrjevanje, zagotovi, da se vsako tako vzdrževanje, ki bi lahko vplivalo na varnost letenja, znova preveri.

(c) Z odstopanjem od točke (a) lahko kombinirana organizacija za plovnost uporabi potrditveno osebje, usposobljeno v skladu z naslednjimi zahtevami, ko operatorjem, udeleženiim v komercialnih operacijah, zagotavlja podporo pri vzdrževanju v skladu z ustreznimi postopki, ki se odobrijo kot del kombiniranega priročnika za plovnost:

- (1) za ponavljajočo se predpoletno plovnostno zahtevo, ki posebej navaja, da sme tako plovnostno zahtevo izvesti letalska posadka, lahko kombinirana organizacija za plovnost izda omejeno pooblastilo za potrjevanje vodji zrakoplova na osnovi licence, ki jo ima letalska posadka, če kombinirana organizacija za plovnost zagotovi, da je vodja zrakoplova opravil dovolj praktičnega usposabljanja, tako da lahko izpolni plovnostno zahtevo po zahtevanem standardu;
- (2) če zrakoplov deluje drugje kot na lokaciji, kjer se izvajajo podporne dejavnosti, lahko kombinirana organizacija za plovnost izda omejeno pooblastilo za potrjevanje vodji zrakoplova na osnovi licence, ki jo ima letalska posadka, če organizacija zagotovi, da je bilo opravljenega dovolj praktičnega usposabljanja za zagotovitev, da tak vodja lahko izpolni določeno nalogo v skladu z zahtevanim standardom.

▼ **C3**

- (d) Kombinirana organizacija za plovnost dokumentira podrobnosti v zvezi s potrditvenim osebjem in ohranja ažuren seznam vsega potrditvenega osebja skupaj s podrobnostmi o njegovem obsegu odobritve, in sicer kot del priročnika organizacije.

CAO.A.045 Osebjem za pregled plovnosti

- (a) Da bi bila kombinirana organizacija za plovnost odobrena za opravljanje pregledov plovnosti, in če je ustrezno, izdajanje dovoljenj za letenje, ima ustrezno osebje za pregled plovnosti, ki izpolnjuje vse naslednje zahteve:
- (1) vsaj enoletne izkušnje na področju stalne plovnosti v zvezi z jadralnimi letali in baloni ter vsaj triletno izkušnje na področju stalne plovnosti v zvezi z vsemi drugimi zrakoplovi;
  - (2) ustrezno licenco, izdano v skladu s členom 5 te uredbe, ali diplomo iz letalstva ali enakovredno spričevalo ali izkušnje na področju stalne plovnosti poleg tistih, navedenih v točki (1), in sicer vsaj dve leti za jadralna letala in balone ter vsaj štiri leta za vse druge zrakoplove;
  - (3) opravljeno ustrezno usposabljanje iz vzdrževanja zrakoplovov.
- (b) Preden kombinirana organizacija za plovnost osebju za pregled plovnosti izda pooblastilo za opravljanje pregledov plovnosti, imenuje osebo, ki bo opravila pregled plovnosti zrakoplova pod nadzorom pristojnega organa ali nadzorom osebe, ki je že pooblaščen kot osebje kombinirane organizacije za plovnost za pregled plovnosti. Če je tak nadzor zadovoljiv, pristojni organ formalno sprejme osebje kot osebje za pregled plovnosti.
- (c) Kombinirana organizacija za plovnost zagotovi, da lahko njeno osebje za pregled plovnosti izkaže ustrezne najnovejše izkušnje na področju stalne plovnosti.
- (d) V kombiniranem priročniku za plovnost se vsi člani osebja za pregled plovnosti navedejo na seznamu, ki vsebuje pooblastilo za pregled plovnosti iz točke (b).
- (e) Kombinirana organizacija za plovnost hrani evidenco vseh svojih članov osebja za pregled plovnosti, ki vključuje podrobnosti o vseh ustreznih kvalifikacijah, povzetek ustreznih izkušenj na področju stalne plovnosti in usposabljanja zadevne osebe ter kopijo pooblastila zadevne osebe. Tako evidenco hrani vsaj dve leti od datuma, od katerega zadevna oseba ne dela več za kombinirano organizacijo za plovnost.

CAO.A.050 Komponente, oprema in orodje

- (a) Kombinirana organizacija za plovnost:
- (1) ima opremo in orodje, opredeljeno v podatkih za vzdrževanje iz točke CAO.A.055, ali preverjeno enakovredno opremo in orodje, kot je navedeno v kombiniranem priročniku za plovnost in je potrebno za vsakodnevno vzdrževanje v obsegu odobritve organizacije;
  - (2) ima postopek za zagotavljanje, da ima dostop do vse druge opreme in orodja, potrebne za opravljanje dela, ki se uporablja samo občasno in po potrebi.

▼ **C3**

- (b) Kombinirana organizacija za plovnost zagotovi, da sta orodje in oprema, ki ju uporablja, pod nadzorom in umerjena po uradno priznanem standardu. Organizacija hrani evidence o takih umerjenjih in uporabljenih standardih v skladu s točko CAO.A.090.
- (c) Kombinirana organizacija za plovnost preveri, razvrsti in ustrezno loči vse vstopajoče komponente v skladu s točkama M.A.501 in M.A.504 Priloge I (Del M) ali točkama ML.A.501 in ML.A.504 Priloge Vb (Del ML), kakor je ustrezno.

CAO.A.055 Podatki in delovni nalogi za vzdrževanje

- (a) Kombinirana organizacija za plovnost pri izvajanju vzdrževanja, vključno z modifikacijami in popravili, ima in uporablja veljavne tekoče podatke za vzdrževanje, opredeljene v točki M.A.401 Priloge I (Del M) ali točki ML.A.401 Priloge Vb (Del ML), kakor je ustrezno. Vendar mora v primeru podatkov za vzdrževanje, ki jih priskrbi stranka, organizacija te podatke imeti in uporabljati le, ko poteka tako delo.
- (b) Pred začetkom vzdrževanja se kombinirana organizacija za plovnost in oseba ali organizacija, ki zahteva vzdrževanje, dogovorita o pisnem delovnem nalogu, in sicer na način, ki jasno določa vzdrževanje, ki ga je treba opraviti.

CAO.A.060 Standardi vzdrževanja

Kombinirana organizacija za plovnost pri opravljanju vzdrževanja izpolnjuje vse naslednje zahteve:

- (a) zagotovi, da je vsaka oseba, ki opravlja vzdrževanje, usposobljena v skladu z zahtevami iz te priloge;
- (b) zagotovi, da je območje, na katerem se opravlja vzdrževanje, dobro organizirano in čisto (brez umazanije in kontaminacije);
- (c) uporablja metode, tehnike, standarde in navodila, opredeljene v podatkih za vzdrževanje in delovnih nalogih iz točke CAO.A.055;
- (d) uporablja orodje, opremo in materiale, opredeljene v točki CAO.A.050;
- (e) zagotovi, da se vzdrževanje opravi v skladu z vsemi okoljskimi omejitvami, opredeljenimi v podatkih za vzdrževanje iz točke CAO.A.055;
- (f) zagotovi, da se uporabljajo ustrezni objekti v primeru neugodnih vremenskih pogojev ali dolgotrajnega vzdrževanja;
- (g) zagotovi, da se čim bolj zmanjšata tveganje večkratnih napak med vzdrževanjem in tveganje ponavljanja napak pri enakih nalogah vzdrževanja;
- (h) zagotovi, da se po vsaki kritični nalogi vzdrževanja izvede metoda za zajemanje napak;
- (i) po zaključku vzdrževanja izvede splošno preverjanje za zagotovitev, da na zrakoplovu ali komponenti niso ostala kakršna koli orodja, oprema in drugi tuji deli in material ter da so bile ponovno nameščene vse odstranjene panelne plošče za dostop;

▼ **C3**

- (j) zagotovi, da je vse opravljeno vzdrževanje ustrezno evidentirano in dokumentirano.

CAO.A.065 Potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo

Ob zaključku vzdrževanja zrakoplova v skladu s to prilogo se v skladu s točko M.A.801 Priloge I (Del M) ali točko ML.A.801 Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno, izda potrdilo o sprostitvi zrakoplova v uporabo.

CAO.A.070 Potrdilo o sprostitvi komponente v uporabo

- (a) Ob zaključku vsega vzdrževanja komponent v skladu s to prilogo se v skladu s točko M.A.802 Priloge I (Del M) ali točko ML.A.802 Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno, izda potrdilo o sprostitvi komponente v uporabo. V skladu z Dodatkom II k Prilogi I (Del M) se izda obrazec EASA 1, razen v primerih, določenih v točki M.A.502(b) ali (d) ali točki M.A.502 Priloge I (Del M) in točki ML.A.502 Priloge Vb (Del ML), ter za komponente, izdelane v skladu s točko CAO.A.020(c).

- (b) Obrazec EASA 1 iz točke (a) se lahko pridobi iz računalniške podatkovne baze.

CAO.A.075 Vodenje stalne plovnosti

- (a) Vse vodenje stalne plovnosti se izvede v skladu z zahtevami iz Poddela C Priloge I (Del M) ali Poddela C Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno.

- (b) Kombinirana organizacija za plovnost za vsak vodeni zrakoplov:

- (1) pripravi in nadzoruje program vzdrževanja zrakoplova za vodeni zrakoplov ter:

- (i) v primeru zrakoplova, ki izpolnjuje zahteve iz Priloge Vb (Del ML), odobri program vzdrževanja zrakoplova in njegove spremembe ali

- (ii) v primeru zrakoplova, ki izpolnjuje zahteve iz Priloge I (Del M), predloži program vzdrževanja zrakoplova in njegove spremembe pristojnemu organu za odobritev, razen če te odobritve ne zajema postopek posredne odobritve v skladu s točko M.A.302(c) Priloge I (Del M);

- (2) zagotovi kopijo programa vzdrževanja zrakoplova lastniku;

- (3) zagotovi, da so podatki, uporabljeni za modifikacije in popravila, skladni s točko M.A.304 ali ML.A.304, kot je ustrezno;

- (4) zagotovi, da se vse vzdrževanje opravi v skladu s programom vzdrževanja zrakoplova in sprosti v skladu s Poddelom H oddelka A Priloge I (Del M), oddelkom A Priloge II (Del 145) ali Poddelom H oddelka A Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno;

- (5) zagotovi, da se uporabljajo vse veljavne plovnostne zahteve in zahteve za delovanje z vplivom na stalno plovnost;

▼ **C3**

- (6) zagotovi, da vse okvare, odkrite med vzdrževanjem ali sporočene, popravi ustrezno odobrena vzdrževalna organizacija ali neodvisno potrditveno osebje;
- (7) zagotovi, da se zrakoplov odda v vzdrževanje ustrezno odobreni organizaciji ali neodvisnemu potrditvenemu osebju, kadar je to potrebno;
- (8) usklajuje načrtovano vzdrževanje, uporabo plovnostnih zahtev, zamenjavo delov z omejeno življenjsko dobo in inšpekcijski pregled komponent za zagotovitev, da se delo ustrezno opravi;
- (9) vodi in arhivira vse evidence stalne plovnosti, in če je ustrezno, tehnični dnevnik zrakoplova;
- (10) zagotovi, da poročilo o masi in ravnotežju odraža trenutno stanje zrakoplova.

▼ **M8****CAO.A.080 Podatki za vodenje stalne plovnosti**

Organizacija za kombinirano plovnost za opravljanje nalog vodenja stalne plovnosti iz točke CAO.A.075 te priloge (Del CAO) hrani in uporablja veljavne tekoče podatke za vzdrževanje, opredeljene v točki M.A.401 Priloge I (Del M) ali točki ML.A.401 Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno. Navedene podatke lahko zagotovi lastnik na podlagi pogodbe, kot je navedeno v točki M.A.201(h)(2), točki M.A.201(i)(1) ali točki M.A.201(i)(3) Priloge I (Del M) oziroma točki ML.A.201(e)(1) ali točki ML.A.201(f) Priloge Vb (Del ML); v tem primeru mora organizacija za kombinirano plovnost take podatke hraniti le za čas trajanja pogodbe, razen ko jih mora hraniti v skladu s točko CAO.A.090(b) te priloge (Del CAO).

CAO.A.085 Pregled plovnosti

Organizacija za kombinirano plovnost vse preglede plovnosti izvede v skladu s točko M.A.901 Priloge I (Del M) ali točko ML.A.903 Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno.

▼ **C3****CAO.A.090 Vodenje evidenc**

- (a) Kombinirana organizacija za plovnost hrani naslednje evidence:
  - (1) evidence o vzdrževanju, potrebne za dokazovanje, da so bile za izdajo potrdila o sprostitvi v uporabo izpolnjene vse zahteve iz te priloge, vključno z dokumenti podizvajalca o sprostitvi; kombinirana organizacija za plovnost lastniku zrakoplova predloži kopijo vsakega potrdila o sprostitvi v uporabo skupaj s kopijo vseh podatkov o morebitnem specifičnem popravilu ali modifikaciji, uporabljenih za opravljena popravila ali modifikacije;
  - (2) evidence o vodenju stalne plovnosti, ki se zahtevajo s katero od naslednjih točk:
    - (i) točko M.A.305, in če je ustrezno, točko M.A.306 Priloge I (Del M);
    - (ii) točko ML.A.305 Priloge Vb (Del ML);
  - (3) kadar ima kombinirana organizacija za plovnost privilegij iz točke CAO.A.095(c), hrani kopijo vsakega potrdila o pregledu plovnosti, izdanega v skladu s točko ML.A.901(a) Priloge Vb (Del ML), in izdanega ali podaljšanega priporočila, kakor je ustrezno, skupaj z vsemi spremljajočimi dokumenti;

▼ **C3**

- (4) kadar ima kombinirana organizacija za plovnost privilegij iz točke CAO.A.095(d), hrani kopijo vsakega dovoljenja za letenje, izdanega v skladu s točko 21.A.729 Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.
- (b) Kombinirana organizacija za plovnost hrani kopijo evidenc iz točke (a)(1) in vse povezane podatke za vzdrževanje tri leta od datuma, ko je v uporabo sprostila zrakoplov ali komponento zrakoplova, na katero se delo nanaša.
- (c) Kombinirana organizacija za plovnost hrani kopijo evidenc iz točk (a)(2) do (a)(4) dve leti od datuma, na katerega je bil zrakoplov stalno umaknjen iz uporabe.
- (d) Vse evidence se hranijo na način, ki zagotavlja zaščito pred poškodbami, spreminjanjem in krajo.
- (e) Vsa računalniška strojna oprema, ki se uporablja za varnostno kopiranje evidenc o vzdrževanju, se hrani na drugi lokaciji, kot se hranijo zadevni podatki, v okolju, ki zagotavlja njihovo ohranjanje v dobrem stanju.
- (f) Kadar se vodenje stalne plovnosti zrakoplova prenese na drugo organizacijo ali osebo, se nanjo prenesejo tudi vse evidence, ki se hranijo v skladu s točkami (a)(2) do (a)(4). Od trenutka prenosa se za zadevno organizacijo ali osebo uporabljata točki (b) in (c).
- (g) Če kombinirana organizacija za plovnost preneha delovati, se vse ohranjene evidence prenesejo, kot sledi:
- (1) evidence iz točke (a)(1) se prenesejo na zadnjega lastnika ali stranko zadevnega zrakoplova ali komponente ali pa se shranijo, kot opredeli pristojni organ;
  - (2) evidence iz točk (a)(2) do (a)(4) se prenesejo na lastnika zrakoplova.

CAO.A.095 Privilegiji organizacije

Kombinirana organizacija za plovnost ima naslednje privilegije:

- (a) vzdrževanje
- (1) vzdržuje vsak zrakoplov ali komponento, za katero je odobrena, na lokacijah, opredeljenih v potrdilu o odobritvi in kombiniranem priročniku za plovnost;
  - (2) uredi izvajanje specializiranih storitev pri drugi organizaciji z ustreznimi kvalifikacijami, ki poteka pod njenim nadzorom, v skladu z ustreznimi postopki, ki so določeni v kombiniranem priročniku za plovnost in jih je odobril pristojni organ;
  - (3) vzdržuje vsak zrakoplov ali komponento, za katero je odobrena, na kateri koli lokaciji, kjer potreba po takem vzdrževanju izhaja bodisi iz neuporabnosti zrakoplova bodisi iz potrebe po podpiranju občasnega vzdrževanja, v skladu s pogoji, določenimi v kombiniranem priročniku za plovnost;
  - (4) izdaja potrdila o sprostitvi v uporabo ob zaključku vzdrževanja v skladu s točko CAO.A.065 ali CAO.A.070;

▼ C3

- (b) vodenje stalne plovnosti
- (1) vodi stalno plovnost vsakega zrakoplova, za katerega je odobrena;
  - (2) odobri program vzdrževanja zrakoplova v skladu s točko ML.A.302(b)(2) za zrakoplov, voden v skladu s Prilogo Vb (Del ML);
  - (3) opravlja omejene naloge stalne plovnosti s katero koli organizacijo, s katero je bila sklenjena pogodba, ki dela pod njenim sistemom kakovosti, kot je navedeno v potrdilu o odobritvi;

▼ M8

- (4) v skladu s točko M.A.901(f) Priloge I (Del M) ali točko ML.A.901(c) Priloge Vb (Del ML) podaljša veljavnost potrdila o pregledu plovnosti, ki ga je izdal pristojni organ, druga organizacija ali oseba, kot je ustrezno.

▼ C3

- (c) pregled plovnosti
- (1) kombinirana organizacija za plovnost, ki ima glavni kraj poslovanja v eni od držav članic in odobritev katere vključuje privilegije iz točke (b), je lahko odobrena za opravljanje pregledov plovnosti v skladu s točko M.A.901 Priloge I (Del M) ali točko ML.A.903 Priloge Vb (Del ML), kot je ustrezno, in:
    - (i) izda povezano potrdilo o pregledu plovnosti ali priporočilo za izdajo takega potrdila;
    - (ii) podaljša veljavnost obstoječega potrdila o pregledu plovnosti;
  - (2) kombinirana organizacija za plovnost, ki ima glavni kraj poslovanja v eni od držav članic in odobritev katere vključuje privilegije iz točke (a), je lahko odobrena za opravljanje pregledov plovnosti v skladu s točko ML.A.903 Priloge Vb (Del ML) in izdajanje povezanih potrdil o pregledu plovnosti;
- (d) dovoljenje za letenje

kombinirana organizacija za plovnost, ki ima glavni kraj poslovanja v eni od držav članic in katere odobritev vključuje privilegije iz točke (c), je lahko odobrena za izdajo dovoljenja za letenje v skladu s točko 21.A.711(d) Priloge I (Del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 za tiste zrakoplove, za katere lahko izda potrdilo o pregledu plovnosti, ko potrdi skladnost z odobrenimi pogoji za letenje, in sicer v skladu z ustreznim postopkom iz kombiniranega priročnika za plovnost;

- (e) kombinirana organizacija za plovnost je lahko odobrena za enega ali več privilegijev.

CAO.A.100 Sistem kakovosti in organizacijski pregled

- (a) Za zagotovitev, da kombinirana organizacija za plovnost še naprej izpolnjuje zahteve iz te priloge, organizacija vzpostavi sistem kakovosti in imenuje vodjo kakovosti.
- (b) S sistemom kakovosti se spremlja izvajanje dejavnosti organizacije, ki jih zajema ta priloga. Spremlja se zlasti naslednje:
  - (1) ali se vse zadevne dejavnosti izvajajo v skladu z odobrenimi postopki;

▼ **C3**

- (2) ali se vse naloge vzdrževanja, oddane v izvajanje, opravljajo v skladu s pogodbo;
- (3) ali organizacija še naprej izpolnjuje zahteve iz te priloge.
- (c) Evidence o takem spremljanju se hranijo za vsaj predhodni dve leti.
- (d) Kadar je organizacija, ki ima odobritev kombinirane organizacije za plovnost, dodatno odobrena v skladu s priložo, ki ni ta priloga, je mogoče sistem kakovosti kombinirati s sistemom, ki se zahteva z drugo priložo.
- (e) Kombinirana organizacija za plovnost velja za malo kombinirano organizacijo za plovnost, ko je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:
  - (1) področje kombinirane organizacije za plovnost zajema le zrakoplove iz Dela ML;
  - (2) kombinirana organizacija za plovnost za vzdrževanje ne namenja več kot deset ekvivalentov polnega delovnega časa;
  - (3) kombinirana organizacija za plovnost za vodenje stalne plovnosti ne namenja več kot pet ekvivalentov polnega delovnega časa.
- (f) V primeru male kombinirane organizacije za plovnost je mogoče sistem kakovosti nadomestiti z rednimi organizacijskimi pregledi, kar pa mora odobriti pristojni organ. V takem primeru kombinirana organizacija za plovnost ne sklepa pogodb za opravljanje nalog vodenja stalne plovnosti z drugimi strankami.

CAO.A.105 Spremembe organizacije

- (a) Da bi se pristojnemu organu omogočila določitev stalne skladnosti s tem delom, ga odobrena vzdrževalna organizacija obvesti o vsakem predlogu za izvedbo katere koli od naslednjih sprememb, preden se te spremembe izvedejo:
  - (1) sprememb, ki vplivajo na informacije v potrdilu o odobritvi iz Dodatka I in pogojih odobritve iz te priloge;
  - (2) sprememb oseb iz točk CAO.A.035(a) in (b);
  - (3) sprememb tipov zrakoplovov, zajetih v obsegu dela iz točke CAO.A.020(a)(1) v primeru letal z največjo vzletno maso (MTOM) več kot 2 730 kg in v primeru helikopterjev z MTOM več kot 1 200 kg ali helikopterjev, ki so certificirani za več kot štiri potnike;
  - (4) sprememb obsega dela iz točke CAO.A.020(a)(2) v primeru kompletnih turbinskih motorjev;
  - (5) sprememb postopka nadzora iz točke (b) te točke.
- (b) Vse druge spremembe lokacij, objektov, opreme, orodja, materialov, postopkov, obsega dela in osebja kombinirana organizacija za plovnost nadzoruje s postopkom nadzora, določenim v kombiniranem priročniku za plovnost. Kombinirana organizacija za plovnost pristojnemu organu v 15 dneh od dneva izvedbe sprememb predloži opis navedenih sprememb in ustreznih sprememb kombiniranega priročnika za plovnost.

▼ **C3****CAO.A.110 Stalna veljavnost**

- (a) Izda se odobritev z neomejenim trajanjem, ki ostaja veljavna pod naslednjimi pogoji:
- (1) organizacija ostaja skladna z zahtevami iz te priloge, zlasti v zvezi z načinom obravnave ugotovitev v skladu s točko CAO.A.115;
  - (2) pristojni organ ima odobren dostop do organizacije za določitev stalne skladnosti z zahtevami iz te priloge;
  - (3) pristojni organ ni umaknil ali preklical odobritve.
- (b) Organizacija v primeru umika ali preklica odobritve potrdilo o odobritvi vrne pristojnemu organu.

CAO.A.115 Ugotovitve

- (a) Ugotovitev 1. stopnje je vsako pomembno neizpolnjevanje zahtev iz Dela CAO, ki znižuje varnostni standard in resno ogroža varnost leta.
- (b) Ugotovitev 2. stopnje je vsako neizpolnjevanje zahtev iz Dela CAO, ki lahko zniža varnostni standard in lahko ogrozi varnost leta.
- (c) Kombinirana organizacija za plovnost po prejemu obvestila o ugotovitvi v skladu s točko CAO.B.060 sprejme načrt korektivnih ukrepov in pristojnemu organu zadovoljivo dokaže, da je sprejela potrebne korektivne ukrepe za obravnavo ugotovitve v roku, ki ga je določil navedeni organ.

*ODDELEK B***ZAHTEVE ZA ORGAN****CAO.B.010 Področje uporabe**

V tem oddelku so določene upravne zahteve, ki jih morajo pristojni organi izpolnjevati v zvezi z zahtevami za organizacije iz oddelka A.

CAO.B.017 Načini usklajevanja

- (a) Agencija pripravi sprejemljive načine usklajevanja, ki se lahko uporabijo za dokazovanje skladnosti z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti.
- (b) Za dokazovanje skladnosti z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti se lahko uporabijo drugi načini usklajevanja.
- (c) Pristojni organ vzpostavi sistem za dosledno ovrednotenje, ali vsi drugi načini usklajevanja, ki jih uporabljajo organizacije pod njegovim nadzorom, omogočajo vzpostavitev skladnosti z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti.
- (d) Pristojni organ ovrednoti vse druge načine usklajevanja, ki jih predlaga organizacija, v skladu s točko CAO.A.017, tako da analizira predloženo dokumentacijo, in če se mu to zdi potrebno, izvede inšpekcijski pregled v organizaciji.

▼ **C3**

Če pristojni organ ugotovi, da so drugi načini usklajevanja skladni z Uredbo (EU) 2018/1139 ter njenimi delegiranimi in izvedbenimi akti, nemudoma:

- (1) obvesti prosilca, da se drugi načini usklajevanja lahko uporabijo, in po potrebi ustrezno spremeni njegovo odobritev ali potrdilo;
- (2) obvesti Agencijo o njihovi vsebini in priloži kopije vse ustrezne dokumentacije.

CAO.B.020 Vodenje evidenc

- (a) Pristojni organ vzpostavi sistem vodenja evidenc, ki omogoča ustrezno sledljivost postopka, za vodenje evidenc za izdajo, podaljšanje, spremembo, začasno ukinitvev ali preklic vsakega izdanega potrdila.
- (b) Evidence pristojnega organa za pregled nad delovanjem organizacij, odobrenih v skladu s to prilogo, vključujejo najmanj:
  - (1) zahtevek za odobritev organizacije;
  - (2) potrdilo o odobritvi organizacije, vključno z morebitnimi spremembami;
  - (3) kopijo revizijskega programa organizacije, v katerem so navedeni datumi za izvedbo revizij in izvedenih revizij;
  - (4) evidence o stalnem pregledu, vključno z vsemi revizijskimi evidencami, kot je določeno v točki CAO.B.055;
  - (5) vse ugotovitve, ukrepe za zaključek ugotovitev in priporočila;
  - (6) kopije vse ustrezne korespondence z organizacijo;
  - (7) podrobnosti o kakršni koli izjemi v skladu s točko CAO.B.035 in ukrepih za uveljavljanje;
  - (8) morebitno poročilo drugih pristojnih organov v zvezi s pregledom nad delovanjem organizacije;
  - (9) kombinirani priročnik za plovnost in njegove spremembe;
  - (10) kopije vseh drugih dokumentov, ki jih je odobril pristojni organ.
- (c) Obdobje hranjenja evidenc iz točke (b) je vsaj pet let.
- (d) Vse evidence se pristojnemu organu druge države članice ali agenciji dajo na voljo na zahtevo.

CAO.B.025 Medsebojna izmenjava informacij

- (a) Pristojni organi si izmenjujejo informacije, kadar je to potrebno za opravljanje njihovih nalog na podlagi te uredbe.
- (b) V primeru potencialne ogroženosti varnosti, v katero je vključenih več držav članic, si zadevni pristojni organi pomagajo pri izvajanju potrebnih nadzornih ukrepov.

▼ C3**CAO.B.030 Odgovornosti**

Pristojni organ opravi potrebne inšpekcijske preglede in preiskave za preverjanje in zagotavljanje, da organizacije, za katere je odgovoren v skladu s točko CAO.1, izpolnjujejo zahteve iz oddelka A te priloge.

CAO.B.035 Izjeme

Kadar država članica odobri izjemo od zahtev iz te priloge v skladu z odstavkom 2 člena 71 Uredbe (EU) 2018/1139, pristojni organ evidentira izjemo. Navedene evidence hrani, kot je določeno v točki CAO.B.020(b)(6).

CAO.B.040 Zahtevk

Kadar ima kombinirana organizacija za plovnost objekte v več kot eni državi članici, se postopek prvega certificiranja in stalen pregled nad odobritvijo izvajata v sodelovanju s pristojnimi organi, ki jih imenujejo države članice, na katerih ozemlju so drugi objekti.

CAO.B.045 Postopek prvega certificiranja

- (a) Ko je ugotovljeno, da organizacija izpolnjuje zahteve iz točk CAO.A.035(a) in (b), pristojni organ prosilca uradno obvesti o sprejemu osebja.
- (b) Pristojni organ zagotovi, da so postopki, določeni v kombiniranem priročniku za plovnost, skladni z oddelkom A ter da je odgovorni vodja podpisal izjavo o obvezi iz točke CAO.A.025(a)(1).
- (c) Pristojni organ se prepriča, da organizacija deluje skladno z oddelkom A.
- (d) Pristojni organ z odgovornim vodjo skliče sestanek vsaj enkrat med preiskavo za odobritev, da zagotovi, da odgovorni vodja v celoti razume pomen odobritve in izjavo iz točke CAO.A.025(a)(1).
- (e) Vse ugotovitve v skladu s točko CAO.B.060 se organizaciji prosilki potrdijo pisno.
- (g) Pred izdajo odobritve pristojni organ zaključi vse ugotovitve, potem ko jih je organizacija popravila.

▼ M8**▼ C3****CAO.B.050 Izdaja prvega potrdila****▼ M8**

- (a) Ko pristojni organ ugotovi, da prosilec izpolnjuje zahteve iz točke CAO.B.045, izda potrdilo na predlogi obrazca EASA 3-CAO iz Dodatka I in določi pogoje odobritve.

▼ **C3**

- (b) Pristojni organ vključi sklicno številko kombinirane organizacije za plovnost, kot je določena v predlogi obrazca EASA 3-CAO iz Dodatka I.

CAO.B.055 Stalen pregled

- (a) Pristojni organ pripravi in redno ažurira program pregleda ter navede vse kombinirane organizacije za plovnost, ki jim je izdal potrdilo, ter datume opravljenih in načrtovanih revizij zadevnih kombiniranih organizacij za plovnost.
- (b) Pristojni organ najpozneje v 24 mesecih opravi revizijo vsake kombinirane organizacije za plovnost, ki ji je izdal odobritev. Navedene revizije so zlasti usmerjene v spremembe organizacije, ki so bile pristojnemu organu sporočene v skladu s postopkom iz točke CAO.A.105(b).
- (c) Vsakih 24 mesecev se opravi pregled ustreznega vzorca zrakov, ki jih vodi kombinirana organizacija za plovnost, če je za to odobrena. O velikosti vzorca odloči pristojni organ na podlagi rezultata predhodnih revizij in prejšnjih pregledov izdelkov.
- (d) Pristojni organ kombinirani organizaciji za plovnost pisno potrdi vse ugotovitve iz navedenih revizij.
- (e) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve iz teh revizij, vse ukrepe, potrebne za zaključek ugotovitev, in vsa izdana priporočila.
- (f) Pristojni organ vsaj enkrat vsakih 24 mesecev skliče sestanek z odgovornim vodjo kombinirane organizacije za plovnost.

CAO.B.060 Ugotovitve

- (a) Kadar se med revizijami ali na drug način najdejo dokazila, ki kažejo neskladnost z zahtevami iz Dela CAO, pristojni organ sprejme naslednje ukrepe:
  - (1) za ugotovitve 1. stopnje takoj ukrepa, tako da v celoti ali delno prekliče, omeji ali začasno ukine, odvisno od obsega ugotovitve 1. stopnje, odobritev kombinirane organizacije za plovnost, dokler organizacija ne izvede uspešnega korektivnega ukrepa, in
  - (2) za ugotovitve 2. stopnje za izvedbo korektivnih ukrepov odobri največ trimesečno obdobje, ustrezno naravi ugotovitve — ob koncu tega prvega obdobja in glede na naravo ugotovitve lahko v določenih okoliščinah to trimesečno obdobje tudi podaljša, če je zadovoljen z načrtom korektivnih ukrepov.
- (b) Pristojni organ v primeru neizpolnjevanja časovnega obsega, ki ga je odobrila, ukrepa in v celoti ali delno začasno ukine odobritev.

CAO.B.065 Spremembe

- (a) Pristojni organ po prejemu zahtevka za spremembo v skladu s točko CAO.A.105(a) pred izdajo odobritve spremembe preveri, ali organizacija izpolnjuje veljavne zahteve.

▼ **C3**

- (b) Pristojni organ lahko določi pogoje, pod katerimi kombinirana organizacija za plovnost deluje med spremembo, razen če določi, da se organizaciji zaradi narave ali obsega sprememb potrdilo začasno odvzame.
- (c) Kar zadeva spremembe, za katere predhodna odobritev ni potrebna, pristojni organ med dejavnostmi pregleda oceni, ali kombinirana organizacija za plovnost izpolnjuje odobrene postopke nadzora iz točke CAO.A.105(b) in veljavne zahteve.

CAO.B.070 Začasna ukinitvev, omejitev in preklic

Pristojni organ:

- (a) iz utemeljenih razlogov začasno ukine odobritev, če je varnost potencialno ogrožena, ali
- (b) odobritev v skladu s točko CAO.B.060 začasno ukine, prekliče ali omeji.

▼ **C3***Dodatek I***Potrdilo kombinirane organizacije za plovnost – obrazec EASA 3-CAO**

- (a) Znotraj odobritvenega(-ih) razreda(-ov) in ratingov, ki ga/jih določi pristojni organ, obseg dela, opredeljen v kombiniranem priročniku za plovnost, določa natančne omejitve odobritve. Zato je bistvenega pomena, da so odobritveni razred(-i) in rating(-i) ter obseg dela organizacije usklajeni.
- (b) **Rating za zrakoplov** v zvezi s privilegiji vzdrževanja pomeni, da lahko kombinirana organizacija za plovnost izvaja vzdrževanje na zrakoplovu in vseh komponentah (vključno z motorji) v skladu s podatki za vzdrževanje zrakoplova, ali če se s tem strinja pristojni organ, v skladu s podatki za vzdrževanje komponent, le ko so take komponente nameščene na zrakoplov. Kljub temu lahko taka kombinirana organizacija za plovnost z **ratingom za zrakoplov** komponento začasno odstrani za vzdrževanje, da se olajša dostop do nje, razen če je zaradi take odstranitve potrebno dodatno vzdrževanje, ki ni predmet zahtev iz točke (b). To bo predmet postopka nadzora v kombiniranem priročniku za plovnost, ki ga mora odobriti pristojni organ.
- (c) **Rating za motor (turbinski, batni ali električni)** pomeni, da lahko kombinirana organizacija za plovnost izvaja vzdrževanje na nenameščenem motorju in komponentah motorja v skladu s podatki za vzdrževanje motorja, ali če se s tem strinja pristojni organ, v skladu s podatki za vzdrževanje komponent, a le, ko so take komponente nameščene na motor. Kljub temu lahko taka kombinirana organizacija za plovnost z **ratingom za motor** komponento začasno odstrani za vzdrževanje, da se olajša dostop do nje, razen če je zaradi take odstranitve potrebno dodatno vzdrževanje, ki ni predmet zahtev iz točke (c). Kombinirana organizacija za plovnost z **ratingom za motor** lahko izvaja tudi vzdrževanje na nameščenem motorju med vzdrževanjem v bazi in pri linijskem vzdrževanju, če se izvede postopek nadzora iz kombiniranega priročnika za plovnost, ki ga mora odobriti pristojni organ.
- (d) **Rating za komponento (razen za kompletne motorje)** pomeni, da lahko kombinirana organizacija za plovnost izvaja vzdrževanje na nevgrajenih komponentah (razen na kompletnih motorjih), namenjenih namestitvi na zrakoplov ali motor. Ta kombinirana organizacija za plovnost lahko izvaja tudi vzdrževanje na nameščenih komponenti (razen na kompletnih motorjih) med vzdrževanjem v bazi in pri linijskem vzdrževanju ali v objektu za vzdrževanje motorjev, če se izvede postopek nadzora iz kombiniranega priročnika za plovnost, ki ga mora odobriti pristojni organ.
- (e) **Rating za neporušitveni preskus** je samostojni rating, ki ni nujno vezan na določen zrakoplov, motor ali drugo komponento. Nujen je le za kombinirano organizacijo za plovnost, ki neporušitvene preskuse izvaja kot posebno nalogo za drugo organizacijo. Odobrena kombinirana organizacija za plovnost z ratingom za zrakoplov, motor ali komponento lahko neporušitvene preskuse izvaja na izdelkih, ki jih vzdržuje, če kombinirani priročnik za plovnost vsebuje postopke za neporušitveni preskus, ne da bi bil potreben rating za tak preskus.

▼ **C3**

Stran 1 od 2

[DRŽAVA ČLANICA (*)]

Država članica Evropske unije (**)

POTRDILO KOMBINIRANE ORGANIZACIJE ZA PLOVNOST

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].CAO.[XXXX]

V skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2018 o skupnih pravilih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu ter Uredbo (EU) št. 1321/2014 in ob upoštevanju spodaj navedenih pogojev [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)] potrjuje, da je podjetje:

[IME IN NASLOV PODJETJA]

certificirano kot kombinirana organizacija za plovnost v skladu z oddelkom A Priloge Vd (Del CAO) k Uredbi (EU) št. 1321/2014.

POGOJI:

- (a) ta odobritev je omejena na tisto, kar je navedeno v priloženih pogojih odobritve ter oddelku „Obseg dela“ v odobrenem kombiniranem priročniku za plovnost, kot je navedeno v oddelku A Priloge Vd (Del CAO) k Uredbi (EU) št. 1321/2014; in
- (b) za to odobritev je potrebna skladnost s postopki, določenimi v odobrenem kombiniranem priročniku za plovnost; in
- (c) ta odobritev je veljavna, dokler odobrena kombinirana organizacija za plovnost ostane skladna s Prilogo Vd (Del CAO) k Uredbi (EU) št. 1321/2014; in
- (d) kadar odobrena kombinirana organizacija za plovnost v okviru svojega sistema kakovosti sklene pogodbo za izvajanje storitev z eno ali več organizacijami, ta odobritev ostane veljavna, če taka organizacija ali organizacije izpolnjujejo veljavne pogodbene obveznosti; in
- (e) če so zgoraj navedeni pogoji izpolnjeni, ta odobritev ostane veljavna nedoločen čas, razen če je bila predhodno umaknjena, nadomeščena, začasno ukinjena ali preklicana.

Datum prve izdaje potrdila o odobritvi: .....

Datum te spremembe potrdila o odobritvi: .....

Št. spremembe: .....

Podpis: .....

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

(*) Ali agencija EASA, če je ta agencija pristojni organ.

(**) Črtati za države, ki niso članice EU, ali za agencijo EASA.

▼ C3

Stran 2 od 2		
POGOJI ODOBRITVE KOMBINIRANE ORGANIZACIJE ZA PLOVNOST		
Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*).CAO.XXXX		
Organizacija: [IME IN NASLOV PODJETJA]		
RAZRED	RATING	PRIVILEGIJI (***)
ZRAKOPLOV (**)	Letala – razen kompleksnih zrakoplovov na motorni pogon (**)	☐ Vzdrževanje ☐ Vodenje stalne plovnosti ☐ Pregled plovnosti ☐ Dovoljenje za letenje
	Letala z največjo vzletno maso do 2 730 kg (**)	☐ Vzdrževanje ☐ Vodenje stalne plovnosti ☐ Pregled plovnosti ☐ Dovoljenje za letenje
	Helikopterji – razen kompleksnih zrakoplovov na motorni pogon (**)	☐ Vzdrževanje ☐ Vodenje stalne plovnosti ☐ Pregled plovnosti ☐ Dovoljenje za letenje
	Helikopterji z največjo vzletno maso do 1 200 kg, certificirani za največ štiri potnike (**)	☐ Vzdrževanje ☐ Vodenje stalne plovnosti ☐ Pregled plovnosti ☐ Dovoljenje za letenje
	Zračne ladje (**)	☐ Vzdrževanje ☐ Vodenje stalne plovnosti ☐ Pregled plovnosti ☐ Dovoljenje za letenje
	Baloni (**)	☐ Vzdrževanje ☐ Vodenje stalne plovnosti ☐ Pregled plovnosti ☐ Dovoljenje za letenje
	Jadralna letala (**)	☐ Vzdrževanje ☐ Vodenje stalne plovnosti ☐ Pregled plovnosti ☐ Dovoljenje za letenje
KOMPONENTE (**)	Kompletni turbinski motorji (**)	☐ Vzdrževanje
	Kompletni batni motorji (**)	
	Električni motorji (**)	
	Komponente razen kompletnih motorjev (**)	
SPECIALIZIRANE STORITVE (**)	Neporušitveni preskusi (**)	▶ ⁽¹⁾ ☐ Neporušitveni preskusi ◀

▼ C3**OMEJITVE**

(vključi se le za organizacije z ratingi za letala, helikopterje ali kompletne motorje, če imajo za načrtovanje in izvajanje vseh nalog vzdrževanja le eno osebo)

Iz obsega dela se izključi naslednje vzdrževanje (***):

- vzdrževanje letal, opremljenih s turbinskim motorjem;
- vzdrževanje helikopterjev, opremljenih s turbinskim motorjem ali več kot enim batnim motorjem, in
- vzdrževanje kompletnih batnih motorjev s 450 HP in več ter kompletnih turbinskih motorjev.

Seznam organizacij, ki delajo po sistemu kakovosti (***)

Ti pogoji odobritve so omejeni na izdelke, dele in naprave ter dejavnosti, opredeljene v oddelku „Obseg dela“ v odobrenem kombiniranem priročniku za plovnost.

Sklic na priročnik kombinirane plovnosti: .....

Datum prve izdaje priročnika: .....

Datum zadnje odobrene spremembe: ..... Št. spremembe: .....

Podpis: .....

Za pristojni organ:[PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

(*) Ali agencija EASA, če je ta agencija pristojni organ.

(**) Ustrezno črtati, če organizacija ni odobrena.

(***) Ustrezno izpolniti.

Obrazec EASA 3-CAO, 1. izdaja

PRILOGA VI

Korelacijska tabela

Uredba (ES) št. 2042/2003	Ta uredba
Člen 1	Člen 1
Člen 2	Člen 2
Člen 3(1), (2) in (3)	Člen 3(1), (2) in (3)
Člen 3(4)	—
Člen 4	Člen 4
Člen 5	Člen 5
Člen 6	Člen 6
—	Člen 7
Člen 7(1)	Člen 8(1)
Člen 7(2)	—
Člen 7(3), uvodni stavek	Člen 8(2), uvodni stavek
Člen 7(3)(a) do (g)	—
Člen 7(3)(h)	Člen 8(2)(a)
Člen 7(3)(i)	Člen 8(2)(b)
Člen 7(4)	—
Člen 7(5)	Člen 8(3)
Člen 7(6)	—
Člen 7(7)	—
Člen 7(8)	Člen 8(4)
Člen 7(9)	Člen 8(5)
Člen 8	Člen 9
Priloga I	Priloga I
Priloga II	Priloga II
Priloga III	Priloga III
Priloga IV	Priloga IV
—	Priloga V
—	Priloga VI